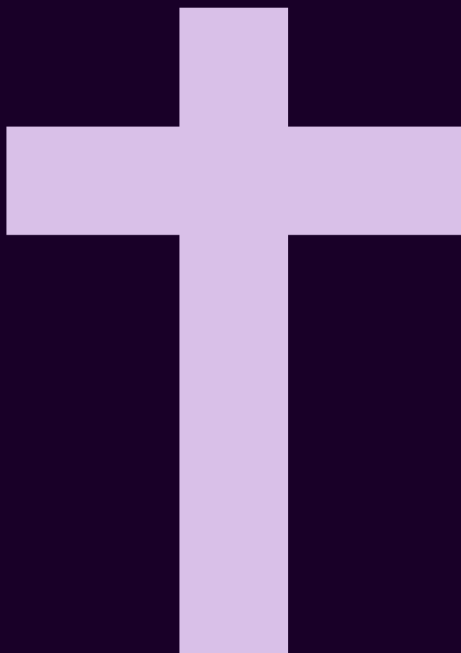

Maija'quë Huajë Ca
Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e
New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2023 from source files dated 29 Jan 2022
995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	52
SAN LUCAS	83
SAN JUAN	136
HECHOS	175
ROMANOS	220
1 CORINTIOS	241
2 CORINTIOS	260
GÁLATAS	273
EFESIOS	280
FILIPENSES	287
COLOSENSES	292
1 TESALONICENSES	296
2 TESALONICENSES	300
1 TIMOTEO	303
2 TIMOTEO	309
TITO	313
FILEMÓN	316
HEBREOS	317
SANTIAGO	332
1 SAN PEDRO	337
2 SAN PEDRO	343
1 SAN JUAN	347
2 SAN JUAN	352
3 SAN JUAN	353
SAN JUDAS	354
APOCALIPSIS	356

SAN MATEO

Jesús Ñecuöhua'i

(Lc 3.23-38)

¹ Iye a'ë, Abraham cui'ne David tsëcapë acohua'ire cuëcuese'e ja yë'ta'a Jesucristo pa'ima'në pa'isicohua'ire.

² Isaac pëca ja'quë paji'i, Abraham. Jacob pëca ja'quë paji'i, Isaac. Cui'ne Judá cui'ne i yo'je tsj pëca ja'quë paji'i, Jacob. ³ Fares cui'ne Zara pëca ja'quë paji'i, Judá. Cui'ne iohua'i pëca ja'co paco'ë, Tamar. Esrom pëca ja'quë paji'i, Fares. Aram pëca ja'quë paji'i, Fares.

⁴ Aminadad pëca ja'quë paji'i, Aram. Naasón pëca ja'quë paji'i, Aminadad. Salmón pëca ja'quë paji'i, Naasón. ⁵ Booz pëca ja'quë paji'i, Salmón. Cui'ne i pëca ja'co paco'ë, Raab. Obed pëca ja'quë paji'i, Booz. Obed pëca ja'co paco'ë, Rut. Isaí pëca ja'quë paji'i, Obed. ⁶ Pai ëjaë David pëca ja'quë paji'i, Isaí. Salomón pëca ja'quë paji'i, David. Cui'ne Urías nëjo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ë.

⁷ Roboam pëca ja'quë paji'i, Salomón. Abías pëca ja'quë paji'i, Roboam. Asa pëca ja'quë paji'i, Abías. ⁸ Josafat pëca ja'quë paji'i, Asa. Joram pëca ja'quë paji'i, Josafat. Uzías pëca ja'quë paji'i, Joram. ⁹ Jotam pëca ja'quë paji'i, Uzías. Acáz pëca ja'quë paji'i, Jotam. Esequías pëca ja'quë paji'i, Acáz. ¹⁰ Manases pëca ja'quë paji'i, Esequías. Amón pëca ja'quë paji'i, Manases. Josías pëca ja'quë paji'i, Amón. ¹¹ Jeconías cui'ne i yo'je tsj coní pëca ja'quë paji'i, Josías. Jaohua'i cato coasicohua'i paë'ë, Israelita paire tseani Babilonia yejana sa maca.

¹² Israelita pai sa cuañosi jeteyo'je Salatiel pëca ja'quë paji'i, Jeconías. Zorobabel pëca ja'quë paji'i, Salatiel. ¹³ Abiud pëca ja'quë paji'i, Zorobabel. Cui'ne Eliquin pëca ja'quë paji'i, Abiud. Azor pëca ja'quë paji'i, Eliquin. ¹⁴ Sadoc pëca ja'quë paji'i, Azor. Aquim pëca ja'quë paji'i, Sadoc. Eliud pëca ja'quë paji'i, Aquim. ¹⁵ Eleazar pëca ja'quë paji'i, Eliud. Matán pëca ja'quë paji'i, Eleazar. Jacobo pëca ja'quë paji'i, Matán. ¹⁶ José pëca ja'quë paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pëca ja'co María ëjë paji'i.

¹⁷ Jaje pa'ina, Abrahampi cui'ne David pa'i macaja'a cuëcueto catorce pa'ye de ai de'huase'e pa'iji. Davidpi cui'ne Israelita mañare Babiloniana tseseni sasi macaja'a cuëcueto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequë catorce pa'i maca Cristo ai de'opi.

Jesucristore Coase'e

(Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pëca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca nëosico paco'ë. Jaje ca nëosicopi ja yë'ta'a tsioni pa'ima'në tsj ëtapë de'o Maija'quë joyo tutupi.

¹⁹ José io ëjë nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nëjo Maríare si'aohua'i pai asajëna, jeoñe coepi. Coa ai jerepa paije ti asama'pëna ise'e jeosi'i cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquë pa'ina, Ëjaë huiñaëpi ite huëo hue'ñaja'a ñaini capi: "José David tsëcapë aquë, Maríare ca'rama'ë pa'ijë'ë, nëjore de'huani paye. Io paja'quë cato Maija'quë joyo tsequë api. ²¹ Tsihuaë'ni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sëojë'ë, huasoquëre. Jaje hue'equë pa'ija'quë api, i paire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quë sëte."

²² Si'aye jaje ti'api, tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaiquë ca nëoquë pa'ise'epi, ñeje:

²³ Nomio tsjo, ëmë ti yo'oma'copi tsj quë'io de'oni tsihua'ëre pasio.

Jaëpi i mami hue'equë pasipi, Emanuel.

Jaje cani cayë, Maija'quë mai ja're pa'iji.

²⁴ Ja maca José sëtani mai Ëjaë cuañese'eje Maríare nëjore pao cuasaquë ti pëani nëjore papi. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i pa'iyepi pa'ie pahue, mamaquëre të'ya dani i mami Jesús hue'yo macaja'a.

2

Jesure Do'i Daise'e

¹ Judea yejana Jesús coasiquë paji'i, a'ri daripë Belén huë'e daripëna. Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Ëjaë, ja yeja cuañequë. Ja mu'seña Jerusalénpi daë'ë, ëse mëi te'tepi, yequë ëmëohua'i Magos hue'ecohua'ipi. Jaohua'i cato pairiohua'i paë'ë, ëse mëi te'te quë'ro acohua'i. Ma'ñoco yo'oye ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue ta'ñe cacohua'i paë'ë, iti yo'oyere ñajë. ² Jaohua'ipi dani sei'ë: “¿Jerore pa'iquë'ni, judío pai Ëjaë yure coasiquë? Jeto ëse mëi te'tepi ñahuë, i ma'ñocore. Jaje ñani daë'ë, ite do're ja'rujë seña'u cajë iñona.”

³ Cajëna, pai ëjaë Herodes asani ai cuasapi, ¿me yo'ose'ere caye'ni? caquë, cui'ne si'a Jerusalén pa'icohua'i ai cuasahuë, itire asani. ⁴ Ja maca pai ëjaë si'aohua'ire soipi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne cuañese'e paire ye'yacohua'ire. Soini seni asapi, jaohua'ire, ¿jeron Cristore coa ja'ñe ca nëose'e pa'iquë'ni? caquë. ⁵ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: Belén Judea yejana coaja'quë api, caquë. Maija'quë jëjo daoquë tsoe aquë toyapi, ñeje:

⁶ Belén maca, Judá yeja pa'ico.

Më'ëre cuañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyë, më'ë.

Jaje pa'ina, më'ëpi etaja'quë api, Ëjaërepa, Israel paire ñacaija'quë.

⁷ Cajëna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerëpa soini iohua'ise'ere seji'i, ¿je yëhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquë. ⁸ Seni asani ja maca Belënna jaohua'ire jëjo saquë capi: “Saijë'ë. Jarona sani asajë'ë, de'oyerepa tsihua'ë pa'iyere pa'ire pama'quë. Jaje ini ti'asicohua'i pani yë'ëre dani quëajë'ë. Yë'ëje sani do're ja'ruquë sejas'i, ite.”

⁹ Jaje pai ëjaë caëna, Magos maña saë'ë. Saijëna, ma'ñoco iohua'i ëse mëi te'te ñasiquëpi du'ru sai sapi. Jaje saiquëpi tsihua'ë pa'i hue'ñana nëajani huesëpi, sa tējini. ¹⁰ Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna, ñani ai sihuahuë. ¹¹ Sihuajë huë'ena sa cacajë ñahuë, tsitu'ure pëca ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ëre de'oquë macani cajë sihuahuë. Ja jeteyo'je iohua'i mahuëa mañare hui'yoni oro, huëo sëne cui'ne mirra ite isihuë, jai do'ire. ¹² Ja jeteyo'je Maija'quëpi huëo hue'ñaja'a quëapi, Herodes quë'ro co'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Jaje quëaëna, yequë ma'aja'a co'ihuë, iohua'i yejana.

Egíptona Catise'e

¹³ Jaohua'i Magos saisi jeteyo'je Ëjaë hui'ñaëpi huëo hue'ñaja'a ñani Josëre capi: “Huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sajë'ë, Egípto yejana. Jarona sani pëajë'ë, yë'ëpi yeque yo'oye pa'ito caëna, yo'oja'quë. Yure cato Herodespi tsihua'ëre huani jëosi'i caquë co'ëja'quë api. Ja do'ire saijë'ë.”

¹⁴ Jaje caëna, José huëni tsihua'ëre cui'ne i pëca ja'core sëtoni ñami sai sapi, Egíptona.

¹⁵ Jarote paë'ë, Herodes ju'i macaja'a. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquëpi Ëjaëpi caquëna, toyapi: “Egíptopi yë'ë mamaquëre soihuë” ja toyase'epi ti'aëna, jaje yo'ohuë.

Tsire Huaise'e

¹⁶ Ja maca Herodes, Magos hua'i yë'ëre co'aquë api cajë yo'ore caquë ai pëi tsire caya ometëca pacohua'ire cui'ne ai tsitu'ñare huani jëajë'ë, cuañepi. Belén pa'icohua'ire, cui'ne iti yërehue pa'icohua'ireje caquë, caya ometëca ma'ñoco pa'i huëose'e pa'iji, Israel pai ta'ñe pa'iohua'i case'ere cuasaquë jaje yo'opi. ¹⁷ Jaje yo'oquëna, ti'api, Maija'quëre quëacaiquë Jeremias ñeje toyaquë pa'ise'e.

¹⁸ Rama quë'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yë'o jutaquëna asahuë.

Jao cato Raquelpi mamajëni oco'ë.

Yëhuotoje asaye coeo,

Mamajëpi tsoe jujusicohua'i pa'ijëna.

¹⁹ Herodes ju'isi jeteyo'je, Ëjaë hui'ñaëpi Josëre huëo hue'ñaja'a ñaini capi, Egíptore pa'ina:

²⁰ “Huëni tsihua'ëre mē'ëpi coani, cui'ne pēca ja'core huëoni co'ijē'ë, Israel yejana. Tsoe tsihua'ëre huajo yējē pa'isicohua'i juju sahuë.”

²¹ Ja maca José huëni tsihua'ëre cui'ne pēca ja'core sai sapi, Israel yejana. ²² Jaje saiquēta'a José asapi, Herodes mamaquē Arquelaopi pēca ja'quē yo'ora'ase'ere yo'o'ji cajēna. Jaje asani jaro saiye ca'raquēna, huëo hue'ñaja'a Maija'quēpi quēaēna, Galilea yeja quē'rona saji'i. ²³ Jarona ti'ani Nazaret huē'e daripēna pēapi. Jaje yo'oquēna, Maija'quēre quēacaicohua'i ca nēojē pa'ise'e ti'api, “Jesús Nazareno pa'ija'quē api” case'e.

3

Juan Oco Doquē Cuēne Yeja Pa'iyē (Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ Ja mu'seña Juan oco doquēpi Judea cuēne yejana soquē peo hue'ñana Maija'quē cocare quēaquē daji'i. ² Ñeje caquē: “Ma'tēmo cuañeñe ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rē cuasase'e jeoni ponējē'ë.”

³ Iquē Juan yo'o ja'ñere Maija'quēre quēacaiquē Isaías toya'aji'i, ñeje: Cuēne yejapi pai ñeje cuiye asa cuañoji.

Ne de'hua'jē'ë, Ëjaērepa ma'are.

Nui ma'arepa hui'yocaijē'ë.

⁴ Juan ju'i ca camello nañapi nesico paji'i. Cui'ne i tēicaje ca'ni me paji'i. Jaje pa'ipi pu'suni aji'i. Cui'ne mejaē payare ocuequē paji'i. ⁵ Jerusalén daripē pa'icohua'i, cui'ne si'aohua'i Judea yeja pa'icohua'ije, cui'ne Jordán tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ije i quēaye daijē asahuē. ⁶ Jaohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere oijē quēacohua'ini Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁷ Jaje yo'oquēna, jai pai fariseohua'i cui'ne saduceohua'i con i oco do cuañoñu'u cajē daijēna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: “iAña tsēcapē acohua'i! ¿Nepi mēsarute quēare'ni, Maija'quē nejoñe, ti'añere jējē'ë, cajē? ⁸ Jaje pa'ito nuñerepa ponēsicohua'i yo'oyere yo'ojē'ë, tiña ñañerepa ja'nē pa'ise'e jeoni. ⁹ Cui'ne mēsaruja'a sa'ñe yēquē Abraham tsēcapē acohua'i a'ē cama'pē pa'ijē'ë. Care payē, Maija'quēpi iye quēna pēaque ipi yēni Abraham tsēcapēre neñe pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, tsu'upo tsoe niusicoa, soquē ñēa cueja'core. Si'a soquē ñēa de'o ca quēi ma'ñe cuēni taoni ēo ja'ñe a'ē. ¹¹ Yē'ë nuñerepa ocopi doyē, mēsarute, ja'nē cuasase'e jēoñere iño ja'ñere. Jaje pa'iquēta'are jeteyo'je daiquē api. Jaēpi yureta'a Maija'quē joyopi cui'ne toapi doja'quē api, jerepa pa'ipi. Yē'ë cato ite de'oye necaiye ti'ama'quē a'ē. ¹² Tsoe i jētēpi pala cajiji, trigo ne de'huaquē jorose'e tirona huahueja'core. Iti care pase'e huē'ena de'huaquē, iti jorose'e se yayama'a toana ēoja'quē api.”

Jesure Doye (Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Juanpi dojaquē caquē Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i. ¹⁴ Jaje daquēna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequē capi, Jesure:

“Yē'ëpi mē'ëni do cuaño'ñe pa'i a'ē. ¿Me yo'oquē yē'ë quē'rona daquē'ni?”

¹⁵ Caquēna, Jesús ite capi:

“Yurese'e jaje pa'ijaquē. Coa Maija'quē yēyeje pa'ye yo'oye pa'iji.”

Caēna, ja maca Juanpi sehuoni dopi. ¹⁶ Jesús do cuañosiquēpi tsiayapi tumasi maca, ma'tēmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quē joyopi su'teje pa'ipi i siopē quē'rona nēca meina. ¹⁷ Ja maca ma'tēmopi yē'ose'e ñeje pīsiquēna, asahuē: “Iquē api, yē'ë mamaquē. Jaēni sihuaquē pa'iyē.”

4

*Jesure Neñañe**(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi sai sapi, cuene yejana, huati neñajaquë caquë.

² Jarote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti ao aima'quëpi. Jaje pa'ina, ao ëaye nëji'i, ite. ³ Ja maca huatipi Jesure tsio dani neñasi'i caquë capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani iye quëna pëare pan de'huajë'ë.”

⁴ Jaje caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Toyase'e caji: Coa pan aiñe mañapi pa'iye peoji, pai. Coa ai jerepa Maija'quë cayere yo'oyepi pa'iye pa'iji.”

⁵ Ja maca huatipi Jerusalénna sapi, Maija'quë se huë'e ëmëje'ena. ⁶ Cui'ne jaroni capi, ite: “Maija'quë mamaquërepa pani iñopi tomejë'ë, yejana. Toyase'e caji, ñeje: Maija'quëpi i huiñaohuaire cuañeina, jëñapi tse'e pajëna, quëna pëna i quëo ja'hua a'si tomeñe peoye tomeja'quë api.”

⁷ Caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Yequë hue'ñapi toyase'eje caji:

‘Më'ë Ëjaë Diusure neñasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.’ ”

⁸ Tijupë huatipi sa copì, jai cutihuëna. Jaroni sani si'a yejaña pa'iyere cui'ne si'aye io de'oyere iñopi. ⁹ Iñoquë capi, ite: “Yë'ëpi më'ëre si'aye iyere isisi'i, më'ëpi yë'ëni do're ja'runi de'oquëre pani caquë pa'ito.”

¹⁰ Caquëna, ja maca Jesupi ite capi: “Saijë'ë, Satanás. Toyase'e caji:

Më'ë Ëjaë, Diusuni de'oquëre pa'ni caquë sihuajë'ë.

Cui'ne jaëse'ere te'ire necaijë'ë.”

¹¹ Ja maca Jesure josa yo'osiquë huati saquëna, huiñaohua'i dani de'oyerepa necaë'ë.

*Jesús Galilea Yejana Yo'o Huëoye**(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² Juan co cuañosiquë pa'iji. Asani Galilea yejana saji'i, Jesús. ¹³ Jaje saisiqüëta'a pëama'ë paji'i, Nazaret daripë. Pëama'ë Capernaum daripëna sani paji'i, jaira tëtëpa pa'icona, Zabulón cui'ne Neftalí yeja quë'rona. ¹⁴ Jaje yo'opi, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'ajaquë caquë i toyase'e caji:

¹⁵ “Zabulón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi,

Jai tsiaya tëtëpa ma'a pa'icohua'ipi,

Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi,

Galilea judío pai peo hue'ña pa'icohua'ipi.

¹⁶ Nea hue'ñare pa'isicohua'ipi

Jaiye miañere ñahuë.

Cui'ne ju'iñepi tēhuosicohua'i pa'isicohua'ini,

Miañere papi ñata saopi.”

¹⁷ Ja maca Jesús quëa huëopi, ñeje caquë: “Ja'në cuasase'e jëoni ponëjë'ë, ma'tëmo cuañeñe ja'yere pa'iji.”

*Cuatro Hua'i Yo'ecohua'ire Jesús Soiye**(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)*

¹⁸ Jesús Galilea jaira tëtëpaja'a saiquëpi ja maca ñapi, cayahua'ire, yo'jeipi cui'ne maja'yëpi pa'ijëna. Simón jare ipi yequë mami Pedro hue'equëpi, cui'ne i yo'jei Andrés paë'ë. Hua'i yo'ecohua'i sête tsiayana yo'eñu'u cajë yo'e nëare jëa dësohuë. ¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Tuijë'ë, yë'ëni. Yë'ëpi paire yo'ecohua'ire nesi'i, mësarute.”

²⁰ Jaje ca maca iti macapi iohua'i yo'e nëa se jëoni i ja're cōni saë'ë.

²¹ A'ri maña seña maca Jesús saiquēpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi, maja'yēpi pa'ijēna. Jaohua'i cato Zebedeo mamajē paē'ē, Jacobo cui'ne Juan. Jaohua'ipi pēca ja'quē ja're cōni iohua'i yo'e nēare quē'quejē jai yohuēre paē'ē. Pa'ijēna, jaohua'ire Jesupi soipi.

²² Soina, iti macapi yohuēre jeoni cui'ne pēca ja'quēre saiyē cani i ja're cōni saē'ē.

Jesús Jai Paire Ye'yaye
(Lc 6.17-19)

²³ Jesús si'a hue'ña Galilea quē'ro ye'yarojaji'i, pai tsi'si hue'ñana. De'o cocare quēaquē, cui'ne Maija'quē cuañeñe ayere quēaquē cui'ne si'a ju'i dahuē jujuquē cuji'i.

²⁴ Jaje yo'oquēna, Jesús yo'oye Siria yeja pa'icohua'i asahuē. Asani si'aohua'i ai yo'ocohua'ire dahuē, i quē'rona. A'si ju'icohua'ire, co'a joyo hue'ecohua'ire, hue'hue dahuē ju'icohua'ire, cui'ne quē'quē dahuē ju'icohua'ire dahuē. Dajēna, Jesupi ju-jupi.

²⁵ Jaje yo'oquēna, jai pai Galilea acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea yeja pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi cōni ite pe'tehuē.

5

Cutihuē Pa'i Quēase'e

¹ Si'a paire Jesús ñani ai cutihuē mēni jaronā ja'rupi. Ja'runa, ite ye'yecohua'ipi i quē'rona tsi'sihuē.

² Ja maca Jesupi ye'ya huēopi, ñeje caquē:

³ “Joyo pa'ie caraji cajē asacohua'ipi sihuacohua'i pa'iyē, Ma'tēmo iohua'i tseco pa'ie sēte.

⁴ Oicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quēpi iohua'i oiyere ne de'huacaija'quēni.

⁵ Teaye pa'i a'ē cuasa joyo hue'ecohua'i maña sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quē ca nēosi yejare pa'ija'cohua'ipi.

⁶ Sihuacohua'i pa'iyē, nuñere pare yo'oñu'u cajē ao ēa ju'iñeje pa'ye cui'ne oco ēa ju'iñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yēcohua'i cato. Jaje pa'ina, Maija'quēpi cōcaina, de'hue yo'o ti'aja'cohua'i a'ē, iohua'i yēye.

⁷ Ai yo'ocohua'ire oijē cōcaicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyē, iohua'ireje Diusupi oi ñaquē cōcaija'quēni.

⁸ De'o joyo hue'ecohua'i cato sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quēre ñaja'cohua'ipi.

⁹ De'oye jo'cua pa'iyere cajē ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyē, Maija'quē majērepa pa'ija'cohua'ipi.

¹⁰ Maija'quē yēyere yo'ojēna, yecohua'ipi sañope jōsa yo'ojēna, ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyē, ma'tēmo iohua'i tseco pa'ie sēte.

¹¹ Mēsarute paipi co'acohua'i a'ē cajē, co'aye yo'ojē, cosojē sañope cacohua'i pa'ito sihuacohua'i pa'iyē, yē'ē do'ire ca cuañojē.

¹² Ai yo'osicohua'i cato jaiye ma'tēmona de'huacaisi co'amaña payē. Jaje pa'ito ai sihuajē de'oye pa'ijē'ē, co'a ju'iñe peoyerepa, yure mēsarute yo'oyeje pa'ye Maija'quēre tsoe quēacaicohua'ireje sañope yo'ojē pa'ahuē'ē.

Asije Pa'ie Cui'ne Iye Yeja Paire Miacaiye
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Mēsaru a'ē, asije pa'iohua'i, iye yeja pa'ini. Jaje pa'iohua'ita'a sai ja'ñere carajaisicohua'i pa'ni cōcaiye peoji. Jaje pa'ina, ti cōcaiye peocore yejana jeocoye pa'iji, paipi tsa'cujēna, uija'core.

¹⁴ Mēsaru toaje pa'iohua'i pa'iyē, yecohua'ire miacaiye iye yeja pa'ini. Pai daripēpi ai cutihuēre pa'ini peoji, catiye.

¹⁵ Mahuē sa'nahuēna nēcoja'cōni toaje tsēoma'cohua'i a'ē. Coa ai jerepa huē'e pa'icohua'ire miacaija'cōni tiñarepa nēcocohua'i a'ē.

¹⁶ Jaje mēsaruje tiñarepa paire miacaicohua'i pa'ijē'ē. Jaje pa'ijēna, paije mēsaru de'oye pa'iyere ñajē mēsaru ja'quē ma'tēmo pa'iquēre jaohua'ije sihuajē de'oquē api, caji'cohua'ire.

Jesús Cui'ne Cuañese'e

¹⁷ Yè'èpi Moisés cuañese'ere cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'ere nejosil'i caquë daisiquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. Yè'ë cato jaohua'i case'eje pa'ye yo'o tì'asi'i, caquë daisiquë a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Ja yè'ta'a ma'tëmo cui'ne yeja pa'ito cuañese'ere te'e toya e'quehuëje nejoñe peoji, cui'ne te'e coca yè'opoje. Jaje pa'ina, si'aye ca nëose'e tì'a macaja'a pa'i ja'ñe a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, iye cuañese'e ayere de'oye sehuoma'quëpi ai a'riquë macapi, paini i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë pani, ai a'riquë maca ma'tëmo cuañe hue'ñana pa'ija'quë api. Jaje pa'iquëta'are de'oye sehuocaiquëpi yecohua'ire i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë cato Maija'quë cuañe te'tena jaiquë pa'ija'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseohua'ire tètò sani nuñerepa Maija'quë yëyere yo'oma'cohua'i pani ma'tëmo cacaye peoji.

Jesupi Ye'yaye, Pëiñe Ayere
(Lc 12.57-59)

²¹ Mësarupi asahuë, mësaru aiohua'ire case'e: 'Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'iquëta'are huani jeosiquë pani pa'ito i yo'osi do'ire saiñe pa'iji cajë ña de'huaye pa'iji.'

²² Jaje pa'iquëta'are yè'èpi cayë, coa yo'jeire pëisiquëje i pëisi do'ire saiñe pa'ina. Ña de'hua cuañoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea ju'iquëreje i tea ju'i do'ire saiñe pa'ina, ca tēji ëjaohua'ipi ña de'huaye pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesë ai caquë cato toa yejana saiyere pa'iji.

²³ Jaje pa'iyë sēte, Maija'quëre isisi'i caquë saquëpi mē'ë yo'jeipi mē'ëre sañope caye payere cuasani. ²⁴ Iti macana mē'ë isisi'i caquë saye qani co'ini mē'ë yo'jei jare cajei de'ojë'ë. Ja maca yureta'a sani mē'ë isisi'i caquë dase'e Maija'quëna isijë'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, mē'ëni co'aye yo'opi caquë yequëpi, pai yo'oye ña de'hua hue'ñana saquë pa'ito iti mē'ëre co'aye yo'opi caquë saquëni ja sai ma'ana ca de'hua jë'ë, pai yo'oye ñaquëna, quëaye paja'quëre. Pañe cato pai yo'oye ñaquëna, quëaëna, asani jae'pi yureta'are mē'ëre paire cocohua'ina se cuañeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. ²⁶ Nuñerepa cayë, cosi maca yureta'a, jaropi etaye peosipi, mē'ë curiquë tē'ña maña si'aye saima'ë pani.

Yequë Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

²⁷ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe case'e: 'Yequë nējore yo'oma'pë pa'ijë'ë.' ²⁸ Jaje pa'iquëta'are yè'èpi cayë. Nomioni yējë ëaye ñasicohua'i pani, tsoe yeconi nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi iote se cuasase'epi.

²⁹ Jaje pa'ina, mē'ë ëja te'te ñacoapi tayoyena ne taoco pa'ito dutani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, mē'ë capë acose'ere nejoñepi si'a mē'ë capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core. ³⁰ Cui'ne yeque panita'a, mē'ë ëja te'te jētēpi tayo yo'oyena sa yētò tētò tēani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, te'e te'te capë nejoto si'a capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core.

Jesús Ye'yase'e, Huejasicohua'ipi Jeocoyere
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Ja'në tsoe case'e pa'iji: 'Nējore jeoquë pani iti jeoco do'ire quëaquë toyasi ja'huare isiye pa'iji.' ³² Jaje pa'iquëta'are yè'èpi cayë. Ejēpi yequë ëmëohua'ire yo'oma'coni nējore coa jeocoquë pani i do'ire yequë ëmëre yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jeocosiconi yequëpi huejani yequë nējore yo'oquë de'oji. Ja do'ire si'a jupë co'aye yo'o huesëyë.

Jesús Ye'yaye, Care Payë Caye Ayere

³³ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai Ejaë ña hue'ñana care payë ca huesosicohua'i cato jare neñe pa'iji, iti ca nëose'e.' ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yè'èpi cayë. Yequena se ca col'ijajë care payë cajë cama'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmona se ca col'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaro cato Maija'quë ñu'i saihuë a'ë. ³⁵ Yejana se ca col'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaroje Maija'quë tsa'cupa hue'ña'ë. Jerusalénna se ca col'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaoje Mai Ejaërepa daripë a'ë. ³⁶ Cui'ne mē'ë siopëna co'ye ca col'ijai care payë cama'ë pa'ijë'ë. Je poja'icore cui'ne neacore ne tì'añu'ju caye'ni.

Coa Maija'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajë'ë. ³⁷ Coa te'e nuñe cajë'ë, 'jaë'ë' panita'a 'pañë'. Jaje pa'iquëta'are ai jerepa se tuajë caye cato huati aye a'ë.

Jesús Ye'yayere, Pëijë Saiñe Ayere
(Lc 6.29-30)

³⁸ Mësarupi asacohua'i a'ë, Moisés cuañese'e caye: 'Yequë ñacoare nejocaiquë pani i ñacoapi saiñe pa'iji. Cui'ne yequë cujire tëtto jëyoquë pani i cujipi saiñe pa'iji, cui'ne nejo cuañoquë.' ³⁹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Co'a paire sañope saima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tsiana tëttoquë pa'ito, yequë te'te tsiaje nëocaijë'ë, tëttojaquë. ⁴⁰ Cui'ne, yecohua'ipi më'ëre isijë'ë cajë, më'ë camisare jio pa'ito, dëi ju'i caje isijë'ë, sajajë. ⁴¹ Yequë co'amañare hue'equë te'e kilómetro sacaijë'ë, cajë cuañesicohua'i pa'ito ai jerepa caya kilómetros hue'ecaijë'ë. ⁴² Yequëpi më'ë co'amañare sequë pa'ito isijë'ë. Cui'ne ne tëjini co'yosi'i caquë pa'ito isijë'ë. Coa ësema'ë pa'ijë'ë.

Më'ëre Sañope Yo'ocohua'ire Oijë'ë
(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ Cui'ne asacohua'i a'ë, mësarute tsoe case'e: 'Oijë'ë, më'ë cajeire, më'ëre oiquëni, cui'ne më'ëre sañope yo'oquëni oima'ë pa'ijë'ë.' ⁴⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Oijë'ë, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Mësarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë, mësarute coecohua'ire de'oye yo'ojë'ë cui'ne mësarute tea ju'ijë cui'ne co'aye yo'ocohua'ire oijë Maija'quëre secacaijë'ë. ⁴⁵ Jaje mësarute yo'ojë Maija'quë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë, i yo'oyeje yo'ojë. I jë'quë co'acohua'ire, cui'ne de'ocohua'ire ësecaie necaji'i. Cui'ne ocoyeje si'aohua'ire necaji'i. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojë pa'icohua'i pani, ¿Iquëre mësarute isi cuañoja'cohua'i a'ni, ja yo'osi do'ipi? Curiquë pa'i do'i secohua'i yo'oyeje yo'osicohua'i pani. ⁴⁷ Mësarute yo'je tsise'ere pëpajë yo'oni ¿Iquere de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'i Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oni. ⁴⁸ Nuñerepa de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë, mësarute ja'quë nuñe yo'oquë ma'tëmo pa'iquëje pa'iohua'i.

6

Jesús Ye'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

¹ Paini de'oye yo'oyere iñoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje cuasajë yo'ocohua'ire cato mësarute ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi de'huacaisi co'amaña isiye peoji. ² Jaje pa'ina, mësarute peocohua'ini co'caisicohua'i pani si'a pa'i asajajë cajë carojaima'pë pa'ijë'ë, coa cacohua'i yo'oyeje. Jaohua'i cato pa'i tsi'sisi huë'ñana cui'ne ma'añana carojacohua'i a'ë, paipi de'ocohua'i a'ë, cajajë cajë. Jaje pa'ina, yë'ë mësarute nuñerepa cayë, jaje yo'ocohua'i cato tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'se'e pa'i sihuacaiyere. ³ Jaje pa'ina, më'ëpi peocohua'ire co'amaña isiquë pani, më'ëse'e yahuererepa isi tëjjijë'ë, më'ë de'o cajeireje quëaye peoye. Coa ne ma'ñeje pa'i pa'ijë'ë. ⁴ Coa yahue yo'ojë'ë. Cui'ne më'ëpi jaje yahue yo'oquëna, më Ja'quëse'e ñasiquëpi më'ëre co'amaña isisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Ye'yapi Señere
(Lc 11.2-4)

⁵ Cui'ne mësarute secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa cacohua'i cato pa'i tsi'sisi huë'ñana huëni nēcani cui'ne ma'aña sonohuëapi señere yēcohua'i a'ë, paipi ñajajë cajë. Care payë, ja yo'ose'epi tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuaño'se'e pa'i sihuacaiyere. ⁶ Jaje pa'ina, më'ëpi sequë pani më'ë tu'rihuëna cacani eta sa'ro sioni më ja'quë më'ë ja're con pa'iquëni sejë'ë, jaropi. Ja maca më'ë ja'quë më'ë yahue yo'oye ñaquëpi, më'ëre de'huacaisi co'amañare isija'quë api.

⁷ Maija'quëre se maca cui'na yë'ore ca coma'pë pa'ijë'ë, do'i peoyepi. Maija'quëre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajëna, Diusu asacasipi cajë cuasacohua'i a'ë. ⁸ Jaohua'ije

pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë, mësaru cato. Mësaru ja'quë cato tose ñaji, mësarute caraye ja yë'ta'a mësaru ite sēma'nē. ⁹ Jaje pa'ina, mësarupi secohua'i pani ñeje sejë'ë:

'Ma'tëmo pa'iquë yëquë ja'quë,

De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquë, mē'ë mami.

¹⁰ Mē'ë cuañeñepi daijaquë yëquëna.

Mē'ë yēyepi yo'oye pa'ijaquë, iye yejaje jaro ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

¹¹ Yurepi isijë'ë, ao mañaje yëquëre caraye.

¹² Yëquë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaijë'ë, yequëre co'aye yo'osicohua'ire yëquë oijë ne de'huacaiyeje pa'ye.

¹³ Yëquëre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayere esa nejocaijë'ë. Mē'ë tse a'ë cuañeñe, jerepa pa'i pa'iyē cui'ne de'oyerepa, carajaiñe peoyerepa. Jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Jaje pa'ina, mësarute co'aye yo'ocohua'ire oijë ne de'huacaijë'ë. Mësarupi jaje yo'ocohua'i pa'ito, Diusu ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayoyere oi ne de'huacaija'quë api. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire co'aye yo'oyere oijë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi ao aima'pë secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje pa'ye oiyeje pa'i tsia neni yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'i cato paipi ao aima'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje yo'oni tose iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña.

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mē'ëpi ao aima'quëpi sequë pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yojë'ë. ¹⁸ Mē'ë ao aima'quëpi seña paije ña ti'añe paja'cohua'ire, coa mē'ë ja'quë mē'ë ja're cōni pa'iquëse'e asajaquë, mē'ëre de'huacaisi co'amaña isija'quëse'e.

Ma'tëmo Co'amaña

(Lc 12.33-34)

¹⁹ Iye yejana jaiye co'amaña tsiiso timëma'pë pa'ijë'ë, pu'ju ai hue'ñana, co'amaña ne huesë hue'ñana, co'amaña ñacohua'i cacajë ima hue'ñana. ²⁰ Ai jerepa ma'tëmo co'amañana tsi'so timëjë'ë, pu'juje aima'tona, co'amañaje ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña yahue imama'tona. ²¹ Ja maca yureta'a mësaru joyopi co'amaña pa'i hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'i a'ë, mē'ë.

Mai Capëre Miacaiye

(Lc 11.34-36)

²² Mē ñaco cā cato mē'ë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, mē'ë ñaco capi de'oye pa'ito, si'ao mē'ë capëje io miacaiyere pasipi. ²³ Jaje pa'iquëta'are mē'ë ñaco capi co'ayere cuasaquë ñaño pa'ito, si'a mē'ë capëje nea hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ë ñañepi nea'ñere pa'ito, ñaco cā neaño jerepa neaño pa'iji, yequeje!

Diusu Cui'ne Curiquë

(Lc 16.13)

²⁴ Te'ipi caya ëjaohua'ire necani ti'añe peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani yequëni coequë, yequëni oiye pa'iji panita'a yequëni de'oye sehuoquë, yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cui'ne curiquëre necani ti'añe peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Lc 12.22-31)

²⁵ Mësarute cayë, ¿jere aija'cohua'i a'ni? ¿jere ucujë pa'ija'cohua'i a'ni? panita'a ¿jere caña ju'ija'cohua'i a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Mësaru pa'iyepi ao aña jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi caña jerepa do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito ¿me airepa co'a ju'iñe'ni? ²⁶ Ñajë'ë, pi'ani peo de'oto cu'icohua'ini ao tama'cohua'ita'a, tēama'cohua'ita'a tēani huë'ena de'huama'cohua'ita'a, de'hue mësaru ja'quë ma'tëmo

pa'iquëpi aóquëna, pa'icohua'ini. Mësaru cato pî'a jerepa do'icohua'i a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, mësaru aquë ¿nëpi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?

²⁸ Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë caña ju'iyere cuasajë co'a ju'iñe'ni? Ñajë'ë, airo de'o joro mēañere, co'amaña ne ma'ñepi cui'ne oya ma'ñeta'a, ²⁹ pa'i ëjaë Salomón maca ju'ise'e seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohuëje pa'irepa ju'iyë pa'pi. ³⁰ Jaje taya je'quë esa pani tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaiji, se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mësaru paire pare sête Maija'quë jerepa de'oye ñacasipi. ¿Necaiye paja'quë api, cuasacohua'i maña! ³¹ Jaje pa'ito, co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, '¿iquere aija'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ucujä'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'i a'ni?' cajë. ³² Iye yeja pa'i cato jaje cajë oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë cui'ne i yëyere de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye isija'quë api. ³⁴ Jaje pa'iyë sête co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere. Ñamina'a cato yeque co'a ju'iñere isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a pa'i ja'ñere se co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape tiñe co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

7

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye

(Lc 6.37-38, 41-42)

¹ Yecohua'i tayoyere pa'i yo'oyere ña de'huacohua'i cayeje cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëpi mësaru tayoyere sañope caye paja'quëre. ² Jaje pa'ina, mësaru yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë caja'quë api cui'ne mësaru yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api. ³ Jaje pa'ito ¿me më'ë yo'jei ñacoa ju'i ne'cua ña ti'aë'ni, më'ë ñacoa ju'iconire jai soquë tsaroje pa'ioire ña ti'ama'quëta'a? ⁴ ¿Me më'ë ñacoare soquë tiroje pa'iopi ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni?' ⁵ ¿Cua caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta jeoni, ja maca de'oye ñaquë më'ë yo'jei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.

⁶ Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'ijë'ë, mësaruna co'ye ponëni cucu huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mësaru jai do'i yi'yore ocaima'pë pa'ijë'ë, tsa'cu huesojë.

Señe Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye

(Lc 11.9-13; 6.31)

⁷ Isijë'ë cajë seto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi ti'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona tē'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, isijë'ë caquë sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'equëpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona tē'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

⁹ Ique ëmëpi ¿Mësaru aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë pa'iquë'ni? ¹⁰ Panita'a ¿tsiaya hua'ini seina, añani isiquë pa'iquë'ni? ¹¹ Jaje pa'ina, cayë, mësaru ai co'acohua'ita'a mësaru mamajëre de'o co'amañare isicohua'i a'ë. ¿Jaje pa'iyë sête mësaru ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa de'o co'amañare isiye pa'iji, ite secohua'ire!

¹² Jaje pa'ito, mësaru yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañëji, Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje.

A'ri Jato Sa'ro

(Lc 13.24)

¹³ Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana saco cato jai jato sa'ropi cui'ne jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pa'i cacayë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri sa'ro a'ë, pa'i hue'ñare pana saco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pa'i pa'iyë.

*Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Lc 6.43-44)*

¹⁵ De'hua ñajë'ë, cosocohua'ire Maija'quë cocare cayë cajë cacohua'ire, yëi ñama ca'nire suñase'eje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato yaije pa'iohua'ipi ai yëcohua'ipi caco-hua'ire. ¹⁶ Mësarü ñañe pa'iji, iohua'i yo'oyena. Miu soquë yëna tëama'cohua'i a'ë, cuiya'ire. Cui'ne ëne ñëna tëama'cohua'i a'ë, toa pëa. ¹⁷ Jaje pa'ina, jare de'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji, cui'ne co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. ¹⁸ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji, cui'ne co'a soquë yëpi de'o ca quëiñe peoji. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a soquë de'o ca quëi ma'ñe cato cuëni toana ëo jëo'ñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarü iohua'i yo'oyena ñaja'cohua'i a'ë.

*Si'ahua'irepa Ma'tëmo Cacaye Peoji
(Lc 13.25-27)*

²¹ Yë'ë, 'Ëjaë, Ëjaë', cacohua'ipi si'ahua'irepa ma'tëmo cuañe huë'ña cacama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëye yo'ocohua'ise'e ca- caja'cohua'i a'ë. ²² Iti mu'se ti'asi maca jai pai yë'ëre caja'cohua'i a'ë, 'Ëjaë, Ëjaë, yëquë më'ë mamire quëahuë, cui'ne më'ë mamipi cajë huatiahua'ire eto saohuë, cui'ne më'ë mamipi cajë jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe nehuë.' ²³ Jaje cajëna, yë'ëpi quëaquë caja'quë a'ë, jaohua'ire: 'Ti ñama'quë a'ë, mësarute. Yë'ë quëno maca pa'ima'pë saijë'ë, co'ayere yo'osicohua'i.'

*Caya Huë'ña Ne Huë'ña
(Mr 1.22; Lc 6.47-49)*

²⁴ Jaje pa'ina, yë'ë caye asani cui'ne yo'oquë cato, quëna yejana ta'ñe asaquëpi, huë'e nese'eje pa'i api. ²⁵ Jaje quëna yejana nesiconi oconi tsiaña co'jeni jai tutu dani yo'onije ne taoñe pao. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quë cato mejahuëna huesëquëpi huë'e nese'eje pa'i api. ²⁷ Jaje huesëquë nesicopi, oconi tsiaña col'jeyena cui'ne, tutuyena, huë'e tani meaona, ja maca ai yo'oye paji'i!"

²⁸ Jaje Jesús ca tējisi maca paipi ai cuasahuë, zi ye'yayere de'oyerepa ye'yaquëni cajë? ²⁹ I ye'yaye cato cuañequë Ëjaërepa ye'yayeje paji'i, pani cuañese'e ye'yacohua'i ye'yayeje pa'ye.

8

*Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)*

¹ Jesús ai cutihuëpi cajeina, jai pai ite pe'tehuë. ² Pe'tejëna, ja'ju dahuë ju'iquëpi Jesús quë'rona tsiojani do're ja'runi capi.

"Ëjaë më'ëpi yë'ëre ju'i dahuë jujucaye yëni necaijë'ë."

³ Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:

"Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë."

Jaje ca maca ja'ju dahuë ju'iquë pa'isiquëpi tsoe de'oquë paji'i. ⁴ Cui'ne ja maca Jesupi capi, ite:

"Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquëse'ere sani iñojë'ë. Iñoquë Moisés cuañequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna. Jaje yo'oquëna, si'ahua'i ju'i dahuë peoquë tomesiquëpi yo'oji, cuasajë ñaja'cohua'ire."

*Jesús Jujucaye, Romano Jo'yaëre
(Lc 7.1-10)*

⁵ Jesús Capernaum yejana sa ti'aquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani ite seji'i, ⁶ ñeje caquë:

"Ëjaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi ju'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si ju'iji."

⁷ Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Yè'èpi sani jujusi'i.”

⁸ Caquëna, Capitánpi sehuopi:

“Co'aquë maca'è, Èjaë, yè'è huë'ena daima'è pa'ijè'è. Coa co'ya ja'ñese'e se cuañejè'è. Jaje yo'ouna, yè'ère necaiquëpi co'yajaquëre. ⁹ Jaje yè'èpi Èjaëohua'ipi meñe cuañesiquëpi pa'iyè. Jaje pa'ita'a yè'è soldado pa'ireje se meñe payè, yè'è cuañecohua'ire. Yè'èpi jaohua'i aquëni 'saijè'è' cato saiji. Cui'ne 'daijè'è' ca maca daiji. Cui'ne yè'èpi yè'è jo'yaëre 'jaro nejè'è' caquë cuañeru, yè'è cuañese'ere nequë api.”

¹⁰ Jaje caquëna, Jesús asani ta'ñerepa caquë a'ni cuasaquë ñapi, ìte. Ja maca ìte pe'tecohua'ire capi:

“Nuñerepa cayè, si'a Israel pai ti peohuë, iquë cuasayeje ta'ñe cuasacohua'i. ¹¹ Jaje pa'ina, yè'èpi cayè, jai pai èsè mèi huë'ñapi cui'ne èsè du'i huë'ñapi daija'cohua'i a'è, Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo ja're conì ma'tëmona aija'cohua'ipi. ¹² Jaje pa'iquëta'are ìti ma'tëmo pati'ñe pa'iohua'ipi nea huë'ña huë'sena jeocosicohua'i pa'ija'cohua'i a'è. Jaropi oijè cuji qui'coja'cohua'i a'è.”

¹³ Ja maca Jesús capitánre capi:

“Saijè'è mè'è huë'ena, mè'è cuasase'aje yo'ose'e pa'ijaquë.”

Ì jaje ca maca ì jo'yaë co'yasiquë paji'i.

Pedro Huaore Jujucaiye

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro huë'ena Jesupi saji'i. Sani ñapi, Pedro huaopi cai saihuëre suña dahuëre ju'icopi uiona. ¹⁵ Ñani ja maca ìote jètèpi patoquëna, suña dahuë peo huë'ña jeouna, huëni ìopi ìte necai huëo.

Jai Paire Jujucaiye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Ñami de'oye ja'i maca jai pai Jesús quë'rona huati quë'iohua'ire dahuë. Darena, te'e yè'opo cayepi huatìohua'ire eto saopi, cui'ne ju'icohua'ireje jujupi. ¹⁷ Iye cato Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'epi tì'aëna, yo'opi. Ñeje case'epi: “Ìpi mai ju'ìñere huë'equë saji'i cui'ne mai ju'i dahuëje jujucaji'i.”

Jesure Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jesús ì quë'rona jai pai tsi'sijëna, ñani jaira je te'tena jeñu'u ne de'huajè'è cuañepi, ì ye'yacohua'ire. ¹⁹ Caquëna, ja maca cuañese'e ye'yaquëpi Jesús quë'rona tsio dani capi:

“Ye'yaquë, coa si'a huë'ña mè'è saina, tuiye yèyè.”

²⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi, ìte:

“Airo yai mañaje coña pacohua'i a'è, cui'ne pi'aje ìohua'i tsianoa pacohua'i a'è. Jaje pacohua'ita'are Pai Mamaquë cato peoquë api, ì sìopè tèoni pëa huajè huë'ñaje.”

²¹ Caquëna, ì ye'yacohua'ì aquëpi ìte capi:

“Èjaë, du'ru yè'èta'a yè'è ja'quëre tajasi'i.”

²² Caquëna, Jesupi sehuopi, ìte:

“Yè'èni pe'tejè'è, ìohua'ise'e tajajè ju'isicohua'ire jaje cui'ne ju'isicohua'ije pa'iohua'ipi.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Ja maca Jesús jai yohuëna aya mënì saina, ì ye'yacohua'ije conì saë'è. ²⁴ Jaje saijëna, jairana ai tutu dapi, yohuëna to'añepi cacayerepa. Jaje yo'otoje Jesuta'a caisiquëpi paji'i.

²⁵ Pa'ina, ja maca ì ye'yacohua'ipi ìte sani ne sëtøjè cahuë:

“ÌÈjaë, huasojè'è! ìMai ea du'iyè!”

²⁶ Ca maca ìpi sehuopi:

“¿Ina me yo'ojë airepa ca'raye'ni? ¡Mësaru, Maija'quëpi nequë api, cuasayere a'ri maña payë!”

Cani huëni nēcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca maca jairapi ti yo'oma'corepa de'o nēcō'ë, tutuje peoyerepa. ²⁷ Iohua'ipi jare ñani ai cuasajë cahuë:

“¿Iqueire pa'ni, iquë, ja jerepa tutupi cui'ne jai tsiayapi asani sehualquërepa?”

Gadara Yeja Acohua'ipi Huati Quë'iohua'i Pa'ise'e

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Jesús jaira je te'tena, Gadara yejana ti'asi maca huati quë'iohua'ipi caya emëohua'i ju'isicohua'ire ta hue'ñapi etani daicohua'ipi i quë'rona tsio daë'ë. Cayahua'i huati quë'iohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi pa'ijëna, yecohua'ije ja ma'a ti cu'iyë pahüë, ai pëti yëcōhua'i pa'ijëna, ca'rajë. ²⁹ Jaohua'ipi ñani cuihuë, ñeje:

“¿Me nesi'quë yëquëre josa yo'osi'i caquë daquë'ni, Maija'quë mamaquë? ¿Ja yë'ta'a nejoñe ti'ama'në yëquëre ai yo'oyena, nejosi'i caquë daquë?”

³⁰ Jaropi a'ri maña so'ore jai sese tsëcapë aore aijë nëtërojaïë'ë. ³¹ Jaje nëtërojaïjëna, asajë co'a joñoapi Jesure seë'ë:

“Më'ëpi yëquëre eto saoquë pani, coa ñajë'ë yequëse'e sesena cacaja'cohua'ire.”

³² Cajëna, Jesupi capi:

“De'oji, cacajë'ë.”

Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sesena caca maca sesepi tëtëpaja'a hua'que tomejë jairana dutu jujuhuë.

³³ Ja maca sesere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjë pai daripëna ti'ani si'aye iti yo'ose'e quëajë cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire yo'ose'eje quëahuë. ³⁴ Quëajëna, asani pai daripë pa'icohua'ipi si'ahua'i Jesús pa'i hue'ñana daë'ë. Dani ite ñani seï'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro pa'imal'ë, cajë.

9

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mēni jaira je te'tena jeji'i, i pa'i daripëna. ² Jarote pa'ina, quë'quë dahuë ju'iquëpi cai saihuëre uina, dahuë. Jujuguë api cuasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:

“Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi ne de'huacaiyë.”

³ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yacohua'i acōhua'ipi cuasahuë: “Iquë Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë.” ⁴ Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë mësaru co'ayerepa cuasayere paye'ni? ⁵ Jaje pa'ito ¿me cayepi de'oquë'ni, ‘Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë,’ caye, panita'a ‘huëni saijë'ë’ caye?” ⁶ Jaje se cani capi: “De'oji. Iñosi'i, Pai Mamaquë iye yejare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere oi ne de'huacaiyere.” Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huani huë'ena saijë'ë.”

⁷ Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i. ⁸ Paipi ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuahuë, paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Ja yo'o sitopi jëoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curiquëre seina. Ñani capi:

“Pe'tejë'ë, yë'ëre.”

Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.

¹⁰ Mateo hu'ena ao ai saihuere Jesús ñu'i aina, pa'i do'i secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're coní ao ai saihuere paë'ë. I ye'yacohua'ije jarote coní paë'ë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i ye'yacohua'ire sei'ë. “¿Me yo'oquë mësarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aiquë'ni?”

¹² Jesupi iyere asani capi:

“De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ¹³ Jaje pa'ito sani iye toyase'e cayere ye'yejë'ë: ‘Ai yo'ocohua'ire teaye ñani cōcaiyere yë'ë cato yëyë. Coeyë, nëicohua'ire huani isiye cato.’ Jaje pa'ina, yë'ë cato daima'ë paë'ë, de'ocohua'ini soisi'i caquë. Tayo yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jahua'ipi iohua'i yo'oye jëoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë:

“Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë seña. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e yo'omapë pa'iyë'ni?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ñañu'u cajë daisicohua'ije oima'cohua'i pa'iyë. Jaje pa'isicohua'ita'are ti'aja'coa, hueja posëni yequë mu'se jio jëocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Yecohua'ije ai ju'i cāna huajëcopi se sēo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore se sēosicopi jojajëna, quërësio ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i cāre. ¹⁷ Cui'ne ai cā'ni topëna huajë cuiya'i cōnore ayama'coa. Jaje pa'iquëta'are ayasico pa'ito ai cā'nihuëpi o'saona, joni saiona, si'aye o'sa cōno cui'ne topë nejoñe pa'iji.”

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pai ëjaëpi titani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

“Yë'ë mamacopi ja'arepa juni huesëo. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi dani jëñapi iona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëija'coa.”

¹⁹ Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're coní saji'i. Saina, i ye'yacohua'i coní saë'ë. ²⁰ Ja mu'se si'anë tsie cajequëna, doce ometëca ju'icopi Jesús jeteyo'jeja'a tsiojani yahuerëpa i ju'i cāna pato, ²¹ I ju'i cāna patoni co'yaja'coa'ë cuasaco. ²² Jaje yo'ocona, Jesupi co'ye ponëni iote ñani capi:

“Co'ya huajëjë'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire.”

Ca maca jare iti macapi co'yasico paco'ë.

²³ Jesús pai ëjaë huë'ena ti'auquë ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne de'huasicohua'ipi paë'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, paije ai cuijë oicohua'ije paë'ë, iti maca.

²⁴ Pa'ijëna, ñani capi:

“Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa caico.”

Jaje caquëna, paipi coa caní cuasajë cue'cuejë sohuë. ²⁵ Jaje cuasatoje Jesupi paire hue'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna, huajëcorepa huëco'ë.

²⁶ Ja yo'ose'ere si'a hue'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se quëajëna.

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

²⁷ Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi i David mamaquë yëquëre oijë'ë! i Teaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.

²⁸ Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi i quë'rona tsio datena, ipi seji'i, iohua'ire: “¿Mësaru yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje cuasayë, Ëjaë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi iohua'i ñaco cāna patoquë capi:

“Mësaru cuasase'eje nese'e pa'ijaquë.”

³⁰ Ca maca ñacohua'i pönëhuë. Pönësi maca Jesús jaohua'ire cuañepi, ñeje caquë:

“De'hua yecohua'ire quëaye peoyerepa cu'ijë'ë.”

³¹ Jaje casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire, Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucaiyë

³² Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi eta maca, Jesús quë'rona dahuë, coca cama'quëre huati quë'ire. ³³ Dasi maca Jesupi huatire eto saouna, coca cama'quë pa'isiquëpi coca ca huëopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai cuasahuë.

³⁴ Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:

“Iquë cato huatiohua'i ëjaëpi de'oye sehuojëna, huatire eto saoji.”

Jesús Paire Oiye

³⁵ Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i. Maija'quë cuañe te'te ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'i dahuë jujucaí, cui'ne a'si ju'ijë ai yo'ocohua'ireje jujucaji'i. ³⁶ Yëi ñama iohua'ire ñacaiquëre peocohua'ijë pa'iohua'ipi pai maña ai yo'ojë cui'ne co'a ju'ijë pa'ijëna, ñani oji'i. ³⁷ Jaje oi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa jaiye a'ë, tëaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëni sejë'ë, iti tse aquëni, jaëpi iti tëacohua'ire jëjo daoja'quëre.”

10

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire soini tutu isipi, huatiohua'ire etoye cui'ne si'a ju'i dahuë jujuye cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire jujuyeje.

² Ñeje hue'ecohua'i paë'ë. I doce jëjo saocohua'i cato: Simón cui'ne jare ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne i yo'jei Juan paë'ë, Zebedeo mamajë.

³ Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo pa'i do'i curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i.

⁴ Yequë Simónje paji'i, judío pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i, Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoye, I Ye'yacohua'ire

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:

“Judío pai peocohua'i quë'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë, Samaria quë'roje. ⁶ Coa judío pai quë'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne huesëse'eje pa'iohua'ise'ere. ⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'tere pa'iyë, cajë quëajë'ë.

⁸ Ju'icohua'ire jujucaijë'ë. Ju'isicohua'ire ne huëojë'ë. Si'si dahuë ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'i peoye jujucaijë'ë, mësarute do'i peoye isise'eje cui'ne.

⁹ Curiquë sama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Mësaru ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'e ju'i ca saijë'ë. Topëje saye pajë'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë. Co'amaña nequë cato i ne do'ipi aiquë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i huë'ñana ti'asicohua'i pani co'ejë'ë, de'oye ca pini. Ti'ani i huë'ena pëajë'ë, quëa tējini sai macaja'a.

¹² Huë'ena cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijajë cuasacaijë. ¹³ Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yëjëna, iohua'ina de'oye pa'iyë jecani pëpani saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna, coecohua'i pa'ito, ja pëpase'e jiojë'ë. ¹⁴ Cui'ne mësarute co'ejë cui'ne asayeje coecohua'i pa'ito, ja maca ja huë'epi panita'a ja daripëpi etani ne'ña mësaru tsa'cuse'ere hue'sena ti'to tojë'ë. ¹⁵ Nuñerepa cayë. Jaje yo'osicohua'ire saïne pasipi, pai yo'ose'e ña

mu'se tì'asi maca. Ja maca jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripëa yo'ose'e seña maca co'ayere papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

¹⁶ Ai yo'oyena mësarute yë'ë jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yai jopona. Jaje pa'ina, aña'aje pa'iohua'i pa'ijë'ë, ta'ñe asajë yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a yecohua'ire sañope nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ De'hua ñajë'ë, mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne tē'caja'cohua'i a'ë, pa'i tsi'sisi huë'ñapi. ¹⁸ Cui'ne mësarute saja'cohua'i a'ë, cuañecohua'i quë'rona cui'ne pa'i ëjaohua'i quë'rona, yë'ë do'ire. Jaje yo'ojëna, mësaru quëaja'cohua'i a'ë yë'ë pa'iye ayere. Jaohua'i asajëna, cui'ne judío pa'i peocohua'i asajëna, quëaja'cohua'i a'ë. ¹⁹ Mësaruni ëjaohua'ina isisicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. '¿Me caja'cohua'i a'ni?' cuasajë ca ja'ñere co'ema'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi isija'quë api, coca caye tì'asi maca. ²⁰ Maija'quë joyo isiyepi caja'cohua'i a'ë, jaje pa'ina.

²¹ Maja'yë jupëpi yo'je tsire tse'a jëo cuañoja'cohua'i a'ë, huani jëaja'cohua'ire. Cui'ne pëca ja'quëohua'ipi mamajëre tse'a jëo cuañoja'cohua'i a'ë. Mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mamajëpi pëca ja'quëohua'ire huahuo jëoja'cohua'i a'ë. ²² Si'a pa'i mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'itoje quëcoquë cui'ne nuñerepa pa'i carajaisiquëpi jãëpi huasosiquë pa'ija'quë api. ²³ Pa'i daripëre pa'ijëna, tseañu'u cajë co'ecohua'i pa'ito catijë'ë, yequë daripëna. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë. Pa'i Mamaquë, ja yë'ta'a mësaru si'a Israel pa'i dari quëa saoma'në daija'quë api.

²⁴ Ye'yequë cato ite ye'yaquëje pa'irepa peoji. Necaiquëje i ëjaëje pa'irepa peoji. ²⁵ Ye'yequëpi ite ye'yaquëje pa'i tì'ani ije pa'i a'ë cuasaye pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquëpi i ëjaëje pa'i tì'ani ije pa'i a'ë cuasaji. Jaje pa'ina, yë'ëni yure iti huë'e ëjaëni huati ëjaëpi caní ¿Me mësaruteje caye pañe'ni?

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni

(Lc 12.2-7)

²⁶ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, paire. Si'aye ña ja'ñese'e pa'iji. Yahue sitona yo'ose'eje ña ja'ñese'e pa'iji. Si'aye asa ja'ñese'e pa'iji. ²⁷ Yë'ë nea huë'ña case'ere mësarupi mia huë'ñana cajë'ë. Cui'ne yë'ë yahuese'ere, mësarupi tiñarepa huë'ña ëmëje totopi nēcajë cuijë'ë. ²⁸ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, capë huani jëocohua'ire joyo huani tì'ama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajë'ë, capë nejoquë cui'ne joyoje toa yejana nejoquëre pani.

²⁹ Te'e curi tē'quire caya pi'are isicohua'i a'ë, mësaru. Jaje a'ri do'icohua'ita'are, ja'quëpi ësequëna, te'ije tomeñe pa'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'ina, mësaru siopë naña'aje cuëcuese'e a'ë, te'e mease'e si'aye cuëcuese'epi pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, ca'rama'pë pa'ijë'ë. Mësaru a'ë, pi'a jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Lc 12.8-9)

³² Pa'i ña huë'ñana Jesús acohua'i a'ë cacaicohua'ire yë'ëje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña huë'ñana yë'ë pa'i a'ë, caquë quëasi'i. ³³ Jaje pa'iquëta'are pa'i ña huë'ñana yë'ëre cacaima'cohua'ire yë'ëje cui'ne ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña huë'ñana cacaiye paja'quë a'ë.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ De'oye pa'i ja'ñere necaisiquë iye yejana daji'i, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Yë'ë cato coa ai jerepa sañope yo'oyere dahuë. ³⁵ Paipi pëca ja'quëre sañope yo'o ja'ñere dahuë. Mamacopi pëca ja'core sañope yo'oyere, cui'ne mamaquë nējopi huaore pëicore paja'coa. ³⁶ Jaje yo'ojë cajë te'e tsëcapëta'a pa'i ñape iohua'i pëicohua'ire paja'cohua'i a'ë.

³⁷ Pëca ja'quëni cui'ne pëca ja'coni yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoquë pa'iji. Cui'ne mamaquëni panita'a mamaconi yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoji, yë'ëre. ³⁸ Cui'ne i pa'iyere ai oi yë'ëre pe'tema'quë pani do'i peoquë pa'iji, yë'ëre. ³⁹ Jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere cuasaquë jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i pa'iyere nejosiquëpi pa'iyere ti'aja'quë aquëpi.

Yo'osi Do'ire Isi Co'amaña
(Mr 9.41)

⁴⁰ Mësarute de'oye tsioquë pani yë'ëni de'oye tsioji. Yë'ëni de'oye tsioquë pani yë'ëre jëjo daosiquëni de'oye tsioji. ⁴¹ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquëni de'oye yo'oquë pani jare jaohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. De'o paini de'oye tsioquë pani jare nuñerepa pa'icohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. ⁴² Yë'ëre tuiquë macani oco mañare ocuasicohua'i pani de'o co'amaña isi cuañoja'cohua'i a'ë."

11

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna
(Lc 7.18-35)

¹ Jesús i doce ye'yacohua'ire iohua'i yo'o ja'ñe quëa tējini saji'i, ye'yaquë cui'ne quëasi'i caquë ja yeja pa'i daripëana.

² Juan co sitore ñu'iquëpi Cristo yo'oyere asani i ye'yacohua'ire Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ³ Më'ë a'ë, Cristo iti daija'quëre ca nëosiquë panita'a yequëre uteye pa'iquë cajë.

⁴ Jëjo saosicohua'ipi sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajë'ë, mësarü ñase'ere cui'ne mësarü yure asase'ere. ⁵ Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere, si'si dahuë ju'icohua'i pa'isicohua'ipi tome sayere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'i pa'isicohua'ipi huajëcohua'i huëoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina de'o coca quëayere quëajë'ë.

⁶ Yë'ëre jëa coema'cohua'ipi de'oye sihuajë pa'ija'cohua'i a'ë, ire papi cuasacohua'ipi.

⁷ Jaohua'i saisi maca Jesús Juan pa'iyere ayere ca huëopi, paire. Ñeje capi: ¿Iquere mësarü soquë peo hue'ña saisicohua'i ñare'ni, catë ja'ore tutupi ju'aquëna, huahuëquëna, ñare?

⁸ ¿Iqueini ñare'ni, jaje pa'ito? ¿De'o caña suñasiquëni ñare? Tsoe mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'e pa'icohua'i cato de'o caña ju'icohua'i pa'iyere. ⁹ Jaje pa'ina, tējiyerepa cayë. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quëre quëacaiquë? Jaje pa'ijë'ë. Jaëpi Maija'quëre quëacaicohua'i aquë jaëje pa'iohua'i peoahuë'ë, iquë Juan cato jerepa pa'i api. ¹⁰ Jaë, Juan ayere toyase'e caji, ñeje:

Yë'ëpi jëjo saoyë, yë'ëre quëacaiquëre më'ë ña hue'ñana,
Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

¹¹ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'a pai tsoe pa'isicohua'ipi cui'ne yure pa'icohua'ije Juan oco doquëre tëto saisicohua'i peoyë. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cuañe tē'tere a'riquë pa'iquëpi Juanre tëto saisiquë pa'iji.

¹² Juan oco doquë daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyë, ma'tëmo cuañe tē'tena ti'añu'u cajë. Jaje yo'ojë tutu quë'iohua'ise'e de'hue ti'añë. ¹³ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés cuañese'e ye'yacohua'i cahuë, ma'tëmo ayere, Juan dai macaja'a. ¹⁴ Juan cato Elíaspi jaëni Maija'quëre quëacaicohua'i ca'ahuë'ë, 'daija'quë api'. Jaje pa'ina, mësarupi i api cuasajë'ë. ¹⁵ Cajoro hue'ecohua'ipi asajë'ë, iye.

¹⁶ ¿Iquena coní quëa iñora'ye iye'në pai pa'iyere? Cani capi: Tsipi co'amaña huero hue'ñana ja'rusicohua'ipi dujë cajeohua'ire. ¹⁷ Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ë. Pi'cohuëapi juitoje pairama'pë paë'ë, mësarupi. Oi ëaye jējetoje mësarupi oima'pë paë'ë. ¹⁸ Juan cato daji'i, jaiye ao aima'quëpi cui'ne o'sa cono ucuma'quëpi. Jaje pa'ini mësarupi cayë, huati

quë'i api. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi. ¹⁹ Ja jeteyo'je daji'i, Pai Mamaquë ao aiquëpi cui'ne o'sa cono ucuquëpi. Jaje pa'ini cayë, jai aupi, cui'ne jai conoupi, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne curiquë tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi.”

Sehuoma'cohua'i
(Lc 10.13-15)

²⁰ Ja maca Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere ne iñosi darire tutu yëhuopi, iohua'i pa'iyë ponëma'pë pa'isi do'ire caquë.

²¹ Yëhuoquë capi:

“iTeayerëpa Corazín daripë! iBetsaida daripë! Mësarute ne iñose'eje pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñoñe pa'ito tsoe asani ponëra'huë, ja'rë pa'ise'e jeoni. Cui'ne oijë suña cañani huatapi co'ye jo'jëni oijë iñora'huë, iohua'i oiye. ²² Jaje pa'ina, mësarute cayë. Pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca ai co'ayerëpa mësarute sañe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripëa sañe seña maca pa'yepi. ²³ Capernaum daripë ¿Më'ë ma'tëmöre pana sa cuañoja'coa'ë, cuasaco? Coa ai jerepa më'ë cato meñe caje huesëja'coa'ë, ju'isicohua'i quë'rona. Sodoma yejañana, mësarute iñoñeje pa'ye iñoñe pa'ito iohua'i yo'oye jeoni ponëra'huë, cui'ne ja pai daripë ja yë'ta'a yureje patira'o. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca mësarupi ai jerepa co'ayerëpa sai cuañoja'cohua'i a'ë, Sodoma yejaña quë'ro pa'icohua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi.”

Jesuna Sani Pëa Huajëye
(Lc 10.21-22)

²⁵ Ja mu'seña Jesús capi:

“Sihuayë, ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja ëjaëre. Më'ëpi iñohuë, teaye pa'iohua'ini, ta'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta'ñe asacohua'ire yahuesi co'amañare. ²⁶ Jaje pa'ijë'ë. Ja'quë më'ëpi yë jaje yo'ohuë.

²⁷ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna si'a co'amaña isipi. Pëca ja'quëse'e mamaquëre ñaji. Cui'ne mamaquëse'e pëca ja'quëre ñaji. Cui'ne mamaquë iñoñe yëcohua'ise'e asaye pa'iji, ite. ²⁸ Daijë'ë, yë'ëna. Si'aohua'i co'amaña nejë, cui'ne hue'ejë jë'josicohua'i yë'ëpi pëa huajëye isisi'i, mësarute. ²⁹ Yë'ë pa'iyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajë'ë caquë yë'ë yo'oye isiyë. Ye'yejë'ë, yë'ëni. Yë'ë cato esa yo'o jujama'quë a'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasama'quë a'ë. Jaje yo'onita'a ti'aja'cohua'i a'ë, joyo pëa huajë hue'ña. ³⁰ Yë'ë quërë saihuëre mësarute isiyë, a'jiñe sayere cui'ne peañe hue'eyere.”

12

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Jesús ta sitoja'a saji'i. Jaje saina, i ye'yacohua'i ao ëaye nëina, trigo sa'ñare tëa huëohuë. Tëani iti care aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani cahuë, Jesure:

“Ñajë'ë, më'ë ye'yacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se a'ë.”

³ Jaje cajëna, ipi jaohua'ire capi:

“¿Ñama'cohua'i a'ni, mësar, David yo'ose'e i cajeohua'i ja're cono ao ëa ju'i maca? ⁴ Ao ëa ju'ijë Maija'quë huë'e necaicohua'ise'e añere Maija'quë huë'ena cacani David cui'ne i cajeohua'i aë'ë, ite cui'ne yecohua'ire ësesere, Maija'quëna isise'ere. ⁵ Moisés cuañese'epi toyase'e caji: ‘Maija'quë huë'e necaicohua'i cato huajë mu'seje neñe payë.’ Jaje pa'iquëta'are iohua'ire sañope caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, cayë mësarute iñore pa'iji, Maija'quë huë'e seña maca pa'ire papi.’ ⁷ Iye toyase'e caye asama'pë paë'ë, mësar. Japi caji: ‘Mësarupi paire teaye ñajë oicohua'i pa'iyere yë'ë cato yëyë. Coeye nëicohua'ire huajë isiyë cato.’ Paire oiyere asacohua'i pani paire do'i peocohua'ini co'acohua'i a'ë caye para'huë, mësar. ⁸ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato huajë mu'se Ëjaëpi.”

Jētē Cuēnesicore Paquēre Jujuye
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ja maca Jesús jaropi sani pai tsi'si huē'ena cacapi. ¹⁰ Jarote te'i jētē cuēnesicore hue'equēpi paji'i. Jaje pa'ina, ñani Jesupi tayo caēna, ite sañope cayeque pa'iji cuasajē se'i'ē:

“¿Ju'iquēre jujuye de'oquē huajē mu'se pa'itojē?”

¹¹ Cajēna, Jesupi sehuopi:

“¿Nepi mēsarū acohua'i yēi ñamapi cojena duquēna sani dutama'cohua'i a'ni, huajē mu'se pa'itojē? ¹² Jaje pa'ina, paipi do'iji, yēi ñamare jerepa. Jaje huajē mu'se pa'itojē de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji.”

¹³ Cani ja maca ite capi:

“Jētēre mēajē'ē.”

Jaje caquēna, ipi se mēaquēna, yequē te'te jētēje pa'io huajēco ponēo. ¹⁴ Ja maca fariseohua'ipi etani Jesure huani jēo ja'ñere ca huēohuē, ¿me neni huani jēoja'cohua'i a'ni? cajē.

Jesús Ayere, Tsoe Quēase'e

¹⁵ Jesús jare asani jaropi yequē hue'ñana saji'i. Saina, jai pai ite tuē'ē. Jesupi coa si'a ju'i dahuē ju'icohua'ire jujupi. ¹⁶ Jujuquē cui'ne ēsepi, yecohua'ire se quēayeje. ¹⁷ Iye cato yo'oreña, Maija'quēre quēacaiquē Isaías toyaquē caquē pa'ise'epi ti'a ja'ñere, ñeje:

¹⁸ Iquē api, yē'ē jo'yaē yē'ē sahuani tseasiquē,

Itē oiyē, cui'ne ini sihuaquē pa'iyē.

Ina, yē'ē joyo jēocaija'quē a'ē.

Cui'ne ipi si'a paire yē'ē nuñerepa pa'i yo'oyere quēacaija'quē api.

¹⁹ Paini co'a cocare cama'ē pasipi, cuima'ē pasipi.

Cui'ne i cayeje asacaiye paja'cohua'i a'ē, cu'i hue'ñana.

²⁰ Catēpē ca'huere quē'ioereje ne jēyoma'ē pasipi.

Cui'ne picose'e mēicoreje yayoma'ē pasipi.

I nuñerepa cuāñeñe ne macaja'a jaje yo'oja'quē api.

²¹ Si'a pai maña ini necaija'quē api cajē utejē pa'ija'cohua'i a'ē.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Jesús quē'rona sahuē, ñama'quēre cui'ne coca cama'quēre huatire hue'equēre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquē cui'ne coca caquē ponēpi. ²³ Jare si'a pai ña quēquēni cahuē:

“¿Iquē David mamaquēre papi?”

²⁴ Jaje cajēna, fariseohua'ipi asani cahuē:

“Iquē cato huatiahua'ire eto saoji, iohua'i ējaē Beelzebú tuture hue'equēpi.”

²⁵ Jesupi iohua'i cuasaye asani capi, jaohua'ire:

“Te'e yeja ējaēpi jopore paja'a huani iti paja'a sa'ñe uihuajē yo'ocohua'i pani peo hue'ñarepa carajaiñe pa'iji. Pai daripēpi, panita'a te'e tsēcapēpi sa'ñe pēicohua'i pani quēcoye peoji, yecohua'ire. ²⁶ Jaje cui'ne huati ējaēje ija'a co'ye eto saquē pani ¿Me cui'ne i tutu paquē'ni, ija'a sañope yo'oquē pani? ²⁷ Mēsarupi yē'ēre cayē, Beelzebú tutupi huatiahua'ire eto saoji. Jaje pa'ito ¿nepi tutupi isiye'ni, mēsarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini senī asato mēsarupi coa tayo huesēhuē, caja'cohua'i pa'ini. ²⁸ Yē'ē cato huatiahua'ire eto saoyē, Maija'quē joyo tutupi. Yē'ē yo'oye cato quēaji, Maija'quē cuāñe te'tepi mēsaruna tītase'ere.

²⁹ ¿Tutu quē'i huē'e pa'ito cacani i co'amaña sioye peoji, du'ru ini tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ini tseanita'a de'hue cacani i co'amaña iñe pa'iji.

³⁰ Yë'ë yo'oyere cō yo'oma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api. Cui'ne yë'ë ja're cōni tēama'quë cato coa ne ña'ñe saoquë api.

³¹ Jaje pa'ina, cayë, mēsarute. Si'aye co'aye paire yo'ose'e pa'itojē saī de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itojē. Jaje pa'iquēta'are Maija'quë joyore co'aye casico-hua'i pa'itota'a ti saī de'huacaiye peoji. ³² Cui'ne yë'ë Pai Mamaquēni co'aye casico-hua'irejē saī de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquēta'are Maija'quë joyore sañope casicohua'ire saī de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ña'ñe Pa'iji, Io Quēiñena

(Lc 6.43-45)

³³ De'o soquë yēpi de'o care quēiñe pa'iji. Co'a soquë yēpi jare co'a care quēiñe pa'iji. Jaje pa'ina, io quēiñena ña'ñe pa'iji, soquë yë. ³⁴ ¡Aña tsēcāpē acohua'i! ¿Me de'oye ca tī'añe'ni, mēsaru, jare mēsaruپی co'acohua'i pa'ini? Jaje pa'ina, yē'opo cato joyo pa'iyere caye pa'iji. ³⁵ De'o pai cato de'o cocare caji, jare i joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paipi caji co'ayere, jare i joyo co'aye pa'iyēje pa'ye. ³⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire pai ñape yo'ose'e ña mu'se tī'asi maca si'aohua'i iñoñe pa'iji, si'aye iohua'i cuasama'pē case'ere. ³⁷ Jaje pa'ina, mē'ë case'eje pa'ye ña de'hua cuañoñe pa'iji, do'i peoquë panita'a do'i quē'i."

Co'acohua'ipi Se'ñe, Pai Yo'o Tī'a Ma'ñere

(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Ja maca Jesure fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cōni cahuë:

"Ye'yaquë, yëquë ña'ñe yëyë, mē'ēpi pai yo'o tī'a ma'ñe yo'oquēna."

³⁹ Cajēna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Co'a paipi nuñerepa cuasama'cohua'ipi pai yo'o tī'a ma'ñe yo'oquēna, ñañu'u cajë, se'ñe. Jaje sejēta'are Maija'quëre quēacaiquë Jonás iñoquë pa'ise'eje pa'ye jerepa iñoñe peosipi. ⁴⁰ Coa Jonás jai hua'i etapē pa'ise'eje pa'yese'e iñoñe pa'iji. Jaë jē'quë toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'aji'i. Jaje pa'ye Pai Mamaquēje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ija'quë api, yeja sa'nahuëre. ⁴¹ Tsoe hue'ña Nínive daripē pa'isicohua'ipi huēni pai ñape yo'ose'e ña mu'se tī'aēna, iye'nē pa'icohua'ire nejoja'cohua'i a'ë. Nínive acohua'i cato de'hue asani ja'rē pa'ise'e jēoni pōñēahuë'ë, Jonás Maija'quë coca quēaquēna, asani. Yure iñore pa'iji, Jonás seña maca pa'ipi. ⁴² Cui'ne huë'ehuë tē'te pai ējaojē huēija'coa, nejo mu'se tī'asi maca. Huēni iye'nē pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejoñe pa'iji, caji'coa. Jao cato so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oyere asasi'i caco daisico sēte. Yure iñore pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'iyē

(Lc 11.24-26)

⁴³ Huatipi paire pa'isiquēpi etani saisiquë pani cu'iji, cuēnesi yejañare pēa huajë hue'ñare co'equë tī'ama'ë co'e jujani cuasaji: ⁴⁴ 'Co'isi'i, cui'naona, yë'ë huë'ena yë'ë etani daisicona.' Jaje cani co'iquë ñaquēna, pai peo huë'epi coa yuasicopi cui'ne de'oye ne de'huasicopi pa'iji. ⁴⁵ Pa'ina, ñani ja maca sani siete huatiahua'ire i jerepa co'acohua'ini quērējani, dani ina cacani pēayë. Pēarena, ja maca ja'nē pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne iye co'a paire yo'oye pa'ija'coa."

Jesús Pēca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús ja yē'ta'a paini caquēna, tī'tahuë, pēca ja'co cui'ne i yo'je tsi cōni. Dani hue'sena pēahuë, ini cajë daisicohua'ipi. ⁴⁷ Jaje pa'ijēna, yecohua'ipi Jesure quēahuë:

"Mē ja'co cui'ne mē yo'je tsi hue'sere pa'iyë, mē'ēni cajë dani."

⁴⁸ Caquēna, iti quēaquēre capi, Jesús:

"¿Ne a'ni, yë'ë ja'co cui'ne ne a'ni, yë'ë yo'je tsi?"

⁴⁹ Cani i ye'yacohua'ire iñoquë quëapi:

“Icohua'i a'ë, yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsj. ⁵⁰ Paipi yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëyere yo'ocohua'ipi jaohua'i a'ë, yë'ë yo'jei panita'a yo'jeo cui'ne ja'co.”

13

Taquëpi Pa'iye

(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Ja mu'se Jesús huë'epi etani sani jaira tët'të macana ja'rupi. ² Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona daijëna, ñani jai yohuëna aya mëni ja'rupi. Si'a pai mejahuëna pëa sahuë. ³ Ja maca jaiye ye'yapi iohua'i ñañe ayena con i quëaquë capi:

“Taquëpi tasi'i caquë saji'i. ⁴ Sai taquëna, yequë capi tomepi, ma'ana. Ja tomesere pi'api dani peo hue'ña ocue saohuë. ⁵ Yequë capi tomepi, quëna pëa quë'rona, jaiye yeja peo hue'ña. Ja capi esa sacapi, ya'opi huaiñe peoquëna. ⁶ Jaje mëasicota'a ësëpi ëo hueapi, jaiye tsita mese'e peoye sëte juji'i. ⁷ Yequë capi tomepi, miu quë'rona. Tomeina, miupi mëani ne hueapi. ⁸ Jaje tomequëta'are yequë capi tomepi, de'o yejana. Tomeni mëani jaiye quëquëna, tëahuë. Yequë ñëapi quëji'i, cien ca. Yequë ñëapi quëji'i, sesenta ca. Cui'ne yequë ñëapi quëji'i, treinta ca. ⁹ Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani jasajë'ë!”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë, Ite:

“¿Me ne ja'ñere paire iohua'i ñañena con i jaje quëaquë'ni?”

¹¹ Sejëna, ipi sehuopi:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo tët'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato asa ti'añe pañë. ¹² Jaje pa'ina, paquëna, ai jerepa yeque se isiye pa'iji, isina, jaiye paja'quëre. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña i payeque. ¹³ Jaje pa'ina, iohua'i ñañe ayena con i caquëna, ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i ña huesëyë. Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ije pa'iohua'i asa huesëyë. ¹⁴ Jaje yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaiás capi:

Mësarú cato asaja'cohua'i a'ë. Jaje asajëta'a asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Ñañe cato ñaja'cohua'i a'ë. Jaje ñajëta'a ña ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁵ Pai joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,

Co'ayerepa asaja'cohua'i a'ë.

Cui'ne iohua'i ñaco caje siose'ere hue'eja'cohua'i a'ë ñaco capi.

Ñama'pë pa'ija'cohua'i.

Cui'ne asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne joyopi asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne yë'ëna juju cuañoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarú cato sihuajë'ë, ñaco capi ñajë cui'ne cajoropi asa do'ire.

¹⁷ Nuñerepa cayë, mësarute. Jai pai Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne de'o pai ñañe yëhuë, mësarú yure ñañere. Jaje yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Asaye yëhuë, mësarú asayere. Jaje yëjëta'a asama'pë paë'ë.

Taquëre Quëase'e Ayere

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Asajë'ë. Jaje pa'ito taquëre quëase'e ayere. ¹⁹ Ma'ana iti ca tomesere cato quëaji, ma'tëmo pai tët'te ayere asacohua'ita'a asa ti'ama'cohua'ini cui'ne huatipi iohua'i de'o coca asase'ere peo hue'ña sioyere. ²⁰ Quëna pëa quë'rona tomesi ca cato quëaji, du'ru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini. ²¹ Jeteyo'je jaiye tsita peoye sëte quëcoma'pë neñañepi cui'ne yecohua'ipi josa yo'ojëna, ai yo'oyepi pa'ina, yo'o jujani jecohua'ini. ²² Miu quë'rona tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asajëta'a iye yeja

co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cuañoñere. Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Jaje yo'oquëna, paipi quëiñeje pa'ye de'oye yo'o tì'añe peoye a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are de'o yejana tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asani jeoma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa quëicohua'ini. Jaje pa'ina, yecohua'ipi cien ca, yecohua'ipi sesenta ca cui'ne yecohua'ipi treinta ca quëicohua'i pa'iyë.”

Co'a Taya Ayere Quëaye

²⁴ Ja'në quëase'eje pa'ye neni iñoquë Jesús quëapi, ñeje:

“Trigo care pare taquëpi yejana tase'eje pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i tē'te aye. ²⁵ Tasiquëta'are ite sañope yo'oquëpi si'ao'hua'i cāisi maca dani co'a care tani saji'i. ²⁶ Saquëna, trigopi ai de'oni iti tsā'ña ne maca te'e co'a tayaje etapi. ²⁷ Ja maca jo'yaohua'ipi iti tse aquëre sani cahuë: ‘Ejaë, më'ë tsio de'o case'e tasicohua'ita'a çjero ayepi iye co'a taya cōni mëaë'ni?’ ²⁸ Cajëna, iti tse aquëpi capi, jaohua'ire: ‘Yequë co'aquëpi yo'opi yë'ëre sañope yo'oquëpi.’ Caquëna, i jo'yapi cahuë, ite: ‘çYëquëpi ja co'a taya du'te jeocaiye yëma'quë?’ ²⁹ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire: ‘Pani, co'a tayare dutajë trigoje duta jeoma'cohua'ipi yo'oye'ni. ³⁰ Iose'e mëajaco tēa mu'se tì'aëna, nejo ja'ñepi, ja macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pëa huëni toana ëo jëoja'cohua'ire, ja jeteyo'je trigo care pase'e yë'ë de'hua hue'ñana de'huacaijajë.’”

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i tē'te cato mostaza care yejana paipi tase'eje pa'ye a'ë. ³² Mostaza cato nuñerepa a'ri ca'ë. Jaje pa'isicota'a ai de'oco jai soquë yë de'ona pi'api iona daijë capëana tsianoa necohua'i a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Lc 13.20-21)

³³ Yequë cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i tē'te cato pan ne poreje pa'ye a'ë. Jaje pa'yere nomiopi tres jai jì'so harina neona, si'a sēpë o'saco jujucoa.”

³⁴ Jesús si'aye paire quëapi, iohua'i ña'ne ayepi caquë. Co'arepa ña ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i. ³⁵ Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi tì'ajaquë caquë i toyaquë pa'ise'epi caji:

“Caja'quë a'ë, iohua'i ña'ne ayepi cōni.”

Caja'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

³⁶ Ja maca Jesús paire ca tējini huë'ena cacapi. Cacaëna, jarona ite ye'yecohua'i tsiojani cahuë:

“Quëajë'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere.”

³⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“De'o ca taquë cato Pai Mamaquë api. ³⁸ Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë. De'o ca cato Maija'quë tē'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji, huati tē'te acohua'ini. ³⁹ Sañope yo'oquëpi co'a taya taçaisiquë cato huati ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti ca tēacohua'i cato huiñaohua'i a'ë. ⁴⁰ Co'a taya tsi'soni toana ëo jëoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'ija'coa. ⁴¹ Pai Mamaquëpi jëjo daoja'quë api, huiñaohua'ire i cua'ne tē'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire. ⁴² Tsi'soni toana ëo jëoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji quì'coja'hua'i a'ë. ⁴³ Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ësë miañeje miaja'cohua'i a'ë, iohua'i pëca ja'quë tē'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajonoa hue'ecohua'i pani jasajë'ë!

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

⁴⁴ Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue oase'eje pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre ti'ani cui'naoni iti macana se yahue oani ai sihuaquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'eje pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quënare Pare Ye'yaye

⁴⁵ Ma'tëmo pa'i te'te cato co'amaña isiquëpi jai do'i quënare pare perla hue'yosi quëna përe, co'equë cu'ieje pa'ye a'ë. ⁴⁶ Jaje co'equë jai do'ire ti'ani si'aye i pase'e isi jëani, jai do'i quënare pare hueroyeje pa'ye a'ë.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

⁴⁷ Ma'tëmo pa'i te'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jeo dëoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ë. ⁴⁸ Hua'i yo'eco timësi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuëna naë mani jaropi ñu'ijë sahuajë de'o hua'ise'ere do'rohuëna ayajë co'acohua'ise'ere jeococohua'i a'ë. ⁴⁹ Jaje yeja carajaisi maca huiñaohua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajë huahueja'cohua'i a'ë. ⁵⁰ Ja maca co'acohua'ire cato toa cojena jeo dëorena, jaropi cuji qui'cojë oija'cohua'i a'ë."

Ye'yacohua'ipi Asaye

⁵¹ Ja maca Jesús seji'i, jaohua'ire:

"¿Asaye mësaru si'aye iye?"

Seina, sehuohuë:

"Jaje pa'ijë'ë asayë, Ëjaë."

⁵² Cajëna, Jesupi capi:

"Cuañese'e ye'yaquëpi Maija'quë cuañe te'te ayere ai ye'yequë pani huë'e paquëje pa'i ponëji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquë isiyeje pa'irepa."

Jesús Nazaretre Pa'ie

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ja maca Jesús jaje quëaquë ye'ya tējini saji'i, yequë hue'ñana. ⁵⁴ Sai ti'api, i yejana i ai de'o sitona. Jarona ti'asiquëpi pai tsi'si hue'ñana ye'yapi. Ye'yaquëna, paipi ai cuasajë ñajë cahuë:

"¿Jerona iquë ye'yei'ni, jerepa ta'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oquë'ni?"

⁵⁵ Carpintero mamaquëta'a cui'ne ññore pa'iyë, i pëca ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyë, i yo'je tsije. ⁵⁶ ññore i yo'je tsi nomiohua'ije pa'iyë. ¿Jaje pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?"

⁵⁷ Jaje cajë coejë asaye pahuë, i caye. Jaje coejëta'are Jesupi capi, jaohua'ire:

"Si'aohua'i yëyë, Maija'quë jëjo daoquëre. Jaje pa'iquëta'are i ai de'osi yeja acohua'i cui'ne huë'e acohua'irepa coeyë, ite."

⁵⁸ Ite ire papi cajë asama' do'ire ñaquë jaro cato jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe neñe papi.

14

Juan Ti Doquëre Huaiye

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ja mu'seña Herodes Galilea cuañequë paji'i. Jaje pa'ipi Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere asapi. ² Asani i ja're con pa'icohua'ire capi:

"Juan oco doquëpi huëni tutu paquë yo'oma'quë."

³ Jaje cuasapi, Herodes cato Juanre tseani huëni co'acohua'ire co hue'ñana cosiquë sëte yo'jei Felipe nëjo do'ire. ⁴ Juan cato caëña, Herodesre:

"Më nëjore payeje pama'ë pa'ijë'ë."

⁵ Jaje caquëna, Herodes Juanre huani jëosi'i caquëta'a paini ca'raquë papi, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquë api ca do'ire ca'raquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are ite Herodesre

coasi mu'seña tì'asi maca Herodías mamacopi pai tsi'sisicohua'i ñajëna, etani pairacona, Herodes ñani ai sihuaquë. ⁷ Ca nëopi si'aye më'ë seña pa'ito isisi'i, co'amaña. ⁸ Jaje ca maca pëca ja'copi du'ru yëhuosico sête cao, Herodes:

“Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

⁹ Jaje ca maca Herodes oi ëayerëpa asapi. Jaje ipi tsoe si'aohua'i soisicohua'i asajëna, isisi'i, më señere ca nëo huesosiquë sête jëjo saopi, isijë'ë caquë. ¹⁰ Ja maca cuañeña, sani Juan cosiquë pa'iquëre siopëse'e têtö tējani, ¹¹ quëna de'huana ayasiconi dani isihuë, nomi tsiona. Jaopi se isio, pëca ja'cona.

¹² Jaje yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i capëse'e sani tahuë. Tani ja jeteyo'je sani Jesure quëahuë, iti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aõe
(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Jaropi jare asani Jesús saji'i, pai peo hue'ñana yohuëja'a. Jaje saisiquëta'are paipi asa ti'ani ite tui huëohuë, yejaja'a pai daripë pa'icohua'ipi. ¹⁴ Jesús yohuëpi etaquë ñaquëna, jai pai paë'ë. Jaje pa'ijëna, teaye oi jaohua'ire ñani jujupi, ju'icohua'ire johua'i dacohua'ire. ¹⁵ Tsoe na'iquëna, ñani i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona dani cahuë:

“Tsoe na'iji. Iño pai peo hue'ña'ë. De'oji. Ja macaja'a ca tējijë'ë, sani pai pa'i hue'ñana hueroni ao maña aijajë.”

¹⁶ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Saiye peoji. Jaohua'ire mësarupi aojë'ë.”

¹⁷ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Peoyë. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payë, iño.”

¹⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Dajë'ë, iñona itire.”

¹⁹ Cani cui'ne paire cuañepi, tayahuëna ja'ru sajë'ë, caquë. Ja jeteyo'je i jëñapi cinco pan pëa cui'ne cayaohua'ire ini cajiquë ma'tëmona ñaquë, Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. Pëpani panre jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ²⁰ Si'aohua'i ani huajësicohua'i paë'ë. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë. ²¹ Ja aisicohua'i cato paë'ë, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuye peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e
(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ja jeteyo'je Jesús paini pëpa tējiquë i ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëijë'ë caëna, aya mëtena, jaira je te'tena jëjo saopi. ²³ Paire pëpa tējini mëji'i, jai cutihuëna te'i, Maija'quëre sesi'i caquë. Ñami de'osi maca Jesús jarote te'i paji'i. ²⁴ Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'ë, to'añepi yohuëna tutu ju'aquëna, saë'ë. ²⁵ Nataquëna, Jesús johua'i quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë. ²⁶ Ja maca i ye'yacohua'i tsiayaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëjë ca'rajë cuihuë:

“¡Pai joyo huatio!”

²⁷ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëcojë'ë, yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

²⁸ Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:

“Ejaë, më'ërepa pani yë'ëreje cuañejë'ë, tsiayaja'a nëcaquë sasi'i, më'ë quë'rore pana.”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Daijë'ë.”

Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiayaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i hue'ñana tì'asi'i caquë. ³⁰ Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'i huëoquë cuipi:

“¡Huasojë'ë, Ejaë!”

³¹ Jare iti macapi Jesús jëñana tseaquë capi, ite:

“iYë'ëna quëcoyere a'ri maña paquë, më'ë! iMe yo'oquë nema'quëje pa'ire cuasaë'ni!”

³² Jai yohuëna aya mëisi maca tutu tompëpi. ³³ Ja maca jai yohuë pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuë:

“Nuñerepa më'ë Maija'quë mamaquëre pa'ë.”

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e

(Mr 6.53-56)

³⁴ Je'ejë tì'ahuë, Genesaret yejana. ³⁵ Tì'arena, paipi Jesús daise'ere asa tì'ani si'a hue'ña iti yeja pa'icohua'ire quëahuë. Quëarena, i pa'i hue'ñana ju'icohua'ire dahuë.

³⁶ Dajë sei'ë, i ju'i cana patoni co'yato de'oma'quë cajë. Jajë cani si'aohua'i i ju'i cana patocohua'ipi co'ya sahuë.

15

Paire Co'aye Neñe

(Mr 7.1-23)

¹ Jerusalénpi fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi daisicohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë:

² “¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i mai aipë cuañese'e sehuocaiye pañe'ni, ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë, cuañese'e?”

³ Jajë cajëna, Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne mësarü me yo'ojë Maija'quë cuañese'e de'oye sehuocaima'pë pai cuañese'ere de'oye sehuoye'ni? ⁴ Maija'quë cato capi: ‘Më ja'core cui'ne më ja'quëre ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë.’ Cui'ne capi: ‘Pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core co'aye sañope caquë cato huani jëo cuañoja'quë.’ ⁵ Jajë pa'iquëta'are mësarupi cayë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core caye de'oji: ‘Tsoe si'aye yë'ë paye Maija'quëna isi saohuë. Jajë pa'ina, cöcayë peoyë.’ ⁶ Cui'ne jajë cacohua'ipi pëca ja'quëre panita'a pëca ja'core cöcayë peoyë, cuasajë pa'iyë. Jajë yo'ojë Maija'quë cuañese'ere do'i peoye ne huesoni coa pai cayere sehuocaijë pa'iyë.

⁷ iCöa cacohua'i! Nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi, mësarü ayere toyaquë ñeje:

⁸ Iye pai yë'ëre yë'opose'e oiyë,
Iohua'i joyo cato so'ore pa'ina.

⁹ Mësarü Maija'quëre seña do'i peoye a'ë,
Paise'e cuañëñepi huëojë yo'ojëna.”

¹⁰ Ja maca paire soini capi:

“De'hua asajë cuasa tì'ajë'ë. ¹¹ Yë'opoja'a cacaye cato paire co'a de'hua ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa paire co'a de'huaye cato yë'opopi etaye a'ë.”

¹² Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani cahuë:

“¿Asaë, më'ë fariseo pai më'ë cayere asajë oise'e?”

¹³ Jajë cajëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ja'quë, ma'tëmo pa'iquë ta ma'ñe cato peo hue'ñarepa duta ja'ñe a'ë. ¹⁴ Coa ñajë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaohua'i cato ñaco ca peocohua'i a'ë. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'i a'ë. Jajë pa'ina, ñama'quëpi cui'ne ñama'quëni sai saquë pani si'a jupë cojena du'iyë pa'iji.”

¹⁵ Pedropi ja maca capi, Jesure:

“Quëajë'ë, më'ë quëase'e ayere.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Mësarüje ja yë'ta'a asa tì'ama'pë pa'iyë? ¹⁷ ¿Huesëye, mësarü, si'a ao yë'opoja'a cacani ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye? ¹⁸ Jajë pa'iquëta'are yë'opoja'a etaye cato joyo pa'iyepi etaji. Ja'ë, paire co'ayerëpa neña. ¹⁹ Jajë pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasaye, huani jëo ëaye, nomi ëaye cuasaye, co'amaña ñaño, coa cosoye, cui'ne co'a coca caye.

²⁰ Iye a'ë, paire co'a de'huayerepa. Jëña tsoajë'ë cuañese'ere sehuoma'pë aiñe cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë."

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye
(Mr 7.24-30)

²¹ Jesupi jaropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana. ²² Jarote paco'ë, cananea nomio jaopi Jesús quë'rona cuico daco'ë, ñeje:

"¡Ëjaë, David mamaquë oijë'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerepa."

²³ Jaje catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë saji'i. Saina, i ye'yacohua'ipi dani ìte seì'ë: "Quëa saojë'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja'a cui daoco."

²⁴ Cajëna, Jesupi capi:

"Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel paini caquë yëi ñama ne huesëse'eje pa'ioni caquë."

²⁵ Jaje pa'iquëta'are i ña hue'ñana do're ja'runi cao:

"¡Ëjaë, cöcailjë'ë!"

²⁶ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

"De'oma'coa, mamajë aiconi aore jioni jo'ya yaina aoto."

²⁷ Jaje catoje iopi ìte cao:

"Jaje pa'ijë'ë, Ëjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, pai ani to ne'ña mañaje."

²⁸ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

"¡Nomio ta'ñerepa neñe pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'eje pa'ijaquë."

Caëna, ìti macapi io mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju'icohua'ire Jujuse'e

²⁹ Jesús jaropi etani Galilea jaira të'tëpaja'a tëto sani cutihuëna mëni jaroni ja'rupi. ³⁰ Jarote pa'ina, jai pai daë'ë, i pa'i hue'ñana. Daijë dahuë, do'pëcohua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupëare, cui'ne jai pai yeque ju'icohua'ire dahuë. Dani i quëo yë'quë macana oijëna, Jesupi jupipi, ju'icohua'ire. ³¹ Pai ña quëquëyerepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcañoa peo tupëapi de'ocohua'i pönëjëna, do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i pönëjëna. Jaje yo'oquëna, ñajë Israel pai Maija'quëre ai de'oji cajë sihuahuë.

Jesupi Cuatro Mil Ëmëohua'ire Aopi
(Mr 8.1-10)

³² Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:

"Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres mu'seña pa'iji, iño iohua'i pa'ie. Jaje pa'ijë ti peoyë, iohua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire huë'ena jëjo saoye pasi'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini."

³³ Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ìte:

"Jaje pa'iquëta'are ¿me iño paije peo hue'ña ao hueroni aone'ni, jai paire pare?"

³⁴ Cajëna, Jesupi seji'i:

"¿Je so pan paye'ni, mësarü?"

Seina, iohua'ipi cahuë:

"Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë."

³⁵ Cajëna, ja maca paire cuañepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë. ³⁶ Ja'rusi maca siete pan cui'ne hua'ire ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Seni tëjini i ye'yacohua'ina se isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ³⁷ Ja maca si'aohua'i ani huajëhuë. Jaje pa'itoje ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nëaëna, ayahuë. ³⁸ Iti aisicohua'i cato cuatro mil pai paë'ë, nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuema'pëna. ³⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tëjini jai yohuëna aya mëni saji'i, Magdala yejana.

16

Pai Yo'o Tì'a Ma'ñe Yo'ojë'ë Cajë Señere
(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i cōni Jesure neñañu'u cajë dani ma'tëmo ayere pai yo'o tì'a ma'ñere iñojë'ë sei, ipi yo'ouna, ñani tseañu'u cajë. ² Jaje cajë sejëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:

“Na'iquëna, ma'tëmo maja'ico pa'ina, ñani mësaru cacohua'i a'ë, ‘De'o mu'se pa'ija'coa.’

³ Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë, ‘yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.’ ¡Mësaru, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmore ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë ja yë'ta'a huesëcohua'i pa'iyeni? ⁴ Iye co'a pai nuñe yo'oma'cohua'ipi seña, ma'tëmo yo'oyere nejë'ë ñañu'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'eje pa'yepi iñose'e pasipi. Jerepa yo'o iñoñe peoji.”

Jaje caní jeoni saji'i.

Fariseohua'i O'sa
(Mr 8.14-21)

⁵ Jaira je tē'huina je'ejë i ye'yacohua'i pan sayere huñëyei'ë. ⁶ Huñëyesicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:

“Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji.”

⁷ Caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

“Mai panre dama'pë patena, caji.”

⁸ Jaje yahue caye Jesupi asani capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë caye'ni? ¿Ai jerepa mësaru, yë'ëre nequë api, cuasayere peoye'ni? ⁹ ¿Ja yë'ta'a asa tì'añe pañe, cui'ne ñañe pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil paire aose'eje cui'ne ani jujarena, do'rohuëana de'huase'eje? ¹⁰ ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil paire ao maca do'rohuëa nëase'eje cuasaye pañe? ¹¹ ¿Me yo'ojë mësaru yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana cō'me huesëye.”

¹² Jaje ca maca cuasa tì'ahuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Jesús Cesarea Filipino yeja quë'rona tì'ani i ye'yacohua'ire seji'i:

“¿Iqueipi caye'ni, Pai Mamaquëre?”

¹⁴ Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Yecohua'ipi cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi ja yë'ta'a yeque cayë, Jeremiaspi panita'a yequë Maija'quë jëjo daoquë api, caye.”

¹⁵ Ja maca jaohua'ire capi:

“Cui'ne mësaruta'a ¿iqueipi caye'ni?”

¹⁶ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo a'ë, Diosu huajëquërepa mamaquë a'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“De'oji. Simón Jonás mamaquë yecohua'ije më'ëre quëaye pahuë. Coa yë'ë Ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi iñoopi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi më'ëre cayë Pedro jare iye quëna pë ëmëje'ena yë'ë huë'e nesi'i. Neina, ju'iñe tutujë quëcoquë ti neñe peoji. ¹⁹ Yë'ëpi më'ëre ma'tëmo pa'i te'te hui'yocore isija'quë a'ë. Më'ëpi iye yejana sëaquë pa'ito ma'tëmoje sëaye pa'iji. Cui'ne më'ëpi iye yejana joyequë pa'ito ma'tëmoje joyeye pasipi.”

²⁰ Ja maca Jesupi cuañepi, i ye'yacohua'ire. Yë'ëre Cristo api, cajë paire quëama'pë caquë.

Jesús Capi, Ju'ija'quë A'ë
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Jare ja macapi Jesupi quëa huëopi, i ye'yacohua'ire. Jerusalénna sani ai yo'oja'quë a'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi yo'ojëna, caquë. Cui'ne capi, jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ²² Ja maca Pedropi tirona ite sani yëhuosi'i caquë capi:

“iMaija'quëje jaje yo'oye coeji, Ëjaë! iJaje yo'oye ti peojaquë më'ëre!”

²³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni ñani ite Pedrore capi:

“Saijë'ë. Yë'ë quë'ro pa'ima'ë, huati ëjaë. Yë'ëre josa tëhuoquë, ai. Më'ë cato Maija'quë cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayeje cuasaquë a'ë.”

²⁴ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Yë'ëre tuiye yëcohua'i pani huñëyeye pa'i co'ye de'oye pa'iyere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'ito quëcojë tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pë. ²⁵ Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'iyere cuasaquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api, i pa'iyere. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire ai yo'oquë i pa'iyere ne huesosiquëpi ti'aja'quë api, pa'iyere. ²⁶ Jaje pa'ina, ¿iquere cōcaiye pa'iquë'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajëta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye saiñe pa'iquë'ni, i joyo do'ire? ²⁷ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daija'quë api, si'a i pëca ja'quë de'o tutu quë'ipi cui'ne i huññaohua'ina con. Ja maca ipi saija'quë api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, ja yë'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pë Pai Mamaquë i quë'ropi daina, ñaja'cohua'i a'ë.”

17

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Seis mu'seña tëto sai maca Jesupi sapi, Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jai ëmë cutihuëna. ² Jarona i capë iohua'ique ñajëna, tiñerepa ponëpi. I tsia cato ëse mëiñeje pa'yere miaco ponëpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'iorepa ponëpi, miañerepa. ³ Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pë pa'ise'ere ñahuë, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajëna. ⁴ Ja maca Pedropi capi, Jesure:

“Ëjaë, iDe'oji. Yureta'a iñore pañu'u! Më'ëpi yëto neñu'u toaso a'ri huë'ña: më'ë tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore.”

⁵ Ja yë'ta'a Pedro cocare caquëna, miacore papi sirio nëca meni peo hue'ña ca'ne huesona sirio jopopi yë'ose'e ñeje pisiquëna, asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquëre papi ini ai sihuaquë pa'iyë. Asajë'ë, i cayere.”

⁶ Iyere asani i ye'yacohua'i yejana iohua'i tsiapi meñe simeni uë'ë, quëquëquë huesëni.

⁷ Ja maca Jesupi iohua'i quë'rona tsiojani patoquë capi:

“Huëijë'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁸ Caquëna, huëijë coa Jesuse'e te'i pa'ina, ñahuë, yecohua'ita'a peojëna.

⁹ Jaropi cajëna, Jesupi cuañepi, jaohua'ire:

“Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire, iye mësarü ñase'e. Pai Mamaquë ju'isiquëpi cui'naëpi huëima'ë pa'ito juni huëisi maca quëajë'ë.”

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure se'ë:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Elíaspi du'ru daija'quë api, caye'ni?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Du'ru daija'quë api. Si'aye ne de'huaja'quë api. ¹² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Elíaspi tsoe daji'i. Daisiquëta'are iohua'ipi de'hua ñama'pë coa iohua'i yëyeje yo'ohuë, ite. Jaje cui'ne Pai Mamaquëje ai yo'oja'quë api, jare jaohua'i jëñapi yo'ojëna.”

¹³ Ja maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajaë'ë, Juan oco doquë pa'isiquëni caji cuasajë.

Jesupi Hue'hue Dahuë Paquëre Jujuye

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Pai pa'i hue'ñana daisi maca Jesús quë'rona te'i tsio dani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

¹⁵ “Ējaë, oijë'ë, yë'ë mamaquëre. Ai yo'oji, hue'hue dahuëre hue'equë. Jaje pa'ipi jaiye toana tai yequere tsiayana du'i yo'oji. ¹⁶ Iye macana dahuë, ìte. Më'ë ye'yacohua'ina, ñnosiquëta'are juju ti'ama'pë paë'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“ìna, necaiquë api cuasama' pai cui'ne co'acohua'i! ¿Je yëhuarepa pa'ija'quë a'ni, mësaru ja're cõni? ¿Je yëhuarepa quëcoja'quë a'ni? Dajë'ë, ñnona tsihua'ëre.”

¹⁸ Cani ja maca Jesupi co'a joyore pëni eto saopi, tsihua'ëre pa'isicore. Jare ìti macapi tsihua'ë huajëquë co'yapi.

¹⁹ Ja jeteyo'je ise'ere i ye'yacohua'i cahuë:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁰ Sejëna, Jesupi capi:

“Mësaru ne ti'añe peoji, cuasayere payë. Nuñerepa cayë. Mësarupi mostaza ca ja'iore ne ti'añe pa'iji cuasayere hue'ecohua'i pani cara'huë ja cutihuëre: ‘Saijë'ë, iye macapi yequë hue'ñana.’ Carena, ai cutihuëpi saija'coa. Ti coa ca jujaye peoji, mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani. ²¹ Jaje pa'iquëta'are iye co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quëre señepi cui'ne ao aima'pë señepi.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Si'a jupë Galilea quë'rore cu'i maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquëre tseani paina isi huesoja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api.”

Jaje quëaquëna, ai oi ëaye asahuë.

Pai Tsi'si Huë'e Do'i Saiñe

²⁴ Jesús cui'ne i ye'yacohua'i Capernaum daripëna ti'asi maca Maija'quë huë'e do'ire curiquë secohua'ipi Pedrore sani ñani se'ë:

“¿Mësaru ye'yaquë curiquë saiquë Maija'quë huë'e do'i?”

²⁵ Cajëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Saiji.”

Jaje cani huë'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru ìte capi, ñeje:

“¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjaohua'i co'amaña pa do'i cui'ne pa'i do'i señe'ni, ñohua'i tsecohua'i panita'a tiöhua'ini señe?”

²⁶ Caquëna, Pedropi sehuopi, ìte:

“Tiöhua'ini señë.”

Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Jaje pa'ito ñohua'i tsecohua'i cato saiñe peoji. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are sañope yo'oyere coe'ë saiñu'u. Jaje pa'ito jairana sani mojë'ë, hua'ini. Du'ru macarepa hui'yoquëni moni i yë'opore curiquë pa'ina, ñni sani saijë'ë, si'aye, yë'ë pa'i do'i cui'ne më'ë do'i cõni te'epi.”

18

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Jare ja macapi i ye'yacohua'i Jesús quë'rona tsiojani seteña, ìte: “¿Nepi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ni, ma'tëmo?”

² Cajëna, ja maca Jesupi tsihua'ëre soini ñohua'i jo'pona nëcoquë ³ capi:

“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tsihua'ëje pa'iohua'i de'oma'pë pani ma'tëmo caca ti'añe peoji. ⁴ Jaje pa'ina, iti jerepa pa'i ma'tëmo pa'i te'tequëpi, ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi iquë tsihua'ëje pa'i pa'iji. ⁵ Cui'ne yë'ëni cuasajë iquëre tsihua'ëre de'oye necaicohua'i pani yë'ëni necaiyë.

Co'aye Yo'oyena Taiñe

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Yë'ëre asaquëni yequëpi co'aye yo'oyere ye'yaquë pa'ito jai quëna pëpi ñaje tēcana sēani jai tsiayana huai hue'ñana jeo dēoto de'oji. ⁷ ¿Co'acore pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taoco! Paire co'ayena ne tañere jēaye ti peoji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquë ne tañoquëpi ai jerepa teaye co'acquëpi pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, mē'ë jētēpi panita'a mē'ë nēcayopi co'aye yo'oyena saco pa'ito tēto tēani so'ona jēocojē'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana saiyepi peo tupēpi, panita'a do'pēquëpi, toa yejana caya jēña cui'ne caya nēcañoa hue'equëpi jēoco cuañoto co'aji. ⁹ Panita'a mē'ë ñacoapi co'ayena saco pa'ito duta jeoni so'ona jēocojē'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana cacayepi te'e ñacoa hue'equë api, toa yejana caya ñaco ca hue'equëpi jēoco cuañoto co'aji.

Yëi Ñama Ne Huesësico Ayere Ye'yaye

(Lc 15.3-7)

¹⁰ Coema'pë pa'ijē'ë, icohua'i a'ricohua'ire. Quëare payë. Jaohua'i cato huiñaohua'ire payë, ma'tëmore yë'ë ja'quë ña hue'ñare. ¹¹ Pai Mamaquë cato daisiquë api, ne huesëse'ere huasosi'i caquë.

¹² ¿Me yo'oquë a'ni? Cien yëi ñamare paquëni te'i ne huesësiquë pa'ito sani co'equë api, noventa y nueve ñamare cutina jeo sani. ¹³ Jaje co'equë ne huesësiquëre ti'asiquë pani noventa y nueve ne huesëma'cohua'ire sihuaye jerepa sihuaquë api. ¹⁴ Jaje cui'ne mësarupi ja'quë ma'tëmo pa'iquëje co'ej, te'e a'riquëje ne huesëye paja'quë caquë.

Cajeire Sai De'huacaiye

(Lc 17.3)

¹⁵ Mē'ë yo'jeipi co'aye mē'ëre yo'osiquë pa'ito ise'ere cajē'ë, i tayose'e asa sētaja'quëre. Jaje caquëna, mē'ë cayere asani sehuocaisiquë pa'ito, mē'ë yo'jeire se quëcohuë, mē'ëpi.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mē'ë caye asa yēma'ë pa'ito ja maca soijē'ë, te'ire panita'a cayao-hua'ire i yo'oye ñacohua'ipi te'e cui'ne pa'ye caja'cohua'ire. ¹⁷ Jaohua'ireje asama'ë pa'ito quëajē'ë, jai pai tsi'si sitona. Jai pai catoje asa yēma'ë pa'ina, ja maca Maija'quëre asa ma'ñeje pa'ire jēojē'ë, panita'a pa'i do'i curiquë sequëje pa'ire.

¹⁸ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye yejana mësarupi sēasiquë pani ma'tëmoje sēasiquë pasipi. Cui'ne mësarupi iye yejana joyesiquë pani cui'ne joyesiquë pasipi, ma'tëmoje.

¹⁹ Cui'ne cayë, mësarute yequeje. Mësarupi cayaohua'i iye yejare pa'ijē te'e cuasajë Maija'quë co'amañare seto yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi isija'quë api. ²⁰ Jaje pa'ina, cayaohua'i panita'a toasocohua'i yë'ë mamire cajë tsi'sicohua'i pa'ito jarote yë'ëje pa'ija'quë a'ë.”

²¹ Ja maca Pedro sani Jesure seji'i:

“¿Ejaë, yë'ëni yë'ë yo'jeipi co'aye yo'oquë pa'ito je soñe sai de'huacaija'quë a'ni, ite?”

²² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijē'ë caye pañë. Ai jerepa sai de'huacaijē'ë, siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Esequë

²³ Jaje pa'ina, ma'tëmo pa'i te'te cato pai ëjaëpi ite necaicohua'i ne do'ire saiñeje pa'ye a'ë. ²⁴ Ja'a ne de'hua huëoquëna, jaiye curiquë i do'i saiñe paquëre dahuë. ²⁵ Darena, i jo'yaë curiquë peoquë paji'i. Jaje peoquë pa'ina, i ëjaëpi cuañepi, isi jēojē'ë, ite cui'ne i nējore, mamajëre cui'ne si'aye i co'amañaje ja curipi i do'i paye saija'quëre. ²⁶ Ca maca i

jo'yaëpi i ëjaë ña hue'ñana do're ja'runi seji'i: 'Ëjaë, quëcojê'ë, yê'ë macare. Saija'quë a'ë, si'aye më'ëre.' ²⁷ Caquëna, ëjaëpi ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi. ²⁸ Ja maca jo'yaëpi esa etani sai ti'api, yequëre i cajeire, cui'ne necaiquëre ti'ani ñaje tēcana tseani huani jēo huēopi, ñeje caquë: 'Saijê'ë, më'ë yê'ëre do'i payere.' Jaë cato a'ri maña ite do'i paquëni jaje yo'opi. ²⁹ Ja maca i cajeipi do're ja'runi seji'i: 'Quëcojê'ë, saija'quë a'ë, si'aye më'ëre do'i paye.' ³⁰ Jaje catojē yequëpi coequë coa ai jerepa paire co'a hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quë api, caquë. ³¹ Ja maca ëjaë jo'yapi iyere ñani ai co'a ju'ijē sani quëahuë, iohua'i ñase'ere si'aye. ³² Ja maca i ëjaëpi jēo saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaë. Yê'ëpi më'ëre sai de'huacaë'ë, si'aye më'ë do'i pa'ise'e më'ëpi seina. ³³ Më'ëje cui'ne më'ë cajeire quëcoquë sai de'huacaiye paji'i, yê'ë më'ëre teaye caquëna, sai de'huacaise'eje.' ³⁴ Ja maca i ëjaëpi pēi jaje yo'osi do'ire cojê'ë, cuañepi, si'aye saina, jēojê'ë caquë."

³⁵ Jesupi jaje ca tējiquë capi:

"Jaje cui'ne yê'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruteje yo'oja'quë api, mësarupi pai ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'cohua'ire."

19

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere
(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea quë'rona Jordán tsiaya quë'rona ësë mëi te'tena ti'api. ² Jai pai ite pe'tehuë. Pe'terena, jaroni ju'icohua'ire jujupi. ³ Ja maca fariseohua'i Jesure tsiojani se'i'ë, tayo sehuouna, tseañu'u cajë ñeje:

"¿Nějore jeocoye pa'iquë coa a'ri maña yequere yo'ona?"

⁴ Cajëna, i'pi jaohua'ire sehuopi:

"¿Ñama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huëose'e nesiquëpi 'Nepi ëmëre cui'ne nomiore'? ⁵ Cui'ne caji: 'Jaje pa'ina, pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jēoni nējona tsioni cayaohua'i pa'ima'pë coa te'ijē pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' ⁶ Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'iyē paja'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëmëpi nējore jeocoye peoji, Maija'quë ñaquë tsiose'e."

⁷ Ja maca ite se'i'ë:

"¿Me yo'oquë Moisés nējore jeocoye pa'iji, toya ja'huana jēoco do'ire toyani cuañei'ni?"

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

"Mësarū jēa joyo pa'i do'ire Moisés jeocoye de'o'ji, capi. Du'ru pa'i huëo maca cato jaje pa'iyē papi. ⁹ Jaje pa'ina, yê'ëpi cayë. Yequë ëmëohua'ire yo'oma'ona jēoconi yequë nomiore huejaquë pani tsoe co'a de'opi, yecore yo'o do'ire. Cui'ne jēocosi nomioni posëpi huejaquë panije cui'ne co'a de'o'ji, ëjēre paconi yo'oquë."

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

"Jaje pa'iyē sēte ëmëpi nomiore huejaye co'aji."

¹¹ Cajëna, Jesupi capi:

"Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'quë ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye pa'iji. ¹² Iye do'ire yecohua'i ëmëohua'i huejama'cohua'i pa'iyë. Tsī'nēna co'a de'osicohua'i ai de'oyë, paipi huejama'pë pa'ijajë cajë co'a de'huasicohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyë, ma'tëmo ayere cajë. Iye yê'ë case'e yēquëpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'quë pa'ijê'ë. Pai ñape ti'ne pa'i do'ire ëmëohua'i huejaye pañë. Yecohua'ipi hueja ti'añe pa'ija'cohua'ipi ai de'oyë. Paipi huejama'pë pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañë. Yecohua'ipi ma'tëmo pa'iyere cajë huejaye pañë. Jaje pasi'i cani jaje pa'ijê'ë, ai cuasaquëpi."

Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Ja maca tsire Jesús quë'rona dahuë, ipi jëñapi patoquë secacaijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë cajë ësehuë. ¹⁴ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Coa ñajë'ë, tsì iohua'ise'e yë'ë quë'rona daijajë. Ësema'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmo cato jaohua'ijë pa'iohua'i tsecoa.”

¹⁵ Ja maca tsire i jëñapi patoquë yo'o tëjini saji'i, yequë hue'ñana.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Posëpi jaiye co'amaña paquëpi Jesure sani seji'i:

“De'o ye'yaquë. ¿Ique de'o co'amañare yo'oja'quë a'ni, ma'tëmo ti pani huesëye ti'asi'i cani?”

¹⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Me yo'oquë de'oquë caquë'ni, yë'ëre? Peoji, de'oquë. Coa te'i pa'iji, jaë cato Diusupi. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ti pa'i hue'ña cacaye yëni sehuoye pa'iji, cuañese'ere.”

¹⁸ Caquëna, posëpi ite capi:

“¿Je a'ni, iti yë'ë sehuo ja'ñe?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Huani jeoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nějore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë. ¹⁹ De'oye sehuojë'ë, më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁰ Posëpi ite capi:

“Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi caraquë'ni, yë'ëre?”

²¹ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Më'ëpi de'oquërepa pasi'i cani sani më'ë payere isiquë curiquë nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmore jaiye co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²² Jaje caquëna, iyere posë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmo jaiye co'amaña pacohua'ipi cacaye. ²⁴ Cayë, tijupë mësarute. Camellore miu ñaca cojeja'a sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi ma'tëmo cacaye.”

²⁵ Jare i ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë iohua'ija'a sa'ñe sei'ë: “¿Jaje pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iyë pa'iquë'ni, cajë?”

²⁶ Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

“Paire cato caca ti'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye.”

²⁷ Ja maca Pedropi capi, ite:

“Ëjaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jeoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i iquere yëquë paja'cohua'i a'ni?”

²⁸ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Mamaquëpi i ñu'i saihuëna Ëjaërepa ja'rusi maca, mësarut yë'ëre tuisicohua'ijë ja'ruja'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi. ²⁹ Huë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nējore, panita'a mamajëre, panita'a yejare yë'ë do'ire jeosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tëjiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

20

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeje Pa'ye Quëase'e

¹ Ma'tëmo pa'i te'te cato jai tsio paquëpi nea hue'ñarepa co'amaña necaicohua'ire co'esi'i, cuiya'i tēja'cohua'ire caquë saise'eje pa'ye a'ë. ² Co'amaña necaicohua'ire tì'ani te'e mu'se yo'o do'ire te'e ëja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huanì jëjo saopi, i tsio necaija'cohua'ire. ³ Nea hue'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë. ⁴ Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: 'Mësarujë sani yë'ë tse tēja'ijë'ë, saisi'i, iti saïñe pa'iyëje' caëna. Ja maca saë'ë, tēja'cohua'ipi. ⁵ Mu'se jopo pa'i maca tsio aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani copi, jare cui'ne païre co'equë. ⁶ Saisiquëpi cui'ne neato cinco pa'i maca, sani copi. Sani tì'api, pai coa pa'i hue'ñare yo'oma'pë coa nēcacohua'ire. Ñani capi: '¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iyëni?' ⁷ Caquëna, johua'ipi cahuë, ite: 'Yëquere yecohua'ijë co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.' Cajëna, johua'ire capi: 'Jaje pa'ito sani mësarujë yë'ë co'amañare necaijë'ë.' ⁸ Ñami de'osi maca iti tsio aquëpi co'amaña necaicohua'ire ñacaiquëre soini capi: 'Co'amaña nesi do'ire saijë'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijë'ë du'ru saïni jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijë'ë.' ⁹ Caëna, co'amaña nesicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi daë'ë. Datena, te'e mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi. ¹⁰ Ja jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë neja'cohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are pai ñapere te'e mu'se yo'ose'e ja'ye saipi. ¹¹ Jaje sai cuañoni sañope ca huëohuë, iti co'amaña paquëni, ¹² ñeje cajë: 'Icohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'e hora nehuë. Jaje nesicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ëse uquëna, quëcojë nesicohua'ire saïñe ja'ye saihuë, më'ë.' ¹³ Jaje cajëna, iti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: 'Cajëi, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, më'ëre. ¿Më'ëje paipi te'e mu'se ne do'ire, saijë'ë caquë yë'ë ja're conì, ne de'huasiquëta'a? ¹⁴ Jaje pa'ito iye më'ë ne do'i ini saijë'ë. Yë'ëpi yë më'ëre isiye ja'ye iquëreje isiyë, jeteyo'je cacasicuëreje. ¹⁵ ¿Më'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye peoji, cuasaquë? ¿Panita'a coa jaiye pasi'i cuasaquëna, pëti ëaye më'ëre nëiquë yë'ëpi païre oiquëpi yo'oquëna?' ¹⁶ Jaje pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jai pai soisicohua'i pa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nesicohua'ipi a'ri ja'i pai pa'iyë."

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jesús Jerusalén ma'are pa'i i doce ye'yacohua'ire johua'ise'ere tiro sani capi:

¹⁸ "Mësarupi ñañë, mai Jerusalénna mëi huëoye, Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina isija'tona, isisi maca jaohua'ipi huani jeoja'quë api cajë, ¹⁹ ti paina isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi ite cue'cuejë të'cajë yo'oni, soquë sarahuana quejajë cajë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api."

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Sëse'e

(Mr 10.35-45)

²⁰ Jesús quë'rona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja're conì do're ja'ruo, Jesús ña hue'ñana necai ja'ñere sësi'i caco. ²¹ Ja maca ipi seji'i, iote:

"¿Iquere yëco'ni, më'ë?"

Caquëna, sehuo, ñeje: "Yë'ë caya mamajëre më'ë pa'i te'tena ëjaohua'ire neni më'ë ëja te'tena yequëre cui'ne ari te'tena ñocaijë'ë."

²² Cacona, Jesupi sehuopi:

"Cuasaye peoye huesërepa señë, mësar. ¿Mësar de'hue tëto sani tì'añe, yë'ë sëje cono tëto sai ja'ñeje pa'ye, cui'ne do cuaño tì'añe yë'ë do cuaño ja'ñeje pa'ye?"

Jaohua'ipi cahuë:

“Tì'añë.”

²³ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, jaje pa'ijë'ë. Mësaru tëtö saija'cohua'i a'ë, iye sëje cönoja'a. Cui'ne yë'ë do cuañose'eje do cuañoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ëja tē'te cui'ne ari tē'tena ja'ruye cato yë'ëpi isiyë peoji. Yë'ë ja'quëpi i ne de'huacaisicohua'ina isija'quë api.”

²⁴ Jaje caquëna, diez i ye'yacohua'ipi iyere asani sañope pëti huëohuë, caya hua'ire.

²⁵ Jaje sañope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, jaohua'ire:

“Mësaru, tsoe ta'ñe asayë. Iye yeja pai ëjaohua'i cato si'a co'amaña meñe payë, cui'ne iohua'i huë'ehuë maca acohua'ipi mēne ëjaohua'ire payë, iohua'ire. ²⁶ Jaje pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi yecohua'ire necaiquë pa'iyë pa'iji. ²⁷ Cui'ne mësaru aquëpi du'ru aquë pasi'i caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'iyë pa'iji. ²⁸ Pai Mamaquëje pa'iohua'i pa'iyë pa'iji. Jaë je'quë daima'ë paji'i, yecohua'ipi necaijajë caquë. Coa ai jerepa necasi'i caquë daji'i, i pa'iyë do'ipi jai pai de'oye pa'i ja'ñe necasi'i caquë.”

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Jericó daripëpi etani saijëna, jai pai Jesure tuë'ë. ³⁰ Saijëna, jarote cayaohua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi tëtösaaji asani cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani cöcaijë'ë.”

³¹ Cajëna, paipi cuima'pë pa'ijë, cahuë. Jaje catoje ai jerepa cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani cöcaijë'ë.”

³² Ja maca Jesús nēcajani ñama'cohua'ire soini seji'i, jaohua'ire:

“¿Iquere necaijaquë cajë yëye'ni, yë'ëre?”

³³ Caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaë, yëquë ñañere yëyë.”

³⁴ Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco cana. Jaje patoquëna, iti macapi tsoe ñacohua'i paë'ë. Pa'ijë Jesure tuë'ë.

21

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macare pa'ijë tì'ahuë, Betfagé daripëna, Olivos ai cutihuë quëno maca pa'icona. Jaropi Jesús cayahua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saopi. ² Jëjo saoquë capi, jaohua'ire:

“Saijë'ë, je'ñerepa pa'i daripëna. Jarona tì'aja'cohua'i a'ë, burra sëa nēosicopi. Burrito ja're cöni nēiona, ñani joyeni dacaijë'ë. ³ Jaje sajëna, yecohua'ipi ¿me neja'quëni, saye? Cato cajë'ë: ‘Ëjaëpi cusi'i' caëna, yo'oyë. Esa co'yoja'quë api, cuni tējini.”

⁴ Iye cato yo'ose'e paji'i tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë caquë pa'ise'epi tì'aquëna ñeje toyase'epi:

⁵ Sión daripëre cajë'ë:

“Ñajë'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji, Jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'i Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'i.”

⁶ Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús cuañese'eje yo'ohuë. ⁷ Burrare cui'ne io mamaquëre dani cañapi iohua'i jetena jajehuë. Jajerena, ja maca Jesupi mëni ja'rupi. ⁸ Ja maca jai pai pa'iyë sëte cañapi ma'ana jajehuë. Yecohua'ipi soquë capëare tētejē ma'ana oehuë, sihuajë. ⁹ Ja maca du'ru sai pai cui'ne jeteyo'je dai paipi cui huëohuë:

“¿De'oquëre pani, pai ëjaë David mamaquë! ¿Ëjaërepa mami hue'equëpi daiji, de'oquëpi! ¿De'oquëre papi, Maija'quë!”

¹⁰ Jesús Jerusalén cacasi maca si'a paḷiṭi daripë pa'icohua'i ai cuasajë yecohua'ire seḷ'ë:
 “¿Iquei'ni, iquë?”

¹¹ Cajëna, paḷipi cahuë:

“Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ire huerojë cui'ne isijë yo'ocohua'ire hue'sena eto saopi, jaro pa'isicohua'ire mesaña po'ne taño saopi, curiquë paire cambiasë'e cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i saijë po'ne taño saopi. ¹³ Jajë yo'oquë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.’ Jajë pa'iquëta'are mësarü cato co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁴ Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'i cui'ne do'pëcohua'i daë'ë. Jesús quë'rona daijëna, ipi jujupi. ¹⁵ Jajë yo'oquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañesë'e ye'yacohua'ipi iye paḷi yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijë cajëna, asahuë. De'oquëre papi David mamaquë paḷi Ejaë! Jajë cajëna, asani pëijë, ¹⁶ Jesure cahuë:

“¿Asaquë, më'ë jaohua'i më'ëre cuijë caye?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Jëjë'ë, asayë. ¿Mësarü ñama'cohua'i a'ni, toyase'e ñeje caye?

Më'ëpi a'ricohua'i mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ire nehuë,

Maija'quëre de'oyerepa jëjëja'cohua'ëre.”

¹⁷ Jajë cani saji'i, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e

(Mr 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Nea huë'ña Jesús paḷi daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'i. ¹⁹ Nëina, ma'a yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'i. Quëima' ñë, coa ja'ose'e paji'i. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:

“¿Yureta'a ti quëima'o pa'ijë'ë cuañëñë, më'ëre!”

Jajë i ca macapi cuëne huesësico paco'ë. ²⁰ Iyere ñani i ye'yacohua'ipi ai cuasajë Jesure seḷ'ë:

“¿Me yo'oquë soquë yë esarepa cuëne huesëco'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani jëa coeye peoni yë'ë soquë yë caëna, yo'ose'eje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre cacohua'i pani cayë: ‘Iye macapi sani jai tsiayana sa du'ijë'ë.’ Jajë ca maca tsoe yo'ose'e pa'iyë pa'iji. ²² Cuasare pajë secohua'i pani si'aye mësaruse'e ti'aja'cohua'i a'ë.”

Jesús Cuañëñerepa Pa'iyë

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'i ye'yapi. Jarote ja yë'ta'a ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío paḷi aiohua'i tsio dani ite seḷ'ë:

“¿Ique cuañëñepi iye co'amaña yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre iye cuañë tutu paquëre nere'ni?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ëje cui'ne mësaruteje sēsī'i. Iye sēsē'ere sehuorena, yë'ëje quëasi'i iye co'amaña yo'o tutu aye. ²⁵ ‘¿Ne cuañesiquëpi paquë'ni, Juan oco doquë, Maija'quë panita'a paḷipi cuañesiquë paquë?’ ”

Caëna, ja maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:

“Maija'quë jëjo daosiquë paji'i, cato ipi sehuoja'quë api, maire: ‘¿Jaje pa'iquëta'are me yo'ojë mësaru asama'pë pate'ni?’ ²⁶ Cui'ne ‘maipi pai cuañesiquë paji'i’ canije ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë paji'i cuasayë, paije.”

²⁷ Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:

“Huesëyë, yëquë.”

Cajëna, ije capi:

“Yë'ëjë quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuañequëre.”

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

²⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me cuasaye'ni, mësaru iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi capi, jaohua'i aquëni: ‘Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necaijë'ë, cuiya'i tëayere.’ ²⁹ Mamaquëpi sehuopi: ‘Pañë.’ Jaje casiquëta'a tiñe cuasa ñajani sani co'amaña nepi. ³⁰ Ja jeteyo'je sani yequëre capi, cui'ne caquëna, ipi sehuopi: ‘Jaë, ja'quë sasi'i.’ Casiquëta'a saiye papi. ³¹ ‘¿Jaje pa'ito jequëpi pëca ja'quë yëse'e necaquë'ni, jaohua'i aquë?’ ”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Du'ru aquë.”

Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire yo'orojaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësaru ja cacama'pëna. ³² Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere quëaquëta'are mësarupi asama'pë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire yo'ocohua'ipi asajë ponëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësaru ponëma'pë paë'ë.

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Asajë'ë, yure iye quëayere. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani tsioja'a tëhuo të'ijaji'i cui'ne cuiya'i suja'coreje nepi, cui'ne jai ëmë huë'eje nepi, iopi tuijë si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Ja jeteyo'je co'amaña necohua'ire co'eni necaijë'ë cani so'ona saji'i. ³⁴ Saisiquëpi tëa mu'seña ti'asi maca jëjo daopi, i jo'yare. Sani ite co'amaña necaicohua'ina sejëna, jaohua'ipi ite cajë nëocaise'ere isijajë caquë. ³⁵ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi i jo'ya mañare tseani të'cahuë, te'ire. Yequëni coa huani jeohuë. Cui'ne yequëni quëna pëapi jëa huëohuë. ³⁶ Jaje yo'oruje iti tse aquëpi tijupë du'ru jëjo daose'e seña maca jai paire jëjo daopi, i jo'yare. Jaje jëjo daoruje co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuë.

³⁷ Ai tëjiyerepa jëjo daopi, i mamaquëre pani, ‘oijë dahuëre ñaja'cohua'i a'ë, cuasaquë’.

³⁸ Jaje jëjo daosi maca i mamaquëni ñani, co'amaña necohua'ipi johua'ija'a sa'ñe cahuë: ‘Iquë api, iti co'amaña tse aquë de'oja'quë. Jaje pa'ito huani jeoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i pa'ija'cohua'i.’ ³⁹ Jaje cani tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jeohuë.”

⁴⁰ Ca tëjini Jesús seji'i:

“Iti tsio aquëpi daisiquë pani, ¿me neja'quë a'ni, co'amaña necohua'ire?”

⁴¹ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Huani jeoja'quë api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini co'eni tsio co'amaña neja'cohua'ire jeosipi. Jeona, quëi maca ti'aëna, tëani ite isija'cohua'i a'ë, ite cajë necaise'ere.”

⁴² Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mësaru? Caji ñeje:

Necohua'ipi yo'o jujani jeosi quëna pëpi,

Yure cato du'ru huëcorepa ponëo.

Iye cato ëjaëpi jaje neina, merepa jaje neini cajë ai cuasajë ña'ne pa'iji.

⁴³ Jaje pa'ina, mäsarute cayë. Diusu pa'i te'te pasicohua'ire mäsarute sioja'quë api. Tsioni yecohua'ina isija'quë api, i pa'i te'tena iti ca tëani isicohua'ina. ⁴⁴ Quëna pë cato, yecohua'ipi io ëmëje'ena tomecohua'ipi jë'yecoa. Cui'ne quëna pëpi yecohua'i ëmëje'ena tomeço pani peo sêpëare neñe pa'iji.”

⁴⁵ Jaje caquëna, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cui'ne fariseohua'ipi maini caji cuasajë Jesús caye asahuë. ⁴⁶ Ja maca tseañe yëjëta'a paini ca'rajë pahüë, jai pai Jesure Maija'quëre quëacaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ñani.

22

Huejaye Fiesta

¹ Jesús tijupë ca huëo copi, pai ñañe ayeja'a iñoquë ñeje:

² “Ma'tëmo cato pai ëjaëpi mamaquëre huejaquëna, sihuaquë paire tsi'soni yo'ose'eje pa'ye a'ë. ³ Jaje yo'okuë jëjo saopi, i jo'yare, huëosicohua'ire quërëjaijë'e, caquë. Jaje pa'iquëta'are huëosicohua'ipi daiye cohuë. ⁴ Tijupë i jo'yare jëjo saokuë capi: ‘Quëajë'e, soisicohua'ire. Tsoe si'aye ai ja'ñe de'hua saohuë. Huequëreje hui'yape quë'iohua'ini huani ne de'huahuë, huejaye ñaja'cohua'i daijajë caquë.’ ⁵ Caquëna, asani i case'e quëajëna, huëosicohua'i asacaima'pë paë'e. Yequëpi tsiona saji'i. Yequë co'amaña isi sapi. ⁶ Cui'ne yecohua'ipi ja ëjaë jo'yare tseani co'aye yo'ojë huani jëahuë. ⁷ Ja maca pai ëjaë pëi i soldado paire jëjo saopi, huaisicohua'ire. Huani jëani iti daripëje ëo jëoja'cohua'ire. ⁸ Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. ‘Hueja ao ne de'huase'epi paji'i. Jaje pa'iquëta'are soisicohua'i daiye pahüë. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'i paë'e. ⁹ Jaje pa'i do'ire jai ma'añana sani huëojë'e. Coa si'aohua'ire ma'a pa'icohua'ire dajë'e, hueja ao aija'cohua'ire.’ ¹⁰ Caëna, pai ëjaë jo'yapi etani sani ma'aja'a cu'ijë co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohuë, huë'e timë huesëyerepa.

¹¹ Ja maca ëjaë cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquëna, te'i hueja caña suñama'quëpi ñuji'i. ¹² Ñani capi, ite: ‘¿Cajei, me më'e iño cacaë'ni, hueja caña suñama'quë?’ Jaje caquëna, ipi ti sehuoma'e paji'i. ¹³ Cama'ëna, ja maca pai ëjaëpi mesa ñu'icohua'ire necaijë pa'icohua'ire capi: ‘Jaëte tseani nëcañoa cui'ne jëña sëani jëcojë'e, nea hue'ña hue'sena. Jaropi oi cui'ne cuji qui'cojaquë.’ ¹⁴ Jaje pa'ina, jai pai pa'iyë, soisicohua'i. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i.”

Pai Do'i Saiñe Ayere Case'e

(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Ja maca fariseohua'ipi sani sa'ñe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna, tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere. ¹⁶ Jaje cani jëjo saohuë, iohua'i acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina coní te'e Jesure caja'cohua'ire ñeje:

“Ye'yaquë, asayë, yëquë më'e nuñerepa caquë pa'iyë, cui'ne nuñerepa Maija'quë ma'are ye'yaquëpi pai cayere asacaima'quëpi cui'ne pai pa'iyë ëmëjese'e ñaquë cama'quë pa'iyë. ¹⁷ ¿Jaje pa'ipi me më'e caquë'ni? ‘¿De'oquë pa'i do'ire si'a pai ëjaë Césarna curi saiñe panita'a pañe?’ ”

¹⁸ Jaje cajëna, Jesús tsoe asapi, iohua'i co'aye cuasajë señe. Jaje pa'ina, capi, jaohua'ire: “Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë caye'ni? ¹⁹ Iñojë'e, pa'i do'i sai të'quire.”

Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë. ²⁰ Darena, Jesús ñani jaohua'ire seji'i: “¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?”

²¹ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji.”

Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Isijë'e, pai ëjaë tseco pa'ito jare iti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito jare Maija'quëna isijë'e.”

²² Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ìte jeoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe
(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere cahuë, ìte:

²⁴ “Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hua'jeore, maja'yë ju'isi do'ire mamajëre pacaija'quëpi. ²⁵ Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsi te'e tsëcapëre paë'ë. Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani juji'i, mamajëre peoquë. Ju'i yo'jeina jeocaji'i, nëjore. ²⁶ Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, toasoñe aquë huejapi. Huejani jare jaje peoquë juji'i. Jajese'e si'a tsëcapë siete juju sahuë. ²⁷ Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë, si'aohua'i jutena. ²⁸ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿ne nëjo pa'ija'coa'ni, jaje si'aohua'i te'oni huejasico?”

²⁹ Jesupi sehuopi, jaohua'ire: “Mësarupi tayo cuasayë, toyapë ñama'cohua'i sëte cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sëte. ³⁰ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i huejama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire huejoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ito mësarupi ju'isicohua'i huëiye aye Maija'quë case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji: ³² ‘Yë'ë cato Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji. Jaë cato huajëcohua'i Diusu api.” ³³ Jaje caquëna, iyere pai asani ai cuasahuë, me ja jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cuañese'e
(Mr 12.28-34)

³⁴ Jesupi saduceo paire ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo paipi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Ja maca dani ³⁵ Fariseo pai aquëpi cuañese'e ye'yaquëpi neñasi'i caquë ìte seji'i:

³⁶ “Ye'yaquë, ¿Jeco a'ni, cuañese'e si'aye seña maca pa'io paire ye'ya ja'ñe?”

³⁷ Seina, Jesupi capi:

“Oijë'ë, më Ëjaë Diusure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë cuasayepi. ³⁸ Iye a'ë, si'aye seña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa cuañese'e. ³⁹ Yecoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji, ñeje: ‘Oijë'ë, më quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye cuasaquë oiyeje pa'ye.’ ⁴⁰ Iye cayayena si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'e meñe quëco paji.”

¿Ne Mamaquë A'ni, Cristo?
(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Ja yë'ta'a fariseohua'i tsi'sisicohua'i pa'ijëna, ⁴² Jesús seji'i, jaohua'ire:

“¿Me cuasaye'ni, mësarupi Cristore? ¿Ne mamaquë a'ni?” Caquëna, ìohua'ipi sehuohuë: “David mamaquë api, jaë cato.”

⁴³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire: “¿Jaje pa'iquëta'are David Maija'quë joyopi quëaquëna, Ëjaë hue'you'ni, ìte? Jaje pa'ina, Davidpi capi:

⁴⁴ Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

‘Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

Më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

⁴⁵ ¿Me jaje pa'ito Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Ëjaë ìte hue'yoto?”

⁴⁶ Ja maca te'ije ti te'e yë'opoje caye papi. Cui'ne jare ja mu'sepi cuañese'e ye'yacohua'ije jaiye seña jeohuë, ca'rajë.

23

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Case'ere
(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ja maca Jesupi capi, paire cui'ne i ye'yacohua'ire:

² “Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai cato Moisésje pa'iohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, mësaru si'aye jaohua'i caye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato ñeje yo'oye pa'iji casicohua'ipi iohua'i case'ere yo'oma'pë ai yequere yo'ocohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato hue'ocaiyë, dëquëyere pare. Quëco ëa ma'ñere pare jare paipi hue'ejajë cajë yo'oyë. Jaje yo'ojëta'a iohua'i cato moño maca pu'peyeque coecohua'i a'ë. ⁵ Si'aye iohua'i yo'oye cato paipi ñajajë cajë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, tsia tiñare pana cui'ne tata tuna caña ca'tina Maija'quë coca ayepi toyase'ere sëoni ju'ijë cu'iyë. Cui'ne ju'i ca niämoaja'a de'oyerepa tsoa caña nëojë huatose'ere ju'iyë, yequë pai ju'iyë seña maca de'oyere. ⁶ De'o hue'ñana ao aiñere yëcohua'i a'ë. Cui'ne sihua cuañocohua'i ñu'i saihuëna ja'ruye yëcohua'i a'ë, pai tsi'si hue'ñana. ⁷ Cui'ne paipi de'oyerepa ëjaohua'i a'ë cajë ca'rajë pëpayere yëcohua'i a'ë.

⁸ Jaje jaohua'i yo'ocohua'ita'are mësaru cato paipi ye'yacohua'i a'ë hue'yojajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru cato te'e yo'je tsi a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquëre pacohua'i a'ë, Cristore. ⁹ Ja'quë hue'yoma'pë pa'ijë'ë, te'ireje iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tëmo pa'iquëse'ere ja'quëre payë, mësaru. ¹⁰ Paipi mësarute ëjaohua'i a'ë, cajajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, te'i mësaru ëjaë Cristo pa'ito me jaje yo'oye. ¹¹ Jaje pa'ina, mësaru aquëpi yecohua'ire necaiquëpi ai jerepa pa'i pa'iji. ¹² Ija'a co'ye jerepa pa'i a'ë, cuasaquë cato meñe casa cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni jerepa pa'ire neñe pa'iji.

¹³ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! Coa cacohua'i. Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai, coa cacohua'i. ¿Me yo'ojë ma'tëmo caca sa'ro tēhuoye'ni? yecohua'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'ojë mësaruje cacama'pë yecohua'i cacañu'u cajë yo'ocohua'ireje ëseyë.

¹⁴ ¡Teayerepa, mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai. Coa cacohua'i! ¿Me neñu'u, cajë hua'jeohua'i huë'ña siojë yo'oye'ni, mësaru? Jaje yo'ocohua'ipi paipi de'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë tsoaye señë. Jaje yo'osi do'ire mësarute jerepa co'ayerepa sañe pa'iji.

¹⁵ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mësaru cato cu'icohua'i a'ë, yeja cui'ne jai tsiaya paini mësaru sehuoyena ye'yañu'u cajë. Jaje yo'orojajë neni iti sehuoquëni mësaru seña maca cayaye jerepa co'aquëre neñë, toana uja'quëre.

¹⁶ Teayerepa mësaru ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ipi cayë, ‘Maija'quë huë'e do'ipi ca nëose'e cato neñe peoji. Maija'quë huë'e pa'i oropi ca nëose'epi neñe pa'iji.’ ¹⁷ Huesëohua'ipi cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi. ¿Mësaru ñato je a'ni, iti jerepa pa'ye, oro panita'a Maija'quë huë'epi orore Maija'quë tse necaiye a'ni, itirepa? ¹⁸ Yequeje mësaru cayë, ‘Maija'quëre isi saihuë do'ipi nes'i ca nëoñe peoji.’ ¹⁹ ¡Huesëohua'i cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i! ¿Ique a'ni, jerepa pa'ye, ëmëje'e tuiye panita'a iti saihuë, Maija'quë tse necai saihuë? ²⁰ Jaje pa'ina, iti saihuë do'ipi ca nëoquë pani coa iose'ere cama'ë pa'iji. Si'aye io ëmëje'e tuiye con caji. ²¹ Cui'ne Maija'quë huë'e do'ipi ca nëoquë pani jaro pa'iquëni Diusuni caye pa'iji. ²² Cui'ne ma'tëmo do'ipi ca nëoquë pani Maija'quë ñu'i saihuëna caye pa'iji. Cui'ne ïoni caquë Maija'quë iote ñu'iquëni caye pa'iji.

²³ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'ya pai cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Maija'quëre mësaru isiyë, menta, anis cui'ne comino aiñe sëñe neñere, diez ayere te'ore huase'ere. Jaje yo'ojëta'a cuasaye pañë, ai jerepa do'i quë'yere, nuñerepa pa'iyere, paire oiyere, cui'ne Maija'quëre pa'iji cuasayere. Iyeje yo'ojë cui'ne ja yë'ta'a yequeje yo'oye pa'iji,

jeoma'pë. ²⁴ Ñaco cã peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyë, mësaru. Mi'are de'oye ñajë ima jeocohua'ita'a camellore nēcohua'i a'ë.

²⁵ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Ēmėje'ese'e ucu duruhuëa cui'ne quëna ne'ña tsoacohua'i a'ë. Sa'nahuë cato co'amaña yahue imañe cui'ne te'ohua'i jaiye co'amaña pañu'u caye timēsicohua'i pa'iyë. ²⁶ ¡Fariseo, ñaco cã peoquë! Du'ru macarepa ucu duruhuëre cui'ne quëna de'huare tsoajë'ë. Sa'nahuë pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'ieje si'si peoye pasipi.

²⁷ Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i. Coa cacohua'i. Mësaru cato paire tasi darije pa'iohua'i a'ë, huë'ese'e poja'icore tsoase'eje pa'iohua'ipi. Jaje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato ju'isi tara cui'ne si'aye si'si timë huesēsicohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'iohua'i a'ë, mësaru, pai ña huë'ñase'e de'ocohua'ipi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye yo'oyena timēsicohua'i a'ë.

²⁹ ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne Fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mësarupi de'oye necaicohua'i a'ë, cuasajë tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i jutena, tasi darire cui'ne de'o paipi ju'isicohua'ini johua'ire tasi darina quëna tupëa ëja de'huacohua'i a'ë. ³⁰ Jaje yo'ojë cayë: 'Maipi mai aipë pa'inë pa'icohua'i pani cõ huaiye para'huë, Maija'quëre quëacaicohua'ire.' ³¹ Jaje iyere yo'ojë tsoe mësaruja'a ñañë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huasi tsëcapë acohua'i a'ë cajë. ³² Jaje pa'ito ja macaja'a yo'o tējijë'ë, mësaru aipë yo'o huëojë pa'ise'e! ³³ ¡Añahua'i! ¡Aña tsëcapë! ¿Me jëaja'cohua'i a'ni, mësaru toa yeja uye? ³⁴ Mësarupi yo'o saojajë iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëacohua'ire, ta'ñe asacohua'ire, cui'ne cuañese'ere ye'yacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire huani jeojë soquë sarahuana quëni huani jeojë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaohua'i acohua'ire cui'ne yecohua'ini tsi'si huë'ñana tseani të'cāja'cohua'i a'ë. Cui'ne si'a pai dari ñape co'erojajë josa yo'oja'cohua'i a'ë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, mësaruna si'a de'o paire huani jeosi do'i tomeja'coa. Nuñerepa yo'oquë Abelre huani jeosi macapi Zacarias, Berequías mamaquëre huani jeosi macana, ëojë se saihuë cui'ne de'o huë'ña jopo sa'rona mësaru huani jeosiquëna tomesipi. ³⁶ Nuñerepa cayë. Si'aye iye do'i cato yure pa'i paipi sañe tomeja'coa.

Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiyë (Lc 13.34-35)

³⁷ Jerusalén, Jerusalén, yequë mu'se pa'i ja'ñe quëacohua'ire cui'ne Maija'quë coca quëacohua'ire mē'ëni caquë Maija'quë jëjo daoquëna, huani jeohuë, mësaru. Yo'ojëta'are de'huerepa mē'ë mamajëre tsisosi'i caquë yo'ohuë, cura mamajëre io capëa huë'ehuëna de'huasi'i caco yo'oyeje. Yo'oquëna, coehuë. ³⁸ Ñajë'ë. Yure mësaru huë'e jeocosico pa'ico. ³⁹ Nuñerepa cayë. Yë'ëre mësaru ña coñe paja'cohua'i a'ë, 'mësarupi de'oquëre pa'ni ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca ti'añe pato."

24

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe (Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Jesupi Maija'quë huë'epi etani je'në saina, i ye'yacohua'ipi tsio dani ite Maija'quë se huë'e ayere ñajë ca huëohuë. ² Cajëna, Jesupi capi:

"¿Si'aye mësaru ñañe? De'oji, nuñerepa mësarute cayë. Si'aye ja mësaru ñañe nejose'e pa'ija'coa. Iye maca ti te'e quëna pëje jupë uñe paja'coa."

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe (Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Ja maca Olivos cutihuëna saë'ë. Sani Jesús ja'runi ñu'ina, i ye'yacohua'ipi ite yahuerepa cahuë:

“Ina, yëquëre quëajë'ë. ¿Je yëhua jaje yo'ojacoa'ni? ¿Me iñoñe pa'ija'coa'ni, më'ë daiye cui'ne yeja carajaiñe?” ⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarute yecohua'ipi coso huesojë. ⁵ Jai pai yë'ë mamipi cajë daija'cohua'i a'ë: ‘Yë'ë a'ë, Cristo’ cajë. Cajëna, jai pai iohua'ire tuija'cohua'i a'ë. ⁶ Si'a hue'ña sa'ñe huajo huaiyere mësarü asaja'cohua'i a'ë. Asani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jare jaje tëto saiye pa'iji. Pa'iquëta'a ja yë'ta'a tëjiye peoji. ⁷ Yequë yeja pa'icohua'ipi yequë yeja pa'icohua'ire se uihuaaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë paipi yequë paini se uihuaaja'cohua'i a'ë. Cui'ne aiñeje peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne yeja ñu'cuye pa'ija'coa, yequë hue'ña ñape. ⁸ Iye cato ja'a ai yo'o huëoyepi pa'ija'coa.

⁹ Cui'ne yë'ë do'ire mësarute co'aye yo'ojë tseani yecohua'ina isijë cui'ne huani jeojë yo'ojë cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë. ¹⁰ Ja mu'seña ai Maija'quëre cuasase'e nejo huesoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë yecohua'ire coejë cajeohua'ije pa'iohua'ita'a sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ¹¹ Cui'ne jai pai coa cosocohua'ije pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i a'ë cacohua'ije. Jaje yo'ojëna, jai pai cosoyere asaja'cohua'i a'ë. ¹² Cui'ne jaje jaiye co'aye pa'ina, yo'ojë jai pai paire oiye jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are iti quëcoquë nuiñe pa'isiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi. ¹⁴ Cui'ne iye de'o cocajë si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire quëase'e pa'ija'coa, jaohua'ije asajajë cajë. Ja macata'a ti'aja'coa, carajaiñerepa. ¹⁵ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyapi, paire co'a de'huaquë cui'ne paire ne huesoquë yo'oye ayere. Jaje pa'ina, iquëpi si'si peo hue'ñana ti'asi maca ñani toya ja'o ñaquëpi asaye pa'iji, ti'api, caquë. ¹⁶ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, ai cutina. ¹⁷ Huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeye peoji, sa'nahüë co'amaña pa'iyë isi'i caquë. ¹⁸ Cui'ne tsiore pa'iquë pani co'iyë peoji, caña imasi'i caquë. ¹⁹ Teayerëpa ja mu'seña nomiohua'i tsi etapëa pa'icohua'i cui'ne oje tsu'sucohua'ire pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, sejë'ë, Maija'quëre sësë tëcahuë catiye peoja'core, cui'ne huajë mu'seña catiye peoja'core. ²¹ Ja mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi, ja'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeje peo ja'ñepi. ²² Ja mu'seña Maija'quëpi tëama'quë pa'ito te'i macajë huaso cuañoñe peora'pi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi i jo'ya nesicohua'ini oi tējaja'quë api.

²³ Mësarute yecohua'ipi caja'cohua'i a'ë: ‘Ñajë'ë, iñore pa'iji, Cristo panita'a Ñajë'ë, jarote pa'iji.’ Jaje catoje carepa ma'ñe cuasama'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Daija'cohua'i a'ë, yë'ë Cristo a'ë, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne Maija'quë coca quëacaicohua'i a'ë, cacohua'ipi. Jaohua'ipi cui'ne jaiye pai yo'o ma'ñe ne iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa jo'ya nesicohua'ije care payë cajë sehuoja'cohua'i a'ë, a'ji sehuocohua'i cato. ²⁵ Jaje pa'ina, tsoe du'ru cahuë iye mësarute jaje yo'o ma'ñe caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, yecohua'ipi mësarute ‘jeto cuene yejare pa'iji, ñajë'ë’ cacohua'i pa'ito saima'pë panita'a yeque ‘Ñajë'ë, iño tu'rihuëre pa'iji,’ catoje asama'pë pa'ijë'ë. ²⁷ Pai Mamaquë daiyerepa cato ëšë mëi hue'ñapi cui'ne ëšë sa du'i hue'ñana mujuë ye'hueyeje pa'yerepa pa'ija'coa. ²⁸ Ju'isiquë capë pa'i hue'ñana jarona pë'përi tsi'sija'cohua'i a'ë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹ Esa ai yo'o mu'seña tëto sai maca ëšë yayaja'quë api. Cui'ne ñañëje miamä'ë pa'ija'quë api. Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Cui'ne ma'tëmo tutu pa'iyëque tsasija'coa. ³⁰ Ja maca Pai Mamaquë tutu yo'oye ñaja'cohua'i a'ë, ma'tëmopi yo'oquëna. Cui'ne si'a pai dari yeja pa'icohua'i oija'cohua'i a'ë. Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë ma'tëmopi sirija'a daiye, tutu quë'ire papi cui'ne de'oyepi quëcosiquëpi daina. ³¹ Ja maca huiñaohua'ire cuañeja'quë api, i sahuasicohua'ire cajese'e yeja te'ña, si'a yeja pa'icohua'ire tsi'sojë'ë, caquë ai tutu duruhuë juiyepi.

³² Ye'yejë'ë, higuera soquë yë yo'oye ayere quëaquëna. Huiña capëa pa'i maca ja'o etaquëna, mësarü ñani je'në ütëcahuë ti'aquëna, yo'oji cacohua'i a'ë. ³³ Jaje cui'ne si'aye

iye tēto saina, ñani je'nē carajai mu'seña ti'aquēna, eta sa'rore pa'ina, yo'oji cuasajē'ē.
³⁴ Nuñerepa cayē, mēsarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ē, ja yē'ta'a iye mu'seña pai juju sama'pēna. ³⁵ Ma'tēmo cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ē. Yē'ē cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ē. Jare iti case'eje ti'aquē pa'i ja'ñe a'ē.

³⁶ Jaje pa'iquēta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quēaye. Huesēyē, yeco-hua'ijē. Ma'tēmo pa'icohua'i huiñaohua'ijē cui'ne Maija'quē mamaquēje huesēji, coa Maija'quēse'e asaji, iti.

³⁷ Noé pa'i mu'seña yo'ojē pa'ise'eje pa'ye pasipi, Pai Mamaquē dai macaje. ³⁸ Ja mu'seña ja yē'ta'a co'jema'nē paipi ao aijē, ucujē, nomi huejajē, cui'ne pēca ja'quēohua'ipi nomi tsire huejojē paē'ē, Noé jai yohuēna caca macaja'a. ³⁹ Ja huesējēna, jai co'je dani si'aohua'ire peo hue'ña co'je huea'co'ē. Jaje cui'ne pasipi, Pai Mamaquē dai macaje. ⁴⁰ Ja mu'seña caya ěmēohua'i tsiore pa'ija'cohua'i a'ē. Pa'ijēna, te'ire saquē cui'ne te'ire jeosipi. ⁴¹ Caya nomiohua'i hueare toaja'cohua'i a'ē. Toajēna, te'ore saquēna, cui'ne te'o jeo saisico pa'ija'coa.

⁴² Ējaē daija'a maca huesēye sēte cui'ñasicohua'ipi pa'ijē'ē. ⁴³ Jaje pa'iquēta'are iyeje asajē'ē, iti huē'e aquēpi ñami ja hora pa'i maca co'amaña ñaquē daija'quē api asaquē pani sētasiquēpi i huē'e co'amaña cacani imañe ěseja'quē api. ⁴⁴ Jaje pa'ina, mēsaruje ne de'huasicohua'ipi pa'ijē'ē, mēsaru huanēyesi maca Pai Mamaquē dani quēcoquē.

Nuñerepa De'o Jo'yaē Cui'ne Co'a Jo'yaē (Lc 12.41-48)

⁴⁵ ¿Jequē a'ni, nuñerepa de'o jo'yaē, cui'ne asaquērepa iti ti'asi maca i huē'e acohua'ire aocaijē'ē, caquē jeoni saisiquē? ⁴⁶ Sihua cuañoja'quē api, i ějaē cuañese'eje yo'oquē pa'ina, titani ñasiquēpi. ⁴⁷ Nuñerepa cayē iti tse aquē si'aye i paye ñacaijē'ē caquē cuañe nēoja'quē api. ⁴⁸ Jaje pa'iquēta'are co'a jo'yaē pani cuasaji, tsoe nēija'quēre me je esa titasina, cuasaquē. ⁴⁹ Ējaē jo'yare co'aye yo'o huēoni cui'ne ao ai huēoni cui'ne cono ucu huēoni cuepecohua'i ja're cono yo'oquē pasipi. ⁵⁰ Pa'ina, ja maca i ějaē co'isipi, i jo'yaē huanēyeni je dasina caquē utema'ē yo'o maca. ⁵¹ Ja maca ĩte ai co'ayerepa si'seni coa cacohua'ire nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cujiije qui'coquē.

25

Diez Nomi Tsi Yo'ose'eje Pa'ye Quēaye

¹ Jaje pa'ito ma'tēmo pa'i te'te cato diez nomi tsipi hui'yapepi dani toa tsēopēare imani hueja hue'ñana iohua'i ějere ti'añu'u cajē saise'eje pa'ye a'ē. ² Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paē'ē. Cui'ne cinco ne de'huasicohua'i paē'ē. ³ Ne de'huama'cohua'ipi toa tsēo pēa sajēta'a hui'yapere sama'pē paē'ē. ⁴ Ne de'huasicohua'ipi sahuē, quēna huēana hui'yape dose'ere cui'ne toa tsēo pēaje si'aye timēse'ere sahuē. ⁵ Huejaja'quēpi esa daima'ē pa'ina, huēo cai ěapi si'a nomiohua'ire jaje huēo cai ěaquēna, ute jujani caē'ē. ⁶ Ja maca ñami jopo pa'i maca asahuē, cuiye: 'Je'nērepa daiji, huejaja'quēpi etani ĩte pēpajē'ē.' ⁷ Cui maca si'a nomi tsi huēni iohua'i toa tsēo pēa ne de'huahuē. ⁸ Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuē, cinco ne de'huasicohua'ire: 'Isijē'ē, a'ri maña mēsaru hui'yapere yēquē toa tsēo pēapi yaya huēoji.' ⁹ Jaje cajēna, cinco nomi tsi ne de'huasicohua'ipi cahuē: 'Pañē, ti'añe pama'coni yēquēre cui'ne mēsasureje ¿me isiye'ni? Saijē'ē. Iti isi hue'ñana sani huerojē'ē, mēsaru tsēo ja'ñese'e.' ¹⁰ Carena, cinco nomi tsi ne de'huama'cohua'ipi hui'yape hueroñu'u cajē saiñēna, tsoe titapi, huejaquē. Nomi tsi cui'ñani utesicohua'i cato i ja're cono cacahuē, hueja hue'ña. Cacarena, eta sa'ro sio huesopi. ¹¹ Ja jeteyo'je titahuē, yequē nomi tsi titani cahuē: 'Ējaē, ějaē hui'yocaijē'ē.' ¹² Jaje cajēna, ĩpi capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayē, mēsarute ñama'quē a'ē, yē'ē.' "

¹³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësaru, iti dai mu'se cui'ne horajë. Jajë pa'ina, mësaru sëtasicohua'ipi pa'ijë utejë'ë.

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹⁴ Ma'tëmo pa'i te'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare soini curiquë isisiquë cuañe nëose'eje pa'io.

¹⁵ Jaohua'i aquëni isipi, cinco mil curiquë të'ña. Yequëni isipi, caya mil të'ña. Cui'ne yequëni isipi, te'e mil. Pai ñapere johua'i tutu pa'ie ja'ye isini ja maca saji'i, so'ona.

¹⁶ Cinco mil të'ña isisiquëpi sani japi hueroni ai jerepa cui'ne cinco mil të'ña se ne copi.

¹⁷ Caya mil isisiquëje cui'ne yequë caya mil se ne copi. ¹⁸ Jajë yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isi cuañosiquëpi sani yeja coje nesicono, tapi, curiquë.

¹⁹ Ai tsoepi co'ipi, johua'i ëjaë. Co'ini johua'i nese'e ña huëopi. ²⁰ Du'ru macarepa titapi, cinco mil të'ña isi cuañosiquëpi. Titani isipi, i ëjaëre, ñeje caquë: 'Ëjaë cinco mil më'ë yë'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil ne cohüë, iye më'ë tse.' ²¹ Caquëna, ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëre cato yure ai jerepa jaiye isi nëosi'i cacajë'ë, yë'ë ja're coní sihuaja'quë.' ²² Jeteyo'je daji'i, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi capi, cui'ne: 'Ëjaë, më'ë yë'ëre caya mil isihuë. Jajë isisiquëni yequë caya mil se ne cohüë, iye më'ë tse.'

²³ I Ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o jo'yaë'ë, nuñerepa pa'i a'ë. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquëni ai jerepa jaiye isisi'i, ñacai ja'ñe. Cacani yë'ë ja're coní sihuajë'ë.'

²⁴ Jaë te'e mil isisiquëpi titani capi, i Ëjaëre: 'Ëjaë më'ëpi paire oima'quëpi më'ë tama'tona coa ti'aquë cui'ne më'ë ti jea ma'ñere tëaquëre asayë. ²⁵ Jajë pa'ina, ca'raquë sani më'ë curiquë yejana yahuehuë. Iye më'ë curiquë dcaë'ë.' ²⁶ Caquëna, ëjaëpi sehuopi, ite: 'Jo'yaë co'aquë cui'ne josaë. Yë'ëpi yë'ë ta ma'ñere tëaquëpi cui'ne yë'ë jeama'tore tëaquë pa'ie asaquë sëtë. ²⁷ Ja do'ire yë'ë curiquë bancono tëoyere paë'ni. Tëosiquë pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquë nera'huë, yë'ë tse.' ²⁸ Ja maca capi, iti maca pa'icohua'ire: 'Siojë'ë, curiquë të'ña. Sioni isijë'ë, diez mil të'ña paquëna. ²⁹ Jajë pa'ina, jaiye paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Isina, jaiye tëto saquëna, nëase'equë paye pa'iji. Jajë pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa se sioye pa'iji, i a'ri maña payeque.' ³⁰ Jajë caní capi, iquë co'a jo'yaëre: 'Tseani jeocojë'ë, nea hue'ña hue'sena, jaropi oi cui'ne cuji qui'coja'quëre.'

Si'a Paire Ñaño, Jesupi

³¹ Pai Mamaquë pai ëjaërepa cuañequë huiñaohua'ipi të'ijaisiquëpi daisi maca i de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë api, cuañequëre papi. ³² Ja maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sija'cohua'i a'ë, i ña hue'ñana. Ja paire huahueja'quë api, yëi ñamare cui'ne cabrare ñaquëpi huahueyeje pa'ye. ³³ I ëja te'tena yëi ñamare cui'ne ari te'tena cabrare huahue-sipi, ti tsëcapëase'e. ³⁴ Ja maca pai ëjaëpi caja'quë api, i ëja te'te pa'icohua'ire: 'Daijë'ë, mësaru yë'ë ja'quë ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijë'ë, ma'tëmore mësarure caquë yeja de'hua maca Diusu de'huacai pa'i sitore. ³⁵ Ao ëa ju'ina, mësarupi de'hue aohüë. Oco ëa ju'ina, cui'ne ocuahüë. Mësarupi huë'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Pa'ina, pëa hue'ña isihuë. ³⁶ Caña peoquë pa'ina, mësarupi de'hue isihuë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, yë'ëre do'i sani ñahuë. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cuañosiquë paë'ë. Pa'ina, dani ñahuë, yë'ëre.' ³⁷ Ja maca iti nuñerepa yo'osicohua'i etasicohua'ipi caja'cohua'i a'ë: '¿Ëjaë, je yëhua më'ëre ao ëa ju'iquëre ñani aore'ni, panita'a je yëhua oco ëa ju'iquëre ñani oco ocuare'ni? ³⁸ Panita'a ¿je yëhua huë'e peoquëpi coa cu'ina ñani pëa hue'ñana isire'ni? Panita'a ¿je yëhua caña peoquë pa'ina, ñani isire'ni, ju'ie? ³⁹ Panita'a ¿je yëhua ju'iquëre më'ëre ñare'ni? Panita'a ¿co hue'ñana cosiquëpi pa'ina, sani ñare'ni më'ëre?' ⁴⁰ Cajëna, pai ëjaëpi sehüoja'quë api, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye mësaru jaohua'ire yë'ë yo'je tsini a'ricohua'ire teaye pa'iohua'ire ñajë de'oye yo'ose'e cato jare yë'ëni de'oye yo'ose'e pa'iji.'

⁴¹ Ja maca cui'ne Ējaēpi caja'quē api, ari te'te pa'icohua'ire: 'Saijē'ē, yē'ē quē'ro pa'ima'pē nejosi te'tere pa'icohua'i. Saijē'ē, huatire cui'ne i jo'yare caquē toa yeja de'hua sitona. ⁴² Ao ēa ju'ina, mēsaru aoma'pē paē'ē, yē'ēre. Oco ēa ju'ina, ocoje cui'ne ocuaye pahuē. ⁴³ Huē'e peoquēpi coa cu'iquē paē'ē. Jaje pa'ina, mēsarupi pēa huē'ña isiye pahuē. Caña peoquē paē'ē. Pa'ina, mēsarupi isima'pē paē'ē. Ju'iquē paē'ē. Pa'ina, mēsaru dani ña'ne pahuē. Cosiquē paē'ē. Pa'ina, sani ñama'pē paē'ē, mēsaru.' ⁴⁴ Ja maca iohua'ipi caja'cohua'i a'ē, ite: 'Ējaē, je yēhua mē'ere ao ēa ju'iquēre panita'a oco ēa ju'iquēre, panita'a coa cu'iquēre, panita'a caña peoquēre panita'a ju'iquēre, panita'a cosiquēre ñajēta'a cōcaiye pare'ni?' ⁴⁵ Jaje cajēna, pai ējaēpi sehuoja'quē api: 'Nuñerepa cayē, iohua'i teaye pa'i paire ñajēta'a cōcaiye pajē cui'ne yē'ēreje ai jerepa ti necaiye pahuē, mēsaru.' ⁴⁶ Jaje casi maca iohua'i saija'cohua'i a'ē, ti nejo huē'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i huē'ñana saija'cohua'i a'ē."

26

Jesure Tseañe Cuasase'e

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jaje Jesús si'aye iyere ca tējini capi, i ye'yacohua'ire:

² "Mēsarupi tsoe asayē, caya mu'seña pa'i maca Israel pai Egíptopi etajē pa'ise'ere cuasajē tsi'sini yo'oye ti'a ja'ñe. Ja maca Pai Mamaquē tseā cuañosiquē pa'ija'quē api, quē cuañoja'quēpi."

³ Ja mu'seña Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i, cui'ne aiohua'i, tsi'sisicohua'ipi paē'ē, Caifás Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaē jai huē'e hue'se daripēna. ⁴ Jarona Jesure coa cosojē tseani huani jeo ja'ñere ca ñahuē, iti yo'o ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquēta'are "fiesta pai tsi'si macata'a tseañe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini" cahuē.

Huēo Sēñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Simón huē'ere Jesús paji'i, Betania daripēre ja'ju dahuē ju'iquē hue'yosiquē huē'ere. ⁷ Jarote pa'ina, nomiopi quēna huē jai do'i quēna huēna de'o sē ma'ñapi tīmēsiconi cajico dacopi tsio dani, Jesús mesare ñu'ina, ja ma'ñapi i siopēna doo. ⁸ Jaje iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pēijē ca huēohuē.

"ĒMe ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire? ⁹ Iopi yecohua'ina isico jaiye curi neni peocohua'i mañani cōcaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco."

¹⁰ Cajēna, Jesupi asani capi:

"ĒMe yo'ojē jōsa caye'ni, iote? Iye yē'ere yo'ocaiye de'oye a'ē. ¹¹ Coa si'anē mēsaru co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ē, mēsaru acohua'ire. Jaje pa'iquēta'are yē'ere cato si'anē mēsaru pama'pē pa'ija'cohua'i a'ē. ¹² Yē'ē siopēna huēo sē ma'ñapi doye cato yē'ere tasi maca huēo sē ja'ñere ne de'huacaio yo'oco. ¹³ Jaje pa'ina, nuñerepa cayē, mēsarute. Coa si'a huē'ña iye huaso coca quēanije ico yē'ere yo'ose'e quēaja'cohua'i a'ē. Jaje quēajēna, paije iote huanēyoma'pē cuasaja'cohua'i a'ē, io yo'oco pa'ise'e."

Judaspi Jesure Yehuoye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Ja maca i ye'yacohua'ipi aquēpi Judas Iscariote hue'equēpi Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i quē'rona sani capi:

¹⁵ "ĒJe ja'ye saiñe yēye'ni, yē'ēpi Jesure tseacaito?"

Jaje caquēna, asani ite saihuē, treinta curiquē tē'ña. ¹⁶ Jare ja macapi Judas Jesure pai peo maca ñani tseani jaohua'i jēñana isisi'i caquē co'epi.

*Mai Ējaē Ani Tējise'e**(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)*

¹⁷ Fiesta huēo mu'se o'saye cō'mema'a ao ai mu'se tī'aēna, i ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani seī'ē: ħJerona neja'cohua'i a'ni na'iquēna, aiñe, Egíptopi Israel pai etajē pa'ise'ere cuasajē ai ja'ñe?

“ħJerona Egíptopi Israel pai etase'e cuasajē na'iquēna, ai ja'ñe neñe'ni?”

¹⁸ Cajēna, ħpi capi, ħohua'ire:

“Saijē'ē, jai daripēna sani huē'e pa'iquēni tī'ani ħte cajē'ē: ‘Ye'yaquēpi caji: Yē'ē yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, mē'ē huē'ena yē'ē ye'yacohua'i ja're cōni Egíptopi Israel pai etajē pa'ise'ere cuasajē yo'oye nesi'i,’ caquē jējo saopi.”

¹⁹ Jaje caēna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'eje yo'ohuē. Yo'ojē na'iquēna, ai ja'ñe ne de'huahuē.

²⁰ Ñami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're cōni paji'i. ²¹ Pa'i ja yē'ta'a aore ai ñu'i capi, cui'ne:

“Nuñerepa cayē mēsarute, mēsarū aquēpi yē'ēre yehuoja'quē api.”

²² Ja maca jaje caquēna, jaohua'ipi ai oi ēayerēpa asa huesēhuē. Asani sa'ñe ħohua'ija'a se huēohuē, ñeje cajē:

“Ējaē, ħmē ñato yē'ēpi yo'oja'quē a'ni?”

²³ Cajēna, jaohua'ire sehuopi, Jesupi:

“Yē'ē ja're cōni te'e quēna de'huana aiquēpi ħti yē'ēre de'oye yo'oyeje yo'oquē cosoquē tseā jēo cuañoja'quē. ²⁴ Jaje pa'ina, Pai Mamaquē cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquēta'are teayerēpa yo'oja'quē api, ħte yehuoquē. De'ora'pi, jaē ai de'oma'ē patu.”

²⁵ Ja maca Judaspi, ħti cosoquē tseā jēo cuañoja'quēpi ħte capi:

“ħYe'yaquē, mē'ē ñato yē'ēpi yo'oja'quē a'ni?”

Caquēna, capi:

“Jaje pa'ijē'ē. Mē'ē a'ē.”

²⁶ Ja yē'ta'a aore ai jē dujēna, Jesús i jēñapi panpē ħni Maija'quēre de'oji caquē seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire ħsiquē capi:

“Ĥijē'ē. Iye cato yē'ē ca'ē.”

²⁷ Ja jeteyo'je ũcu duruhuē i jēñapi ħni Maija'quēre de'oji caquē seni ħohua'ina se ħsiquē capi:

“Si'aohua'i ũcujē'ē, iye ũcu duruhuēna. ²⁸ Iye cato yē'ē tsie a'ē. Huajēye ca nēoñere neñe a'ē. Cui'ne jai pai co'aye yo'ose'ere sai de'huayere caquē ħsiye a'ē. ²⁹ Jaje pa'iquēta'are cui'naēpi iye cuiya'i o'sa cōno ũcuye paja'quē a'ē, mēsarū ja're cōni, yē'ē ja'quē cuañe te'tena mēsarū ja're huajē o'sa cōno ũcuye tī'a macaja'a.”

*Pedro Jesure Ñama'quē A'ē, Caye**(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)*

³⁰ Jējē tējisi jeteyo'je Olivos cutihuēna saē'ē. ³¹ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Iye ñami si'aohua'ire mēsarute yē'ēre quēco pase'e ti peocohua'ire nēija'coa. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani jēosi'i, yēi ñamare ñacaiquēre. Huani jēosi maca yēi ñama huahuesicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē.’ ³² Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi ju'ħsiquēpi huēni du'ru Galileana saquēna, mēsarupi jeteyo'je tī'aja'cohua'i a'ē.”

³³ Jaje ca maca Pedropi sehuopi:

“Jaje si'aohua'ire mē'ēre tuiye jēosicohua'i pa'itoje yē'ē cato pañē.”

³⁴ Jaje caquēna, Jesupi capi, ħte:

“Nuñerepa cayē, mē'ēre. Iye ñami ja yē'ta'a cura yē'ima'ēna, mē'ē yē'ē ti ñama'quē a'ē caquē toasoñe coa caja'quē a'ē.”

³⁵ Pedropi capi, ħte:

“Mè'è ja're cōni ju'iñe pa'ito ju'iñe, yè'è. Coa caye pañe.”
Caquēna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahuē.

Jesús Getsemaní Quē'rona Señe
(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Ja maca Jesús i ye'yacohua'i ja're cōni tì'api, Getsemaní hue'yo hue'ñana. Tì'ani capi, jaohua'ire:

“Yè'èse'e sani je macana seina, mēsaruse'e iye macana ja'rujè'è.”

³⁷ Jaje cani coa Pedrore cui'ne Zebedeo mamajere cayaohua'ire sai sapi. Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huēopi. ³⁸ Ja maca capi, jaohua'ire:

“Ai oiyè, yè'è joyopi, juni hueseye pa'ina. Jaje pa'ina, mēsaruse'e iye macana pēajè'è, cui'ne yè'è ja're cōni sētasicohua'i pa'ijè'è, mēsaruje.”

³⁹ Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jaron a tsiapi yejana simeni ui seji'i, Maija'quere, ñeje caquē:

“Yè'è ja'quē maca, de'hue ne tì'añe pa'ito iye sēje da'care pare yè'ere nejocaijè'è, pa'ni yè'è yèquē cayeje pa'ye yo'oye, coa mè'è yēyepi yo'ose'e pa'ijaquē.”

⁴⁰ Ja maca i ye'yacohua'i quē'ro co'iquē tì'api, tsoe cāsicohua'ipi uijēna. Ñani Pedrore capi:

“¿Quēco tì'añe pare, yè'è ja're cōni te'e hora macaje? ⁴¹ Sētasicohua'i pa'ijè'è. Cui'ne seje'è, co'aye mēiñena, tāsicohua'i pa'ie pa'ia'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yēji, neñe. Jaje pa'iquēta'are capēpi tutu peoji.”

⁴² Tijupē sani cōni seji'i, ñeje:

“Yè'è ja'quē iye neñañe ai yo'oyere yequē necaiye peoto, coa mè'è yēyeje yo'ose'e pa'ija'quē.”

⁴³ Tijupē co'ipi. Co'iquē i ye'yacohua'i cāsicohua'ini tì'a copi. Iohua'i ñaco capi ai huēo ca'a do'ire sio meina, caē'è. ⁴⁴ Ja maca ñani jeoni saji'i, cui'naēpi Maija'quere seji'i caquē toasone acore. Ja'rē i case'eje pa'ye caquē seji'i. ⁴⁵ Ja maca saji'i. I ye'yacohua'i quē'rona sani capi, jaohua'ire:

“Yureta'a de'oji. Caijè'è, cui'ne huajèjè'è. Tsoe tì'api, Pai Mamaquere co'aye yo'ocohua'i jēñana isija'a maca. ⁴⁶ Huējèjè'è. Sañu'u. Tsoe daiji, yè'ere yehuoja'quē.”

Jesure Tseañe
(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús ja yè'ta'a cocare capi, Judas tītasi macaje. Jaē cato doce soisicohua'i aquē paji'i. Cui'ne i ja're cōni jai pa'i daē'è, hua'ña cui'ne tara cōni cājicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'quē huē'e ñacaicohua'i jaohua'i jējo daocohua'i cui'ne judío pa'i aiohua'i jējo daocohua'i paē'è. ⁴⁸ Judas iti yo'oquē yehuoja'quēpi quēaēña, jaohua'ire:

“Yè'è ini sihuaja'quē a'è. Jaēni tseajè'è.”

⁴⁹ Jaje casiquēpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquē capi:

“¿Pa'iquē, ye'yaquē?”

⁵⁰ Caquēna, Jesupi sehuopi ite:

“¿Cajei, iquena daiquē'ni?”

Ja maca Jesure tsiojani tseani sahuē.

⁵¹ Ja maca jaje yo'ojēna, Jesús cajeipi hua'tiyo dutani cajorose'e tēto tēapi, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaē jo'yaēre pa'ni. ⁵² Jaje yo'oquēna, Jesupi capi:

“De'huajè'è, mè'è hua'tiyo io pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi uihuacohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huaijēna, ju'ija'cohua'i a'è. ⁵³ ¿Huesēquē mè'è yè'ēpi yè'è ja'quere sequēna, yurepi tsoe doce mil huiñaohua'ire jējo daouna, cōcatira'se'e? ⁵⁴ Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e caye tì'aque'ni, jaje yo'o ja'ñe a'è, ca nēose'e?”

⁵⁵ Ja maca Jesús paire capi:

“¿Mësaru yë'ëre tseañu'u cajë hua'ñapi cui'ne tarapi coní tse'ejë date, co'amaña ñaëre tseañeje pa'ye? Si'a mu'seña mësaru ja're yë'ë pa'i Maija'quë huë'epi ñu'i ye'yaquëna, mësaru ti yë'ëre tseañu'u cama'pë pa'isicohua'i a'ë. ⁵⁶ Jaje pa'iquëta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi tì'ajaquë cajë.”

Ja maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure tel'ire jeoni cati saë'ë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Jesure tseasicohua'i sahuë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë quë'rona. Cui'ne jarote cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ⁵⁸ Jaje pa'ijëna, Pedropi so'o maca se ñaquë jeteyo'je tuiji, pai ëjaërepa huë'e daripë quë'rore paja'a. Sani jaro cacani ja huë'ere ñacaicohua'i ja're coní ja'rupi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ite tseasicohua'i cuasaquë.

⁵⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a judío pai yo'oye ñani ca tëjicohua'ipi co'ehuë, Jesure sañope co'aye yo'oquë api cacohua'ini tì'ani Jesure huani jeoñu'u cajë. ⁶⁰ Jaje co'ejëta'a tì'añe pahue, ite sañope ca ja'ñe. Jaje tì'ama'pë jai pai ite coa huëojë cosojë co'aye yo'oquë api, cahuë. Jaje yo'o maca cayaohua'i tëji huë'ñarepa sañope cacohua'i daë'ë. ⁶¹ Jaohua'ipi dani cahuë: “Iquë cato yë'ëpi Maija'quë huë'e nejosiquëpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë api.”

⁶² Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi huëni nëcani capi, Jesure:

“¿Ti tel'e yë'opoje sañope sehuoye paquë, më'ë? ¿Më'ëre sañope jaohua'i caye asaquë, më'ë?”

⁶³ Jaje catoje Jesús ti cama'ë paji'i. Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi capi, ite: “Maija'quë huajëquërepa mamipi më'ëre care pajë'ë, cayë. Quëajë'ë, më'ëpi Maija'quë mamaquërepa Cristo paní.”

⁶⁴ Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. I a'ë, yë'ë, më'ë cayeje. Cui'ne mësaru ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë Diusu tutu quë'irepa ëja tel'tere ñu'ina, cui'ne ma'tëmopi sirija'a daina.”

⁶⁵ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care naë ye'sapi, ai coa care paji caquë iñoquë. Jaje yo'oquë capi:

“Iquë Maija'quëre ai cue'cuequë yo'o'ji, i yë'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito iquere yeque cajë i yo'oquëna, ñasicohua'ini seni asañu'u cajë co'eye'ni? Mësarupi tsoe asahuë, i cue'cuequë caye. ⁶⁶ Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësaru?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje co'aye caquë api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji.”

⁶⁷ Ja maca i tsiana copi tse'sejë cui'ne tarapi të'cahuë. Yecohua'ipi tsiana mosicapi të'cahuë. ⁶⁸ Jaje yo'ocohua'ipi cahuë, ite:

“¿Më'ë a'ë, Cristorepa se ta'ñe ca ñajë'ë, nepi më'ëre tëtore'ni?”

Pedro Cosose'e

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jaje yo'ojëna, Pedro cato hue'se yejare ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'ina, paire necaico i quë'rona tsiojani cao, ite:

“Më'ëje Jesús Galilea aquë ja're coní cu'i pa'isiquë aë.”

⁷⁰ Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i huë'ñana coa cosopi, ñeje caquë:

“Huesëyë, më'ë caye. ¿Iquere jaje caco'ni?”

⁷¹ Pedro eta sa'ro quë'rona huëni je'në saina, yecopi nomio ñani cao, iti maca pa'icohua'ire:

“Iquë Jesús Nazaret aquë ja're coní cu'i pa'isiquë api.”

⁷² Cacona, ja maca Pedropi tijupë coso copi:

“Ñama'quëre pa'ë, jaëte. Quëare payë.”

⁷³ A'ri maña tsoe pa'i maca ìti maca pa'icohua'ipi Pedro què'rona tsiojani cui'ne ìte cahuë:

“Nuñerepa mè'ë ì ye'yasicohua'i aquère pa'ë. Jaje pa'ina, mè'ë coca cayeque tiñe pa'iji, huesëye peoye.”

⁷⁴ Cajëna, ìpi capi:

“Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësaru.”

Jaje ìtire yo'oquë caquëna, cura yëji'i. ⁷⁵ Yë'ina, ja maca Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ìte case'e: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, mè'ë toasoñe yë'ëre ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë.” Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i.

27

Pilatona Jesure Ìsiye

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Ñata tomesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jea ja'ñere cajë. ² Sëasiquëni sani Poncio Pilatona ìti yeja ëjaëna ìsihuë.

Judas Ju'ise'e

³ Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina, ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi të'ña ìte ìsise'ere cui'nare co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina. ⁴ Co'yoquë capi, jaohua'ire:

“Co'aye yë'ë yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jeoja'quëre ìsiquë.”

Jaje caquëna, ìohua'ipi sehuohuë, ìte: “¿Iquere yëquë oiye'ni, ja yo'ose'e? Më'ëse'e yo'oquë cajë'ë.”

⁵ Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo deni juji'i.

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe qese'ere tsi'soni careña:

“Iye curiquë Maija'quëre coa ìsijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i saise'e me ayaye'ni.”

⁷ Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yë'quë maca cuasajë ca de'huahuë, “soto ne huë'ñana yejare hueroñu'u, tìohua'ire taja'a yejare” cahuë. ⁸ Jaje pa'ina, ja yeja yureje “Tsie Yeja” hue'eji. ⁹ Jaje ti'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: “Treinta curiquë të'ña imahuë, ì do'ire Israel pai ìsise'ere. ¹⁰ Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yë'ëre cuañese'eje pa'ye.”

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesús pai ëjaë què'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ìpi ìte seji'i:

“¿Më'ë aë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë case'eje pa'i a'ë.”

¹² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi sañope co'aye catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'e paji'i. ¹³ Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ìte:

“¿Asama'quë mè'ë, mè'ëre sañope yo'ojë caye?”

¹⁴ Jaje catoje Jesús ti sehuoma'e paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani pai ëjaëpi ai ìse'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye peoquëna.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca pai ëjaëpi cosicohua'ire eto saoquë yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoquë paji'i. ¹⁶ Paji'i, cosiquë Barrabás

hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë. ¹⁷ Jarote jai pai tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás panita'a Jesucristo?”

¹⁸ De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.

¹⁹ Ja yë'ta'a Pilato pai co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina, i pacopi jëjo dao, io case'ere quëaja'quëre ñeje caco:

“Jaëre nuñerepa de'o paire cui'na cono yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë. Jaëte yo'o do'ire huëo cani ñahuë, ai co'ayerepa.”

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi paire cuañehuë, Barrabásni etojë'ë cajë, cui'ne Jesuni huani jëoja'quëre cajë'ë, cahuë.

²¹ Pai ëjaëpi tijupë cui'ne seni coquë capi:

“¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jequëni yëye'ni, eto saoye?”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Barrabásni etoye yëyë.”

²² Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?”

Caquëna, si'aohua'i sañope cahuë:

“¿Queja'quë api!”

²³ Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?”

Caquëna, tijupë cui'ne cui cohuë:

“¿Queja'quë api!”

²⁴ Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa ti'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo saouna, daëna, tsoaquë capi:

“Yë'ëpi iquë de'o paire huani jëjo ja'ñe cuañema'ë pa'iyë. Mësaruse'e yo'ojë'ë.”

²⁵ Jaje caquëna, si'a pai sehuohuë:

“Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ite huani jëjo do'i tomejaquë.”

²⁶ Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë Jesuni si'seni ja jeteyo'je quëni huani jëoja'quëre jëjo saopi.

²⁷ Ja jeteyo'je pai ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a soldado pai tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana. ²⁸ Ja jeteyo'je i ju'i ca dutani maja'i ju'i care suñacaë'ë. ²⁹ Cui'ne siopëna miu maro puacaë'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë isihuë. Ja maca i ña hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ite cahuë:

“¿Pa'ijë'ë, judío pai ëjaërepa!” ³⁰ Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ite tarapëpi siopëna t'ëcajë yo'ohuë. ³¹ Jaje ite cue'cue tējini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Quese'e

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Jaropi etani saijë Cirene aquëre ti'ahuë, Simón hue'equëre. Jaëni Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuañehuë.

³³ Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana ti'ahuë. Jaje cani cayë, pai siopë tara. ³⁴ Jarona Jesure cuiya'i o'sa conona sëjeñe cono co'mesicore ocuahüë. Jaje ocuajëna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, iote.

³⁵ Ite quësi maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ¿nëpi iote paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje caye ti'api: “Yë'ë ju'i care pai ñape huahuehuë, iohua'ija'a ¿nëpi paja'cohua'i a'ni?” cajë yo'ohuë. ³⁶ Jaje yo'o tējini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'runi ñahuë. ³⁷ Cui'ne

i s̱opē sa'nihuēna ja do'ire ju'iji caco quēacore toyani sēohuē. Toyasico cato paji'i, ñeje: IQUÈ API, JESÚS, JUDÍO PAI ÈJAÈ.

³⁸ Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quesicohua'i paë'ë, i ja're conì, yequēni i ēja te'tena cui'ne yequēni i ari te'tena. ³⁹ Cui'ne iti macasa'a da saicohua'ipi cue'cuejē tea ju'ijē s̱opē api sē'cuijē saë'ë, ite ñajē. ⁴⁰ Cui'ne cahuē:

“Mē'ë a'ë, Maija'quē huē'e peo huē'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huēoja'quē a'ë, caquē pa'isiquē. Jaje pa'i sēte yure co'ye huasojē'ë. Mē'ēpi Maija'quē mamaquē pani cruzupi caje nēcajē'ë.”

⁴¹ Jaje cui'ne Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ijē cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijē, fariseohua'ijē cui'ne cue'cuehuē, ite. Jaje cue'cuejē sa'ñe iohua'ija'a cahuē:

⁴² “Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquēta'a ija'a co'ye huasoyere paji. Jaje pa'ina, ipi Israel pai ējaērepa pani yurepi cruzu dequēpi caje nēcaēna, sehuoye patira'pi, maire.

⁴³ Iquē cato Maija'quēna ire papi cuasaquē quēcoquē paji'i. Jaje pa'isiquēre sēte yure Maija'quēpi ite huasojaquē, ite oiquērepa pani. Ita'a maire 'yē'ë cato Diusu mamaquēre pa'ë' caquē pa'isiquē api.”

⁴⁴ Cui'ne co'amaña ñaohua'ijē i ja're conì quesicohua'ique tea ju'ijē sañope cahuē.

Jesús Ju'ise'e

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'iorepa de'o nēji'i, mu'se jopore papi na'i maca tres pa'i macaja'a. ⁴⁶ Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai tutu cuipi: “Eli, Eli, lama sabactani”. Ja caye cato caji: Yē'ë Diusu, Yē'ë Diusu, ¿me nesi'quē yē'ëre jēoco huesou'ni?

⁴⁷ Yecohua'i iti maca pa'icohua'ipi asani cahuē:

“Tsoe aquē Maija'quēre quēacaiquē Elías pa'isiquēni soiji.”

⁴⁸ Jare iti macapi te'i huē'huēpi, oco saēsi pē quērējasi'i caquē. Quērējani dani o'sa cuiya'i conore saē tējini soquē tarapēna huē sēoni ucujaquē caquē ja'ye maca sapi. ⁴⁹ Jaje yo'oquēna, yecohua'ipi cahuē:

“Yo'oma'ë. Ñañu'u, Elíaspi dani ite huasoquē pa'ito.”

⁵⁰ Tijupē Jesús tutu cui'ne cui copì. Ja maca juni huesēpi. ⁵¹ Jare iti macapi Maija'quē huē'e ta'tēpo tēhuosico cayaye emēje'epi huē'ehuēre pana yete saji'i. Yejaje ñu'cuequē cui'ne quēna yejañaje tsate saji'i. ⁵² Cui'ne ju'isicohua'ire tase'eje hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quēre asani ju'isicohua'ijē huēisicohua'i paë'ë. ⁵³ Tasi daripēapi huēisicohua'i paë'ë, Jesús huēisi jeteyo'je. Huēni de'o Jerusalén daripēna cacahuē. Cacajēna, jai pai ñahuē, jaohua'ire.

⁵⁴ Ja maca Capitán cui'ne i ja're conì Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cueye ñani cui'ne yeque jaiye yo'oyere ñajē ai ca'rajē cahuē: “Nuñerepa iquē Maija'quē mamaquērepa paji'i.”

⁵⁵ Jarote jai pai nomiohua'ijē paë'ë, so'opi de ñajē, Jesure Galileapi cōcaijē tuisicohua'i.

⁵⁶ Jaohua'i ja're conì paë'ë, María Magdalena, María Jacobo cui'ne José pēca ja'co cui'ne Zebedeo mamajē pēca ja'co conì paë'ë.

Jesure Tase'e

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Ñami de'o huēo maca jaiye co'amaña paguē José hue'equē Arimatea daripē aquēpi daji'i. Jaē cato Jesure tuiquē de'osiquē paji'i. ⁵⁸ Jaje pa'ipi jaēpi Pilato quē'rona sani Jesús capēre seji'i. Seina, ja maca Pilatopi cuañepi, isijē'ë caquē iti ñacaicohua'ire. ⁵⁹ Josépi i capē si'si peo capi peo huē'ña deapi. ⁶⁰ Yo'oni huajēcore pana i tsecona opì, quēna yeja perepēna coje nesicon. Itē tani jai quēna pēpi daripē se s̱oni saji'i. ⁶¹ Cui'ne jarote paë'ë, María Magdalena, cui'ne yequē María conì, daripē tiñare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tasito Ñacaicohua'i

⁶² Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tējisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coní Pilato quë'rona saë'e. ⁶³ Tì'ani cahuë: “Ëjaë, yëquë jaë cosou ja yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë pa'ise'ere cuasayë, ‘Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë case'ere.’” ⁶⁴ Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, ja maca paire ‘Tsoe huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi’ cama'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa du'ru cosose'e jerepa coa cosose'e pa'ima'coni tējiyerepa cosoyepi.”

⁶⁵ Cajëna, Pilatopi capi, jaohua'ire:

“Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë.”

⁶⁶ Jaje caëna, sani tasi daripë de'oyerepa de'huani iti coje sio quëna pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado paire ñaja'cohua'ire jëoni saë'e.

28

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëtto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca María Magdalena, cui'ne yeco María coní tasi daripë ñañu'u cajë saë'e. ² Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cueye paji'i, ja cato Ëjaë huiñaëpi ma'tëmopi tasi daripë quë'rona tütani yo'opi, quëna pë coje siosiconi ne taoni io ëmëje'ena ja'rupi. ³ Mujuë ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne i ju'i capi po yëioje pa'iorepa paji'i. ⁴ Jare ñani soldado paipi quëquë huesëni tsasijë ju'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë. ⁵ Ja maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure quëni huani jëosiquëre mësaru co'eye.

⁶ Iño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite o'a sitore. ⁷ Sani esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: ‘I cato ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Yure jaje pa'ipi mësaru Galilea ja yë'ta'a tì'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, mësaru.’ Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi esa tasi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai sihuacohua'ipi huë'huëjë saë'e, huajë cocare i ye'yacohua'i pa'isicohua'ire quëañu'u cajë. ⁹ Ja huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure ire papi cajë i quëona su'cuajë de'oquëre pani cahuë. ¹⁰ Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Galileana sani yë'ëre ñañe pa'iji.”

Soldado Pai Quëase'e

¹¹ Ja yë'ta'a nomiohua'i saijëna, yecohua'i soldado pai iti ñasicohua'ipi pai pa'i hue'ñana sani si'aye iohua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire.

¹² Ëjaohua'ipi sani aiohua'i ja're coní cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca soldado paire jaiye curiquë isihuë. ¹³ Isijë cahuë, jaohua'ire:

“Mësarupi cajë'ë: ‘ñami yëquë caní huesësi maca Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.’” ¹⁴ Jare pai ëjaëpi asa tì'ani, mësarute sañope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai yo'oye pa'itoje coçaija'cohua'i a'ë, mësarute.”

¹⁵ Ja maca soldado paipi curiquë imani, sani jare iohua'i yëhuojë case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío pai cui'ne quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuañese'e

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jaje du'ru ca nëose'e sëtë i ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana saë'e, Jesús quëa nëosi cutihuëna. ¹⁷ Jarona Jesure ñani ite do're ja'runi de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a. ¹⁸ Ja maca Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

“Yē'ēna si'aye tutu isise'e pa'iji, ma'tēmo cui'ne yeja cuañequērepa pa'ija'quēre. ¹⁹ Jaje pa'ina, saijē'ē, coa si'a yejaña pa'i pa'i hue'ñana. Sani yē'ēre ye'yecohua'ire necaijē'ē. Jaohua'ire Maija'quē mamipi, i mamaquē mamipi, cui'ne de'o joyo mamipi oco docaijē'ē. ²⁰ Jaje yo'ojē cui'ne ye'yajē'ē, yē'ē mēsarute cuañese'ere si'aye sehujajē cajē. Cui'ne cuasajē'ē, yē'ēpi mēsarū ja're si'a mu'seña pa'iji, yeja carajaisi macaja'a.” De'oji. Jaje pa'ijaquē.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë. ² Maija'quëre quëacaiquë Isaíaspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:

“Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i,
saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi i yë'ose'e jutaja'coa.

Ne de'huajë'ë,

Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuëne yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësaru ja'rë cuasase'ere jeoni pönëto oco doye pa'iji, mësaru co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core. ⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'aohua'i i pa'i hue'ñana sani iohua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tēi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aiñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi. ¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana. ¹³ Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapi co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapi jaje yo'o tēji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diusu tē'te ayere. ¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe tī'api, Maija'quë cuañe tē'te. Ja'yere pa'iji. Mësaru ja'rë cuasase'e jeoni yeque cuasayena pönëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesupi Galilea jaira tē'tëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés coní hua'i huäterë jeo dëojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. ¹⁷ Ñani jaohua'ire capi:

“Yë'ë ja're daijë'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

¹⁸ Ca tējina, huäterë jeoni sateña, i ja're.

¹⁹ Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajëpi Jacobopi i yo'jei Juanpi coní yohuëre ñu'ijë huäterëre que'que do'sejëna, ñaëña. ²⁰ Ñani iohua'ire soiña. Soina, jaohua'ije pëca ja'quëre jeoni Jesús ja're sateña, i saina cocaicohua'i ja're coní yohuëre pa'ina.

*Co'a Joyore Hue'equë**(Lc 4.31-37)*

²¹ Jeo saiscihua'ipi capernaum daripëna sa t̃i'ani, du'ru huajë mu'se Judea p̃ai tsi'si huë'ena cacarena, ye'yaëña, Jesupi. ²² Ye'yaquëna, me nesiquëpi de'oyerepa t̃a'ñerepa ye'yaquë'ni, jaë, cuañequëje pa'irepa ye'yaquë'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye p̃aji, cuasareña. ²³ Cui'ne p̃ai tsi'si huë'ere huati quë'i paquëña.

²⁴ Pa'ipi caëña:

“¿Jesús Nazaret daripëpi daiquë me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni? ¿Yëquëre huasi'quë daiquë? Ti cuañequërepa de'oquëni ñahuë, mē'ëre.”

²⁵ Caquëna, Jesupi huatire caëña:

“Cama'ë pa'ijë'ë. Jaëte jeoni etajë'ë.”

²⁶ Caquëna, asani hue'hue dahuëje pa'ye ju'iquëte yo'oni cuini etaëña, huati. ²⁷ Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quëquë huesëni sa'ñe seteña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajë ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque p̃aji. Jaje paquëni i cuañeñe sehujë etayë?”

²⁸ Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa t̃i'areña.

*Simón Pedro Huaore Jujuye**(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)*

²⁹ Ye'ya t̃ejini p̃ai tsi'si huë'epi etani Simón cui'ne Andrés huë'ena cacaëña. Jacobo cui'ne Juan cōni cacarena, Jesús ja're. ³⁰ Cacarena, Simón huao suña dahuëre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quëareña, Jesure. ³¹ Quëarena, asani dani io jëtëna t̃eani naë huëouña. Naë huëouna, suña dahuë jëouña. Jëouna, huëni si'aohua'ire aōña.

*Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquëna**(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)*

³² Na'iquëna, ëse caje huesëquëna, ja daripë si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire Jesús quë'rona dareña. ³³ Si'a p̃ai ja daripë acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quë'rona.

³⁴ Tsi'sirena, jai paire jujuquëna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quë'iohua'i pa'ijëna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete ësequë, cama'pë pa'ijë'ë, canì eto saouña.

*Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore**(Lc 4.42-44)*

³⁵ Ja yo'o t̃ejini pëani canì nea hue'ñarepa huëni saquëña, p̃ai peo hue'ñana Maija'quëni casi'i caquë. ³⁶ Ja caquëna, Simón cui'ne yecohua'i cōni tuteña. ³⁷ Tunì t̃i'ani ìte careña:

“Si'aohua'i mē'ëni co'eyë.”

³⁸ Cajëna, Jesupi ìohua'ire caëña:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë.”

³⁹ Canì saquëña. Si'a hue'ña Galilea quë'roja'a sai si'a Judea tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëarojaquëña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

*Jesús Jujucayë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre**(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)*

⁴⁰ Jesús pa'i hue'ñana te'i ju'iquëpi daquëña. Ja'ju dahuë ju'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi sequëña:

“Më'ëpi yëni ne co'yajë'ë, yë'ëre.”

⁴¹ Ju'iquëte oi ñaquë jëtëpi se patoquë caëña:

“Yëyë. Më'ëre jujusi'i.”

⁴² Canì patoquëna, ti ju'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, ìte. ⁴³ Ne co'yani Jesupi yëhuouña, yë'ë ne co'yase'e quëama'ë pa'ijë:

⁴⁴ “Yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë, coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere iñojë'ë, Moisés cñañequë pa'ise'ere isiquë më'ë si'sire tsoa tosiquë pa'iyere iñoquë. Jaje yo'oquëna, yecohua'i ñajajë caëña. Cani jëjo saouña.”

⁴⁵ Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quëaëña. Quëaëna, Jesupi pai daripëa tiñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pai peo hue'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi i quë'rona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

2

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yequë huë'ñare panirojani tējini, tijupë Capernaum yejana co'i copi. Co'ina, huë'ere pa'iji asareña, yecohua'i. ² Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e timë huesëoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña. ³ Quëaquëna, cajese'e ëmëohua'ipi ju'iquëre hue'ejë dareña. I ju'íne cato quë'quë dahuë paji'i. ⁴ Dani jai pai pa'ijëna, Jesús pa'i hue'ñana caca ti'añe peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'aja'a coje neni ju'iquëre cai saihuëre uina, Jesús nëca hue'ñana casareña. ⁵ Jujucaija'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquëre capi:

“Tsihua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.”

⁶ Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cñañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuë. ⁷ ¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diususe'e yo'oye a'ë, ja cato.

⁸ Cuasajëna, Jesús i joyopi iohua'i cuasase'e asani caëña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mësarü? ⁹ Ique a'ni, ju'iquëre ai de'oye ca'ñe pa'ye: ‘Më'ë co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e a'ë.’ Panita'a caye, ‘Huëni më'ë cai saihuë ini saijë'ë.’

¹⁰ Jaje pa'ito mësarute iñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pa'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquë pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquëre caëña:

¹¹ “Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më caicore ini hue'equë më huë'ena saijë'ë.”

¹² Jare caëna, ju'iquëpi i cai sëohuë ini hue'equë saquëña. Saquëna, ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Jesupi sani cñaña, jaira tëtëpana. Sani cñaña, si'a pai i quë'rona tsi'sirena, ye'yaëña.

¹⁴ Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquëpi pa'i do'i sai huë'ere ñu'ina, Jesupi ñani caëña:

“Yë'ë ja're daijë'ë.”

Caëna, asani i ja're saquëña.

¹⁵ Jesupi Leví huë'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i cñi te'e ñu'ijë aña. ¹⁶ Jesupi jaje jaohua'i ja're cñi ñu'i aina, ñaquë ñani cñañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire setëña:

“¿Me neni mësarute ye'yaquë pa'i do'i secohua'i ja're cñi cui'ne co'acohua'i ja're cñi ucuquë cui'ne aiquë'ni?”

¹⁷ Sejëna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë. Yë'ë cato de'ocohua'ini soisi'i caquë daiye pahüë. Co'acohua'ini caquë daisiquë a'ë.”

Ai Ma'ñere Cajë Seña

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Fariseo pai ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pë Maija'quëre sejëna, yecohua'ipi ñani Jesús quë'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aima'pë seña pañe'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai ye'yacohua'ise'e aima'pë sejëna?”

¹⁹ Sejëna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'i je'quë aima'cohua'ini iti hueja posëpi iohua'i ja're conì pa'ito? Ipi pa'ito aine pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are hueja posëje pa'ini yequë mu'se sio cuañoni ja macata'a aima'pë seja'cohua'i a'ë.

²¹ Ai ju'i care huajë capi jaoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'i pa'ito jojajëna, huajë capi quërësio ai ju'i care jerepa jai coje neñe pa'iji. ²² Cui'ne huajë cuiya'i conore ai ca'ni topëna ayama'cohua'i a'ë. Ayasicohua'i pa'ito huajë cuiya'i conopi o'saquë qui'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, cono cui'ne topëje conì. Ja do'ire huajë cuiya'i cono ja're huajë ca'ni topëna ayaye pa'iji.”

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Te'e mu'se Jesús huajë mu'se pa'ina, trigo tsioja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tëtö saijë tëahuë. ²⁴ Tëajëna, ñani fariseo paipi careña, Jesure:

“Ñajë'ë, jaohua'i yo'oyere huajë mu'se yo'oye peoji, huajëye pa'i mu'sere.”

²⁵ Cajëna, ipi iohua'ire caëña:

“¿Maija'quë toyapë mësarü ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abiatar Maija'quë huë'ere ñacaicohua'i ëjaërepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i cocohua'ipi aine peoquëna, ai ëa ju'ijë. ²⁶ David cui'ne i cocohua'i conì cacani aore Maija'quë ña hue'ñana tëose'ere aë'ë. Iye ao cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ësesë'e paji'i.”

²⁷ Cui'ne jaohua'ire Jesupi caëña:

“Paini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pani paipi huajë mu'se do'ire ai yo'ojajë caquë neñe. ²⁸ Yë'ë Pai Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë.”

3

Jëtë Sëyë Huesësiquë
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Pai tsi'si huë'ena Jesupi tijupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë paji'i.

² Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë. ³ Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

“Huëni nëcani iye maca jopore pana dani nëcajë'ë.”

⁴ Jaje se cani yecohua'ire sejì'i:

“¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'oquë'ni? ¿De'oye, panita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, panita'a paire huani jëoñe?”

Jaje caquëna, ti sehuoye pareña. ⁵ Jaje Jesús seni jujani pëi iohua'ire ñapi, i cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi:

“Më'ë jëtëre pì'najë'ë.”

Caquëna, pì'napi. Pì'naquëna, i jëtëpi tsoe de'oco paji'i. ⁶ Jare ñani fariseo pai etasicohua'ipi Jesure huani jëo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes pai ja're conì.

Jaira Të'tëpare Jai Pai Pa'iyë

⁷ Jesupi i ye'yacohua'i ja're conì saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea paipi. ⁸ Jaiye yo'oquëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je te'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i quë'rona ñañu'u cajë dateña. ⁹ Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña. Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini. ¹⁰ Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yañu'u cajë yo'ojëna. ¹¹ Cui'ne huatiahua'ipi ini ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:

“Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë.”

¹² Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jarona i yë sahua nëosicohua'ire soina, dateña.

¹⁴ Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'iohua'ire tsi'soni sahua nëosicohua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatiahua'ire eto sao tutu isiña. ¹⁶ Icohua'i a'ë, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedrore hue'yopi. ¹⁷ Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajë paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje canì cayë mujuë mamajë. ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë aquë paji'i. ¹⁹ Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Caye

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tëjini i ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tijupë paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë aiñeque pareña. ²¹ Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quërëjañu'u cajë dateña, coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.

²² Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:

“Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a joñoare eto saoquë yo'oji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:

“¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoquë'ni? ²⁴ Paipi yeja ëjaëpi huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe pa'iji. ²⁵ Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihuañë huasicohua'i pani coa sañe yo'ojë carajaiñe pa'iji. ²⁶ Jaje huatipi ija'a sañe uihuaquë pani quëcoye peoji. Jaje yo'oquë pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.

²⁷ Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Ini du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quë co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi.”

³⁰ Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi conì dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. ³² Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiye, hue'sepi.”

³³ Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴ Jaje canì i quë'ro ducohua'ire seña tëjjani caëña:

“Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i. ³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4

Taquë Yo'ose'eye Pa'ye Quëase'e

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Tìjupë Jesús jaira tètëpapi ye'ya huëouna, jai pai i quë'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mënì ja'ruña, paise'e mejahuëre pa'ijëna. ² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ “Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. ⁴ Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana tomepe. Tomeina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. ⁵ Yequë capi quëna yejana tomeo. Tomeni esa mëapi, pëa yeja do'ire. ⁶ Jaje mëacota'are ësäpi ëo hueapi, tsita mema'coni. ⁷ Yequëpi tomepe, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu pisi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e. ⁸ Yequë capi de'o yejana tomepe. Tomeni mëani jaiye de'oye quëji'i. Iti ca yequë ñëapi quëji'i, treinta ca, yequëpi sesenta ca cui'ne yequëpi cien ca quëji'i.”

⁹ Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:

“Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Quëa tējisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëna, ñani i quëno maca i ye'yacohua'i ja're conì pa'icohua'ipi seteña: ¿Iohua'i ñañena conì ique yo'oyere quëaë'ni, jaje? ¹¹ Cajëna, ipi sehuouña. Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo tēte ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato iohua'i ña'ne ayepi conì caquë quëaye pa'iji.

¹² Jaohua'ipi ñajëta'a ña'ne pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani pönëma'pëna iohua'i co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye peojaquë caquë quëayë.”

Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Caëña, yequëje:

“¿Mësarui iye quëase'e asa ti'a'ne pa'ne? ¿Jaje pani me yequë cui'ne pa'ye quëato asa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁴ Maija'quë coca quëaquë api, iti ca ta'ñeje pa'i. Maija'quë coca'ë, iti ca. ¹⁵ Ma'ana iti tomesë'eje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue'ña iohua'i asase'ere nejo'ne quëaji. ¹⁶ Quëna yejana tase'eje pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca. ¹⁷ Jaje asasicohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca do'ire paipi sa'nope yo'ojëna, yo'o jujani jëo'ne quëaji. ¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quë'rona taëna mëa'neje pa'iohua'ipi de'o coca asayë. ¹⁹ Asasicohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa'ëyepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejo'ne a'ë. Jaje yo'ocohua'i quëi'neje pa'ye de'oye pa'iyere iño ti'a'ne peoji. ²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëi'neje pa'iohua'i pa'iyë, de'o yejajë pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eje pa'iohua'i pa'iyë.”

Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye

(Lc 8.16-18)

²¹ Caëña, cui'ne:

“¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni? Pani, toa tsëo pë cato si'a hue'ña miaja'coni ti'ñare pana nëcoye pa'iji.

²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye ti'a ja'ñese'e a'ë cui'ne pai ñama'pë pa'ijajë cajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ijajë coa. ²³ Mësarupi cajoro hue'ecohua'i sëtë asa ti'ajë'ë.”

²⁴ Caëna, cui'ne:

“De'hua mësarui asase'ere yo'ojë'ë. Mësarui yecohua'ire cuëcueni isiyeje pa'ye mësaruteje Diusupi cuëcueni isija'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini.

²⁵ Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji.”

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

²⁶ Jesupi capi, cui'ne:

“Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, ta tējisi jeteyo'je sani iti tasiquë caiji. Cani tējini na'iquëna, huëji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tēto saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye. ²⁸ Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñe macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana timë ja'ñe. ²⁹ Iti ca ya'ji tējisi maca iti ca tēasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye.”

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Yequëje caëña, Jesús:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena coní caquë quëara'ye iohua'i asa ja'ñe? ³¹ Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë ca maña seña maca ai a'ri ca'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñeña maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijë pëa huajëjë pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna.”

³³ Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ñañe ayepi caquë iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi. ³⁴ Iohua'i ñañe ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:

“Je tē'huina jeñu'u.”

³⁶ Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coní sateña. ³⁷ Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'aquë yohuëna ocopi timëouña. ³⁸ Timëquëna, Jesuta'a sëtipe quë'rore coa ui caquëña, i siopë tēo pacona tēo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtoni careña:

“Ye'yaquë, mai ne huesëyë.”

³⁹ Cajëna, huëni tuture cuañeñe. Cui'ne jairare caëña.

“Yo'oma'o pa'ijë'ë.”

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaje pa'io de'oña. ⁴⁰ Ja maca jaohua'ire caëña:

“¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?”

⁴¹ Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

“¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuañequë'ni, cui'ne sehuoco?”

5

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jaira je tē'huina ti'areña, Gadara quë'rona. ² Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta hue'ñapi te'i ëmë huati quë'ipi sañope daquëña. ³ Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta hue'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi hueñu'u cajëta'a hueñe peoquëpi. ⁴ Jëña nëcañoa coní jaiye huetoje ipi naë tēte jeaëña. I jerepa tutu neñe peouña.

⁵ Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta hue'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai

yo'oquë paquëña. ⁶ So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana tì'ani Jesús mè'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

“Iye ëmëre etajë'ë.”

Caquëna, ai tutu caquë sequëña:

“Jesús, Diusu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijë'ë.”

⁹ Seina, Jesupi jaëte caëña:

“¿Ique mami a'ni?”

Caquëna, sehuouña:

“Yë'ë mami cato jai pai a'ë.”

¹⁰ Cani Jesure ai sequëña:

“Iye huatiahua'ire yequë hue'ñana jëjo saoma'ë, ñnore pa'ijajë.”

¹¹ Caquëna, ja'yere jai sese dohuë cuti pëpëre aijë pa'ijëna, ¹² Huatiahua'ipi asani setëña:

“Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jahua'ina cacañu'u.”

¹³ Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que tëtëpapi tomejë jairana dutu juteña. ¹⁴ Jutena, sesere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni pai daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. ¹⁵ Jesús pa'i hue'ñana tì'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ìte ñani si'aohua'i ca'rareña. ¹⁶ Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e conì. ¹⁷ Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, ñno pa'ima'ë cajë, se huëoreña.

¹⁸ Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're conì sani pasi'i caquë.

¹⁹ Caquëna, Jesupi pami sehuouña:

“Më'ë huë'ena saijë'ë. Sani më'ë cajeohua'ire quëajë'ë, më'ë ëjaëpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰ Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye (Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Jesupi yohuëja'a cui'naëpi yequë tëtëna jë'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojëna, jaira tëtëpare pa'ina. ²² Ja maca pai tsi'si hue'ña cuañequëpi Jesús pa'i hue'ñana Jairo hue'equëpi ìte ñani do're ja'runi, ²³ caëña:

“Yë'ë mamacopi jüni huesëco. Sani më'ë jëtëpi pato co'yacaijë'ë.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're conì saquëña. Saina, jai pai cui'ne sateña. Jaje pa'ijë ìte qui'i huesoreña. ²⁵ Jaje jai pai pa'i hue'ñare te'o nomio doce ometëca ju'ico pacoña. Si'anë tsie cajequëna, ai yo'oco pacoña. ²⁶ Iote si'a jujucohua'i yo'o jujajëna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja coñe paëña, ìote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa. ²⁷ Jaje pa'ioipi Jesús cayere cajëna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i cana patoña. ²⁸ Coa i ju'i cana patoni co'yasico pa'ija'coa'ë, caco. ²⁹ Pato macarepa tsie cajeye jeouña. Ja maca asaoña, tsoe io capë co'yasico pa'ie. ³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaëña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye ponëni paire ñani caëña:

“¿Nepi yë'ë ju'i cana patore'ni?”

³¹ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe më'ëpi pai qui'iyerepa pa'ie ñaquëta'a, ¿nepi patore'ni sequë'ni?”

³² Jaje catoje Jesús cato si'a hue'ña ponëquë ñaëña, nepi patore'ni caquë. ³³ Ñaquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nëca hue'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quëaoña.

³⁴ Quëacona, Jesús jaore caëña:

“Huau maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Señaco saijë'ë. Iye ju'iñe ti ne co'yahuë, mē'ëre.”

³⁵ Ja caquëna, yecohua'ipi dateña, pai tsi'si huë'e cuañequë huë'epi. Dani Jairore careña:

“Mē'ë mamaco tsoe ju'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa josa cama'ë pa'ijë'ë.”

³⁶ Caquëna, Jesupi asasiqëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e cuañequëre caëña:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajë'ë.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro coní Jacobo coní cui'ne Jacobo yo'jei Juan coní sateña. Yecohua'i coní saiye ëseiña. ³⁸ Tsi'si huë'e cuañequë huë'ena tì'ani ai yo'oye ñaëña, paipi ai cuijë oijëna. ³⁹ Jaje oijëna, huë'e cacani jaohua'ire caëña:

“¿Me neni mësarú ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'ë. Coa caico.”

⁴⁰ Caquëna, jaohua'ipi ire soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi coní ju'isico pa'i huë'ñana cacareña. ⁴¹ Cacani ju'isico jëtëna tseani iote caëña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huëijë'ë” caye a'ë.

⁴² Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'oquëre papi yo'oji cuasareña. ⁴³ Jaje jujusiquëta'a ai ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani aore aojë'ë, caëña.

6

Jesús Pa'iyë, Nazaret Daripëre (Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i quë'rona co'iña, ire ye'yecohua'i ja're coní. ² Huajë mu'se tì'asi maca pai tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o tì'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni? ³ Iquë cato mai ñaquë api, María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ije mai ja're coní pa'iyë, iñore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña. ⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:

“Si'a huë'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëacaiquëre yëcohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë.”

⁵ Jarona airepa pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oye paëña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquë a'ri pai mañare jujuña. ⁶ Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje pa'iyë'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu'i ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye (Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saojä'a tutu isini cayao-hua'ise'ere jëjo saouña. ⁸ Jëjo saouquë cuañeña:

“Sama'pë pa'ijë'ë, ao tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë. ⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë.”

¹⁰ Cui'ne caëña, jaohua'ire:

“Huë'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tējini sai macaja'a.

¹¹ Cui'ne yequë huë'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mësarú quëo ya'o tsa'cuse'ere tì'to tōni eta saijë'ë. Jaje yo'ojë iñōñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape yo'ose'e ña mu'se tì'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa sañe pa'iji, mësarute ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye sañe paji'i.”

¹² Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena pönëñe pa'iji cajë quëareña, paire. ¹³ Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'iñe

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe huëña Maija'quëre quëacaicohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶ Jare Herodespi asani caëña:

“Jaë cato Juanpi yë'e cuañeina, siopë tëto tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quëna meapi huëni co'acohua'ire co huëñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi. ¹⁸ Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:

“Më'e yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

¹⁹ Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe ti'añe paoña. ²⁰ Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ipi huani jeoñe ësequëna, paoña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña. ²¹ Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'aoña, io huani jeoñe oise'e. Herodespi ite coasi mu'se ti'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini ao ai maca. ²² Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsjore:

“Më'e yëyere sejë'e. Isisi'i, më'ëre.”

²³ Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'e sese'e isiye pa'iji. Yë'e cuañeñe jopore paja'a isiniye isiyë, caëña. ²⁴ Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, iopi caoña:

“Sejë'e, Juan oco doquë siopëre.”

²⁵ Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i huëñana sani caoña:

“Yurepi Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'e.”

²⁶ Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷ Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan siopë quërëjajia'quëre. ²⁸ Caëna, soldadopipi sani Juanre huani jeoni siopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isina. Isina, Herodespi nomi tsjona isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jeoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'e. Sani pai peo huëñana pëa huajëñu'u.”

Ao aiñeque peoyerepa pai tsi'si jañere asaquë capi. ³² Jaje caëna, saë'e, yohuëja'a iohua'ise'e pai peo huëñana. ³³ Jaje saijëta'are jai pai ñareña, i saiye. Jaje ñani Jesupi saiji cani huë'huëjë, i sai huëñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuëpi tumani pai mañare teaye oi ñaëña, yëi

ñama ñacaiquere peocohua'ije pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya huëouña.

³⁵ Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño pai peo hue'ña'ë. ³⁶ Jëjo saojë'ë, sani pai pa'i hue'ñana ao maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aone.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:

“Mësarupi aojë'ë.”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil tëtëña do'ire papi pan hueroni aone?”

³⁸ Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuañeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë, caëña.

⁴⁰ Caëna, cien païse'e cui'ne cincuenta pai de'o tsëcapëa ja'rureña. ⁴¹ Ja maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quere pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña. ⁴³ Ani tējisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. ⁴⁴ Ja pan aisicohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'aja'a Cu'ye

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a Betsaidana. Yë'ëse'e paire saiyë caquë pëpa tējini sasi'i, caëña. ⁴⁶ Saiyë, caquë pëpa tējini ai cutihuëna Maija'quere casi'i caquë saquëña. ⁴⁷ Nami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saisicohua'i cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Je'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i quë'rona. Coa sa tëtto sasi'quë saiyëje pa'ye saquëña. ⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁵¹ Jaje cani iohua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jëouna, ja maca merepa jaje yo'oquë'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, iohua'i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuye

(Mt 14.34-36)

⁵³ Jeni tï'areña, Genesaret yejana. Jarona iohua'i yohuë sëa huahuoreña. ⁵⁴ Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña. ⁵⁵ Nani ja maca si'a hue'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quë'rona. ⁵⁶ A'ri dari mañana saina, pai daripëana saina, tsio huë'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai seteña, më'ë ju'i cana patoni ju'icohua'i co'yajajë cajë. Si'aohua'i i ju'i ca patocohua'i co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñe

(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quë'rona Fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsio dateña, Jerusalénpi daisicohua'ipi. ² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si'si jëñapi aiñë cajë. ³ Jaohua'i cato ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë. ⁴ Jaje pa'iohua'ipi ao huero hue'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i pateña, iohua'i

aipe yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, cãisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo pai cui'ne cuãñese'e ye'yacohua'ipi seteña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojë më'e ye'yacohua'i jëña tsoajë'ë ja yë'ta'a aima'në case'e yo'oma'pë, si'si jëñapi aïne'ni?”

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mësarü coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje caquë toyapi:

Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë.

Jaje pa'iquëta'are iohua'i joñoapi yë'ëre oiye pañë.

⁷ Iohua'i yë'ëre señë cajë yo'oye do'i peoye a'ë.

Coa païse'e cuãñese'ere ye'yajë yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojë mësarü Maija'quë cuãñese'ere yo'oma'pë yequere coa pai cuãñese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuëare tsoaye, quëna ne'ña tsoayere cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?”

⁹ Caëña, Jesús yequeje:

“Mësarü aïohua'i case'ere yo'oñu'u cajë Maija'quë cuãñese'ere tirona jeoni yo'oyë, mësarü. ¹⁰ Moisés cato capi: ‘Më'e ja'core cui'ne më ja'quëre de'oye oi sañope cama'ë pa'ijë'ë. Pëca ja'core cui'ne pëca ja'quëre sañope co'aye caquëre cato huani jeoñe pa'iji.’

¹¹ Jaje case'e pa'iquëta'are mësarü caye pa'iji: ‘Ja'quëre cui'ne ja'core cõcayë pañë. Si'aye yë'ë paye Maija'quëna isihuë.’ ¹² Jaje mësarü cani cayë, ja'core cui'ne ja'quëre cõcayë peoji, cajë. ¹³ Jaje mësarü yo'ojë Maija'quë cuãñese'ere pare jeocoyë, pai case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësarü.”

¹⁴ Tijupë Jesús soini capi, païre:

“Asajë'ë, si'a pai. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë. ¹⁵ Si'aye ëmëje'epi se cacaye cato païre co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë, païre co'aye si'si neñe. ¹⁶ Cajoro pacohua'i sëte asajë'ë.”

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je païre jeoni huë'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.

¹⁸ Sejëna, caëña:

“¿Jaje pa'ito mësarüje asa ti'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi cacase'e cato païre co'aye neñe peoji. ¹⁹ Ao cato joyona saiye paï. Coa aï ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰ Cui'ne pai joyopi etaye a'ë, co'aye neñe. ²¹ Sa'nahuë joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre yo'oye, païre huani jeoñe, ²² co'amaña imañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñañe, si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measicohua'i pa'iye, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pë coa josa yo'orõjajë. ²³ Si'aye iye joyo sa'nahuëpi etaji. Japi païre si'si neñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani païje huesëjajë yë'ëre caquë. Yo'õquëta'are catiye peopi. ²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'rona dani do're ja'runi sëco'ë, huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore. ²⁶ Jao cato Sirofenicia païo pacolë, yequë yeja aco. ²⁷ Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

“Mamajëpi du'ru aïjajë, co'aji, mamajë aïne sioni jo'ya yaina isiye.”

²⁸ Caquëna, jopi sehuoña:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aïcohua'i a'ë, mamajë aïjë ne to ne'ña mañaje.”

²⁹ Cacona, Jesupi caëña:

“De'oyerepa mē'ē cayē, tsoe mē'ē mamacore huati eta saji'i, señaco saijē'ē, de'oji.”

³⁰ Caëna, huē'e tī'ani ñacona, cai saihuē uicopi mamaco tsoe huatire peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quēre Jujuye

³¹ Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tēto sani cui'ne Decápolis daripēaje tēto sani Galilea jaira tī'aëña. ³² Jarote pa'ina, asama'quēpi cui'ne hua'hua coca caquēni dareña. Dani pato co'yacaijē'ē, cajē seteña. ³³ Sejēna, Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquēña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴ Papiquē ma'tēmona ñaquē ai yē'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojē'ē.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquē paquēña. ³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quēama'pē. Jaje caëna, coa jerepa quēareña. ³⁷ Quēarena, de'oyerepa yo'oquē'ni cuasajē careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquēna, asama'cohua'ije asacohua'i de'oyē, cama'cohua'ije cayē.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aōñe

(Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aiñe peoreña. Peojēna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye pai mañare ñañē, yē'ē ja're tsoe tres mu'seña aiñe peocohua'ipi pa'ijēna. ³ Jaje aima'cohua'ini jējo saquē pa'ito jopo ma'ana dahuēra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyē.”

⁴ Caquēna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me iño cato hueroni aōñe'ni, paije peo hue'ña?”

⁵ Cajēna, Jesupi sequēña:

“¿Je so pan paye'ni, mēsar?”

Seina, careña:

“Siete pan payē.”

⁶ Cajēna, asani paire cuañeiña, tayahuēna ja'rujē'ē caquē. Ja maca siete pan ini Maija'quēre de'oji caquē pēpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuē. ⁷ Tsiaya hua'ireje pahuē. Pajēna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina, se aohuē. ⁸ Si'a pai ani sihuacohua'i paē'ē, siete do'rohuēa nēapi, ani jujase'e. ⁹ Ja aisicohua'i cato cuatro mil paē'ē. Ja maca Jesupi iohua'ire saiyē can i ¹⁰ saji'i, i ye'yacohua'i ja're con yohuēja'a Dalmanuta yejana.

Pai Yo'o Tī'a Mañere Yo'ojē'ē Cajē Señere

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañoje careña. Ite neñañu'u cajē seteña, pai yo'o tī'a mañere ma'tēmo ayere ne iñojē'ē cajē. ¹² Sejēna, ai ēja yē'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o tī'a mañere yo'o iñojē'ē cajē? Care payē, mēsarute iñoñeje peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje can i jēoni, cui'naēpi yohuēna aya mēni jaira je te'tena saquēña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huanēyeni saē'ē, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpē maca sahuē. Jaose'e yohuē paquēña. ¹⁵ Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeiña. De'hua ñajē'ē, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesēye caquē.

¹⁶ Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë, caye'ni? ¿Ja yë'ta'a huesëjë jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësaru? ¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'ie, cui'ne asama'pë pa'ie, mësaru cajoropi? ¿Yë'ë ja'rë jaiye pan nese'e cuasaye pa'ie? ¹⁹ Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil pa'ie aose'e: ¿aøjëna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil pa'ie siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.” ²¹ Jaje cajëna, iipi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcohua'i pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana ti'areña. Ti'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucaijë'ë cajë. ²³ Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani cajiquë pa'i daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco cana neni ina patoquë, sequëña, iDe'hue ña cuäñoquë! ²⁴ Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, pa'ie. Ñaquëta'are soquë nëaje pa'yepi cu'iji.”

²⁵ Jaje caquëna, Jesupi tijupë ñaco cana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasiquë paquëña. ²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ite jëjo saoquë caëña:

“Pa'i daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní Cesarea cui'ne Filipino yeja pa'i a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, i ye'yacohua'ire:

“¿Iqueipi yë'ëre caye'ni, pa'i?”

²⁸ Caquëna, iohua'ipi careña:

“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca iipi sequëña, iohua'ire: “¿Mësaruta'a iqueipi caye'ni, yë'ëre?”

Caquëna, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi I Ju'ñere Quëaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pa'i Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohual'ipi yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Pa'i ëjaohual'ije coeja'cohua'i a'ë. Cui'ne cuäñese'e ye'yacohua'ije yë'ëre coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ³² Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña.

³³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Ñani Pedrore tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'ima'ë. Më'ë cato Diosu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pa'i cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne pa'ie soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u caní co'ye de'oye pa'iyere huäñeyejë'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ëre. ³⁵ Jaje pa'ina, i pa'ie jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'ie nejosiquëpi pa'ie

tì'aja'quë api. ³⁶ ¿Jaje pa'ina, iquere cocaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña tì'asicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto? ³⁷ Joyore nejosiquë pani yecore tì'añe peoji. ³⁸ Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë pa'ini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca."

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quëña:

"Nuñerepa cayë, mësarute. Mësaru acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo tē'te ñama'pë pani."

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëna. J̄arona i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña. ³ Miacorepa iye yeja caña joja tì'añe peoji, j̄are coa sēsē pe, poja'ieje poja'ico ponëña, i ju'i ca ye'hue pa'iorepa. ⁴ Ja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're nēcajë cocare cajëna.

⁵ Ja maca Pedropi Jesure caëña:

"Ye'yaquë, ¿de'oyerepa iño pa'ie'ni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u."

⁶ Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña. ⁷ Ja maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nēca mequëna, asajëna, yë'ose'e p̄isiña:

"Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë."

⁸ Ja jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquëña.

⁹ Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësaru ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña. ¹⁰ Jaje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe seteña, iquere caë'ni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesure seteña:

"¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?"

¹² Cajëna, ipi sehuouña:

"Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'huaja'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne pa'ije ite coeja'cohua'i a'ë, caji. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye."

Huatire Jesús Etose'e
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jeteyo'je co'ireña, i ye'yacohua'i pa'i huë'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're cōni sañope cajë pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵ Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jeoni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

¹⁶ Ja maca Jesupi iohua'ire sequëña:

"¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?"

¹⁷ Seina, iohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

"Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni mē'ëni ña cuañosi'i caquë. ¹⁸ Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji qu'icoquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocaijë'ë, caquë seni jujahuë, ne tì'añe peojëna."

¹⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

"¿Maija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësaru ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë cocai pa'ija'quë a'ni, jaje huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre."

2 ²⁰ Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tani tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

²¹ Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?”

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

“Tsihua'ë pa'inë aquë api. ²² Yequere toana, tsiayana huani jeosi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cöcaijë'ë, de'hue.”

²³ Caquëna, Jesupi caëña:

“Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

²⁴ Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Cöcaijë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

²⁵ Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jeoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

²⁶ Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jeoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña. ²⁷ Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

²⁸ Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi setëña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ine Ayere

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰ Jaropi saijë Galilea'ja'a tëto sateña. Pajje huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús. ³¹ Ja mu'se cato Jesús i ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pai Mamaquë cato tseä cuañosiquë pa'ija'quë a'ë. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë. ³² Jaje quëaquëna, i ye'yacohua'i asa ti'añe pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Capernaum daripëna ti'ani huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësarü ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

³⁴ Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca. ³⁵ Pajëna, ja'rüni ñu'i doce i ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saisiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'ie pa'iji.”

³⁶ Jaje ca tējini tsihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jaohua'ire:

³⁷ “Yë'ëje pa'ire cuasajë tsihua'ëre de'oye yo'ocaini yë'ëni yo'oye pa'iji. Yë'ëre de'oye yo'oquë cato yë'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Cöcaiquë Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'ë mamipi caquë huatire eto saoyëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're cöni cu'ima'quëpi yo'oquëna.”

³⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Esema'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yë'ëre sañope cama'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quë cato mai te'tere pa'iji. ⁴¹ Mësarüni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ë, mësarü Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.”

Co'aye Yo'oyena Taiñe
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Tayo yo'oyena ne t̃aokuẽre cato, quẽna pẽpi ñaje tẽcana sẽani jai tsiayana j̃eo dẽo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yẽ'ẽre cuasacohua'ire co'a de'huaquẽre. ⁴³ Jaje pa'ina, cayẽ mẽ'ẽ j̃etẽpi tayo yo'oyena saco pa'ito tẽto t̃ejẽ'ẽ. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupẽpi cacato toa yejana saiye peoye, ⁴⁴ pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁵ Mẽ'ẽ nẽcayopi tayo yo'oyena saco pa'ito tẽto t̃ejẽ'ẽ. Ai jerepa de'oji, pa'i hue'ñana peo tupẽpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nẽcañoa hue'equẽpi toa yejana saito. ⁴⁶ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁷ Panita'a mẽ'ẽ ñacoapi tayo yo'oyena saco pa'ito dutani jeocojẽ'ẽ. Ai jerepa de'oji, Diusu cuañe tẽ'tena te'e ñacoa hue'equẽpi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equẽpi toa yejana saito. ⁴⁸ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁹ Si'ahua'i toapi ne de'huasichua'i pa'ija'cohua'i a'ẽ, cui'ne si'aye Maija'quẽ coa isiye cato asipi, ne de'huase'e pasipi. ⁵⁰ Asipi ĩo s̃ẽñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayẽ: Mẽsar̃u sãi ja'ñere ne huesoma'pẽ pa'ijẽ'ẽ, pãi ja're sañope yo'oma'pẽ jo'cua de'oye pa'ijẽ'ẽ."

10

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Ye'ya tẽjini Capernaum sani Jordán ña oca tẽ'tena saquẽña, Judea yejana. J̃arona jai pãi tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, ye'yaẽña, i ye'yaye s̃ete. ² Fariseo pãipi neñañu'u cajẽ s̃eteña, ñeje:

"¿Nẽjore j̃eoñe deoquẽ?"

³ Cajẽna, ĩpi sehuouña:

"¿Moisés me cuañei'ni, mẽsarute?"

⁴ Caquẽna, careña:

"Moiséspi cuañepi pãi ẽjaẽpi nẽjore j̃eoco toya ja'o necaquẽna, j̃eocoye pa'iji."

⁵ Cajẽna, Jesupi caẽña:

"Ja cato Moisés cuañepi mẽsar̃u joyopi de'oye cuasama' do'ire. ⁶ Ja'a Maija'quẽ si'aye yeja pa'iyẽ de'hua maca ẽmẽre cui'ne nomiore de'huapi. ⁷ Ja do'ire huejani pẽca ja'quẽre cui'ne pẽca ja'core j̃eoni nẽjona tsioni pa'iyẽ pa'iji. ⁸ Ja maca caya hua'i pa'iyẽ pañẽ. Coa tẽ'ijẽ pa'iohua'i pa'iyẽ. ⁹ Ja do'ire nẽjore j̃eoñe co'aji, Maija'quẽ de'oye ñacai tsiose'ere."

¹⁰ Huẽ'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare s̃eni coreña, nuñerepa asañu'u cajẽ. ¹¹ Cajẽna, Jesupi caẽña:

"Nẽjore j̃eocni yecore huejaquẽ pani yecoñi nomiore yo'oji, co'aye nẽjore paquẽta'a.

¹² Nomiõpi ẽjẽre j̃eococicopi yequẽre huejaco pani ẽmẽre yo'oco, ẽjẽre pacota'a, j̃aoje co'aye yo'oco."

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Jesús quẽ'rona tsire dareña, ĩpi papicaija'quẽ cajẽ. Jaje yo'ojẽna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pẽ Jesús quẽ'ro cajẽ ẽsereña. ¹⁴ Jaje ẽsejẽna, Jesupi ñani p̃ei caẽña, jaohua'ire:

"Coa ñajẽ'ẽ, tsire iohua'ise'e daijajẽ, ẽsema'pẽ. Ma'tẽmo cato jaohua'ijẽ pa'iohua'i tsecoa. ¹⁵ Nuñerepa cayẽ, mẽsarute. Maija'quẽ cuañe tẽ'te cacaye peoji, tsijẽ pa'iohua'i pa'iyẽ pãni."

¹⁶ Cani tsire su'cuani sĩop̃ena j̃ẽñapi patoquẽ de'oye pa'ijẽ'ẽ, cacaquẽña.

Posẽpi Jaiye Co'amaña Paquẽpi Jesure Case'e
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Jaje yo'o tẽjini Jesús saina, tẽ'i huẽ'huẽ t̃ome dani do're ja'runi caẽña:

“De'o ye'yaquë, ¿me neja'quë a'ni, ti pa'iyere ti'asi'i cani?”

¹⁸ Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ¹⁹ Maija'quë cuañese'e më'ëpi asayë, paire huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë.”

²⁰ Caquëna, Jesure ipi caëña:

“Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuhüë.”

²¹ Caquëna, Jesupi ite oi ñani caëña:

“Ja yë'ta'a te'o carapi. Sani si'aye më'ë co'amaña isijë'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijë'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tējini daijë'ë, yë'ë ja're coní.”

²² Jaje caquëna, posëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Saquëna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caëña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji.”

²⁴ Caquëna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca couña:

“Huau dohuë, curiquëpi si'aye ti'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji.

²⁵ Ti'añë paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñë. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji.”

²⁶ Jaje caquëna, asani ai cuasa co'me huesësicohua'i pa'ijë sëtëña:

“Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

“Pai cato ne ti'añë peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne ti'añë pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne ti'añese'e pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi caëña:

“Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jeoni më'ëre tuë'ë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jeosicohua'i pani, ³⁰ iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere ti'aja'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jesupi I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalénna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi iohua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere, ³³ ñeje caëña:

“Ñañë, mai Jerusalénna saiye. Jaron a Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre. ³⁴ Isirena, jaohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je yë'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, yë'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sëse'e

(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani sëtëña:

“Ye'yaquë, yëquëre necaijë'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojë'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësaru huesëjë coa señë. ¿De'hue mësaru yë'ë sëje cono ucu tì'añe panita'a de'hue mësaru yë'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tètò sani tì'añe? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ìte:

“Yëquëje yo'o tì'aja'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'ëje mësaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë do cuañoñe'ëje pa'ye mësaruje do cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Yë'ë ëja tè'huina cui'ne yë'ë ari tè'huina ñu'ñe ìsiye peoji. Ja cato Maija'quëpi ìsi ja'ñe a'ë, ì caquë ne de'huasicohua'ina.”

⁴¹ Jare asani diez, ì ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴² Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne johua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë johua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë. ⁴³ Mësaru cato yeque yo'oye pa'iji. Paì ëjaë pasi'ì, canì yecohua'ini necaiquë pa'iyë pa'iji. ⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'ì canì si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijë'ë. ⁴⁵ Yë'ë Paì Mamaquë daima'ë paë'ë, paipi necaijajë caquë. Yë'ëpi paìni necasi'ì caquë daë'ë. Yë'ë ju'ì do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna tì'asicohua'ipi ìti daripëpi etareña, Jesús cui'ne ì ye'yacohua'ì cui'ne jai paì conì. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë sei ñuquëña, Timeo mamaquëpi. ⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“¿Jesús David mamaquë, yë'ë macare cöcailjë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁸ Caquëna, paipi pëijë ìte careña:

“Cama'ë pa'ijë'ë.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca couña:

“¿David mamaquë yë'ëre oi necaijë'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijë'ë cajë'ë, ìte.”

Caëna, ñama'quëre careña:

“Ai pequë maca huëni saijë'ë, ì quë'rona. Më'ëre soiji, ipi.”

⁵⁰ Carena, esa ì ëmëje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe nëiñe peoyerepa. ⁵¹ Jesús quë'rona saquëna, caëña, ìte:

“¿Me necaiyete yëquë'ni, më'ë?”

Caquëna, ñama'quëpi caëña, ìte:

“Ëjaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë.”

⁵² Caquëna, Jesupi ìte caëña:

“De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'ì, më'ëre.”

Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja're saquëña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana tì'ani Olivos cutihuë jë'ñerepa daripëa Betfagé cui'ne Betania daripëare pa'ì Jesupi cayaohua'ire ì ye'yacohua'ire jëjo saouña.

² Ñëje caquë:

“Je te'te a'ri daripëna sani ti'a maca mësaru ñaja'cohua'i a'ë, burro posëre papi paireje hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni dajë'ë. ³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajë'ë: ‘Ëjaëpi cus'i caquëna, sayë. Cuni tējini jeo daija'cohua'i a'ë, cajë'ë.”

⁴ Caëna, sani burrore ti'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca sa'ro yë'quë macare. Ñani ite joyereña.

⁵ Joyejëna, iti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quëni burrore saye'ni?”

⁶ Cajëna, Jesús case'eje careña. Cajëna, de'oji. Sajë'ë, careña. ⁷ Carena, Jesús quë'rona burrore dareña. Dani iohua'i cañapi burro jetena jajereña. ⁸ Mëni ja'runa jai pai iohua'i cañapi, i sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tëteni da oereña, i sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:

“De'oquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë. ¹⁰ I cuañe maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuë David maca cuañe maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji.”

¹¹ Jerusalëna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i huesëquëna, Betania quë'rona i doce ye'yacohua'i ja're con saquëña.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e (Mt 21.18-19)

¹² Ñatasi mu'se Betaniapi saijëna, Jesure ai ëaëña. ¹³ Ai ëaquëna, so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaoña. Nëcacona, iti ca pa'ima'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, iti quëima'a tëcahuë sëte. ¹⁴ Pa'ina, Jesús iti ñëre caëña:

“Yureta'a pai ocueye peosipi, më'ë quëise'e.”

Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e (Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén ti'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña huerojë cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saña. Curiquë cambia mesaña jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña. ¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseña. ¹⁷ Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a pai Maija'quëre se huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁸ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jeoñere careña: ¿Me huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jeoñere careña. ¹⁹ Ñami de'oquëna, Jesús pai daripëpi tirona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuënese'e (Mt 21.20-22)

²⁰ Ñatasi mu'se nea huë'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuëne huesësicopi pa'iona, ñareña.

²¹ Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:

“Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuëne huesësico pa'ico.”

²² Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre. ²³ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsiayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji. ²⁴ Nuñerepa cayë, Maija'quëre sen i sija'quë api cuasato isiye pa'iji. ²⁵ Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijë'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësaru co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyē
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ja maca Jerusalénna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quē huē'ēja'a cu'ina, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi Jesús quē'rona dani ²⁸ ite seteña:

“¿Ique cuañeñepi iye mē'ē yo'oquē'ni? ¿Nepi mē'ēre cuañequē ējaēre carena, yo'oquē'ni?”

²⁹ Cajēna, Jesupi caēña:

“Yē'ēje mēsarute sesi'i te'ore. Mēsarupi yē'ē señere sehuorena, yē'ēje quēasi'i, yē'ēre cuañequēre jējo daoquēre. ³⁰ ¿Nepi Juan iti doquēre jējo daore'ni, Maija'quē pañita'a pa'i? Mēsarupi sehuojē'ē.”

³¹ Jaje caēna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diusu jējo daosiquē pa'iji cato ipi sehuosipi ‘Jaje pa'iquēta'are mēsaru me yo'ojē ite care pa'i cajē asaye pa're'ni?’ ³² Cui'ne paipi cuañesiquē pa'iji cayeje pañu'u.”

Si'a pa'i Juanre Maija'quē cocare quēaquē pa'i'i, cuasa do'ire ca'rajē.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesēyē.”

Cajēna, Jesupi caēña:

“Cui'ne yē'ēje, yē'ē cuañe tutu quēaye pañē.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quēaye
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús pa'i yo'oyeje pa'ye caquē quēaēña, ñeje:

“Paji'i, te'i pa'i yeja paquē. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuē tēhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ēmē huē'epi tuijē si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tējini co'amaña necaicohua'ini isi nēoni saji'i. ² Tēaye ti'asi maca i jo'yare jējo daopi, co'amaña necaicohua'i quē'rona ite cajē necaise'e pa'iji, caquē. ³ Jaje jējo daosiquēta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pē jējo saohuē. ⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquēpi yequēre jējo saopi. Jējo saouna, jaēreje quēna pēapi jeahuē. Cui'ne siopēje a'si quē'ire tea ju'ijē yo'oni jējo saohuē. ⁵ Jaje yo'oruje iti tse aquē ja yē'ta'api yequēre jējo sao copi. Jējo saosiquēni jaēni coa huani jeohuē.

⁶ Jējo saquē pequē yureta'a i mamaquēre pani jējo saopi, yē'ē mamaquēre cato yo'oye peoji caquē. ⁷ Jaje caquē jējo saosiquēta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquēpi si'a co'amaña paja'quē api huani jeoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jeohuē.

⁸ Jaje yo'oni tseani huani jeoni i capē hue'sena jeocohuē.”

⁹ Jaje quēa tējini Jesús sequēña:

“¿Me yo'oja'quē a'ni, iti yeja aquē?” Cani caēña, iti yeja aquē cato dani, huani jeaja'quē api, co'amaña necohua'ire. Huani jeoni yecohua'ina isija'quē api.

¹⁰ ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pēpē caye? Ñeje caji:

Quēna pēa huē'e necohua'i yo'o jujani jeocosi quēna pēpi yure cato huē'ehuērepa ui quēna pē de'oye iti quēco pacorepa.

¹¹ Iye cato ējaēpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajē ñañē, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajē yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye caquē iohua'i yo'oyere caēna, asani pēijē yo'oreña. Jaje yo'ojēta'a tseañe pa'reña, pa'ini ca'rajē. Jaje pa'ina, yo'oma'pē pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Ja jeteyo'je Jesús què'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jèjo daoreña, jaohua'ipi ìte neñajajë cajë. ¹⁴ Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'ie, paì cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'ie. Jaje pa'ina, ¿de'oque pa'i do'ire romano paì ëjaëna saïne, panita'a pañe?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi tsoe ìohua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë tè'quire ñaja'core.”

¹⁶ Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano paì ëjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷ Cajëna, Jesupi caëña:

“Ì tseco pa'ito ìna isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo paì acohua'ipi. Jaohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

¹⁹ “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jeoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoque ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. ²⁰ Te'ipi siete mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoque juji'i. ²¹ Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoque juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi. ²² Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Ja jeteyo'je ìoje juco'ë. ²³ ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pairepa huejasico?”

²⁴ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. ²⁵ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ ¿Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case'ere? ‘Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ ²⁷ Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji, huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësaru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye

(Mt 22.34-40)

²⁸ Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuañese'e ye'yaquëpi titani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?”

²⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel paì asajë'ë, mai Èjaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'iji. ³⁰ Oijë'ë, Èjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. ³¹ Cayaye acoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: ‘Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye.’ Yequë jerepa pa'ye peoji.”

³² Jaje sehuouna, cuañese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye oiyeipi si'aye më asaye oiyeipi cui'ne si'a joyo oiyeipi cui'ne si'a tutu oiyeipi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyeje pa'yepi, ja oiyeipi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë seña jerepa.”

³⁴ Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:
 “Më'ëre Maija'quë cuãñe tē'te so'ore pa'iye paji.”
 Jaje caëna, asani yecohua'ije i'te seni coñe pareña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:
 “¿Me yo'ojë cuãñese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api caye'ni? ³⁶ David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:
 Èjaëpi capi, yë'ë Èjaëre:
 ‘Yë'ë èja tē'tena ja'rujë'ë,
 yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna tē'ya me macaja'a.’
³⁷ ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë èjaë hue'yoto?”
 Jaje caquëna, jai pai tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuãñese'e Ye'yacohua'i
(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, i ye'ya maca:
 “De'hua ñajë'ë, cuãñese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato tosa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ³⁹ Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana aoje aicohua'i a'ë.
⁴⁰ Hua'jeohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, i'ti jerepa si'se cuãñoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë i'ti mahuëna ayareña. ⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre tē'ñare ayaoña, jai do'i peoyere.

⁴³ Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:
 “Nuñerepa cayë, mësarute. Jao hua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa. ⁴⁴ Yecohua'i cato johua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao.”

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña:
 “iYe'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!”
² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:
 “¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés coní pai asama'tona seteña:

⁴ “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, i'ti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye tī'a maca?”

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶ Jai pai yë'ë mamire cajë yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajai'ne peosipi.

⁸ Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a hue'ña yeja ñu'cueye pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹ De'hua mësaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tseani pai ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pai tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'i ña hue'ñana. ¹⁰ Ja yë'ta'a carajaima'në de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña.

¹¹ Mësaruni ëjaohua'i quërona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. ¹² Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.

¹⁴ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'aji'i, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji. ¹⁵ Ja mu'se hue'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë. ¹⁶ Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë. ¹⁷ Ja mu'seña nomiohua'i tsi'ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsi' mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye. ¹⁸ Mësaru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. ¹⁹ Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. ²⁰ Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito te'ije jëaye peo'ne pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ije cöni jëaja'cohua'i a'ë.

²¹ Mësarute yecohua'ipi 'iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë, cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye. ²² Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësäpi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api. ²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api. ²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca jë'nërepa ja'o eta huëcooa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë ti'aji. ²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi ti'aquë tëto saina, ñajë jë'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. ³⁰ Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tëto saija'coa, iye. ³¹ Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ne a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'ejë ti pa'i ja'ne a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pa'i huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'ao'hua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mësaru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'io'hua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëtë. ³⁴ Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pa'i ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'iyë a'ë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë tityere huesëye sëtë. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea huë'ña daima'quëni cajë. ³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi caisicohua'ini tityama'quëni de'hua ñajë'ë. ³⁷ Iye mësarute caye cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, caquë."

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel pa'i Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aïne caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. ² Careña, cui'ne pa'i tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahuë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna timsiconi dani Jesús siopëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'e nesicopi, yequeje co'mema'copi. ⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

"¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? ⁵ Iopi yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquë të'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire cocatira'o."

Jaje cajë iote coejë pëijë ñareña.

⁶ Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

"Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa caye'ni? Iye io yë'ere necaise'e cato de'o co'amaña'ë. ⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësaru ña huë'ñare si'anë pa'iyë paja'quë a'ë. ⁸ Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë siopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa yë'ere ta ja'ñere caco. ⁹ Nuñerepa cayë, coa si'a huë'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huñeyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca."

Jesure Judas Isise'e

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i ja're coní coca caëña, Jesure tseani iohua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹ Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eña.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Egíptopi Israel pa'i etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pa'i tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se ti'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa ti'aëña. Jaje ti'aëna, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

"¿Egíptopi Israel pa'i etajë pa'ise'ere cuasajë, aïne jerona sani ne de'huarena aïne yëquë'ni?"

¹³ Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saoquë caëña:

“Jai p̄ai darip̄ena sani oco yurup̄e saqūeni t̄i'ani i ja're saij̄ē'ē. ¹⁴ Sani ja're sa cacaj̄ē caj̄ē'ē ite huē'e aqūere: ‘Ye'yaqūepi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuē yē'ē ye'yacohua'i ja're na'iqūena aija'co, Egíptopi Israel p̄ai etase'ere cuasaj̄ē? caj̄ē'ē.’ ¹⁵ Ipi m̄esarute iñoja'quē api, jai tu'rihuēpi tsoe ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huaj̄ē'ē, mai tse.”

¹⁶ I ye'yacohua'ipi sani t̄i'areña, jai darip̄e. T̄i'ani jare Jesús quēase'eje si'aye t̄i'areña. T̄i'ani na'iqūena, āi ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel p̄ai etase'ere cuasaj̄ē yo'oyere.

¹⁷ Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're t̄i'aēña, it̄i hue'ña. ¹⁸ T̄i'ani mesare ñu'i aiqūepi caēña, Jesús:

“Nuñerepa m̄esarute cayē. M̄esaru aqūepi yē'ē ja're te'ona aiqūepi isi yehuoja'quē api.”

¹⁹ Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Yē'ē pa'ija'quē a'ni?”

²⁰ Cajēna, Jesupi caēña:

“Doce aqūepi yo'oja'quē api, yē'ē ja're te'e quēna de'huana aiqūepi. ²¹ Jaje pa'itoje de'oji. P̄ai Mamaquē cato jare it̄i toyase'e pa'iyēje saiji. Jaje pa'iquēta'are iTeayerepa yo'oja'quē api, ite isi yehuoquēta'a! Ipi ai de'oye pasiquē pa'ito de'ora'pi, jaēte.”

²² Ja yē'ta'a aore aijēna, Jesupi panp̄e ini Maija'quēre de'oji caquē seni i ye'yacohua'ire aoguē caēña:

“Aij̄ē'ē. Iye cato yē'ē cap̄e a'ē.”

²³ Jeteyo'je ucu duruhuē ini Maija'quēre de'oji, caquē seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

²⁴ Ucurena, caēña:

“Iye cato yē'ē tsie a'ē. Jai p̄ai de'oye pa'i ja'ñere caquē huaj̄ēye Maija'quē p̄aire cayere quēaye a'ē. ²⁵ Jaje pa'ina, m̄esarute nuñerepa cayē cui'naēpi iye, cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quē a'ē. Yequē mu'se Maija'quē cuañe tē'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Jējē tējini Olivos cutina sateña.

²⁷ Jesupi caēña, jaohua'ire:

“Si'aohua'i m̄esaru yē'ēre j̄eocoja'cohua'i a'ē, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: ‘Huani j̄eoja'quē a'ē, yēi ñamare ñacaiquēre. Ja maca yēi ñamapi tiya huesēja'cohua'i a'ē.’ ²⁸ Jaje pa'iquēta'are ju'isiquēpi huēisi maca yē'ēpi du'ru saija'quē a'ē, Galileana, m̄esaru ja yē'ta'a saima'p̄ena.”

²⁹ Jaje caquēna, Pedropi caēña:

“Jaje yecohua'i mē'ēre j̄eocotoje yē'ē cato mē'ēre j̄eone pañē.”

³⁰ Caquēna, Jesupi caēña:

“Nuñerepa mē'ēre cayē. Iye ñami ja yē'ta'a cura cayaye yē'ima'nē mē'ēpi toasoñe cosoja'quē a'ē, ite ñama'quē a'ē caquē.”

³¹ Jaje Jesús caquēna, ipi caēña:

“Yē'ē cato pañē, cosoye. Ju'iñe pa'itoje mē'ē ja're ju'ija'quē a'ē.”

Caquēna, yecohua'ije cui'ne careña.

Jesús Sese'e Getsemanina

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Getsemaní hue'e hue'ñana t̄i'ani Jesús caēña, i ye'yacohua'ire:

“Iñore duj̄e pa'ij̄ē'ē, yē'ēse'e Maija'quēre sani sesi'i.”

³³ Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saēña. Ja maca ai cuasaquē cui'ne ai yo'o huēouña. ³⁴ Jaje yo'oquē caēña, jaohua'ire:

“Ai oi ēaye nēiji, yē'ē joyore papi juni huesēye pa'ina. Iñona m̄esaru cato p̄eani s̄etasicohua'ipi pa'ij̄ē'ē, c̄aima'p̄e.”

³⁵ Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quëre de'hue neñe pa'ito, necaijê'ë, ai yo'oye pa'si'i, iti yo'o maca ti'aëna, caquë sequëña.

³⁶ Jaje sei caëña:

“Yê'ë ja'quë, mê'ëre cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijê'ë, yê'ëre ai yo'oye ne ja'ñere. Yê'ë yêye peoja'quë, coa mê'ë yêyepi yo'oye pa'ija'quë.”

³⁷ Jaje seni tējini i ye'yacohua'i quë'rona sani ñaquëna, caisicohua'ipi pateña. Pa'ijëna, Pedrore caëña:

“¿Simón caiquë, mê'ë? ¿Te'e hora macaje sêtasiquëpi ña ti'añe paë, mê'ë?

³⁸ Sêtasicohua'ipi pa'ijë Maija'quëre sejê'ë, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yêji. Jaje pa'iquëta'are mê'ë capëpi tutu peoji.”

³⁹ Jaje cani tijupë sani ja'rë case'eje pa'ye caquë sequëña. ⁴⁰ Jaro cui'naëpi co'iquë cui'ne caisicohua'ini ti'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huëo ca'quëna ñaco naimopi jameina caë'ë, quëcoñu'u cajêta'a. Jaje pa'ina, ite sañope sehua ti'añe peohuë. ⁴¹ Toasoñe acore saisiquëpi titaquë caëña, jaohua'ire:

“Yureta'a cani huajêjê'ë. Tsoe de'oji. Ja ja'ye caijê'ë. Ti'api Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jêñana isi maca. ⁴² Huëijê'ë. Sañu'u. Yê'ëre isi yehuoja'quëpi daiji.”

Jesure Tsease'e

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Ja yê'ta'a Jesús cocare i ye'yacohua'i ja're caquëna, Judaspi tsoe titaëña. Jaë cato doce acohua'i aquë paji'i. I ja're coní jai pai hua'ti cajicohua'ipi cui'ne tara cajicohua'ipi dateña. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jêjo daocohua'ipi coní daisicohua'i pateña. ⁴⁴ Judas iti isi yehuoja'quëpi caëña, jaohua'ire:

“Yê'ëpi ini ti'ani sihuaaja'quë a'ë. Sihuaquëna, ñani jaëni tseajê'ë. Tseani de'oye sëani sajê'ë.”

⁴⁵ Jaje casiquëpi ti'ani Jesure tsiojani caëña:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë.”

Jaje caquë tsu'supi. ⁴⁶ Tsu'suquëna, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sêasiquëni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca iti maca pa'iquëpi hua'ti dutani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i necaiquëni cajorose'e têtö têaëña. ⁴⁸ Ja maca Jesuje caëña, ite tseä paire:

“¿Tarapi hua'ñapi coní date, yê'ëre tseañu'u cajë co'amaña yahue imaquëre yo'oyeje pa'ye? ⁴⁹ Yê'ë si'a mu'seña Maija'quë huë'epi pa'i mësarute ye'yaquëna, mësarupi yê'ëre tseañe pahuë. Jaje pa'iquëta'are iye cato toyase'epi ti'acquëna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire jëoni cati sateña.

Posëpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are tel' tsj posë macapi jai capi deasiquëpi tuquëña, Jesure. Tuina, tseareña. ⁵² Tsearena, jai case'e jëoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tëjicohua'i Quë'rona Sase'e

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona. Jarona Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsisireña, aiohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní. ⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana. Jarona soldado pai ja're coní pëani toare cui ñuquëña. ⁵⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tēji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre papi cayere co'ereña, asani huani jëonere cajë. Jaje co'ejêta'a ti'añe pareña. ⁵⁶ Cui'ne jai pai coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne iohua'ija'a sa'ñe yo'ojë careña, te'e cayepi peoquëna. ⁵⁷ Yecohua'ipi co'arepa huëojë careña. ⁵⁸ Yëquëpi i caye asasicohua'i a'ë, cajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquë api, ‘yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, pai de'huasi huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë, paipi nema'core.’ Jare asahuë.”

⁵⁹ Jaje canije nuñerepa te'eje pa'ye caye pareña.

⁶⁰ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi iohua'i ca jopoja'a huëni nēcayepi Jesure sequëña:

“¿Asaquë mē'ë, mē'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?”

⁶¹ Caquëna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, i caye. Jaje paquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi t̃ijupë Jesure sequëña, ñeje:

“¿Mē'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?”

⁶² Caquëna, ja maca Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mēsarupi Pai Mamaquëre yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sirija'a nēca meina, ñaja'cohua'i a'ë.”

⁶³ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care co'ye naë yeto saquë caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe t̃i'api? ⁶⁴ Jare mēsarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mēsaru?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jeoñe pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca je'nērepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tēto queoni tē'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi tē'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado pajje yo'oreña, ite.

Pedro Cosose'e

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷ toare cui ñu'ina, ñani ite caoña:

“Ina, mē'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosouña:

“Ñama'quë a'ë, ite. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, iti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catoje ije cui'naëpi coso couña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedrori iti maca pa'icohua'ipi careña:

“Mē'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Mē'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne mē'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mēsaru yo'ojë caye'ni? Ñama'quë a'ë, jaëte.”

⁷² Caquëna, cui'naëpi cura yëni copi. Jaje cura yë'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e. Jesús cato ca'aji'i: “Ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'ëna mē'ëpi toasño ñama'quë a'ë caquë cosoja'quë a'ë.” Jaje i case'eje t̃i'aëna, itire cuasa ñajani ota huëoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quë'rore Pa'iyë

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ñata tome maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sireña, judío iohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pa'i yo'oye ñani ca tējicohua'i ja're coní. Tsi'sini ca tējini Jesure sēasiquēni Pilato quē'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ite ñani sequēña:

“¿Më'ë a'ë, judío pa'i ëjaërepa?”

Caquēna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijë'ë, më'ë cayeje.”

³ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato jaiye sañope careña. ⁴ Jaje cajëna, Pilatopi tijupë sení couña, Jesure:

“¿Me yo'oquë sehuoma'quë'ni? Ñaquë më'ë iohua'i më'ëre sañope caye.”

⁵ Jaje catoje Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquēna, Pilato ai cuasaëña: ¿Me yo'oquë paquë'ni? caquë.

Jesure Huani Pa'iji Caye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato cato judío pa'i tsi'si mu'seña ti'aëna, tseasiquëre eto saoquë yo'oquë paquëña, paipi yējë sequēni. ⁷ Jaro co sitore paquëña, Barrabás hue'equëpi yecohua'i paire huaisicohua'i ja're coní. ⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare më'ë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, cajë.

⁹ Jaje cajëna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yëye judío pa'i ëjaëni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caëña, coa i de'oye yo'oyere ëa ñajë pëijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tseani yo'oyë cuasaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi paire ca co'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja'quëre sejë'ë, cajë.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequēña:

“¿Me nejaquë caye'ni, mësarú judío pa'i ëjaë hue'yoquëre?”

¹³ Caquēna, jaohua'ipi careña, cuijë:

“Queja'quë pa'ijaquë.”

¹⁴ Cajëna, Pilatopi caëña:

“¿Iquere i co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje iohua'i jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quë api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea paini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quëre jëjo saoquë.

¹⁶ Ja maca soldado paipi jai pa'i tsi'sini Jesure pa'i ëjaë huë'ere pana sareña. ¹⁷ Sani nea maja'i care suñani cui'ne miu maro puani sareña. ¹⁸ Ja jeteyo'je cue'cuejë cuireña:

“¿Pa'ijë'ë. Yure judío pa'i ëjaërepa!”

¹⁹ Jaje cajë siopëna tē'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña. ²⁰ Jaje ite cue'cue tējini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacateña. Ja jeteyo'je i ju'i ca dutareña, queja'quëre.

Jesure Huani Jeose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹ Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejë'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

²² Ja maca Jesure Gólgotana sareña, pa'i siopë tara hue'e hue'ñana pa'i coca cato.

²³ Jarona Jesure quereña. ²⁴ Quëni soldado paipi Jesús ju'i care nepi saja'cohua'i a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

²⁵ Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ite quesi maca. ²⁶ Toyasicore i sio sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire quëñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ËJAËREPA. ²⁷ I ja're

conì caya co'amaña yahue imacohua'ire quehuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconì quehuë. ²⁸ Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye tì'api: “Co'acohua'i ja're conì que cñañopi.”

²⁹ Cui'ne coa da saicohua'ije ìte ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña:

“¡Asajë'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesì'i caquë maca! ³⁰ Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quësi sarahuapi.”

³¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cñañese'e ye'yacohua'ije ìte cue'cuejë careña:

“Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ìja'a co'ye huaso tì'añe paji.”

³² Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're conì te'e quesicohua'ique ìte pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Je'nërepa mu'se jopo tì'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëña. Toaso hora jaje paquëña. ³⁴ Jaje ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

“Eloi, Eloi ¿lama sabactani?” Jaje canì caye a'ë, ¡Yë'ë Diosu maca, yë'ë Diosu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jeocou'ni, te'ire?

³⁵ Jaje cuiquëna, ìti maca pa'icohua'ipi asani careña:

“Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíasni cuiji.”

³⁶ Jaje cajëna, ìohua'i aquëpi huë'huëni o'sa conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

“Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ìte cruzu dequëre casa nëcoquëna.”

³⁷ Ja maca Jesús ai tutu cuini jùnì huesëña. ³⁸ I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tēhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña. ³⁹ Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nēcasiqēpi jaje Jesús cuiquë jùnì huesëquëna, ñasiqēpi caëña:

“Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

⁴⁰ Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nēcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. ⁴¹ Iye nomiohua'i cato Jesure cōcaicohua'i pateña. I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ije pateña, Jesús ja're Jerusalénna saisicohua'ije.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna, ⁴³ José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jajë cato Maija'quë cñañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre tasi'i caquë sequëña. ⁴⁴ Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i jùnì huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i jùnì huesë caquë senì asaquëna, ju'ire papi, caëña. ⁴⁵ Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére. ⁴⁶ Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesiconatani quëna pëpi siouña. ⁴⁷ Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co conì.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tēto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María conì huëo sē ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sēñepi neñu'u cajë. ² Semana huëo mu'serepa ai nea huë'ñarepa tsoe ësë pa'ina, sani tì'areña, tasi daripë quë'ro.

³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴ Jaje cajë ñajëna, tasi daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. ⁵ Pa'iona, ñani tasi daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. ⁶ Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësaruru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, quë sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë. Ite o'a sitore peoji. ⁷ Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedrore quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jarona i'te ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani tasi daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye päreña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e
(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Jao cato siete huatiahua'ire eto sao cuañosico paco'ë. ¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaoña, i ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire. ¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye päreña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e
(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ijë coa cayë cuasajë asaye päreña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'ijëa joñoa hue'e do'ire. ¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire. ¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷ Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saoja'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'i a'ë. ¹⁸ Añare tseaja'cohua'i a'ë. Tsimare ucusicohua'i panije ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequëje, ju'icohua'ire patojëna, co'yaja'cohua'i a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jaje ca tëjini Ejaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. Jarona Diusu ëja te'te ñu'i saihuëna ja'ruña. ²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Ejaëpi cōcai cui'ne ipi pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihue.

SAN LUCAS

Asajajë Caquë Toyaye

¹⁻² Iti du'ru huëose'e ñasicohua'ipi de'o coca quëajëna, asajë jai pa'i toyahuë, mai quë'ro yo'ose'ere. ³ Jaje pa'ina, yë'ëje asare paquë iti yo'ose'eje pa'ye du'ru huëose'ere papi toyayë, më'ëna, Teofilo, yë'ë cajei. ⁴ Më'ëpi më'ëre ye'yase'ere tiñarepa asa ti'aja'quë caquë.

Huiñaë Quëase'e Juan Coase'ere

⁵ Herodes Judea pa'i ëjaë pa'i maca, te'i Maija'quë huë'e ñacaiquë Zacarías hue'equë paji'i, Abías tsëcapë aquëpi. I paco Elisabet hue'ecopi, Maija'quë huë'e ñacaiquë Aarón tsëcapë aco paco'ë. ⁶ Cayahua'i de'oye nuñerepa pa'icohua'i paë'ë, Maija'quë ña hue'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e cui'ne i case'ere de'oye sehuocohua'i paë'ë. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ije co'aye pa'iyë caye ti peocohua'irepa paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are mamajëre peocohua'i paë'ë. Elisabetpi mamajëre pama'co paco'ë, carao. Cui'ne jaje pa'iohua'ipi si'a jupë aiohua'i maña paë'ë.

⁸ Te'e mu'se Zacarías ja're Maija'quë huë'e ñacacohua'i pa'icohua'ipi yequë yo'o tëjina jare jajese'e si'a iohua'i tsëcapë yo'oye paji'i, Maija'quë pa'i hue'ñana. ⁹ Jaje pa'iohua'ija'a nepi ma'ñare ëojë yo'oye pa'iquë'ni cajë neñajëna, Zacaríasna tome'pi, iti yo'oye. Tome'ina, Maija'quë huë'ena cacapi. ¹⁰ Cacani huëo sëñere ëoquëna, hue'seja'a jai pa'i Maija'quëre sejë paë'ë. ¹¹ Ja maca Ëjaë jo'yaëpi huiñaëpi Zacarías huëo sëñe ëo saihuë ëja te'tena ñai nëcapi. ¹² Nëcaquëna, Zacaríaspi ñani me neja'quë a'ni caquë quëquë huesëquëna. ¹³ Ëjaë jo'yaëpi capi, ite:

“Zacarías ca'rama'ë pa'ijë'ë. Maija'quëpi më'ë sëñe asapi. Jaje pa'ina, më'ë paco Elisabetpi sihua'ëre pasio. Pacona, më'ëpi i mami hue'yojë'ë, Juanre. ¹⁴ Më'ë ite sihua'quë a'ë, cui'ne yecohua'ije jai pa'i ite coasi maca sihua'quë'cohua'i a'ë. ¹⁵ Më'ë mamaquë cato de'oyerepa yo'oquë pa'ija'quë api, Maija'quë jo'yaëpi. Jaje pa'ipi ja yë'ta'a ite coama'në Maija'quë joyopi ini pa'ija'quë api. Pa'ina, cuepe ëaye neñe cono ucuma'quë pasipi. ¹⁶ Jaëpi jai pa'i Israel pa'ire cui'naohua'ipi iohua'i mai Ëjaë Diosuna co'ye asa coñe necasipi. ¹⁷ Maija'quë ñacaina, iquë Juan de'oye yo'oquë pa'ija'quë api, mai Ëjaë pa'i deojajë. Jaje pa'ipi, tsoe hue'ña Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'isi tuture hue'equë pasipi. Jaëpi pëca ja'quëohua'i ja're mamajë de'oye pa'iyë necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire ponaja'quë api, Ëjaëre de'oye asaja'cohua'ire, mai Ëjaë pa'i deojajë.”

¹⁸ Zacaríaspi Maija'quë huiñaë seji'i, ñeje:

“¿Yë'ëje ai maca pa'ina, cui'ne yë'ë pacoje aio maca pa'ito me yë'ë nuñere pa'ë caquë asaye'ni?”

¹⁹ Caquëna, Maija'quë huiñaë ite sehuouña:

“Yë'ë Gabriel a'ë, Maija'quëre necai pa'iquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ipi jëjo daouna, iye huajë coca quëasi'i, më'ëre caquë daë'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure më'ë yë'ë nuñerepa quëayere asama'ë pa'isi do'ire cama'quë de'oni cama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë mamaquëre coa macaja'a iye case'e ti'a ja'ñe a'ë, iti mu'se ti'aëna.”

²¹ Jaje yo'oquë Maija'quë huë'e ëo hue'ñana cacasiquëpi tsoe nëina, yecohua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquë Zacarías etama'quëpi nëi pa'ini cajë utehuë. ²² Utejëna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ë paji'i. Jaje cama'ëna, ñani cani ñañeje pa'ye Maija'quëre se hue'ñana cacani ñapi, cuasahuë. Jaje pa'ipi coa jëtë a'uñese'epi capi, cama'quë ponëse'e sëte.

²³ Zacarías Maija'quë huë'e co'ai mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huë'ena. ²⁴ Ja jeteyo'je i paco Elisabet tsj ëtapë de'o. De'oni cinco ñañoohua'ire io huë'epi yequë hue'ña

saima'o ai cuasaco paco'ë, ñeje: ²⁵ Ëjaëpi yure yë'ëre jaje ñacai yo'opi, paipi tsi pama'coa cajë cue'cuema'pë pa'ijajë caquë.

Huiñaë Quëase'e Jesús Coase'e

²⁶ Seis ñañëohua'i pa'i maca Maija'quëpi i huiñaë Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripëna jëjo saopi. ²⁷ Nomi tsio María hue'ecopi ëmëohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quëni caquë. Jao cato José hue'equëna, huejaja'coa. Ca nëosicopi paco'ë, ëjaë David tsëcapë aquëna. ²⁸ Maija'quë jëjo daoquëpi io pa'i hue'ñana cacani capi:

“Pëpayë, mël'ëre. Sihua'jë'ë. Mai Ëjaëpi mël'ë ja're pa'iji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuaye jerepa isipi, mël'ëre.”

²⁹ Jaje caquëna, iopi Maija'quë jëjo daoquëre ñani quëquëo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye seco'ë: “¿Me yo'oquë jaje pëpaquë'ni?” ³⁰ Jaje cacona, Maija'quë huiñaëpi capi, iote:

“María ca'rama'o pa'ijë'ë, Maija'quë mël'ëre sihuaquë api. ³¹ Yurepi pai quë'io de'oni mël'ë tsihua'ëre paja'coa'ë. Paco i mami hue'yojë'ë, Jesure. ³² Jaë cato jerepa pa'i pa'ija'quë api, jaje pa'ipi Maija'quërepa mamaquë paipi hue'yoquëni. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ëjaë David ñu'i saihuëre isija'quë api, pai ëjaëre de'huani. ³³ Israel paire ti cuañequërepa pa'ija'quëpi, i cuañëne cato carajaiñe peoja'coa.”

³⁴ Ja maca Maríapi Maija'quë huiñaëre seco'ë:

“¿Me iye jaje yo'o ja'ñe a'ni, yë'ë ëmëohua'i ja're coní pa'ima'core?”

³⁵ Cacona, Maija'quë huiñaëpi sehuouña:

“Maija'quë joyopi mël'ëna necaina, cui'ne Maija'quërepa tutupi mël'ëna sirio tsiocaiyeje tsio daija'coa. Ja do'ire mël'ë mamaquëre Maija'quë mamaquë hue'yoja'cohua'i a'ë.

³⁶ Jaje cui'ne mël'ë cajeo tsëcapë aco Elisabetje tsihua'ëre paja'coa, aio macata'a. Tsi pama'coa pai cajë pa'isicota'a seis ñañëohua'ire pai quë'io pa'ico, yure. ³⁷ Maija'quëre cato neñese'e pa'iji. Peoji, i ja'rujaiñe.”

³⁸ Ja maca Maríapi cao:

“Yë'ë cato Ëjaë jo'yao maca'ë. Maija'quëpi mël'ë case'eje yo'oja'quë yë'ëre sihuayë.”

Jaje Maija'quë huiñaë iyese'e quëani saji'i.

Maríapi Do'i Saiye Elisabet Quë'rona

³⁹ Ja mu'seña María esa saca'ë, Judea cuti quë'rore pai daripë pa'i hue'ñana. ⁴⁰ Sani Zacarías cui'ne Elisabet pa'i huë'ena cacani pëpao. ⁴¹ Pëpacona, Elisabetpi io pëpaye asa maca tsihua'ë ëtapë pa'iquëpi ti'topi Maija'quë joyopi ioní pa'ina, paco'ë, Elisabetpi.

⁴² Jaje pa'ioipi tutu cao:

“Maija'quëpi mël'ëre yequë nomiohua'ire sihuaye necaiye jerepa de'oye necaji'i. Cui'ne mël'ë mamaquë ai de'oquërepa pa'ija'quë api. ⁴³ ¿Ique o'ni, yë'ë jaje yë'ë Ëjaë pëca ja'copi do'i dani ña ja'ñe? ⁴⁴ Mël'ë yë'ëre pëpacona, asa maca tsihua'ë yë'ë ëtapëpi sihuaquë teapi. ⁴⁵ Ai sihuayë, mël'ë case'ere care paji caco asa do'ire.”

⁴⁶ Ja maca María cao:

Yë'ë ai sihuayë, Maija'quëre.

⁴⁷ Cui'ne yë'ë joyopi sihuayë, Maija'quë yë'ëre huasoquëna.

⁴⁸ Maija'quëpi i jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi.

Yureta'a jaje yo'oquëna, si'a paipi ai sihuaco si'anë caji'cohua'i a'ë.

⁴⁹ Maija'quë ai jerepa tutu quë'ipi yë'ëna de'oye necaë'ë.

Yë'ë Ëjaë i mami cato ai de'oyerepa.

⁵⁰ Si'anë oiquë api, ite ca'racohua'ire.

⁵¹ Tutu quë'i co'amaña yo'oquë nepi, i jëñapi.

Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasa joñoa hue'ecohua'ini meñe quëconi huahue huesopi.

⁵² Ñajë'ë, i yo'ose'ere: Ëjahua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë

Cui'ne iti jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.

⁵³ Ao ëa ju'icohua'i pa'isicohua'ini de'oye ao timëpi.
Cui'ne jaiye co'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.

⁵⁴ De'hue cōcaji'i, Israel paire.

I jo'yare huanëyema'ë oji'i.

⁵⁵ Abrahamre ca nēose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.

Cui'ne jaje Abraham tsēcapë Israel paire de'oye yo'oja'quë api, si'anë jajese'e.

⁵⁶ Ca tējini pēpao, Elisabet huë'ena, toaso ñañëohua'ire. Pëasicopi pani tējini jeteyo'je io huë'ena co'io.

Juan Ti Doquë Coase'e

⁵⁷ Ja jeteyo'je Elisabet tsihua'ëre cōa mu'seña ti'aëna, mamaquëre pao. ⁵⁸ Io cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pēpahuë, iote, Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihuajë. ⁵⁹ Ocho mu'seña pa'i maca sahuë, cuiri ca'nihuë tēañu'u cajë Israel pai deojajë cajë, cui'ne pēca ja'quë Zacarías mamire sēoñu'u cajë yo'ohuë. ⁶⁰ Jaje cajëna, pēca ja'copi cao:

“Pani, i cato Juan hue'eye pa'iji.”

⁶¹ Jaje cacona, iote cahuë:

“¿Me yo'oquë jaje hue'equë'ni, mē'ë pairepa ja mamire hue'ecohua'i peoyë. Jaje pa'i mami hue'ecohua'i peoto?”

⁶² Ja maca tsihua'ë pēca ja'quëre moñopi iñojë sei'ë:

“¿Ique mamire hue'yoye yëquë'ni?” ⁶³ Sejëna, pēca ja'quëpi soquë totore dajë'ë caquëna, isirena, iona toyapi: “I mami cato Juanpi.” Jaje toyaëna, si'a hua'i ai cuasajë ñahuë. ⁶⁴ Ja macapi Zacaríasje cui'naëpi coca caquë de'oni Maija'quëre sihuaquë ca huëopi. ⁶⁵ Jaje iye yo'ose'ere ñani i quëno maca pa'icohua'i ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cuti pa'icohua'ire quëajëna, asahuë. ⁶⁶ Si'ahua'i iti quëaye asacohua'i itire cuasahuëni asa'ñe nēina, senirojaë'ë:

“¿Me yo'oquërepa ai de'oja'quë a'ni, jaë tsihua'ë?”

Maipi ñahuë, Maija'quëre papi ite ñacaise'e.

Zacarías Jujuse'e

⁶⁷ Zacarías Maija'quë joyo timësiquëpi Maija'quë isi yë'opi capi:

⁶⁸ Sihuañu'u, mai Ëjaëre Israel pai Diusure.

Jaë cato maina dani huasopi.

⁶⁹ Maina Maija'quëpi isipi tutu quë'ire, paire huasoquëre.

Jaë cato i jo'yaë David tsēcapë aquëpi.

⁷⁰ Maija'quëpi ñeje ca nēoa'ji'i, i case'ere quëacaicohua'i tsoe hue'ña acohua'i ja're:

⁷¹ Maire huasosi'i, si'ahua'i maire coejë sañope yo'ojëna, pa'icohua'ire.

⁷² Mai aipëre teaye ñaquë

I ca nēose'e huanëñema'ë de'oye necaji'i.

⁷³⁻⁷⁵ Yë'ëna isisicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë

Yë'ëre nēacohua'i ti pa'ija'cohua'i a'ë caquë

Mësarute sañope yo'oyere huasosi'i ca nēopi, mai ai ñecuë Abrahamre.

⁷⁶ Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja'cohua'i a'ë, paipi,

Më'ëpi mai Ëjaë saija'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja'quëni.

⁷⁷ I paire de'hue iohua'i co'aye yo'o do'ire sai de'huacaiye pa'iji, quëaja'quë a'ë, më'ëpi.

Ja do'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

⁷⁸ Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,

Ësë ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi daija'quë api, maire miaja'quë.

⁷⁹ Huesëcohua'ire juni tējicohua'ire miacai

Cui'ne de'oye i maire huasoye asajajë caquë pa'iyere ye'yaja'quë api.

⁸⁰ Juan ai de'opi. Cui'ne i joyoje ai de'opi. Ai de'oquëpi pai peo hue'ña cuene yejare paji'i, Israel paire quëa huëo macaja'a.

2

Jesús Coase'e (Mt 1.18-25)

¹ Ja mu'seña pai ëjaë César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cuëcueye pa'iji caquë cuañepi. ² Iye du'ru macarepa paire cuëcueye cato yo'ohuë, Cirenio Siria cuañequë pa'i maca. ³ Jaje pa'ina, si'ahua'i saiye paji'i, pai ñape iohua'i daripëre pana jarona cuëcue cuañoja'cohua'ipi.

⁴ José cato David tsëcapë aquë paji'i. Ja do'ire Galilea yeja daripë Nazaretpi sani Judea yeja daripë Belénna saji'i, Davidre coa sitona. ⁵ Toya cuañoja'quëpi Belénna saji'i, María i huejaja'coa ca nëosicopi coañe ti'a huesësico ja're. ⁶ Jaje sani Belénre pa'ijëna, María coañe ti'aëna, ⁷ jarona pao, io du'ru mamaquëre. Pani caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oao, pai pëa hue'ña peo do'ire.

Huiñaëpi Yëi Ñamare Ñacohua'ire Quëaye

⁸ Belén quëno macare yëi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore iohua'ini ñajë paë'ë. ⁹ Pa'ijëna, cuasama'tore papi Ëjaë huiñaë ñai nëcaquëna, Maija'quë miañepi iohua'ire mia huesoquëna, ai quëquë huesëhuë. ¹⁰ Jaje ña quëquëjëna, Maija'quë huiñaëpi capi:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë, mësarute huajë coca quëasi'quë daiyë, mësarü si'ahua'i asani ai sihua ja'ñere. ¹¹ Yure David daripëna tsitu'ure coao, mësarute huasojä'quëpi. Jaë cato Cristo Ëjaëre papi. ¹² Mësarü ñani i api cuasa ja'ñere caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oasiquëpi uina ti'aja'cohua'i a'ë.”

¹³ Te'i Maija'quë jo'yaë huiñaë ñai macapi yecohua'i ma'tëmo acohua'ijë ñaihuë. Ñeje cajë Maija'quëre sihuajë:

¹⁴ Sihujä de'oyerepa cañu'u, Maija'quëre ma'tëmo aquëre, De'oye pa'iyere pa'ijë'ë, ipi sihuaquëna pa'icohua'ipi.

¹⁵ Maija'quë jëjo daosicohua'i ma'tëmona co'isi maca yëi ñamare ñacohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe ca huëohuë.

“Jaje pa'ito esa Belénna sani ñañu'u, ëjaë maire quëase'ere.”

¹⁶ Sani ti'ahuë, Maríare, Josére cui'ne tsihua'ëpi huequë aocona oasiquëpi uina. ¹⁷ Jaje ite ñani Maija'quë jo'yaë iohua'ire quëase'ere quëareña. ¹⁸ Quëajëna, asacohua'ipi ai cuasareña. ¹⁹ Jaje yecohua'i yo'ojëta'are María cato io joyona de'huao, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco. ²⁰ Yëi ñamare ñacohua'i si'aye iohua'ire case'eje paye pa'ina, ñani Maija'quëna sihuajë jëjëjë co'ihuë.

Maija'quëna Jesure Isiye

²¹ Ocho mu'seña pa'i maca tsihua'ë ca'ni maña tëajë cui'ne i mamije hue'yohuë, Jesús, huiñaë Maríare ja peoco pa'i maca quëase'ere.

²² Tsitu'ure pasi jeteyo'je si'sire tsoa to mu'seña ti'aëna, Jerusalén daripëna saijë tsitu'ureje sahuë, Maija'quëna isiñu'u cajë, Moisés cuañese'epi jaje caye sëte. ²³ Jaje yo'ohuë, ëjaë cuañese'epi ñeje toyase'e pa'i do'ire: “Si'a ëmë tsj du'ru coacohua'i Maija'quëna isisicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.” ²⁴ Ëjaë cuañëñepi caji: “Caya pi'are panita'a caya su'tere isijë'ë.” Ja yo'oyere cajë saë'ë.

²⁵ Ja mu'seña Jerusalén pa'iquëpi Simeón hue'equëpi paji'i. Nuiñerepa pa'iquëpi Maija'quëre sei pa'iquëpi, Israel paire huasoyere utequë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi Simeón ja're pa'i ²⁶ quëapi, më'ë ju'iñe paja'quë a'ë, ëjaë jëjo daoquë Cristore ñama'ë pani. ²⁷ Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quëre se huë'ena sani pa'ina, Jesús

pëca ja'quëohua'i tsihua'ëre cuañese'e cayeje neñu'u cajë Maija'quëre se huë'ena dahuë.

²⁸ Dajëna, Simeónpi tsihua'ëre cōani Maija'quëna sihuaquë capi:

²⁹ Ëjaë, yë'ë yureta'a sihuaquë ju'iñe pa'iji.

Më'ë ca nēose'ere ñasiquëpi.

³⁰ Yë'ë ñaco capi huasoquëre ñahuë,

³¹ Si'a pa'i ña huë'ñana më'ë necaisiquëre.

³² Jaë api, Israel peocohua'ire miacaija'quë

Cui'ne i do'ire yecohua'ipi Israel pa'i ai de'ocohua'i a'ë, caji'cohua'i a'ë.

³³ Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i. ³⁴ Ja maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija'quë icohua'ire caquë Maija'quëre seji'i. Seni tëjini Mariare capi, Jesús pëca ja'core:

“Asajë'ë. Iquë tsihua'ë jai paire Israel paire ne tañojaquë api. Cui'ne jai paire Israel paire Maija'quëre tuiye huëoquë yo'oja'quë api. Jaje pa'ina, jai pa'i ite sañope caji'cohua'i a'ë. ³⁵ Cui'ne, iquë do'ire jai pa'i pa'i ñape iohua'i joñoa cuasaye ñaño pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja'a tota etojaiñeje pa'ye pa'ija'coa, oi do'ire.”

³⁶ Cui'ne jarote te'o nomio yequë mu'se pa'i ja'ñere asaco quëaco. Ana hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë. Nomi tsiopi huejani siete ometëca ëjere pani hua'jesicopi paco'ë. ³⁷ Yure cato hua'jeopi ochenta y cuatro ometëca paco'ë. Maija'quëre se huë'epi etama'copi ñamiña cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco ao aima'o se o paco'ë. ³⁸ Jao Anapi iti jaje yo'ojë ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji caco pëpa tōni Jerusalén paire huaso ja'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë Jesús yo'o ja'ñe ayere.

Nazaretna Co'iyë

³⁹ Ja maca si'aye ëjaë cuañese'e yo'o tëjini co'ihuë, Galileana iohua'i pa'i daripë Nazaretna. ⁴⁰ Tsihua'ë i ai de'oyeje ai tutu quë'i cui'ne ai ta'ñe pa'i de'opi, Maija'quëpi ite de'oyerepa ñacaina.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iyë

⁴¹ I pëca ja'quëohua'i coa si'a ometëcaña Jerusalénna saë'ë, Israel pa'i Egíptopi etasi mu'sere cuasajë tsi'siyena. ⁴² Jesús doce ometëca ti'ani pa'i maca si'ahua'i Jerusalénna ja fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajë saë'ë, noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte. ⁴³ Ja fiesta carajaquëna, co'i maca tsihua'ë Jesús Jerusalénna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna. ⁴⁴ Te'e mu'serepa ma'aja'a Jesuë daiji jai pa'i cōni cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro cui'ne iohua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi. ⁴⁵ Peoquëna, ñani ja maca yureta'a co'ihuë, Jerusalénna co'eñu'u cajë.

⁴⁶ Toaso mu'seña pa'i maca ti'ahuë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i ja're cōni ja'rusiquëpi ñu'i iohua'i cayere asaquë cui'ne iohua'ireje sañope se'i yo'oquëna.

⁴⁷ Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta'ñe asaquëpi sañope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai asaquë'ni, jaë cajë ai cuasareña. ⁴⁸ Pëca ja'quëohua'ipi ite ti'ajë ai cuasajëna, pëca ja'copi cao:

“Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju'ijë co'erojaiñë. ¿Me nesi'quë jaje yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?”

⁴⁹ Jaje cacona, Jesupi iote capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare yo'oja'quë a'ë.”

⁵⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi cuasaquë cayere asa ti'ama'pë paë'ë.

⁵¹ Ja maca iohua'i ja're cōni co'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehuoquë paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye io joyona de'hua'o. ⁵² Jaje yo'oquë Jesús ai de'opi, i capë cui'ne i cuasayeje. Maija'quëpi cui'ne pa'ipi cōni i de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

3

Juan Ti Doquëpi Yëhuoye

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio César paí ëjaë paji'i. Ipi quince ometëca cuañequë pa'i maca Poncio Pilatopi paji'i, Judea cuañequë ëjaë. Herodespi Galilea cuañequë paji'i. I yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cuañequë paji'i. Cui'ne Lisanciaspi Abilinia cuañequë paji'i.

² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paë'ë. Jaohua'i pa'i mu'seña Maija'quëpi Zacarías mamaquë Juanna capi, cuene yejare pa'ina. ³ Juan cato Jordán tsiaya quë'roja'a sai si'a hue'ña pa'i pa'icohua'ire capi: Ja'në co'aye cuasase'ere jeoni ponëne pa'iji. Ponëni oco dosicohua'ini Maija'quëpi mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huaaja'quë api. Jaje yëhuopi. ⁴ Tsoe ja'rë Maija'quë caye quëacaiquë Isaíaspi toyaquë pa'ise'eje cui'ne japi ti'api, i toyase'e caji:

Cuene yejapi paí cui'neje asa cuañoji,

Ne de'huajë'ë, mai Ejaë ma'are.

Nuñerepa ma'a necaijë'ë, i cu'i hue'ña.

⁵ Yo'cohuë pa'ise'ere ne timë ja'ñe a'ë.

Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ë.

Nui ma'aña peose'ere nui ma'aña de'huaye a'ë.

Dea pëa quë'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ë.

⁶ Ja maca Maija'quë paire huasoye si'a paí ñaja'cohua'i a'ë.

⁷ Ite oco do cuañonhu'u cajë paipi i quë'rona daicohua'ire Juanpi capi:

“Jaña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë pëi nejoquëna, jëa ja'ñere?

⁸ Ponësicohua'i pani, ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, ñani dosi'i. Abraham tsëcapë a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Ja caye ti'a ma'ñe a'ë. Maija'quëpi yëni iye quëna pëaje Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ⁹ Tsu'upo tsoe ne de'huasicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'oye quëi ma'ñe cato cueni toana ëcooa. Maija'quë tsu'upoje pa'i.”

¹⁰ Ja maca paipi ite seteña:

“¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?”

¹¹ Sejëna, Juanpi sehuopi:

“Caya ju'i caña paquë pani te'ore isiye pa'iji, ti peoquëna. Aiñe paquë pani peoquë ja're coní aiñe pa'iji, te'e.”

¹² Pa'i do'i curiquë secohua'ije oco do cuañonhu'u cajë daisicohua'ipi pa'ijë Juanre sei'ë:

“¿Ye'yaquë, iquere yëquë neja'cohua'i a'ni?”

¹³ Sejëna, Juanpi capi:

“Cuñese'e caye pa'ina, jerepa curiquë sema'pë pa'ijë'ë.”

¹⁴ Soldado pa'icohua'ipi ite seteña:

“Cui'ne yëquë, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?”

Cajëna, sehuopi:

“Tutu yo'ojë sioma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pë. Cui'ne mësarute saiñere ti'api cuasajë pa'ijë'ë, sihuani.”

¹⁵ Juanni Cristo pa'ima'quë cuasajë paí utehuë. I a'ë caquëna, asañu'u cajë.

¹⁶ Cuasajëna, Juanpi capi:

“Ocopi doyë, mësarute. Ja yë'ta'a yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ë jerepa de'oquëpi. I jo'yaë i zapato joyecaiquë yë'ëre tëto saisiquë api. Yë'ë jerepa teaye pa'i a'ë. Jaë cato doja'quë api, Maija'quë joyopi cui'ne toapi. ¹⁷ Tsoe pala cajiji, trigo jëoquë iti case'e de'huaquë ja'ose'e huahueja'core. Iti care pase'e i de'hua hue'ñana de'huaquë ja'ose'e toa ti yayama'cona ëoja'quë api.”

¹⁸ Ñeje caquë paire de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi. ¹⁹ Cui'ne Herodes paí ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodíasni jioni paquëña. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë

cui'ne i yeque co'aye yo'ose'ena con i yēhuopi, Juan. ²⁰ Jaje quēaquēta'are Herodespi i caye asama'ē. Jā yē'ta'api yeque co'aye yo'o coquē Juanre co'a pāire co hue'ñana copī.

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Jā yē'ta'a co cuañoma'quēpi Juan oco doquē pa'ina, Jesuje do cuañosiquē paji'i, cui'ne ipi Maija'quēre se maca ma'tēmopi jaca saiona. ²² Maija'quē joyopi su'teje pa'ipi ina nēca meni pāije ñajēna, jā maca yē'ose'e ma'tēmopi jutapi, ñeje:

“Mē'ē a'ē, yē'ē mamaquērepa. Mē'ēni ai sihuaquē pa'iyē.”

Jesús Ñecuēohua'i

(Mt 1.1-17)

²³ Jesús treinta ometēca paquēpi Maija'quē co'amañarepa ne huēopi. Pāi caye cato José mamaquē paji'i. ²⁴ José paji'i, Elí mamaquē. Elí paji'i, Matat mamaquē. Matat paji'i, Leví mamaquē. Leví paji'i, Melqui mamaquē. Melqui paji'i, Jana mamaquē. Jana paji'i, José mamaquē. ²⁵ José paji'i, Matatías mamaquē. Matatías paji'i, Amós mamaquē. Amós paji'i, Nahúm mamaquē. Nahúm paji'i, Esli mamaquē. Esli paji'i, Nagai mamaquē. ²⁶ Nagai paji'i, Maat mamaquē. Maat paji'i, Matatías mamaquē. Matatías paji'i, Semei mamaquē. Semei paji'i, José mamaquē. José paji'i, Judá mamaquē. ²⁷ Judá paji'i, Joana mamaquē. Joana paji'i, Resa mamaquē. Resa paji'i, Zorababel mamaquē. Zorababel paji'i, Salatiel mamaquē. Salatiel paji'i, Neri mamaquē. ²⁸ Neri paji'i, Malqui mamaquē. Melqui paji'i, Adí mamaquē. Adí paji'i, Cosam mamaquē. Cosam paji'i, Elmodam mamaquē. Elmodam paji'i, Er mamaquē. ²⁹ Er paji'i, Josué mamaquē. Josué paji'i, Elizer mamaquē. Elizer paji'i, Jorim mamaquē. Jorim paji'i, Matat mamaquē. ³⁰ Matat paji'i, Leví mamaquē. Leví paji'i, Simeón mamaquē. Simeón paji'i, Judá mamaquē. Judá paji'i, José mamaquē. José paji'i, Jonán mamaquē. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquē. ³¹ Eliaquim paji'i, Melea mamaquē. Melea paji'i, Mainán mamaquē. Mainán paji'i, Matata mamaquē. Matata paji'i, Natán mamaquē. ³² Natán paji'i, David mamaquē. David paji'i, Isaí mamaquē. Isaí paji'i, Obed mamaquē. Obed paji'i, Booz mamaquē. Booz paji'i, Salmón mamaquē. Salmón paji'i, Naasón mamaquē. ³³ Naasón paji'i, Aminabab mamaquē. Aminabab paji'i, Aram mamaquē. Aram paji'i, Esrom mamaquē. Esrom paji'i, Fares mamaquē. Fares paji'i, Judá mamaquē. ³⁴ Judá paji'i, Jacob mamaquē. Jacob paji'i, Isaac mamaquē. Isaac paji'i, Abraham mamaquē. Abraham paji'i, Taré mamaquē. Taré paji'i, Nacor mamaquē. ³⁵ Nacor paji'i, Serug mamaquē. Serug paji'i, Ragau mamaquē. Ragau paji'i, Peleg mamaquē. Peleg paji'i, Heber mamaquē. Heber paji'i, Sala mamaquē. ³⁶ Sala paji'i, Cainán mamaquē. Cainán paji'i, Arfaxad mamaquē. Arfaxad paji'i, Sem mamaquē. Sem paji'i, Noé mamaquē. Noé paji'i, Lamec mamaquē. ³⁷ Lamec paji'i, Matusalén mamaquē. Matusalén paji'i, Enoc mamaquē. Enoc paji'i, Jared mamaquē. Jared paji'i, Mahalaleel mamaquē. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquē. ³⁸ Cainán paji'i, Enós mamaquē. Enós paji'i, Set mamaquē. Set paji'i, Adán mamaquē, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquē.

4

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Maija'quē joyo ini pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquēna, Maija'quē joyopi sapi, cuene huesēsi yejana. ² Jarote cuarenta mu'seña ao ti aima'ē pa'ina, jeteyo'je ao ēaye nēi maca ³ huatipi ite neñasi'i, caquē capi:

“Maija'quē mamaquē sēte iye quēna pēre cuañejē'ē, pan pē de'ojaco.”

⁴ Caquēna, Jesupi ite capi:

“Toyase'e caji, Coa aose'e ai pa'iyē peoji, pai. Peoquēna, ai jerepa si'aye Maija'quē ca cocare de'oye sehuocaiye pa'iyē pa'iji.”

⁵ Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cutihuēna. Sani iye yeja pa'iyere te'epi esa iñopi si'aye, paire cui'ne iote pa'iyēje. ⁶ Iñoni huatipi i te capi:

“Yē'ēpi mē'ēre si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i. Yē'ēna isise'e a'ē, si'aye iye. Jaje pa'ina, yē'ē yēyeje isiye pa'iji, yē'ē isiye yēquēna. ⁷ Mē'ēpi do're ja'runi yē'ēni sequē pa'ito mē'ē tse pasipi.”

⁸ Jesupi i te sehuopi:

“Yē'ē quēno maca pa'ima'ē pa'ijē'ē, Satanás. Saijē'ē. Toyase'e caji: Sejē'ē, mē Ējaē Diusuni cui'ne ise'ere necaijē'ē.”

⁹ Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripēna sani Maija'quē huē'e jetena mēani capi:

“Maija'quē mamaquērepa pani tito sa tomejē'ē, iye macapi yejana. ¹⁰ Toyase'e caji: Maija'quēpi i huiñaohua'ire cuañeina, mē'ēre ñacaija'cohua'ire.

¹¹ Mē'ēpi tomequēna, iohua'i jēñapi tseaja'cohua'i a'ē, Quēna pēana mē nēcañoa a'si nema'quēni cajē.”

¹² Caquēna, Jesupi i te sehuopi:

“Yequeje toyase'e caji: Mē'ē Ējaē Diusure neñama'ē pa'ijē'ē.”

¹³ Caquēna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jēoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huēoye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Jēo saquēna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'quē joyo tutu timēsiquēpi. Jaje pa'ina, pai i pa'iyere quēajēna, ja yejaña pa'icohua'i asahuē. ¹⁵ Pai dari ñape tsi'si huē'ña pa'iyena ye'yaquē pa'ina, si'ahua'i i te de'oquēre papi cajē sihuahuē.

Jesús Nazaretre Pa'iyē

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶ Ja maca Jesús Nazaretne saji'i, i ai de'osi daripēna. Huajē mu'se ti'aēna, pai tsi'si huē'ena cacani ja'rupi. Jaje i si'anē yo'oye sēte. Ja'rusipi Maija'quē coca pēpē ñasi'i caquē huēni nēcapi. ¹⁷ Nēcacuēna, Isaías Maija'quēre quēcaciquē toyaquē pa'ise'ere isiēña. I ti maca aquēpi isiquēna, hui'yoquē ti'api, ñeje toyase'e pa'i huē'ñare:

¹⁸ Mai Ējaē joyopi yē'ēni pa'iji.

Jaje pa'ina, yē'ēna de'o cocare isipi, carajaicohua'ina quēa ja'ñere.

Cui'ne ai oicohua'ire yēhuo huasoja'quē a'ē.

Tse cuāñosicohua'i pa'icohua'ire quēa huasoja'quē a'ē.

Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'quē a'ē.

Co'aye yo'ojēna, ai yo'ojē pa'icohua'ini de'o pa'iyē isija'quē a'ē.

¹⁹ Mai Ējaē oi necai tēcahuēre paipi asaja'cohua'i a'ē caquē yē'ēre jējo daopi.

²⁰ Jaje Jesús ña tējini tēoni pai tsi'si huē'e cōciquēna, isini ja'rupi. Ja maca si'ahua'i ai ñahuē, ise'ere, pai tsi'si huē'ere tsi'sicohua'i. ²¹ Ñajēna, iohua'ire jē'nērepa ca huēopi:

“Yure iye mu'se ti'api, iye toyase'e caye mēsaru asa maca.”

²² Si'ahua'i Jesús de'oquē api cajē i case'ere merepa de'oye caēna, cajē ai cuasajē sa'ñe cahuē:

“¿Iquē coa José mamaquē api, pa'ima'quē?”

²³ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jujuquē sēte co'ye jujujē'ē, caja'cohua'i a'ē. Casicohua'ipi yequeje caja'cohua'i a'ē. Capernaum yejana yo'ose'eje yure iño mē'ē yejare pana yo'ojē'ē, yēquē asase'eje.”

²⁴ Ja maca ai seña maca ca saquē cui'ne capi:

“Nuñerepa cayē. I ai de'o sito pa'icohua'i caye Maija'quēre quēcaciquēre te'ije de'oyerepa sihua cuāñosiquē peopi. ²⁵ Maija'quēre quēcaciquē Elías pa'i mu'señare Israel pai hua'jeohua'i jai pai paē'ē. Ja mu'seña tres ometēca jerepa ocoma'ēna, si'a yeja

pa'icohua'i ao ëa ju'ijë ai yo'ohuë. ²⁶ Jaje ai yo'ojëta'are Maija'quëpi Elíasre Israel pai hua'jeohua'ire jëjo saoye papi. Paquë Sareptare hua'jeo pa'ico quë'rona jëjo saopi, Sidón yejana. ²⁷ Cui'ne Maija'quëre quëacaiquë Eliseo pa'i mu'señaje jai pai Israel pai ja'ju dahuë ju'icohua'i paë'ë. Pa'ijëta'are te'ireje jujucayiye papi. Paquë Siria yeja aquë Naamánni jujucaji'i."

²⁸ Jaje caquëna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pëti huëohuë. ²⁹ Ja maca huëni nëcani Jesure tseani pai daripë peo huë'ña huë'sena etoni sahuë, cuti sa'nihuëre pana. Jaropi jëjo toñu'u cajë. Iti cutihuëre pai pa'i daripë paji'i. ³⁰ Jaje jëjo toñu'u cajë sasichua'ita'are Jesús iohua'i jopoja'a etani saji'i.

Co'a Huati Joyo Hue'equë

(Mr 1.21-28)

³¹ Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripëna. Jarona sani huajë mu'seña paire ye'ya huëopi. ³² Iohua'ire ye'yayere asajë ai ñahuë. ¿Merepa jaje cuañequë quëayeje pa'yerepa quëaquë'ni? cuasajë.

³³ Jaró tsi'si huë'ñare paji'i, te'i ëmë huati joyo hue'equë. Jaëpi cuipi.

³⁴ "Yëquëre yo'oma'ë. ¿Me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni, Jesús Nazaret aquë? ¿Nejosi'quë daiquë? Më'ëre yë'ë ñañë. Më'ë cato Maija'quë mamaquë, de'oquëre pa'ë."

³⁵ Ja maca Jesús co'a joyore capi:

"Cama'ë. Jaëte jeoni saijë'ë."

Jaje ca maca co'a joyopi pai ña huë'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana ne taoni eta saji'i. ³⁶ Si'aohua'i ña quëquëni sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

"¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuañequëna, huatiohua'ije ite sehujë etayë."

³⁷ Jaje yo'oquëna, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a huë'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ja maca Jesús tsi'si huë'lepi etani Simón huë'ena cacapi. Jarote paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucaijë'ë, cajë sei'ë. ³⁹ Ja maca Jesús suña dahuë ju'iconi ñaquë suña dahuëre pi'ra saouna, suña dahuë peocopi huëni aore neni ao.

Jesús Jai Paire Jujucayiye

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Ësë cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'i dahuë quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pai ñapere patoquëna, co'yahuë, si'aohua'i.

⁴¹ Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiohua'i etajë Maija'quë mamaquëre papi cuijëna. Jesupi ja cayere ësepi, tsoe iohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Mr 1.35-39)

⁴² Jesús nea huë'ñarepa pai peo huë'ñana saquëna, saima'quëni cajë co'ejë ti'ahuë. ⁴³ Ti'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'i te'te ayere yequë pai daripëaje. Jare caquë jëjo daosiquë a'ë."

⁴⁴ Jaje Jesús cu'i quëarojaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

5

Tsiaya Hua'ire Yo'eye

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Jesús Genesaret Jaira tëtëpare pa'i quëaquëna, jai pai qui'iyerepa Maija'quë coca asañu'u cajë dateña. ² Daijëna, Jesupi caya yohuë, peo huëapi huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u cajë tumareña. ³ Nani ja maca Jesús yohuëna

aya mēji'i. I aya mēisi yohuē Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jējo sao huahuoje'ë, yohuē. Huahuoje'na, ja'runi ñu'i Jesús paire ye'ya huēopi. ⁴ Ye'ya tējini Simónre capi:

“Hua'i pa'i huē'ñana yohuēja'a sani mēsarū yo'e nēapi hua'ire neñu'u.”

⁵ Simónpi sehuopi:

“Ye'yaquē, si'a ñami te'e hua'ireje neñe peoyerepa ai yo'ohuē, nema'pē. Jaje pa'icohua'ita'a mē'ēpi cuañeñe sēte hua'i yo'erē jeo dēosi'i.”

⁶ Cani jeo dēosi maca hua'ipi airepa timērena, hua'i yo'erēpi tēi huēo. ⁷ Ja maca yequē yohuēre cajeohua'i pa'icohua'ire jēñapi soihuē. Soina, dani si'ahua'i caya yohuēa ea tete macarepa aya timēhuē. ⁸ Ja maca Simón Pedro iyere ñani do're ja'runi Jesure capi:

“Saijē'ë, Ejaē, yē'ë quēno maca pa'ima'ë. Yē'ë co'aye yo'oquē a'ë.”

⁹ Coa quēquē huesēni jaje caquēna, i ja're conī pa'icohua'ije hua'ire nese'ere cuasajē ai quēquēhuē. ¹⁰ Cui'ne, Zebedeo mamajē Jacobo cui'ne Juan, Simón cajeohua'ije quēquē huesēsicohua'i pa'ë'ë. Jaje quēquējēta'are Jesús capi, Simónre:

“Ca'rama'ë pa'ijē'ë. Mē'ë yurepi paire yo'ecaiquē pa'ija'quē a'ë.”

¹¹ Ja maca yohuēare tē'tēpana sani jeoni Jesús ja're saē'ë.

Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuē Ju'iquēre
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Jesús pa' daripere pa'ina, te'i pa' ja'ju dahuē ju'iquēpi tītani Jesure ñani i tsiapi yejare pana semenī seji'i. Ñeje caquē:

“Ejaē, mē'ēpi yē'ere jujuyē yēni jujujē'ë. Yē'ë ju'i dahuē.”

¹³ Ja maca Jesús i jētēpi patoquē capi:

“Yē'ë jujucayē.”

Caquēna, jare iti macapi ja'ju dahuē peoquē de'opi. ¹⁴ Ja maca Jesús ite capi:

“Quēama'ë pa'ijē'ë, paire. Coa Maija'quē huē'e ñacaicohua'ise'ere sani iñojē'ë. Iñoni mē'ë co'ayere tsoa toquē yo'o do'ire isijē'ë, Moisés cuañequē pa'ise'ere. Jaje yo'oquēna, si'a hua'i mē'ë ju'iquē pa'isiquēpi de'oquē ponēni yo'oye ñaja'cohua'i a'ë.”

¹⁵ Jaje pa'iquēta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai pa' i caye asañu'u cajē daijēna, ju'icohua'ije daē'ë, juju cuañoñu'u cajē. ¹⁶ Jaje yo'ojēna, Jesús pa' peo huē'ñana sai Maija'quēre seji'i.

Quē'quē Dahuē Ju'iquēre Jujuyē
(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Jesupi ye'yaquēna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuē'ë. Fariseo acohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i conī, Galilea yejare si'a huē'ña pa'icohua'ipi daisicohua'i pa'ë'ë. Pa'ijēna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusalēnpi daisicohua'ije pa'ë'ë. Pa'ijēna, Jesupi paji'i, Maija'quē tutu ju'icohua'ire jujucaye. ¹⁸ Paquēna, yo'oye peoquēpi ju'iquēni cai sai-huēna oasiquēni cuajjē Jesús pa'i huē'ña coareña, ñajaquē cajē. ¹⁹ Dajēta'are caca huē'ñapi jai pa' timēsico pa'i do'ire cacaye pajē ña jujani huē'e jeteja'a mēni peo coje tēteni ju'iquēre pa' jopoja'a meñe casahuē, Jesús ña huē'ña cai saihuēna oasiquēni. ²⁰ Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujuquē api cuasayere ñani ju'iquēre capi:

“Mē'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacayē.”

²¹ Jaje caquēna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cuasa huēoreña: “Paipi yequē co'aye yo'ose'ere sai de'huacaye peoji. Jare Maija'quēse'e sai de'huacaye pa'iji. ¿Iquei'ni, iquē ja jerepa Maija'quēre cue'cuequē caquē?”

²² Jesupi jaje cuasajēna, ñani capi:

“¿Me yo'ojē jaje cuasaye'ni? ²³ Co'aye yo'ose'ere sai de'huaye cui'ne iquēre jujucaye pa' cato yo'o tī'a ma'ñe a'ë. A'jiñe yo'oye peoji. ²⁴ Jaje pa'ito de'oji. Iñosi'i, mēsarute. Yē'ë Pa' Mamaquēpi te'ipi iye yeja cuañequēre papi co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquē pa'iyē.”

Jaje se cani ju'iquēre capi:

“Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më uicore ini më'ë huë'ena saijë'ë.”

²⁵ Caquëna, ja macarepa iti ju'iquë pa'isiquëpi jaohua'i ñajëna, huëni nēcani i uisicore se de'huani Maija'quëre sihuaquë caquë saji'i, i huë'ena. ²⁶ Saina, si'ahua'i ña quëquëni Maija'quëre sihuajë careña.

“Yurena ñahuë, pajje yo'o ma'ñere yo'oye.”

Jesús Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús etaquë Leví hue'equëre ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curire seina, ñani capi:

“Tuijë'ë, yë'ëni.”

²⁸ Ja maca Leví i yo'oye si'aye se jeoni Jesús ja're coní saji'i.

²⁹ Ja jeteyo'je Leví jai fiesta nepi, i huë'ena, Jesuni sihuaquë. Jarote cui'ne jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i coní ai saihuëna ja'rusicohua'ipi paë'ë. ³⁰ Pa'ijëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure ye'yecohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'i a'ë, cuasajë sañope ca huëojë careña:

“¿Me yo'ojë mësaru pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aijë cui'ne ucuye'ni?”

³¹ Cajëna, asani Jesupi sehuopi:

“De'oye pa'icohua'i cui'ne huajëcohua'i jujuquëre co'eye pañë. Jaje pa'ina, ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ³² Ja do'ire de'ocohua'ini soisi'i caquë, daisiquë peoyë. Co'acohua'ini soisi'i caquë daisiquë a'ë, jaohua'ipi ja'rë yo'ose'e jeoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aima'pë Señere

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Caquëna, iohua'ipi Jesure seteña:

“Juanre ye'yecohua'i yo'oye sëte aima'pë Maija'quëre ai sejë yo'oyë, cui'ne fariseo ye'yecohua'ijë. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'e si'anë aijë cui'ne ucujë pa'iyë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë cacohua'i a'ni, mësaru, huejaquëpi iti macare coní pa'ito? ³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se huejaquëre yë'ëre sioye pa'iji. Ja maca huejaquëpi peoëna, ao aima'pë pa'ija'cohua'i a'ë.”

³⁶ Cui'ne quëa iñopi, iohua'i ñañena coní ñeje:

“Yecohua'ijë huajë ju'i care tēani ai ju'i care sēoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'i pani coa huajë ju'i care nejoñë. Cui'ne huajë ca catipëpi ai ju'i cana sēosicohua'i pa'ito te'ojë pa'io ña cuañone paji. ³⁷ Jare cui'ne pa'iji. Cuiya'i cono doye peoji, ai ca'nihuë de'huasicona. Jaje ai ca'nihuëna huajë cuiya'i cono doto yete saiye pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñë pa'iji, cuiya'i cono cui'ne ca'nihuë de'huasi topëje nejoñë pa'iji. ³⁸ Jaje pa'ina, huajë cuiya'i cono doye pa'iji, jare cui'ne huajë ca'ni topëna. Jaje huajëyese'e pa'i de'oye quëcoja'coa. ³⁹ Jaje pa'ina, o'sasi cono ucucohua'ijë huajë cono ucuye pañë, o'sasi cono ai de'oye a'ë, cajë.”

6

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Te'e huajë mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecohua'ipi trigo tsa'ña tējë saë'ë. Yo'oni jeteyo'je jëñapi iti case'e po'tejë aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseo acohua'ipi ñani se'i'ë:

“¿Moisés cuañese'e caji huajë mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquëta'are me neñu'ju yo'oye'ni?”

³ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Ñama'cohua'ini David cui'ne i cajeohua'i coní ao éa ju'ijë yo'ose'e? ⁴ Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e Maija'quëna isise'ere ao aĩñere ao éa ju'i Maija'quë huë'ena cacani aore imani ai cui'ne i ja're pa'icohua'ireje aopi.”

⁵ Cui'ne capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquëre papi tutu payë, huajë mu'se pa'itoje cuañeñe.”

Jëtë Cuënesicore Paquëre Jujuye

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Yëquë huajë mu'se Jesús pai tsi'si huë'ena cacani, ye'ya huëoquëna, jarote paji'i, te'i ëmë ëja të'hui jëtëre cuënesicore hue'equë. ⁷ Pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i coní cuasahuë. Jesupi huajë mu'sere jujuquëna, ñani ite sañope cañu'u cajë utejë ñahuë. ⁸ Jaje cuasaye ñaquëta'a cuënesi jëtë hue'equëre capi:

“Huëijë'ë. Huëni ja maca jopore pare nëcajë'ë.”

Caquëna, huëni nëcapi. ⁹ Ja maca Jesús yecohua'ire capi:

“Sesi'i, mësarute te'ore. ¿Iquepi de'oquë'ni, huajë mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Paire huasoye panita'a paire coa nejoñe?”

¹⁰ Ja maca si'ahua'ire seña të'ijani Jesús capi, ju'iquëre:

“Më jëtëre mëajë'ë.”

Caquëna, i case'eje yo'opi. Yo'oquëna, i jëtë cuënesico pa'isico de'oco paco'ë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, ñani yecohua'i ai pëti ëaye ñajë ca huëohuë, sa'ñe iquepi Jesure sañope ne'ñe pa'ioni cajë.

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Ja mu'seña Jesús Maija'quëre sesi'i caquë saji'i, ai cutihuë. Jaropi si'a ñami Maija'quëre seji'i. ¹³ Ñata tomesi maca i ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i i ja're pa'icohua'ire hue'yopi, jëjo daocohua'ire. ¹⁴ Jaohua'i cato paë'ë: Simón, jare jaëni se hue'yo cosiquë paji'i, Pedro. Cui'ne i yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵ Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquë Jacobo paji'i. Simón Cananista tsëcapë aquë paji'i. ¹⁶ Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequë Judas Iscariote Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jai Paire Ye'yaye

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Jesús ai cutihuëpi i ye'yacohua'i ja're coní cajequëpi perepë yejana pëapi. Jarote jai pai paë'ë. Si'a hue'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya të'tëpa Tiro cui'ne Sidón quë'ro acohua'i daisicohua'i paë'ë, Jesús cayere asañu'u cajë cui'ne iohua'i ju'i dahuëre jujucaijaquë cajë daisicohua'ipi. ¹⁸ Huati yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ipi juju cuañosicohua'i de'ohuë. ¹⁹ Si'a pai Jesure patosicohua'ipi i tutupi si'ahua'i co'yasicohua'i paë'ë. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'i yëhuë, patoye.

Nuñerepa Case'e Pai Ayere

(Mt 5.1-12)

²⁰ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire ñani capi:

“Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësarute te'oye pa'iohua'i, Maija'quë te'tena de'oye cacani paja'cohua'i a'ë.

²¹ Sihuaacohua'i pa'ijë'ë, mësarute ao ai éa ju'icohua'ipi jeteyo'je si'aye ti'aja'cohua'ipi. Sihuaacohua'i pa'ijë'ë, oicohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja'cohua'ipi.

²² Pai Mamaquëre tui do'ire paipi mësarute pëijë coejë iohua'i quë'rore etojë cue'cueye pa'iji. Jaje yo'oto sihuajë'ë, yë'ere tui do'ire. ²³ Jaje yo'ojëna, ai sihuajë'ë, ma'tëmona mësarute caquë de'huacaisi co'amañare jerepa paja'cohua'ipi. Mësarute co'aye yo'oyeje pa'ye yo'oa'huë'ë, Maija'quë tsoe hue'ña quëacaicohua'ire.

²⁴ Jaje pa'iquëta'are jaiye yure co'amaña pajë sihua tosicohua'ireta'a, sihuaye peoja'coa.

²⁵ Teayerepa mësarureta'a yure ao ani timëni sihuajë pa'isicohua'ire jeteyo'je ao ëa ju'iñe pasipi. Teayerepa mësaru yure so huajëjë pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiye pasipi.

²⁶ Teayerepa mësaru pa'iyë'ni si'a pai de'o paire pa'ë cajëna, pa'icohua'i maña. Tsoe acohua'ijë jaje cui'ne de'ocohua'i a'ë ca'ahuë'ë, Maija'quë jëjo daocohua'ijë pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mësarute Sañope Yo'ocohua'ire Oiye

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru yë'ëre asacohua'ire cayë: Oijë'ë, mësarute sañope caco-hua'ire. De'oye yo'ocaijë'ë, mësarute coecohua'ire. ²⁸ De'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë, mësaruni sañope ai yo'o ja'ñere de cacohua'ini. Secacaijë'ë, mësarute tea ju'icohua'ireje. ²⁹ Yecohua'ipi tsiana te'e te'te tëtoru yequë te'te tsiaje nëocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi më sësëquëna ju'iconi jioni sato huë'ehuë ju'icoreje se isi saojë'ë. ³⁰ Secohua'i pa'ito isijë'ë. Yequë më tseconi jiosicohua'i pa'ito, coa ñajë'ë, cui'naoni seña pajë'ë. ³¹ Yecohua'ipi mësaruni de'oye yo'ojajë cuasayeje pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'ojë'ë, mësarupi.

³² ¿Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani, iquere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ijë cui'ne sa'ñe oiyere yo'ocohua'i pani. ³³ ¿Jaje pa'ina, mësarupi mësarute de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë cui'ne yo'oyere yo'oni. ³⁴ ¿Jaje mësarupi de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë isicohua'i pani iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë yo'oyere yo'oni. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato oiye pa'iji, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Jaohua'ire de'oye yo'ojë isiye pa'iji, co'yoja'cohua'i a'ë cuasaye peoy-erepa. Jaje yo'osicohua'ini ma'tëmo jaiye de'o co'amaña isiye pa'iji. Cui'ne mësaru pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quë Ëjaërepa mamajë, cui'ne ije oiquë api, co'acohua'ire cui'ne i isiyere de'oji cama'cohua'ireje. ³⁶ Jaje cui'ne mësaruje oijë'ë, yecohua'ire, Maija'quë oiyeje.

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye

(Mt 7.1-5)

³⁷ Jaje pa'ina, co'acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute co'acohua'i a'ë caye paja'quë api. Yecohua'ire nejoñe pajë'ë. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute nejoñe pasipi. Yecohua'i tayo yo'oyere sai de'huacaijëna, Maija'quëje mësaru tayo yo'oye sai de'huacaija'quë api. ³⁸ Yecohua'ire isicohua'i pa'ijëna, Maija'quëje mësarute isisipi. Isija'quë api, i topëna de'oye cuasa ti'acore pani. Dëso quiosiconi, ña'co quiosiconi, timësicore pani, mësaru yecohua'ire isiyeje pa'ye Maija'quëje isija'quë api, mësarute."

³⁹ Jesupi ñeje yo'oyeje pa'ye a'ë capi:

"Ñama'quëpi yequë ñama'quëni sai saquë pa'ito cojena tomeja'cohua'i a'ë, si'a jupë.

⁴⁰ Ye'yecohua'ipi iohua'ire ye'yaquëre tëto saisicohua'i peoyë. Ye'ye tējinita'a ti'añe pa'iji, iohua'ire ye'yaquëje pa'iohua'i.

⁴¹ ¿Me jaje pa'ito, më'ë yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquë casi'ni? ¿Më'ë ñacoare soquë tiro ja'ioire papi ju'icore du'ru ñama'ë pa'ini? ⁴² Më'ë ñacoare pare soquë tiropi ju'iona ti ñama'ë pa'iquëpi me më'ë yo'jeire casi'ni: 'Huau, më'ë ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, nëocaijë'ë.' De'oquëre pa'ë coa caquë yo'oquë maca. Më'ëpi du'ru macarepa më'ë ñacoare soquë tiro ju'iconi duta jëojë'ë. Jeteyo'je de'oye ñaquëpi më'ë yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquë yëje de'o ca quëiñe peoji.
⁴⁴ Jaje pa'ina, soquë ñëa ñape ñañe pa'iji, iti quëiñena. Miu soquë yë pani quëiñe paji, cosa care. Jaje cui'ne miu pisi pani quëiñe paji, cuiya'i care. ⁴⁵ Jaje pa'ina, de'o pai pani caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aque pani co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yë'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquëna.

Caya Huë'ña Ne Huë'ña
 (Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Me yo'ojë mësarü yë'ëre Ëjaë, Ëjaë cajëta'a yë'ë cayeje ne ma'ñe'ni? ⁴⁷ Quëasi'i, yë'ëna dani asacohua'ipi cui'ne yë'ë cayeje yo'ocohua'i pa'iyere. Iyeje pa'ye pa'iji. ⁴⁸ Jaohua'i cato ëmë cutihuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiayapi co'jenije tì'ama'ëna taiñe paja'quë api. De'o yejana nesi do'ire. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are asaquëta'a yë'ë case'eje yo'oma'quëpi mejahuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiaya co'jeni ai tutu tsä'ina taiñe pa'iji.”

7

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuye
 (Mt 8.5-13)

¹ Jesús coca ca tējini saji'i, Capernaum yejana. ² Jarote romano soldado pai capitán i jo'yaë i oiquëre papi juni huesë tējiquëre paquëpi paji'i. ³ Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jëjo saopi, judío aiohua'i acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë. ⁴ Jaohua'i Jesure tsiojani ai se huëohuë, ñeje cajë:

“Iye capitán de'oquë api, më'ëpi ite cöcati'ñe pa'i a'ë. ⁵ Cui'ne judío paire oiquë api. Jaje yo'oquëpi pai tsi'si huë'e saicaina, mai secore nehuë.”

⁶ Jaje cajëna, Jesús asani iohua'i ja're con saji'i. Saijë i huë'e tì'añe ja'i macare pa'ijëna, capitánpi jëjo daopi i cajeohua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

“Ëjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aque huë'ena daima'ë pa'ijë'ë.
⁷⁻⁸ Yë'ë ëjaohua'i cuañeñere yo'oquë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañequëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'i aquëni: ‘Saijë'ë,’ caëna, saiji. Cui'ne yequëni ‘daijë'ë’ caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni: ‘jare nejë'ë’ cuañeru neji. Jaje më'ëpi co'yajë'ë cuañeru, yë'ë jo'yaëpi co'yasipi asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, daima'ë cuañejë'ë, yë'ë jo'yaë co'yajaquë.”

⁹ Jaje case'ere asani Jesús ai sihuapi, ta'ñe caquëre papi pa'iquë'ni caquë. Jaje cuasani ite tuicohua'ire capi:

“Tì ñama'ë paë'ë, Israel paipi jaje yë'ëre necaija'quë api cuasacohua'ire iquë yo'ose'eje care paye.”

¹⁰ Ja maca i jëjo daosicohua'i huë'ena co'ini capitán jo'yaë tsoe co'yasiquëni tì'ahuë.

Posë Ju'isiquëre Huëoye

¹¹ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús saji'i, Naín hue'e daripëna. Saina, cui'ne i ye'yacohua'i cui'ne jai pai con saë'ë. ¹² Pai daripë eta sa'rona ja'ye tì'asi maca ju'isiquëni tañu'u cajë sacohua'ire ñapi. Jai pai con saë'ë, iti daripë acohua'ije. Pëca ja'quë juquëna, hua'jeopi te'ire nëcoquëpi ju'isiquë paji'i. ¹³ Jaje saijëna, Ëjaëpi jaote teaye ñani oi capi:

“Oima'o.”

¹⁴ Ja maca Jesús tsiojani mahuëna patopi. Patoquëna, iti sacohua'i nëcajaë'ë. Ja maca Jesús ju'isiquëni capi:

“Posë, yë'ëpi cayë më'ëre, huëijë'ë.”

¹⁵ Caquëna, iti ju'isiquëpi huëni ja'runi coca ca huëopi. Pëca ja'cona huëoni isipi, Jesús.
¹⁶ Ja maca iyere ñani si'ahua'i quëquëni Maija'quëre de'oquëre pa'ni sihuajë ca huëohuë ñeje:

“Mai aquëpi Maija'quë quëacaiquë pa'iji, jerepa pa'ipi.”

Cui'ne cahuë:

“Maija'quëpi i paire cōcasi'i caquë daji'i.”

¹⁷ Jaje Jesús yo'ose'ere Judea pa'icohua'i cui'ne Judea yeja niamoa pa'icohua'ije asahuë.

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna

(Mt 11.2-19)

¹⁸⁻¹⁹ Juanpi si'aye iye yo'ose'ere asapi, ite ye'yecohua'ipi quëajëna. Jaje asani daija'quë api ca nëosiquë ¿Cristorepa pa'ima'quë, panita'a ja yë'ta'a yequëre uteye pa'iquë? cuasaquë i ye'yacohua'ire cayahua'ire soini Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jëjo saosicohua'ipi Jesús quë'rona ti'ani cahuë:

“¿Cristo iti daija'quë api ca nëosiquë pa'ima'quë më'ë? Panita'a ja yë'ta'a ¿yequëre uteye pa'iquë? caquë Juan oco doquëpi yëquëre jëjo daopi.”

²¹ Sa ti'ajëna, Jesupi jai paire ju'icohua'ire cui'ne ai yo'ocohua'ire huati quë'iohua'ire eto saoquë, cui'ne ñama'cohua'ire jujuquë yo'opi. ²² Yo'oquëni sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Sani Juanre cajë'ë: Mësarü ñajë cui'ne asase'ere quëajë'ë, ñama'cohua'i pa'isicohua'i ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere, ja'ju dahuë hue'ecohua'ipi peocohua'i tomeñere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'ipi huëiyere, cui'ne teaye ai yo'ocohua'ini huaso coca quëayere. ²³ Coa asani yë'ëre ire papi caquë jëa coeye paquëpi sihuaquë de'oye pasipi.”

²⁴ Juan jëjo daosicohua'ipi co'isi maca Jesupi paire ca huëopi, Juan ayere ñeje:

“¿Iquere sani ñare'ni, cuëne yeja saisicohua'i? ¿Tutupi catëna ju'aquëna, huahuëyere ñare? Páni. ²⁵ Jaje pa'ina, ¿iquere sani ñare'ni? ¿Ëja de'oni jai do'i cañare ju'iquëni ñare? Páni. Jaje pa'ina, mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'ña pa'icohua'ipi jai do'i cañare ju'ijë pa'icohua'ire. ²⁶ Tijupë cayë, jaje pa'ito: ¿Iqueini sani ñare'ni, Maija'quë jëjo daoquë? Jaje pa'ijë'ë. Nuñerepa cayë, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i api. ²⁷ Toyase'e cato caji:

Jëjo saosi'i, yë'ëre quëacaiquëre më'ë sai hue'ñana

Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

²⁸ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai pa'i hue'ñana iquë Juan oco doquëje pa'i ti peopi, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i. Jaje pa'iquëta'are ai a'riquë macapi Maija'quë pa'i te'te jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

²⁹ Jaje caquëna, asani si'aohua'i Juanre oco do cuãñosicohua'i co'a pai cui'ne pa'i do'i curi secohua'i Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere sihuajë nuñerepa pa'i api, Maija'quë.

³⁰ Jaje pa'iquëta'are Juan oco do cuãnoma'cohua'ipi fariseo paipi cui'ne cuãnese'e ye'yacohua'ipi Maija'quë iohua'ire caquë yo'oyere asacaiye coereña, co'aye a'ë cajë.

³¹ Ëjaëpi yequeje capi:

“¿Iquena con iye'në paire ja yo'oyeje pa'iohua'i a'ë caquë quëara'ye? ¿Ique yo'oyeje pa'iohua'i ña cuãñoñe'ni? ³² De'oji, jaje pa'ito tsipi jai pai pa'i hue'ñana ca'a yo'oñu'u cajë ja'rusicohua'ipi caje tsini pi'cohuëre jucacaitoje bailaye pahuë. Cui'ne oiyeje pa'iohua'ita'a jëjëñere jëjëcaitoje oire paye pahuë. Yure pa'icohua'i cui'neje pa'iyë.

³³ Juan oco doquëpi ai aima'quëpi cui'ne o'sa ucuma'quëpi pa'ina, mësarupi ite huati quë'i api cayë. ³⁴ Ja jeteyo'je Pai Mamaquë daji'i, ao aikuëpi cui'ne o'sa ucuquëpi. Jaje pa'ina, mësarupi jaiye aikuë api cui'ne jaiye o'sa ucuquë api, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne pa'i do'ire curi secohua'i cajeipi cayë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamajëpi i iñoñere cayahua'i yo'oye de'oji, asayë.”

Fariseohua'i Aquë Simón Huë'ere Pa'iyë

³⁶ Fariseo aquëpi Jesure soipi, i huë'ena sani ao aijë'ë caquë. Soina, Jesús sani ao ai saihuëna ja'rupi. ³⁷ Ja'runi ñu'ina, iti daripë, te'o nomio co'aye pa'isicopi asani i

pa'i hue'ña daco'ë, ai huëo sê ma'ña da'care quëna huëna daco. ³⁸ Dani iopi Jesús quëno macana do're ja'runi oio io oi copi i quëo tsoani jeteyo'je io nañapi tëno cuenani tsu'suco sihuaco huëo sê ma'ñapi i quëoje doco. ³⁹ Jaje yo'ocona, fariseo Jesure soisiquëpi ñani cuasapi: "Iquë Maija'quë coca quëacaiquërepa pani ite co'a nomioipi papico yo'oye asara'pi, co'a nomioipi yo'oco caquë." ⁴⁰ Cuasaquëna, Jesupi fariseore capi:

"Simón, mē'ëre yeque maña caye payë."

Caquëna, fariseopi sehuopi:

"Cajë'ë, ye'yaquë."

⁴¹ Jesupi capi:

"Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'i curire co'yoye pahuë. Quinientos denario te'ipi do'i papi, yequëpi cincuenta denario do'i papi. ⁴² Jaje do'i pacohua'ipi sai ti'añe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi ipi sai de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aquë ai jerepa oiye'ni, ite?"

⁴³ Caquëna, Simónpi sehuopi:

"Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë."

Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayë, mē'ë."

⁴⁴ Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:

"¿Ñaquë io yo'oye? Mē'ë huë'ena yē'ë caca maca mē'ëpi oco dacaima'ë paë'ë, yē'ë nēcañoa tsoa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoacaco'ë, nēcañoare cui'ne nañapi tëno cuënao. ⁴⁵ Mē'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yē'ta'a yo'oco. ⁴⁶ Mē'ëpi yē'ëre siopë hui'yape pë'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato yē'ëre huëo sê ma'ñapi nēcañoana doo. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mē'ëre cayë, io ai oio yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosico pa'io, iñoco. Jaje pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuañoquëpi a'ri maña oiye'ere iñoji."

⁴⁸ Jaje se cani capi, iote:

"Mē'ë co'aye yo'oco pa'ise'e sai de'huacaë'ë."

⁴⁹ Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ca huëohuë:

"¿Iquei'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?"

⁵⁰ Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:

"Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, mē'ë. Señaco de'oye saijë'ë."

8

Jesure Cöcaicohua'i Nomiohua'ipi

¹ Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a hue'ña cu'i quëarojai, cui'ne Maija'quë cuäñe te'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Itë cohüë, doce i ye'yacohua'ipi. ² Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i cui'ne ipi ju'i dahuëje jujucaisicohua'ipi ite conì cuahuë. Jaohua'i ja're conì María Magdalena hue'ecoje sacco'ë, iti siete huatiohua'ire eto cuañosicopi. ³ Cui'ne Herodes yëyere ise'e cuasaquë huë'e de'oye necaiquë Chuza i nëjo Juana cui'ne Susana, cui'ne jai pai yequë nomiohua'ije iohua'i co'amañapi cöcaë'ë, ite.

Taquëpi Pa'iyë

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Pai daripëa ñape etani daë'ë, Jesure ñañu'u cajë. Jaje jai pai datena, ñani quëapi, iohua'i ñañe ayena. Caquë iñoquë ñeje capi:

⁵ "Taquëpi tasi'i caquë tsiona sani iti care jeaquëna, ma'ana tòmepi. Tòmeina, cu'icohua'ipi tsacu huesohuë, cui'ne yequë care pi'api ocue huesohuë. ⁶ Yequë capi tòmepi, quëna yejana. Tòmeni ai de'oquëta'a ocopi peoquëna, cuëne juji'i. ⁷ Yequë capi

tomepi miu pisi què'rona. Tomeni ai de'oquëna, pisiye te'e ai de'oni hue hueapi. ⁸ Cui'ne yequè capi tomepi de'o yejana. Tomeni ai de'oni cien ca jaiye iti ñëa ñape quëji'i."

Jaje iyere Jesús ca tējiquè ai tutu capi:

"Mësarupi cajoro què'iohua'i pani asajë'ë."

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi sei'ë: ¿Iquere ja më'ë jaje quëaë'ni, iohua'i ñañena coni?

¹⁰ Cajëna, ipi jahua'ire sehuopi:

"Maija'quë i te'te ayere paije asa ti'a ma'ñere iñoquëna, de'hue asayë, mësarü. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ini cayë iye yo'oyeje pa'ye a'ë caquë iohua'i ñañe ayepi iti ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquë. Cui'ne itire asajë coa noni asa huesojë ti asa ti'añe pajajë caquë.

Taquë Quëase'e Ayere

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Iye a'ë. Iye quëase'e caye: Iti ca cato Maija'quë cocajë pa'ye. ¹² Ma'a cato quëaji, Maija'quë coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani iohua'i joñoana de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quëaji. ¹³ Quëna yejana iti ca tomes'e cato Maija'quë cocare du'ru macarepa sihuajë asacohua'ipi pa'ijëna, jeteyo'je ai yo'oyepi ti'asi maca yo'o jujani jeocohua'ini quëaji. ¹⁴ Miu pisi què'rona iti ca tomes'e cato quëaji. Asajëta'a ja yë'ta'a iohua'i ai cuasayere yo'ojë pa'icohua'ini jaje yo'ojë co'amaña jaiye payena cuasajë cui'ne yeja sihuayere yëjë co'a ju'ijëna, pisi meapi hue hueañeje pa'ye yo'oquëna, iti ca quëima'pë pa'iyere. ¹⁵ Cui'ne yequë ca de'o yejana tomes'e cato quëaji, de'o joyopi jaje yo'oñu'u cajë asacohua'ini cui'ne yëhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi nuñerepa itire pa'ijë iti ca quëicohua'ijë pa'icohua'i pa'iyere.

Miacaiye Ayere Quëaye

(Mr 4.21-25)

¹⁶ Toa tsëoma'cohua'i a'ë, tsëoni jeteyo'je yequë co'amañapi sioja'coni panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcoja'coni. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'na nëcojë yecohua'i cacajëna, miacaija'core. ¹⁷ Yahuese'epi ti yahue huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne pai asa ma'ñepi ti asama'pëna, pa'iyë peoji. Si'aye asa ja'ñe a'ë, tiñarepa.

¹⁸ Jaje pa'ito de'oye asajë'ë. Jaje pa'ina, paquëna ai jerepa se isi coñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'a peoquëni ai jerepa se sio coñe pa'iji, i payë, cuasase'e mañaque si'aye."

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Ja maca Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coni titahuë, i pa'i hue'ñana. Titasicohua'ita'a jai pai pa'i do'ire i pa'i hue'ña ti'añe pahüë. ²⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

"Më ja'co cui'ne më'ë yo'je tsi coni hue'sere pa'iyë, më'ëni ñañu'u cajë dani."

²¹ Cajëna, ipi capi:

"Maija'quë coca asani cui'ne iti cayeje yo'ocohua'ipi yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsi pa'iyë."

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Te'e mu'se Jesús jai yohuëna i ye'yacohua'i ja're coni tumëni capi:

"Jaira je te'tena jëñu'u."

²³ Caëna, ja jë'ejëna, Jesús caji'i. Caina, ai tutu dapi. Jaire pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco timë huëopi, ea du'iyë ja'i macarepa. ²⁴ Ña quëquëni caiquëre sëtoni cahüë:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai.”

Cajëna, Jesús huëni nēcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsīña de'huajë pa'iopepa de'opi, ti co'poma'co. ²⁵ Co'poma'co de'ona, i ye'yacohua'ire capi:

“¿Je ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jeore?”

Jaje caquëna, jaohua'i cato quëquë huesësicohua'ipi ai ñahuë. Ñajë iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“¿Iqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuocaiquërepa?”

Huatiohua'i Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana ti'ahuë, Galilea je'ñerepa pa'icona.

²⁷ Ti'ajëna, Jesús tumaquëna, te'i ëmë iti daripë aquëpi tsio daji'i. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'i cañaje ju'ima'quëpi cui'ne huë'eje pa'ima'quë paji'i. Jaje pa'ipi coa pai ju'isicohua'ire ta huë'ñare pare iquë paji'i. ²⁸ Jaje pa'ipi Jesure ñani tani do're ja'runi ai cuipi:

“¿Me yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa mamaquëpi? Señë, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'ë pa'ijë'ë.”

²⁹ Iye cato Jesupi huatire etani saijë'ë, cuañequëna, ja do'ire jaje capi. Iquë cato huatipi ite jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jaje pa'ina, paipi ite quëna meapi sëahuë, saima'ë pa'ija'quë cajë. Jaje yo'ojëta'are huatipi tutu isiquëna, ne tëtë saoquë saiquëpi pai peo yejana huatipi saquëna. ³⁰ Jesupi capi, ite:

“¿Ique mami a'ni, më'ë?”

Seina, ipi sehuopi:

“Yë'ë Legión hue'equë a'ë.”

Jaje cani capi, huatiohua'ipi ina jai pai cacani pa'i do'ire. ³¹ Jaje pa'ijë huatiohua'ipi Jesure sei'ë. Jëjo saoma'ë pa'ijë'ë, nejo huë'ñare pana cajë. ³² Coa sese quë'rona jëjo saojë'ë, yëquëre cahuë, ai cutihuëre jai pai sese nëijë aicohua'ina. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna. ³³ Paite pa'isicohua'ipi etani sesena cacahuë. Cacajëna, sese jai hua'que tëtëpapi tomejë jairana dutu jujuhuë.

³⁴ Ja maca iti sesere ñacaicohua'ipi ña quëquëjë huë'huëni pai darina cui'ne yequë hue'ñana iti yo'ose'ere quëahuë. ³⁵ Quëarena, paipi ñañu'u cajë saë'ë. Saijë Jesús pa'i hue'ñana ti'ajë ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi i quëno macare ju'i ca suñasiquëpi dahuëre pa'ipi yo'oma'quëpi ñuji'i. Nu'ina, ñani ai ca'rahuë. ³⁶ Ja maca iti ñasicohua'ipi daripëpi daisicohua'ire quëahuë, huati quë'i pa'isiquëni Jesupi jujuse'ere, nuiñere cuasaquëre.

³⁷ Jare asani Gadara yeja paipi si'ahua'i ini ai ca'ra do'ire sei'ë. Saijë'ë. Iño pa'ima'ë pa'ijë'ë cajë. Jaje cajëna, asani Jesupi jai yohuëna aya mëni saji'i. ³⁸ Saina, iti huatire eto sao cuañosiquëpi saijë'ë yë'ëreje caquë seji'i. Seina, Jesupi ite pëajë'ë, cani capi:

³⁹ “Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Co'ini si'aye më'ëre Maija'quë ne de'huase'ere quëajë'ë.”

Jaje caëna, sani si'a daripë cu'i quëapi, Jesús ite ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jaje Jesús jairo je tëtëpi co'ina, si'ahua'i ite utejë pa'isicohua'ipi sihuajë pëpahuë.

⁴¹ Pëpa maca Jairo hue'equëpi pai tsi'si huë'ere ñacaicohua'i ëjaëpi titapi. Titani Jesús quëo yë'quë maca do're ja'runi yë'ë huë'ena daijë'ë, caquë seji'i. ⁴² Te'o macare mamacore paquëni, doce ometëca pacopi, jüni huesë tējicon. Sequëna, jujucaija'quë Jesupi jaron saji'i. Saina, jai pai con qui'iyerepa saë'ë. ⁴³ Saquëna, saru dahuë ju'icopi ai yo'oco paco'ë, tsieje tēcama'ona doce ometëca. Jaje pa'ioipi jujucohua'ini juju cuañosi'i caco si'aye io curi saio sao. Jaje yo'otoje jujuye peopi. ⁴⁴ Jaje ai yo'ocopi Jesure tsiojani tuni i ju'i cana patocona, jare iti macapi tsie tēcapi.

⁴⁵ Jaje patocona, Jesupi seji'i:

“¿Nepi yě'ère patore'ni?”

Caquëna, si'ahua'i cahuë:

“Pahuë, patoye.”

Cajëna, Pedro cui'ne i cajeohua'i coní cahuë:

“Ye'yaquë, jai paí si'a te'ñapi jě'jejëna, ñaquëta'a sequë'ni, ¿nepi yě'ère patore'ni?”

⁴⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Asayë, yě'ë tutupi yě'ère patosicore jujuse'ere.”

⁴⁷ Ja maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquëna, tsoe asapi caco ca'raco tsa'sico dani do're ja'runi Jesús quëo yě'quë macapi quëao, si'ahua'i ñajëna, io cuasani yo'ose'ere cui'ne io pato macapi esa co'yase'ere. ⁴⁸ Quëa maca Jesupi capi:

“Huau, mē'ēpi jujuja'quë api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyë, mē'ë. Señaco de'oye saijë'ë.”

⁴⁹ Ja yě'ta'a Jesús cocare caquëna, Jairo huë'epi dani titaquë Jairore capi:

“Mē'ë mamaco tsoe juco'ë. Ye'yaquëre ai jerepa josa yo'oma'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi asani capi, Jairore:

“Quëquëma'ë pa'ijë'ë. Yē'ēpi jujuja'quë api caquë utejë'ë. Jaje cuasaquë utequëna, mē'ë mamaco co'yasico pasio.”

⁵¹ Huë'ena ti'asi maca te'ireje coñe pa'pi, i caca huë'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pëca ja'quë cui'ne pëca ja'co jaohua'ise'e cacahuë, i ja're coní. ⁵² Si'ahua'i oë'ë, co'a juë'ë, ioní cuasajë. Jaje oijëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Oima'pë pa'ijë'ë. Tsihua'o ju'ima'o paco'ë. Coa caico.”

⁵³ Caquëna, tsoe ju'isiconi caji cajë i cayere cue'cuejë sohuë. ⁵⁴ Ja maca Jesupi ju'isico jëtëna tseani capi:

“Tsihua'o huëijë'ë.”

⁵⁵ Jaje caquëna, iti macapi pa'i huëo cui'naopi, nēcaco. Nēcacona, ja maca Jesús aore aojë'ë cuañepi. ⁵⁶ Pëca ja'quëohua'ipi ai cuasahuë, iti yo'ose'ere. Ja maca Jesupi cuañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quëama'pë pa'ijë'ë, caquë.

9

Jesús Jëjo Saoye I Ye'yacohua'ire

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'ijajë coa si'aye tiñe pa'i co'a joñoare eto saojë cui'ne ju'icohua'ire jujujë yo'o ja'ñere. ² Maija'quë cuañe te'tena cacani pa'iyere quëaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'íñere jujucaija'cohua'ini jëjo saopi.

³ Jaje jëjo saquë capi:

“Tupë, turupë ao, curiquë sama'pë pa'ijë'ë. Ma'a sajë te'e ju'i ca sajë'ë, cayaye sama'pë, peojë saijë'ë. ⁴ Te'e daripë yo'oye pa'ina, te'e huë'ena pëajë'ë, mësarute sihuacohua'i pa'ito. ⁵ Yequë mësaruni coecohua'i pa'ito etani saijë ya'o si'si pa'iyere ti'to tojë'ë. Jaje yo'ojë japi iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope Maija'quë yo'o ja'ñere.”

⁶ Jaje caëna, etani sateña, si'a huë'ña paí pa'i huë'ñana, huaso cocare quëajë cui'ne ju'icohua'ini jujujë.

Juan Ti Doquëre Huaiye

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷⁻⁸ Jaje Jesús yo'oquëna, yecohua'ipi Juan huëisiquëpi huëni yo'oji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Elíaspi ñaipi cahuë. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëni yo'oji, cahuë. Jaje cajëna, Galilea ëjaë Herodespi asaquë cui'na ja'yese'e cuasa huesëpi. ⁹ Jaje pa'iquëta'a Herodespi capi:

“Yē'ēpi Juan siopëre yëto tējajë'ë caquë cuañehuë. Jaje pa'ito ¿iqueipi jaiye co'amaña yo'oquërepa pa'ina, cajëna, asaye'ni?”

Jaje pa'ina, Jerodespi ite ñasi'i caquë yo'opi.

*Cinco Mil Ēmēohua'ire Aoñe**(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)*

¹⁰ I jējo saosicohua'ipi co'ini Jesure quēahuē, iohua'i yo'orojaise'ere. Quēa tējijēna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pai peo huē'ñana, Betsaida daripē quē'rona. ¹¹ Jaje saicohua'ita'are paipi asani tuē'ē. Tuijēna, Jesús sihuaquē pēpani Maija'quē tē'te ayere quēani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.

¹² Neato de'o huēoquēna, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuē:

“Ja'ye huē'ña pa'i huē'ña iño ti peoji. Paire quēajē'ē, saijajē, sani huajējajē, cui'ne pai daripēna sani ao hueroni aijajē.”

¹³ Jaje cajēna, Jesupi capi:

“Mēsarupi aojē'ē, jaohua'ire.”

Caquēna, iohua'ipi sehuohuē:

“Coa cinco pan pēa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payē. Jaje pa'ina, si'ahua'ire aoñe cani sani hueroyese'e pa'iji.”

¹⁴ Cinco mil Ēmēohua'i paē'ē. Jaje pa'ijēta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Cincuenta paise'ere te'e macana ño'e saojē'ē. Jare ja socohua'ise'ere si'ahua'ire huahuejē'ē.”

¹⁵ I case'eje yo'ojēna, si'ahua'i ja'ru sahuē. ¹⁶ Ja maca Jesús cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire imani ma'tēmona ñaquē de'oji iye mē'ē isise'e payē caquē Maija'quēre pēpapi. Pēpani jē'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aojē'ē caquē. Ja maca jaohua'ipi paire aohuē. ¹⁷ Si'ahua'i iohua'i yēse'ere ti'asicohua'i paē'ē. Ani tējisi jeteyo'je iti nēase'ere doce do'rohuēa aya timēhuē.

*Pedropi Jesús Ayere Caye**(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)*

¹⁸ Yequē mu'se Jesús te'ipi Maija'quēre seji'i, pai peo huē'ñana. Seina, i ye'yacohua'i datena, seji'i, jaohua'ire:

“¿Iqueipi caye'ni, pai yē'ēre?”

¹⁹ Caquēna, iohua'ipi sehuohuē:

“Yecohua'ipi cayē, mē'ēre Juan oco doquē api. Yecohua'ipi Elíaspi cayē. Yecohua'ipi mē'ēre cayē, ai tsoe Maija'quē jējo daoquē pa'isiquēpi huēji'i.”

²⁰ Jaje cajēna, seji'i, iohua'ini:

“¿Cui'ne mēsaruta'a yē'ēre iqueipi caye'ni?”

Caquēna, Pedropi capi:

“Mē'ē cato Cristo, maire huasoquē, Maija'quē tsequēre pa'ē.”

*Jesupi Capi, Ju'ija'quē A'ē**(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)*

²¹ Jaje asajēna, Jesupi jaohua'ire ai cuañepi: Quēama'pē pa'ijē'ē, yecohua'ire caquē, ²² cani capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquē ai yo'oja'quē api, aihua'i, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ijē, cuañese'e ye'yacohua'ijē yē'ēre coejē huani jēoja'cohua'i a'ē. Jaje yo'osiquēta'a toaso mu'seña pa'i maca huēija'quē api.”

²³ Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:

“Paipi yē'ēre tuiye yēni jēoñe pa'iji, iohua'i yē'ē tse a'ē cuasase'ere, yē'ēse'e cuasase'ere. Jeoni yē'ēre tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itojē. ²⁴ Jaje pa'ina, i pa'iyere de'oye pasi'i cuasaquē pani, coa ne huesoye pa'iji. Jaje pa'ina, yē'ē do'ire i pa'iyere ne huesosiquēpi jaēpi huasosiquē pasipi. ²⁵ ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye yeja co'amañare hueroni paquēpi ja yē'ta'a i joyo ise'e ne huesēquēna, pa'ito de'oquē? ²⁶ Jaje pa'ina, yē'ē mamire cui'ne yē'ē cocare asaquēta'a paini ca'raquē yē'ē yo'oye ayere quēama'ē pa'isiquēre cui'ne itejē yē'ē Pai Mamaquēpi ējaē de'oni, ja'quē pa'iyepi cui'ne huiñaohua'i conī dai

maca ca'raja'quë a'ë, ja'quëna quëayere. ²⁷ Jaje nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë te'te ayere ñama'pë paja'cohua'i a'ë. Maija'quë te'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju'iñe pa'iji.”

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cutihuëna Maija'quëre ses'i caquë. Saina, cõni saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan. ²⁹ Ja maca sani Jesupi Maija'quëre ja sei tiñe pa'i tsiarepa ponëpi, cui'ne i ju'i caje ai miacore papi ña ti'añe peocorepa ponëpi. ³⁰ Ponë maca Jesupe pa'iohua'ipi ñaini caya hua'i so'oja'a miañerepa nëcajë Jesús ja're cocare cahuë. Jaohua'i cato Moisés cui'ne Elías paë'ë. ³¹ Jesús Jerusalénna sani ai yo'oquë ju'i ja'ñere cahuë. ³² Ja maca ai huëo ca'añe Pedrore cui'ne i cajeohua'ire nëise'epi peo hue'ñarepa tomeina, sëtasicohua'ipi ñahuë, Jesús irepa pa'iyere, cui'ne cayahua'i i ja're nëcajëna. ³³ Ja maca Jesús quëno maca pa'isicohua'i jeo saijëna, Pedropi capi:

“Ye'yaquë, iño pëato de'oji. Toaso huë'ña ne'ñe pa'io; më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e.”

Jaje caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë. ³⁴ Jaje ja yë'ta'a caquëna, siriope nëca meni sio huesopi. Sio huesoquëna, ai quëquëhuë, sirio sa'nahuëre pa'ijë. ³⁵ Jaje pa'ijëna, siriope yë'ose'e caye asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquë yë'ë oiquëre papi i cayere asajë'ë.”

³⁶ Jaje casi jeteyo'je ñajëna, te'i Jesuse'e paji'i. Pa'ina, ñani jaohua'i ti cama'cohua'i jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje iohua'i ñase'e ti quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Se ñatasi mu'se ai cutihuëpi cajejëna, jai pai Jesure sañope ti'ahuë. ³⁸ Ja maca pai jopo aquëpi te'i tutu capi:

“Ye'yaquë, ñacaijë'ë, care payë yë'ë mamaquë te'i macapi. ³⁹ Huatire hue'equëna, jaëpi josa yo'oquëna, cui'ne cuiquë yo'oji, cui'ne hue'hue nequëna, yë'opoja'a siri etoquë yo'oji, co'aye yo'oquë ti jeoñe coeji, ite. ⁴⁰ Tsoe më'ë ye'yacohua'ire sei'ë, huatire eto saojë'ë caquë. Jaje caëna, coa yo'o jujahuë.”

⁴¹ Caquëna, Jesupi asani i ye'yacohua'ire capi:

“Maija'quë necaiquë api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yëhuarepa tsoe mësarü ja're cõni pa'i yo'oquëna, ñani Maija'quëpi nequë api cuasaja'cohua'i a'ni, mësarü? Jaje cani dajë'ë, më'ë mamaquëre iñona.”

⁴² Jaje caëna, tsihua'ëpi i quë'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yeque hue'hue ne coquëna, taji'i, yejana. Jaje yo'oquëna, Jesupi huatire yo'oma'ë cani eto saoni tsihua'ëre jujuni pëca ja'quëna isipi. ⁴³ Ja maca si'a pai ai cuasahuë, Maija'quë jaiye yo'oyere ñani.

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajëna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

⁴⁴ “De'oye asajë'ë, iyere. Huañeyema'pë pa'ijë'ë. Yë'ëre Pai Mamaquëre pai jëñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yëyeje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ëre.”

⁴⁵ Jaje caquëna, i ye'yacohua'i ti asa ti'añe pahüë, i caye. Jare jaje asaye pajajë ipi cuasaye sëte. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi seni asaye pahüë, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ja maca i ye'yacohua'i sa'ñe cahuë, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajë. ⁴⁷ Jaje cuasajëna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tsihua'ëre i quë'rona dani nëcopi. ⁴⁸ Dani jaohua'ire capi:

“Iquë tsihua'ëre yë'ë mamipi cuasajë ñacaini yë'ëni ñacaiyë. Cui'ne yë'ëre ñacaicohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëreje cui'ne ñacaiyë. Jaje pa'ina, ïti mësarü aquëpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquë pani ai jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

Sañope Yo'oma'quë Caye Ayere

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Caquëna, Juan capi, ïte:

“Ye'yaquë, yëquë te'i ëmë më'ë mamipi caquë huatire eto saoquëre yo'oma'ë pa'ijë'ë cajë ësehuë, yëquë ja're cöni cu'ima' do'ire.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Me neñu'ju ëserë'ni? Maire sañope cama'quë pani mai yo'oye yo'o cöcohua'i a'ë.”

Que Joyo Pa'iquë

⁵¹ Jesús ma'tëmo mëiñe ti'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalénna sai huëoni saji'i, ï cuasa nëose'ere yo'osi'i caquë. ⁵² Saija'quëpi jëjo saopi, ï du'ru sani ï pëajato co'ëja'cohua'ire, Samaria pai quë'rona. ⁵³ Jaje pa'iquëta'are Jerusalénna saiye nëina, Samaria pai coehuë, pëa hue'ña isiye. ⁵⁴ Ja maca jaje ësejëna, asani ï ye'yacohua'i Juan cui'ne Jacobo cahuë:

“Ëjaë, yëquë më'ë jaohua'ire toapi cuañerëna, ma'tëmopi tömeni peo hue'ñarepa ëo huesoye. Tsoe Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'ise'ëje yo'oñu'u.”

⁵⁵ Jaje cajëna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequë sañope capi:

“¿Ique joyore hue'eye'ni, mësarü? ⁵⁶ Yë'ë Pai Mamaquë cato daima'ë paji'i, pai joñoare nejosi'i caquë. Coa ai jerepa paini huasosi'i caquë daë'ë.”

Jaje canï jëoni yequë pai pa'i hue'ñana saë'ë.

Jesús Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'aja'a jaohua'i saijëna, te'i ëmë Jesure capi:

“Ëjaë, më'ë ja're cöni saiye yëyë. Coa si'a hue'ña më'ë saitoje.”

⁵⁸ Jesupi sehuopi:

“Airo jo'ya mañaje cöña pacohua'i a'ë cui'ne pi'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ë. Pai Mamaquë cato ti peoquë api, ï siopë tëo paquë ui mañaque.”

⁵⁹ Jesupi yequëre capi:

“Yë'ëre tuijë'ë.”

Jaje caquëna, ïpi capi:

“Ëjaë, utejë'ë. Yë'ëta'a du'ru ja'quëre tajasi'i.”

⁶⁰ Jesupi sehuopi:

“Yë'ëre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajë. Më'ë cato daijë'ë, Maija'quë pa'iyere yecohua'ire quëaja'quëpi.”

⁶¹ Ja maca yequëpi capi:

“Ëjaë, tuiye yëyë. Utejë'ë. Du'ru macarepa yë'ëta'a huë'e pa'icohua'ire pëpa tëjisi'i.”

⁶² Jesupi ïte capi:

“Yë'ë co'amañare ne huëosiquëpi, jaiye yequë yo'oyere cuasaquë yo'oquë pani yë'ë co'amaña ne ti'añe peoji.”

10

Jesupi Setentare Jëjo Saoye

¹ Jaje iye yo'osi jeteyo'je setenta pa'iohua'ini ï saija'a daripëana du'ru jëjo saopi, cayaohua'ise'ere, ïpi ñaquë sahuasicohua'ini. ² Jëjo saoquë capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. Tëa ja'ñe cato jaiye a'ë. Jaje pa'iquëta'are ïti necohua'ipi a'ri maña pa'iyë. Jaje pa'ina, sejë'ë, ïti tse aquëni jai paire jëjo saojaquë neja'cohua'ire. ³ Ñajë saijë'ë. Mësarute jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yaijë pa'iohua'i jopona. ⁴ Sama'pë

pa'ijë'ë, curi topëje, cai topëje, cui'ne curiquëje, cui'ne zapatoje, cui'ne ma'aja'a saijë pai pa'icohua'i pa'ito coa sa pëpajë saijë'ë, tsoe nēcajani caye peoye. ⁵ Huë'ena cacohua'i pani du'ru macarepa ñeje cajë'ë: 'Iye huë'e pa'icohua'ire de'oye pa'iyepi pa'ijë'ë.' ⁶ Jaje pëpajëna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'i pa'ito mësaru pëpase'epi iohua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'i pa'ito ja pëpase'epi mësaruna col'i cosipi. ⁷ Du'ru pëpasi huë'ena cacani pëani iohua'i aonere aijë cui'ne ucujë pa'ijë'ë. Co'amaña necohua'ire sête iohua'ipi saïneje pa'ye cōcayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huë'ña ñape cu'ima'pë pa'ijë'ë.

⁸ Pai daripëna ti'arena, jaro aquëpi i huë'ena pëpasiquëpi aore aoto aijë'ë. ⁹ Jarore ju'icohua'i pa'ito jujucijë'ë. Cui'ne quëajë'ë, Maija'quë cuãne te'tena mësarupi ponëne ja'yere pa'iji cajë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña daripë pa'icohua'ipi mësarute coeto iti daripë ma'añana etani cajë'ë: ¹¹ 'Mësaru daripë ya'opi yëquë quëona sê'ase'ere ti'to toñë, mësaru asaye yëma'pë pa'i do'ire iñojë.' De'hua cuasajë'ë, iyere, Maija'quë pa'i te'tena ja'yere pa'iji, mësarute. ¹² Mësarute cayë, pai ñape yo'ose'e ne de'hua mu'se ti'asi maca jaohua'i co'aye yo'ose'e saïne pasipi. Sodoma daripë acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

Sehuoma'cohua'i (Mt 11.20-24)

¹³ Teayerepa më'ë Corazín daripë maca cui'ne Betsaida daripë. Jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'otoje coa ñahuë, më'ë. Jaro yo'ose'eje pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripëna yo'oquëna, ñasicohua'i pani tsoe otira'huë. Iohua'i co'ayere cuasajë ai ju'i cãre suñani huatapi jorëjë ai oiyere iñora'huë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are pai ñape yo'ose'e mu'se ti'asi maca mësarupi ai jerepa co'aye yo'osi do'ire sai cuañoñe pa'iji. Tiro cui'ne Sidón daripëa pa'icohua'i seña maca. ¹⁵ Cui'ne mësaru Capernaum daripë pa'icohua'i yëquëpi ai jerepa têtō saiscohua'i a'ë ma'tëmo quë'rore pana cuasayë, mësaru. Pani mësaru cato coa ai jerepa huë'ehuëre pana caje huesëja'cohua'i a'ë, toa yejana.

¹⁶ Mësaru cayere asacohua'i pani yë'ëni asaja'cohua'i a'ë, cui'ne mësaruni coecohua'i pani yë'ëni coeja'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ëni coecohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëni coeyë'."

Setenta Jëjo Saosicohua'ipi Co'iyë

¹⁷ Jaohua'i setenta pa'iohua'i ai sihuayë. Co'ini cahuë:

"Ëjaë, huatiohua'ique yëquë më'ë mamire cajëna, asajë ca'rajë etahuë."

¹⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

"Jaje pa'ijë'ë. Yë'ëje ñahuë, huati ëjaëpi ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'yerepa tomequëna. ¹⁹ Yë'ëpi mësarute tutu isihuë, añare, punire tsa'cujëna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañope yo'oquë tutu jerepa isihuë, quëcoja'cohua'ire caquë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are sihuama'pë pa'ijë'ë, huatiohua'i mësarute sehuoyere. Coa ai jerepa mësaru mami ma'tëmōre toyase'e pa'iyere sihuajë'ë."

Jesús Sihuaye (Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ja maca Jesús Maija'quë joyopi i ja're pa'iyë sête ai sihuaquë capi:

"Sihuayë, Ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja Ëjaëre. Më'ëpi iyere iñohuë, tsije pa'iohua'ina më'ëpi ta'ñe cuasajë pa'icohua'ire cui'ne ai asacohua'ire yahuese'ere. Jaje ti'api, më'ë yëyeje."

²² Yë'ë ja'quëpi si'a co'amaña yë'ëna isipi. Maija'quë mamaquë api cajë pai ñaño pañë. Coa ja'quëse'e asaji, i mamaquëre. Ja'quëreje pai ñaño pañë. Coa mamaquëse'e asaji, ite. Jaje asaquë i mamaquëpi i yëcohua'ina iñocohua'ise'e asayë, i pa'iyë. ²³ Ja maca i ye'yacohua'ise'ere capi:

"Mësaru ñañoje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Jai pai Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'i cui'ne pai ëjaohua'i mësaru ñañoje pa'ye ñaño yëhuë."

Jaje yějēta'a ñama'pē paē'ē. Cui'ne asaye yēhuē, mēsaru asayeje pa'yere. Jaje yějēta'a asaye pa'huē.”

De'oquērepa Samaria Aquēpi

²⁵ Ja maca cuāñese'e ye'yaquēpi huēni Jesús quē'rona i ja're coca caquē, neñasi'i cuasaquē sani seji'i:

“¿Ye'yaquē, me neja'quē a'ni, ti pa'iyē tī'añe cani?”

²⁶ Jesupi sehuopi:

“¿Iti cuāñese'ere ñato me pa'iquē'ni, mē'ēpi asato?”

²⁷ Caquēna, cuāñese'e ye'yaquēpi sehuopi:

“Oijē'ē, mē'ē Ējaē Diusure si'a mē'ē yēyēpi, si'a mē'ē joyo, si'a mē'ē tutu, cui'ne si'a mē'ē cuasaye. Cui'ne oijē'ē, mē'ē quēno maca aquēre mē'ēja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁸ Caquēna, ja maca Jesupi capi:

“Ite de'oyerepa sehuohuē, mē'ē. Jaje mē'ē yo'oquē pani, ti pa'iyē tī'aja'quē a'ē.”

²⁹ Jaje caquēna, cuāñese'e ye'yaquēpi de'oye yo'oquē a'ē caquē Jesure iñosi'i caquē sañope seji'i:

“¿Jaje pa'ito ne a'ni, yē'ē quēno maca pa'iquē?”

³⁰ Caquēna, Jesupi sehuopi ite:

“Te'i pai Jerusalēnpi ma'aja'a Jericóna mejī'i. Meina, co'amaña ñacohua'ipi tseani si'aye i paye cui'ne i ju'i caje jiohuē. Ai tē'carena, ju'ise'eje pa'i uina, jeoni saē'ē. ³¹ Cui'na ma'aja'a judío Maija'quē huē'ere ñacaiquē saiquēpi ma'are uina, ñani coa ñaquē sa saji'i.

³² Cui'ne itī ma'aja'a levita sai coa ñani saji'i. ³³ Jaje sai sitore Samaria pai coecohua'i aquēpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani. ³⁴ Ja maca tsiojani a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayēpi tsoani cañapi huēni jupupi. Jeteyo'je i caballona tēoni sapi, saicohua'i pēa huē'ena. ³⁵ Se ñatasi mu'se Samaria aquēpi sai huēoni caya curiquē tē'ña isipi, itī huē'e aquēre. Isiquē capi: ‘De'hua ñacaijē'ē, iquēre. Mē'ēpi ai jerepa i do'ire necaisiquē pa'itoje yē'ēpi saisi'i cui'naēpi co'i cōsi maca.’ ³⁶ De'oji. Jaje pa'ito: ¿Toasocohua'i aquē jequē paquē'ni, ñaohua'i huani oani saisiquē quēno maca aquē ite oisiquē, mē'ēpi cuasato?”

³⁷ Caquēna, cuāñese'e ye'yaquēpi capi:

“Ite ñani oi necaisiquē api cuasayē.”

Caquēna, ja maca Jesupi capi, ite:

“Mē'ēje cui'ne sani yo'oquē pa'ijē'ē.”

Jesupi Marta Cui'ne María Huē'ere Pa'iyē

³⁸ Jesús ma'aja'a saiquēpi tī'api, a'ri daripēna. Jarote cui'ne paco'ē, Marta hue'ecopi. Jaopi io huē'ena pēpao, ite, cui'ne i ye'yacohua'ijē. ³⁹ Cui'ne paco'ē, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús quēo yē'quē macana ja'runi ñu'io asao, i cayere. ⁴⁰ Asacona, Martapi jaiye huē'e co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesēco Jesús quē'rona tsio dani cao:

“¿Ējaē, yē'ēse'e necona, yē'ē yo'jeo coa ñu'ico ñaquē, mē'ē? Jaje pa'ina, cayē iote cajē'ē, yē'ēre sani cōcaija'co.”

⁴¹ Jaje cacona, Jesupi sehuopi:

“Marta, Marta mē'ē jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco. ⁴² Jaje pa'iquēta'are te'o pa'iji nuñerepa cōcaiye. Jare María tī'ao, yecohua'ijē jioye ti peoyere.”

11

Jesupi Ye'yapi, Maija'quēre Señe (Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Tijupē Jesús Maija'quēre seni tējisi maca i ye'yacohua'i aquēpi capi, ite. Ējaē, ye'yajē'ē, Maija'quēre seña, Juan i ye'yacohua'ire ye'yaquē pa'ise'eje.

² Caquēna, Jesupi sehuopi:

“Secohua'i pani ñeje cajë'è:
 Yëquë Ja'quë ma'tëmo pa'iquë,
 Më'ë mami de'oyere pa'ë.
 Më'ë cuañeñe daijaquë yëquëna,
 Më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë, iye yejaje, ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

³ Iye mu'se ai ja'ñere isijë'ë, caraye peoye.

⁴ Yecohua'ipi yëquëni do'i pajëna, sai de'huacaiyeje pa'ye më'ëpi yëquë do'ire sai de'huacaijë'ë.

Neñañe pa'ito më'ëpi co'ayere nejocaijë'ë.”

⁵ Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaruru aquëpi te'ire i cajeire paquëni jaëpi ñami jopo i huë'ena dani caji, ite: ‘Cajei, toaso ao isijë'ë, co'yoja'quë a'ë.’ ⁶ Yë'ë cajeipi yure titaëna, aonëpi peoquëna, cayë, caji. ⁷ Caquëna, tu'rihuëpi de sehuaquë casipi: ‘Josa da cayë. Eta sa'ro siosicoa. Jere më'ëre isisi'quë coa huëiye'ni, tsi ja're uini.’ ⁸ Jaje casiquëta'a cajei pa'isi do'ire huëni isiye papi, coa josa jerepa sema'quëni caquë huëni isipi, si'aye ite carase'ere. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, mësarute: Sejë'ë. Maija'quëpi isija'quë api. Co'ejë ti'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cajëna, hui'yosipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, sequëpi isi cuañeñe pa'iji. Cui'ne co'equëpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

¹¹ Mamaquëpi panre seina, quëna përe isi'ñe pa'i a'ë mësaruru aquë je'quë mamaquëre çpanita'a hua'ire seina, añani ao'ñe pa'i a'ë? ¹² Çpanita'a tsiapëre seina, punini ao'ñe pa'i a'ë? Pani. ¹³ Ñajë'ë. Mësaruru co'acohua'ita'a mamajëre oijë de'oyere isicohua'i a'ë. Jaje pa'ie sëte mësaruru Ja'quë ai jerepa oiquë sëte i de'o joyore pañu'u cajë secohua'ire isija'quë api.”

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Yequë mu'seña huatipi coca cama'quëre nesiquëni Jesupi huatire eto sauna, coca capi, cama'quë pa'isiquëpi caquëna, ñajë jai pai ai cuasahuë, merepa yo'o u'ni iye cajë.

¹⁵ Yecohua'ipi cahuë:

“Huatiohua'i ëjaë Beelzebú tutupi yo'oji, iquë, huatire eto saoquëna, ñajë.”

¹⁶ Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñe ma'tëmo ayere yo'o iñojë'ë cajë sei'ë. ¹⁷ Ja secohua'i cuasayere asaquëpi jaohua'ire capi:

“Te'e yeja ëjaohua'ipi jopoja'a huasicohua'i pani sa'ñe uihuani co'ye iohua'i yejare nejoñë. Cui'ne te'e caje tsëcapë pa'isicohua'ipi hua saiscicohua'i pani sañope yo'ojë iohua'ija'a peo hue'ña ne huesëyë. ¹⁸ Satanáspi i tsëcapëni sañope yo'oquë pani çme si'aohua'i cuañe ti'añe pa'iquë'ni? Iye cayë, mësarupi yë'ëni Beelzebú tutupi huatire eto saoji cajëna. ¹⁹ Jaje yë'ëpi Beelzebú tutupi yo'oquë pa'ito, çnepi mësarute tuicohua'ire tutu isiye'ni, huatiohua'ire eto sao ja'ñe? Jaje pa'ina, iohua'ini mësarupi seni asajë'ë, quëajajë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato Maija'quë tuture papi huatire eto saoquë yo'oyë. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye cato Maija'quë cuañe te'tepi tsoe titapi caquë iñoñe a'ë.

²¹ Ai tutu quë'ipi cui'ñasiquë i co'amañare de'oye ñaquë pa'ito, yecohua'ijë jioye peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are yequë ai jerepa tutu quë'ipi cacani ite quëco saoye pa'iji. Ja maca si'aye i quëcoquë uihua ja'ñere pase'e jioni i tse de'huaye pa'iji, i pase'ere.

²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oyere de'oji cacaïma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api, cui'ne yë'ë ja're te'e tsi'soma'quë pani, coa ne tiya saoquë api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'ie

(Mt 12.43-45)

²⁴ Huatipi paini pa'isiquëpi eta saisiquë pani coa cuëne yejañare cu'iji, pëa hue'ñare co'equë. Jaje co'equë ti'ama'ë co'isi'i yë'ë etani daisi huë'ena cuasaji. ²⁵ Cani co'iquë ñaquëna, de'oyerepa yuani ne de'huase'eje pa'ipi pa'iji. ²⁶ Pa'ina, ñani sani siete

huatiahua'i i jerepa co'acohua'i ja're coní cacani cui'naëna, pëasi maca yureta'a ja'në pa'ise'e seña maca co'aquë pa'ija'quë api."

Nuñerepa Sihuaqe

²⁷ Jesús ja yë'ta'a itire caquëna, pai jopopi nomioipi cuio:

"Më'ëre çani ai de'huasico ai sihuaco pa'ico."

²⁸ Jaje cacona, ipi capi:

"Ai jerepa sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë caye asacohua'ipi cui'ne sehuacohua'ipi."

Co'acohua'ipi Seña, Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Paipi Jesús quëno macana tsi'sini saijëna, ipi coca ca huëopi:

"Iye'në pai co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi seña, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë. Jare setoje Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquë Jonás yo'oquë pa'ise'eje pa'ye de'oye yo'o iñoñe pa'iji. Mësaru yëyere iñoñe peosipi. ³⁰ Jonás Nínive daripë paire Maija'quë case'ere iñoacaiquë pa'iji. Cui'neje pa'isiquëpi yure Pai Mamaquëpi yure pa'icohua'ire iñoja'quëpi pa'iji. ³¹⁻³² Nínive daripë pa'icohua'ipi pai ñape yo'ose'e ña mu'se huëni iye'në paire sañope caja'cohua'i a'ë. Jonáspi Maija'quë cocare quëaquëna, asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponësi do'ipi. Iñoñe yure Jonásre tëtó saisiquëpi pa'iji. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se pa'i maca iye paire iohua'i yo'ose'eje pa'ye sai maca tì'aëna, huë'ehuë te'te pai ëjaopi huëni nejoñe pa'iji caja'coa. Io so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oye asasi'i caco daisi do'ire. Iñoñe Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure."

Maire Miacaiye

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Toa tsëoni yahueye peoji, panita'a mahuë sa'nahuëna ayaye peoji. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'ena nëcoyë, daicohua'ire miacaija'coni. ³⁴ Capëre ñaco ca miacaiye pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi de'oyere ñaño pa'ito më capëje de'oye miacaisico pa'iji. Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco capi co'ato si'a më'ë capëje ai yo'oyere pa'iji. ³⁵ De'hua ñajë'ë, më'ë miaño pa'iyere, neañena ponëma'coni caquë. ³⁶ Jaje pa'ina, më'ë capëpi miaño jopore pa'ito si'aye tiñarepa ñaño pa'iji, neaño peoto. Toa tsëocopi miacaina, ñañoje pa'ye."

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Caye

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús coca ca tëji maca, fariseopi Jesure huëopi, i huë'ena ao sani aijë'ë caquë. Huëouna, sani ja'rupi ao ai saihuëna. ³⁸ Ja'runa, fariseopi jëña tsoajë'ë aima'në cuañese'ere yo'oma'aji'i, ñaquë cuasapi. ³⁹ Jaje cuasaquëna, Ejaëpi capi, ite:

"Mësaru fariseo pai cato coa ëmëje'e ucu duruhuëase'e cui'ne quëna ne'ñase'e tsoacohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'ita'a sa'nahuë cato si'sio. Yecohua'i payere yëcohua'ipi cui'ne co'ayepi timësicohua'i a'ë. Mësaru cui'ne pa'iyë. ⁴⁰ Huesëohua'i, ña ma'ñe ëmëje'e nesiquëpi sa'nahuë ayeje Maija'quëpi nese'e a'ë. ⁴¹ Jaje pa'ina, peocohua'ina isijë'ë, mësaru sa'nahuë payere. Jaje yo'oto si'aye tsoa tose'e pa'ija'coa."

⁴² Teayerepa mësaru fariseo pai maña. Mësarupi diez topëa neni te'ore Maija'quëna isiyë, añaña huëo seña nejë añañere, cui'ne tase'e coní. Jaje de'oye yo'ojëta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quë oiyeje pa'ye yo'oyere peocohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mësaru tsoe de'oye yo'oyena coní.

⁴³ iTeayerepa mësaru fariseo, pai maña! Pai tsi'si huë'ñare de'o saire ñu'ijëna, ñajë paipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajajë cuasacohua'i a'ë, cui'ne co'amaña huero huë'ñare nëcajëna, jai pai iti maca ñacohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajë de'oye pëpajajë cajë, mësaruje teaye yo'ocohua'i a'ë.

⁴⁴ Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai cōni teayerepa coa cacohua'i a'ni, tasi daripēje pa'iohua'ini, pai ñama'pē tsa'cujē si'si neñeje yo'oyē.”

⁴⁵ Jaje caquēna, cuañese'e ye'yaquēpi ñeje caquē sañope sehuopi:

“Ye'yaquē, jaje mē'ē cani yēquēreje tea ju'i cayē.”

⁴⁶ Jaje caquēna, Jesupi sehuopi:

“Teayerepa mēsaruje cuañese'e ye'yacohua'ije yo'oyē. Yecohua'ise'ere dēquē co'amañare hue'ocaiyē. Jaje yo'ojēta'a mēsarupi te'e moño macaje se cōcaiye coecohua'i a'ē.

⁴⁷ Maija'quē yo'o ja'ñere quēacaicohua'ire jare mēsaru aiohua'ipi huani jēoni tasi daripēare mēsaru teayerepa ne de'huacohua'i a'ē. ⁴⁸ Jaje yo'ojē mēsaru aipē yo'ose'ere de'oji cuasajē yo'oye ñaño pa'iji, mēsarupi iohua'i huani tasi daripēare ne de'huajēna.

⁴⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē i ta'ñe asayepi capi: ‘Jējo saoja'quē a'ē yequē mu'se yo'o ja'ñere ca nēcohua'ire cui'ne sahuani yē'ē coca quēacohua'ire nesicohua'ireje jaohua'ini huani jēaja'cohua'i a'ē, yecohua'ini coa jōsa yo'ojē.’ ⁵⁰ Jaje pa'ina, yeja de'huasi macapi ite quēacaicohua'ire huaisi do'ire yure pa'i paini Maija'quēpi seja'quē api. ⁵¹ Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macaja'a acohua'i do'ire yēi ñamare ēo hue'ñana cui'ne Maija'quēre se huē'ena joporepa. Jaje pa'ina, nuñerepa cayē quēapi, yure pa'i paina seja'quē api, tsie do'ire.

⁵² Teayerepa mēsaru cuañese'e ye'yacohua'i nuñerepa cocare yahueyē. Jaje yo'ojē coejē yecohua'i asañu'u cajē yēcohua'ireje ēsejē sañope yo'oyē, mēsarupi.”

⁵³ Ñeje Jesús caquēna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i ai pētitei'ē. Jaje pa'ijē jaiye se huēohuē. ⁵⁴ Sejēna, tayo sehuouna, ñani tseañu'u, co'aquē api cajajē cuasajē.

12

Coa Cayere Sañope Yēhuoye

¹ Jai pai mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa timēni sa'ñe ju'ajē yo'ohuē. Yo'ojēna, Jesupi i ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca huēopi, ñeje:

“De'hua ñajē'ē, fariseohua'i porere. Jaje cani capi fariseohua'i coa cajē yo'oyere ye'yema'pē pa'ijē'ē caquē. ² Jaje pa'ina, asama'pēna yo'ose'ere ti'a ja'ñe a'ē cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja'ñe a'ē. ³ Jaje pa'ina, mēsaru nea hue'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja'cohua'i a'ē, cui'ne yahurepa tu'rihuēna sioni case'ere huē'e sa'nihuēpi nēcajē cui ja'ñe a'ē, pai asa hue'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquē'ni

(Mt 10.28-31)

⁴ Jaje pa'ina, cayē, mēsarute. Capē huaicohua'ire ca'rama'pē pa'ijē'ē. Jaohua'i cato jerepa yo'oye peoyē. ⁵ Jaje pa'ina, quēasi'i. Ca'rajē'ē, huani jēosi jeteyo'je toa yejana jējo saquēni. Jaje pa'ina, ca'rajē'ē, Maija'quēni.

⁶ Mēsarupi asayē, cinco pi'ani caya tē'ña isicohua'i a'ē cajē. Jaje a'ri do'iohua'ita'are Maija'quē huāñeyema'ē ñacaiji. ⁷ Jaje pa'ina, mēsaru nañaque cuēcuese'e a'ē, ca'rama'pē mēsarupi. Jaje pa'ina, pi'a jerepa do'icohua'i a'ē.

Jesure Cacaiye Pa'iji

(Mt 10.19-20, 32-33; 12.32)

⁸ Si'aohua'i mēsarupi yē'ēni ca'rama'pē yē'ē cajeipi cacohua'ire cato, yē'ē Pai Maquēje Maija'quē huiñaohua'ina yē'ē cajeipi quēaja'quē a'ē cayē. ⁹ Jaje cui'ne yē'ēni ca'rajē cajei peoyē, pai asa hue'ñana casicohua'ire yē'ēje cui'ne Maija'quē huiñaohua'i ña hue'ñana yē'ē cajei peoji, caja'quē a'ē.

¹⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Pai Mamaquëre co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe ti peoji.

¹¹ Mësarute tseani pai tsi'si huë'ñana, panita'a pai yo'oye ñacohua'i quë'rona co'aye yo'ocohua'i a'ë cajë sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pë pa'ijë'ë, me sehuoja'cohua'i a'ni cajë. ¹² Iti caye ti'asi maca Maija'quë joyopi quëaquëna, mësarü caja'cohua'i a'ë."

Jaiyere Payepi Huajëya'ye Neñe

¹³ Pai jopopi Jesure capi, ñeje:

"Ye'yaquë, se quëajë'ë, yë'ë a'yëre yë'ëreje co'amaña huacaijaquë ja'quë pase'e."

¹⁴ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"¿Ina, nepi yë'ëre pai yo'oye ñaquëre cui'ne co'amaña huahuequëre cuañere'ni?"

¹⁵ Yequëje capi, Jesús:

"Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Jaje pa'ina, pai pa'iyë cato jaiye co'amaña payepi cöcaina, pa'iyë peoji."

¹⁶ Jaje caquë pai pa'iyere tiñarepa quëasi'i caquë capi:

"Pa'iji, te'i ëmë jaiye co'amaña paquë. Pa'ina, i tasi co'amañapi jaiye tëa ja'ñepi quëji'i.

¹⁷ Ja maca ñani jaiye co'amaña paquëpi ¿me neja'quë a'ni, iti de'hua huë'ñaje? ¿Jërona de'huaja'quë a'ni, quëise'e? caquë cuasa huëopi. ¹⁸ Ja maca cuasapi, peo huë'ña ja'rë de'hua huë'ña pa'ise'e nejoni yeque jerepa jai huë'ña nesi'i. Neni jërona de'huasi'i si'aye yë'ë tëase'e cui'ne si'aye yë'ë tsoe paye cöni. ¹⁹ Ja jeteyo'je de'huani yë'ëja'a casi'i: 'Jaiye co'amaña de'huase'e payë, tsoe ometëca pa'i ja'ñere pëa huajëquë sihuaquë ucuquë ai pasi'i' cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquëna, Maija'quëpi ite capi: 'Huesë maca, iye ñami më'ë ju'ija'quë a'ë. Jaje pa'ina, më'ë de'huase'e ¿ne tse pa'i ja'ñe a'ni?' ²¹ Ja maca pönëni si'aohua'ire capi. Jaje yo'oye pa'iji. Jaiye co'amaña paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato."

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Mt 6.25-34)

²² Jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi:

"Jaje pa'ina, mësarute co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cuasajë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere caña ju'ija'cohua'i a'ni cuasajë. ²³ Ao aña jerepa do'iyë a'ë, pai pa'iyë. Cui'ne caña ju'iyë jerepa do'iyë a'ë, mai capë. ²⁴ Ñajë'ë, jaohua'i pë'përi, co'amaña tama'cohua'ita'a cui'ne tëama'cohua'ita'a cui'ne iti ca de'hua huë'e peocohua'ita'a cui'ne pëa huë'ña peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi cöcaina, pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, mësarü pi'a seña maca do'icohua'i a'ë, pairepa sëte. ²⁵ Jaje pa'ito ¿nepi mësarü acohua'i ai co'a ju'i do'ire metro joporeja'a tsoacohua'i ai de'oja'cohua'i a'ni? ²⁶ Jaje pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri maña pa'ise'ere jaiye se mëoñu'u ai jerepa cuasaye'ni. Jaje pa'ito ¿me neñu'ju airepa yequë co'amañare co'a ju'iñe'ni?

²⁷ Ñajë'ë, cui'ne jorore coa mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne yëije oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Jaje pa'ina, cayë, pai ëjaë Salomón maca i de'o huë'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje pa'irepa ju'iyë papi. ²⁸ Jaje Maija'quë taya mañata'a de'oye suñacaise'ere paji, coa yures'e pani ñamina'a tsoe ju'ise'e pa'ina, toana ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ito mësarute ai jerepa caña suñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, co'a ju'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cui'ne jere ucuja'cohua'i a'ni cuasajë. ³⁰ Iye yeja pai jaje ai cuasajë pa'iyë, si'aye iyere. Jaje pa'iquëta'a mësarü tsoe mësarü ja'quëre payë, si'aye mësarute jopo caraye asaquëni. ³¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë cuña te'tere ai oijë yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye isiquëna, co'amaña pajë'ë.

Ma'tëmo Co'amaña *(Mt 6.19-21)*

³² Ca'rama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre asacohua'i mësaru a'ri pa'i maña'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëpi i cuañe tē'tere isiye yëji. ³³ Mësaru paye pa'ito isijë'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa isijë'ë. Jaje yo'ojë ai huano topëa de'o ma'ñere tija'jë'ë. Ma'tëmo co'amaña carajai ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore pu'juje pu'juma'tore paja'cohua'i. ³⁴ Mësaru co'amaña pa hue'ñare, cui'ne jarote mësaru joñoaje pasipi.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

³⁵ Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë. ³⁶ Fiesta ña tējini ëjaë co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'iyeye pa'iohua'i pa'ijë'ë. Titani eta sa'rona tē'ca maca esa hui'yocaiyeje yo'oja'cohua'ipi. ³⁷ Sihua'cohua'i a'ë, iohua'i ëjaëpi utejë pa'ijëna, titaëna ñani. Nuñerepa cayë, iohua'i ëjaëpi sihuaquë ao ai saihuëna soini aore aoja'quë api. ³⁸ Ñami joporepa panita'a ñata ñami titaquëta'a, sëtasicohua'ini titaquë pa'ito sihua'cohua'i a'ë, ite necaicohua'i mañapi. ³⁹ De'hua asajë'ë, co'amaña ñaquë dai ja'ñere asasiquëpi utequë pa'ito i huë'e co'amaña imani saye peoji. ⁴⁰ Mësaru huesë maca Pa'i Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë."

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë (Mt 24.45-51)

⁴¹ Ja maca Pedropi capi:

"¿Ëjaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire caquë ye'yase'e a'ni?"

⁴² Caquëna, Ëjaëpi sehuopi:

"¿Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi i ëjaë ñacaijë'ë huë'e pa'iyeye case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne i ëjaë jo'yareje ao de'oye aoquë yo'oquë? ⁴³ I ëjaë titaquë ñaquëna, i case'eye yo'oquë, cato de'oye pa'ija'quë api. ⁴⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi si'aye i co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye i co'amañare ñacaijë'ë caquë isija'quë api. ⁴⁵ Jaje isiquëni i jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nëija'quë api caquë i ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'i iti huë'e pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne ao fiesta nequë ai huëoni cui'ne cono ucuquë cuepe huëoni. ⁴⁶ Yo'o maca i ëjaë co'ija'quë api, i jo'yaë huñëyeni utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi nejoja'quë api, i yo'osi do'ire ai si'seni.

⁴⁷ I ëjaë yëye i jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne i caye sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye tē'ca cuañoñe pa'iji. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are i ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña tē'ca cuañoñe pa'iji. Jaje pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai seña pa'iji, cui'ne iti de'hue nequëni nequë api cuasani ai jerepa cuañoñe pa'iji.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye (Mt 10.34-36)

⁴⁹ Iye yejana yë'ë toa tsëosi'i caquë daë'ë. Tsoe co'arepa toa ne'su mëiñeje yo'oquëna, ñara'ye, merepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye. ⁵⁰ Ja saoma' do'ire yure cato oco doyeje pa'ye ai yo'oyepi yë'ëre yo'oquëna, tējiyerepa ai yo'oquë tēto saija'quë a'ë caquë oiyë.

⁵¹ ¿De'oye pa'i ja'ñere dapi, cuasaye mësaru? Paní. Coa ai jerepa huahueyere dahuë.

⁵² Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato cinco te'e tsëcapëre pa'icohua'ipi huani toasocohua'i sañope yo'oja'cohua'i a'ë, cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasocohua'ini sañope yo'oja'cohua'i a'ë. ⁵³ Cui'ne pëca ja'quëpi mamaquëre sañope yo'oye pa'iji. Mamaquëpi pëca ja'quëre sañope yo'oye pa'iji. Cui'ne pëca ja'copi mamaconi sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamacopi pëca ja'core sañope yo'oye pasipi, huaopi io mamaquë nējore sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquë nējopi huaore sañope yo'oye pasipi."

Mai Yure Pa'iyeye Cuasaye (Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Jesupi capi, paire:

“Ēsē caje huē'ñapi nea siri mēina, ñani cacohua'i a'ē ocoja'coa. Carena, cui'ne ocoji. ⁵⁵ Jaje cui'ne huē'ehuē te'tepi tutuquēna, ñani cayē ai ēsē uja'coa. Jaje carena, cui'ne ēsēquē uji. ⁵⁶ Coa cacohua'i, mēsaru ta'ñe cacohua'i a'ē ma'tēmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a ¿me yo'ojē mēsaru pa'i tēcahuē ayere yure jaje yo'o macare pa'iyē caje asa ma'ñe'ni, ta'ñe?

Esa Ne De'huaye
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ ¿Me yo'ojē mēsaruse'e tayo yo'oye ñani? ⁵⁸ Jaje pa'ina, yequēpi mē'ēre do'i paquēpi canī saquē pa'ito mē'ēre do'i paquē api caquē saquēni du'ru ne de'huajē'ē, ja yē'ta'a pa'i yo'ose'e ñaquē quē'rona ti'ama'nē. Jaje ne de'huaēna, pa'i yo'oye ñaquē quē'ro sama'ē pa'ija'quēre. Jaje mē'ēpi yo'oma'ē pa'ito pa'i yo'oye ñaquēpi co'acohua'ire cocohua'ina isina, jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co huē'ñana coja'cohua'i a'ē, mē'ēre. ⁵⁹ Jarona cosiquē pani etaye peoji, mē'ēpi si'aye mē'ē do'i saima'ē pani.”

13

Huajē Pa'iyena Ponañe Pa'iji

¹ Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jēani, cui'ne iohua'i ēojē seña'u caje huaisicohua'i tsiena pa'i tsiepi co'meni yo'ose'ere, yecohua'ipi quēahuē, Jesure. ² Quēajēna, capi:

“¿Mēsarupi cuasani huani jeosicohua'ipi Galilea paire seña maca co'acohua'i paē'ē, cuasaye? ³ Pani. Jaje pa'ina, cayē, mēsaru. Ja'rē yo'oyere jeoni ponēma'cohua'i pani si'a pa'i mēsaruje jaje yo'o cuañoja'cohua'i a'ē. ⁴ Mēsarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloé tupēpi quēo huea'co'ē, cuasaye. ⁵ Pani. Nuñerepa cayē. Jaje pa'ina, mēsarupi huajēye pa'ie ponēma'cohua'i pani jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'ē.”

Higuera Ñē Ayere Quēaye

⁶ Ja maca Jesús pa'i yo'oyeje pa'ye neni quēaquē capi:

“I yejana tasi ñē paquēpi quēima'o paco caquē sanī ñaquēna, quēima'co paji'i. ⁷ Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquēre capi: ‘ina, toaso ometēca daiyē, iti ca quēise'e ñasi'i caquē. Daiquēta'a ti'ama'ē pa'iyē, quēisico pa'iona. Jaje pa'ito cuēni jeojē'ē. Me nesi'co coa yejare quē'eñe nēcaco'ni.’ ⁸ Caquēna, iti yeja ñacaiquēpi sehuopi: ‘Ējaē iye ometēcahuēse'e pa'ija'co, a'ji yeja neni yequē co'amañapi oñasi'i, quēija'core. ⁹ Jaje neruta'a quēti'ñe pa'io iti ca. Jaje neruje quēima'ona, ña jujani ja macata'a cuēni jeojē'ē, capi.”

Jesupi Nomioe Jujupi, Huajē Mu'se Pa'ina

¹⁰ Huajē mu'se pa'i tsi'si huē'ñana ye'yaquēna, ¹¹ jarote paco'ē, te'o nomio diez y ocho ometēca ju'ico, huatipi ne quē'casicopi ti nuiñe nēcaye peocopi. ¹² Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:

“Nomio mē'ē ju'i dahuē tsoe jeopi. De'oye pa'ijē'ē.”

¹³ Caquē ja maca i jēñapi iona pato maca jare iti macapi nuñerepa nēcaco ponēni, Maija'quē de'oquē api, sihuaco ca huēo. ¹⁴ Jaje Jesús huajē mu'se jujuna, ñani pa'i tsi'si huē'e ñacaiquē ējaēpi iyere ñani pēi, paire capi:

“Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja mu'seña jaje pa'ito dani juju cuañojē'ē, pani huajē mu'se juju cuañoñe.”

¹⁵ Caquēna, ja maca Ējaēpi sehuopi:

“¿Coa cacohua'i pa'i! ¿Joyema'cohua'ini mēsaru acohua'i je'quē, huajē mu'se pa'ina, mēsaru duruhuequēpi panita'a burropi oco ucuja'quēre? ¹⁶ ¿Ico nomio cato Abraham

tsëcapë aconí Satanáspi diez y ocho ometëca huëse'eje pa'ioni, joyeye co'aquë huajë mu'se pa'i do'ire?"

¹⁷ Jaje Jesús caëna, ìte sañope cacohua'ipi huajëya'yerepa maire caë'ni cuasahuë. Jaje cuasajëta'are si'a paì sihuahuë, Jesús paì yo'o tì'a ma'ñere de'oye yo'oquëna, ñani.

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Ja maca capi:

“¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye? ¿Iquena cui'ne pa'ye neni ñora'ye? ¹⁹ Jaje canì capi, a'ri mostaza càre taquëpi yejana taëna, ai de'oni jai soquë yë de'ona pì'api ìti ñë capëana tsianoa nejë payeje pa'ye a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e
(Mt 13.33)

²⁰ Jaje canì yequeje capi, Jesús:

“¿Iquepi conì cui'ne pa'yeje ne ñora'ye, Maija'quë te'te aye yo'oye? ²¹ Canì capi: Pan necopi harinare toaso jai jì'so neni cui'ne o'sa mëñere a'ri maña ìona co'meni ìona si'a sëpë juju mëicoa. Ja juju mëñeje pa'ye yo'oye a'ë, Maija'quë te'te ayeje.”

A'ri Jato Sa'ro
(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalénna sai, paì daripëa cui'ne a'ri daripë pa'icohua'ire ye'yaquë sa tëtò saji'i.
²³ Jaro pa'iquëpi seji'ì, ìte:

“Èjaë, ¿a'ri paì maña pa'iyë, huaso cuañocohua'i?”

Caquëna, ìpi sehuopi:

²⁴ “A'ri jato sa'roja'a cacasi'ì canì si'a më cuasayepi yo'ojë'ë. Jaje pa'ina, cayë mësarute paì cacayere yëja'cohua'ì a'ë. Jaje yëjëta'a caca tì'ama'pë pa'ija'cohua'ì a'ë.
²⁵ Ja maca ìti huë'e aquëpi huëni jato sa'ro sïosi maca, mësarù hue'se pa'isicohua'ipi caja'cohua'ì a'ë jato sa'rona të'cajë ‘Èjaë, hui'yojë'ë’. Jaje cajëna, ìpi casipi ‘ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'ì a'ni.’ ²⁶ Caquëna, mësarupi ca huëoja'cohua'ì a'ë: ‘Më'ë ja're conì aijë cui'ne ucujë yo'osicohua'ì a'ë cui'ne jare më'ëpi pa'ì huë'ñana dani ye'yasiquë a'ë.’ ²⁷ Cajëna, sehuoja'quë api: ‘Tsoe cahuë ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'ì a'ni. Saijë'ë, co'ayese'e yo'ocohua'ì.’ ²⁸ Jaje casi maca Maija'quë te'tere Abraham, Isaac, Jacobo, cui'ne Maija'quë yo'o ja'ñere quëajë pa'isicohua'ì pa'ijëna, ñani mësarupi hue'sena jeocosicohua'ì pa'ijë cuji quì'cojë oija'cohua'ì a'ë. ²⁹ Ja maca daija'cohua'ì a'ë ëmëje'e te'te cui'ne huë'ehuë te'te, ësë mëi huë'ña cui'ne sa'nihuë paipi Maija'quë quë'rona tsì'sini ao aija'cohua'ipi. ³⁰ Ja maca yure teaye pa'iohua'ì pa'isicohua'ì jerepa pa'iohua'ì pa'ija'cohua'ì a'ë cui'ne yure jerepa pa'iohua'ì pa'isicohua'ipi teaye pa'iohua'ì pa'ija'cohua'ì a'ë.”

Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiye
(Mt 23.37-39)

³¹ Jare ja mu'se daë'ë, fariseo paì dani ìte cahuë:

“Saijë'ë, Herodes më'ëre huani jëosi'ì caji.”

³² Cajëna, ìpi sehuopi:

“Sani cajë'ë, jaëte co'aquë ta'ñe asama'quëre: ‘Yure, cui'ne ñamina'a huatiohua'ire eto saoquë yo'oni cui'ne ju'icohua'ire juju tējini ñamina'a jerepa mu'se saosi'ì.’ ³³ Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a yo'oja'quë a'ë yure, ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'seje. Co'aji, Maija'quëre quëacaiquëpi Jerusalén peo huë'ñana ju'ito.

³⁴ Jerusalén Maija'quë yo'o ja'ñe quëacaicohua'ire huani jëo daripë! Cui'ne Maija'quë më'ëni caquë jëjo daocohua'ire quëna pëapi jëa daripë. Jaiye mësarute oi cura mamajëre oio capëa huë'ehuëna coyeje yo'osi'ì caquë yo'oquëna, coehuë. ³⁵ Mësarute Maija'quëpi

jeocoja'quë api. Cui'ne yë'ëre ña coñe peoja'cohua'i a'ë, 'mësarupi de'oquëre pa'ni Ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca ti'añe pato."

14

Jesupi Coto Dahuë Ju'iquëre Jujucaiye

¹ Huajë mu'se ti'aëna, Jesús saji'i, fariseo ëjaë huë'ena, ao asi'i caquë. Saquëna, fariseohua'ipi huajë mu'se i yo'oquëna, ñañu'u cuasajë cui'ñani ñahuë. ² Ñajëna, i ñaquë ñu'i hue'ñare te'i coto dahuë ju'iquëpi paji'i. ³ Pa'ina, Jesús seji'i, cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo paire:

"¿Jujuye de'oquë huajë mu'se pa'ito ju'iquëre, mësarupi asato, panita'a jujuye pañe?"

⁴ Jaje caquëna, coa ai jerepa cama'pë paë'ë. Pa'ijëna, ipi ju'iquëre jujuni capi, saijë'ë.

⁵ Jaje se jujuni fariseohua'ire capi:

"¿Nepi mësarua acohua'i burropi panita'a huequëpi cojena tomesiquëre etoma'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'i do'ire?"

⁶ Caquëna, ti sehuoye pahue.

Huejajëna, Soisiquë Yo'oye

⁷ Soisicohua'ipi de'o ñu'i saina co'ejë ao ai saihuëna ja'rujëna, ñani Jesupi jaohua'ire ñeje yëhuopi, iohua'i asa ja'ñere:

⁸ "Më'ëni yecohua'ipi huejajëna, ñaja'quëre soisiquë pani de'o ñu'i saihuëna tëtto sani ja'ruma'ë pa'ijë'ë. Ja'runi ñu'ina, më'ë jerepa pa'ini dani mësarute soisiquëpi cama'quëni: 'Më'ë ñu'i saihuëre iquëna isijë'ë.' ⁹ Caquëna, më'ëpi pai ñajëna, huajëya'ye huëni ai jeteyo'jerepa ñu'i saihuëna sani ja'ruma'quëpi jaje yo'osi'ni. ¹⁰ Jaje yo'oma'ë, huëosicohua'i pa'ito, jeteyo'je ñu'i saihuëna ja'rujë'ë. Jaje ja'rusiquëpi ñu'ina, më'ëre huëosiquëpi dani cajuquë: 'Yë'ë cajei, iño de'o hue'ñana dani ja'rujë'ë.' Jaje cato më'ëje sihuaquë i ja're coní ao ai saihuëna ja'rusicohua'i ñajëna, de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ë a'ë jerepa pa'i caquë ija'a yo'osiquëpi coa ai jerepa co'aquë maca pönëne pa'iji. Cui'ne iti co'aquë teaye pa'i pa'isiquëpi jerepa pa'i pönëne pa'iji."

¹² Capi, ite soisiquëreje:

"Aore aequë pani, panita'a na'iquëna, aore aequë pani, soima'ë pa'ijë'ë, më'ë cajeohua'ire, cui'ne yo'je tsire cui'ne më'ë do'ijëre cui'ne më quëno maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Më'ëpi jaje soisiquë pa'ito iohua'ijë më'ëreje soija'cohua'i a'ë, aija'quëre. Ja maca saise'eje pa'ye pasipi. ¹³ Jaje pa'i do'ire më'ëpi aore paquë pani soijë'ë, co'amaña peocohua'ini, co'a de'osicohua'i mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini. ¹⁴ Co'ye isiye ti paja'cohua'ini cöcailjë'ë. Jaje pasicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i ju'isicohua'ipi huëi maca më'ëje huëni sai cuañoja'quë a'ë, Maija'quëni."

Aojajë Caquë Jai Paire Soiye

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Jaje iyere caquëna, asani ao ai saihuë ñu'icohua'i aquëpi capi, Jesure:

"De'hue Maija'quë te'tere pa'i ao aija'quëpi sihuaquë pa'iji."

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquë jai paire huëopi. ¹⁷ Huëosiquëpi ao ai macarepa ti'aëna, i jo'yaëre capi: 'Quërëjaijë'ë, huëosicohua'ire si'aye ne saohuë' capi. ¹⁸ Jaje casiquëta'are si'aohua'i paja'quë pa'ini ca huëohuë. Du'ru macarepa aquëpi capi: 'Ja'arepa yejare huerohuë. Jaote sani ñañeque pa'iji. Care payë, yë'ëre oi cuasama'ë.' ¹⁹ Yequëpi capi: 'Diez duruhuequëre huerohuë, yeja a'jiñe necohua'ire jaohua'ire neñañeque pa'iji. Yë'ëre ai cuasama'ë, pa'ijë'ë.' ²⁰ Yequëpi capi: 'Ja'arepa huejahuë. Jaje pa'ina, saiye pañë.' ²¹ Ja maca i jo'yaë co'ini i asase'ere si'aye quëapi. Quëaquëna, Ëjaëpi asani pëi i jo'yaëre capi: 'Esa sani jaje pa'ito co'amaña peocohua'ini, cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'ojë pa'icohua'ini ti'ani dajë'ë, jai daripë cu'i ma'ña

pa'icohua'ini.' ²² Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaëpi capi: Ëjaë më'ë cuañese'eje yo'ohuë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a peo sa'noa pa'iji, timëñe peoye. ²³ Jaje caquëna, ëjaëpi i jo'yaëre capi: 'Sani iye daripëpi sai ma'aña pa'icohua'ini cuañejë'ë, dani yë'ë huë'e timëjajë.' ²⁴ Care payë, yë'ë du'ru huëosicohua'i aquë te'ije aña peoji, yë'ë ao macarepa."

Jesús Tui Do'ire

²⁵ Jai pai Jesure tuijëna, ipi co'ye ponëni iohua'ire capi:

²⁶ "Yë'ëre tuiye yëni ai yë'ëni oiye pa'iji, ja'quëre, ja'core, nējore, mamajëre, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iyë oiye jerepa. Jaje yë'ëni oima'quë pani yë'ëre ye'yequë pa'iyë peoji. ²⁷ Cui'ne yë'ë do'ire i pa'iyë ai yo'oye pa'itoje jare tusi'i cuasama'ë, coa tusi'i caquë yo'oquë pani yë'ëre ye'yequë peoji. ²⁸ Cui'ne mësaru acohua'ipi jai huë'e neñu'u cajë huëocohua'i pani du'ru ja'runi dujë cuasacohua'i a'ni ¿Je ja'yepi curiquë neja'cohua'i a'ni cajë? ²⁹ Jaje de'oye cuasama'pë, coa ja'a huëo macase'e neni, cui'ne jeteyo'je ne saoye pato, si'aohua'i iti ñasicohua'ipi cue'cue huëoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayere ñani. ³⁰ Ja maca cue'cuejë caja'cohua'i a'ë: 'Nesi'i caquë huëosiquëta'a ne sao ti'ama'ë pa'iji.' ³¹ Jaje pa'ina, cui'ne pai ëjaë yequë yeja ëjaë ja're uihuasi'i cani, ne ti'añe pa'iquë caquë ja'runi cuasani, i soldado paire cue'cue ñaquëna, diez mil pai pa'iyë. Pa'ijëna, ite huaajo daquëpi paji veinte mil soldado paire. ³² Paquëna, neña jujani, ja yë'ta'a yequë ëjaë so'ore pa'ina, uihuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jëjo saoja'quë api. ³³ Jaje cui'ne mësaru acohua'ipi si'aye ja'rë pa'ise'ere jeoñe coecohua'i pani, yë'ë yo'oye ye'yecohua'i peoyë."

Asije Pa'i Ayere

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ Asi de'oye a'ë, saija'ña pani. Jaje pa'iquëta'are sai ja'ñere carajaisico pani ¿me cui'naopi sai ja'ñe de'o coco'ni? ³⁵ Cui'ne me cōcaico'ni pu'cani nea ya'o neina, tañu'u cajë nesi tsu'supëje, co'a de'ose'e pani. Jaje pa'ina, coa jecoye pa'iji, yeja ne de'huaye cōcai ma'ñe pa'ito. Cajoro quë'iohua'i sēte cuasajë asajë'ë."

15

Yëi Ñama Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

(Mt 18.10-14)

¹ Pa'i do'ire curiquë secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i Jesure asañu'u cajë tsio da'ë'ë, i quë'rona. ² Jaje yo'ojëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cōni cue'cuejë ñeje cahuë:

"Iye ëmë co'aye yo'ocohua'ini yëquë tsioni aiji."

³ Jaje cajëna, Jesupi pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, iye:

⁴ "¿Nepi mësaru acohua'i aquëpi cien yëi ñamare paquëni te'i jaohua'i aquëpi ne huesëna ne huesëjaquë noventa y nueve pa'ijajë cani co'ema'quë a'ni, ti'ama'ë pani? ⁵ De'hue co'equë ti'ani sihuaquë tata tupëna coa seoni. ⁶ I huë'ena ti'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye pa'icohua'ire soihuë, yë'ë ja're cōni sihuajë'ë, ne huesësicore ti'a do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, co'aye yo'oquëpi ja'rë pa'ise'ere jeoni pōnëto huiñaohua'ipi ai sihuayë, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerepa."

Curi Tëqui Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

⁸ Cui'ne ¿ico nomiopi diez tē'ña pasiconi te'o ne huesëni toa tsëoni si'a huë'e ñare paco yuaco co'ema'coa, ti'aja'coa'ë caco? ⁹ Jaje de'hue co'eco ti'ani io cajeohua'i ja're cōni cui'ne io quëno maca huë'e acohua'i ja're cōni sihuaco casio: 'Yë'ë ja're cōni sihuajë'ë, curi tē'qui ne huesësicore ti'ahuë.' ¹⁰ Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huiñaohua'i sihuaye pa'iji, te'i co'aye yo'oquëpi i pa'ise'e jeoni pōnëto."

Pōsë Huesëquëpi Yo'oye

¹¹ Jesupi capi, yequeje:

“Caya mamajë ëmëohua'ire paquë paji'i. ¹² Pa'ina, yo'jeipi capi pëca ja'quëre: 'Ja'quë isijë'e, yë'ëre isija'a co'amaña ca nëose'ere.' Caquëna, pëca ja'quëpi co'amañare huahuecaji'i, pai ñape iohua'i pa ja'ñe. ¹³ Isisi jeteyo'je a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi i yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni saji'i, ai so'o yejana. Jaronasani si'a curiquë co'ayere yo'oquë nejo saopi. ¹⁴ Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye ao peopi, ja yeja. Ja maca ipi ao ëa ju'i huëopi. ¹⁵ Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë co'amañare. Jaëpi ite cuañepi i jo'ya sesere ñacaijë'e caquë. ¹⁶ Ja maca ai ao ëaye ti'aëna, sese aïñere ati'ñerepa nëji'i. Ite yecohua'ije ao aofne pahue. ¹⁷ Ao ëa ju'i cuasa huëopi, 'ja'quë huë'e co'amaña necaicohua'i co'arepa ao ani huajëjë. Pa'ijëna, iñore yë'e teaye ao ëa ju'i pa'ie.' ¹⁸ Jaje pa'ito ja'quë pa'i hue'ñana co'ini ite casio: 'Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë. ¹⁹ Më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne cuañejë'e.' ²⁰ Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ena.

Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ite teayerepa yo'oroja'quë'ni cuasani ite ñani, ja maca huë'huë tomejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë sihuapi. ²¹ Ja maca mamaquëpi ite capi: 'Yë'e ja'quë co'aye yo'ohuë, Maija'quëre cui'ne më'ëreje. Jaje pa'ina, më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre.' ²² Jaje caquëna, pëca ja'quëpi capi, i jo'yare: 'Esao maña de'o cañare etoni suñacaijë'e. Cui'ne i moñona aniño suñacaijë'e, zapatoje suñacaijë'e, i quëo. ²³ Cui'ne duruhuequë tsj jujusiquëni dani huani jeojë'e, aña'u jai pai tsi'sini sihuajë. ²⁴ Iquë yë'e mamaquë ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi ti'asiquë pa'iji.' Jaje cani sihuaquëna, jaiye ao ne huëohuë.

²⁵ Jaje yo'ojëna, i mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne hue'ña pa'iquëpi. Huë'e ja'ye ti'laquë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye. ²⁶ Asani posëohua'i aquëre soini seji'i. Iquere jaje yo'oye'ni jaro, caquëna. ²⁷ Tsj posëpi ite capi: 'Më'ë yo'jeipi daji'i. Jaje daquëna, më'ë ja'quëpi huequë tsini huaijë'e jujusiquëni cuañepi, i huajëquëpi cui'ne de'oye titasi do'i caquë.' ²⁸ Jaje quëaquëna, maja'yëpi pëi cue'yonni huë'e cacaye coequëna, pëca ja'quë etani ite huë'ena cacani ñajë'e caquë ai seji'i. ²⁹ Seina, ipi pëca ja'quëre capi: 'Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'e necai pa'ie, ti josa coeye peoyerepa. Jaje pa'iquëta'are te'e ñamareje yë'e cajeohua'i ja're conni fiesta neja'quëre isiye pahue, më'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are yure iquë më'ë mamaquë më'ë curiquë co'a nomiohua'ini yo'oquë neja saosiquëpi titaëna, sihuaquë duruhuequë tsj jujusiquëre huani jeoni yo'oyë ñañë.' ³¹ Caquëna, pëca ja'quëpi ite capi: 'Yë'e mamaquë më'ë cato si'anë yë'e ja're conni pa'iyë. Jaje pa'ina, si'aye yë'e paye më'ë co'amaña'ë. ³² Jaje pa'ina, yure nuñerepa fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure ti'asi do'ire.' Jaje yo'oyë.”

16

I Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

¹ Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Pa'iji, te'e ëmë co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Jaje pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye yo'oquë saoji, asahuë cajë. ² Quëarena, asani ëjaëpi ite soini capi: '¿Iquere më'ë yo'oquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajë'e, më'ë co'amaña nese'e toyase'ere ñasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'ie peoji.' ³ Ja maca co'amaña ñacaiquëpi ai cuasa huëopi: '¿Me neja'quë a'ni, yure yë'e ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa eto huesoru? Tutuje peoyë, yeja neni tañeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini peoyë isijë'e caquë senirojaiñeje ca'rayë' cuasapi. ⁴ Cuasani capi: Tsoe cuasahuë. Jaje yo'osi'i, yë'e co'amaña neñe peoquë pa'ina, iohua'i huë'ena pëpaja'cohua'ire. ⁵ Cani ja maca soipi te'ohua'ise'ere, i ëjaë do'i pacohua'ire, du'ru aquëni seji'i: '¿Je ja'ye yë'e ëjaëre do'i paquë a'ni?' ⁶ Caquëna, sehuopi ipi: 'Cien jai quëna huëa hui'yape isiye pa'iji,' caquë

co'amaña ñacaiquëpi capi, ite: 'Icoa, mëlë ja'në saija'a do'i caquë toyasico, jaote nejoni esa yecore toyajë'e, coa cincuentase'e.' ⁷ Ja jeteyo'je seji'i, yequëre: '¿Cui'ne mëlë je ja'ye do'i paquë'ni?' Caquëna, ipi capi: 'Cien trigo topëa isiye pa'iji,' caquëna, capi: 'Icoa, mëlë ja'rë saija'a do'i toyasico yecona esa toyajë'e, coa ochenta topëase'e.' ⁸ Ja maca ñapi, i ëjaë jaë co'aquë i co'amaña ñacaiquëpi tsoe si'aye ne de'huasiquëpi paji'i. Jaje pa'ina, iye yeja acohua'i ta'ñe asani yo'ocohua'i a'ë, sehuosicohua'i yo'oye jerepa yo'ocohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iye yeja co'amañapi isijë yecohua'ini cajeohua'ire nejë'e. Jaje yo'ojë saosicohua'ipi ti'ajëna, ti pa'i hue'ñapi sihuaquë daijë'e caquë Maija'quëpi pëpaja'quëre.

¹⁰ De'oyerepa a'ri maña pa'ina, ñacaiquëpi cui'ne jaiye pa'itojë de'oyerepa ñacaiye pa'iji. Jaje a'ri mañare de'oye ñacaima'pë pani, jaiyere paje de'oye ñacaiye peoji. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi coa yeja co'amañare de'oye ñacaima'pë co'aye yo'ocohua'i pa'ito, ¿nëpi mësarute de'hue necohua'i a'ë cuasaja'cohua'i a'ni, de'o co'amañare pare yo'oye pa'ito? ¹² De'oye yecohua'i tsere ñama'pë yo'oto, ¿nëpi isija'cohua'i a'ni, mësarupi pa ja'ñe?

¹³ Jaje pa'ina, ëjaohua'ire necaiquë pani caya ëjaohua'ire necaiye peoji. Jaje yo'oquë pani yequëni coequë cui'ne yequëni oiye pa'iji. Panita'a yeque, yequëni de'oye sehuocai yequëni sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, te'ipi Maija'quëre cui'ne curiquëre necaiye peoji."

¹⁴ Fariseo pai curiquë ai yëcohua'i sëte i cayere asani Jesús coa caji cajë cue'cuehuë.

¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësarupi a'ë, pai ña hue'ñase'e de'ocohua'i a'ë cajë yo'ocohua'i. Maija'quë cato ñaji, mësarupi joñoare, jaje yo'ojëta'are. Jaje pa'ina, pai jaiye de'oye yo'oyë cajë pa'iyere Maija'quëpi coequë api.

Moisés Cuñese'e Cui'ne Maija'quë Cuñe Te'te

¹⁶ Juan pa'i macaja'a Moisés cuñese'e cui'ne Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'i ye'yajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë, de'o cocare Maija'quë cuñe te'tena cacayere. Jaje quëajëna, asajë cacañu'u cajë si'aohua'i tutu yo'oyë.

¹⁷ Ma'tëmo cui'ne yeja carajaiñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato carajaiñe peoyerepa. Ti'asipi, io cayejë.

Nëjore Jeocoye Ayere

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Jaje pa'ina, ëmë huejasiquëpi nëjore jëoni cui'ne yecona se huejani, de'oye yo'oye paji. Cui'ne ëmëre jëocosiconi yequëpi huejani cui'ne co'aye yo'oji.

Ai Jaiyere Paquë Cui'ne Lázaro

¹⁹ Paji'i, te'i ëmë jaiye paquë si'anë de'o caña cui'ne jai do'ire ju'iquë cui'ne si'a mu'seña fiesta nequë de'oyerepa yo'oquë pa'iquë. ²⁰ Jaje pa'iquë pa'ina, cui'ne Lázaro ca'mi quë'ipi teaye yo'oquë pa'iquëje paji'i. Jaje pa'ipi jaiye co'amaña paquë huë'e eta sa'rore ñuji'i. ²¹ Jaje iquë teaye pa'i macapi ao ëa ju'i ao ai saihuë tomeñere ati'ñerepa nëina, ñapi. Cui'ne i a'sire jo'yaque daijë ne'nejëna, ñuji'i. ²² Jaje pa'iquëpi teaye pa'i maca juji'i. Juquëna, huiñaohua'ipi sahuë, ma'tëmona Abraham ja're coní pa'ija'quëre. Jaje cui'ne jaiye paquëje juji'i. Juquëna, tahuë. ²³ Jaiye co'amaña paquëpi juni saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o hue'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne Lázarore.

²⁴ Ja maca ñani cuipi: 'Ja'quë Abraham, yë'ëre oi ñajë'e. Ai yo'oyë. Jëjo saojë'e, Lázarore ocore i moño sa'nihuëna neni dani sësëye yë'ë tsemeñona ne huasojaquë. Ai yo'oyë, yë'ë toase'epi pa'ina.' ²⁵ Jaje caquëna, Abrahampi capi ite: 'Tsihua'e cuasajë'e mëlë de'oye pa'ise'ere ja yë'ta'a mëlë huajëquë pa'inë, cui'ne iquë Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca. Jaje pa'isiquëpi yure ipi de'oye pa'iji, iñore. Cui'ne mëlëpi ai yo'oyë. ²⁶ Cui'ne jaje si'aye iye mëlë yo'ose'e pa'itojë pa'iji, cui'ne jai hua'que tëtëpaje, yëquë tëto saiye peoyerepa cui'ne mëlëje iñona tëto daiye peoye. Jaje pa'ina, iño pa'icohua'i jaro tëto saiye peoji, cui'ne jaro acohua'ije iño daiye peoji.'

²⁷ Ja maca jaiye paquë pa'isiquëpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quë Abraham mē'ère señë, Lázarore jëjo saojë'ë, yë'ë ja'quë huë'ena. ²⁸ Jarote cinco yo'je tsire payë. Sani quëacajë'ë, iño yë'ë ai yo'o huë'ñana daima'pë caquë. ²⁹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Jaohua'i cato payë, Moisés cuñese'e cui'ne yecohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere, jare ñani sehuojajë.' ³⁰ Jaje caquëna, jaiye paquë pa'isiquëpi sehuopi: 'Jaje pa'itoje ja'quë Abraham sehuoye pañë. Ju'isicohua'i aquëpi sani quëatota'a ja'në pa'ise'e jeoni ponëja'cohua'i pa'ini.' ³¹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Moisés cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquëpi huëtujë sehuoye'ni'."

17

Co'ayena Yo'oyena Taiñe (Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupi capi, I ye'yacohua'ire:

"Pai co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquëta'are co'ayere pa'iquëpi yecohua'ire se ye'yaquëna, co'aye ne do'ire teayerepa pa'ija'quë api. ² Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'në, jaje pa'ire ñaje tēcana quëna pëpi sēani jairana jeo dēoto ai jerepa de'o'ñe pa'io. ³ De'hua ñajë'ë. Mē'ë yo'jeipi mē'ère co'aye yo'osiquë pa'ito yo'oma'ë quëajë'ë cui'ne ja'rë yo'ose'ere jeoni ponëna i yo'ose'ere sai de'huacajë'ë. ⁴ Cui'ne mē'eni te'e mu'sere siete pa'ye co'aye yo'osiquë pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: 'Tijupë co'aye yo'oye pa'si'i.' Jaje caquëna, i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'iji."

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quë'i

⁵ Ite ye'yecohua'ipi cahuë, Ëjaëre: Isijë'ë yëquëre ai nuñerepa neñe pa'iji cuasayere.

⁶ Cajëna, Ëjaëpi sehuopi jaohua'ire:

"Mësarupi neñe pa'iji cuasayere a'ri maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayë, iye soquëre iye macapi etani jaira jopore pare sa nēcajë'ë. Ca maca asani sat'iñe pa'io.

Necaiquëpi Yo'oye Pa'iji

⁷ Mësarupi co'amaña necaiquëre pacohua'ini tsio co'amaña ne tējini panita'a huequëre ña tējini co'iquëna, ¿cacohua'i a'ni, 'da sani ja'rujë'ë, ai aija'quë?' ⁸ Jaje cama'pë coa ai jerepa cayë: 'Aore cua'cojë'ë, neato ai ja'ñere, yë'ë ao ai huëosi maca de'oye ao ja'ñere cui'ñajë'ë, yë'ë ani tējisi jeteyo'je mē'ëje ai cui'ne ucuja'quë.' ⁹ Jaje cuñese'ere yo'oquëna, necaire pahuë de'o'ji cajë pëpaye peoji jo'yaëpi cuñese'ere necaito. ¿Me de'o'ji caye'ni, jo'yaëpi cuñese'ere neto? ¹⁰ Jaje cui'ne pa'iji, mësarujë. Jaje pa'ina, Maija'quë cuñese'ere si'aye nesicohua'i pani: 'Co'a jo'ya maña'ë, mē'ë nejë'ë casi mañase'e nehuë,' caye pa'iji."

Diez Ja'ju Dahuë Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

¹¹ Jesús ja yë'ta'a Jerusalénna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tēto saji'i. ¹² Saiquëpi a'ri daripëna ti'acquëna, diez ëmëohua'i ja'ju dahuë ju'icohua'ipi sañope ti'ahuë. Ti'ajëta'a so'ona nēcajani, ¹³ cuihuë:

"Jesús, Ye'yaquë, yëquë mañare oijë'ë!"

¹⁴ Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:

"Sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina iñojaijë'ë."

Jaje caëna, ja saijë iohua'i ju'i dahuë peocohua'i tome huesëhuë. ¹⁵ Ja maca te'i jaohua'i aquëpi ju'i dahuë peo hue'ña tomesiquë pa'i ña jujani Maija'quëni tutu yë'opi caquë sihuacquë co'ipi. ¹⁶ Co'ini do're ja'rupi Jesús ña hue'ñana cui'ne i tsiapi yejare pana nē meni Maija'quëre de'o'ji caquë sihuapi. Iquë ëmë iti sihuasiquë Samaria yeja aquë paji'i. ¹⁷ Ja maca Jesupi capi, ite:

"¿Mësarú diez pa'iohua'i pa'ima'pë pate, iti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i nueve jerore pa'iyë'ni? ¹⁸ ¿Iquë yequë yeja aquëse'e Maija'quëre sihuasi'i caquë co'isiquë pa'iquë?"

¹⁹ Jaje cani ite capi:

“Huëni saijë'ë. Jujuquë api, më'ë cuasani yo'o do'ipi co'yasiquë sëte.”

Maija'quë Cuañe Të'te Pa'i Tì'añe

(Mt 24.23-28, 36-41)

²⁰ Fariseo paipi Jesure seì'ë: ¿Je yëhua Maija'quë të'te ayepi tì'aja'coa'ni? Jaje sejëna, ipi sehuopi:

“Maija'quë cuañe të'te ayere tìñarepa ña'ne peoji, co'amaña ña'neje pa'ye. ²¹ ‘Iñore tsoe pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’ caye peoji. Jaje pa'ina, tsoe Maija'quë cuañe të'te ayere mësaru joponi pa'iji, yure.”

²² Jaje pa'ina, ire ye'yecohua'ire capi:

“Tì'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquë yo'oquëna, ña'ë mu'seña. Jaje ña'ë aquëta'are ña'ne paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje ña'ë aquëna, pa'ijëna, caja'cohua'i a'ë: ‘Iñore pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’. Jaje catoje saima'pë, cui'ne tuima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'ye pasipi. Pai Mamaquë tita mu'se cato asa tayoye peoja'coa. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji, yure pa'i paipi yë'ë coejëna. ²⁶ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye cui'ne pa'ija'coa, Pai Mamaquë daija'a mu'señaje. ²⁷ Ja mu'seña je'quë ao aijë cui'ne ucujë, huejajë cui'ne mamajëre huejojë yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Noé jai yohuëna cacapi. Cacasi maca, jai co'je tì'aëna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuë. ²⁸ Jaje cui'ne Lot pa'i mu'señaje yo'ohuë: Ao aijë cui'ne cõno ucujë huerojë cui'ne yecohua'ina se isijë, co'amaña tajë cui'ne huë'ña nejë paë'ë. ²⁹ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Lot Sodomapi etani saji'i. Saisi maca ma'tëmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequë si'aohua'ire huani jeapi, Sodoma paire. ³⁰ Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquë ñaija'a mu'señaje.

³¹ Ja co'a mu'seña tì'aëna, huë'e hue'sere pa'ijëna, co'amañapi huë'e sa'nahuëre pa'ito ijañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi tsiore pa'icohua'i pani co'ima'pë pa'ijë'ë, huë'ena. ³² De'hua cuasajë'ë, Lot nëjo yo'ose'ere. ³³ Jaje pa'ina, co'ye i pa'yere ai cuasaquë cato si'aye ne huesëye pa'iji.

³⁴ Jaje pa'ina, cayë. Ja ñami cai sai huëna cayahua'i caicohua'i pa'ito te'ire saquë yequëni jëo saiye pa'ija'coa. ³⁵ Cui'ne caya nomiohua'i te'e toacohua'ini te'ore saquë cui'ne yeconì jëo saiye pa'ija'coa. ³⁶ Jaje cui'ne caya emëohua'i tsiore pa'ijëna, te'ire saquëna, cui'ne te'i jëo saisiquë pa'ija'quë api.”

³⁷ Jaje caquëna, iyere asani setëña:

“¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Èjaë?”

Cajëna, ipi capi:

“Ju'isiquë uì huë'ña pë'përi tsi'siyeje pa'ye tsi'sija'cohua'i a'ë.”

18

Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tëjiquë

¹ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ie pa'iji, yo'o jujaye peoye caquë Jesús pai yo'oye ayena tìña caquë ñeje, ye'yapi. ² Ye'yaquë capi:

“Pa'iji, pai daripë pai yo'oye ñaquë, Maija'quëre ca'rama'quëpi, cui'ne yecohua'ireje oima'quëpi. ³ Cui'ne jare ja daripëre paco'ë, hua'jeo. Jaopi pai yo'oye ñaquëna, iote sañope yo'oquëni quëaona ca de'huacaijaquë caco si'anëpi saco'ë. ⁴ Jaje saio yo'ocona, pai yo'oye ñaquëpi coepi. Coesiquëta'a jeteyo'je cuasapi: ‘Maija'quëre ca'rama'quëje cui'ne paireje oima'quëpi. ⁵ Cõcasi'i hua'jeore, josa si'anë daio yë'ë yequere cuasaquëna, cama'o pa'ija'core,’ cuasapi.”

⁶ Jaje capi, iquë pai yo'oye ñaquë co'aquë. Jaje pa'ito Jesús capi: ⁷ “¿Maija'quëre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire cõcaiye paja'quë aë? ¿Tsoe utejë'ë, caquë aë? ⁸ Pani. Jaje pa'ina, cayë, ti tsoe nëiñe peoye cõcaija'quë api, Maija'quë.

Jaje pa'iquëta'are ¿yë'ë iye yejana dai maca, de'hue yë'ëre necaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, tì'aja'quë a'ni?"

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequë Ayere Quëaye

⁹ Pai yo'oyeje pa'ye neni Jesús quëapi, de'ocohua'i a'ë cuasajë yecohua'ire co'acohua'i a'ë cajë coecohua'ire. ¹⁰ Quëa huëoquë capi:

“Caya ëmëohua'i Maija'quëre së huë'ena saë'ë, sëñu'u cajë. Te'i jaohua'i aquëpi fariseo pa'iji, cui'ne yequëpi pa'i do'i curiquë sequë paji'i, pai ëjaëre necaiquë. ¹¹ Pa'ina, fariseopi coa nëcaquë seji'i, ñeje: ‘Ina, ja'quë më'ëre sihuayë, yë'ëre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne nomiohua'ire coa yo'ocohua'ije pa'i peoyë. Cui'ne jaë pa'i do'i sequëje pa'i ti peoyë. ¹² Cui'ne te'e semanare cayaye ao aima'quëpi sei cui'ne yë'ë yo'oquë curiquë neñeje Maija'quë huë'ena diez pa'ye neni te'ore isiquë a'ë, de'hue.’ ¹³ Jaje seina, pa'i do'ire sequëpi so'o macana pëani ñaco ca mañaje ma'tëmona se mëani ñama'ë coa ai jerepa coti sai huëna tē'caquë ñeje caquë seji'i: ‘Ina, yë'ë Ja'quë yë'ëre oijë'ë, yë'ë maca ai co'aquë a'ë.’ ¹⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iquë pa'i do'ire curiquë sequë cato Maija'quëna i co'aquë pa'ie quëa tōni Maija'quë ja're pa'i sihuaquë co'ipi. Jaje co'iquëta'are fariseo cato ti sihuama'ë paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë teaye pa'i a'ë cuasaquëni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji.”

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Jesús quë'rona tsire dahuë, papijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pë pa'ijë'ë ca huëohuë. ¹⁶ Jaje cajëna, Jesús jaohua'ire soini capi:

“Coa ñajë'ë, ësema'pë tsire, iohua'ise'e daijajë yë'ë quë'rona. Maija'quë quë'ro jaohua'ije pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Tsì de'oji cajë yëyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji, Maija'quë cuañe hue'ña.”

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Pai ëjaohua'i aquëpi seji'i, Jesure:

“De'o ye'yaquë, ¿me yo'oni ti pani huesëye tì'aja'quë a'ni?”

¹⁹ Jesupi ite capi:

“¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, te'ije de'oquë. Coa te'i Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ²⁰ Asaquë a'ë, Maija'quë cuañese'e: ‘Nomioire yo'oma'ë nëjore peoni, pa'ire huani jeoma'ë, co'amaña ñama'ë, coa cosoma'ë, cui'ne ëjaohua'ire ñajë oijë'ë, më ja'quëre cui'ne më ja'core.’ Jare më'ëpi asaë.”

²¹ Jaje caquëna, iti sesiquëpi capi, ite:

“Si'anë iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye sehuaquë a'ë.”

²² Jaje caquëna, Jesupi asani ite capi:

“Ja yë'ta'a te'o carapi, më'ëre. Si'aye më'ë payere isijë'ë, peocohua'ini. Jaje më'ë yo'onita'a Ma'tëmore co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²³ Jaje caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sëte. ²⁴ Jaje oina, ñani Jesús capi:

“Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cuañe te'tena cacaye.

²⁵ Camellore miu ñaca cojeja'a etojaiñe ti peoji. Ja jëaye seña maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë te'tena cacaye.”

²⁶ Jaje caquëna, iti asasicohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ito ¿nepi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ina, pai ne tì'añe peoyere, Maija'quëse'e ne tì'añe pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi capi:

“Ëjaë, yëquë pase'e si'aye jeohuë, më'ëni tuñu'u cajë.”

²⁹ Caquëna ìpi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Paìpi Maija'quë te'te do'ire ì huë'e, ja'quëohua'ire, a'yëohua'ire, nējore, mamajëre jëosiquë pani, ³⁰ yequë yejana pa'iyë huëo maca ti pa'iyere tì'aja'quë api.”

Jesús Ì Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesús paì peo hue'ñana ì ye'yacohua'ire soini, capi:

“Yure sañu'u, Jerusalénna. Jarona si'aye tì'aja'coa, Paì Mamaquëre yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'e. ³² Jarona yë'ëre isija'cohua'i a'ë, judío paì peocohua'ina. Isirena, cue'cuejë yo'oja'cohua'i a'ë yë'ëre co'aye cajë, cui'ne copi tse'seja'cohua'i a'ë. ³³ Të'ca tējini huani jëoja'cohua'i a'ë. Jajë yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.”

³⁴ Jajë caquëna, jaohua'i coa huesë asahuë, ìquere caquë'ni cuasajë. Ìpi tìña asaye ësequëna.

Jesús Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesupi Jericó daripë quëno macare pa'ina, te'i ñama'quëpi ma'a yë'quë macare ñu'i curiquë da saicohua'ire seji'i. ³⁶ Sequëpi jai paì saijë cajëna, asani seji'i, ìquere jajë yo'ojë caye'ni caquë. ³⁷ Seina, ìte quëahuë. Jaroja'a Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë.

³⁸ Cajëna, ja maca asani cuipi:

“Jesús, David mamaquë yë'ëre oijë'ë. Ai yo'oyë.”

³⁹ Jajë cuiquëna, yecohua'ipi du'ru saicohua'ipi ìte cahuë, cuima'ë pa'ijë'ë. Ja cajëta'are ìpi ai jerepa ja yë'ta'api cuipi:

“David mamaquë yë'ëre oijë'ë. ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁰ Caquëna, asani Jesús nëcajanì, quërëjanì dajë'ë caquë jëjo saopi, te'ire. Dasi maca ìte seji'i:

⁴¹ “¿Me nejaquë cuasaquë'ni, më'ë yë'ëre?”

Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:

“Ëjaë, ñaco care de'huacaijë'ë. Ñasi'i, yë'ë.”

⁴² Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“¡Ñaquë pa'ijë'ë! Më'ë nequë api cuasaquë ca do'ipi.”

⁴³ Jajë ca macapi, tsoe ñaquë paji'i, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tuji'i, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oyë ñasicohua'ijë Maija'quëre ai sihuahuë.

19

Jesús Cui'ne Zaqueo

¹ Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani tëto saina, ² cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'i, curiquë pa'i do'i secohua'i ëjaëpi. ³ Jaë cato Jesure ñañe yëquë paji'i. Jajë yëquëta'a me ñaquë'ni paì ja'i maña pa'ijëna, Zaqueo nëhuiquë paji'i. ⁴ Jajë pa'ipi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'i, Jesús ja'ye tëto saija'tona ñani. ⁵ Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:

“Esa cajejë'ë, yure më'ë huë'ena sani pëaja'quëpi saiyë.”

⁶ Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquë Jesure ì huë'ena sai sapi. ⁷ Ja maca iyere yecohua'i ñani si'ahua'i de'oye yo'oma'aji'i cahuë, Jesupi co'aye yo'oquë huë'ena pëasi'i caquë, saquëna. ⁸ Ja maca Zaqueopi huëni nëcani capi, Ëjaëre:

“Ina Ëjaë, yë'ë paye jopore paja'a isisi'i co'amaña peocohua'ire, cui'ne yë'ë coa cosoquë jerepa nese'e pa'ito co'yosi'i cuatro pa'ye jerepa yë'ë se jiosiquëre.”

⁹ Jajë caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Iye mu'se t̃itapi iye huë'e huasoye cui'ne iye ëmë cato Abraham tsëcapë aquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Paï Mamaquë daji'i, ne huesësicohua'ire co'equë huasosi'i caquë.”

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹¹ Ja yë'ta'a Jesús cayere pai asajë cuasahuë, yure Maija'quë cuañe tē'te t̃i'aja'coa cajë. Jaje cuasahuë, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajë. Jaje cuasajëna, ipi pai yo'oyeje pa'ye caquë quëa huëopi. ¹² Ja maca capi:

“Paji'i, te'e pai de'o tsëcapë aquë. Jaëpi so'o yejana saji'i, pai ëjaë nesi maca, pai ëjaë de'oni cui'naëpi co'i cōsi'i caquë. ¹³ Ja yë'ta'a saima'në, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, pai ñapere isipi jai do'i curiquë tē'ñare te'e tē'ñase'e isiquë capi: ‘Iye curiquëpi se hueroni yeque jaiye nejë'ë, yë'ë co'i macaja'a.’ ¹⁴ Jaje casiquëta'are i yeja pa'i paipi ite coejë, i saisi jeteyo'je jëjo saohuë, quëaja'cohua'ipi: ‘Coeyë, më'ëre yëquë ëjaë de'oye’ cajë.

¹⁵ Jaje casicohua'ita'are pai ëjaë de'osiquëpi co'ipi, i yejana. T̃itani cuañe saopi, i curiquë isisicohua'ire quërëjajë'ë caquë. Asasi'i, je ja'ye pai ñape ja curiquëpi nere'ni caquë. ¹⁶ Soina, du'ru macarepa t̃itaquëpi capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi diez pa'ye jerepa se ne cōhuë.’ ¹⁷ Pai ëjaëpi sehuopi: ‘Ai de'o'ji, më'ë de'o jo'yaë'ë. Më'ë a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, më'ëre diez daripëa cuañequëre neñë.’ ¹⁸ Yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi cinco pa'ye jerepa nehuë.’ ¹⁹ Cui'ne iquëreje sehuopi: ‘Më'ë cato cinco daripëa cuañequë pa'ijë'ë.’ ²⁰ Ja maca yequëpi dani capi: ‘Ëjaë, iye pa'iji, më'ë curiquë pañuelo ca'tipëna deani de'huase'e. ²¹ Më'ëpi paire oima'ë yo'oquë më'ë isi ma'ñere tsi'soni, cui'ne më'ë t̃a ma'ñere coa tēaquë, yo'oquëni ca'raqüë pahüë.’

²² Caquëna, pai ëjaëpi capi: ‘Co'a jo'yaë, jare më'ë case'epi iñoji, më'ë co'aque pa'iyë. Jaje yë'ë paire oima'ë yo'oquëpi yë'ë ne ma'ñere tsi'soquë cui'ne yë'ë t̃a ma'ñere coa tēaquë yo'oye asaquë sēte. ²³ ¿Me yo'oquë curiquë isirena, itipi ne do'ire co'ye sai hue'ñana tēoma'ë paquë'ni, yë'ë dani it̃i mañaque neja'quëta'are huë'e t̃itasi maca?’ ²⁴ Jaje cañi it̃i maca pa'icohua'ire capi: ‘Jiojë'ë, curi tē'quire. Jioni isijë'ë, diez tē'ña paquëna.’ ²⁵ Caquëna, jahua'ipi cahuë, ite: ‘¿Ëjaë, tsoe diez tē'ña paquëre me ai jerepa isiye'ni?’ ²⁶ Cajëna, pai ëjaëpi sehuopi: ‘Nuñerepa cayë, paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquëni coa ai jerepa se jio coñe pa'iji, si'aye i payeje peo hue'ñarepa. ²⁷ Cui'ne yecohua'i yë'ëre ëjaë de'oye coesicohua'ire quërëjani iñona dani yë'ëque ñaquëna, huani jeajë'ë, capi.”

Jesupi Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Jaje iye se ca tējini Jesús Jerusalénna saji'i. ²⁹ Tsoe Betfagé cui'ne Betania daripëa cui'ne Olivos hue'yosi cutihuëa t̃i'añe ja'i maca pa'i i ye'yacohua'ire cayaohua'ire jëjo saopi. ³⁰ Ñeje caquë:

“Ja maca ja'ye daripëna saijë'ë. T̃i'a maca jarote pa'ija'quë api, burro sēasiquëpi, paije ja yë'ta'a tuima'quëpi. T̃i'ani joyeni dajë'ë. ³¹ Joyejëna, yecohua'ipi me neja'quëni saye'ni secohua'i pa'ito, cajë'ë, Ëjaëpi yo'oye pa'iji.”

³² Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje t̃i'ahuë. ³³ T̃i'ani burroni joyejëna it̃i tse acohua'ipi se'i'ë:

“¿Me neñu'ju joyeye'ni?”

³⁴ Cajëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaëpi yo'oye pa'iji, caëna, yo'oyë.”

³⁵ Jaje quëani joyeni Jesús quë'rona sahuë. Sani cañapi burro jetena jajeni Jesure mëo ñohuë. ³⁶ Ja maca ñu'i saji'i. Saina, pai cañare i saija'a ma'ana jajehuë. ³⁷ Olivos cutihuë perepë cajeye ja'i macare pa'ina, si'ahua'i ite asani tuicohua'ipi Maija'quëre sihuajë cui huëohuë, pai yo'o t̃i'a ma'ñere yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ³⁸ Ñeje cajë:

“De'okuëre papi pai Ëjaë daiji, Maija'quë jëjo daoquëre papi, de'oye pa'iyere papi conì. Jaje pa'ito sihuañu'u, ìte ma'tëmo acohua'ijë sihuajëna.”

³⁹ Ja maca fariseohua'i pai jopore conì pa'icohua'ipi cahuë, ìte:

“Ye'yaquë, më'ëre tuicohua'ire cama'pë cajë'ë.”

⁴⁰ Jaje cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Icohua'ipi cuiye jëocohua'i pa'ito quëna pëapi cuija'coa.”

⁴¹ Ja maca Jesús Jerusalén quëno maca tì'acquë ìti daripëre ñani oji'i. ⁴² Ñeje caquë:

“ìlye mu'se më'ë de'hue asato yë'ë isiye de'ora'pi. Më'ë de'oye pa'iyë tì'ara'huë, isiyere! Jaje pa'iquëta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ña tì'añe peoji.

⁴³ Co'a mu'se tì'aja'coa, më'ëre. Më'ëre sañope yo'ocohua'ipi quëna tëhuopajë pa'iore të'yajaicohua'i a'ë. Jaje yo'oni coa si'a tē'ñapi etaye peojajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ⁴⁴ Jaje yo'ojë yejana si'aye quëna pëa ne tao oaja'cohua'i a'ë, huani jëaja'cohua'i a'ë, më'ë mamajëre, huesë pa'isi do'ire Maija'quë më'ëre do'i daisi maca.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Ja maca Jesús Maija'quëre huë'ena cacani ìti huë'ena co'amaña isijë cui'ne huerojë yo'ocohua'ire peo hue'ñarepa eto saopi, hue'sena. ⁴⁶ Yo'okuë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e a'ë.’ Jaje pa'iota'are mësaru cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

⁴⁷ Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'ena. Jaje ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne pai daripë ëjaohua'ijë me neni huani jëoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, ìti yo'o ja'ñere. ⁴⁸ Jaje co'ejëta'a tì'ama'pë paë'ë, ìte ne ja'ñere. Si'a pai ise'ere asajë cui'ne sehuojë yo'ojëna, ñajë.

20

Jesús Cuañeñerepa Pa'iyë

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Te'e mu'se Jesús Maija'quëre se huë'ere paire ye'yaquë cui'ne huaso cocare quëaquë pa'ina, tìtahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i conì. ² Jaohua'ipi tìtani cahuë:

“¿Quëajë'ë, ìque tutupì cuañequërepa pa'i yo'okuë'ni, iye? ¿Ìqueipi iye cuañe tutu isina, yo'okuë'ni?”

³ Cajëna, ja maca Jesupi jaohua'ire capi:

“Yë'ëre cui'ne sēsì'i, mësarute. Sehuojë'ë, yë'ë cato: ⁴ ¿Nepi cuañere'ni, Juan oco doquë pa'i ja'ñe? ¿Maija'quë panita'a pai?”

⁵ Caquëna, sehuoye pajë coa sa'ñe johua'ija'a cahuë, ñeje:

“¿Me caja'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quëpi jëjo daopi cacohua'i pa'ito ìpi sehuoja'quë pa'ini: ‘¿Jaje pa'ita'are me yo'ojë sehuoye pare'ni?’ ⁶ Cui'ne maipi paipi cuañesiquë paji'i catoje, si'a pai huëni maire quëna pëapi jëajë huani jëaja'cohua'i pa'ini, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquërepa paji'i cuasajë cahuë.”

⁷ Jaje cuasani cahuë: “Huesëyë. Ne sa'api Juanre oco doquë pa'i ja'ñe cuañehuë.”

⁸ Cajëna, Jesupe capi, jaohua'ire:

“Yë'ëje mësaru sese'e quëaye pañë.”

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Ja jeteyojë Jesús paire coca ca huëopi. Pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, ñeje:

“Paji'i, te'i tsio paquëpi cuiya'i tani ì co'amaña necaicohua'ina isi nëoni sani huesëquë.

¹⁰ Tëaye tì'asi maca saisiquëpi ì jo'yaëre jëjo daopi, co'amaña necaicohua'ire seni tëani dajë'ë, yë'ëre nëocaise'ere caquë. Jaje cani jëjo daosiquëni jaohua'ipi coa tarapi tē'cani

jëjo saohuë, peoquëre. ¹¹ Ja maca ìti tse aquëpi yequë jo'yaëre jëjo dao cöpi. Cui'ne jaëteje tarapi t'ë'cani jëjo saohuë, ti ìsima'pë. ¹² Ìti tse aquëpi tìjupë yequë jo'yaëre jëjo daoruje co'amaña necaicohua'ipi ñani jaëteje t'ë'cani hue'sena quërë eto saohuë, pëijë. ¹³ Ja maca ña jujani ìti yeja tse aquë capi: '¿Me neñe jaje pa'ito? canì ì oi mamaquëre pani jëjo saopi. Jaëni ñanita'a ca'rajë de'oye sehuoja'cohua'i a'ë.' ¹⁴ Jëjo saouna, ìpi tì'aquëna, tsio ñacaicohua'ipi ñani sa'ñe cahuë: 'Iquëpi iye tsio tse aquë de'oja'quë api, huani jeoñu'u. Jaje yo'oni ti ñese maipi ìti tse acohua'i de'oñu'u cahuë.' ¹⁵ Jaje canì tsio peo hue'ñana etonì ìte huani jeohuë."

Jaje quëani Jesupi seji'i:

"¿Jaje yo'osi do'i me yo'oja'quë a'ni, ìti tsio aquë jaohua'ire?"

¹⁶ Canì capi, ìpi:

"Dani co'amaña necohua'ire huani jëani yecohua'ina ìsija'quë api, ì yeja."

Jaje caquëna, iyere asani cahuë:

"Jaje yo'oto Maija'quëje coeni!"

¹⁷ Jaje cajëna, Jesús ìohua'ire ñani capi:

"Jaje mësarü cuasato, ¿iquere caquë'ni, toya pëpë, pa'iye ñañu'u? Ñeje caji:

Huë'e necaicohua'i ne jujani nejosi quëna pëpi

Jaopi yure quëna pë ìorepa pa'iji.

¹⁸ Jao quëna pë ëmëje'na paipi tòmecohua'i pani, tôme jë'yeye pa'iji. Cui'ne quëna pëpi paì ëmëje'na tòmeco panì peo sëpëarepa neñe pa'iji."

Pa'i Do'ire Saiñe Ayere Ye'yese'e

(Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure ìti macapi tseani coñu'u maini caquë jaje quëaji. Cuasajëta'a paìni ca'rajë yo'oye pahüë. ²⁰ Ja maca yahue de'o paìrepa cayeje cajë coa cosoja'cohua'ire jëjo saohuë. Jaohua'ipi sejëna, ìpi tayo caëna, ja do'ire paì ëjaëna tseani ìsiñu'u cajë. ²¹ Ìte seni ñañu'u cajë saisicohua'ipi cahuë:

"Ye'yaquë, më'ë paìre nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne paìreje si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë cocare ye'yaquëna, asayë, yëquë.

²² Jaje pa'ina, señë. Quëajë'ë: ¿De'oquë pa'i do'ire paì ëjaë Césarna saiñe, panita'a co'aquë?"

²³ Cajë sejëna, tsoe Jesús asapi, ìohua'i co'aye cuasajë señe. Jaje ñani capi:

"¿Me yo'ojë yë'ëre jaje neñañu'u cajë yo'oye'ni? ²⁴ Iñojë'ë, curiquë t'ë'quire. ¿Ne tsiare hue'eco'ni? ¿Cui'ne ne mamire toyase'ëje hue'eco'ni?" Caquëna, ìohua'ipi sehuohuë:

"Romano paì ëjaë mamire toyasicoa."

²⁵ Cajëna, ja maca ìpi capi:

"Jaje pa'ito ìsijë'ë, romano paì ëjaëna ì tseco pa'ito. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito Maija'quëna ìsijë'ë."

²⁶ Jaje paì ña hue'ñana si'aye ìohua'i cosojë neñu'u cajë yo'ose'ere sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:

²⁸ "Ye'yaquë, Moisés toyanì yëquëre jeocaji'i, ñeje: Te'i ëmëpi mamajëre pama'ë nëjore jëoni ju'isiquë pa'ito ì yo'jeipi hua'jeore huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña. ²⁹ Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre siete ëmëohua'ipi ñeje yo'ohuë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre peoquë juji'i. ³⁰ Juquëna, jeteyo'je aquëpi hua'jeore huejani cui'ne jaëje juji'i, mamajëre peoquë. ³¹ Ja maca toasoñe aquëpi huejapi ìote jaëje cui'ne

yo'opi. Jare jajese'e siete pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju sahuë. ³² Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë. ³³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca çnepi jaote nējore paja'cohua'i a'ni, si'ahua'i siete pa'iohua'i huejasicore?"

³⁴ Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Iye yeja cato ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë yo'oyë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi ma'tëmo ti'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji. ³⁶ Jaro cato huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'i a'ë, ju'ima'cohua'i. ³⁷ Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji, ñeje: 'Ëjaëpi ca'aji'i. Yë'ë cato Abraham, Isaac, Jacobo, Diusu a'ë. Ja do'ire asayë, ju'isicohua'ipi huajëcohua'i huëiye.' ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë ju'isicohua'i Diusu peoji, coa ai jerepa huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'ina, ite cato si'ahua'i huajëcohua'ise'e pa'iyë. Peoji, ju'isiquë ipi ñato."

³⁹ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuë:

"Ye'yaquë, de'oyerepa cahuë, më'ë."

⁴⁰ Jaje cani ai jerepa jaiye señe pahuë, ca'rajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Jesupi capi, jaohua'ire:

"¿Me yo'ojë Cristore David tsëcapë api caye'ni? ⁴² Jaje ipi David ñeje casiquëta'are Salmos toya pëpëna:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena.

⁴³ Më'ëre sañope yo'ocohua'ire yë'ëpi më'ë quëo të'ya me macaja'a.

⁴⁴ ¿Jaje pa'ito me yo'oquë Cristo David tsëcapë aquë pa'iquë'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yë'ë Ëjaë cato?"

Ju'isicohua'i Huëiye Ayere Señe
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Si'a pai asahuë, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajëna:

⁴⁶ "Cuañese'e ye'yacohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai pai pa'i hue'ñapi pëpajëna, cui'yere yëcohua'i a'ë, cui'ne pai tsi'si huë'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejë ja'ruyere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cajë. Jaje yo'oye mësaruta'a de'hua ñajë'ë. Cui'neje yo'oma'pë pañu'u cajë. ⁴⁷ Cui'ne hua'jeohua'ireje iohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë, cui'ne paipi de'ocohua'i a'ë cajajë cajë, tsoerepa secohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ë, iti co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i."

21

Peocopi Maija'quëre Isiye
(Mr 12.41-44)

¹ Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quëre se huë'ena cacajë, mahuëana curiquë ayajë Maija'quëre isijëna. ² Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri tē'ña mahuëna ayacona.

³ Ñani Jesupi capi:

"Nuñerepa cayë, mësarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio. ⁴ Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuë, iohua'i huero jujajëna, nëañere. Jaje pa'iquëta'are jao ti peocopi isio, si'aye io paco pa'i mañare."

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Yecohua'ipi cocare cahuë, Maija'quëre se huë'e ayere, cui'ne io de'o quëna pëapi nesico pa'iyere cui'ne Maija'quëre coa isisi co'amañapi nesico pa'iyere. Jaje cajëna, Jesupi capi:

⁶ “Yequë mu'se mësarü ñase'e peo hue'ña nejo ja'ñe ti'asipi, yequë quëna pë ëmëje'e tuiyeje peoyerepa.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño ja'ñe
(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Jaje caquëna, sei'ë, ite:

“¿Ye'yaquë, je yëhua jaje më'ë case'eje yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoñe pa'ija'coa'ni, iye yo'oye ti'añe ja'i maca pa'ito cahuë?”

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë'ë, mësarute cosojë. Jaje pa'ina, cayë. Jai pai yë'ë mamire cajë yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë a'ë, Cristo, cui'ne yure a'ë. Tsoe ti'api' caja'cohua'i a'ë. Jaje catoje, sehuoma'pë pa'ijë'ë. ⁹ Yequë yejapi cui'ne yequë yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sa'ñe iti yeja acohua'ija'a uihuaye pa'ina, asani, quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jaje iyepi du'ru tëtö saïye pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a carajainërepa ti'añe paja'coa.”

¹⁰ Ai jerepa yequeje ñeje capi:

“Te'e jai yejapi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequë paipi yequë pai ja're uihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Pasipi, yeja ñu'cueyeje, ao ëa ju'ñe. Cui'ne coa si'a hue'ña ju'i dahuë pasipi. Cui'ne ma'tëmopi huajëya'ye yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ë. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ë.

¹² Ja yë'ta'a iye si'aye yo'oma'në, mësarute tseajë cui'ne josa yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë co'acohua'i a'ë cajë saja'cohua'i a'ë, pai tsi'si huë'ñana. Paire co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona, cui'ne cuañecohua'i quë'rona saja'cohua'i a'ë, yë'ë mami do'ire. ¹³ Jaje yo'ojëna, mësarü yë'ë cocare quëacaija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, tsearena, ca ja'ñere ne de'huañu'u cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi ta'ñe coca caye isiquëna, mësarute sañope yo'ocohua'ire sañope de'hue sehuoye peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa caja'cohua'i a'ë, mësarü. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarü ja'quëohua'ipi, yo'je tsipi, do'ijëpi cui'ne cajeohua'ipi, tseani yecohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huani jeaja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are mësarü siopë naña me macaje te'ojë ne huesëye pasipi. ¹⁹ Yo'o jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'iyere pana ti'aja'cohua'i a'ë.

²⁰ Jerusalén daripëre soldado paipi tëhuo të'ijaisico pa'iona, ñani ja maca cuasajë'ë, yure maca nejosico pa'ija'coa cajë. ²¹ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cutihuëna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi etani saïye pa'iji, yequë hue'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iyë peoji, cui'na daripëna. ²² Ja mu'seña cato iohua'i yo'osi do'ire sai mu'seña pasipi. Jaje yo'o mu'seña si'aye toyase'e ti'asipi. ²³ Co'ayerepa ja mu'seña tsi ëta pëa maña cui'ne tsi tu'ña pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quë pëi ai yo'oye nesi maca. ²⁴ Jaje pa'ina, huajore huaijë yecohua'i huahuoja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa tsësejë coa si'a hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Cui'ne judío pai peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, Maija'quë ña nëosi tëcahuë, carajai macaja'a.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Ja maca ëse yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'i yo'oyere ñajë iye yeja pa'icohua'ipi cuasa co'me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiayapi co'poco ai pisiquëna, asajë quëquësicohua'i pa'ijë. ²⁶ Pai coa quëquë huesëjë ju'ise'eje pa'iohua'i dahuëra etajaijëna, yo'oja'cohua'i a'ë, iye yeja carajai yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁷ Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne i

de'oye pa'iyepi daina. ²⁸ Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajë'ë, cui'ne siopëa maña mëani ñajë'ë, tsoe de'oye pa'iyë mësarute isija'quëpi daija'quë api cajë."

²⁹ Ja maca quëapi, pai ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi:

"Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe asacohua'i a'ë, io yo'oye. ³⁰ Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani ometëcahuë ti'añe ja'yere pa'iji, cacohua'i a'ë. ³¹ Jaje cui'ne yë'ë case'epi ti'aque yo'o huëoquëna, ñani tsoe ti'aji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe te'te.

³² Nuñerepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saoja'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o huëo ñasicohua'i pa'icohua'i juju sama'në. ³³ Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja pani tējini carajaija'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëja'coa.

³⁴ De'hua ñare pajë pa'ijë'ë, më joñoare jëa joyo neñere, co'aye yëyere, cono cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se ti'aqueña, cuasama'pë yo'oyepi. ³⁵ Trampana sioñeje yo'oja'coa, ja mu'se si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire. ³⁶ Ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, Maija'quëre si'anë sejë, iye tëto saitoje jëasicohua'i pa'icohua'ipi Pai Mamaquë daina, de'oyepi iñoja'cohua'i."

³⁷ Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'e Jerusalén pa'icona. Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi. ³⁸ Jaje pa'ina, si'a nea hue'ña paipi da'ë'ë, Maija'quëre se huë'ena i quëaquëna, asañu'u cajë.

22

Jesure Tseñe Cuasayere

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Jujuma' ao aïñe ti'añe ja'i maca pa'iji, ja cato. Egípto pai mamajëse'ere huai Israel pai mamajëre huaiye pase'ere co'ye cuasajë sihuajë yo'oye pa'iji. ² Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi, Jesure me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, ite asa paini ca'rajë.

³ Ja maca huati ëjaëpi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna cacapi, doce Jesús soisicohua'i aquëna. ⁴ Cacaquëna, jaëpi saji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacaicohua'i quë'rona sani jaohua'i ja're coní Jesure ñeje yo'oni tseani mësarü jëñana isi'ñe pa'i api capi. ⁵ Jaje caquëna, asani jaohua'i ai sihuajë curiquë saiñu'u ca nëohuë, ite. ⁶ Cajëna, ipi sehuoni ite tseja ja'ñere me pai peo maca ite tseani isija'quë a'ni cuasaquë i yo'o ja'ñe co'epi.

Na'i Maca Jesús Aise'e

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Jujuma' ao aijë cui'ne yëi ñamare huani Maija'quëre isijë se mu'se ti'api. ⁸ Ti'aëna, Jesupi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saquë capi:

"Sani ne de'huajë'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel pai fiestare cuasajë."

⁹ Jaohua'ipi ite sei'ë:

"¿Jerona ne de'huaye'ni?"

¹⁰ Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Mësarü jai daripëna caca maca ti'aja'cohua'i a'ë, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. Ti'ani i huë'ere pana tuijë'ë. Ipi cacaquëna, ñani te'e cacajë'ë. ¹¹ Cacani ja maca iti huë'e aquëre sejë'ë: '¿Jerore pa'ico'ni, yë'ë ye'yacohua'i ja're coní na'iquëna, Israel pai fiestare cuasajë aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi,' cajë'ë. ¹² Jaje cajëna, ipi iñosipi, ëmëje'e tu'rihuëpi, jai hue'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Ñani jaronä ne de'huajë'ë."

¹³ Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'ejë ti'ahuë. Ti'ani Israel pai fiesta yo'oyere cuasajë ne de'huaë.

¹⁴ Ao aïñe ti'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coní ja'ruhuë, ao ai saihuëna. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaru ja're cōni iye fiesta na'iquēna, aiñe yēhuē. Ja yē'ta'a yē'ē ai yo'oye tī'ama'nē.
¹⁶ Jaje pa'ina, cayē, mësarute. Tijupē cui'naēpi mësaru ja're cōni iye fiesta yo'o cōñe
 paja'quē a'ē, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quē tē'tena ne sao maca ja maca ani cōsi'i.”

¹⁷ Ja maca jaje cani ucu duruhuē ini Maija'quēre de'oji, se pēpani capi:

“Iyere ini huahuejē'ē. ¹⁸ Care payē, mësarute. Tijupē cui'naēpi cuiya'i cōno ucuma'ē
 pa'ija'quē a'ē, Maija'quē cuañe tē'tena yo'oye tī'añe pāto.”

¹⁹ Ja jeteyo'je panpē ini Maija'quēre de'oji se pēpani ipi hua'quequē jaohua'ina isipi.
 Isini capi:

“Iye yē'ē ca'ē. Iye yo'oyeje pa'yere yo'ojē'ē, yē'ēre cuasajē.”

²⁰ Jaje cui'ne ucu duruhuēje ani tējini ini capi:

“Iye ucu duruhuē cato huajēye yo'o ja'ñere ca nēoñe a'ē, yē'ē tsiepi mësaru de'oye pa'i
 ja'ñere caquē nejaja'a do'ipi.

²¹ Jaje pa'ina, yē'ēre cosoquē tseani yecohua'ina isija'quē iñore pa'iji, yē'ē ja're te'e ao
 ai saihuēna tēose'epi. ²² Jaje yo'oye pa'iji, Pai Mamaquē cato jare ite quēa nēosi ma'aja'a
 saiji. Jaje pa'iquēta'are iteaye pa'i pa'iji, iti yehuoja'quē!”

²³ Ja maca jaje caēna, iohua'ija'a sa'ñe se'i'ē, “¿nēpi mai aquē yehuoja'quē a'ni?” cajē.

Nepi Jerepa Pa'iquē Api Sa'ñe Caye

²⁴ Ja maca sa'ñe cajē, “¿nēpi ai jerepa pa'i pa'ija'quē a'ni?” cahuē. ²⁵ Cajēna, Jesupi
 sehuopi:

“Yejaña ējaohua'ipi iti nēcaicohua'ire cajē cuañecohua'i a'ē, cui'ne iti yeja de'oye
 pa'i ja'ñere cajē nēcaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'ē, iohua'i ējaēre. ²⁶ Jaje
 pa'iquēta'are mësaru cato jaje yo'ocohua'i pa'iyē peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji.
 Iti ai jerepa pa'ipi mësaru aquē cato tsī posēje pa'i pa'iyē pa'iji, cui'ne iti cuañequēpi coa
 nēcaiquēje pa'i pa'iyē pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuēna ja'runi
 ñu'i aiquē, panita'a iti aore sa aiquē? Jaje pa'ina, mësarupi ñato ao ai saihuē ñu'iquē api
 jerepa pa'iji, cayē. Jaje pa'iquēta'are yē'ē cato mësarute nēcaiquē pa'iyē.

²⁸ Mësaru a'ē, yē'ēre ai yo'oye pa'ina, si'anē yē'ē ja're cōni pa'isicohua'ipi. ²⁹ Jaje pa'ina,
 mësarute yē'ēpi cuañecohua'i pa'i ja'ñere, ja'quē yē'ēre isise'eje isiyē. ³⁰ Yē'ē ja're cōni ao
 ai saihuēna, yē'ē cuañe hue'ñana aijajē cui'ne ucuja'cohua'ini cui'ne cuañecohua'i ñu'i
 saire pana ja'rujajē doce Israel pa'i tsēcāpē acohua'i yo'ose'ere ña de'huaja'cohua'ini
 pa'ija'cohua'i a'ē, mësaru.”

Pedro Jesure Ñama'quē A'ē, Caye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Ejaēpi yequeje capi:

“Simón, Simón Satanáspi mē'ēre trigo ñu'cuyēje pa'ye yo'osi'i caquē seji'i. De'hua
 ñajē'ē. ³² Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi mē'ēni caquē Maija'quēre secaca'ē'ē, mē'ē cuasayēpi
 de'oye pa'ijaquē caquē. Mē'ēpi ja yo'oye tēto sani yē'ēna pōñēsi maca. Cōcaijē'ē, mē'ē
 yo'je tsīre nuñerepa pa'ija'cohua'ini.”

³³ Jaje caquēna, Simónpi capi:

“Ejaē, yē'ē cato mē'ē ja're cōni co hue'ña cotoje co cuañosi'i cuasayē, cui'ne ju'iñe
 pa'itoje te'e ju'iñere yēyē.”

³⁴ Caquēna, Jesupi capi, ite:

“Pedro, care payē. Mē'ēre iye ñata tome maca ja yē'ta'a cura yē'ima'ēna, toasoñe pa'ye
 cosoja'quē a'ē, mē'ē ñama'quē a'ē ite, yē'ē caquē.”

Tī'a Tējji, Jesús Ai Yo'oye

³⁵ Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“Mësarute topēa peocohua'ire cui'ne curiquē peocohua'ire, cui'ne zapatoje peoco-
 hua'ire jējo saosi maca ¿mësarute co'amaña jopo caraē?”

Jaje seina, iohua'ipi cahuë:

“Pani.”

³⁶ Cajëna, capi, jaohua'ire:

“Jaje yo'ose'e pa'iquëta'are yure cato tiñe yequë yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, topë paquë pani saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë pani saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoquë pani dëi ju'i care isiquë curi neni hueroye pa'iji, hua'tije. ³⁷ Yë'ëna tsoe toyajë pa'ise'ere ti'añe pa'iji. Ja toyase'epi caji: ‘Co'acohua'i ja're cöni cuëcuehuë.’ Jaje pa'ina, si'aye toyase'e nuñerepa ti'añe pa'iji, yë'ëna.”

³⁸ Jaje caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Ëjaë, iñore caya hua'ña pa'iji.”

Jaje cajëna, ipi sehuopi:

“Tsoe ti'api.”

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Ja maca saji'i, etani Olivos cutihuëna noni i sai hue'ñana. Saina, i ye'yacohua'ije cöni tuë'ë, ite. ⁴⁰ Iti hue'ña ti'ani, jaohua'ire capi:

“Sejë'ë, huati neña maca taiñe paja'cohua'i.”

⁴¹ Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jëoni saji'i, quëna pë jëoñe ja'i macana. Jaron do're ja'runi sej'i'i, Maija'quëre. ⁴² Ñeje caquë:

“Ja'quë, më'ëpi iye sëje cöno da'ca nejocaiye pa'ito nejocaijë'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja yë'ta'a yë'ë cuasase'ejë yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'i.”

⁴³ Jaje pa'ina, Maija'quë huiñaëpi ma'tëmopi ñaipi, ite tutu isisi'i caquë. ⁴⁴ Jaje ai oi yo'oquë ai jerepa tutu Maija'quëre sej'i'i cui'ne i ai ësë cajeyeje pa'ye tsiepi yejana cajepi.

⁴⁵ Jaje Maija'quëre seni tëjini huëni saji'i, i ye'yacohua'i quë'rona. Ti'auquë ñaquëna, oiyepi quëco huesouna caisicohua'ipi paë'ë. ⁴⁶ Pa'ijëna, ja maca capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë caisicohua'ipi uñe'ni? Huëijë'ë. Huëni sejë'ë, huatipi neñaquëna, taima'pë pa'ija'cohua'ipi.”

Jesure Tseañe

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesupi ja yë'ta'a cocare caëna, jai pai ti'asi macajë Judas hue'equë doce i soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je daë'ë. Jaëpi ti'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i. ⁴⁸ Tsio dai maca Jesús ite capi:

“Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oquë yehusosi'i caquë yo'oquë Pai Ma-maquëre, më'ë?”

⁴⁹ Ja maca Jesús ja're cöni pa'icohua'ipi ñani sei'ë:

“Ëjaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oquë?”

⁵⁰ Jaje së maca iohua'i aquëpi tsoe Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëni ëja tëtë cajorona tëtëpi, peo tëtëterepa. ⁵¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“Jëojë'ë, tsoe de'oji.”

Ja maca Jesús Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë cajorore cui'naoni ini tuacaji'i. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'e ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne aiohua'ire Jesupi capi, ite tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:

“¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësar tarapi, hua'ñapi cöni date? yë'ëre tseañu'u cajë. ⁵³ Yë'ë mësar ja're cöni si'a mu'seña Maija'quëre së huë'e pa'ina, mësarupi yë'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o macapi ti'aëna, mësar yo'ojë neañepi quëco huesosi maca.”

Pedro Cosose'e

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

⁵⁴ Ja maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë huë'ena. Sajëna, cui'ne Pedrojë tuji'i, so'o maca se ñaquë. ⁵⁵ Jaro hue'se daripë tëhuo sitopi toa suahuë. Suani ja'ru të'ijaë'ë, ioja'a. Cui'ne Pedrojë iohua'i ja're conì ja'rupi. ⁵⁶ Ja maca te'o huë'e necaicopi toa yë'quë macare ja'rusiquëpi toa mia hue'ñare ñu'ina, ise'ere ai ñani cao:

“Iquë Jesús ja're conì pa'isiquë api.”

⁵⁷ Jaje cacona, Pedropi cosoquë capi:

“Ñama'quë a'ë, ìte.”

⁵⁸ A'ri maña tose pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:

“Më'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë.”

Jaje caquëna, Pedropi capi:

“Pani. Yë'ë yequë a'ë.”

⁵⁹ Te'e hora tëto sai maca yequë cui'ne titani capi:

“Nuñerepa më'ë ì ja're conì pa'isiquë a'ë. Cui'ne jaje pa'ipi Galilea aquë a'ë, më'ë. Asayë, më'ë cocana.”

⁶⁰ Caquëna, Pedropi capi:

“Huesëyë, yë'ë më'ë caye. ¿Iquere caquë'ni, jaje pa'ye?”

Ja yë'ta'a ìtire Pedro caquëna, cura yëji'i. ⁶¹ Yë'ina, ja maca Ëjaëpi co'ye ponëni ñapi, Pedrore. Ja maca Pedro Ëjaë case'ere cuasa ñajaji'i: “Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasoñe pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë case'ere.” ⁶² Ja maca Pedro hue'sena etani ai oji'i, ì tayose'ere co'a ju'i.

Jesure Cue'cueye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Jesure tseani pacohua'ipi cue'cuejë cui'ne ìte tara pëapi të'cahuë. ⁶⁴ Ìte ñaco ca cañapi sëani tsiana mosicapi të'cajë cahuë:

“¿Se ca ñajë'ë. Nepi të'care'ni?”

⁶⁵ Cui'ne jaiye yequë cocajë cahuë, ìte tea ju'ijë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Mu'se pa'i maca Judío iohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cui'ne cuañese'le ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuë. Jerepa ëjaohua'ipi ca tëjicohua'irepa quë'rona, senì asañu'u cajë, sani cahuë:

⁶⁷ “Quëajë'ë. ¿Më'ë aë, Cristorepa?”

Cajëna, ìpi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ì a'ë catojë mësarü coa caji cuasaye pa'iji. ⁶⁸ Cui'ne yë'ëpi mësaruni sequë pa'ito yë'ë señere sehuo ti'añe peoji, cui'ne joye saoyejë paja'cohua'i a'ë. ⁶⁹ Jaje pa'isicohua'ita'are yureta'a Pai Mamaquë Maija'quërepa ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'ija'quë api, Ëjaërepa pa'ija'quëpi.”

⁷⁰ Jaje caquëna, ja maca si'ahua'i ìte sei'ë:

“¿Jaje pa'ito më'ë aë, Maija'quë mamaquë?”

Sejëna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, mësarü cayeje.”

⁷¹ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“¿Iquere cajë ai jerepa ì caquëna, asasicohua'ire co'eye'ni? Tose maipi asahuë, ì yë'ore pare cahuë.”

23

Pilatona Jesure Isiye

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ja maca jaje cani si'ahua'i huëni Jesure sahuë, Pilato quë'rona. ² Jarona co'aquëre papi ca huëohuë, ñeje cajë:

"Iquë co'aye yo'oye ti'ahuë, yëquë paini co'a de'huaquë cui'ne pai do'i saima'pë pa'ijë'ë, romano pai ëjaëre caquë. Cui'ne, jare ipi yë'ë Cristo, pai ëjaëre pa'ë caquë api."

³ Jaje caquëna, Pilatopi seji'i, ite:

"¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaë?"

Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Jaje pa'ijë'ë, më'ë case'eje."

⁴ Caquëna, ja maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire, cui'ne paire:

"Iquë co'aye yo'oye ti'ama'ë pa'iyë."

⁵ Caquëna, iohua'ipi ai tutu cahuë:

"I ye'yapi si'a Judea paire co'a de'huaquë sañope ëjaohua'ire, yo'ocohua'ire nequë api. Jaje pa'ipi yure iñona cui'ne yo'oji, Galileapi huëosiquëpi."

Herodesna Jesure Isiye

⁶ Pilatopi jare asani, jaje pa'ito iquë Galilea aquë a'ë capi. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi jaro aquë api carena, Herodes quë'rona jëjo saosi'i, Galilea daripë cuañequëna, capi. Ja mu'seña cato jaje Jerusalénre paji'i. ⁸ Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquë ai tsoe coa ña ëa ju'i pa'iquëpi i yo'oyese'e cajëna, asaquë paji'i. Jaje pa'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasi'i caquë pa'iquë paji'i. ⁹ Jaje pa'ipi jaiye seji'i. Sequëta'are Jesús te'oreje sehuoma'ë paji'i. ¹⁰ Cui'ne jarote Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ite ai sañope cacohua'i pa'ë'ë. ¹¹ Ja maca Herodes cui'ne i soldado pai tea ju'ijë co'aye yo'ohuë. Coa ini cue'cueñu'u cajë suñahuë, de'o cañare pai ëjaohua'i ju'i care. Ja jeteyo'je cui'naëni Pilato quë'rona jëjo saopi. ¹² Ja mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuë, ja'rë pëicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Ja maca Pilato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ire tsi'soni, ¹⁴ capi:

"Mësarupi dahuë, iquëre yë'ë quë'rona co'aye paire yo'oji cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi seni asasi'i caquë mësarupi ñajëna, yo'ohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ñahuë, do'i peoquë pa'ina. Jaje pa'ito ique do'ire ite co'aye caye'ni. ¹⁵ Jaje pa'ina, Herodesje ti co'aye yo'oma'quë pa'ina, ña jujani jëjo daopi. Jaje pa'ina, iquëre huani jëoñe peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je joye saojä'quë a'ë, pa'ija'quëre."

¹⁷ Jaje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'ire eto saquë paji'i, paire de'oye yo'osi'i caquë.

¹⁸ Jaje caquëna, si'ahua'i cui huëohuë:

"¡Jaëte huani jëoñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saojë'ë!"

¹⁹ Iquë Barrabás cato paire huaisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë pai iohua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi. ²⁰ Pilato cato Jesuni etoye yëpi. Jaje pa'ina, tijupë ca copi.

²¹ Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:

"¡Queja'quë api, queja'quë api!"

²² Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:

"¿Iquere co'aye yo'o u'ni, i? Yë'ë i co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Jaje pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre."

²³ Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye ti'ahuë. ²⁴ Ja maca Pilato iohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ijaquë cuasapi. ²⁵ Cuasani jaje iohua'i casiquëni eto saopi, paire huaiquë co'aquëni. Ja maca Jesuni iohua'i yëyeje huaija'quëre isipi.

*Ite Quese'e**(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)*

²⁶ Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi sañope daina, ti'ani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.

²⁷ Jaje saina, jai pai tuë'ë. Cui'ne nomiohua'ijë jai pai oijë cuijë saë'ë, ini co'a ju'ijë.

²⁸ Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:

“Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësarujä'a cui'ne mësarumamajëni oijë'ë. ²⁹ Yequë mu'se ñeje caye ti'aja'coa: ‘Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsi pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa sihuaja'cohua'i a'ë.’ ³⁰ Cajëna, paipi ca huëoja'cohua'i a'ë, ai cutire: ‘Yëquëna quëñojë'ë’ cui'ne a'ri cutihuëare caja'cohua'i a'ë, ‘Yahuejë'ë, yëquëre.’ ³¹ Huajë soquë yëjë pa'ini yë'ëre jaiye yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cuënisí soquë yëjë pa'iohua'ire.”

³² Jesús ja're coní huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue ñacohua'ire. ³³ Ja maca Pai Siopë hue'yosí hue'ñana ti'ani Jesure quehuë. Cui'ne caya co'a paire coní, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena nëcohuë. ³⁴ Ja maca ite quejëna, Jesupi capi:

“Ja'quë oijë'ë, jaohua'ire iohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire.”

Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe iohua'ija'a nepi, iote paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai ëjaohua'ique cue'cuejë cahuë:

“Yecohua'ire huasopi. Yureta'a co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini.”

³⁶ Cui'ne soldado paije cue'cuejë ite o'sa cuiya'i conore ocuasi'i cajë yo'ohuë. ³⁷ Jaje yo'ojë ite cahuë:

“Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë.”

³⁸ Cui'ne i siopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo cocapi ñeje: IQUË JUDÍO PAI ËJAËPI.

³⁹ Co'aye yo'ocohua'i aquëre que deosiquëpi iti maca dequëpi tea ju'i co'aye capi, ñeje:

“Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jeteyo'je yëquëre huasojë'ë.”

⁴⁰ Jaje caquëna, yequëpi i cajeire capi cama'ë:

“¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni? ⁴¹ Mai cato nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañoñë, jare mai co'aye yo'osi do'ire saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañoji, ñaquë më'ë.”

⁴² Cani ja maca capi:

“Jesús huñeyema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañe huëo maca.”

⁴³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're coní pa'ija'quë a'ë, de'o hue'ñare.”

*Jesús Ju'ise'e**(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)*

⁴⁴ Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i macaja'a na'iquëna. ⁴⁵ Ësëje miañe pani cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se huë'e Maija'quë pa'i sito tëhuosicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi meñe huë'ehuëre pana. ⁴⁶ Ja maca Jesupi cuipi:

“Ja'quë, Ja'quë yë'ë joyo më'ëna isi nëoñë.”

Jaje caní juní huesëpi.

⁴⁷ Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi:

“Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i.”

⁴⁸ Si'ahua'i ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjê coti sai huëana têt'cajê saë'ê. ⁴⁹ Jaje saijêta'are si'ahua'i Jesús ñacohua'ipi cui'ne nomiohua'i Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Paji'i, te'i nuñerepa yo'oquëpi i mami José hue'equëpi, Judea yejare Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pai ëjaohua'i aquë paji'i. ⁵¹ Iquë José cato Maija'quë têt'aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne cuasaye papi. ⁵² Jaje pa'ina, ëjaëpi Pilatore sani seji'i, Jesús capê ta ja'ñere caquë. ⁵³ Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna yejana coje nesicono oapi, ja yê'ta'a paire tama'a cojena. ⁵⁴ Huajê mu'se pa'ija'coni ne de'hua mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i maca pa'iji.

⁵⁵ Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani tasi daripê ñahuë, me oare'ni, i capê cajê. ⁵⁶ Ñani ja maca huë'ena co'ini huëo sê ma'ña ne de'huahuë. Ne de'huani huajê mu'se huajêhuë, iti cuañese'e pa'ieje.

24

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi saë'ê, tasi daripê quë'rona nea hue'ñarepa huëo sêne ne de'huase'ere sajê. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i coni saë'ê. ² Ja maca ti'ajê ñajëna, quëna pë daripê siosicopi tirore pa'iona, ti'ahuë. ³ Ti'ani cacajê Ejaë Jesús capêre ti'ama'pê. ⁴ Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajê. Jaje quëquëjê ñajëna, jarote caya ëmëohua'i mia ju'i caña ju'icohua'ipi iohua'i ja're coni nëcahuë. ⁵ Jaje ña quëquëni yejare pana në me huesëjêna, ñajê jaohua'ipi, cahuë:

“¿Iquere co'eye'ni, ju'isicohua'i quë'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji. ⁶ Ñore pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasajê'ê. Ja yê'ta'a Galilea pa'ima'ca i ca'ñere, ⁷ ñeje: ‘Pai Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jëñana isisiquë pa'ija'quë api. Pa'ina, jaohua'ipi queja'cohua'i a'ë, soquë sarahuana. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huajëquë huëija'quë api.’ Tsoe jare quëapi”.

⁸ Jaje caëna, ja maca Jesús ca'ñe cuasa ñajaë'ê. ⁹ Ja jeteyo'je daripê ñasicohua'ipi co'ini si'aye iohua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire cui'ne si'ahua'i iti maca coni pa'icohua'ireje. ¹⁰ Iye coca i soisicohua'ire sani quëasicohua'i cato paë'ê: María Magdalena, Juana, María, Jacobo pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i coni. ¹¹ Jaje quëajëna, i soisicohua'ipi jaohua'i quëaye asani sehuoma'pê paë'ê, coa cuepejê cayeje pa'ye nëina.

¹² Jaje nuñerepa cayê cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i, tasi daripêre ñasi'i caquë. Sa ti'ani ñaquëna, ite ca'nesi caña tirona ne saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye

(Mr 16.12-13)

¹³ Jare ja mu'se caya ëmëohua'i Emaús daripëna saë'ê, Jerusalénpa once kilómetro sai hue'ñana. ¹⁴ Saijê Jesús ayere cajê saë'ê. ¹⁵ Jaje cajê saijëna, jare ipi Jesús jaohua'ire tsiojaji'i. Tsiojani iohua'i ja're coni saji'i. ¹⁶ Saina, a'ri maña carapi, iohua'i ña ti'are paye ite. ¹⁷ Ja maca sai Jesupi jaohua'ire seji'i:

“¿Iquere sa'ñe cajê saie'ni, ma'aja'a saini? ¿Me yo'ojê oicohua'i pa'ie'ni?”

¹⁸ Caquëna, jaohua'i aquë Cleofas hue'equëpi sehuopi, ite:

“Si'a yeja Jerusalén daripê iye mu'se yo'ose'e asayê. ¿Jaje pa'iquëta'are cui'ne më'ëse'e iti hue'ña pa'inije asama'ë pani sequë?”

¹⁹ Caquëna, ja maca ipi capi, ite:

“¿Me yo'ore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëacaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi cui'ne i cayeje Maija'quë ña hue'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pai ña hue'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë. ²⁰ Jaje pa'ini, quëni huani jeohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i maire cuañecohua'i cui'ne si'a ëjaohua'i huani jeoñe pa'iji cajëna. ²¹ Yëquë cato jaëpi Israel paire huasoja'quë api cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosa'iji, yure. ²² Jaje yo'ose'e pa'itoje ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're coní nomiohua'i pa'icohua'ipi nea hue'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi daripë. ²³ Jesús capë peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo caní ñañeje pa'ye huiñaohua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë cajë. ²⁴ Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, ti'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë.”

²⁵ Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Asa ti'ama'cohua'ire pa'ni, mësaru. Je yëhua asani sehuoja'cohua'i a'ni Maija'quëre quëacaicohua'i cajë pa'ise'e. ²⁶ ¿Mësarupi cuasato Cristo ai yo'oye paja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a i de'o hue'ñarepa saima'ë pani?”

²⁷ Jaje se caní ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë quëaquëna, toyasicohua'i toyajë pa'ise'e coní quëapi.

²⁸ Iohua'i cajë saisi daripëna ti'ani, Jesús ja yë'ta'a i sai hue'ña sasi'i caquë yo'oyeje yo'opi. ²⁹ Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi soihuë:

“Yëquë ja're coní pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tējiji.” Asani ja maca Jesús iohua'i ja're coní cacani pëapi. ³⁰ Pëasiquëpi ao ai saihuëna iohua'i ja're coní ja'rusi maca ipi panpë ini Maija'quëre se pëpani jëyoni jë'yequë jaohua'ire aopi. ³¹ Jaje i yo'o maca ña titahuë, ire papi cuasajë. Jaje cuasa maca tose peo hue'ña huesëpi. ³² Ja maca iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“Maipi asahuë, mai joñoa ai sihua ëaye nëiñe, ma'aja'a dai toyase'ere ipi quëaquëna.”

³³ Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni daë'ë, cui'naohua'ipi Jerusalënna. Titajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i tsi'sisicohua'ipi iohua'i cajeohua'i ja're coní.

³⁴ Pa'ijëna, titani asajëna, jaohua'ije cahuë:

“Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ise'ere iñopi, Simónre.”

³⁵ Cajëna, ja maca iohua'ije quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne Jesupi panre jë'yequëna, ñani ite ña titase'ere.

*Jesupi Ñaiñe, Ire Ye'yecohua'ina
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)*

³⁶ Ja yë'ta'a iti yo'ose'ere cajëna, Jesús iohua'i jopore pana ñai nëcapi. Ja maca pëpapi, ñeje caquë:

“De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësaru.”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, i pa'isi joyore ñañë cuasajë. ³⁸ Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'ie'ni? ¿Me yo'ojë mësaru joñoa jëa coeyeque hue'eye'ni? ³⁹ Ñajë'ë, yë'ë jëñare cui'ne yë'ë quëore. Jare yë'ë i a'ë, mësaru ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Joyo cato capë cui'ne tara peocoa. Mësarupi yë'ëre ñajëta'a capë tara hue'equë pa'ie. Yë'ë a'ë, me joyo pa'ie'ni.”

⁴⁰ Jaje caní jaohua'ire iñopi, jëña cui'ne quëo ite quese'ere. ⁴¹ Jaje yo'oquëna, ja yë'ta'a ire papi cuasaye pahüë, ai sihua do'ire, cui'ne quëquë do'ire. Jaje pa'ina, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Ai maña paye, iño?”

⁴² Caquëna, ini isihuë, tsiaya hua'i tsaro sëyosiconi. ⁴³ Isijëna, ini iohua'ique ñajëna, aji'i. ⁴⁴ Ja jeteyo'je capi, jaohua'ire:

“Ja yo'ose'e cato yë'ë mësarü ja're ja yë'ta'a con pa'i case'ere yo'ohuë. Si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos toyase'e si'aye ti'añe paji'i. Me paquë'ni, nuñerepa case'e. Jaje pa'ina, yo'ohuë.”

⁴⁵ Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa ti'ajajë caquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, quëaquë jaohua'ire capi:

“Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë juni huesëye pa'iji. Jaje ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a huë'ña pa'icohua'ire Jerusalén paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë. Jaje yo'ojëna, mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa. ⁴⁸ Jaje pa'ina, mësarü a'ë, yure iye ñasicohua'irepa. ⁴⁹ Ina, yë'ëpi, ja'quë ca nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësaruna. Jaje pa'ina, saima'pë iño Jerusalén daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësarü suña ja'ñere.”

*Ma'tëmona Sa Cuañõe
(Mr 16.19-20)*

⁵⁰ Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jaronä jëña mëani Maija'quëre secacaji'i, jaohua'ire. ⁵¹ De'oye pa'ijë'ë, cani jaohua'ire jeoni ma'tëmona sa cuañopi. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tëjini co'ihuë, Jerusalënna ai sihuajë. ⁵³ Cui'ne si'anë Maija'quëre se huë'ere pa'ijë Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë paë'ë. De'oji. Ca tëjihüë.

SAN JUAN

De'o Cocapi Pai De'ose'e

¹ Ja yë'ta'a yequë co'amaña pa'ima'në iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'quë ja're paji'i. Iti coca cato Diusupi. ² Du'ru huëo macana Maija'quë ja're coní paji'i, iti cocapi. ³ Ipi Maija'quë ja're coní co'amaña de'huapi. Peoji, i de'hua ma'ne, si'aye i de'huase'e a'ë. ⁴ Ini paji'i, ti pani huesëye. Ti pani huesëyepi paire miacaiye pa'iji. ⁵ Iye miañepi nea hue'ñare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo ti'añe papi.

⁶ Pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë Juan hue'equë. ⁷ Jaë cato iti miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i, i cayere care paji cuasani si'a pai asajajë caquë. ⁸ Juan cato miañe peopi. Jaë cato coa miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i. ⁹ Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana titapi.

¹⁰ Ipi Diusu ja're pa'i iye yeja de'huasiquëta'are iye yeja pa'icohua'ipi ire papi cajë asaye pahüë. ¹¹ I paire pana daji'i. Daisiquëta'are i paipi ite de'oye sihuajë yo'oye pahüë. ¹² Jaje jai pai pajëta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajë ite nuñerepa Cristo huasoquë api cuasajë asahuë. Jaje ite cuasasicohua'ini nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'ie nepi. ¹³ Pai mamajë pa'iohua'i peoyë. Diusu mamajë cato, Diusupi necaina, i mamajë de'osicohua'i a'ë. Pai ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'ë. Panita'a coa yëjë yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyë.

¹⁴ Cristopi pai de'oni mai ja're coní paji'i, paire oiquëre papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini i de'oquë pa'iyerepa ñahuë, yëquëpi, Maija'quë Mamaquërepa te'i macapi, ai de'oquërepa pa'ina. ¹⁵ Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'aji'i, ñeje:

“Iquë api, yë'ë mësarute quëasiquë. Jaëni yë'ë quëahuë. Yë'ë jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yë'ë peo'në pa'isiquë ca'aji'i.”

¹⁶ De'oye pa'ie ti'ahuë, i do'ipi. ¹⁷ Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quëpi isise'e a'ë. Cui'neje paire oiye, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a isise'e a'ë. ¹⁸ Te'ije Diusure ñasiquë peoji. Coa i mamaquë i ja're coní pa'iquëse'e. Jaëse'e ñapi. Maire quëa iñopi, i pa'ie aye.

Jesucristo Ayere Juan Cacaie'e

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Jerusalén pa'i judío ëjaohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'ire cui'ne levitasre jëjo saoreña, Juanre iquei'ni më'ë cajë seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jaje jëjo saorena, sani sejëna, Juanpi tiñarepa quëaëña:

“Yë'ë cato Cristo Maija'quë paire huasoquë peoyë.”

²¹ Jaje caquëna, seni coreña:

“¿Jaje pa'ito iquei'ni, më'ë, tsoe hue'ña Maija'quë quëacaiquë pa'isiquë?”

Cajëna, Juanpi caëña:

“Pani.”

Yequë seni coreña:

“Jaje pa'ito ¿Maija'quë quëacaiquë daija'quë api ca nëosiquë aë, më'ë?”

Jaje catoje sehuouña:

“Pani.”

²² Ja maca careña:

“¿Iquei'ni, jaje pa'ito? ¿Me yëquëre jëjo daosicohua'ire sani quëaja'cohua'i a'ni? Më'ë ayere quëajë'ë, yëquëre.”

²³ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato yë'ose'e cuene yejapi cuiquë a'ë: ‘Nui ma'arepa hui'yojë'ë, Ejaë daija'a ma'a.’ Maija'quë quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'eje caquë a'ë, yë'ë.”

²⁴ Juanre sani casicohua'i cato fariseo paipi jëjo saosicohua'i paë'ë. ²⁵ Jaohua'ipi seteña, ìte:

“Cristo peoni, cui'ne Elíasje peoni, cui'ne Maija'quë jëjo daosi'i casiquëje peoni, ¿Me yo'oquë cui'ne oco doquë'ni?”

²⁶ Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato oco doquë aë. Jaje pa'iquëta'are mësarü ja're cöni pa'iji, mësarü ña ti'ama'quëje. ²⁷ Jaë cato yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ëre tëtö saisiquëpi. Yë'ë cato do'i peoyë, ì zapato joyecaiyeque.”

²⁸ Iye cato Betábara hue'e hue'ñana yo'ose'e a'ë, Jordán tsiaya ëësë mëi tē'tena Juan oco do hue'ñana.

Maija'quë Yëi Ñamapi, Jesús

²⁹ Se ñatasi mu'se Jesupi Juan quë'rona tsio daina, ñaquë caëña, Juan:

“Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye nejocaiquë.

³⁰ Yë'ë jaëni cahuë: ‘Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëtö saisiquë. Jaë cato yë'ë peo maca pa'isiquë api.’ ³¹ Yë'ëje huesëhuë. Iquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel paipi ñajajë caquë.”

³² Caëña, Juan yequeje:

“Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'o joyopi ma'tëmopi su'teje pa'ipi ìna cajeni pëaquëna. ³³ Yë'ë cato ja yë'ta'a huesëhuë, iquei'ni cuasaquë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre oco dojë'ë caquë cuañesiquëpi capi: ‘Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'o joyopi cajeni ìna pëasiquëpi. Jaë api, paire Maija'quë de'o joyopi doquë.’ ³⁴ Jaje pa'ina, yë'ë ìti ñasiquëpi quëacaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús ì Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

³⁵ Se ñatasi mu'se Juan cui'ne ì ye'yacohua'i cöni paë'ë, ja'rë pa'isi macare. ³⁶ Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:

“Ñajë'ë. Jaë api, Maija'quë Yëi ñama.”

³⁷ Jaje Juan caquëna, asani ì ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña. ³⁸ Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:

“¿Iquere co'eye'ni?”

Caquëna, johua'ipi careña:

“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”

³⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'i hue'ña.”

Caëna, ì pa'i hue'ñana sani ñani ì ja're pëani paë'ë, cuatro pa'i maca ti'asicohua'ipi ìti mu'se na'i macaja'a.

⁴⁰ Juan caquëna, asani tuisicohua'ì aquë cato, te'i Andrés paji'i, Simón Pedro yo'jei.

⁴¹ Ja yë'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Ti'ani capi, ìte:

“Ti'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”

⁴² Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:

“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë'ë. Jaje canì Pedro caye a'ë. (Mai coca canì quëna pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipere Cui'ne Natanaelre

⁴³ Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja quë'rona sasi'ì caquë yo'oquë, Felipere ti'api. Ti'ani capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

⁴⁴ Iquë Felipe cato Betsaida daripë aquë paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue'ña aquë.

⁴⁵ Ñani ja maca Felipe Natanaelre co'ese'e caquë sani ti'ani ìte capi:

“Ai tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés toyaquë pa'isiquëni ñahuë, yëquë. Jaë cato Jesupi José mamaquë Nazaret daripëpi aquë api.”

⁴⁶ Caquëna, Natanaelpi capi:

“¿Nazaret daripëpi de'o pai eta ti'añe pa'iquë?”

Caquëna, Felipepi capi:

“Dani ñajë'ë, ini.”

⁴⁷ Natanaelpi Jesús quë'rona tsiojaina, Jesús capi:

“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquë cosoye peoquëpi.”

⁴⁸ Jaje caquëna, Natanaelpi sequëña:

“¿Me yë'ëre ñaquë'ni?”

Caquëna, Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a Felipe më'ëre soima'në ñahuë, Higuera soquë yë huë'ehuëre më'ë nëca maca.”

⁴⁹ Ja maca Natanaelpi capi:

“Ye'yaquë, më'ë cato Diusu mamaquë a'ë. Judío pai ëjaëre pa'ë, më'ë.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Coa Higuera soquë yë huë'ehuëre pa'i maca ñahuë case'ere nuñerepa Ëjaëpi caji caquë asaquë, më'ë yë'ëre? Ai jerepa pa'yere, më'ë ñaja'quë a'ë, jeteyo'je.”

⁵¹ Yequëje Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë. Ma'tëmo hui'yosicopi pa'iona, Diusu huiñaohua'ipi mëisicohua'ipi cajesicohua'ipi Pai Mamaquëni cajë yo'ojëna, ñaja'cohua'i a'ë.”

2

Caná Daripëna Huejase'e

¹ Toaso mu'seña sa tëto sai maca Caná daripëre hueja fiesta paquëña, Galilea yejare. Jarote Jesús pëca ja'coje pacoña. ² Jesús cui'ne i ye'yacohua'i cõni hueja fiestana soi cuãñoisicohua'ipi pa'ijë sateña. ³ Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pëca ja'copi cao:

“Cuiya'i o'sa yure peoji.”

⁴ Cacona, Jesupi sehuopi:

“¿Nomio me yo'oco jaje yë'ëre caco'ni? Yë'ë yo'o maca ja yë'ta'a ti'añe paji.”

⁵ Jaje catoje iopi cao, paire necaicohua'ire:

“I cayeje yo'ojë'ë.”

⁶ Jarote seis quëna yurupëa paji'i, judío pai si'si cuya tojë yo'o yurupëa. Te'e yurupë cato veinte panita'a veinticinco galones doye paji'i. ⁷ Jesupi paire necaicohua'ire capi:

“Iye yurupëana ocore do'e timëjë'ë.”

Caëna, do'e timëreña. ⁸ Do'e timërena, Jesupi capi:

“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquëna sacaijë'ë.”

Caëna, jaje yo'oreña. ⁹ Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquëpi, ocopi cuiya'i cõno de'ose'ere neñapi, huesëquë. Iti ñajë ocopi yurupëana dosicohua'ise'e ja'ë cuasahuë. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquëpi huejaquëre soini capi:

¹⁰ “Si'a pai du'ru macarepa cato de'o cuiya'i cõnore pare ucucoa. Ai ucusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i cõno ocuacoa. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ai de'o cuiya'i cõnore pare de'huahuë.”

¹¹ Jesús Caná daripë Galilea yejana pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ose'e cato du'ru macarepa yo'o ñnose'e paji'i, i de'oquërepa pa'yere. Jaje yo'ouna, ite ye'yecohua'i ire papi cuasahuë.

¹² Iye yo'o tējisi jeteyo'je Capernaum daripëna saji'i, pëca ja'co, yo'je tsj, cui'ne i ye'yacohua'i cõni saijëna. Sani jarona paë'ë, a'ri maña mu'seña.

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel paí Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë judío paí yo'o mu'seña tì'a tējiquēna, Jesupi Jerusalénna saji'i. ¹⁴ Sani tì'api, Maija'quē huē'ere curiquē neñu'u cajë duruhuequēre isicohua'i, cui'ne yēi ñamare isicohua'i, cui'ne su'tere isicohua'i cui'ne curiquē cambia-cohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'ijēna, ñani. ¹⁵ Jesupi iohua'ire si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yēi ñamare cui'ne huequēre coní te'epi curiquē cambiajē ñu'icohua'ini eto saoni iohua'i curi topëa jëa ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuëaje jë'je taño saocaji'i. ¹⁶ Su'tere isicohua'ini capi:

“¿Eto saojë'ë, iño pama'pë! ¿Yë'ë Ja'quē huē'ere co'amaña huero huë'e neni yo'oma'pë!”

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'ipi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere: “Si'aye yë'ë pa'ie mē'ë huē'ere cuasani ñacai yo'oyë.”

¹⁸ Ja maca judío paipi Jesure se'i'ë:

“¿Iquepi mē'ë iñoja'quē a'ni, mē'ë cuañequē pa'ie iye yo'oquē?”

¹⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nejojë'ë, iye huē'ere. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi coa toaso mu'señapi nesi'i, cui'naoni.”

²⁰ Caquëna, judío paipi careña:

“Cuarenta y seis ometëcarepa nesicore ¿me mē'ëpi coa toaso mu'señapi huë'e nesi'ni?”

²¹ Jaje Jesús cani i capëre capi, huē'ere pare caye papi. ²² Jaje pa'ina, Jesús ju'isiquëpi huëisi maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajateña, i iye case'ere. Cui'ne ja maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'ë cajë asahuë.

Si'aohua'ire Jesús Ñaquë Api

²³ Jesús Jerusalénre pa'i paí yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, ñani jai paí ite ire papi cajë asahuë, Israel paí Egíptopi etase'ere cuasajë yo'o fiesta pa'i maca yo'oquëna. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato paí cuasayere ñani paí nuñerepa cayë cuasaye papi, si'aye paí cuasaye ñaquë sëte. ²⁵ Paipi ite dani jaje yo'oquë api iquë cajë quëa tì'añe peopi, tsoe ise'e asapi, paí joyo cuasajë pa'ie.

3

Jesús Cui'ne Nicodemo

¹ Paji'i, te'i fariseo Nicodemo hue'equë. Jaë cato ëjaërepa paji'i, judío paí aquë. ² Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'i caquë, sani capi, ite:

“Ye'yaquë, asayë, mē'ëre Diosupi ye'yaja'quëre jëjo daosiquëpi pa'i, paí yo'o tì'a ma'ñere yo'oquë tutu iñoquë cui'ne si'aye yo'oquëna. Paise'e pa'ini jaje yo'o tì'añe peoji, Diosupi coní yo'oye pato.”

³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa mē'ëre cayë, pëca ja'coja'a tē'ya daise'eje pa'ye tijupë tē'ya dani cuañoma'quë pani Maija'quë cuañe tē'te ña'ñe peoji.”

⁴ Caquëna, Nicodemopi seji'i, ite:

“¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca coní tē'ya dani cuañoñe pa'iquë'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

⁵ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa mē'ëre cayë. Cui'naëpi pëca ja'co tē'ya daise'eje pa'ye ocopi cui'ne joyopi tē'ya dani cuañoma'quë cato Maija'quë cuañe tē'te cacaye peoji. ⁶ Pëca ja'quëohua'i paipi parena, tē'ya daisicohua'i cato jare paí pa'iyë. Joyopi tē'ya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyë. ⁷ Ai cuasama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi ñeje cato: ‘Si'a paí huajëye ai de'oye pa'iji.’ ⁸ Tutu cato si'a hue'ña daicoa, io pisiyese'e asajëna. Jaje pa'iquëta'are huesëyë, io dai hue'ña cui'ne io sai hue'ñaje. Si'a joyopi tē'ya daisicohua'i cato, tutuje pa'iohua'i pa'iyë.”

⁹ Jaje caquëna, Nicodemopi seji'i:

“¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?”

¹⁰ Seina, Jesupi sehuopi:

“¿Më'ë judío paire ye'yaquëre pata'a huesëquë'ni, iye? ¹¹ Nuñerepa më'ëre cayë, yëquë asayere, cui'ne ìti ñase'ere quëayë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñerepa cayë cajë asaye pañë. ¹² Iye yeja ayere quëaquëna, asama'pë pani ai jerepa asaye peoji, yë'ëpi ma'tëmo ayere quëato.

¹³ Pai mañaje ma'tëmo mëni ñama'cohua'i a'ë. Coa ìti hue'ñapi Pai Mamaquë daisiquëse'e asaji, ma'tëmo aquëse'e. ¹⁴ Moisés añare cuene yejana neni soquë tarapëna tëoni huëo nëcoquë pa'ise'eje cui'ne Pai Mamaquëje huëo nëco cuañoja'quë api. ¹⁵ Si'ahua'i ìte secohua'ipi ne huesëma'pë ti pani huesëyere pajajë caquë.

Maija'quë Paire Oise'e

¹⁶ Si'a paire oi do'ire Maija'quëpi ì mamaquë te'i macani isipi, si'a pai ìte, nuñerepa ìre papi, cajë cuasacohua'ipi ne huesëma'pë, ti pani huesëjajë caquë. ¹⁷ Diusu mamaquëre jëjo daoma'ë paji'i, paire nejoja'quëni. Jëjo daopi, huasoja'quëni.

¹⁸ Diusu mamaquëre nuñerepa ì api caquë cuasaquëpi nejosiquë peoji. Jaje pa'iquëta'are ìre papi caquë cuasama'quëpi nejosiquë pa'iji, Diusu mamaquëre asama' do'ire. ¹⁹ Ìre papi cajë cuasama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë, miañepi iye yejana daisiquëta'a nea hue'ñare miañe jerepa yëhuë, ìohua'i yo'oyepi co'a do'ire. ²⁰ Si'a pai co'ayere yo'ocohua'ipi miañere coecohua'i a'ë, ìohua'i yo'oyepi tiñarepa ña cuañoma'quëni cajë. ²¹ Jaje pa'iquëta'are de'oyerepa yo'ojë pa'icohua'ipi tsio daiyë, miañena. ìohua'i yo'oye cato Diusupi yëni cōcaina, yo'oye a'ë cajë ìñoñu'u cajë.”

Jesús Ayere Juan Ca Cose'e

²² Ja jeteyo'je Jesús ì ye'yacohua'i ja're cōni Judea yejana saji'i. Jarote tsoe maca ìohua'i ja're pa'i oco doquë yo'opi. ²³ Juanje ja mu'seña cato Enón quë'rore oco doquë paji'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i do'ire. Si'a pai ì quë'ro daisicohua'i oco do cuañosicohua'i paë'ë. ²⁴ Iye cato ja yë'ta'a Juanre tseani coma'në yo'ose'e a'ë.

²⁵ Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pai ja're sañope yo'ojë careña, si'si tsoa toñe ayere cajë. ²⁶ Jaohua'ipi Juanre sanì careña:

“Ye'yaquë, asajë'ë, më'ë ja're cōni Jordán tsiaya oco doquë pa'isiquëpi, më'ë yëquëre quëasiquëpi. Yure cato ocore doquëna, jai pai ìse'ena saiye.”

²⁷ Cajëna, Juanpi capi, jaohua'ire:

“Maija'quëpi isima'quë pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji. ²⁸ Tiñarepa yë'ë quëahuë, mësarute. Cristo peoyë caquë, cui'ne quëahuë yë'ë cato ìte ne de'huacaiquë du'ru jëjo daosiquë a'ë. ²⁹ Se ñajë'ë, cui'ne hueja fiesta je'quë huejaja'core paquë api, ìti huejaquërepa. Huejaquë cajei cato cocare asaquë, sihuaquë ñu'iquë api. Jaje yë'ëje yure asaquë sihuayë, ì ayere cajëna. ³⁰ Jaë cato jero sa'ana jerepa pa'i pa'ija'quë api, yë'ë cato coa jero sa'na do'i peoquë de'oja'quë aë.”

Ma'tëmo Aquëpi Daiye

³¹ Ëmëje'pi daiquë cato si'a paire tëto saisiquë api. Iye yeja aquë cato jare iye yeja aquë api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo daiquë api, si'a pai jerepa pa'i. ³² Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quëaji. Quëaquëta'are paipi nuñerepa caji cajë asaye pañë, ì cayere. ³³ Nuñerepa caji caquë cuasasiquë pani, Maija'quë nuñerepa caquë api cacaiji. ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë jëjo daosiquë cato Maija'quë cocare caji, Maija'quë ëseye peoyerepa ì de'o joyore isiquëna. ³⁵ Pëca ja'quë oiji, ì mamaquëre. Jaje pa'ina, si'aye ì jëñase'ena jeopi, yo'ojaquë caquë. ³⁶ Pai Mamaquëre ìre papi caquë cuasaquëpi ti pani huesëja'quë api. Jaje pa'iquëta'are asama'ë coequë cato ja pa'ie peoji. Peoquëpi coa ai jerepa Maija'quë pëi saiñena sai cuañeja'quë api, co'ayerepa.

¹ Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquëpi cui'ne jai paire oco doquë yo'oji asareña, fariseo pai. ² Nuñerepa Jesupi oco doye papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuë. ³ Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi, Galileana sasi'i caquë.

⁴ Co'i maca Samaria yejaja'a tëto saiye paji'i. ⁵ Pa'ina, daiquëpi Samaria yeja daripë Sicar titapi, Jacobo mamaquë Josere yeja isiquë pa'isico quë'rona. ⁶ Jarote Jacobo oco coje paji'i. Ma'aja'a dai jë'josiquë sëte Jesús oco coje yë'quë macana ja'rupi. Mu'se joporepa paji'i, ja maca cato. ⁷⁻⁸ Ye'yacohua'ipi pai daripëna aiñe hueroñu'u cajë sa'ë. Satena, ja maca te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi: "Ocore isijë'ë, yë'ëre."

⁹ Jaje caquëna, Samaria nomiopi sehuoo:

"¿Më'ë judío pa'ita'a, me yo'oquë yë'ë Samaria nomioni oco hueroquë'ni?"

(Judío pai cato Samaria paire tsioma'cohua'i a'ë.) ¹⁰ Ja maca Jesús sehuopi:

"Diusu më'ëre isiye asaco pani, cui'ne më'ëre oco sequëreje jaë api asaco pani, më'ëpi yë'ëre setira'huë. Seona, yë'ëpi pa'i ocore pare isira'huë, më'ëre."

¹¹ Caquëna, iopi cao:

"Ejaë, ¿jepi më'ë oco eani isisi'ni, yë'ëre? Iti eayeje peoquë, cui'ne oco coje cato huai'coa. ¿Jero ayere pa'i ocoje yë'ëre isisi'ni? ¹² Iye oco coje cato yëquë ai Jacob ne'caisicoa. Jaje icona ije cui'ne i mamajëje cui'ne nëicohua'ije ucujë pa'ahuë'ë. ¿Më'ëpi cuasani i jerepa pa'i a'ë cuasaquë?"

¹³ Cacona, Jesupi sehuopi:

"Si'ahua'i iye oco ucucohua'i cato si'anë oco ëaquëna, pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë isi oco ucusiquë cato cui'naëpi oco huëoye peosipi. Yë'ë oco cato sa'nahuëre papi oco coje tsal'ñeje pa'ye etaquëna pasipi, ti pani huesëye isiyepi."

¹⁵ Ja maca cao iopi:

"Ejaë, jaje pa'ito ja ocore isijë'ë, yë'ëre, cui'naopi oco ëaye peoye, cui'ne iye oco coje ea daiye paja'core."

¹⁶ Cacona, Jesupi capi:

"Më'ë ëjere soijani ja maca daijë'ë, iñona."

¹⁷ Caquëna, iopi cao:

"Ejere peocoa'ë."

Cacona, Jesupi sehuopi:

"Ejere peocoa'ë cani peore paco cayë, më'ë. ¹⁸ Ja'në cato më'ë cinco ëmëohua'ire pahuë. Yure më'ë paquë cato më'ë ëjë peoji. Peocoa'ë cani më'ë care pahuë."

¹⁹ Jare asani iopi caco:

"Ejaë, më'ë cato Maija'quëre quëacaiquë a'ë asayë, më'ëre. ²⁰ Yëquë aïohua'i Samaritano pai iye cutihuëna Maija'quëre sejë pa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are më'saru judío paipi Jerusalénna Maija'quëre seña pa'iji, cacohua'i a'ë."

²¹ Cacona, Jesupi sehuopi:

"Care paji cuasajë'ë, nomio. Maija'quëre coa si'a hue'ña pa'ijë seña ti'api. Ja maca cato ai cutihuëna panita'a Jerusalénna sani seña peosipi. ²² Më'saru Samaria pai cato huesëje coa seña. Yëquë judío pai cato asajë seña. Huaso coca cato judío pai tsëcapë aye a'ë. ²³ Tsoe iti macarepa ti'api. Yure a'ë, Maija'quëre secohua'irepa joyore papi nuñerepa cuasajë yo'o maca. Jaje yo'oyere ai yëji, ja'quë. ²⁴ Diusu cato joyo api. Jaje pa'ina, ite secohua'ije joyo ayere papi yo'oye pa'iji, nuñerepa yo'oyepi."

²⁵ Caquëna, Nomiopi cao:

"Yë'ë cato asayë, Mesías, maire huasoquë Cristopi dani jaëpi si'aye quëaja'quë api."

²⁶ Cacona, Jesupi capi:

"Yë'ë a'ë, iipi më'ë ja're coca caji."

²⁷ Jesús jaje cocare caquëna, i ye'yacohua'ipi titareña. Nomio ja're Jesús coca caquëna, quëquë ñareña. Jaje ñajëta'a seni asañu'u iquere yë caë'ni, panita'a ique cocare nomio ja're caë'ni cajë seña pahüë. ²⁸ Ja maca io yurupë iti macana ñoni pai daripëna sani cao:

²⁹ “Dani ñajë'ë, yë'ë yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿I Cristo pa'ima'quë?”

³⁰ Ja maca asani, paipi Jesús quë'rona saë'ë. ³¹ Ja yë'ta'a pai daima'pëna i ye'yacohua'ipi Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, ao aijë'ë.”

³² Cajëna, ipi capi:

“Mësaru ña ma'ñere yë'ë cato payë, yë'ë ai ja'ñe.”

³³ Jaje caëna, ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Paipi dacatena, ani cama'quë?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë ao cato yë'ëre jëjo daosiquë yëyeje yo'oye a'ë. Cui'ne i co'amaña ne saocaiye a'ë.

³⁵ Mësarupi cacohua'i a'ë: ‘Ja yë'ta'a cuatro ñañëohua'i carapi, tëaye.’ Jaje cacohua'ita'are yë'ëpi cayë: Ñani cuasajë'ë, tase'ere tsoe querepi, tëa ja'ñe. ³⁶ Tëaquëje sai cuañoñe pa'iji, iti ca tëase'e cato ti pani huesëye a'ë, iti taquë cui'ne iti tëaquë si'a yë'quë maca sihuaye pa'iji caquë. ³⁷ Nuñerepa caji. Pai case'e je'quë ñeje: ‘Iti taquë cato yequë api cui'ne iti tëaquë cato yequë api.’ ³⁸ Yë'ëpi mësarute jëjo saohuë, tējajë'ë caquë, mësaru ai yo'ojë ta ma'ñere. Jaje pa'ito yecohua'ipi nerena, mësaru cato coa tēacohua'i a'ë.”

³⁹ Jai pai Samaria acohua'i Jesure ire papi cajë cuasahuë, nomio case'ere cuasajë. Jao cato cao, “Yë'ë yo'ose'ere si'aye capi.” ⁴⁰ Jare Samaria pai asani Jesure sei'ë, pējajë'ë cajë. Cajëna, asani caya mu'seña pëapi. ⁴¹ Ai jerepa ire papi cuasajë asahuë, ipi i ayere quëaquëna. ⁴² Ja maca Nomiore cahuë. Yureta'a ire papi cuasayë, yëquë. Më'ë case'e asasicohua'ipi, cui'ne yure yëquëje asa con i caquëna, ja do'ire asayë. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasoquë cajë.

Pai Ejaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

⁴³ Caya mu'seña Samaria pëasiquëpi Galilea yejana saji'i. ⁴⁴ Jare ipi Jesús ca'aji'i, Maija'quëre quëacaiquëre i quë'ro acohua'i cato coecohua'i a'ë. ⁴⁵ Galilea ti'asi maca de'oye ite pëpahuë. Jaohua'i cato, Jesús Jerusalénre pa'i de'oye yo'oquëna, ñasicohua'ipi pëpahuë. Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'ojë te'e sani ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Ja maca Jesús Caná daripëna co'ipi, Galilea yejana, i ocore cuiya'i o'sa cono ne sitona. Jarote paji'i, pai ëjaërepa yo'oye ayere cōcāiquēpi. Jaëpi mamaquëre Capernaum yejare ju'iquëre paquëpi. ⁴⁷ Jaje paquëpi pai ëjaëre pare cōcāiquēpi Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë seji'i, yë'ë huë'ena sani yë'ë mamaquë juni huesë tējiquëre jujucaijë'ë, caquë. ⁴⁸ Ja maca Jesupi capi:

“Mësaru nuñere pa'ë cuasajë asaye pañë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoñe pato.”

⁴⁹ Jaje caquëta'are pai ëjaëre pare cōcāiquēpi capi:

“Ejaë, esa daijë'ë, yë'ë mamaquë ja ju'ima'në.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi ja maca capi:

“Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji.”

Caquëna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huë'ena. ⁵¹ I huë'ena je'nërepa ti'aquëna, ñani i jo'yapi ite ñañu'u cajë etani ite cahuë:

“Më'ë mamaquë huajëquë pa'iji.”

⁵² Jaje cajëna, ipi seji'i:

“¿Ique hora pa'i maca huajëquërepa paquë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Ñamina'a mëñerepa sa të'yo maca, una pa'i maca ja maca suña dahuë tëto saji'i.”

⁵³ Jaje cajëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi asani cuasa ñajaquëña, jare ja hora pa'i maca Jesús, “më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji” case'ere. Jaje ñani i cui'ne si'a huë'e pa'icohua'i Jesure nuñerepa i api cajë asareña.

⁵⁴ Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, pai yo'o ti'a ma'ñere Jesús yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

5

Betsaida Aquëre Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

¹ Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesuje co'i copi, Jerusalénna. ² Ja daripëre yëi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina, jao yë'quë macare ocore tēhuosi dea pëpi Betesda mami hue'eco paco'ë. Hebreo pai coca cato jaoipi cinco huajëjë ñu'i pepëa quë'io paco'ë. ³ Jarote jai pai ju'icohua'i pëasicohua'ipi uë'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i paë'ë: ñama'cohua'i, do'pëcohua'i, cui'ne quë'quësicohua'i. Jaohua'ipi utejë paë'ë, oco da'capi, tu'ejaco cajë. ⁴ Jarona te'e mañase'e huiñaëpi cajeni ocore tu'equëna, ñani du'ru du'isiquëpi ja jeteyo'je co'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë hue'equëje. ⁵ Jarote paji'i, treinta y ocho ometëca ju'iquë. ⁶ Jaje pa'ipi, uina, ñani Jesús ite tsoe jaje ai yo'oquë pa'iye asaquë seji'i, ite:

“¿Co'yaye yëquë, më'ë?”

⁷ Caquëna, ju'iquëpi sehuopi:

“Ëjaë, yë'ëre oco da'cana jëjo dëoni ma oaquëpi peoji. Jaje pa'ina, oco tu'e maca tsoe yequëpi du'iji, ja'a yë'ë dusi'i caquë yo'oquëna.”

⁸ Caquëna, Jesús capi:

“Huëni më'ë caico macare ini sai huëojë'ë.”

⁹ Jaje ca maca tsoe co'yasiquë paji'i. Pa'i i caicore ini sai huëopi. Jaje pa'iquëta'are ja mu'seña cato huajë mu'se paji'i. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire judío paipi cahuë, iti juju cuañisiquëre: “Iye mu'se cato huajë mu'se a'ë. Më'ë caicore hue'eye peoji.”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ëre jujusiquë cato ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë, capi.’ ”

¹² Caquëna, ja maca seteña:

“¿Jequëpi më'ëre ‘më'ë ui caicore ini saijë'ë’ caë'ni?”

¹³ Cajëna, huesëña iti jujusiquëre Jesús cato jai pai jopoja'a sani huesëña, ña cuaññoñe peoye. ¹⁴ Jaje yo'osiquëpi jeteyo'je Maija'quë huë'ena ti'ani ite caëña:

“Ina, yure më'ë huajëquë pa'iye sëte, cui'naëpi tayo co'ayere yo'oma'ë. Yo'oquëna, jerepa më'ëre co'aye ne coco.”

¹⁵ Jaje caëna, ja maca sani judío paire quëapi, Jesús paji'i, yë'ëre jujusiquë caquë. ¹⁶ Ja do'ire judío pai Jesure huani jëoñu'u cajë cui'ne josa yo'ohuë, huajë mu'sere yo'osi do'ire. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Jesupi capi:

“Yë'ë Ja'quë si'anë co'amaña nequë api, cui'ne yë'ëje co'amaña yo'oyë.”

¹⁸ Jaje casi do'ire jerepa judío pai huani jëoñu'u cajë yo'ohuë. Huajë mu'sere sehuoma'ë yo'osi do'ise'e pa'iye papi. Jerepa ipi Diusuje pa'i a'ë caquë cui'ne Diusu api, yë'ë ja'quë ca do'ire yo'ohuë.

Maija'quë Mamaquëpi Si'a Tuturepa Paye

¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa mësarute cayë. Diusu mamaquë cato ise'e cuasayepi yo'oye peoji. Pëca ja'quë yo'oquëna, ñase'ere yo'oquë api. Si'aye pëca ja'quë yo'oyere mamaquëje yo'oquë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mamaquëre oiji. Pëca ja'quëpi ja do'ire i yo'oye iñoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerepa pa'yere iñoja'quë api. Jaje yo'oquëna, mësarumerepa yo'oquëni cuasaja'cohua'i a'ë, ña quëquëjë. ²¹ Pëca ja'quë ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajëcohua'ire huëoni pa'iye isiyeje pa'ye, cui'ne i mamaquëje isiji, pa'iye, i isiye yëquëna. ²² Ja'quë cato pai

yo'oyere ña de'huama'aji'i. Paquë mamaquëna isipi, pai yo'ojëna, ñaquë ne de'huaja'a tutu. ²³ Ja do'ire mamaquëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, pëca ja'quëre cayepi. Pëca ja'quë jëjo daosiquëni de'oquëre papi caye pani pëca ja'quëreje de'oquëre papi caye peoji.

²⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë caye de'hue asacani, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre ire papi caquë cuasasiquëpi ti pani huesëye paji. Nejoñe peoji, ite. Juni huesëyepi ti pa'iyena tëtö saisiquë api. ²⁵ Nuñerepa, cayë, mësarute. Titi, hora. Yure iti maca'ë, ju'isicohua'ipi Diusu mamaquë yë'ore asaja'a maca. I caye asani sehuocaicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ Ja'quë cato pa'iyepi paji. Jaje paquëpi mamaquëre pa'iyepi isipi. ²⁷ Jaje cui'ne pai yo'oye ne de'huaja'a tutuje isipi, Pai Mamaquëre. ²⁸ Iyere asani ai cuasama'pë pa'ijë'ë. Quëare payë. Ju'isicohua'i tasicohua'ipi si'aohua'i i yë'o asaja'a maca ti'aja'coa. ²⁹ Asani tasi daripëapi etaja'cohua'i a'ë, si'aohua'i. De'oyerepa yo'osicohua'ipi ti pa'iyena huëija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are co'ayere yo'ojë pa'isicohua'i cato coa nejaja'cohua'ipi huëija'cohua'i a'ë.

Jesús Cuañequërepa Pa'iyepi Quëare

³⁰ Ja'quëre ja seni asama'ë yë'ëse'e cuasayepi nejoñe peoyë. Yë'ë cato yë'ëre cuañese'eje caquë a'ë, tayo yo'ocohua'ire. Yë'ë yo'oye cato nuñerepa yo'oye a'ë. Yë'ë yëyeje yo'oye coeyë. Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë yëyepi yo'oquë a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, yë'ëpi co'ye yë'ëja'a de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë caye care paji cacaiquë peora'pi. ³² Jaje pa'iquëta'are pa'iji, yë'ë yo'oye ñaquëpi yë'ëre de'oye cacaiquë. Jaje pa'ina, yë'ëre i cacaiye cato nuñerepa do'i pa'iji.

³³ Mësarupi Juanre seni asaja'cohua'ire jëjo saoreña. Sejëna, Juanpi nuñerepa sehuopi, jaje pa'ire paquëna. ³⁴ Iye cato cayë mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yë'ë cato pa'ipi de'oye cacaiyere co'ema'ë pa'iyë. ³⁵ Juan cato toa tsëo pë miañeje miacaiquë paji'i. Jaje pa'ina, mësarupi i miañere sihuacaicohua'i pa'ë'ë, coa nëhui tëcahuë. ³⁶ Juan yë'ëre cacaise'e jerepa de'oye yë'ëja'a co'ye quëare payë. Yë'ë yo'oye cato ja'quë yë'ëre yo'ojë'ë caquë cuañe nëose'e a'ë. Jaje pa'ina, japi quëaji, yë'ë nuñerepa ja'quë jëjo daosiquë pa'iyepi.

³⁷ Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato, quëaji, yë'ë nuñerepa de'oye yo'oquë pa'iyere, mësaru i yë'o asama'cohua'i pa'itoje cui'ne ite ñama'cohua'i pa'itoje. ³⁸ I coca itire pa'ë cajë cuasama' do'ire i coca mësarute cacayepi paji, pëca ja'quë jëjo daosiquëre coe do'ire. ³⁹ Mësaru cato Maija'quë coca tayoye peoye ye'yeyë, ti pani huesëyere itire ñajë ti'añu'u cajë. Jaje pa'iquëta'a ja toyase'e cato yë'ë ayere caji. ⁴⁰ Jaje yëjëta'a yë'ëna daiye coeyë, ja pa'iyepi paja'cohua'ita'a.

⁴¹ Yë'ë cato co'ema'ë pa'iyë, pa'ipi de'oquëre papi cajë yo'oyere. ⁴² Asayë, mësaru nuñerepa Maija'quëre oima'cohua'i pa'iyepi. ⁴³ Yë'ë cato ja'quë pa'i huë'ñapi daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi asayepi coeyë. Coa paise'e huëoni co'ye ire pa'ë caquëni cuasacohua'i a'ë, mësaru de'o'ji cajë. ⁴⁴ ¿Me mësaru asaja'cohua'i a'ni, pa'ija'a sa'ñe de'oquëre papi cajë yo'ocohua'ipi? ¿Me yo'ojë Diusupi mësarute de'oquëre papi cayere co'e ma'ñe'ni? ⁴⁵ Cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ëpi yë'ë ja'quë ña hue'ñana mësarute do'i quë'iohua'i a'ë, caja'quë api cajë. Mësarute sañope caquë cato Moiséspi mësaru necaiquë api cajë utejë pa'iquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, mësarupi Moisés case'e care paji cajë asacaicohua'i pani yë'ëreje asacatira'huë, Moisés cato yë'ë ayere toya do'ire. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mësaru Moisés toyase'ere asacaima'cohua'i pani, ¿Me yë'ë caye asacaiye'ni, care paji cajë?"

6

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aonë

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ja jeteyo'je Jesús Galilea jairana je te'tena saji'i. Jare iti jairapi Tiberias yequë mami hue'eco paji'i. ² Jaje saina, jai pai tuë'ë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquë, ju'icohua'ire

jujuquëna, ñasicohua'ipi. ³ Ja maca Jesús i ye'yecohua'i ja're ai cutihuëna mēni ja'rupi.

⁴ Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o maca ti'añe ja'i maca paji'i.

⁵ Pa'ina, ja maca Jesús jai pai ite tuijēna, ñani Felipere capi:

“¿Jerona ao hueraja'cohua'i a'ni, jai pai ai ja'ñe?”

⁶ Ja cato capi, Felipere neñasi'i caquë, Jesús cato tsoe i ne ja'ñe pa'ina. ⁷ Jaje caquëna, Felipepi sehuopi:

“Docientos romano quëriqui tē'ñapi pan hueroto ti'añe paji, te'e panpë te'ireje.”

⁸ Ja maca Andrés pi Jesús ye'yaquëpi Simón Pedro yo'jeipi capi:

⁹ “Iñore te'e tsihua'e cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire paquë pa'iji. ¿Ja maña pato me jai paire ti'aquë'ni?”

¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Si'a paire cajë'e, ja'rujajë.”

Ai taya paquëna, taya ëmëje'ena jai pai ja'rureña. Ëmëohua'ise'e cinco mil pai paë'e.

¹¹ Ja maca Jesús cinco pan ini Diusure de'oji caquë pëpani ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina isipi. Isina, i ye'yacohua'ipi paire se aohuë. Jare cui'ne tsiaya hua'ireje yo'opi. Si'aye iohua'i yëye necaji'i. ¹² Tsoe ani huajësicohua'i pa'ijēna, Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Ani jujase'e tsi'sojë'e, coa nejoñe peoja'quë.”

¹³ Caëna, tsi'sohuë, ani jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuëa timëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere. ¹⁴ Ja maca Jesús yo'ose'ere ñani, paipi cahuë:

“Iquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija'quë api ca nëosiquë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús asapi, iohua'i yëyepi coetoje ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Jaje pa'ina, jaohua'ire jeoni ai cutihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Ñami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuë. ¹⁷ Cajeni yohuëna aya mēni Capernaum yejana je'e huëohuë. Ja maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesuje ja co'ima'e paji'i. ¹⁸ Ja maca ai tutuquë cui'ne ai to'a huëopi. ¹⁹ Cinco kilómetros panita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijë ñahuë, Jesupi yohuë quë'rona daina, oco da'ca ëmëje'ejaja.

Jaje ñani ai ca'rahuë. ²⁰ Jaje ca'rajēna, ipi capi, jaohua'ire:

“iYë'e a'e. Ca'rama'pë pa'ijë'e!”

²¹ Ja maca sihuajë yohuëna daijë'e cajë yo'oye iñohuë. Cui'ne ja maca aya mëquëna, i ja're cōni esarepa iohua'i cajë saisi yejana ti'ahuë.

Paipi Jesure Co'eye

²² Se ñatasi mu'se jaira je te'tena pëasicohua'ipi cuasa ti'ahuë. Te'e yohuë pa'isicoja'a i ye'yacohua'ipi saë'e. Saijēna, Jesuse'e iohua'i ja're saiye papi cajë. ²³ Jaje cuasajë pa'ijēna, Tiberias daripëpi jaiye yohuëa daji'i, iohua'ire pan Ëjaëpi neni ao sito quëno macana. ²⁴ Jaje Jesús cui'ne i ye'yacohua'i peojēna, ñani yohuëana aya mēni Capernaum yejana saë'e, Jesure co'eñu'u cajë.

Jesu Api Pa'iyere Isi Pan

²⁵ Jaira je te'tena ti'ani Jesure seteña:

“¿Ye'yaquë je yëhua ti'taë'ni, iño?”

²⁶ Cajēna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësar cato yë'ëre co'eyë, coa panre timëñerepa ani ñani. Co'ema'pë pa'iyë, pai yo'o ti'a ma'ñere ñasi do'ire asa ti'añe. ²⁷ Coa carajai aore cajë ai yo'oma'pë pa'ijë'e. Ai jerepa ti pani huesë aore pare cajë yo'ojë'e, quëcoyere pare. Iyere Maija'quë mamaquë cato isija'quë api, mësarute. Ja'quë Diusupi yë'ëna ja tuture isipi.”

²⁸ Jaje caquëna, iohua'ipi sei'e:

“¿Me yo'ojaja'cohua'i a'ni, yëquë Diusu yëyere necañu'u cani?”

²⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Diusu yëye cato i jëjo daosiquëni care paji cajë cuasacaiye a'ë.”

³⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi se'ë:

“¿Iquere më'ë yo'o iñoja'quë a'ni, pai yo'o ti'a ma'ñe yëquëre më'ëre care paji cuasajë asaja'cohua'ire? ³¹ Tsoe acohua'i a'ahuë'ë, manare cuëne yeja pa'i maca. Jare toyase'e cato: ‘Diusupi ma'tëmo panre aopi,’ caji.”

³² Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Moisésipi ma'tëmo panre aone papi, yë'ë ja'quë api, nuñerepa ma'tëmo panrepa aoguë. ³³ Diusu isi panrepa cato, ma'tëmopi paire ti pani huesëye isiquë daisiquë api.”

³⁴ Ja maca iohua'ipi cahuë:

“Ja panse'e yëquëre isijë'ë, Ejaë.”

³⁵ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, pan pa'ie isiquë. Yë'ëna daisiquë cato ai ëaye peosipi. Cui'ne yë'ëre ire papi caquë cuasasiquë cato oco ëaye peosipi. ³⁶ Yë'ë mësarute case'eje pa'ye yë'ëre mësarupi ñajëta'a ire papi cajë cuasaye pañë. ³⁷ Ja'quë yë'ëna, isicohua'i cato si'aohua'i yë'ëna daiyë. Yë'ëna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quë a'ë. ³⁸ Yë'ë cato ma'tëmopi yë'ë yëyeje yo'osi'i caquë daiye pahuë. Yë'ëre jëjo daosiquë yëyere yo'osi'i caquë daisiquë a'ë. ³⁹ Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato i yë'ëre isicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yë'ëpi ñacaiyere yëji. Cui'ne yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëocaiyere yëji. ⁴⁰ Yë'ë ja'quë cato si'ahua'i Maija'quë mamaquëre ñani ire papi cajë cuasasicohua'ipi ti pani huesëyere yëji. Yë'ëna, yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëosi'i.”

⁴¹ Ja maca “yë'ë a'ë, ma'tëmopi cajesi pan” casi do'ire judío paipi ite cue'cue huëohuë.

⁴² Cue'cuejë cahuë:

“¿Iquë Jesús pa'ima'quë José mamaquë maipi i pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jaje pa'ita'a me yo'oquë ma'tëmopi daisiquë a'ë, caquë'ni?”

⁴³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Cue'cueyere jëojë'ë. ⁴⁴ Yë'ëna te'ohua'i dani ti'añe peoji, yë'ëre jëjo daosiquëpi ja'quëpi ite dama'quë pa'ito. Jaëni yë'ëpi tëji mu'serepa huëoja'quë a'ë. ⁴⁵ Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi caji ñeje: ‘Diusupi ye'yaja'quë api, si'a paire.’ Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quëre asacohua'ipi cui'ne ite ye'yecohua'ipi daiyë, yë'ëna.

⁴⁶ Ja'quëre pajë ñama'cohua'i a'ë. Diusu quë'ropi daisiquëse'e ite ñaquë api.

⁴⁷ Nuñerepa cayë. Yë'ëre care paji caquë cuasaquëpi ju'ima'ë ti pa'ie paji. ⁴⁸ Yë'ë a'ë, pan pa'ie isiquë. ⁴⁹ Mësarupi aipë Maija'quë aone a'ahuë'ë, pan cuëne yeja cu'i maca. Jaje aisicohua'ita'a peo hue'ña juju sa'ahuë'ë. ⁵⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ma'tëmo cajesiquë panre cayë. Jare paipi aisicohua'i pani ti ju'ine peoji. ⁵¹ Yë'ë a'ë, ja pan ma'tëmopi huajëquë cajesiquë. Ja panre paipi aisicohua'i pani ti pani huesëye pa'iji. Yë'ë isija'a pan cato, yë'ë capë a'ë. Iye yeja pa'icohua'i pa'iyere caquë isija'quë a'ë.”

⁵² Ja maca jare asani judío paipi sa'ñe coca cahuë, ñeje cajë:

“¿Me iquë maire i capë aosi'quë caquë'ni?”

⁵³ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarupi Pai Mamaquë capëre aima'cohua'i pani cui'ne i tsiere ucuma'cohua'i pani ti pani huesëye peocohua'i pa'iyë. ⁵⁴ Yë'ë capë aisiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi ti pa'ie paji. Jaje pa'ini yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isiquëni huëoja'quë a'ë. ⁵⁵ Jaje pa'ina, yë'ë capë cato nuñerepa aore pa'ë, cui'ne yë'ë tsie cato nuñerepa ucuyere pa'ë. ⁵⁶ Yë'ë capë aisiquëpi cui'ne yë'ë tsie ucusiquëpi yë'ë ja're coní tsioni pa'iji. Pa'ina, yë'ëpi i ja're coní pa'iyë. ⁵⁷ Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë cato pa'ie paji, yë'ë ini pacacaiyë. Jaje cui'ne, yë'ëre aiquëje yë'ë do'ire pasipi. ⁵⁸ Ma'tëmopi cajesi pan ayere cayë. Iye cato ai tsoe Maija'quë Israel paire aose'eje pa'ye peoji. Ja pan aisicohua'i si'a pai juju sa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are iye pan aisiquë cato ti pani huesëye pa'iji.”

⁵⁹ Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripë pai tsi'si huë'ena.

Pa'i Cocarepa

⁶⁰ Iye ye'yayere asani Jesure jai pai tuicohua'i acohua'ipi cahuë:

“Iye i caye jaje pa'ijë'ë cajë asa tì'añe peoji. Ai jerepa jëaji. ¿Jaje pa'ito nepi, asa tì'añe pa'iquë'ni?”

⁶¹ Ja maca Jesús asapi, ìohua'i sañope caye. Jaje pa'ina, seji'i, jaohua'ire:

“¿Yë'ë case'epi mësarute sañope caquë? ⁶² ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pai Mamaquëpi i ja'në pa'i sitona mëina, ñani? ⁶³ Joyopi pa'ie isiji, capë cato cōcama'coa. Yë'ë mësarute case'e cato nuñerepa joyo aye a'ë, ti pa'ie isiye a'ë. ⁶⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarua acohua'i yecohua'i ja yë'ta'a nuñere pa'ë cajë asa tìtama'cohua'ipi pa'iyë.”

Jesús cato asapi, du'ru huëo macana ìti cuasama'cohua'ire, cui'ne ìte coso yehuoja'quëre. ⁶⁵ Jaje pa'ina, capi:

“Mësarute cahuë. Ja'quëpi yë'ëna dacaima'quë pa'ito yë'ë quë'ro te'ije dani tì'añe peoji.”

⁶⁶ Jaje casi macapi jai pai Jesús ja're cu'icohua'i jeoni i ja're cōni cu'ie pahue. ⁶⁷ Ja maca Jesupi seji'i, ì doce ye'yacohua'ire:

“¿Mësaruje jeoni saiye yëye?”

⁶⁸ Caquëna, Simón Pedropi sehuopi:

“¿Ëjaë, neina yëquë saija'cohua'i a'ni? Më'ë coca cato ti pani huesë coca'ë. ⁶⁹ Yëquë cato më'ëre care paji cajë cuasahuë. Cui'ne asayë, më'ë cato Cristo api, Maija'quë huajëquërepa Mamaquëre papi.”

⁷⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëpi mësarua doce pa'iohua'ire soihuë. Jaje pa'iquëta'are mësarua aquë te'i huati api.”

⁷¹ Jaje cani Jesús Judas Iscarioteni capi, Simón mamaquëni, doce soisicohua'i aquëni, Judaspi ìte coso yehuoja'quëni capi.

7

Jesús Yo'je Tsi Asacaiye Pahue.

¹ Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja pa'ie coepi, judío paipi ìni huani jeoñu'u cajë yo'o do'ire. ² Jaje pa'iquëta'are judío pai Egítopi etani a'ri huë'ña nejë pa'isi mu'sere cuasajë yo'o mu'seña tì'a huëopi. ³ Tì'a huëoquëna, Jesús yo'je tsipi cahuë, ìte:

“Ìño pëama'ë yure Judeana saijë'ë, më'ëre tuicohua'ije më'ë yo'oye ñaja'cohua'ire.

⁴ Jaje pa'ina, si'a pai ñajajë cani yahue yo'ocoje ñani, më'ë yo'oyeje pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ocohua'i. Pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oquë sëte si'a pai ñajëna, yo'o ìñojë'ë.”

⁵ Ì yo'je tsi cato a'ri mañaje care paji cuasajë asama'cohua'ipi cahuë. ⁶ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a yë'ë yo'o maca tì'añe papi. Mësarute cato coa si'aë yo'oye de'oji. ⁷ Mësarute cato iye yeja acohua'i coeye peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato coeyë. Yë'ëpi tìñarepa ìohua'i yo'oye co'aye a'ë caquë ìño do'ire. ⁸ Saijë'ë, mësaruse'e fiestana. Yë'ë cato saiye pañë. Ja yë'ta'a yë'ë sai maca tì'añe paji.”

⁹ Jaje ca tējini Galileana pëapi.

Jesupi A'ri Huë'ña Fiestare Pa'ise'e

¹⁰ Pai tìñarepa ña'ne peoye yahue Jesupe saji'i, fiestana, i yo'je tsi saisi jeteyo'je. ¹¹ Fiesta pa'i maca judío paipi co'ejë cahuë:

“¿Jerore pare pa'iquë'ni, jaë?”

¹² Jai pai tsi'si sitopi Jesús ayere cahuë. Yecohua'ipi cahuë: “De'o pai api.” Cajëna, yecohua'ipi cahuë: “Co'aquë api. Coa pa'ire cosoquëna, asaquë api.”

¹³ Jaje pa'iquëta'are tiñarepa caye pahue, judío paini ca'ra do'ire yahue carojaë'ë. ¹⁴ Fiesta joporepa pa'i maca Jesupi Maija'quë huë'ena cacani ye'ya huëopi. ¹⁵ Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajë cuasajë cahuë:

“¿Merepa iquë jaiye ta'ñe ye'yaquë'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?”

¹⁶ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë ye'yaye cato yë'ë tse peoji. Ja cato yë'ëre jëjo daosiquë tse a'ë. ¹⁷ Mësaruru aquëpi Maija'quë yëyere yo'oquë pani yë'ë ye'yaye Diusu ye'yaye a'ë caquë asaja'quë api. Panita'a coa ise'e cuasayere ye'yaji caquë asaja'quë api. ¹⁸ Ise'e cuasayepi caquë cato paipi de'oquë api cajajë caquë caquë api. Jaje pa'iquëta'are ite jëjo daosiquëni paipi de'oquë api cacaijajë caquë yo'oquëpi nuñerepa caji. Jaje pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.

¹⁹ Mësarute Moisésipi cuañese'e isipi. Isiquëta'are mësarupi sehuocaiye pañë, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojë yë'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²⁰ Caquëna, paipi sehuohuë:

“Huati joyore hue'equë, më'ë. Jaje cayë, më'ë, ¿nepi më'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Huajë mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mësaruru ai cuasayë. ²² Mësaruru aipë tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cuiri ca'ni tëaye paji'i caquë. Ipi huëoye papi, ja cato. Jaje pa'ina, mësaruru huajë mu'se pa'itoje cuiri ca'ni tëacohua'i a'ë, tsire. ²³ Ñajë'ë. Yure, mësarupi Moisés cuañese'e yo'o ti'añu'u cajë huajë mu'se pa'itoje tsire cuiri ca'ni tëacohua'ita'a, ¿me yo'ojë mësaruru yë'ëre pëiñe'ni, ju'iquë macare huajë mu'se pa'ina, jujucaisi do'ire cajë? ²⁴ Co'aye yo'oyeje pa'ye ña cuañoñere co'aji cama'pë pa'ijë'ë. Co'aye yo'oji cacohua'i pani nuñerepa co'ayere ñani cajë'ë.”

Jesús I Dai Sitore Quëaye

²⁵ Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sa'ñe se huëoreña:

“¿Jajë pa'ini, pai huani jëoñu'u cajë co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a? ²⁶ Yure ipi si'aohua'i ñajëna, caquëta'are te'ije ite sañope caye paji. ¿Ejaohua'ipi johua'ita'a nuñerepa Cristore papi caji cajë cuasa do'ire sañope caye pañë? ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mai cato asayë, i huëo sito.”

²⁸ Iyere Jesús asani, Maija'quë huë'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:

“Jaje pa'ito mësaruru asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ëreje ñacohua'i a'ë. Yë'ë cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mësaruru ñama'quëpi. ²⁹ Yë'ë cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sëte. Ipi yë'ëre jëjo daopi.”

³⁰ Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a te'ije ite tome dani tseañe pahue, ja yë'ta'a ite tse maca ti'añe pasi do'ire. ³¹ Jai pai Jesure ire papi cuasajë asahuë. Jaje pa'ina, cahuë:

“Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oye iñoñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Pai Soldado Paire Jëjo Saose'e

³² Fariseo paipi asahuë, Jesús ayere paipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ejaohua'i coní co'aye yo'ocohua'ire tsesecohua'ire jëjo daohuë, tseani Jesure sajajë cajë. ³³ Ja maca Jesupi capi, ite tse dasicohua'ire:

“Yures'e mësaruru ja're coní a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yë'ëre jëjo daosiquë quë'rona co'isi'i. ³⁴ Mësaruru yë'ëre co'ejëta'a ti'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë sai sito sani ti'añe peo do'ire.”

³⁵ Ja maca judío paipi johua'ija'a sa'ñe seteña, ñeje cajë:

“¿Jeroni sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai ti'añe peo huë'ñarepa? ¿Judío paipi griego paina co'me huesëni pa'icohua'ina sani griego paini ye'yaja'quëpi caquë? ³⁶ ¿Me caquë yë'ëre co'ejä'cohua'i a'ë, co'ejëta'a ti'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë pa'i huë'ña sani ti'añe peo do'ire caë'ni, maire?”

Pa'iyë Isi Ocorepa

³⁷ Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi huëni nëcani ai tutu capi, ñeje:

“Oco ëa ju'iquë pani daijë'ë, yë'ëna. Dani ucujë'ë. ³⁸ Toya pëpë cayeje yë'ëre sehuoquëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsiayaje pa'i.”

³⁹ Jaje cani Jesús capi, ite ire papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o joyore ti'aja'cohua'i a'ë caquë. Ja maca cato ja yë'ta'a Maija'quë de'o joyo daiye papi, Jesupi ja yë'ta'a ma'tëmona co'ima'ëna.

Te'e Cuasaye Pacohua'i

⁴⁰ Pai jopo pa'icohua'ipi jaje cayere asani careña:

“Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Iti daija'quë api casiquë api.”

⁴¹ Cajëna, yecohua'ipi careña:

“Iquë cato Cristo api.”

Jaje cajëta'are yecohua'ipi cahuë:

“¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë? ⁴² Toyase'e cato caji, Cristo cato pai ëjaërepa David tsëcapë aquë pa'ija'quë api. Belén daripë aquë pa'ija'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi.”

⁴³ Jaje pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë paipi huahue sahuë, yequë tsëca de'ojë.

⁴⁴ Yecohua'ipi tseani sañu'u cajëta'a tseañe pahüë.

Pai Ejaohua'i Jesure Sehuocaiye Pase'e

⁴⁵ Jesure tsëseohua'ipi co'ihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona, cui'ne fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona. Co'irena, jaohua'ipi se'ie:

“¿Me yo'ojë tseani daye pare'ni?”

⁴⁶ Cajëna, paire tsësecohua'ipi sehuojë cahuë:

“¿Ai de'oyerepa yecohua'ije jaë cayeje cacohua'i ti peoyë?”

⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cahuë:

“¿Mësarujë i cosoyere sehuore? ⁴⁸ Yëquë ëjaohua'ije i caye asaye pahüë. Cui'ne fariseo ëjaohua'ije ite asacaiye pahüë. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are cuañese'e caye asama'cohua'ipi co'acohua'ipi sehuocaiyë, ne huesëja'cohua'ipi.”

⁵⁰ Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jaohua'ire:

⁵¹ “Mai cuañese'eje pa'ye yo'oni, jaëte huani jeoñe peoji, ja yë'ta'a i yo'ose'ere asama'pë pani.”

⁵² Jaje caquëna, ja maca sehuoreña:

“¿Më'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yejë'ë, Jare më'ë ye'yenita'a Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ije daiye pase'e, asaye pa'iji.”

⁵³ Ja maca pai ñape johua'i huë'ñase'ena sani sahuë.

8

Emë Yo'oco Ayere Quëaye

¹ Jesupi Olivos cutihuëna saji'i. ² Ntasi mu'se nea hue'ña Maija'quë huë'ena co'ipi. Si'a pai i quë'rona tsio daë'ë. Datena, ja'runi ñu'i ye'ya huëopi. ³ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseo paipi ëmëre yo'ocona, ti'asiconi dahuë. Dani iti maca pa'icohua'i jopona nëconi. ⁴ Jesure cahuë:

“Ye'yaquë, iye nomiore yëquë dahuë, ëmëre yo'ocona, ti'asiconi. ⁵ Moisés cuañese'epi maire cuañeji ñeje yo'o nomiohua'ire quëna pëapi jea jo'a hueajë'ë, caquë. ¿Jaje pa'ito më'ë me caquë'ni?”

⁶ Iye cato cahuë, neñañu'u cajë. Ca tayouna, sañope cayere cajë cahuë. Ja maca Jesús meñe në meni moñopi yejana toyapi. ⁷ Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi cato ja yë'ta'a seje nëcahuë. Ja maca yureta'a nuñerepa nëcaquë capi, jaohua'ire:

“Mësarua aquëpi ti tayo co'aye yo'oma'quëpi quëna pë ini iona jeo huëojaquë.”

⁸ Jaje cani cui'naëpi në me cōni yejana toyapi. ⁹ Jare asani, ai cuasajë te'o hua'ise'e etajë saë'ë. Aiohua'ipi eta huëoni si'a paï etahuë. Si'a paï sani saisi maca Jesuse'e pëapi, nomio ja're cōni. ¹⁰ Ja maca Jesús nuiñe nēcani païje peojëna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:

“¿Nomio jerore pa'iyen, mē'ere sañope casicohua'i? ¿Te'ije mē'ere nejoñe paë?”

¹¹ Caquëna, iopi cao:

“Pahuë, sañope yo'oye, Èjaë.”

Cacona, ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëje mē'ere sañope caye pañë. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o coñe pajë'ë.”

Jesu Api, Paire Miacaiye

¹² Tijupë Jesús paire caquë capi:

“Yë'ë a'ë, iye yeja miacaiquë. Yë'ere pe'tequë cato miañere pasipi, pa'iyen isiyere. Jaje pa'i nea huë'ñare cu'iyen pasipi.”

¹³ Caquëna, ja maca fariseo paipi cahuë:

“Mē'ëja'a co'ye de'oquë a'ë caquë quëayë, mē'ë. Jaje quëaye cato co'aji.”

¹⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Yë'ë quëaye cato do'i quë'ye a'ë, yë'ëpi yë'ëja'a co'ye caquë quëatoje. Yë'ë cato asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato huesëyë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. ¹⁵ Mësaru cato iye yeja paï co'aji cayepi cacohua'i a'ë. Yë'ë cato te'ireje co'aji, cama'quë a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'aji cani yë'ëse'e caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëpi yë'ë ja're cōni caquëna, cayë. Yë'ë caye cato nuñere pa'ë. ¹⁷ Mësaru cuañese'e cato caji cayahua'i cui'ne te'ëje pa'ye cato asaye pa'iji, care payë cajë. ¹⁸ Jaje pa'iyen sëtë yë'ëja'a co'ye quëacaiquë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëje yë'ëre quëacaiquë api.”

¹⁹ Caquëna, ja maca seteña:

“¿Jerore pa'iquë'ni, mē'ë ja'quë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësaru yë'ëre ña ti'añe pañë. Pajë cui'ne ja'quëreje ña ti'añe pañë. Yë'ëre ña ti'acohua'i pani, ja'quëreje ña ti'añe patira'pi.” ²⁰ Iye cato Jesús capi, ja yë'ta'a Maija'quë huë'ere pa'i ye'ya maca. Maija'quëna curi isi mahuëa quë'ropi nēcacuë case'e a'ë. Jaje catoje ite tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tseña maca ti'añe pase'e sëtë.

Yë'ë Sai Huë'ña Mësaru Sani Ti'añe Peoji, Case'e

²¹ Cui'naëpi Jesús ca cōpi:

“Yë'ë saiyë. Saquëna, mësaru co'ëja'cohua'i a'ë. Jaje co'ëjeta'a jare mësaru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë sai huë'ña, mësaru saiyen paja'cohua'i a'ë.”

²² Ja maca judío paipi cahuë:

“¿Co'ye huani jusi'quë caquë. Jaje yo'ouna, i quë'ro ti'añe paja'cohua'i a'ni?”

²³ Cajëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësaru cato iño huë'ehuë acohua'i a'ë. Yë'ë cato jeto ëmë aquë a'ë. Mësaru cato iye yeja acohua'i a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë. ²⁴ Jaje pa'ina, cahuë, mësaru tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë, yë'ëni ire papi cajë cuasama'cohua'i pani. Jaje mësaru tayoyena ju'ija'cohua'i a'ë.”

²⁵ Ja maca seteña:

“¿Iquei'ni, mē'ë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe mësarute ja'a huëo maca cahuë. ²⁶ Jaiye mësaru tayoyere caye pa'iquëta'are pañë. Yë'ëre jëjo daosiquëpi nuñerepa caji, ti tayoye peoyerepa. Jaje pa'ina, yë'ë iye yeja paire caye cato i caquëna, asase'ere cayë.”

²⁷ Jaje caquëna, jaohua'ipi, Maija'quë ayere caji cajë asaye pahuë. ²⁸ Jaje pa'i do'ire capi:

“Mësarupi yë'ëre ëmëje'na huëo nëcosi maca Pai Mamaquëre ire papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Ja maca yureta'a coa isi yo'oye papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato ja'quë ye'yase'ere cayë, mësarute. ²⁹ Yë'ëre jëjo daosiquë cato yë'ë ja're coní pa'iji, yë'ë ja'quë yë'ëre te'ire jeoñe papi. Jaje pa'ina, yë'ë cato si'anë i yëyere yo'oyë.”

³⁰ Jaje Jesús iyere caëna, jai pai ite ire papi cajë cuasare pahuë.

Maija'quë Mamajërepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

³¹ Ja maca Jesús capi, judío paipi ite ire papi cajë cuasasicohua'ire:

“Mësarupi yë'ë nuñerepa case'ere tayo saima'pë pa'ini, ja macata'a nuñerepa yë'ëre ye'yecohua'i pa'iyë. ³² Jaje pa'ijë nuñerepa pa'iyere ñaja'cohua'i a'ë. Ñajëna, nuñerepa pa'iyepi mësarute jo'yaohua'i peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyeje pa'ye.”

³³ Jaje caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë cato Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, cui'ne ti yecohua'i jo'ya pa'ima'cohua'i a'ë. ¿Me yo'oquë më'ë, jo'ya tseasicohua'i peojë de'oye pa'ija'cohua'i a'ë, caquë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'ahua'i tayo co'aye yo'ocohua'i cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire paquëna, pa'iyë. ³⁵ Si'anë iti tsëcapë ja're pa'iquë api. Mamaquë cato jaje pa'iquëta'are jo'yaë cato coa coní pa'iquë api, iti tsëcapë aquë peoquëpi, ti pa'iyë peopi. ³⁶ Jaje pa'ina, mësarupi i Mamaquëre papi jo'yaohua'i pa'iyere nejocaquëna, ja maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'i peoye pa'ija'cohua'i a'ë. ³⁷ Tsoe asayë, mësarupi Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ita'a yë'ëre huani jeoñe yëyë, yë'ë cayere asaye coe do'ire. ³⁸ Yë'ë ja'quë iñose'ere cayë, mësarute. Caquëna, mësarupi mësarupi ja'quë case'ere yo'oyë.”

³⁹ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite:

“Abraham cato yëquë ja'quë api.”

Cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi nuñerepa Abraham mamajë pani i yo'ose'eje cui'ne yo'ora'huë. ⁴⁰ Tsoe mësarute nuñerepa Diusu ye'yase'ere cahuë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre huani jeoñe yëyë, mësarupi. ¡Abraham jaje yo'oye ti papi! ⁴¹ Mësarupi cato mësarupi ja'quë yo'oyepi yo'oyë.”

Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato coa huero mamajë peoyë. Te'ire ja'quëre payë. Jaë cato Diusupi.”

⁴² Cajëna, ja maca Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarupi Ja'quëpi Diusu pa'ito mësarupi yë'ëre otira'huë. Yë'ë cato Diusu quë'ropi daisiquë a'ë. Daisiquëpi iñore pa'iyë. Yë'ëse'e daisiquë peoyë. Diusupi jëjo daosiquë a'ë. ⁴³ ¿Me yo'ojë mësarupi, yë'ë cayë asa ti'añe pañe'ni? Mësarupi asaye coe do'ire pañë. ⁴⁴ Mësarupi ja'quë cato huati api. Mësarupi i tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, i yëyere yo'oye yëyë. Huati cato huani jeoquë api. Jaje jaje pa'i api, tsoeje, ti nuñerepa yo'oma'quë api, cui'ne ti nuñerepa cama'quë api. Coa cosoyere cani, jaje i ayere caji, coa cosou sëtë, coa cosoye pëca ja'quë sëtë. ⁴⁵ Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepare caquëni, mësarupi asacaiye coeyë. ⁴⁶ ¿Nepi mësarupi acohua'i, yë'ëre më'ë tayoyë cajë iñoja'cohua'i a'ni? Nuñerepa yë'ë caquëre, ¿me yo'ojë mësarupi care paji cajë asacaiye pañe'ni? ⁴⁷ Diusu te'te aquëpi, Maija'quë coca asaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mësarupi cato Diusu acohua'i peoyë. Jaje pa'ina, asaye coeyë, yë'ë cayë.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquë Api

⁴⁸ Ja maca judío paipi cahuë:

“Nuñerepajë më'ëre jaje caquë'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore hue'equë api cayë, yëquë.”

⁴⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Co'a joyore ti peoquë a'ë. Yë'ë cato ja'quëni de'oquëre papi cacaiyë. Ja do'ire mësaru cato yë'ëre co'aquë api, cayë. ⁵⁰ Yë'ëre de'oye cacaijë'ë caquë oima'ë pa'iyë. Yë'ëre de'oye cacaiquë pa'iji. Jaë api, iti yo'ose'e pa'iyeye caquërepa. ⁵¹ Nuñerepa cayë, yë'ë caye asani yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.”

⁵² Ja maca judío paipi sehuohuë:

“Yureta'a asare pahuë, më'ë nuñerepa co'a joyore hue'equërepa pa'iyë. Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i tsoe acohua'ije juni huesëa'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë ‘yë'ë caye asani, yë'ë cayeje yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.’ ⁵³ Yëquë ja'quë cato Abraham. ¿Më'ëpi seña maca pa'i a'ë cuasaquë, më'ë? Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i juju sa'ahuë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë më'ë caquë'ni, jaje?”

⁵⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë de'oye yo'oyë caye ti cöcaiye paji. Jaje pa'iquëta'are mësaru yëquë ja'quë api caquëpi yë'ëre de'oye yo'oji cacaiji yë'ë ja'quëpi. ⁵⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru ña ti'ama'pë pa'iyë. Yë'ëta'a ite ñaquë a'ë. Jaje ñaquëta'a yë'ëpi ñama'quë a'ë caquë pani coa cosourepa pa'iyë pa'iji mësaruje pa'i. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jaje pa'ina, i caye sehuocai yo'oyë. ⁵⁶ Abraham mësaru aipi sihua'aji'i, yë'ë mu'sëñare ñaja'quë a'ë caquë. Ñani sihua huajëa'ji'i.”

⁵⁷ Ja maca judío pai Jesure cahuë:

“Ti cincuenta ometëcajë peoquëpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, më'ë?”

⁵⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

⁵⁹ Caëna, ja maca quëna pëapi imani jeañu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'ëpi iohua'i jopoja'a sa etani saji'i.

9

Tsi'nëna Ñama'quëni Jesús Jujuse'e

¹ Pai pa'i hue'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsi'nëna ñaco cã porei ai de'osiquëre. ² Jaje pa'ina, ñani i ye'yacohua'ipi se'ë, Jesure:

“¿Me yo'oquë ñaco cã porei ai de'ou'ni, jaë? Pëca ja'quëohua'i tayo do'ire co'aye ai de'ou, panita'a ¿i do'i a'ni?”

³ Cajëna, Jesupi capi:

“I tayo do'ije peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ije tayo do'ije peoji. Iquë cato ite juju maca Maija'quë yo'oye paire iñoja'quëpi ai deosiquë api. ⁴ Ja yë'ta'a mu'se pa'inë yë'ëre jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Ñami de'o huëoji. Ñami cato co'amaña neñe peoji. ⁵ Yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'ini yë'ë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

⁶ Iye se ca tējini Jesús yejana copi neni ya'ore a'ji sēpē neni ñama'quë ñaco cãna ya'opi nepi. ⁷ Ja maca capi:

“Siloé oco dea pëna sani tsoa tojë'ë. Siloé cani cayë, jëjo daosiquë.”

Jaje caëna, ñama'quëpi sani tsoa tōni tsoe ñaquëpi daji'i, i quë'ro. ⁸ Ja maca ja'në ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne i quëno maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajëna, curi se' ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

⁹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ijë'ë. I api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ije pa'ita'a yequë api.”

Jaje cajëna, ipi capi:

“Yë'ë i a'ë.”

¹⁰ Ca maca ite seteña:

“¿Me më'ë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Jaë Jesús hue'equëpi yë'ëre ya'opi a'jiñe neni ñaco cãna je'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloé oco dea pëna sani tsoajë'ë.’ Caëna, sani tsoa tō maca tsoe ñaquë paë'ë.”

¹² Jaje caquëna, ìte seì'ë:

“¿Jerore pa'iquë'ni?”

Cajëna, ìpi capi:

“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

¹³ Ja maca fariseo paì quë'rona ñaco cã porei pa'isiquëre sahuë. ¹⁴ Jesús ya'opi neni ñaco cã poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i. ¹⁵ Jaje pa'isi do'ire, fariseo paipi asani ñama'quë pa'isiquëre seni cohüë. Me më'ë yure neni ñaquë'ni cajë. Cajëna, ìpi capi:

“Ya'opi a'jiñe neni yë'ëre ñaco cãna je'naëna, sani tsoa tōni yure ñaquë pa'iyë.”

¹⁶ Ja maca fariseo acohua'i cahuë:

“Iye yo'osiquë cato Diusu tē'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'ë caye peoye.”

Jaje, cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“¿Me co'aquë pani ñeje, paì yo'o tì'a ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, ì?”

Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayequë paji'i, sa'ñe cã do'ire. ¹⁷ Tijupë seni cohüë, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:

“¿Më'ë iqueipi caquë'ni, më'ëre ña'ñe necaisiquëre?”

Cajëna, ìpi sehuopi:

“Yë'ë cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”

¹⁸ Jaje caquëta'are judío paipi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahüë. Coa caji cajë, ì pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire. ¹⁹ Soini seì'ë:

“¿Mësaru mamaquë aë, iquë ñaco cã porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”

²⁰ Cajëna, ì pëca ja'quëohua'ipi sehuohüë:

“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ìte cã macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë ponë'ni cajë ìte ña'ñe necaisiquëreje huesëyë. Ìni seni asajë'ë. Tsoe ai api, ìpi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”

²² Ñama'quë pëca ja'quëohua'i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire paì tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji cajë cui'ñase'ere asajë. ²³ Ja do'ire ì pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “Ìni seni asajë'ë. Tsoe ai api.”

²⁴ Ja maca judío paì ñama'quë pa'isiquëre soi coreña. Daquëna, cahuë:

“Nuñerepa quëajë'ë, Diusu ña hue'ñare pana. Yëquë asayë, më'ëre jujusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”

²⁵ Cajëna, ìpi sehuopi:

“Yë'ë cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne paquëre papi cayeje. Yë'ë ta'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”

²⁶ Tijupë seteña:

“¿Me më'ëre nei'ni? ¿Më'ëre me yo'oni ñaquëre nei'ni?”

²⁷ Cajëna, sehuopi:

“Tsoe quëahuë, mësarute. Quëatoje asa yëma'pë pa'iyë. Yë'ë caye: ¿Iquere cajë cui'nare cã cojë'ë cajë se'ñe'ni? ¿Ìni tuñu'u cajë yëjë se'ñe?”

²⁸ Caquëna, ja maca ìte ai tea jùnì tējini capi:

“Më'ëpi ìni tuina nējì, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'ë cahuë. ²⁹ Yëquë asayë, Moisésre Diusupi case'e. Jaëre cato huesëyë, ì pa'i hue'ñaje.”

³⁰ Cajëna, ìpi capi:

“¿Merepa yo'ojë mësaru huesëye'ni, ai ye'yesicohua'ita'a, ì dai sito, yë'ëre ñaco cã jujucaisiquëre! ³¹ Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diusu asacaiye paji. Ìte sihuacohua'ire

cui'ne i yëye yo'ocohua'ise'ere asacaiquë api, Diusu. ³² Tsoeje ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai de'osiquëni ñaquëre necaise'e. ³³ Iquëpi Diusu quë'ropi daima'quë pani ti jaje yo'oyeje para'pi."

³⁴ Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

"¿Tayo yo'oye timësiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?"

Jaje cani ite pai tsi'si hue'ñapi eto saohuë.

Joyo Ñañere Ñama'cohua'i Pa'iyë

³⁵ Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío paipi eto saose'e. Jesupi ite ti'ani capi:

"¿Diusu mamaquëre më'ë ire papi cuasaquë pa'iquë?"

³⁶ Caquëna, iipi capi:

"Ëjaë, quëajë'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje ite jaë api caquë cuasaquë pa'ija'quëre."

³⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë i a'ë. I ja're më'ë coca cayë."

³⁸ Ja maca Jesús yë'quë macana do're ja'runi capi:

"Ire papi caquë cuasayë, Ëjaë, më'ëre."

³⁹ Ja jeteyo'je capi, Jesús:

"Yë'ë cato iye yejana daë'ë, nuñerepa yo'oyepi pa'ijaquë caquë. Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajë caquë, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi joyopi ñama'cohua'i pa'ijajë caquë."

⁴⁰ Ja maca fariseo paipi i ja're cöni pa'isicohua'ipi iyere asani se'ë:

"¿Yëquëje më'ë ñato ñaco ca peocohua'i a'ni?"

⁴¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Mësarupi ñama'cohua'i pani mësarü tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi ñacohua'i a'ë caye sëte do'i quë'iohua'i pa'iyë."

10

Yëi Ñama Tu'rihuë Ayere Ye'yaye

¹ Nuñerepa mësarute cayë, yëi ñama eta sa'roja'a tu'rihuëna cacama'quë pani, ñaëpi cui'ne co'acquëpi eta sa'ro peo hue'ñaja'a cacaquë cato. ² Jaje pa'iquëta'are yëi ñama eta sa'roja'a cacaquë cato yëi ñamare ñacaiquë api. ³ Eta sa'ro hui'yocaiquëje de'oye hui'yocaiji, cacajaquë caquë. Cui'ne yëi ñamaje asayë, i yë'o. Iohua'i mamire caquë soiji, yëi ñamare. Cui'ne tu'rihuë nëicohua'ini hue'sena etoji. ⁴ Etoni sai saji, iipi du'ru sai. Yëi ñamaje asayë, i yë'o. Jaje asajë tuiyë, ite. ⁵ Jaje tuicohua'ita'a yequëpi soiquë pa'ito asani coa catiyë, ñama'quëre sëte yequë yë'o caquëna, asajë."

⁶ Ñeje yo'oyë, pai caquë iñoquëta'are paipi asa ti'añe pahüë, Jesús caye.

Jesús De'o Ñacaiquë

⁷ Ja maca Jesús tijupë ca copì:

"Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë a'ë, eta sa'ro yëi ñama caca sa'ro. ⁸ Ja yë'ta'a yë'ë daima'në daisicohua'i cato ñaohua'i a'ë cui'ne co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yëi ñamapi asaye pahüë, iohua'i cayere. ⁹ Yë'ë a'ë, eta sa'ro. Yë'ëja'a cacasiquë cato huaso cuañosiquë pa'ija'quë api. Jaje pa'i etasiquëpi cui'ne cacasiquëpi i yëyeje yo'oquë pa'ija'quë api, cui'ne de'o aore ti'aja'quë api."

¹⁰ Ñaë cato coa yahue imañe caquë cacaquë api, huani jëosi'i caquë, cui'ne nejosi'i caquë. Yë'ë cato yëi ñamapi pa'iyere pajajë caquë daisiquë a'ë, ti pa'iyere jaiye pajajë caquë. ¹¹ Yë'ë cato de'oye yëi ñamare ñacaiquë a'ë. De'oye ñacaiquëpi yëi ñamapi pa'ijajë ise'e caquë i pa'iyere isiquë api. ¹² Coa sai do'ire necaiquë cato lobopi daina, ñani yëi ñamare ñacaiye jëoni catiquë api, yëi ñamare ñacaima'quë sëte, cui'ne yëi ñamaje ti'ohua'ire

sëte jaje yo'oji. Yo'ouna, ja maca lobopi dani tseani yo'oquë tiya huesoquë api cui'na hue'ña. ¹³ Catiquë cato saï do'ire yo'oquë api. Jaje pa'ina, oi ëayeje ti peoji, ite yëi ñamare.

¹⁴⁻¹⁵ Yë'ë a'ë, de'oyerepa yëi ñamare ñacaiquë yë'ëre ja'quë ñaquë pa'iyeye, yë'ëje ite ja'quëre ñaquë pa'iyë. Jaje cui'ne yë'ë yëi ñamareje ñaquë payë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre ñañë. Yë'ëpi yë'ë pa'iyere yëi ñama do'ire isiyë. ¹⁶ Payë, cui'ne yequë yëi ñamareje. Yequë tu'rihuë acohua'ire jaohua'ireje iñona daye pa'iji, yë'ëre. Jaohua'ije yë'ë caye sehuocaija'cohua'i a'ë. Ja maca cui'ne te'e tsëcapë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne te'i yëi ñamare ñacaiquë pa'ija'quë api.

¹⁷ Ja'quë yë'ëre yëji, yë'ë pa'iyere isisiquëpi cui'naëpi yë'ë pa'iyë pa coja'quëpi yo'oquëna. ¹⁸ Yë'ë pa'iyë jioquë peoji. Yë'ë yëyepi isiyë, yë'ë pa'iyë. Yë'ë jaje neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa coñeje de'oji. Iye a'ë, yë'ë Ja'quë yë'ëre cuañese'e."

¹⁹ Iyere judío paï asani cui'naohua'ipi hua cohue, ti tsëcapëa. ²⁰ Jai paï iohua'i acohua'ipi cahuë:

"¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajë co'a joyore hue'equëpi cui'ne coa cuepequë caquëre?"

²¹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

"Co'a joyore hue'equëpi jaje ca ti'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quëre ñaquëre necaiye pa'iquë? Cui'ne ti peoji."

Judío Païpi Co'aquë Api Caye Jesure

²² Ja mu'seña cato oco tëcahuë paji'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'quë huë'e ne ja'ñere cuasajë sihuajë jai paï tsi'sini yo'o maca ti'api. ²³ Jesús cato Maija'quë huë'e sa'nahuëre cunirojaji'i, Salomón hue'yosi hue'ña. ²⁴ Ja maca judío païpi Jesure tsi'sini cahuë:

"¿Yëquëre më'ë je yëhua nuñerepa quëaja'quëpi huesë ëaye caquë pa'iquë'ni? Më'ëpi nuñerepa Cristo pani quëare pajë'ë, te'e nuñerepa."

²⁵ Cajëna, Jesupi capi:

"Tsoe mësarute cahuë. Caquëta'are mësarupi care paji cajë asaye pahue. Yë'ë ja'quë cuañesi tutupi yo'oyë. Ja yo'oyepi tiñarepa iñoji, mësarute. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñere pa'ë cajë asaye pañë, yë'ë yëi ñama acohua'i pa'ima' do'ire. Tsoe cahuë, ja'rë.

²⁷ Yë'ë yëi ñamapi asayë, yë'ë yë'ona. Asajëna, yë'ëpi iohua'ire ñañë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre pe'teyë. ²⁸ Yë'ëpi ti ju'ima'pë pa'iyë isiquë a'ë. Isina, ti ne huesëma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ë jëñare pa'icohua'ire yecohua'i mañaje jioye ti peoji. ²⁹ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna isipi, iohua'ire. Isisiquë cato si'aye jerepa pa'i api. Itë cato yecohua'ije ti jio ti'añe peoji, i jëtëre pacohua'ire. ³⁰ Yë'ë cui'ne ja'quë coní te'ije pa'iohua'i pa'iyë."

³¹ Ja maca judío paï cui'naohua'ipi quëna pëapi imani jeañu'u cajë yo'ohue. ³² Yo'ojëna, Jesupi capi:

"Mësarut asajëna, jaiye de'oyere necaë'ë, yë'ë ja'quë tuture papi. ¿Iye nesi do'i aye mësarupi asato jeco a'ni, yë'ë co'aye yo'osico, jaje quëna pëapi jeañu'u ca ja'ñe?"

³³ Caquëna, judío païpi sehuohue:

"Më'ë de'oye yo'osi do'ire më'ëre quëna pëapi jeoñe paja'cohua'i a'ë. Më'ëpi yë'ë a'ë, Diusu casi do'ire quëna pëapi jeaja'cohua'i a'ë, më'ëre. Më'ë cato coa païta'a, yë'ë Diusure pa'ë caquë yo'oyë."

³⁴ Ja maca Jesupi capi:

"Mësarut cuañeñepi toyase'e caji Diusu mësarute case'ere ñeje: 'Mësarut a'ë, diusuohua'i.' ³⁵ Toyase'e caye cato nuñerepa caye a'ë. Jaje pa'ina, care paji cajë asayë, mai. Diusupi hue'yopi, i coca asasicohua'ire diusu a'ë, mësarut. ³⁶ ¿Diusupi yë'ëre huani iye yejana jëjo daosiquëpi Diusu mamaquë a'ë caye me neni co'aquë'ni? ³⁷ Ja'quë yo'oyere yë'ëpi yo'oma'ëna, ire papi caye pajë'ë. ³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yo'oquëna, ire papi yo'oji cajë asama'cohua'ita'a yë'ë yo'o iñonere ñajë Maija'quë yo'oye a'ë cajë asajë'ë. Ja maca yureta'a asa ti'añe pa'iji, Maija'quëpi yë'ë ja're pa'iji, cui'ne yë'ëpi i ja're pa'iji."

³⁹ Tijupë tseani preso saye yëhuë. Jaje pa'iquëta'are Jesupi de'hue jëapi.

⁴⁰ Ja maca Jesús Jordán tsiaya ësë mëi tē'tena co'ipi. Co'ini jārona pëapi, Juan oco doquë pa'i sitona.

⁴¹ Jarote pa'ina, jai pa'i quë'rona sani ñajë cahuë:

“Nuñerepa Juan, pa'i yo'o tī'a ma'ñere yo'oma'quëta'a care paquë case'e paji'i, iquë yo'o ja'ñe ayere.”

⁴² Jārona jai pa'i ire papi cajë cuasahuë, ite.

11

Lázaro Juni Huesëse'e

¹ Te'i ëmë ju'iquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i. María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i. ² María cato ju'iquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jao cato Ëjaërepa nēcañoana huëo sē da'capi jañuni io nañapi tēnocaio yo'osico paco'ë. ³ Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ëjaë më'ë cajeipi ju'iji caquë sani quëacajë'ë cajë Jesús quë'ro jëjo saohuë, te'ire.

⁴ Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:

“Iye ju'i dahuë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diusu i de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë.”

⁵ Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Maríare cui'ne Lázarore ai oiquëta'a. ⁶ Caya mu'seña se pëa copi, i pa'i hue'ñana, Lázaro ju'iji cajë quëasicohua'ita'are. ⁷ Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:

“Sani coñu'u, Judeana.”

⁸ Caquëna, i ye'yacohua'ipi ite cahuë, ja maca:

“¿Ye'yaquë, më'ëre judío pa'i quëna pëapi jëañu'u ca sitona co'ija'quë aë?”

⁹ Cajëna, Jesupi capi:

“¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cu'ini ti ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cu'ini.” ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are paipi ñami cu'ini ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.

¹¹ Ja jeteyo'je Jesupi capi:

“Mai cajei Lázaro caji'i. Caisiquëta'are sani ne sëtöja'quë a'ë.”

¹² Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“¿Ëjaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?”

¹³ Jesús cato jaje cani juji'i caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani coa huëore caina caji cuasahuë. ¹⁴ Ja maca Jesupi yureta'a tñarepa capi:

“Lázaro tsoe juji'i. ¹⁵ Sihuyë, de'oye jarote pa'ima'ëna juji'i. Jajepi ai de'oji. Mësarü ñani mësarü ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ñañu'u.”

¹⁶ Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:

“Jënajë'ë, maije i ja're cöni sañu'u, te'e i ju'ina ju'ija'cohua'i.”

Ju'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'iyë A'ë, Jesús

¹⁷ Tsoe Lázarote cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús ti'api. ¹⁸ Betania cato Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro cösi macare. ¹⁹ Jai pa'i judío pa'i acohua'ipi Marta cui'ne Maríare do'i ñajë cui'ne johua'i maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasoñu'u cajë daisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ite pëpasi'i caco saco'ë. María cato huë'e sa'nahuëre paco'ë. ²¹ Ja maca Martapi Jesure cao:

“Ëjaë, më'ë iñore pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'iñe para'pi. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi më'ë señere isija'quë api.”

²³ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë a'yë cui'naëpi pani coja'quë api.”

²⁴ Caquëna, Martapi cao:

“Jaje pa'ijë'ë. Cui'naëpi pani coja'quë api, jûni huesësicohua'i huëi maca tëji mu'serepa.”

²⁵ Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, jûni huesësicohua'i huëiye cui'ne pa'ie. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ju'isiquëje jare pa'ija'quë api. ²⁶ Cui'ne ja yë'ta'a huajëquë pa'i yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ti ju'iñe paja'quë api. ¿Iye yë'ë caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, më'ë?”

²⁷ Caquëna, iopi cao:

“Jaje pa'ijë'ë, cuasayë, yë'ë. Cui'ne Ëjaë, më'ë cato Cristore papi asayë, yë'ë. Diusu mamaquëpi iye yejana daija'quë ca nëosiquëpi daisiquë a'ë, më'ë.”

Lázarore Tq Sitona Jesús Oise'e

²⁸ Jaje se ca tëjini Marta io maja'yo María quë'rona sani cao, yahue:

“Ye'yaquë ñnore pa'i më'ëre daijaco caquë soiji.”

²⁹ Cacona, iti se asayeja'a Jesús quë'rona esa saco'ë, ite ñasi'i caco. ³⁰ Ja yë'ta'a Jesús pai daripërepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ite ti'asi macare paji'i. ³¹ Maríapi co'arepa huëni saiona, ñani judío paipi María huë'ere pa'ijë oima'o cajë yëhuocohua'ipi tasi daripëna sani osi'i caco saico cuasajë tuë'ë.

³² Ja maca María Jesús quë'rona sani do're ja'runi cao:

“Ëjaë, ñnore më'ë pa'iquë pa'ito a'yë jûni huesëye para'pi.”

³³ María ja're coní judío pai daisicohua'ipi oijëna, Jesupi jaohua'ire oi ëayerëpa ñapi. Ñani i joyopi ca ëayerëpa nëina, ³⁴ Jaohua'ire seji'i:

“¿Jerona ite tare'ni?”

Caquë seina, iohua'ipi cahuë:

“Ëjaë, dani ñajë'ë. Ñona tahuë.”

³⁵ Ja maca Jesús oji'i. ³⁶ Oina, ñani judío paipi cahuë, ja maca:

“I ai oiquërepa paji'i. Ñajë'ë, i oiyere.”

³⁷ Yecohua'ipi cahuë:

“Ñama'quëre ñaquëre nesiquë api, iquë. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquë Lázarore jujucaiye paë'ni?”

Lázaro Huëise'e

³⁸ Cui'naëni co'arepa esa necati'ñerepa nëina, tasi daripë quë'rona tsio daji'i. Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quëna pëpi siosico paji'i. ³⁹ Pa'iona, Jesupi capi:

“Quëna përe hui'yo jeojë'ë.”

Caquëna, Marta ju'isiquë yo'jeopi cao:

“Ëjaë, tsoe co'a sëji cuasayë. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji.”

⁴⁰ Cacona, Jesupi capi:

“Më'ëje pa'ioni cahuë care paji cuasani më'ë ñaja'coa'ë, Maija'quë de'oyerepa yo'oquëna case'e.”

⁴¹ Caëna, ja maca quëna pë hui'yo jeorena, Jesús ma'tëmo mëñe ñaquë capi:

“De'oji, Ja'quë. Yë'ë caye më'ëpi asaca'ë. ⁴² Yë'ë cato asayë, më'ë si'anë yë'ë caye asaquë pa'ie. Jaje pa'iquëta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere caquë cayë, më'ëpi yë'ëre jëjo daosiquë api cajë asare pajajë caquë.”

⁴³ Jaje se ca tëjini, ai tutu cuipi:

“¡Lázaro etajë'ë!”

⁴⁴ Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huesiquëpi, cui'ne tsiaje cañapi huesiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:

“Joyecaijë'ë, saijaquë.”

*Jesure Tseañu'u Cajë Yo'ose'e**(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)*

⁴⁵ Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai pai judío pai ire papi cajë cuasahuë, María ja're coní daisicohua'ipi, iti Jesús yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ⁴⁶ Jaohua'i acohua'ipi fariseo pai quë'rona sani ñajë quëahuë, Jesús yo'ose'ere. ⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi ca tēji ëjaohua'i quë'rona tsi'sini cahuë:

“¿Me neja'cohua'i a'ni, jaëte? I cato jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o iñoji, paire. ⁴⁸ Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'i pa'ito si'a paipi ise'ena asa huesëja'cohua'i pa'ini. Jaje yo'ojëna, yureta'a romano paipi dani Maija'quëre se huë'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'i pa'ini.”

⁴⁹ Cajëna, Caifás hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ja ometëcahuë pa'iquëpi capi, jaohua'ire:

“Mësaru huesëjë cayë. ⁵⁰ Cui'ne ti asama'pë, te'i jucacati'ñe pa'i api, si'a pai do'ire ai jerepa si'a pai ju'iñe peoye, iye daripë pa'icohua'ire.”

⁵¹ Caifás cato ise'e ta'ñe jaje caye papi. Coa Maija'quë joyopi isiquëna, capi, ja ometëcahuë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë sëte, Jesupi judío pai do'ire jucacaiye pa'iji, pa'i ja'ñere ca nëoquë. ⁵² Coa judío paise'ere caquë jucacaiye pa'ni cui'ne si'a hue'ña coa tiya huesësicohua'ire Diusu mamajëre. ⁵³ Jare ja mu'sepi yureta'a judío pai ëjaohua'i Jesure huani jeoñe ca nëohuë.

⁵⁴ Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío pai ñajëna, cu'iyë papi. Paquë Judeapi etani Efraín daripëna saji'i, cuene yeja ja'ye maca pa'i daripëna. Jarona sani i ye'yacohua'i ja're pëapi.

⁵⁵ A'ri maña carapi, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai pai pa'i daripëa pa'icohua'i saë'ë, Jerusalénna si'sire tsoa toñere cajë. ⁵⁶ Jesure co'ejë cuë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë huë'ere pa'ijë se'i'ë, yecohua'ire:

“¿Mësaru me cuasaye'ni? Daija'quë api fiestana, panita'a paja'quë api cuasaye cajë.”

⁵⁷ Fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cuañe nëohuë. Jesús pa'i hue'ñare asasicohua'i pa'ni quëajë'ë, sani tseaja'quëre cajë.

12*Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e**(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)*

¹ Seis mu'seña Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye caraquëna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'i hue'ñana ju'isiquëni Jesupi ne co'yasiquë paji'i, jaë cato.

² Jarona Jesure ao cua'coní aohuë. Martapi ao huahueco paco'ë. Lázaropi Jesús ja're coní mesare ñu'i aji'i. ³ Ja maca Mariapi huëo së ma'ña da'care dani Jesús quëona ja'ñeni io nañapi tēno cuënao. Jaje yo'ocona, si'a huë'e huëo sëñena timëo. Ja cato jai do'i ma'ña paji'i. ⁴ Ja maca Judas Iscariotepi Simón mamaquëpi Jesús ye'yaquëpi, Jesure coso yehuoja'quëpi capi:

⁵ “¿Me yo'oco iye huëo së ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano curiquë tē'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire cōcaila'cota'a?”

⁶ Judas jaje caní curiquë peocohua'ini ai oi do'ire cama'ë paji'i. Co'amaña yahue imaquëpi capi. Jaje ipi curi aya topë paquë sëte, yahue imaquë paji'i, iona yecohua'ipi aya curire. ⁷ Ja maca Jesupi ite capi:

“Coa ñajë'ë. Yë'ëre ta mu'se huëo së ja'ñere ne de'huaco yo'oco. ⁸ Curi peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë paye peosipi.”

Lázarore Sañope Case'e

⁹ Jesús Betaniare pa'iji asani jai pai judío pai saë'ë, jarona. Jesuse'ere ñañu'u cajë saiye pahüë. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre cajë saë'ë. ¹⁰ Cui'neje Maija'quë

huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje huani jeoñe pa'iji cahuë. ¹¹ Judío paipi Lázaro do'ire Jesupi ire papi cajë cuasa do'ire, cui'ne ñohua'ire jeoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalénna Jesupi Cacase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'aëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani. ¹³ Ja maca Jesús daina, sihuajë ja'o tēteni cuijë saë'ë. Jesure pēpañu'u cajë cuihuë:

“¡De'oquëre pa'ni, Diosu! ¡De'oquëre pa'ni, Ëjaë mamirepa hue'equëpi daiquë! ¡De'oquëre pa'ni, Israel pai Ëjaë!”

¹⁴ Burrore tì'ani Jesús tui saji'i, toyase'e cayeje pa'ye japi caji ñeje:

¹⁵ Ca'rama'o pa'ijë'ë.

Israel pai daripë

Më'ë Ëjaërepa daiji, burroni ñu'i.

¹⁶ Iye case'e i ye'yacohua'i asa tì'añe pahüë, du'ru macarepa cato. Jesús de'oquërepa de'osi maca ja maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne jaje tēto saji'i, mai ña hue'ñana cuasajë.

¹⁷ Jesús ja're pa'ijë Lázarore juquëna, tasiquëni huëoquë soiquëna, asasicohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, ñohua'i ñase'ere. ¹⁸ Jaje pa'ina, Jesure sañope tì'ani pēpañu'u cajë saë'ë, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, asasi do'ire cajë. ¹⁹ Ja maca fariseo paipi cahuë, ñohua'ija'a sa'ñe:

“Ñañe mēsaru si'a pai ise'ere tuiye, yure cato ne tì'añe peoji.”

Griego Paipi Jesure Co'ese'e

²⁰ Fiesta pa'i maca Maija'quëre seña'u cajë Jerusalénna saiscicohua'i ja're con griego paíje paë'ë. ²¹ Pa'icohua'ipi jaohua'ipi Felipeña tsio dani Betsaida Galilea aquëna sejë cahuë:

“Ëjaë, yëquë Jesure ñañe yëyë.”

²² Jaje cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayaohua'i Jesure sani cahuë. ²³ Cajëna, Jesupi ja maca capi:

“Tsoe tì'api, Maija'quë mamaquë de'oquërepa de'ojai maca. ²⁴ Mēsarute cayë, trigo capi yejana tōmema'co pani jare te'e ca maca pa'io carajaicoa. Jaje pa'iquëta'are iti capi yejana tōmeni jūnita'a jaiye quëicoa, iti ñēpi mēani. ²⁵ I pa'yere ai oiquë cato coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'a iye yeja pa'yere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja'ñere. ²⁶ Paipi yë'ere necaiye yēni tuijë'ë, yë'ere. Yë'ere necaiquë cato, yë'ë pa'i hue'ñare con pa'ija'quë api. Paipi yë'ere necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ite de'oquëre pa'ni caquë ñacaija'quë api.

Jesupi Quëaji, I Ju'i Ja'ñere

²⁷ Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja do'ire ja'quëre ñeje ca tì'añe pa'iquë? ‘¿Ja'quë huasojë'ë, yë'ere yure tēto sai ja'ñere?’ Jaje ca tì'añe peoji. Yë'ë cato jare caquë daisiquë a'ë. ²⁸ Ja'quë mē'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë.”

Ja maca asapi, ma'tēmopi yë'ose'e pīsiquëna:

“Tsoe de'oquëre pare nehuë. Jaje pa'iquëta'are tijupë de'oquëre pare ne cōsi'i.”

²⁹ Iti maca nēcajë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi pīsiji. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Huiñaëpi ini cocare capi.”

³⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëni caquë iye yë'o pīsīye papi. Mēsaru asa ja'ñere caquë iye yë'o pīsipi. ³¹ Yure a'ë, iye yeja io yo'ose'e ña de'hua cuaño ja maca, cui'ne yurepi iye yeja cuañequëje i tutu nejo cuañosiquë pa'ija'quë api. ³² Yë'ëpi cruzuna mēa deo cuañosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ese'ena paíre.”

³³ Ja quëayena pai asahuë, cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë quëaye. ³⁴ Paipi asani sañope sehuohuë:

“Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju'iñe peoji cayere. ¿Me yo'oquë mē'ë Pai Mamaquë cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿Iquei'ni, Pai Mamaquë?”

³⁵ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a mësaru ja're miañe pa'iji. Ja yë'ta'a miañe pa'i maca miañeja'a cu'ijë'ë, neañepi tsio daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye pãcohua'i. Nea hue'ña ja'a cu'iquë cato i sai hue'ña huesëquë coa saiji. ³⁶ Miañe itire pare pa'iyë cajë asajë'ë, ja yë'ta'a mësaru ja're cõni miacai pa'i macapi. Jaje pa'ijë yureta'a mia hue'ña pa'icohua'irepa põñeja'cohua'ipi.”

Jaje ca tējini Jesús sani catipi, iohua'ire.

Judío Pai Jesure Sehuoye Pase'e

³⁷ Jaiye Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñosiquëta'are ire papi cajë cuasaye pahue.

³⁸ Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi ti'a ja'ñepi pa'ina, pahue asaye. Toyase'e cato caji:

Ëjaë ¿nepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?

¿Neni Diusu iño u'ni, i tutu?

³⁹ Jaje pa'ina, asa ti'añe pahue. Yequëje Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyapi, ñeje:

⁴⁰ Diusupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'iohua'ire nepi,

Ñaco capi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë,

Cui'ne Maija'quëna põñeni juju cuañoma'cohua'ini caquë.

⁴¹ Iye cato Isaías capi, Jesús de'oquërepa pa'iyë ñasiquëpi. Jaje pa'ina, i ayere capi.

⁴² Jaje pa'iquëta'are jai pai judío pai Jesure ire papi cajë cuasahuë. Yecohua'i ëjahua'ire pague cuasahuë, Jesure. Jaje pa'iquëta'are jai pai cuasajëna, quëaye pahue, fariseo paini ca'ra do'ire, pai tsi'si hue'ñapi eto sao ma'ñe cajë. ⁴³ Fariseo pai cato paipi iohua'ini de'ocohua'ire pa'ni cacaiyere yëcohua'i paë'ë. Maija'quëpi de'o'ji cayere coecohua'i paë'ë.

Jesús Casi Yë'opi Pai Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

⁴⁴ Jesús ai tutu capi:

“Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato yë'ëse'ere asaye peoji. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëreje asaji. ⁴⁵ Yë'ëre ñaquëpi yë'ëre jëjo daosiquëreje ñaji. ⁴⁶ Yë'ëre ire papi cajë cuasasicohua'ipi nea hue'ñare pa'ima'pë pa'ijajë caquë mu'se miañeje pa'ipi yë'ë iye yejana daë'ë. ⁴⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quëre yë'ëpi nejoñe paja'quë a'ë. Yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, iye yeja pa'icohua'ire huasosi'i caquë. ⁴⁸ Yë'ëre coequëpi cui'ne yë'ë caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, ite nejo ja'ñe. Yë'ë case'epi tēji mu'serepa paire nejo ja'ñe a'ë. ⁴⁹ Yë'ë cuasayepi huëoquë cama'ë pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, i case'ëje pa'ye caquë asayë, yë'ë. ⁵⁰ Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'ë caquë asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, yë'ë caye cato ja'quë cuañese'ëje pa'ye a'ë.”

13

I Ye'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tose'e

¹ Ja yë'ta'a Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'ama'ë te'e mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, je'nërepa iye yeja pani tējini pëca ja'quë quë'rona co'iyë ti'ase'e. Si'anë Jesús cato ai oiquë paji'i, i tsecohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato i ai oiyere pare iñoquë yo'opi.

²⁻⁴ Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehuosi'i cuasayere papi, i joyo. Jesús cato Diusu quë'ropi daisiquë a'ë asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'ë Diusu quë'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yë'ëre

ëjaërepa pa'i ja'ñe tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús i ye'yacohua'i ao aijëna, coní ñu'i aiquëpi, huëni i ëmëje'e ju'icore dutani, i ju'ruhuëna toayapi sëapi. ⁵ Ja maca quëna de'huana oco doni i ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi. Tsoaquë i toaya ju'ruhuëna sëasicopi tëno cuenacaji'i.

⁶ Simón Pedro quëore tsoasi'i caquë yo'oquëna, ipi capi:

“¿Ëjaë, më'ëpi yë'ë quëore tsoacasi'i caquë yo'oquë?”

⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yure më'ë huesëyë, yë'ë caquë yo'oye. Pasiquëta'a jeteyo'je më'ë asa ti'aja'quë a'ë.”

⁸ Jaje caquëta'are Pedropi capi:

“Yë'ë quëo më'ëpi tsoacaiye peoji.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ëpi më'ëni tsoa tocaima'quë pa'ito më'ë yë'ë te'te aquë peoja'quë a'ë.”

⁹ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Jaje pa'ito Ëjaë, coa quëose'e tsoama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëre jëñaje cui'ne siopëje tsoacaijë'ë.”

¹⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“Ja'a cuyasiquë cato coa nëcañoase'e tsoaquë api, si'aë de'oquë pa'ie sëte. Mësaru cato sisi peocohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'ahua'i de'ocohua'ise'e pa'ie pañë.”

¹¹ Si'ahua'i si'si peocohua'ise'e pa'ie pañë capi, ite coso yehuoja'quëque pa'ina, asaquë.

¹² Quëo ja'o tsoa tējini i ëmëje'e ju'icore suñani cui'naëpi mesana ja'runi capi:

“¿Mësaru yë'ë caquë yo'ose'e asa ti'añe? ¹³ Mësaru yë'ë Ëjaëpi cui'ne ye'yaquë api, caní nuñerepa cayë, jaëre pani. ¹⁴ Yë'ë Ëjaëpi cui'ne ye'yaquëpi mësaru quëo tsoasiquëre sëte mësaruje yecohua'i quëo ja'oñare tsoacaiye pa'iji. ¹⁵ Iye cato mësaruni yo'o iñoquë yo'ohuë. Jaje yo'ojë'ë, caquë yë'ë yo'ose'eje. ¹⁶ Nuñerepa mësarute cayë. I jo'yaëpi i ëjaëre tëto saisiquë peoji, cui'ne jëjo dao cuañoquëje ite jëjo daoquëre tëto saisiquë peoji. ¹⁷ Asa ti'ani yë'ë case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁸ Mësarute si'ahua'ire pare cama'ë pa'iyë, coa yë'ë sahua nëosiquëse'ere cayë. Toyase'e cayepi ti'añe pa'iji. Japi caji: ‘Yë'ë ja're coní aiquëpi yë'ëre sañope yo'oquë ponëpi.’

¹⁹ Iye cato mësarute cayë itipi tëto saina, ñani mësarupi nuñerepa ire papi capi cajë yë'ëre asa ja'ñere caquë. ²⁰ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë jëjo daoquëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi yë'ëreje sihuaquë de'oye yo'osipi. Yë'ëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi, yë'ëre jëjo daoquëreje sihuaquë de'oye yo'osipi.”

Judas Yo'oquë Yehuo Ja'ñere Jesús Quëase'e

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ja casi jeteyo'je Jesús i joyopi ca'ñerepa nëina, capi, si'aye tiñarepa:

“Nuñerepa cayë. Mësaru aquëpi yë'ëre yo'oquë yehuoja'quë api.”

²² Ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ña huëohuë, nepi yo'oja'cohua'ini cajë huesëjë. ²³ I ye'yacohua'i aquëpi Jesús i yëquëpi i yë'quë macare ñu'i aji'i, na'iquëna, aijëre. ²⁴ Aina, Simón Pedropi coa moñopi më'ëpi sení asajë'ë, nepi yo'oja'cohua'ini caquëni caquë yo'opi. ²⁵ Yo'oquëna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:

“¿Ëjaë, jequë a'ni, iti yo'oja'quë?”

²⁶ Caquëna, ipi sehuopi:

“Panpë yë'ëpi sa'suni aequë cato i pa'ija'quë api.”

Jaje caní panpë ini sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquëna. ²⁷ Jare panpë i maca tsoe huatije Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ite:

“Më'ë yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojë'ë.”

²⁸ Jaje catoje iti maca mesa ñu'icohua'i asa ti'añe pahüë, i caye. ²⁹ Judaspi curiquë de'hua turupë paquëre sëte yecohua'i cato cuasahuë, sani aore huerojaijë'ë fiesta yo'o

ja'ñere caquë caji cuasahuë. Panita'a curiquë peocohua'ina sani isijë'ë caquë Jesús caji cuasahuë. ³⁰ Panpë isisi jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñami paji'i.

Huajëye Cuañese'e

³¹ Judas etani saisi maca Jesupi capi:

“Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquë de'oquërepa pa'iye. Cui'ne Diusu de'oquërepa pa'iyeje iñoja'quë api, ipi. ³² Maija'quë de'oquërepa pa'iyeje Pai Mamaquëpi iñoquë pa'ito, Maija'quëje mamaquë de'oquërepa pa'iyeje iñosipi. Esa iñoja'quë api. ³³ Tsì dohuë, mësaru ja're conì tsoe pa'iye paja'quë a'ë. Mësaru yë'ëre co'ēja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jare judío paire case'ëje mësarute cayë. Mësaru yë'ë sai sito sani ti'añe peoji. ³⁴ Mësarute huajëye cuañeñere isiyë, paire oicohua'i pa'iyeje yë'ë mësarute oiyeje. Cui'ne mësarupi yecohua'ire se oijë pa'ijë'ë, caquë. ³⁵ Yecohua'ire mësarupi oicohua'i pa'ito paipi mësarute yë'ë ye'yacohua'ire pa'ë cajë ñaja'cohua'i a'ë.”

Pedro Coa Cosoquë Ca Ja'ñere Jesupi Quëapi

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simón Pedropi Jesure capi:

“Ëjaë, ¿më'ë jerona sai caquë'ni?”

Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë sai hue'ña më'ë tuni ti'añe peoji, yure cato. Jeteyo'je më'ë cato tuija'quë a'ë, yë'ëre.”

³⁷ Ja maca Pedropi capi:

“Ëjaë, ¿me yo'oquë yë'ë yure tuni ti'añe peoquë'ni? Yë'ë cato tsoe cui'ñasiquëpi pa'iye, më'ë do'ire yë'ëpi saicasi'i caquë.”

³⁸ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nuñerepa yë'ë do'ire më'ëpi saicare pasi'i caquë cui'ñasiquëpi pa'i caquë? Nuñerepa cayë. Më'ëre ja yë'ta'a cura yë'ima'në më'ëpi toasone cosoja'quë a'ë, yë'ëre ñama'quë a'ë caquë.”

14

Jesu Api, Maija'quë Quë'ro Ti'a Ma'a

¹ Ai co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Diusuni necaiquë api cuasajë pa'ijë'ë. Cui'ne yë'ëreje necaiquë api cuasajë'ë. ² Ja'quë ma'tëmo huë'e cato jaiye pa'iji, pa'i hue'ña. Jaje pa'ima'co pa'ito, yë'ëpi mësarute tsoe quëara'huë. Jaje pa'iye sëte yure cato saiye, mësaru pa'ija'to ne de'huacasi'i caquë. ³ Saisiquëpi pa'i hue'ña ne de'hua tējini ja maca colì coja'quë a'ë, mësarute sasi'i caquë. Saëna, mësaruje yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë. ⁴ Mësaru cato asayë, yë'ë sai hue'ña, cui'ne iti ma'aje asayë.

⁵ Caquëna, Tomásapi capi:

“Ëjaë, yëquë huesëyë, më'ë sai hue'ña. ¿Me më'ë saija'a ma'aje asaye'ni?”

⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, ma'a cui'ne yë'ë a'ë, nuñerepa cui'ne yë'ë a'ë, pa'iye. Yë'ēja'a ti'añe pa'iji, ja'quëre. Peoji, yequëre ti'añe. ⁷ Mësarupi yë'ëre ña ti'acohua'i panì ja'quëreje ña ti'ara'huë. Jaje pa'iquëta'are yure ite mësaru ña ti'añë, tsoe ite si'anë ñajë pa'icohua'i sëte.”

⁸ Ja maca Felipepi capi:

“Ëjaë, yëquëre iñojë'ë, më'ë ja'quëre. Coa ja mañase'e yëyë.”

⁹ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Felipe mësaru ja're conì yë'ë tsoe pa'iye. ¿Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ëre ti ñama'quë a'ë? Yë'ëni ñajë ja'quëreje ña'ne pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'oquë më'ë ja'quëre iñojë'ë caquë sequë'ni? ¹⁰ ¿Më'ë huesëquë yë'ëpi ja'quë ja're tsioni pa'iye, pa'ina, ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iye? ¿Cui'ne më'ë asama'ë pa'iquë ja pa'iye? Yë'ë caye cato yë'ëse'e

cuasayepi caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre pa'iquëpi i co'amaña yo'oji. ¹¹ Pëca ja'quë ja're conì pa'ire paji cajë cuasajë'ë. Cui'ne ja'quëpi yë'ë ja're conì pa'iji cajë cuasajë'ë. Panita'a jare asa ti'añe panije yë'ë yo'oyena ñajë de'hue cuasajë'ë, care paji cajë. ¹² Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquëpi, yë'ë yo'o co'amañaje, yo'oja'quë api. Yë'ëpi yë'ë ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'oja'quë api. ¹³ Mësarupi yë'ë mamina cajë seto yë'ëpi yo'oja'quë a'ë. Mamaquëpi pëca ja'quë de'oquërepa pa'iyere iñoja'quë caquë. ¹⁴ Yë'ë mamina cajë sejëna, yë'ëpi yo'oja'quë a'ë, si'aye mësaru yëjë seña pa'ito.

De'o Joyore Jëjo Daoja'quë A'ë, Jesús Case'e

¹⁵ Mësarupi yë'ëre oicohua'i pani yë'ë cuañese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Mësaru ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'ë caquë ja'quëre sesì'i, mësarute cōcai cui'ne quëcoye necaija'quëre. ¹⁷ Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa ti'añe peoji, ite ñama'cohua'i cui'ne ite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato asayë, ite. Cui'ne ipi mësaru ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësaru ja're pani huesëja'quë api. ¹⁸ Mësarute te'ohua'ire jëo sani huesoye paja'quë a'ë. Cui'naëpi pani coja'quë a'ë, mësaru ja're conì. ¹⁹ Ëa maca cato pai yë'ëre ñaño paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, yë'ë huajëquë pa'ina, mësaruje huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sëtë. ²⁰ Ja mu'se mësaru yureta'a nuñerepa asaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi ja'quë ja're conì pa'ie. Pa'ina, mësarupi yë'ë ja're conì pa'ie asaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ëpi mësaru ja're conì pa'ie asaja'cohua'i a'ë. ²¹ Ta'ñe asaquëpi cui'ne yë'ë cuañese'e sehuoquë yo'oquëpi, yë'ëre oiye iñoji. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quëpi iteje oija'quë api. Oina, yë'ëje ite oija'quë a'ë. Jaje oi yë'ëpi ina tsio dani yë'ëse'e iñoja'quë a'ë."

²² Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judaspi capi:

"Ëjaë, ¿me yo'oquë yëquëna iñoja'quë a'ni, më'ëse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina më'ë pa'ie iñoma'ë pa'ija'quë a'ni?"

²³ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yë'ëre oiquëpi yë'ë cuañese'e sehuoquë cui'ne yo'oji. Jaje yo'oquëni yë'ë ja'quëpi ite oija'quë api. Yë'ë ja'quëpi cui'ne yë'ëpi conì dani i ja're pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁴ Yë'ëre oima'quëpi yë'ë case'ëje yo'oye paji. Iye coca mësaru yë'ë tse peoji. Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë tse a'ë.

²⁵ Mësaru ja're ja yë'ta'a yë'ë pa'i maca si'aye cayë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yë'ë mami do'ire jëjo daoja'quë api. Jaëpi mësarute cōcai cui'ne oicohua'i pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yë'ë case'ere cuasa ñajaiñe necaija'quë api.

²⁷ De'oye pa'iyere mësarute isicani saiyë. Yë'ë de'oye pa'iyere isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'ie a'ë cajë isiyëje pa'yere isima'ë pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁸ Yë'ë ja'quë yë'ë jerepa pa'i quë'rona saiyë caquëna, mësaru asani ai sihuara'huë, yë'ëre oicohua'irepa pani. Mësaru tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësaru ja're pasi'i caquëna. ²⁹ Iye cato cayë, jaje ti'a ja'ñe pa'ina, itipi tëto saina, ñani care papi cajë yë'ëre cuasajajë caquë.

³⁰ Ai jaiye mësaru ja're caye pañë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja cuañequëpi. Yë'ëre meñe cuañëne peoquëta'a yo'oji. ³¹ Jaje tëto saiye pa'iji, ja'quëre yë'ë oiye paipi ñajajë caquë, cui'ne i cuañëñere yo'oji cajë ñajajë caquë. Huëijë'ë. Sañu'u, tirona.

15

Cuiya'i Ñë Cui'ne Iti Capëa Pa'ie

¹ Cuiya'i ñëje pa'i a'ë, yë'ë. Yë'ë ja'quë api, iti ñacaiquëje pa'i api. ² Yë'ë capëa ipi të'ca tëtë jeaquëpi quëima' capëa. Jaje yo'oquë quëi capëare pase'e nëoquë api, ai quëija'quë caquë. ³ Mësaru cato tsoe de'oye jëo nēcōsicohua'i a'ë, yë'ë iye coca quëa do'ipi. ⁴ Yë'ëna tsiosicohua'irepa si'anë pa'ijë'ë, mësaru cato, yë'ë mësaruna tsiose'ëje pa'ye. Iti capëse'e

pani quëni tì'añe peoji, ìti ñëre pana tsiosicopi pa'iyè pàni. Jaje cui'ne mësaruje yè'è ja're tsiosicohua'ipi pa'ima'pë pani quëni tì'añe peoyë.

⁵ Yè'è cato ìti ñëre pa'è. Mësaru cato ìti capëa'è. Yè'è ja're tsioni pa'ina, cui'ne yè'èpi i ja're tsioni pa'iquëpi jaiye ìti cã quëiñe pa'iji. Pa'ina, mësaruse'e yo'o tì'añe ti peoyë, yè'è peoquëna. ⁶ Yè'è ja're cõni pa'ima'quë cato nejo cuañuquë api. Nejo cuañoni toa sua ja'ñe soquë capëa cueneñeje pa'yere tsi'soni ëoja'quë api.

⁷ Mësarupi yè'è ja're tsiosicohua'ipi pa'ijë cui'ne yè'è ye'yase'eje huanëyema'cohua'ipi, mësaru yëyere secohua'i pa'ito, si'aye mësaru señe isija'quë a'è. ⁸ Mësarupi jaiye de'o co'amaña quëiñeje pa'ye yo'ojëna, yè'è ja'quëpi pãini sihua cuañoji. Jaje de'oye yo'ocaijë yureta'a mësarupi yè'è ye'yacohua'irepa pa'iyè tì'añe. ⁹ Yè'è mësarute oiyë, yè'è ja'quë oiyëje pa'ye. Jaje pa'ina, yè'è oiyere pa'ijë'è. ¹⁰ Yè'è cuañese'ere sehuocaijë cui'ne yo'oni yè'è oiyere pa'iyë. Ja'quë cuañese'ere yè'è sehuocai yo'oquëpi yè'è ja'quë oiyere pa'iyë, cui'neje.

¹¹ Jare quëahuë, mësarute. Yè'è ja're te'e sihuajë cui'ne sihuayepi timësicohua'i pa'ijajë caquë. ¹² Yè'è cuañeñe cato iye a'è: Oijë'è, yecohua'ire, yè'è mësarute oise'eje pa'ye. ¹³ Cajeohua'ire oi do'ire te'i jucacaiye a'è, ai oiyë. Yequë peoji, ja jerepa pa'ye pãire oiyë. ¹⁴ Mësaru yè'è cajeohua'i a'è, yè'è cuañese'ere yo'oni. ¹⁵ Mësarute jo'yaohua'ire caye pãñë. Te'e nuñerepa cajeohua'ire cayë, mësarupi yè'è iñosi do'ire, yè'è ja'quë yè'è case'ere si'aye huesëma'pë asa do'ire. Jo'yaë cato huesëquë api, i ëjaë caquë yo'oye. ¹⁶ Mësarupi yè'è sahuani soima'pë paë'è. Yè'èpi mësarute sahuani soihuë. Soini cui'ne cuañehuë, sani jaiye quëijë'è caquë, ja quëiñepi ti pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye quëicohua'ipi yè'è do'ipi sejëna, ja'quëpi mësaru sese'ere si'aye isija'quë api. ¹⁷ Iye a'è, mësarute yè'è cuañeñe: Sa'ñe oijë pa'ijë'è.

Iye Yeja Paipi Jesure Coejë Cui'ne Jesús Tsecohua'ire Coeye

¹⁸ Iye yeja paipi mësarute coecohua'i pa'ito, yè'è du'ru coese'ere cuasajë oima'pë. ¹⁹ Mësarupi iye yeja acohua'i pa'ito mësarute otira'huë, iohua'i cajeohua'ire oiyepi. Jaje pa'iquëta'are yè'èpi mësarute iye yeja acohua'ini sahuani soisi do'ire mësarute coeyë, iye yeja paipi, iye yeja acohua'i peo do'ire. ²⁰ Yè'è mësarute case'ere cuasajë'è. 'Necaiquë cato i ëjaëre tëto saisiquë peoji.' Jaje pa'iyè sëte yè'ère pani sañope yo'osicohua'i me mësarute sañope yo'oye pãñë'ni cui'ne yo'oja'cohua'i a'è. Cui'ne yè'è ye'yayere sehuo-caisicohua'i panita'a mësaru ye'yaye sehuoja'cohua'i a'è. ²¹ Si'aye jaje yo'oja'cohua'i a'è, yè'è do'ire cui'ne yè'ère jëjo daosiquëre huesë do'ire.

²² Yè'è dani cama'quë pa'ito jaohua'i do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iohua'i tayo yo'o do'ire ca de'hua tì'añe peoyë. ²³ Yè'ère coequë cato ja'quëreje coeji. ²⁴ Iohua'ique ñajëna, pa' yo'o tì'a ma'ñere yè'è yo'oma'quë pa'ito sañope yo'o ja'ñe peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato yè'è yo'oquëna, ñahuë. Jaje ñasicohua'ita'a yè'ère cui'ne ja'quëre coeyë. Ja do'ire do'i quë'iohua'i pa'iyë. ²⁵ Iye cato yo'oyë, iohua'ina cuañeñe toyase'epi tì'ajaquë caquë nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ije peoquëni yè'ère coeyë.'

²⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ropi pãire cõcaiquëre cui'ne nuñerepa yo'o joyore yè'è jëjo daoquëpi, jãpi yè'è ayere cacaija'quë api. ²⁷ Mësaruje yè'è ayere cacaija'cohua'i a'è, yè'è ja're cõni ai tsoe pa'isicohua'i sëte.

16

¹ Yè'ère cuasayere ne hue'soma'pë mësarupi taiñe pajajë caquë iye mësarute cahuë. ² Pai tsi'si huë'ñapi mësarute eto saoja'cohua'i a'è. Jaje yo'ojë mësarute huani jeaja'cohua'i a'è. Jaje yo'ojë Diosuni de'oye necaiyë cuasaja'cohua'i a'è, huaicohua'ipi. ³ Iye cato yo'oja'cohua'i a'è, ti ja'quëre cui'ne yè'èreje asama'cohua'ipi. ⁴ Iye cato mësarute cayë, ìti tì'asi maca yè'è case'ere cuasa ñajaijajë caquë. Mësaru ja're pa'i do'ire jaje caye pahüë, ja'a huëo maca.

De'o Joyo Yo'oye

⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato saiyë, yë'ëre jëjo daosiquë ja're pasi'i caquë. Mësaruru aquëje ti tel'ije yë'ëre seni asaye paji, jerona më'ë saiquë'ni caquë. ⁶ Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesëhuë, iyere caëna. ⁷ Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëpi saquëna, jerepa de'oye pati'ne pa'iohua'i a'ë, mësaruru. Yë'ëpi saima'quë pa'ito, mësarute cōcāi cui'ne sihua ëaye joyona necaiquë daiye peoji. Yë'ëpi saisiquë pani jëjo daoye pa'iji, ite. ⁸ Ipi daisi maca quëaja'quë api, co'ayere pai yo'oyë, caquë. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quëasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ije sai de'huaye pa'iji quëasipi. ⁹ Yë'ëre ire papi cajë cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyë. ¹⁰ Nuñerepa de'o ma'are iñoja'quë api, yë'ëpi ja'quë quërona saisi do'ire, ja maca mësaruru yë'ëre ña'ne peoji. ¹¹ Iye yeja cuañequëpi i tayo yo'o do'ire nejo cuañosiquë pa'i do'ire paipi asa ti'aja'cohua'i a'ë, Diusupi iohua'i tayo yo'o do'ire sai de'hua cuañëne pa'iji, ca ja'ñere ipi quëaquëna.

¹² Ja yë'ta'a jaiye mësarute caye payë. Jaje pa'iquëta'are yure cato mësaruru asa ti'añere peoyë. ¹³ Nuñerepa ca joyopi dani mësarute ye'yaja'quë api, si'aye nuñere pare. Coa ise'e cuasayere cama'ë pasipi. Si'aye asase'ere casipi. Cui'ne mësarute quëasipi, yequë mu'se tëto sai ja'ñere. ¹⁴ Yë'ëre de'oquëre papi caja'quë api, yë'ë tse ayere paquëpi mësarute quëa iñoja'quë api. ¹⁵ Si'aye ja'quë paye yë'ë tse a'ë. Jaje pa'ina, cahuë. Yë'ë tsere de'o joyo cato paja'quë api. Jaje paquëpi yë'ë tsere mësarute se iñoja'quë api.

Sihuayere Timë Cuañöñe

¹⁶ Ëa maca cato, yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, mësaruru. Pasicohua'ita'a ai tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Ja'quë quërona saiyë, yë'ë."

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'i acohua'ipi sa'ñe sei'ë, ñeje cajë:

"¿Me caquë jaje caquë'ni? Ëa maca cato yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, cui'ne yequëje caji ai tsoe maca pani ña coja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Ja'quë quërona saisi do'ire jaje pasipi caji.

¹⁸ ¿Iquere caquë jaje ëa maca caquë'ni? Jaje cato me asa ti'añe'ni huesëyë, i caye."

¹⁹ Jaje yo'ojë cajëna, Jesús cato asapi, iohua'i seni asa'nu'u cajë yo'oye. Jaje pa'ina, capi:

"Mësarute cahuë, ëa maca cato yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, ai tsoe maca pani yë'ëre ña coja'cohua'i a'ë. ¿Ja case'ere mësaruru sa'ñe sejë yo'ojë caye? ²⁰ Nuñerepa mësarute cayë. Mësaruru airepa oija'cohua'i a'ë, cui'ne co'a ju'ijë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ijëta'are iye yeja pai cato sihuaja'cohua'i a'ë. Jaje oijë pa'isicohua'ita'are mësaruru oise'epi yequë mu'se sihuaye ponëja'coa. ²¹ Nomioipi tsj coa huëosico pani ai yo'ocoa, tsitu'ure pa maca ti'aëna, a'si ju'io. Jaje yo'osicota'a tsihua'ë macare të'ya dani a'sise'e huñëyeco, huajë tsitu'upi iye yejare pa'ina, sihuaco. ²² Jaje cui'ne mësaruru ai yo'oja'cohua'i a'ë, yure cato. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'ini mësarute ña coja'quë a'ë. Ja maca mësaruru sihua huajëja'cohua'i a'ë. Ja mësaruru sihuaye yecohua'ije jioye ti peoji.

²³ Ja mu'se cato yë'ëre seni asaye ti peosipi. Nuñerepa mësarute cayë. Ja'quëpi mësarute isija'quë api, si'aye mësaruru se'ne yë'ë mamipi cajë sejëna. ²⁴ Iye macaja'a mësaruru yë'ë mamipi cajë se'ne pahüë, yureta'a sejë'ë. Sejëna, isija'quë api. Isiquëna, sihuaja'cohua'i a'ë.

Iye Yejare Ñese Quëcoye

²⁵ Mësarute cahuë. Iye coca pai yo'oye ayena cōni cuëcue ñaquë jaje casiquëta'are yequë mu'se ti'aja'coa, pai yo'oye ayena cōni cuëcuema'ë caye, nuñerepa caja'quë a'ë, ja'quë ayere tiña asayerapa. ²⁶ Ja mu'se cato mësaruru yë'ë mamipi cajë seja'cohua'i a'ë.

²⁷ Tsoe ja'quëpi mësarute oi paji, mësarupi yë'ëre oi do'ire cui'ne mësarupi yë'ëre Diusu quë'ropi daisiquë api, cajë asa do'ire. ²⁸ Ja'quë quë'rore papi etani iye yejana daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iye yejapi jeoni ja'quë quërona co'ija'quë a'ë."

²⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

“Yureta'a mē'ē tiñarepa cayē, yequena cōni cuēcueye peoye. ³⁰ Yureta'a mē'ēre ñajē cui'ne asayē, si'aye ta'ñe asaquēre papi. Jaje pa'ini yecohua'ijē mē'ēre se'ni asa'ñu'u cajē yo'oye peoji. Jaje pa'ina, mē'ēre Diosu quē'ropi daisiquē api cajē asayē, yēquē.”

³¹ Cajēna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yureta'a asa ti'are paye? ³² Tsoe ti'aji, iti yo'o maca. Yure iti macare pa'iyē, mē'saru yē'ēre te'ire jēoni pai ñape hua saija'cohua'i a'ē. Ja maca te'i pēaja'quē a'ē. Jaje pēasiquēta'a te'i pa'iyē paja'quē a'ē. Yē'ē ja'quēpi yē'ē ja're cōni pa'ija'quē api. ³³ Iye cato cayē, mē'sarute yē'ē ja're cōni pa'ijē ai yo'oye peoye de'oye pa'ijē'ē caquē. Iye yeja cato mē'saru ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquēta'are quēcocohua'i pa'ijē'ē. Yē'ē je'quē iye yejare ñese quēcoquē paē'ē.”

17

Jesús I Ye'yacohua'ire Secacaise'e

¹ Jaje ca tējini Jesús ma'tēmona ñaquē capi:

“Ja'quē tsoe ti'api, iti yo'o maca. Mē'ē mamaquēre de'oquēre papi iñocaijē'ē, mē'ē mamaquēpi mē'ēreje de'oquēre papi caquē iñoja'quēre. ² Mē'ēpi mē'ē mamaquēre iye yeja paire cuañequēre nehuē, mē'ē isicohua'ire ti pani huesēye isijaquē caquē. ³ Mē'ēre te'i api Diosu asajē cui'ne mē'ē jējo daosiquēre Jesucristore asaye a'ē, ti pani huesēye.

⁴ Iye yejare pa'i mē'ēre de'oquēre papi caquē iñoquē mē'ē cuañese'ere ne saohuē. ⁵ Iye yeja peo'nē yē'ē mē'ē ja're pa'i de'oyere pare pase'eje pa'ye yure yē'ēre isi cojē'ē, ja'quē.

⁶ Iye yeja acohua'ini mē'ē yē'ēre sahuani isisicohua'ire yē'ēpi mē'ē pa'iyere iñohuē. Mē'ē tsecohua'i paē'ē. Jaje pa'iohua'ini yē'ēna mē'ēpi isina, iohua'ipi mē'ē cocare de'oye sehuojē yo'ohuē. ⁷ Yure cato jaohua'i asayē, mē'ē tse a'ē cajē mē'ē yē'ēre isise'ere. ⁸ Jaje pa'ina, de'oye sehuojē asahuē, mē'ē yē'ēre isisi coca. Asa ti'are pahuē, mē'ē quē'ropi daisiquē api cajē, cui'ne mē'ēpi jējo daosiquē api cajē asahuē.

⁹ Jaohua'i do'ire caquē mē'ēre se'ñe: Coa iye yeja acohua'ini caquē se'ñe pañē. Mē'ē yē'ēre isisicohua'ini caquē se'ñe, mē'ē tsecohua'ini. ¹⁰ Yē'ē paye mē'ē tse a'ē, cui'ne mē'ē payepi yē'ē tse a'ē. Jaje pa'ina, yē'ē de'oyere jaohua'ipi iñoñē.

¹¹ Yē'ē iye yejare pa'iyē paja'quē a'ē. Paquēta'are jaohua'ita'a iye yejare pa'ija'cohua'i a'ē. Yē'ē cato saiyē, mē'ē ja're pa'ija'quēpi. Ja'quē de'oquērepa jaohua'i mañare ñacaijē'ē, mē'ē tutupi mē'ē yē'ēre isisicohua'ire, mē'ē cui'ne yē'ē cōni pa'iyēje pa'ye te'ijē pa'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Yē'ē iye yeja pa'i maca mē'ē tutupí de'oye ñacaē'ē, iohua'ire, mē'ē yē'ēre isisicohua'ire. Ñacaina, te'ijē ne huesēye papi, noni ne huesēsiquēse'e ne huesēpi toyase'epi ti'aquēna.

¹³ Yure cato mē'ē pa'i hue'ñana saiyē. Jaje pa'iquēta'are yē'ē ja yē'ta'a iye yejare pa'i do'ire cayē, iye coca, jaohua'ijē yē'ē sihuayeje pa'ye sihuajajē caquē. ¹⁴ Mē'ē cocare jaohua'ina isihuē. Isina, iye yeja acohua'ipi iohua'ire coeyē, iye yeja acohua'i peo do'ire. Yē'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁵ Iye yejapi jaohua'ire etoni sajē'ē caquē se'ñe pañē. Yē'ē cato se'ñe, mē'ēpi ñacaina, huatipi josa yo'oye pajaquē caquē. ¹⁶ Jaohua'i cato iye yeja acohua'i peoyē. Yē'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁷ Mē'ē tsecohua'irepa pa'ija'cohua'ire de'ocohua'ire pare nejē'ē, mē'ē cocapi. Mē'ē coca cato nuñere pa'ē. ¹⁸ Mē'ē yē'ēre iye yejana jējo daose'eje pa'ye cui'ne yē'ēje jaohua'ire iye yejana jējo saoyē. ¹⁹ Jaje pa'ina, jaohua'ini caquē yē'ēpi mē'ēna isiyē, jaohua'ijē nuñerepa coca do'ipi mē'ēna isisicohua'i pa'ijē mē'ē yēyere yo'ojajē caquē.

²⁰ Jaohua'ise'ere caquē secacaiye pañē, cui'ne iohua'i quēajēna, jeteyo'je asani itire pa'ē cajē cuasaja'cohua'ireje caquē secacaiyē. ²¹ Si'aohua'i jaohua'ijē te'ijē pa'iohua'i pa'ijajē caquē se'ñe, te'ijē pa'iohua'i maina tsioni pa'ijaquē caquē. Ja'quē, yē'ē cui'ne mē'ē cōni tsioni te'ijē pa'iohua'i pa'iyēje pa'ye pa'ijajē jaohua'ijē. Jaje tsiosicohua'ipi te'ijē pa'iohua'i pa'ijēna, iye yeja acohua'ipi ñajē mē'ēpi yē'ēre jējo daopi cajē sehuoja'cohua'ire. ²² Jaohua'ire isihuē, de'oyere pare mē'ē yē'ēre isise'ere, te'ijē pa'iohua'i

pa'ijajë caquë, mē'ë cui'ne yē'ë te'ije pa'iohua'i pa'iyēje cui'ne pa'ijajë caquë. ²³ Yē'ëpi iohua'i ja're cōni pasi'i. Pa'ina, mē'ëpi yē'ë ja're cōni pa'ijē'ë. Pa'ina, iohua'ipi te'ije pa'iohua'irepa pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'ijēna, iye yeja paipi, mē'ëpi yē'ëre jējo daopi cajë asaja'cohua'i a'ë, mē'ëpi jaohua'ire yē'ëre oiyeje pa'ye oina ñajë.

²⁴ Ja'quë mē'ëpi yē'ëre isihuë. Jaje pa'ina, mē'ëre señë, jaohua'ije yē'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë, pa'ijë mē'ë yē'ëre de'oyerepa isise'ere ñajajë. Yē'ëre mē'ë cato ai oiquë a'ë, ja yē'ta'a yeja de'huama'nēpi. ²⁵ Yē'ë ja'quë nuñerepa yo'oquë, mē'ëre iye yeja pa'asa ti'añe pañë. Jaje pa'iquëta'are yē'ë cato mē'ëre asayë icohua'ije mē'ë jējo daosiquë api cajë asayë, yē'ëre. ²⁶ Yē'ëpi iñohuë, mē'ë pa'iyē jaohua'ire. Ja yē'ta'api iñoquë pasi'i, ai jerepa tiña. Jaje iñoquëna, mē'ë yē'ëre oiyepi iohua'ini pa'ijaquë pa'ina, yē'ëpi iohua'i ja're cōni pasi'i."

18

Jesure Tseani Sase'e

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Iye ca tējini jeteyo'je Jesús saji'i, i ye'yacohua'i ja're cōni Cedrón a'ri tsiaya je te'tena. Jarote a'ri tsio paji'i. Jarona Jesús i ye'yacohua'i ja're cōni cacapi. ² Judasje, coso yehuoja'quëje jaro ñaquë paji'i. Jarona Jesús si'anë i ye'yacohua'i ja're tsi'si hue'ña paji'i. ³ Pa'ina, Judas iti ñaquë sēte iti hue'ñana sa ti'api, soldado pa' ja're, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jējo daocohua'i ja're, cui'ne fariseo pa' jējo daocohua'i ja're. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jējo daocohua'i cato Maija'quë huë'e ñacai soldado pa' paë'ë. Si'aohua'i huajo cui'ñasicohua'ire papi daë'ë, toa tsëopëana cui'ne soquë pena tsëosicohua'ipi. ⁴ Jesupi iohua'i yo'o ja'ñe asaquë du'ru sani iohua'ire seji'i:

"¿Neni co'eye'ni?"

⁵ Caquëna, iohua'ipi cahuë:

"Jesús Nazaret aquëni co'eyë."

Cajëna, Jesupi sehuoquë capi:

"Yē'ë i a'ë."

Judasje iohua'i ja're cōni paji'i. ⁶ Jaje caquëna, asani co'ye jëa saoni yejana tata omehuë. ⁷ Ja maca Jesús tijupë seji'i, iohua'ire cahuë:

"¿Neni co'eye'ni?"

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

"Jesús Nazaret aquëni co'eyë."

⁸ Cajëna, Jesús capi, iohua'ire:

"Tsoe mësarupi asahuë. Yē'ë i a'ë. Yē'ëni co'eye sēte jaohua'ire jōsa yo'oma'pë pa'ijē'ë, iohua'ise'e saijajë."

⁹ Jaje Jesús case'e ti'api, i case'e cato caji:

"Mē'ë yē'ëre isisicohua'ire ne huesoye pahuë, te'ireje." ¹⁰ Ja maca Simón Pedropi i hua'ti dutani ëja tē'hui cajorose'e tēto huatopi. I tētosiquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco hue'equë paji'i. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Jesupi Pedrore capi:

"Hua'tire io ju'i hue'ñana jua nēojë'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yē'ë ja'quëpi isito."

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa Quë'rona Ëjaë Jesure Sase'e

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ja maca soldado pa' cui'ne iohua'i ëjaë cōni, cui'ne judío pa' soldado cōni Jesure tseani huehuë. ¹³ Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás mamacorepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tēcahuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë paji'i. ¹⁴ Jare iquë Caifáspi ca nēopi, judío pa'ire te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pa' do'ire.

*Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e**(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)*

¹⁵ Simón Pedro cui'ne yequë i ye'yequë coní tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi, Jesús ja're coní, ëjaë huë'e hue'se daripëna. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca caní Pedrore copi, sa'nahuëna. ¹⁷ Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrore seco'ë:

“¿Më'ë i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Seona, Pedropi capi:

“Pajë'ë, yequë a'ë.”

¹⁸ Ai sësëye sëte, jo'yaohua'i cui'ne policia pai coní jeca dani suani toa nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijë paë'ë. Pedrojë jarote paji'i, sësëquëna, cuiquë.

*Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaëpi Jesure Sëse'e**(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)*

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi Jesure se huëopi, jecohua'i a'ni, më'ë ye'yacohua'i caquë, cui'ne iquere më'ë ye'yaquë paquë'ni caquë seji'i. ²⁰ Seina, Jesupi capi:

“Si'a pai asajëna, yë'ë cato casiquë a'ë. Si'anë pai tsi'si sitona ye'yaquë pa'isiquë a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'ë, judío pai tsi'si hue'ñana. Yë'ë cato yo'osiquë a'ë, yahue yo'oma'ë pa'isiquë a'ë. ²¹ ¿Me yo'oquë yë'ëre sení asaquë'ni? Sení asajë'ë, yë'ë caquëna, asasicohua'ini, jaohua'ipi quëajajë yë'ë case'e. Jaohua'ipi asayë, yë'ë case'e si'aye.”

²² Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policiapi iti maca nëcaquëpi tsiana tëtouquë capi:

“¿Jaje io Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre sañope sehuocoa?”

²³ Caquëna, Jesupi capi:

“Quëajë'ë. ¿Iquere yë'ë co'aye care'ni? ¿Yë'ë case'epi de'oye pa'ito me yo'oquë tët'caquë'ni, yë'ëre?”

²⁴ Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë Caifás quë'rona sëasiquëni jëjo saopi.

*Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cose'e**(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)*

²⁵ Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nëcapi. Nëcaquëna, ite cahuë:

“¿Më'ëje i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Cajëna, Pedropi cosoquë capi:

“Pajë'ë. Ñama'quë a'ë, ite.”

²⁶ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicohua'i aquëpi seji'i, Pedro cajoro tëtouquë, do'iquëpi ñeje caquë:

“¿Më'ëje pa'ini yë'ë ñasiquëta'a jeto tsio?”

²⁷ Caquëna, Pedropi tijupë cosopi. Coso macarepa curaje yëji'i.

*Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e**(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)*

²⁸ Ja maca Caifás huë'epi Jesure Pilato huë'ena sahuë. Ja maca cato ñata tome huesë maca paji'i. Judío cato cacama'pë pa'ë huë'e, si'si neñere coejë, iohua'ipi jarona cacasicohua'i pani Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë aïñere para'huë. ²⁹ Jaje pa'ina, Pilatopi etani iohua'ire capi:

“¿Ique do'ire iquëre sañope cayë'ni?”

³⁰ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë. Do'i quë'i peoto yëquë më'ë quë'rona daye para'huë.

³¹ Ja maca Pilatopi capi:

“Sajë'ë, iquëre. Sani mësarú cuañese'e pa'ieje do'i quë'i pa'ito yo'ojë'ë.”

Caquëna, judío paipi cahuë:

“Jaje pa'iquëta'are yëquë judío pai cato paire huani jeoñe cuañeñe ti peoyë.”

³² Jaje yo'ojëna, Jesús i ju'i ja'ñe ca nëose'e ti'api. ³³ Pilato cui'naëpi i huë'ena cacani Jesure soini seji'i:

“¿Më'ë judío pai ëjaëre paë?”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Më'ëse'e cuasaquë caquë, panita'a yecohua'ipi carena, caquë?”

³⁵ Caquëna, Pilatopi sehuopi:

“¿Judíoje ñani yë'ë cato? Më'ë paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi yë'ëna dani isihuë, më'ëre ja do'ire cayë. ¿Iquere yo'o u'ni?”

³⁶ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Iye yeja yë'ë cuañe huë'ña peoji. Iye yeja yë'ë quë'ro pa'ito, yë'ë te'te pa'icohua'ipi uihuara'huë, yë'ëpi judío paini tseä cuañoñe pajajë cajë. Yë'ë cuañe huë'ña peoji, iño.”

³⁷ Ja maca Pilatopi capi:

“Jaje pa'ito judío pai ëjaë, më'ë.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Paï ëjaë'ë, më'ë cayeje. Peosiquëpi pai de'oni yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, nuñerepa cocare casi'i caquë. Nuñerepa cocare sehuocaicohua'ipi yë'ë caye asacaiyë.”

Jesure Huani Jeoñe

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

³⁸ Caquëna, Pilatopi capi:

“¿Ique a'ni, nuñerepa?”

Jaje seni tējini, Pilato tijupë pai ja're coca casi'i caquë, etani capi:

“I co'aye yo'ose'e yë'ë ti'ama'ë pa'iyë, iquëre. ³⁹ Mësaru cato Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'seña tseasicohua'ire te'ire etocohua'i a'ë. ¿Jaje pa'iyë sête mësaru neni etoye yëye'ni? ¿Judío pai ëjaëni etoye?”

⁴⁰ Jaje ca maca si'a pai cui coreña:

“¡Jaëre cato etoye peoji! Barrabásni eto saojë'ë.”

Iquë Barrabás cato co'amaña yahue imaquë paji'i.

19

¹ Jaje cajëna, asani Pilatopi Jesure si'sejë'ë caëna, si'sehuë. ² Soldado pai Jesure miupi maro tëosicopi siopëna puahuë. Cui'ne nea maja'i ju'i care Jesure suñacaë'ë. ³ Ja jeteyo'je i quë'rona tsiojaijë cahuë:

“¡Judío pai ëjaëre pa'ë, më'ë!”

Jaje cajë tsiana tē'cahuë.

⁴ Tijupë Pilato eta cōni capi:

“Asajë'ë. Iquë co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Cui'naëni mësaru quë'rona da coñë, do'i peoque api cajë ñajajë caquë.”

⁵ Jesupi miu maro pu'i cui'ne nea maja'i ju'i ca ju'i etaquëna, ja maca Pilatopi capi:

“¡Ñajë'ë. Iñore pa'iji, iquë!”

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne policia pai ñani cuihuë:

“¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!”

Jaje cuijëna, Pilatopi capi:

“Sani quejë'ë, mësarupi. Yë'ë cato ti'añe pahuë, i co'aye yo'ose'e.”

⁷ Caquëna, judío paipi sehuohuë:

“Yëquë cuañese'e payë. Jaje pa'ina, yëquë cuañese'eje ju'iñe pa'iji, Diusu mamaquë a'ë casi do'ire.”

⁸ Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapi. ⁹ Ja maca cui'naëpi huë'ena cacani seji'i, Jesure:

“¿Jero aquë a'ni, më'ë caquë?”

Seina, Jesús ti sehuoma'ë paji'i, te'o macareje.

¹⁰ Ja maca Pilato capi:

“¿Yë'ère sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yë'ëpi më'ère queja'a tutu cui'ne më'ère eto sao tutuje paye?”

¹¹ Caquëna, Jesupi capi:

“Diusupi më'ère ja tutu isima'quë pa'ito më'ë yë'ère yo'o tì'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yë'ère tseani më'ëna isisiquëpi më'ë jerepa jai do'i paji, tayo do'ire.”

¹² Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'i caquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:

“Jaëni eto saquë paní César cajei peoja'quë a'ë, më'ë. ¡Pai ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato Césarte sañope yo'oquë api!”

¹³ Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni pai yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua hue'ñana ja'rupi, hebreo pai coca cato Gabata hue'yo hue'ñana. Jaje cani cayë, “Quënapí nesico”. ¹⁴ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohuë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío paire Pilatopi capi:

“¡Iquë mësarü ëjaërepa pajë'ë!”

¹⁵ Jaje caquëna, ñohua'ipi cahuë:

“¡Ju'ijaquë, ju'ijaquë! ¡Queñe pa'iji!”

Cajëna, Pilatopi capi:

“¿Yë'ëpi mësarü ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?”

Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ite:

“Yequë ëjaëre pare peoyë. Coa Césarse'e yëquë ëjaë pa'iji.”

¹⁶ Jaje ca tējini Pilatopi Jesure ñohua'ina isipi quejajë caquë. Isina, ñohua'ipi sahuë.

Jesure Queñe

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesús jaropi etani ite queja'a sarahua coani saji'i, pai siopë tara hue'e hue'ñana hebreo pai coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana. ¹⁸ Jarona ite quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire i ja're coní quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë yecohua'ini i ëja te'tena cui'ne i ari te'tena nëcohuë. ¹⁹ Pilatopi cuañepi cruzu ëmëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAI ËJAËPI toyasicore deojë'ë caquë. ²⁰ Jaje toyasicore jai pai judío pai ñahuë, Jesure que sitopi pai daripë ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griego coca, cui'ne latín coca. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i judío paipi cahuë, Pilatore:

“Toyama'ë pa'ijë'ë ‘Judío pai ëjaëpi’ caquë coa toyajë'ë, ñeje, ‘Judío pai ëjaë'ë caquë api.’ Jare toyajë'ë.”

²² Cajëna, Pilatopi sehuopi:

“Yë'ë toya huesosico cato jaje pa'iji. Yequë ponañe peoji.”

²³ Ite quësi jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ini cajese'e pa'i caña huahuehuë, pai ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisajë i'ë, itena te'opi tsoa ca pa'iyë sëtë, ²⁴ sa'ñe ñohua'i cahuë:

“Nanë ye'saye pañu'u, coa iti de'hue nesiquëpi iote paja'quëre.”

Jaje cajë yo'o maca tsoe tì'api, toyase'e ñeje cayepi:

“Yë'ë ju'i care pai ñape huahuehuë. Nepi paja'cohua'i a'ni, cajë.” Jaje soldado pai yo'ohuë, iti case'eje pa'ye.

²⁵ Cruz yë'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne io maja'yo, cui'ne Cleofas nëjo María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë. ²⁶ Pa'ijëna, pëca ja'core Jesús ñani, cui'ne i ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi io yë'quë macare nëcaquëna, ñani capi:

“Nomio jaë api, më'ë mamaquë.”

²⁷ Ja jeteyo'je i ye'yaquëre capi:

“Jao, më'ë ja'co.”

Jare iti casi macapi i ye'yaquëpi i huë'ena sai sapi, iote.

*Jesús Ju'ise'e**(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)*

²⁸ Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sête toyase'e cayepi tî'ajaquê caquê capi: "Oco ëaji."

²⁹ Jarote o'sa cõno tîmësicopi ñucolë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni soquê tarapëna hueni i yë'opona ucujaquê cajë yo'ojëna. ³⁰ Jesupi o'sa cuiya'i cõnore ucupi. Ucuni capi: "Si'aye tî'api, yureta'a."

Jaje cani meñe siopë ne meni, juni huesëpi.

Jesús Coripa Quê'rona Soldadopi Totase'e

³¹ Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tî'ama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye cruzure ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore sei'ë, quesicohua'ire quëñase'e tē'ca jē'yeni tiona saajajë cajë. ³² Ja maca soldado paipi sani du'ru aquere pani quëña tē'ca jē'yehuë, cui'ne yequerejē tē'ca jē'yehuë, Jesús ja're quesicohua'ire. ³³ Jaje yo'oni Jesús quē'rona sa tsiojaijē ñajëna, tsoe ju'isiquê paji'i. Pa'ina, ña jujani quëña tē'ca jē'yeye pahüë.

³⁴ Jaje pa'iqueta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie cui'ne oco etapi. ³⁵ Iye quëaquê cato iti ñasiquêpi quëaji cui'ne nuñerepa caji. Nuñerepa quëaji iti asasiquêpi, mësasurejē care paji cajë asajajë caquê. ³⁶ Iye cato yo'ohuë, ñeje toyase'epi tî'ajaquê cajë, itipi caji: "I quëña tē'ca jē'yeye paja'cohua'i a'ë." ³⁷ Yequê hue'ña toyase'epi caji: "Iohua'i a'si nesiquëni ñaja'cohua'i a'ë."

*Jesure Tase'e**(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)*

³⁸ Ja jeteyo'je José, Arimatea aquëpi Pilatore sani Jesús capë tasi'i caquê seji'i. José cato judío paini ca'raquê Jesure yahuerëpa tuiquê paji'i. Jaje pa'ipi seji'i, Pilatore Jesús capë sani tasi'i caquê. Caquëna, Pilatopi de'oji sajë'ë. Caëna, sani Jesús capë ini sapi. ³⁹ Cui'ne Nicodemojē saji'i, treinta kilos mirra cui'ne aloes cõ'mese'ere saquê. Jaë cato Jesure ñami sani coca casiquê paji'i. ⁴⁰ Jaje José cui'ne Nicodemo cõni saiscicohua'ipi Jesús capëre ini iohua'i sase'e huëo sēñepi cañana neni tunahuë, ju'isiquere. Taja'quere judío pai yo'oyepi yo'ohuë, jaje yo'ocohua'i sête. ⁴¹ Jesure quë sito ja'yere tsio paji'i. Pa'ina, ja tsiore paji'i, huajë quë'isi coje paire tama'cojē. ⁴² Pa'ina, ja cojena Jesure tahuë, ja'ye maca pa'icona. Ja maca cato judío pai huajë mu'se tsoe tî'a huëopi.

20*Jesús Ju'isiquëpi Huëiye**(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)*

¹ Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca ja neaquëna, María Magdalenapi sacolë, tasi daripëna. Saio ñacona, daripë siõsicopi jai quëna pë hui'yosico paji'i. ² Ja maca Simón Pedro quē'rona cui'ne Jesús ai oiquërepa pa'isiquê quē'rona huë'huëni cao:

"Ëjaë capë tsoe sahuë, daripë pa'isicore. Huesëyë, jero sa'na nehuë."

³ Jaje cacona, Pedro cui'ne yequê i ye'yaquê cõni daripë quē'rona ñañu'u cajë saë'ë. ⁴ Cayahua'i te'e co'arepa huë'huëjē saë'ë. Te'i ai jerepa huë'huësiquëpi du'ru tî'api, tasi daripëna. Pedropi jeteyo'je tî'api. ⁵ Du'ru tî'ani nē meni ñaquëna, coa ite hueni oasi cañase'e paji'i. Cacani ñañeta'a papi. ⁶ Paquëna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquëpi daripëna cacapi. Jaëje cui'ne ñapi, ite hueni oasi cañase'e pa'ina. ⁷ Cui'ne yequejē ñapi, Jesús siopë tunasi capi tirona iose'ere tunani yequê caña uima'tona oasicopi pa'iona. ⁸ Ja maca cui'ne du'ru daripëna tî'asiquëjē cacani iti yo'ose'e ñaquê nuñerepa asapi, iti yo'ose'e. ⁹ Jesucristo ju'isiquëpi huëi ja'ñere case'ere ja yë'ta'a toyase'e caye asa tî'ama'cohua'i sête. ¹⁰ Jaje ña tējini i ye'yacohua'i co'ihuë, huë'ena.

Jesupi María Magdalenana Ñaise'e
(Mr 16.9-11)

¹¹ Jaje pa'iquëta'are María cato hue'sena pëa nēcani oi nēcao, daripë yë'quë macapi. Ja oio se nē meni ñao daripë sa'nahuëna. ¹² Ñacopi ñao, cayahua'i poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capë pa'i sitore pa'ijëna, te'i quëo pa'i sitore pa'ina, yequëpi siopë pa'i sitore ñul'ina. ¹³ Ja maca huiñaohua'ipi iote se'i'ë:

“¿Nomio, iquere oico'ni?”

Cajëna, iopi sehuo:

“Yë'ë Ëjaëni sahuë. Ja do'ire oiyë. Huesëyë, jero sa'na sani nehuë.”

¹⁴ Jaje se ca toco, se ponëco Jesure ñao, iti macare nēcaquëna. Ñacota'a Jesupi cuasaye pao. ¹⁵ Ja maca Jesupi iote seji'i:

“¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?”

Caquëna, iti maca tsio ñaquë api cuasaco cao:

“Ëjaë, mē'ëpi sasiquë pani quëajë'ë, mē'ë ne sito. Quëaëna, yë'ëpi ite sasi'i.”

¹⁶ Ja maca Jesupi capi, iote:

“¡María!”

Caquëna, iopi ponëni cao, hebreo cocapi:

“¡Raboni!” Jaje caye cato cao, ye'yaquë.

¹⁷ Ja maca Jesupi capi:

“Tseama'o, ñu'ijë'ë. Ja yë'ta'a ja'quë quë'ro saima'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Pëca ja'quë quë'rona cui'ne mai Diusu quë'rona saiye.”

¹⁸ Caquëna, ja maca María Magdalenapi sani i ye'yaquë pa'isicohua'ire quëao. Ëjaëni ñahuë, caco. Ipi jaje quëajë'ë, caëna, cayë, cao.

Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Jare ja mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca i ye'yacohua'ipi tu'rihuëna judío paini ca'rajë cacani eta sa'ro siosicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquë pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁰ Ja se ca tējini i jëña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ëjaëre papi cuasajë sihuahuë. ²¹ Ja maca cui'naëpi Jesús ca copì:

“De'oye pa'ijë'ë, mësaru. Ja'quë yë'ëre jëjo daose'eje cui'ne yë'ëje mësaruteje jëjo saoyë.”

²² Jaje cani sēcopi iohua'ina, sēcoquë capi:

“De'o joyore pare pajë'ë. ²³ Mësarupi sai de'huacaicohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Mësaru sai de'huacaima'cohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e sai de'huacaiye peoji.”

Tomáspi Jesús Huëisiquëre Ñase'e

²⁴ Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë. ²⁵ Peoquëna, ñasicohua'ipi Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Ëjaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomásapi capi:

“Yë'ëpi i jëtë quëna ñaca cojena cui'ne i coripa ui cojena yë'ë jëtëpi sani ñama'ë pani ire papi caye paja'quë a'ë.”

²⁶ Ocho mu'seña tēto saisi maca i ye'yacohua'ipi huë'ena tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, jarote Tomásje conì paji'i, yure cato. Ja maca Jesús ñai, eta sa'noa siose'epi pa'iquëta'are. Ja maca pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

²⁷ Ja maca capi, Tomásre:

“Më'ë jëtëpi iñona sa'ijë'ë. Sa'i ñajë'ë, yë'ë jëñare. Më'ë jëtëre dajë'ë. Dani yë'ë coripa ui cojena sa'ijë'ë, tsoerepa jëa coema'ë pa'ija'quë nuñere pa'ë caquë asaja'quë.”

²⁸ Ja maca Tomás pi sehuopi:

“Yë'ë ¡Ëjaë cui'ne yë'ë Diosu!”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Tomás yureta'a asare payë, më'ë yë'ëre ñasi do'ire. Sihuayë, yë'ëre ñama'cohua'ipi coa quëayena asani nuñere pa'ë cajë cuasacohua'ire.”

Me Neja'copi Iye Toya Pëpë Pa'ico'ni

³⁰ Jesús jaiye yo'opi i ye'yacohua'i ñajëna, pa'i yo'o ti'a ma'ñere ja yo'ose'e toya pëpëna si'aye toyase'e peoji. ³¹ Jaje pa'iquëta'are iye cato mësarupi Jesure ire papi Cristo huasoquë api, cajë cui'ne Diosu mamaquëre papi cajë asani ti pa'iyere ti'ajajë cajë toyase'e a'ë.

21

Jesupi Siete I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

¹ Ja jeteyo'je Jesús tijupë i ye'yacohua'ina ñaipi, Tiberias jaira tët'tëpana. Ñaini ñeje yo'opi: ² Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo hue'equë cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquë cui'ne Zebedeo mamajë cui'ne cayaohua'i Jesús ye'yacohua'i con paë'ë.

³ Pa'ijëna, Pedropi capi:

“Hua'ire sani nesi'i.”

Caquëna, yecohua'ijë cahuë:

“Yëquëje më'ë ja're sañu'u.”

Cani saë'ë, te'e i ja're con yohuëna aya mëni. Ja ñami hua'ire neñe pahüë. ⁴ Ñata tome maca Jesús tsiaya tët'tëpare nëcapi, i ye'yacohua'ipi huesëhuë, i quei'ni cajë. ⁵ Ja maca capi, Jesupi:

“¿Tsidohuë, hua'i neñe pare?”

Caquëna, johua'ipi cahuë:

“Pahüë, neñe.”

⁶ Ja maca Jesús capi:

“Yohuë ëja tët'tena hua'i yo'ecore jeo dëojë'ë. Ja maca mësarü neja'cohua'i a'ë.”

Caëna, i case'je jeo dëohuë. Jeo dëorena, hua'ipi timëni dëquëcona, naë ti'añe pahüë.

⁷ Ja maca Jesús ai yëquëpi Pedrore capi:

“¡Mai Ëjaëre papi!”

Jaje ca macarepa asayepi Simón Pedropi i ëmëje ju'icore se suñani sa duji'i, tsiayana.

⁸ Yecohua'i cato yohuëja'a tsio daë'ë, mejahuëna, hua'i yo'erë naëjë. Coa cien metro paji'i, tët'tëpa ti'añe. ⁹ Yejana titani tumajë ti'ahuë, toea toa suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'i, pan paji'i, toa ëmëje'na tuñase'epi. ¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Dajë'ë, hua'ire mësarü nesicohua'ini.”

¹¹ Simón Pedropi yohuëna aya mëni hua'i yo'ecore cutihuëre pana naë mapi, mejahuëna hua'i timësiconi. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. Jaje pa'iquëta'are hua'i yo'erë tēiye pao. ¹² Ja maca Jesupi capi:

“Dani hua'i aijë'ë.”

Te'ije ite i quei'ni, më'ë caquë señe papi. Si'aohua'i Ëjaëre papi cajë asahuë. ¹³ Ja jeteyo'je Jesupi panpë ini hua'quequë aopi si'aohua'ire, cui'ne hua'ireje hua'quequë aopi.

¹⁴ Iye cato toasone aco paji'i, johua'i ite ñase'e ju'isiquëpi huëisiquëre.

Simón Pedrore Jesús Case'e

¹⁵ Ao ani tējisi jeteyo'je Jesupi seji'i, Pedrore ñeje:

“Simón Jonás mamaquë, ¿iye jerepa më'ë yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë, Ëjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijë'ë.”

¹⁶ Tijupë seni cōpi, cayaye acore:

“Simón Jonás mamaquë, ¿yë'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'iji, Ëjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yë'ë yëi ñamare ñacaijë'ë.”

¹⁷ Toasoñe acore seji'i:

“Simón Jonás Mamaquë, ¿yë'ëre më'ë yëquë?” Ja maca Pedro oi tsia nepi, toasoñe acore yëquë më'ë yë'ëre oiquë caquëna. Ja maca sehuopi Pedro:

“Ëjaë, më'ëpi si'aye asayë, yë'ë më'ëre oiye.”

Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijë'ë. ¹⁸ Nuñerepa më'ëre cayë, ai posërepa pa'i maca, më'ëse'e caña suñani më'ë yë hueñana sai pa'isiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are ai huānou de'osi maca coa jëtëre nēocaina, yequëpi suñacaija'quë api. Ja maca më'ë saiye yëma'tona saja'quë api.”

¹⁹ Jaje Jesús cani capi: Pedro ju'iñepi Maija'quë de'oquërepa pa'iye iñocai ja'ñere quëaquë. Ja jeteyo'je capi:

“Tuijë'ë, yë'ëre.”

Jesús Oiquërepa

²⁰ Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tuj'i, Jesure tseama'në ao ai maca ja'ye ñu'i, “Ëjaë, ¿nepi coso yehuoja'cohua'i a'ni?” caquë sesiquëpi. ²¹ Pedropi ñani Jesure seji'i:

“¿Ëjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ija'coa'ni?”

²² Caquëna, Jesupi capi:

“Yë'ë co'i macaja'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito ¿iquepi më'ëre co'aquë'ni? Më'ë cato yë'ëni tuijë'ë.”

²³ Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'i jupëpi asahuë. Asani cuasahuë, iquë cato ju'iñe paja'quë api. Jaje Jesús cato ju'iñe paja'quë api caye papi. I cato capi: “¿Yë'ë co'i macaja'a huajëquë pa'ijaquë caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?”

²⁴ Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë. Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.

²⁵ Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape toyañu'u cajë yo'ocohua'i pani toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi timë huesotojë. Ja yë'ta'api toyaye pati'ñe pa'io. Ca tējihuë. Jaje pa'ijaquë.

LOS HECHOS

Maija'quë I Joyore Isisi'i Ca Nëose'e

¹ Yë'ë cajei Teofilo, yë'ë du'ru macarepa toya pëpëna si'aye Jesuja'a macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i ye'yase'e, cui'ne i ma'tëmona sai macaja'a yo'ose'e si'aye toyahuë. ² Ja yë'ta'a ma'tëmo saima'në i jëjo saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo cocaiyepi iohua'i yo'o ja'ñe quëaëña. ³ Cui'ne ju'isiquëpi huajëquërepa pa'iji cajë ñajajë caquë ja'në pa'ise'eje pa'irepa pani iñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diusu cuãñe tē'tere quëaëña, jaohua'ire.

⁴ Ja yë'ta'a Jesús i jëjo saocohua'i ja're pa'i caëña:

“Jerusalénpi saima'pë utejë'ë, ja'quë mësarute isisi'i ca nëose'ere yë'ë quëase'ere. ⁵ Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao mu'seña mësar cato de'o joyore pani do cuãñoja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, oco doyeje pa'ye.”

⁶ Jesús quë'rona tsi'sijani Jesure se'ë ñeje:

“Ëjaë, ¿më'ë yurepi Israel pai ëjaëre necaija'quë a'ë, yëquëre de'oye cuãñeja'quëre?”

Cajëna, Jesupi sehüoëña:

⁷ “Ja cato pai asaye peoye a'ë. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ina, mësar iiti neja'a mu'se cui'ne ti yo'oja'a tēcahuëje asaye peoji. ⁸ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi mësaruna dani pa'i maca tutu isi cuãñoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija'cohua'i a'ë, yë'ë yo'ose'e ayere.”

⁹ Ja se ca tējini ñajë nëcajëna, Jesús ma'tëmona sa cuãñoëña. Sa cuãñoquëna, sirioipi ite peo hue'ñarepa tsio dani hueso. ¹⁰ Ja yë'ta'a Jesús ma'tëmona mëñere ñajë nëcajëna, peo hue'ña pa'isicohua'ipi caya ëmëohua'i poja'i ju'i caña ju'icohua'ipi ñaini caëña, iohua'ire:

¹¹ “Galilea pai ¿me yo'ojë ma'tëmore ñajë nëcaye'ni? Iquë Jesús mësar ja're pa'isiquëpi yure ma'tëmo sa cuãñosiquë cui'naëpi co'ija'quë api, mësar ñajëna, saise'eje pa'ye.”

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsiojaise'e

¹² Ja maca Jesús jëjo saocohua'i Olivos ai cutihuëpi te'e kilómetro sani Jerusalénna co'ireña, jaohua'i cato saë'ë, huajë mu'se ja ja'ye cu'iyë pa'iji, cuãñese'e ja'ye. ¹³ Ja maca pai daripëna ti'ani iohua'i huero pëani pa'i huë'e ëmëje'e tu'rihuëna mëni pëareña. Iiti pëasicohua'i cato pa'iyë: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë Jacobo, Simón yequë mami hue'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë Judas. ¹⁴ Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'je tsi ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co María ja're cōni, cui'ne yequë nomiohua'i ja're cōni te'e cuasayepi si'anë Maija'quëre se'ñu'u cajë tsi'sijë paë'ë.

¹⁵ Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni nëcani caëña, ñeje:

¹⁶ “Maija'quë do'ijë, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e, Maija'quë joyo case'e ti'añe paji'i. ¹⁷ Judas cato mai aquë paji'i. Cui'ne mai neñe ayere cō nequë paji'i. ¹⁸ Jaje pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire saisi curiquëpi yejare huerohuë. Jaje pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a meñe tomeni ëtatu'u joquëna, si'aye ëta mea etaëna, juquëña. ¹⁹ Ja yo'ose'ere Jerusalén pa'icohua'ipi asani iiti tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Iohua'i cocarepa cato Acéldama hue'yoreña. ²⁰ Jaje pa'ina, Salmos toya pëpë caji:

I pa'isi huë'e jeocosi huë'e pa'ija'coa,

Pëa cōma'a huë'e.

Cui'ne caji, yequeje:

I yo'ora'ase'ere yequëpi yo'oye pa'iji.

²¹ De'oji. Maipi iye macare payë, Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're si'anë pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne i ma'tëmo mëi macana mai ja're pa'icohua'ire. ²² Jaje pa'ina, de'oji, jaohua'i aquëni te'ire maire tsioja'quëre neñe. Nerena, jaëpi mai ja're cöni te'e Jesús ju'isiquëpi huëji'i, quëaja'quëre.”

²³ Casi maca co'ejë cayaohua'ire ti'areña, José Barsabás cui'ne Matias. Josépi yequë mami Justo hue'equë paji'i. ²⁴⁻²⁵ Ti'ani Maija'quëre ñeje se'i'ë:

“Ja'quë, më'ëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ë. Yëquëre iñojë'ë, ¿jequë a'ni, më'ë jo'ya ne-siquërepa më'ë jëjo saoquërepa Judas co'aye yo'oquë ne huesësiquë nera'ase'e neja'quë?”

²⁶ Seni tëjini neñañu'u cajë yo'ojëna, Matiasna Jesús jëjo saoquë pa'ie tomepi. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jëjo saocohua'i ja're cöni pa'iquë pönëpi.

2

Maija'quë Joyo Daise'e

¹ Judío pai fiesta Pentecostés mu'se ti'asi maca si'aohua'i sehuosicohua'i te'e macana tsi'sini paë'ë. ² Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë pīsico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pīsico jutaëña. Jutani iti pīsiyepi si'a hue'e timëëña, iohua'i pa'i hue'ña. ³ Ja maca pai ñapere toa corohuëaje pa'yepi iohua'i siopëana ñai nëcareña. ⁴ Ja maca yureta'a si'aohua'i de'o joyopi timësicohua'i pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

⁵ Ja mu'seña Judío pai si'a hue'ña pa'icohua'ipi Jerusalénna tsi'sicohua'ipi pateña, de'oye yo'o paipi. ⁶ Pa'icohua'ipi tutu pīsiyeye pa'yere asani tsi'sireña, iti pīsī hue'ñana. Tsi'sini asareña, iohua'i cocapi, sehuosicohua'ipi cajëna. Asajë ¿merepa jaje caye'ni? cuasahuë. ⁷ Jaje cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju'ijë sa'ñe cahuë:

“¿Si'aohua'i icohua'i Galilea pa'ita'a pai ñape cocapi caye'ni? ⁸ ¿Me neni pai ñape cocare papi cajëna, asaye'ni? ⁹ Iye maca pa'iyë, Partia pai, Elam pai, Media pai, Mesopotamia pai, Judea pai, Capadocia pai, Ponto pai, cui'ne Asia yeja pai, pa'iyë. ¹⁰ Pa'iyë cui'ne Frigia pai, Panfilia pai, Egípto pai, cui'ne Cirene quë'ro Libia pa'ije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano pa'ije, coa dani pa'icohua'ijë judío pa'irepa cui'ne judío pai yo'oye coa se ye'yesicohua'ijë pa'iyë. ¹¹ Pa'iyë, cui'ne Creta pai cui'ne Arabia pa'ije si'aohua'i pa'icohua'ipi asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pai ñape cocapi cajëna.”

¹² Si'aohua'i quëquë huesësicohua'i paë'ë, jerepa yeque cuasaye peoyerepa. Jaje pa'ijë sa'ñe se'i'ë:

“¿Iquere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?”

¹³ Cajëna, yecohua'ipi cue'cuejë careña:

“Jaohua'i cato da huesoquëna, yo'ojë cayë.”

Pedro Caye Jaohua'ire

¹⁴ Cajëna, ja maca Jesús jëjo saocohua'i aquë Pedropi yecohua'i i cajeohua'i once pa'iohua'i ja're cöni huëni nëcani tutu capi, ñeje:

“Judío pai cui'ne si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asajë'ë. Iye mësarujë yë'ë caquëna, de'oye asajë'ë. ¹⁵ Icohua'i daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë, mësarū cuasayeje pa'ye, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni. ¹⁶ Iye cato coa ai jerepa Maija'quë caye quëacaiquë Joel caquë pa'ise'epi ti'aquë yo'oquëna cayë. I case'e cato caji:

¹⁷ Tëji mu'señarepa yë'ë joyore paina isija'quë a'ë caji, Maija'quë.

Isina, mësarū mamajë ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë ayere caji'cohua'i a'ë,

Posëohua'ipi caima'pëta'a canī ñañeje pa'ye ñajëna, quëasi'i.

Cui'ne aiohua'i huëo hue'ñaja'a ñajëna, quëasi'i.

¹⁸ Ja mu'seña yë'ë jo'yaohua'i ëmëohua'ina cui'ne nomiohua'ina yë'ë joyore isisi'i.

Isiquëna, yë'ë ayere quëacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁹ Cui'ne ma'tëmopi pai ti ña ma'ñere iñoñe pa'ija'coa,

Cui'ne yejare iñosi'i, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,

²⁰ Ësë miama'quë de'oja'quë api,
Cui'ne ñañëje tsieje pa'i de'oja'quë api,
Iye cato mai Ëjaërepa ja daima'në pa'i ja'ñe a'ë.
I dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.

²¹ Ja mu'seña si'aohua'i yë'ëre secohua'i tija'cohua'i a'ë, huaso cuañosicohua'i pa'iye.
Toyapi, Joel.

²² Israel pai asajë'ë, yë'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë pai paji'i. Pa'ina, Maija'quëpi mësarü ña hue'ñana irepa pa'iye iñopi. Iñoquë Jesuja'a Maija'quëpi pai yo'o tija ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iñopi. ²³ Jaje pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye, mësaruna ite tseani quëni huani jeohuë, co'acohua'i jëñaja'a. ²⁴ Jaje huani jeosicohua'ita'are Maija'quëpi ju'iñe huese'ere peo hue'ña nejoni huajëquëre huëopi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi meñe quëco paco'ni. ²⁵ Pai ëjaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:

Ëjaëpi yë'ë tiñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.

Ipi yë'ë ëja te'tere pa'ito, yë'ëre si'aye co'aye pa'inije ne taoñe peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, ai sihuayë, yë'ë joyopi, sihuaquë yë'ë yë'opopi jëjëñë.
Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.

²⁷ Jare më'ëpi yë'ëre tasi daripëna jeoma'ë pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne yë'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi ësequëna.

²⁸ Më'ëpi yë'ëre iñohuë, pa'i ma'are pare,
Cui'ne më'ë ja're con pa'i ai sihuaja'quë a'ë, yë'ë.
Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.

²⁹ Israel pai asajë'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ite tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico. ³⁰ Israel pai ëjaërepa David cato Maija'quëre quëacaiquë paji'i. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paquëpi ca nëose'ere i tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel pai ëjaëre pare necai ja'ñere, i meñe najeini. ³¹ Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huëi ja'ñere. Io case'e cato caji: 'tasi daripëre ui huesëye paja'quë api,' cui'ne i capëje ja'ju tiya huesëye paja'coa,' capi. ³² Jaje pa'iye sëte Maija'quëpi Jesure jare David casiquëni huëopi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesure i ëja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina, pëca ja'quëni de'o joyore pare isi cuañopi i ca nëosiquëre isi cuañoni ipi yure pai ñapere huahuecaji'i, huahuecaiyere jare yure mësarü ñajë cui'ne asahuë capi. ³⁴ Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëiñe papi. Jaje pa'iye sëte capi:

Ëjaëpi yë'ë Ëjaëre capi:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

³⁵ Yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna jëjo oä sao macaja'a.'

³⁶ Jaje pa'ina, Jesús mësarü quëni huani jeocosiquëre Diusupi Ëjaëre pare Cristo huasoquëre nepi. Iyere cato Israel pai asaye pa'iji."

³⁷ Jaje Pedro caquëna, asani joyore papi ai co'a ju'ijë oijë Pedrore cui'ne i cajeohua'ire once pa'iohua'ireje se'i'ë, ñeje cajë:

"¿Yëquë yure me neja'cohua'i a'ni, Maija'quë do'ijë?"

³⁸ Sejëna, Pedro capi:

"Mësarü tayo yo'ose'ere sai to cuañoñe cani cui'ne de'o joyore isija'quë cani mësarü ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëñe pa'iji. Jaje yo'oni pai ñape Jesuni cuasajë oco do cuañoñe pa'iji. ³⁹ Maija'quë i joyo isisi'i ca nëose'e mësarü. Mësarü mamajë cui'ne so'o pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i Maija'quë yë soija'cohua'i tse a'ë."

⁴⁰ Yequeje cui'ne capi, Pedro:

"Huasosicohua'i pa'ijë'ë, ai co'acohua'i jopo pa'icohua'ipi." Jaje caquë yëhuopi.

⁴¹ I jaje caquë yëhuoye asasicohua'ise'e oco do cuañoni tres mil Jesure sehuocohua'i paë'ë, ja maca. ⁴² Pa'ijë si'aohua'i Jesús jëjo daocohua'i ye'yayere de'oye sehuocaijë nuñerepa paë'ë. Pa'ijë sa'ñe de'oye yo'ojë, Maija'quëre sejë cui'ne ao yëtoni aijë paë'ë, Jesús yo'ose'ere cuasajë.

Du'ru Macarepa Sehuosicohua'i Pa'ise'e.

⁴³ Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ñajë ai cuasareña, merepa jaje yo'oye'ni cajë. ⁴⁴ Itire pa'ë cuasajë asasicohua'ipi te'e cuasajë tsiosicohua'ipi pa'ijë co'amañaje te'e pahuë. ⁴⁵ Si'aye iohua'i co'amaña isijë curi maña huerojë yecohua'i co'amaña caracohua'ina isihuë, iohua'ire caraye. ⁴⁶ Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi si'a mu'seña Maija'quëre sejë paë'ë, Maija'quëre se huë'ena. Jaje yo'ojë cui'ne iohua'i huë'ñana Jesure cuasajë aore yëtoni aijë te'e huë'ña tsi'sini aore huahuejë aijë sihuajë paë'ë. ⁴⁷ Pa'ijë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë paë'ë. Si'aohua'i yecohua'ijë de'o paire pa'ë cajë ñahuë. Cajë ñajëna, Ëjaëpi jero sa'na jai paire ite sehuocohua'ire nepi. Nequëna, jai pai sehuocohua'i huaso cuañosicohua'i paë'ë, mu'se ñape.

3

Cu'ima'quëre Jujucaise'e

¹ Te'e mu'se na'iquëna, Pedropi cui'ne Juanpi coní Maija'quëre se hora a las tres pa'i maca Maija'quëre se huë'ena saë'ë. ² Satena, jarote cu'ima'quëpi De'oco hue'yosi eta sa'ro yë'quë macare da ñosiquëpi ñu'i Pedrore cui'ne Juanre caca huëojëna, curiquë seji'i. Jaë cato tsi'nëna cu'ima'quë paji'i, da cacacohua'ire curiquë sejaquë cajë dasiquëpi. Jaje pa'ipi si'a mu'seña paipi ite sañojëna, curi hueroquë ñu'iquë paji'i, eta sa'ro yë'quë macare ñu'i. ³ Jaje curi ñu'i sei ñu'iquëpi Pedrore cui'ne Juanre ñani curiquë seji'i, tsoe caca tëjiye ja'i macare pa'ijëna. ⁴ Seina, Pedropi ite ñani capi:

“Ñajë'ë, yëquëni.”

⁵ Caquëna, curiquëre isisi'quë cama'quë cuasaquë ise'ere ñaquëna, ⁶ Pedropi capi, ite: “Yë'ë curiquë peoyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë payere isisi'i. Jesús Nazaret aquë mamipi cayë huëni cu'ijë'ë.”

⁷ Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne i jëo peto ca jëaye carapi. ⁸ Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi. ⁹ Cacani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë yo'oquëna, si'aohua'i ite ñahuë. ¹⁰ Ñajë quëquë huesëhuë, ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e huë'ñapi curi sei ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cu'iyë ñani.

Pedro Yëhuoye

¹¹ Iti co'yasiquëpi Pedrore cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi. Yo'oquëna, ña quëquëjë si'aohua'i Pórtico de Salomón ca huë'ñana huë'huëjë saë'ë, iohua'i pa'i huë'ñana ña'ñu'u cajë. ¹² Jai pai tsi'sijëna, ñani Pedro capi:

“¿Me yo'ojë Israel pai ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'iyëje ñajë mësaru yëquëse'ere ai ñañë. ¹³ Iquë ju'iquëre cato, mai aiohua'i, Abraham Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa pa'ire iñoquë. Mësaru pai ëjaëna tseani isirena, Pilato de'oquë api cuasani joyesi'i caquëna, mësaru ësehuë. Jaje pa'ina, mësaru ësesiquë pa'iyere iñoquë yo'opi. ¹⁴ Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeye ësejë paire huaiquëni joyejë'ë, cahuë, mësaru. ¹⁵ Jaje yo'oni pa'iyë isi Ëjaëni mësaru huani jeohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi, ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. ¹⁶ Iquë mësaru noni ñaquëre,

Jesure necaiquëre pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañë, mësaru. Jesure necaiquëre pare asa do'ipi iquëre ju'iñe ti peoquëre pare ne co'yapi, mësarupi ñañë, si'aohua'i iti yo'ose'e.

¹⁷ Asayë, yureta'a mësaru Jesure huai maca yo'ose'e. Mësaru cui'ne mësaru ëjaohua'i cato jare cajë yo'oyë, cuasama'pë coa noni huesë huani jeohuë. ¹⁸ Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'iñe pa'iji tsoe hue'ña case'ere yo'o ti'api. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëna daijë'ë. Dani ja'në yo'ose'e jeojë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere tëno jeocaija'quëre. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'iye isi'ñe pa'i api. ²⁰ Tsoe hue'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëjo daoquë mësaruna. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe hue'ña pa'isicohua'i ja'në ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne de'hua macaja'a Cristo ma'tëmöre pa'ija'quë api. ²² Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje: 'Ëjaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quëre neja'quë api, mësaru aquëni. Si'aye i caye de'oye sehuocaijë'ë. ²³ Si'aohua'i i caye sehuocaima'cohua'i cato, pai pa'i daripëpi tirona nejosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.'

²⁴ Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahuë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite quëacaicohua'i mamajë Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre ca nëose'e pacohua'i. I case'e cato caji: 'Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye yeja pa'icohua'i si'aohua'i de'oye pa'iye isi cuañoja'cohua'i a'ë.' ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jëoni pönëjëna, de'oye pa'iyë isisi'i caquë Maija'quëpi i mamaquëre ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi."

4

Pedrore Cui'ne Juanre Coye

¹ Pedro cui'ne Juan ja yë'ta'a paire cajëna, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaëpi cui'ne saduceo pai coní da titahuë. ² Titani jaohua'ipi pëijë asahuë, ju'isicohua'i huëiye pa'iji, Jesús huëise'epi iñopi cajëna, Pedropi cui'ne Juan coní. ³ Asani tseahuë. Tseani na'i huesëye sëte paire co hue'ñana cohue, se ñatasi mu'se ñañu'u cajë. ⁴ Jaje yo'ojëta'are iti quëaye asasicohua'i jai pai sehuohuë. Ja maca sehuosicohua'ire ëmëohua'ise'ere cuëcueto cinco mil pai paë'ë.

⁵ Ñatasi mu'se Jerusalénna tsi'sihuë, Israel pai ëjaohua'i, aiohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coní. ⁶ Jarote Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa Anásje paji'i. Pa'ina, cui'ne yecohua'ije paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro coní. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa sëcapë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ⁷ Pa'ijë cuañehuë, Pedrore cui'ne Juanre dajë'ë. Carena, darena, iohua'i jopona nëconi ñeje cajë se'ë:

"¿Ique tutupi panita'a iquei mamipi mësaru cajë iye ñeje yo'oye'ni?"

⁸ Sejëna, Pedro de'o joyopi i ja're pa'iye sëte iohua'ire sehuoquë capi:

"Mai ëjaohua'i cui'ne mai aiohua'i asajë'ë. ⁹ Ju'iquëre jujuse'ere me neni ne co'yare'ni cajë sení asañu'u cajë se'ne sëte quëasi'i. ¹⁰ De'oji. Jaje pa'ito, si'aohua'i mësaru asa hue'ñana quëañu'u, si'aohua'i Israel pai asajajë cajë. Iquë iye maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire co'yapi, mësaru quëni huani jeorena, Maija'quëpi huajëquëre huëosiquë do'ire. ¹¹ Iquë Jesús mësaru huë'e necohua'ipi do'i peoquëre ñasi quëna pë api. Jaje pa'isiquëta'a yure cato iti quëco pa quëna përepa de'opi. ¹² Jaje pa'ina, Peoji, yequë paire huasoquë. Maija'quë maire huasoja'quëre yequëre necaiye papi."

¹³ Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi coní cajëna, ñajë ëjaohua'ipi cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pai pa'iyeje ye'yema'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Jaje cuasajë ñajë quëquë asahuë, iohua'i cayere. ¹⁴ Jerepa, cui'ne iohua'i ja're coní iti co'yasiquëje pa'ina, ñajë ti sañope cayeje pahue. ¹⁵ Pajë ja maca tsi'si sitopi Pedrore cui'ne Juanre etajë'ë carena, etahuë. Etarena, iohua'ise'e sa'ñe coca cahuë. ¹⁶ Ñeje cahuë:

“Si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asayë, iye pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ose'e. Jaje asajëna, maipi jaje yo'oye pahuë ca tì'añe peoji. ¿Jaje pa'ito yure me neja'cohua'i a'ni, icohua'ire? ¹⁷ Jaje pa'ito iyere yo'oñu'u. Iye yo'osi coca jerepa jai saiye paja'core huajo yëni quëcoñu'u iohua'ini iye macapi jerepa paire quëaye paja'cohua'ire, Jesús ayere.”

¹⁸ Cani yureta'a iohua'ire soini cuañehuë, Jesús aye paire cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne i ayeje paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¹⁹ Cuañejëna, Pedropi cui'ne Juanpi sañope sehuojë cahuë:

“Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿iquepi de'oquë'ni, mësarü cayere sehuoye, panita'a Maija'quë cayere? ²⁰ Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye pa'iji.”

²¹ Pai cato ne co'yasiquëni ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuahuë. Jaje sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre si'señu'u cuasajëta'a paini ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto saohuë. ²² Pai ne tì'a ma'ñere papi co'yasiquë cato cuarenta ometëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaija'quë Api Asacohua'i Pa'iyere Señe.

²³ Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quë'rona sani Israel ëjaohua'i cui'ne aiohua'i case'ere si'aye quëahuë. ²⁴ Quëajëna, asani si'aohua'i te'e cajë Maija'quëre se'ë, ñeje:

“Ëjaë ma'tëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye iote pa'iyere de'huasiquë, ²⁵ më'ëpi de'o joyoja'a cahuë, më'ë jo'yaë David yë'opoja'a ñeje:

¿Me yo'ojë pai josa yo'ojë cayë'ni?

¿Me yo'ojë pai ti cuasama'pë coa huëojë jaje neñu'u ca nëoñe'ni?

²⁶ Pai ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi conì,

Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sañope yo'oñu'u cajë te'e cuasajë yo'oyë.

²⁷ Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pai cui'ne Israel pai tsi'sini Jesure sañope yo'ohuë, më'ë sahuani isisiquëre. ²⁸ Jaje yo'ojë yo'o tì'acaë'ë, më'ë jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere. ²⁹ Yure Ëjaë, yëquë më'ë jo'yare iohua'i huajo yëyere ñani isijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja'ñere. ³⁰ Jesús më'ë mamaquë cocare quëajëna, më'ë tutupi ju'icohua'ire jujuye, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñoñe cui'ne pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ojë'ë, Jesús do'ipi.”

³¹ Jaje seni tëjisi maca iohua'i se sitopi ñu'cueo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o joyo timësicohua'i paë'ë. Pa'ijë Maija'quë coca quëahuë tiñarepa, ca'rama'pë.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

³² Jai pai sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'e cuasajë cui'ne nëina, paë'ë. Pa'ijë co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuë. Te'ije yë'ëse'e te'i pasi'i caquë yo'oquëje peopi.

³³ Peojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi si'a tuturepa quëahuë, Jesús ju'isiquëpi huëise'ere. Quëajëna, Maija'quëpi ñacaina, si'aohua'i de'oye paë'ë. ³⁴ Pa'ijëna, te'ije iohua'i aquë co'amaña caraquëna, ai yo'oquë peopi si'aohua'i pahuë. Ja payere cajë yejaña panita'a huë'ña pacohua'ipi isijë curi neni, ³⁵ Jesús jëjo saocohua'ina dani curi isihuë. Jaohua'ipi si'aohua'ire iti pai ñapere caraye ja'ye huahuejajë cajë isihuë. ³⁶ Jaje yo'opi, levita José hue'equëni, Chipre saodohuë aquëni Jesús jëjo saocohua'ipi Bernabëre hue'yosiquëpi. Bernabë cani cayë “Yëhuo huasoquë mamaquë”. ³⁷ Jaëpi i yejare isiquë curi neni Jesús jëjo daocohua'ina curi dani isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë.

5

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

¹ Jaje pa'iquëta'are yequëpi Ananías hue'equëpi i paco Safira ja're yejare isihuë. Isini curi neni, ² si'aye isiye pañu'u te'e cuasahuë. Cuasani iohua'i pa ja'ñe de'huahuë. De'huani yequere Jesús jëjo saocohua'ina isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë.

³ Isiquëna, Pedropi capi:

“¿Ananías ique do'ire huati ëjaë mël'ë joyona caca'ëni yeja do'i saisi curire mël'ëpi yequere de'huani yequere isiquë si'aye isiyë caquë de'o joyore cosojaquë caquë?
⁴ ¿Yejajë mël'ë yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curijë mël'ë curiquë pa'ima'ëna, jaje yo'ou? ¿Merepa mël'ë jaje yo'osi'i cuasaë'ni? Paini mël'ë cosoma'ë paë'ë. Maija'quëni mël'ë cosohuë.”

⁵ Caquëna, Ananías asani juni taji'i. Si'aohua'i i juni taise'e asasicohua'i quëquë huesëhuë. ⁶ Ja maca yureta'a posëohua'ipi dani i capë cañapi tunani sani tahuë.

⁷ Tres horas tëto sai maca Ananías nëjo cacao, io ëjërë yo'ose'e asama'copi. ⁸ Cacacona, Pedropi iote seji'i:

“¿Mësaru case'e ja'ye yeja do'i isire?”

Caquëna, cao:

“Jaje pa'ijë'ë, jare ja ja'ye isihuë.”

⁹ Cacona, Pedropi capi:

“¿Me neni mësaru te'e jaje yo'oñu'u cuasani ëjaërepa joyore neñañu'u cajë yo'oye'ni? Jecohua'i daiyë, mël'ë ëjërë tasicohua'i cui'ne yure mël'ëni saja'cohua'i a'ë.”

¹⁰ Ca macarepa Safira huajërepa juni tãco'ë, Pedro quëo yë'quë macana. Juni taisicopi uiona, posëohua'ipi cacani tã'ani sani tahuë, io ëjërë tasico yë'quë macana. ¹¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i cui'ne si'aohua'i iti yo'ose'e, asasicohua'i quëquë huesëhuë.

Iñoñe Cui'ne Pai Yo'o Tã'a Mañere Yo'ose'e

¹² Pai pa'i hueñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, pai yo'o tã'a mañere cui'ne ññoñere. Yo'ojëna, si'aohua'i Salomón nequë pa'isi tu'rihuë pa'icona, tsi'sijë yo'ohuë. ¹³ Te'ijë yecohua'i aquë tsiosi'i caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are pai cato de'ocohua'i a'ë, cuasajë. ¹⁴ Yo'ojëna, ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i Ëjaëre sehuoni jai pai paë'ë. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'irejë cai saina cui'ne ju'icohua'ire sayena qeni ma'añana eto qehuë, Pedropi da saina, i pai to'oupi jaohua'i acohua'ina ju'acquëna, co'yajajë cuasajë. ¹⁶ Cui'ne Jerusalén yërëhue pai dari pa'icohua'ipi jai pai Jerusalénna daë'ë, ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire dajë. Dajëna, si'aohua'i juju cuañohuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jeoñu'u Cajë Yo'oye

¹⁷ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ja're saduceo pai pa'icohua'ipi si'aohua'i cõni iohua'i yo'oyere ñajë oicohua'i paë'ë, cui'ne yo'o tã'añe peo do'ire. ¹⁸ Nani pëijë Jesús jëjo saocohua'ire tseani co'aye yo'ocohua'ire co hueñana cohue. ¹⁹ Cosicohua'ini Maija'quë huiñaëpi ñami paire co huë'e eta sa'ro hui'yoni etopi, ñeje caquë:

²⁰ “Sani paire quëajë'ë, mësaru iye huajëye pa'iyere Maija'quëre se huë'epi nëcajë.”

²¹ Caëna, asasicohua'ipi ñatani i case'ejë pa'ye Maija'quë huë'ena nea hueñarepa cacani paire ye'ya huëohuë. Jaje ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë cui'ne i ja're cõni pa'isicohua'ipi ëjaohua'ire pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ire Israel pai aiohua'ire coca cañu'u cajë. Ja maca tsi'sini Jesús jëjo saocohua'ire co hueña ñu'icohua'ire quërëjajia'cohua'ire jëjo saohuë. ²² Jëjo saojëna, soldadopi co huë'ena sani coa ña jujahuë, tsoe peojëna. Jaje ña jujani co'ini ñeje cajë quëahuë:

²³ “Paire co tu'rihuë cato de'oyerëpa siosico paji'i. Pa'ina, cui'ne soldado pajie eta sa'noare nëcajë de'oyerëpa ñahuë. Jaje pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti pai peoco paji'i, sa'nhuë.”

²⁴ Cajëna, jare asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa, Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaë cui'ne aiohua'i cõni cahuë: “¿Jerore pana ja yo'ose'e nëajai ja'ñe a'ni?”

²⁵ Jaje yo'ojë ca macarepa te'i titani capi:

“Mësaru cosicohua'ipi Maija'quëre se huë'ere nëcajë paini ye'yayë.”

²⁶ Caquëna, asani soldado pai ëjaëpi i soldado pai ja're saji'i, tseasi'i caquë. Tseasicohua'ita'a co'aye yo'oye pahue, paipi pëti huëoni quëna pëapi jëama'cohua'ini

cuasajë ca'rajë. ²⁷ Tītani iohua'ire tseani sahuë, ca tēji ëjaohua'i quë'rona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi capi, iohua'ire:

²⁸ “Tsoe mësarute cahuë yëquë, jaë Jesús aye ti paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¿Casi-cohua'ini mësaruto cato me yo'ore'ni? Mësaruto si'a Jerusalén jaë aye ye'yayepi timë huesoyë. Cui'ne jase'e yo'oye pa'ni yëquëreje jaëre huani jeosi do'i quë'iohua'ire cañu'u cajë yo'oyë.”

²⁹ Caquëna, Pedropi cui'ne i cajeohua'i Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë cahuë, ñeje:

“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pa'ni pa' cayere. ³⁰ Mësaruto cruzuna deoni huani jeosiquëre mai aiohua'i Diusupi huajëquëre huëopi, Jesure. ³¹ Maija'quëpi huëoni i ëja te'tena ñopi, ite. Paire de'oye saquëre neni cui'ne huasoquëre nepi, ite, Israel pa'ipi Maija'quëna co'ini iohua'i co'aye yo'ose'e saicaja'quë caquë. ³² Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne Maija'quë ite sehuocohua'ire isi joyo de'o joyoje ñasiquëpi quëaji.”

³³ Jaje cayere asani Israel pa' ëjaohua'ipi pëtiteni huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. ³⁴ Jaje yo'ojë ca ëjaohua'i jopore te'i fariseo Gamaliel hue'equë paji'i, si'a pa' de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cuañese'e ye'yaquërepa. Jaëpi huëni nēcani cuañepi: “Jesús jëjo saocohua'ire hue'sena eto saojë'ë, ëa maca cacaja'cohua'ire,” capi. ³⁵ Caëna, etosi jeteyo'je ije pa'i ëjaohua'ire capi:

“Israel pa' mësaruto jaohua'ire yo'o ja'ñe de'hua ñani yo'ojë'ë. ³⁶ Cuasajë'ë, cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, jaë je'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, cuatrocientos pairepa ite pe'tehuë. Pe'tejëna, iti saquëni huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. Ja maca carajaji'i, ja yo'ose'e si'aye. ³⁷ Ja jeteyo'je paire cuëcue mu'seña pa'i maca Judas Galilea aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, ite pa' pe'te huëohuë. Pe'te huëorena, ini huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë. ³⁸ Jaje pa'ina, mësarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jeoni ñuni saojë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi pa' tse pa'ni coa carajajä'ñe a'ë. ³⁹ Jaje pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'ito mësaruto ne ti'añe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ito ñare pajë yo'ojë'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mësarupi.”

⁴⁰ Caëna, asani i case'e sehuocaë'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye pajë'ë, cano yureta'a ñuni saohuë. ⁴¹ Ñuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi etajë Maija'quëpi jaje yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pa' ëjaohua'i quë'ropi etajë. ⁴² Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quëajë ye'yahuë, Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

6

Siete Paire Ao Huahuecohua'ire Nese'e

¹ Ja mu'seña sehuocohua'ipi jai pa' sehuojë jojo saiye sëte, griego pa' coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pa' coca cacohua'ini griego pa' hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuecaima'pë pa'iyë cajë. ² Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'i Jesús soisicohua'ipi si'aohua'ire sehuosicohua'ire tsi'soni cahuë:

“Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quëayere jeoto. ³ Jaje pa' do'ire sehuosicohua'i mësarupi mësaruto acohua'ini siete pa'iohua'ire co'ejë'ë, mësaruto ai de'o paire ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo timësicohua'ini. Ti'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isiñu'u, yëquë. ⁴ Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quëajë pañu'u.”

⁵ Carena, si'aohua'i jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë ti'ahuë, Estebanre, Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore timësiquëre, Filipere, Prócorore, Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'në Israel pa' yo'oye sehuo aquë paji'i, Antioquía aquë. ⁶ Ti'ani Jesús jëjo saocohua'i quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i siopëana patojë Maija'quëre secacä'ë.

⁷ Maija'quë coca jero sa'na jai saco'ë. Jai saiona, sehuojë jai pai paë'ë, sehuocohua'ije Jerusalén pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehuojëna, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tseañe

⁸ Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñopi, pai daripë pa'icohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i pa'isicohua'ipi eta huajësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë. ¹⁰ Ca huëosicohua'ita'a ca ti'añe pahuë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye. ¹¹ Ja maca yureta'a Moisésre cui'ne Maija'quë sañope caquëna, asahuë, caji'cohua'ire curipi saihuë. ¹² Sairena, jaohua'ipi si'a iti daripë paire ne huëohuë, jai co'a coca. Jaje ne huëorena, aihua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseani ca tēji ëjaohua'i quë'rona sahuë. ¹³ Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'ireje nesicohua'ipi ñeje cahuë:

“Maija'quë se huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'e sañope caquë api. ¹⁴ Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quë se huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jeocaise'ere tiñe pñaja'quë api, caquë api, iquë.”

¹⁵ Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi con Esteban tsiare ñahuë, huiñaë tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

7

Esteban Paire Sehuoye

¹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

“¿Më'ëre jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?”

² Seina, Esteban sehuoquë capi:

“A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñopi, Mesopotamiare pa'ina, Harán yejana ja saima'në. ³ Iñoquë capi: ‘Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jeoconí saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.’ ⁴ Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana sani paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë jñi huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësarú pa'i hue'ñana. ⁵ Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiyepi. Quëo tsa'cuja'toje isiyepi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tseco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi. ⁶ Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pai yejare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.’ ⁷ Yequeje capi, Maija'quë: ‘Yë'ëpi mësarute jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësarú eta huajëni yë'ëre iye macapi necajë pa'ija'cohua'i a'ë.’ ⁸ Ca nëose'ere yo'ojajë caquë Abrahamre Diusupi cuañepi, cuiri ca'nire tējajë'ë, caquë. Jaje pa'ina, Abraham i mamaquë Isaacre ocho mu'seña coasiquë pa'ina, cuiri ca'nihuë maca tēapi. Jaje cui'ne yo'opi, Isaacje i mamaquë Jacobre. Iquë Jacobpi si'aohua'ire i mamajëre jaje yo'opi, Israel pai doce tsëcapëa pëca ja'quëohua'i pa'ija'cohua'ireje.

⁹ Mai aipë Jacobo mamajëpi yo'jei Josére pëca ja'quëpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojë isi jeohuë, Egíptona saajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Diusupi José ja're con paji'i. ¹⁰ Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Cocai cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquë cui'ne Egípto ëjaëre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Josére Egípto pai ëjaëre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i huë'e ñacaiquëre pare hue'yopi.

¹¹ Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja aó ëa ju'iñe paji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipëje añe ti peocohua'i paë'ë. ¹² Pa'ijëna, Jacobpi Egíptore aó pa'iji, asani i mamajëre mai aipëre jëjo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa saise'e a'ë. ¹³ Tijupë cayaye acore

satena, Josépi i maja'yë jupëre yë'ë mësarü yo'jei'ë caquë quëapi. Jaje quëaquëna, asani Faraónpi ja tsëcapë aquë api caquë Josëre ñapi. ¹⁴ Ja jeteyo'je Josépi pëca ja'quë Jacobre cui'ne i tsëcapë setenta y cinco pai pa'icohua'ire Egíptona daijë'ë, caquë cuañepi. ¹⁵ Jaje cuañeina, Jacob Egíptona sani paji'i. Pa'iquëpi juji'i. Jaje cui'ne i mamajëje jujuhuë, mai aipëje. ¹⁶ Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena o a huesohuë. Abraham curipi Hamor mamajëre hueroquë pa'isi yejana oareña.

¹⁷ Maija'quë Abrahamre ca nëose'e ti'añe ja'i maca pa'ina, Israel pai jai pai jojo sateña, Egípto yeja. Jaje yo'oni jai pai pateña. ¹⁸ Jaje pa'i maca Josëre ñama'quëpi yequepi Egípto pai ëjaë cuañe huëouña. ¹⁹ Cuañe huëoni iye ëjaëpi mai paire care payeje pa'ye caquë, co'aye yo'oquë tsire ja'a coasicohua'ire jeocojë'ë ju'ija'cohua'ire caquë cuañepi, pëca ja'quëohua'ire. ²⁰ Ja mu'seña Moisés coa. Coaëna, Maija'quë sihuaquë ñapi, ite. Jaëni pëca ja'quëohua'ipi toaso ñañëohua'ire huë'ena ñajë pahuë. ²¹ Pa jujani jeocoye pa'ijëna, Faraón mamacopi ite ini mamaquëre pare ai de'huayeje pa'ye ai de'huao. ²² Jaje pa'ina, Moisés cato Egípto pai ta'ñe yo'oyere ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tutu caquëpi cui'ne yo'oyeje i case'eje yo'oquë paji'i.

²³ Cuarenta ometëcaña papi i paire Israel paire ñasi'i cuasapi. ²⁴ Cuasaquëpi ñaquëna, Egípto paipi Israel paire co'aye yo'oquëna, ñani Moisés cocasi'i caquë yo'oquë Egípto paire huani jeopi. ²⁵ Moisés cato jaje yo'oquëna, ñani i cajeohua'ipi Diusu iohua'ire huasoja'quëre jëjo daoquë api cuasajajë caquë yo'opi. Yo'oquëta'are i cajeohua'ipi jaje cuasaye pahuë. ²⁶ Yo'osiquëpi ñatasi mu'se Israel paipi cayaohua'i sa'ñe uihuajëna, Moiséspi ti'api. Ti'ani uihuama'pë pa'ijajë caquë capi: '¿Me neñu'ju te'e tsëcapëta'a sa'ñe uihuaye'ni?' ²⁷ Caquëna, iti se ai huaiquëpi Moisésre jëtëpi jëjo saquë capi: '¿Nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaja'quëre nere'ni?' ²⁸ ¿Ñamina'a Egípto paire huani jeose'eje pa'ye yë'ëre huani jeosi'i caquë?' ²⁹ Caquëna, iyere asani Moisés Madián yejana cati saji'i. Sani jarote ti yejare huero pa'i caya mamajëre papi.

³⁰ Cuarenta ometëca tëtö saisi maca, zarza ñëpi toa corohuërepa tsë'isicoja'a huiñaëpi ñai nëcapi, Sinaí cutihuëna cuene yejana. ³¹ Cani ñañeje pa'ye Moisés ñaquë iquere pa'ni cuasaquë ñapi. Jaje cuasaquë de'oyerepa ñasi'i caquë tsiojai asapi, Ëjaë yë'ore ñeje caquëna: ³² 'Yë'ë cato më'ë aipë Diusu a'ë. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diusu a'ë, Yë'ë.' Jare asani Moisés iti ca hue'ña ñama'ë, ca'raquë coa tsasi huëouna. ³³ Ja maca Ëjaëpi caëña: 'Dutajë'ë, quëo ju'iyë. Më'ë nëca hue'ña cato de'o hue'ñare pa'ë. ³⁴ Egípto yejare pa'ijë yë'ë pai ai yo'oye tiñarepa ñaquë pa'iyë. Aiohua'ipi ai yo'ojë oijëna, asani huasosi'i caquë cajehuë. Jaje pa'iyë sëte daijë'ë, yë'ëpi më'ëre Egíptona jëjo saosi'i.'

³⁵ Israel pai coejë '¿nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaquëre nere'ni casiquëni?' Maija'quëpi pai ëjaëre cui'ne paire huasoquëre neni jëjo saopi, iohua'i quë'rona. A'ri soquë yë ñasiquë huiñaëpi cocaina, yo'o ti'ajaquë caquë. ³⁶ Iquë Moisés mai aipëre Egíptopi etopi, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, cuarenta ometëcahuëña. ³⁷ Jare iquë Moiséspi capi, Maija'quëpi mësarü aquëni yë'ëje pa'ire neja'quë api, ite quëacaiquë pa'ija'quëre. ³⁸ Cui'ne jare iquë Moiséspi Israel pai ja're tsi'sini coca ca'aji'i, jeto cuene yejana. Jare ipi huiñaëre coca ca'aji'i, Sinaí cutihuëna. Jare ipi mai aipë ja're pa'aji'i. Cui'ne jare ipi pa'i cocarepa asapi, maire quëa ja'ñeje.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai aipë cato sehuocaiye coehuë. Coejë Egíptona co'iñu'u cahuë. ⁴⁰ Jaje cajë Aarónre cahuë, yëquëre saja'a diusuohua'ini necaijë'ë. Huesëyë. Me sa'repa yëquëre Egíptopi etosiquë Moisés neni jo'cuarepa nëiji, cahuë. ⁴¹ Jaje cani duruhuequëje pa'ire diusu api cajë de'huahuë. De'huani ite isiñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë cui'ne jai pai tsi'sini iohua'i de'huasi diasure sihuajë yo'ohuë, Maija'quë api cajë. ⁴² Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi jaohua'ire ña jujani jeocopi ma'ñocohua'i ma'tëmo pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaicohua'i toyapëna toyase'e pa'iji, ñeje:

Israel pai, ¿mësarü jeto cuene yeja cuarenta ometëca pa'i maca, Yë'ëre sihuajë de'oye señu'u cajë nëtërojāicohua'ire huani isijë, cui'ne co'amaña coa isijë yo'ore?

⁴³ Pahuë, mësarü jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huë'ere hue'ejë sajë, Cui'ne Refán diusu ma'ñoconi hue'ejë sajë Cui'ne mësarü señu'u cajë de'huasi diusuohua'ini hue'ejë sajë yo'ohuë. Ja do'ire mësarute yë'ëpi Babiloniana jëjo saojā'quë a'ë.

⁴⁴ Ja maca cato mai aïohua'i cā'nipi nesi huë'ere pahuë, Maija'quë ja're. Jaje yo'oñu'u, cajë nejaquë nese'ere iño huë'ere. Ja huë'e cato Moisésre Maija'quë caquë iñoni ñeje pa'iore nejë'ë caquë cñañese'ejë pa'iore nesico paji'i. ⁴⁵ Ja huë'e mai aïohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e iohua'i daiyejë dahuë, yecohua'i yeja jio maca Maija'quëpi iohua'i ñajëna, yequë paire nejo maca. Jaje pahuë, ja huë'e David pa'i macaja'a. ⁴⁶ Pajë pa'icohua'ini Davidpi Maija'quëre de'oye ña cñañoquëpi Jacob Diusu huë'e necasi'i cuasapi. ⁴⁷ Cuasaquëta'a papi. Necaiye paquëna, mamaquë Salomónpi necaji'i. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë irepa cato pai nesi huë'ere pa'ima'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiquëpi capi, ñeje:

⁴⁹ Ma'tëmo cato yë'ë pa'i hue'ña'ë. Yë'ë ñu'i cñañe hue'ña'ë. Yeja cato yë'ë quëo meñe tsa'cupa hue'ña'ë.

¿Jaje pa'ito me yë'ë huë'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Ëjaë.

¿Jero a'ni, yë'ë pëa huajëja'to?

⁵⁰ Si'aye yë'ë ne saose'epi pa'ito.

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato nuñnerëpa asajëta'a nuñere pare yo'oyere coecohua'i a'ë. Jaje pa'iohual'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne joñoaje ti Maija'quëre cuasama'cohua'i a'ë, mësarü. De'hue Maija'quë joyore sañoje yo'ocohua'i a'ë. Aïohua'i pa'ise'ejë pa'iohual'ipi a'ë. ⁵² Jaje pa'ina, ¿jequë a'ni, Maija'quëre quëacaiquë mësarü aïohua'i co'aye yo'oye pasiquë? Ti peoji, te'ijë. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojë huani jeohuë, nuñnerëpa pa'i dai ja'ñere quëacohua'ire. Yure ipi nuñnerëpa pa'ipi daquëna, mësarupi tseani huani jeohuë. ⁵³ Mësarü huiñaohua'ipi cñañese'e isijëna, isicohua'i de'oye sehuocaima'pë pa'iyë." Jare capi, Esteban.

Estebanre Huani Jeoñe

⁵⁴ Jaje caquëna, asani Estebanre ai pëijë cuji qui'cohuë. ⁵⁵ Jaje yo'otojë Esteban cato de'o joyo timësiquëpi ma'tëmore ñaquë Maija'quë de'oyere pare ñapi. Ñaquë cui'ne Jesure ñapi, Maija'quë ëja tē'hui quë'rore nëcaquëna. ⁵⁶ Ñani capi:

"Ina ma'tëmo hui'yosiconi ñañë, cui'ne Jesupi Maija'quë ëja tē'huire nëcaquëna."

⁵⁷ Caquëna, asani pëijë cajonoa pë'pëni cuijë ina da tome daë'ë. ⁵⁸ Da tome dani tseani pai daripëpi etoni quëna pëapi jëa hueahuë, co'aye yo'oquë api cajë. Huaicohua'ipi iohua'i cña du'teni te'e posë Saulo hue'equëna, isihuë, ñacaijë'ë cajë. ⁵⁹ Quëna pëapi jëajëna, Estebanpi Maija'quëre sei capi:

"Ëjaë Jesús, yë'ë joyo më'ëpi de'huacaijë'ë."

⁶⁰ Cani ja maca do're ja'runi ai tutu capi:

"Ëjaë yë'ëre huaicohua'i yo'ose'e saima'ë pa'ijë'ë." Jare cani juji'i.

8

¹ Juni huesëquëna, iti maca Saulo nëcaquë ñaquëpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquë ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

² De'o paire papi Estebanre ai oijë ta jeohuë. ³ Jare yo'ojëna, Saulo cato sehuosicohua'ire huë'ña ñape cacaquë ëmëohua'ire, nomiohual'ire, quëre etoquë co hue'ñana cosi'i caquë yo'opi.

Samaria Paire De'o Coca Quëaye

⁴ Jaje yo'ojëna, Jerusalénpi etasicohua'ipi si'a hue'ña saijë huaso coca quëahuë. ⁵ Quëajëna, iohua'i aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús coca quëapi. ⁶ Quëaquë pai yo'o ti'a ma'ne yo'opi. Yo'oquëna, ñajë si'aohua'i tsi'sini ai asahuë, Felipe caye. ⁷ Jai pai huati quë'iohua'i pa'isicohua'ipi huatire eto sao cuañohuë. Huatiohua'ipi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'ije, cui'ne do'pëjë cu'icohua'ije co'yasicohua'i paë'ë. ⁸ Ja yo'o do'ire ja daripë acohua'i ai sihuahuë.

⁹ Ja sihua hue'ñare te'i ëmë Simón hue'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'i. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'i a'ë caquë yo'osiquë paji'i. ¹⁰ Jaje pa'ini si'aohua'i a'ricohua'i maña cui'ne jaicohua'ina con i caye asacaijë cahuë:

“Iquë api, irepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë.”

¹¹ Jaje cajë ite de'oye i caye sehuocaë'ë. Tsoe hue'ña noni i dahuë ñañepi yo'oquë care payeje caquëre sête jaje sehuocaë'ë. ¹² Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi Felipe quëayere asani Maija'quë cuañe te'te ayere cui'ne Jesucristo ayere asani ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i sehuohuë. Sehuoni oco do cuañohuë. ¹³ Do cuañojëna, i Simónque sehuoni oco do cuañoni ai de'oyere pare pai yo'o ti'a ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ni cuasaquë Felipe ja're te'e cu'i huëopi.

¹⁴ Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ipi asani Jerusalén pa'icohua'ipi Pedore cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana. ¹⁵ Jëjo saorena, sani Samaria sehuosicohua'ire Maija'quëre secacaë'ë, de'o joyore pajajë cajë. ¹⁶ Jesús mai Ëjaë mamipi do cuañosicohua'ita'a ja yë'ta'a de'o joyo peocohua'i paë'ë. ¹⁷ Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapi jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'o joyore isi cuañohuë.

¹⁸ Jëñapi Jesús jëjo saocohua'ipi jëjo pajë sejëna, Maija'quë joyore isiña. Isina, ñani Simónpi curipi huerosi'i cuasaquë caëña.

¹⁹ “Isijë'ë, ja tuture pare yë'ëje isina, ja tutupi yë'ëpi jëñapi patoquë seina, de'o joyore isi cuañoja'cohua'ire.”

²⁰ Caquëna, Pedropi ite capi:

“Më'ë curiquë ja're më'ë ne huesëye pa'iji. Maija'quë isiye curiquëpi hueroye peoji.

²¹ Maija'quë ña hue'ña më'ë nui joyo peoyë. Jaje pa'ina, ja tutupi isi cuañone peoji, më'ë.

²² Më'ë co'aye cuasayere jeocojë'ë. Jeocon i mai Ëjaëre sejë'ë. Seina, de'hue oni yeje'ne pa'i api, më'ë jaje cuasase'e. ²³ Yecohua'ipi de'oye yo'ojëna, ñani sihuama'ë. Ñañepi më'ë timësiquëpi pa'ina, ñaquë cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepi huesiquëre paji, më'ëre.”

²⁴ Caquëna, Simónpi capi:

“Mësarupi yë'ë do'ire secacaijë'ë, Ëjaëre. Si'aye mësar case'eje pa'ye têtö saiye paja'core yë'ëre.”

²⁵ Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tëjini Jesús jëjo saocohua'ipi Samaria yeja a'ri daripëana, de'o coca quëahuë. Quëa tëjini yureta'a Jerusalënna co'ihuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

²⁶ Ja jeteyo'je mai Ëjaë huiñaëpi Felipere capi:

“Huëni Jerusalén ma'ana saijë'ë, Gazana sai ma'ana huë'ehuë te'tena.”

Iye ma'a cato cuënesi yejaja'a sa sai ma'a paji'i. ²⁷ Caëna, asani Felipe huëni ja ma'aja'a saji'i. Saiquëpi ma'ana Etiopia paire ti'api. Jaë cato ëjaërepa paji'i. Etiopia ëjao curi de'huacaiquë paji'i. Jaëpi Jerusalënna Maija'quëre ses'i caquë saisiquë paji'i. ²⁸ Jaje saisiquëpi i yejana co'iquë caballopi quërëcore ñu'i sai Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyase'ere ñaquë saji'i. ²⁹ Saina, joyopi Felipere capi:

“Caballo quërëco quë'rona saijë'ë.”

³⁰ Caëna, Felipe tsiojai asaquëna, Isaías toyase'ere ñaquë caquë saji'i, Etiopia aquëpi. Ja maca ite seji'i:

“¿Asaquë mē'ë, mē'ë ñase'e?”

³¹ Seina, sehuopi:

“¿Me asa tì'añe'ni, iti quëaquëpi peoto?”

Cani Felipere yē'ë ja're mēni ñu'i saijē'ë caquë seji'i.

³² Toyasico i ñasico cato ico paco'ë, ñeje caco:

Huai hue'ñana yēi ñamare sayeje pa'ye sahuë, ite.

Sarena, tēacohua'i ña hue'ñana yēi ñama memēñe pañeje pa'ye memēñe papi.

³³ Teaye pa'i paji'i. Jaje pa'ita'are nuñerepa de'oye ite necaiye pahüë.

Iye yeja pa'iquēni i pa'iyē naë tēa jēñere, ¿nepi cacaija'cohua'i a'ni, i tsēcāpē?

³⁴ Etiopia aquëpi Felipere seji'i:

“Quëare pajē'ë, yē'ëre. ¿Neni caquë'ni, Maija'quëre quëacaiquë jja'a co'ye caquë panita'a yequēni caquë?”

³⁵ Caquëna, ja maca Felipe Etiopia pai ñasico acopi toyase'e cayepi huëoni Jesús aye de'o coca quëapi, ite. ³⁶ Quëaquëna, oco quë'roja'a sa sai Etiopia aquëpi capi:

“¿Ina oco ññore pa'iji, yē'ëre doye de'oma'quë?”

³⁷ Caquëna, Felipepi capi:

“Mē'ëpi si'a joyorepa de'oye sehuoquë pa'ito doye de'oji.”

Caquëna, ipi capi:

“Jesucristo Maija'quë mamaquë api asayë, yē'ë.”

³⁸ Caëna, ja maca omejani si'a jupë cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco cōni oco quë'rona sa cajeni Felipepi oco dopi. ³⁹ Do tējini tumasi maca mai Ējaë joyopi Felipere sapi. Tirona saëna, Etiopia aquë tijupë ñama'ë paji'i. Jaje pa'iquëta'are sihuaquë saji'i. ⁴⁰ Felipe cato Azoto daripëre paji'i. Pa'i pai ñape dari Maija'quë coca quëaquë Cesarea daripëna tì'api.

9

Saulo Sehuoye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jaje yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquë yo'oquëpi Maija'quë huë'e ñacacohua'i Ējaërepa quë'rona saji'i. ² Sani ite seji'i: Toyacaijē'ë, Damasco pai tsi'si huë'ñana, si'aye yē'ëpi cacani co'equë Jesure sehuocohua'ire ĕmëohua'ire cui'ne nomiohua'ireje tseani huëni Jerusalēna dani coja'quëre capi. Caquë seina, toyacaquëna, saji'i. ³ Sai jē'nērepa Damasco quëno macare pa'ina, ma'tēmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aëre cuasama'tore papi. ⁴ Ju'aquëna, yejana tani yē'ose'e caquëna, asapi:

“¿Saulo, Saulo, Me yo'oquë yē'ëre jōsa yo'oquë'ni?”

⁵ Caquëna, Saulopi seji'i:

“¿Ējaë, mē'ë iqueipi caquë'ni?”

Caquëna, yē'ose'e sehuopi:

“Jesu a'ë, yē'ë. Mē'ë sañope yo'oquë a'ë. Tsoa tarapë jējēsë ñaca quë'iopi duruhuequëre jējo saojëna, huequëpi tarapëna co'ye titoquë pani a'si ju'iquë api, mē'ë cui'ne yo'oyë, huequë yo'oyeje pa'ye.”

⁶ Caquëna, Saulopi quëquëni tsasiquë capi:

“¿Yē'ë Ējaë, iquere yo'oja'quë a'ni, yē'ë?”

Caquëna, capi:

“Huëni ja daripëna cacajē'ë. Jaropi mē'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.”

⁷ Caquëna, Saulore cōcohua'ije asahuë. Asajëta'a iti caquëre ñama'pë ai quëquëni cama'pë paë'ë. ⁸ Pa'ijëna, Saulo yejapi huëni ñacoa sētaquëta'a ñama'ë paji'i. Jaje ñama'ë pa'ina, ite cōcohua'ipi jētëna tseajë Damascona sahuë. ⁹ Sarena, toaso mu'seña ñama'quëpi, aima'quëpi, cui'ne ucuma'quëpi coa paji'i.

¹⁰ Pa'ina, Damasco daripëre te'i Jesure sehuosiquë paji'i. I mami cato Ananías hue'equë paji'i. Pa'ina, jaëna caní ñañeje pa'yeja'a mai Ëjaëpi ñaini capi:

“¡Ananías!”

Caquëna, capi:

“Ëjaë, pa'iyë.”

¹¹ Sehuoquëna, mai Ëjaëpi ite capi:

“Huëijë'ë. Huëni saijë'ë, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani 'iñore Saulo Tarso aquë pa'iquë' caquë sejë'ë. Judas huë'ena Maija'quëni sei pa'iji. ¹² Pa'iquëpi caní ñañeje pa'yeja'a ñapi. Te'i ëmë Ananías hue'equëpi dani jëñapi ite jëjo paquë ñaja'quë caquë secacaina, Maija'quëre.”

¹³ Caquëna, asani Ananíaspi capi:

“Ëjaë, iquëpi Jerusalén daripë pa'icohua'ire, mël'ëre sehuocohua'ire ai sañope co'aye yo'oji jai paí cajëna, asahuë, yë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ipi yure iñona daji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëohua'i cuañesi tutupi si'aohua'ire mël'ëre secocohua'ire tseseni huëni sasi'i caquë.”

¹⁵ Caquëna, Ëjaëpi capi:

“Jaje pa'ita'are sani ñajë'ë. Yë'ëpi ite soihuë, yë'ë cocare Israel paire quëacaiquë, cui'ne yequë paire quëacaiquë, cui'ne ëjaohua'ire quëacaiquë pa'ijaquë caquë. ¹⁶ Yë'ë coca quëa do'ire ipi ai yo'oye pa'i ja'ñere ite iñosi'i.”

¹⁷ Caëna, Ananíaspi Saulo pa'i huë'ena sani cacani i jëñapi Saulore patoquë capi:

“Saulo, yë'ë yo'jei, Ëjaë Jesupi yë'ëre ma'aja'a mël'ëre daina, ñasiquëpi jëjo daopi. Mël'ëpi ñaquë pa'ijaquë caquë, cui'ne Maija'quë joyo quë'i pa'ijaquë caquë.”

¹⁸ Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'coje pa'yepi tomeipi. Tomeina, de'oye ñaquë de'oni huëni oco do cuañopi. ¹⁹ Do cuañosi jeteyo'je, ao ani, tutu tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja're pëani tsoe maca mu'seña paji'i.

Damasco Paire Saulopi Yëhuoye

²⁰ Tutu tsi'sosiquëpi Israel paí tsi'si huë'ñana Jesucristo Maija'quë mamaquë api, quëa huëopi. ²¹ Quëaquëna, si'a asacohua'ipi ai cuasajë co'a ju'ijë cahuë:

“Iquëpi Jerusalén pa'icohua'ire huëni Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina sani isisi'i caquë daisiquë api.”

²² Jaje catoje Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa. Ca'rama'ë quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Jaje quëaquëna, Israel paí Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepa neni ja jerepa caquë'ni? cajë.

Saulo Yahuerapa Saiye

²³ Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel paípi Saulore huani jeoñu'u cuasahuë.

²⁴ Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, iohua'i yo'oye huañu'u cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote. ²⁵ Utejë pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai daripë tëhuopaja'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Jaje jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iyë

²⁶ De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi ti'ani Jesure ye'yecohua'i ja're coní pasi'i caquë yo'oquëna, jaohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë ite ca'rahuë. ²⁷ Ca'rajëna, Bernabëpi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quë'rona dani iñoquë quëapi, ite yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai Ëjaëre pare ñasiquë api. Mai Ëjaëre papi ite coca caquëna asasiquë api, cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye quëasiquë api, capi Bernabé. ²⁸ Jaje quëaquëna, “de'oji,” careña. Saulo Jerusalénna pëapi. Pëani iohua'i ja're cu'i yo'oquë Jesús cocare ca'raye peoyerepa quëapi. ²⁹ Israel paíta'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë cui'ne sañope cajëna, ije sañope caquë yo'opi. Quëaquëna,

jaohua'ipi ite huañu'u cajë yo'ohuë. ³⁰ Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana sahuë, ite. Jaropi yureta'a Tarso yejana jëjo saohuë, Saulore.

³¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sañope yo'oye jeorena, de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iye ai tutu quë'iohua'i de'ohuë. De'ojë Maija'quë yëyere de'oye sehuocaijë pa'ë. Pa'ijëna, de'o joyopi cōcaina, si'a mu'señaja'a sehuocohua'ijë pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Co'yaye

³² Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saisiquëpi Lida pa'icohua'irejë sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i. ³³ Saisiquëpi ñaquëna, Jarote te'i ëmë Eneas i mami hue'equëpi, ocho ometëca uiquë paji'i, ti cu'ima'quëpi. ³⁴ Pa'ina, Pedro ñani ite capi:

“Eneas, Jesucristopi mël'ëre ne co'yaji, huëni më cajiñe de'huajë'ë.”

Ca macarepa huëji'i. ³⁵ Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne Sarón acohua'ipi Ëjaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju'isico Huëiye

³⁶ Ja mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'ë. Io mami cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Jao cato peocohua'ire de'oye cōcaico paco'ë. ³⁷ Jajë pa'ipopi ju'i huëoni juco'ë. Jucona, io cajiñihuë tsoani ëmëje'e tu'rihuëna oahuë. ³⁸ Qani Pedrore esa Jopena daijë'ë, tsoe nëiñe peoyerëpa cajë huëoja'cohua'ire cayaohua'ire jëjo saohuë, sehuosicohua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iye sëtë. Jajë yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.

³⁹ Sani huëojëna, Pedropi iohua'i ja're cōni saji'i. Sa ti'asi maca ju'isico u'i hue'ñana ëmëje'e tu'rihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë io necaisi cajiñe ite iñohuë. ⁴⁰ Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sësi jeteyo'je ju'isicore ñaquë capi:

“Tabita huëijë'ë.”

Caquëna, sëtani ite ñani huëni ja'ruo. ⁴¹ Ja'ruona, Pedropi io jëtëna tseani huëo nëcopi. Huëo nëcōni sehuosicohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajëco pa'ico yure caquë iñopi. ⁴² Iye yo'ose'ere si'a Jope daripë pa'icohua'i asahuë. Asani jai pai Ëjaëre sehuohuë.

⁴³ Iye yo'osiquëpi Pedro Jope daripëna pëapi. Pëani tsoe mu'seña maña Simón huë'ena, cajiñi de'huaquë huë'ena.

10

Pedro Cui'ne Cornelio

¹ Cesarea daripëre te'i ëmë Cornelio hue'yosiquë paji'i, cien soldado pai ëjaë. Capitán paji'i. I Cien soldado tsëcapë aquë mami cato Italiano hue'yosico paco'ë. ² Jajë cato de'oquë paji'i, Maija'quëre ca'raquëpi. Jajë pa'ipi si'a i huë'e acohua'i ja're Maija'quëre sëi pa'iquë paji'i. Jajë pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, cōcasi'i caquë judío paire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quëre sëi paji'i. ³ Pa'ipi te'e mu'se na'iquëna, tres pa'i maca cajiñe pa'ye ñaquëna, Maija'quë jëjo daoquë huiñaëpi i huë'ena cacapi. Cacaquëna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquëna, capi:

“¡Cornelio!”

⁴ Caquëna, ini ñaquë quëquëni seji'i, ite:

“Ëjaë, ¿Iquere yëquë'ni?”

Caquëna, huiñaëpi capi:

“Më'ë seña Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire de'hue cōcai yo'oyeje ñaji, Maija'quë capi, jajë pa'iye sëtë. ⁵ Yure ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'yosiquëre quërëjaija'cohua'ire. Pedro cato yequë Simón huë'ere pëasiquëpi pa'iji.

⁶ Yequë Simón cajiñi de'huaquë huë'ere pa'iji. Ja huë'e cato jaira tët'tëpare pa'iji.”

⁷⁻⁸ Maija'quë jëjo daosiquëpi saisi maca Corneliopi ìte necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini ì ñase'e si'aye quëani Jopena jëjo saopi. Soldado cato Maija'quëre cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë jëjo saopi.

⁹ Jëjo saouna, se ñatasi mu'se ja yë'ta'a ma'are saijë je'në Jope quëno macare pa'ijëna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huë'e ëmëje'e totona mëji'i, Maija'quëre sësi'i caquë. ¹⁰ Ja yë'ta'a aore cua'cojëna, ao ëaye nëi macapi cãni ñaÑeje pa'ye ñapi. ¹¹ Ñaquëna, ma'tëmopi hui'yoni jai ca ca'tipëje pa'iona, cajese'e sica que'quesicon, ¹² si'a nëicohua'ire, uijë cu'icohua'ire cui'ne ja'jëcuhua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo. ¹³ Cajë maca yë'ose'e ìte jutapi ñeje:

“Pedro, huëni huani aijë'ë.”

¹⁴ Caquëna, Pedropi sañope capi:

“Pasi'i, Ejaë. Ai ma'Ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë.”

¹⁵ Caquëna, tijupë yë'ose'e ìte jutaëña:

“Maija'quë si'si peoye nese'ere si'si a'ë caye peoji.”

¹⁶ Jaje toasone pa'ye Maija'quë ìte ca tējini co'amaña ayasi tu'ure ma'tëmona mëa huesopi. ¹⁷ Mëa huesouna, Pedro ¿merepa yo'o ja'Ñere jaje pa'ye ñno u'ni? caquë ai cuasaquë paji'i. Pa'ina, Cornelio jëjo saosicohua'ipi jato sa'ro quë'rona titahuë, ¿Simón huë'e jerore pa'ico'ni? cajë seni asajë daicohua'ipi. ¹⁸ Jaohua'i titani tutu cajë sei'ë: Ñno Simón hue'equëpi cui'ne yequë mami Pedro hue'equë pa'ima'quë cajë sei'ë. ¹⁹ Jaje seni asajëna, Pedro cato ja yë'ta'a ì ñase'ere cuasaquë paji'i. Pa'ina, de'o joyopi capi, ìte:

“Ina, më'ëni toaso ëmëohua'i co'erojaiñë. ²⁰ Huëni iohua'i ja're saijë'ë, jëa coeye peoyerepa. Yë'ë jëjo daosicohua'i a'ë.”

²¹ Caëna, Pedro cajeni capi:

“Yë'ë a'ë, mësarü co'equë. ¿Iquena date'ni?” ²² Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato Cornelio jëjo daocohua'ipi daë'ë. Maija'quë huiñaëpi më'ëni soijatena. Cornelio huë'ena dani quëaquëna, ìpi më'ë quëaye asajaquë caëna, asani Cornelio, soldado pai ëjaëpi jëjo daoquëna, daë'ë. NuÑe pa'iquëpi, Maija'quëre sequëpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquë api cajë oiquëpi jëjo daocohua'i a'ë.”

²³ Cajëna, Pedropi capi: “Cacani pëajë'ë.” Caëna, cacani ì ja're cõni pëahuë, ja ñami. Ñatasi mu'se Pedropi iohua'i ja're cõni saji'i. Saina, ìte coñu'u cajë Jope acohua'ijë ì ja're saë'ë, Maija'quëre sehuosicohua'ipi.

²⁴ Jaje saiscohua'ipi se ñatasi mu'se Cesareana ti'ahuë, Cornelio cui'ne ì tsëcapë cui'ne ì ai oi cajeohua'i cõni tsi'sini ute huë'ñana. Jaohua'i cato Cornelio huëosicohua'ipi daisicohua'ipi paë'ë. ²⁵ Pa'ijëna, Pedropi huë'ena ti'aquëna, Corneliopi pëpasi'i caquë etaquëpi Pedrote yë'ë ëjaërepa caquë do're ja'ruëña. ²⁶ Ja'ruquëna, Pedropi ìte naë huëo nëcoquë capi:

“Yë'ëje më'ëje pa'i a'ë.”

²⁷ Jaje ì ja're caquë sa cacaquë ñaquëna, jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë. ²⁸ Pa'ijëna, ñani Pedropi capi:

“Mësarupi asacohua'i a'ë, Israel pai ti ti pai ja're tsioye peoye. Panita'a yequë pai huë'ena cacaye peoye. Israel pai yo'oye jaje pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Maija'quëpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ë, si'siohua'i a'ë caye pajë'ë caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, jaohua'i sani yë'ëre sejëna, ai cuasaye peoyerepa esa daë'ë. De'oji. Yureta'a quëajë'ë. ¿Iquere cajë yë'ëre soire'ni?”

³⁰ Caquëna, Corneliopi capi:

“Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquëna, tres pa'i maca yë'ë huë'ere pa'i ao aima'quëpi Maija'quëre sei pa'ise'e. Pa'iquëpi na'iquëna, Maija'quëre seÑere seina, Maija'quë jëjo daoquëpi ai mia ju'i carepa ju'iquëpi ñaini capi: ³¹ ‘Cornelio, më'ë

Maija'quëre seña Maija'quë asaji, cui'ne m'ë peocohua'ire cocaiyeje Maija'quë ñaquë sihuaji de'oyerepa yo'oji caquë ñaji. ³² Jaje pa'iyë sête yurepi emëohua'ire Jopena jêjo saojê'ë, Simón Pedro hue'equëre quërëjani iñona daja'cohua'ire. I cato yequë Simón huë're pa'iji, jaë yequë Simón cato ca'nipi de'huaquë api. I huë'e cato jaira têtêpare pa'iji, capi, yê're. ³³ Caëna, asani esa m'ëre quërëjaija'cohua'ire jêjo saohuë. Jaje jêjo saouna, yure m'ëpi daquëna, de'oji. Maija'quë coca asañu'u cajë yêquë tsi'sisicohua'ipi pa'iyë, m'ëre mai Ejaërepa cajê'ë caquë isiyere caquëna, asañu'u, yêquë."

Pedro Quëaye

³⁴ Caquëna, Pedropi quëapi:

"Yureta'a asayë, Maija'quëpi païre cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquë pa'iyë. ³⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato si'a païre ite de'oquëre pa'ni cacohua'ire cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'oji caquë ñaji, coa si'a tsëca acohua'ire. ³⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i Ejaë Jesucristoja'a de'oye pa'iyë ti'añere, Maija'quë i coca Israel païna isipi. ³⁷ Mësarupi si'aohua'i asayë, Juan oco doquë cui'ne quëaquë yo'osi jeteyo'je Jesupi Galileapi huëoni si'a hue'ña judío paï pa'i hue'ña yo'ose'e cu'ise'e. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesús Nazaret aquëre de'o joyo tuture isipi. Isina, huati tutupi yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ire jujucái cui'ne païre de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quëpi i ja're pa'i do'ire. ³⁹ Jaje yo'oquëna, yêquë ñasicohua'i a'ë, Jesús yo'oye. Jerusalénna cui'ne Judea yejana yo'oquëna, ñasicohua'i a'ë. Ja jeteyo'je yureta'a ite soquë sarahuana que deoni huani jeohuë, judío païpi. ⁴⁰ Jaje huaisiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quëpi huajëquëre huëopi. Huëoni yêquëre iñopi. ⁴¹ Coa yêquëse'ere ñai iñopi. Si'a païre ñai iñoñe papi. Yêquë i tsoe sahua nëosicohua'ise'ere ñai iñopi. Jaje pa'ina, yêquë i ja're conu ucuje cui'ne aijë yo'ohuë, i huëisi jeteyo'je. ⁴² Jaje jaëni Maija'quëpi ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire ñani ca tējiquëre nepi cajë quëaja'cohua'ini yêquëre jêjo daopi. ⁴³ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i Jesús ayere cajë cahuë, ite Jesure sehuocohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere saï de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ë."

Judío Paï Peocohua'ita'a Maija'quë Joyo Isi Cuañose'e

⁴⁴ Ja yê'ta'a Pedro caquëna, de'o joyopi i caye asacohua'ina tsio daji'i. ⁴⁵ Tsio daquëna, Israel paï sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajë ñahuë, Israel paï peocohua'ipi de'o joyore isi cuañojê, ⁴⁶ yequë paï cocapi cajë cui'ne Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ojëna. ⁴⁷ Jaje ai cuasajëna, Pedropi capi:

"Icohua'ire oco doye de'oji, mai isi cuañose'eje pa'ye de'o joyore isi cuañosicohua'ire."

⁴⁸ Cani iohua'ire Jesucristo mamipi do cuañoñe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je iohua'ipi Pedrore cahuë, yêquë ja're tsoe mu'seña maña pëani pa'ijê'ë.

11

Pedro Sehuosicohua'ire Quëaye

¹ Israel paï tsëca peocohua'ipi Maija'quë coca de'oyerepa sehuose'ere Jesús jêjo saocohua'ipi cui'ne yêquë sehuocohua'ipi asahuë, Judea pa'icohua'ipi. ² Asani Pedropi Jerusalénna co'ina, Israel paï sehuoye sehuocohua'ipi i yo'ose'ere sañope cahuë.

³ Cajë ite se'i'e:

"¿Me yo'oquë Israel paï peocohua'i huë'ena cacani iohua'i ja're conu ai yo'o u'ni?"

⁴ Cajëna, Pedropi si'aye ite du'ru macarepa huëoni yo'ose'eje pa'ye jaohua'ire quëapi:

⁵ "Jope daripëre pa'i Maija'quëre sei cani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, ma'tëmopi jai ca'tipëje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'e sicapëa quë'quesicona, yê'ë quë'rona casaëna, ñahuë. ⁶ Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nëicohua'i, añaje pa'iohua'i coti saihuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jëcohua'i paë'ë. ⁷ Pa'ijëna, yê're yê'ose'e jutapi: 'Pedro huëijê'ë. Huëni huani aijê'ë,' capi. ⁸ Caquëna, cahuë: 'Pa'si'i, Ejaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë.

Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë, cahuë. ⁹ Caquëna, tijupë yë'ose'e yë'ëre juta copi: 'Maija'quë tsoa tose'ere si'si a'ë cama'ë pa'ijë'ë, capi. ¹⁰ Jaje toasoñe Maija'quë cui'ne pa'ye capi. Ca tējina, ayasi tu'upi ma'tëmona mēni huesëo. ¹¹ Ja macarepa toaso emëohua'i Cesarea yejapi jëjo daosicohua'ipi yë'ëre co'ecohua'ipi yë'ë pa'i huë'ena tìtahuë. ¹² Tìtarena, Maija'quë joyopi yë'ëre cuañepi: 'Iohua'i ja're conì saijë'ë, caquë 'ai cuasama'ë, capi. Caëna, asani saë'ë, icohua'i seis sehuosicohua'i ja're conì. Sani si'aohua'i pa'i huë'ena cacahuë. ¹³ Cacarena, Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi. Jopena mē'ë jo'yare jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire. ¹⁴ Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani mē'ë cui'ne mē tsëcapë huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë capi, quëapi. ¹⁵ Quëaquëna, asani yë'ëpi cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi iohua'ina daji'i, maire du'ru macarepa daise'eje pa'ye. ¹⁶ Ja maca mai Ëjaërepa case'ere cuasahuë, 'Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'ë.' ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire Ëjaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'ë caye'ni?" Capi, Pedro.

¹⁸ Caquëna, asani Jerusalén acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jëoni Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:

"Jaje yo'oquë judío pai peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huesëye tì'añe."

Antioquía Pai Sehuoye

¹⁹ Estebanre huani jëosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire josa yo'o huëohuë. Josa yo'o huëorena, yecohua'ipi Feniciana, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquía daripëna cati saë'ë. Saisicohua'ipi jarona Israel paise'ere Maija'quë coca quëahuë. Yequë paireta'a quëaye pahuë. ²⁰ Pajëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i sehuosicohua'ipi Antioquía daripëna tì'ani griego paire mai Ëjaë Jesús de'o cocare quëahuë, judío pai peocohua'ina. ²¹ Mai Ëjaë iohua'i ja're conì pa'ina, de'oye quëajëna, jai pai ja'në itire pa'ë cuasase'e jëoni Ëjaë Jesuna sehuohuë.

²² Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalén pa'icohua'ipi asani Bernabére Antioquía daripëna jëjo saohuë. ²³ Jëjo saorena, Bernabépi tì'ani Maija'quëre sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Ñani ai sihuapi. Sihuaquë Bernabé yëhuopi, de'oyerepa. Ti jëoma'pë tuijë mai Ëjaërepa case'eje, caquë yëhuopi. ²⁴ Bernabé cato ai de'oquë paji'i. Maija'quëre ai cuasaquëpi cui'ne de'o joyo tìmesiquëpi paji'i. Jaje pa'ipi yëhuoquëna, asani jai pai sehuohuë, mai Ëjaë case'ere.

²⁵ Ja jeteyo'je Bernabépi Saulore co'esi'i caquë Tarso daripëna saji'i. ²⁶ Sani tì'ani ite Antioquía daripëna sapi. Sani jarona te'e ometëcahuë pëahuë, sehuosicohua'i ja're conì. Pëani pa'ijë jai paire ye'yahuë. Jarona Antioquía daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.

²⁷ Ja mu'seña Antioquíana tìtahuë, Maija'quëre quëacacohua'ipi Jerusalén daicohua'ipi. ²⁸ Tìtasicohua'i aquëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë capi, de'o joyopi quëaquëna, yequë mu'seña pa'i ja'ñere. Yequë mu'seña si'a hue'ña aiñe peoquëna, pai ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje tëtö saji'i, Claudio César pai ëjaërepa pa'i maca. ²⁹ Jaje caëna, asani Antioquía sehuosicohua'ipi Judea sehuosicohua'ire cōcai ja'ñere isini jëjo saon'u u cahuë, pai ñape cuasaye ja'ye. ³⁰ Cani isini yureta'a itì isise'ere jëjo saohuë, Bernabé cui'ne Saulo ja're sehuosicohua'i aihua'ina Judeana.

12

Santiagore Huaiye Cui'ne Pedrore Coye

¹ Ja mu'seña pai ëjaë Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire josa yo'oquë, ² Santiagore hua'tipi huani jëojë'ë cuañeina, huani jëohuë, Juan maja'yëre. ³ Yo'orena, judío paipi

ñani sihuajëna, Herodespi Pedrorreje tseani copi, sihuaja'cohua'i a'ë caquë. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe pan aijë tsi'si maca. ⁴ Jaje yo'oquë Pedrorre tseani co hue'ñana copi, cuatro tsëca soldado pai ñajë nëca hue'ñana, te'e tsëcapëre cuatro pa'iohua'i pa'i hue'ñana. I cato Egíptopi Maija'quë Israel paire etoquë pa'ise'ere cuasajë, tsi'si tējisi maca tseasiquëre etoni paire iñosi'i cuasaquë yo'opi. ⁵ Jaje pa'ina, Pedro cato tseä cuañosiquëpi paji'i, etama'quë cajë ña hue'ñare. Jaje pa'itojë sehuosicohua'i cato Maija'quëni sejë paë'ë, si'a joyorepa cuasajë Pedroni cajë.

Pedro Cosiquëni Maija'quëpi Etoye

⁶ Herodes ñamina'a Pedrorre etoni paire iñosi'i cuasaquëna, Pedro cato huëore caji'i, caya soldado paina quëna mepi se sëasiquëpi jopore pare ui. Caina, yequë soldado paipi paire co huë'e eta sa'rore etama'quë cajë ñajë nëcahuë. ⁷ Jaje pa'i macarepa mai Ëjaë huiñaë si'a co tu'rihuë mia merepa ñai nëcapi. Ja maca Pedrorre pato sëtoni capi:

“Esa huëijë'ë.”

Caquëna, jëña huëse'e pa'ise'e joye tomeipi. ⁸ Ja maca Ëjaë jëjo daoquëpi capi:

“Më'ë caña suñajë'ë, cui'ne zapatojë suñajë'ë.”

Caquëna, yo'oquëna, cui'ne yequejë capi:

“Më'ë dëi ju'i caje suñani yë'ë ja're daijë'ë.”

⁹ Caëna, mai Ëjaë jëjo daoquë jeteyo'je dani etapi, coa huesërepa. Mai Ëjaë jëjo daoquëpi yo'oji, cuasama'ë paji'i, coa cani ñañë cuasaquëpi. ¹⁰ Cuasaquëta'a du'ru nëcajë ñacohua'ire sa tëto sani cayaye acohua'ire sa tëto sani yureta'a ma'ana eta hue'ñarepa acore ti'arena, iose'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saë'ë. Jaje coní saiquëpi mai Ëjaë jëjo daoquëpi peo hue'ña saji'i, te'ire jëoni.

¹¹ Jëo saquëna, yureta'a Pedropi capi:

“Yureta'a asayë, Herodes ñamina'a yë'ëre yo'o ja'ñere cui'ne Israel pai yë'ëre yo'oye yëyere Ëjaëpi asani i huiñaëre huasoja'quëre jëjo daopi.”

¹² Jaje yo'ou cuasani Pedropi saji'i, Juan pëca ja'co María huë'ena Juanpi yequë mamije Marcos hue'equë pëca ja'co quë'rona. Jarote jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë, Maija'quëni sejë. ¹³ Pa'ijëna, Pedropi ma'a eta sa'rona ti'ani tē'capi, soiquë. Soiquëna, asani te'o nomi tsio Rode io mami hue'ecopi ¿nepi soiye'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quë'rona daco'ë. ¹⁴ Dani Pedro yë'ore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huë'huë cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quëasi'i caco. ¹⁵ Quëacona, iohua'ipi iote cahuë:

“Cuepeco, caco.”

Cajëna, cao:

“Nuñerepa cayë.”

Cacona:

“Pedrorre ñacaiquë ma'tëmo aquë pa'ini.”

¹⁶ Cajëna, ja yë'ta'a Pedropi tē'caye jëoma'ë paji'i. Pa'ina, hui'yoní ite ñani ai quëquëhuë. ¹⁷ Quëquëjëna, jëtëpi cama'pë caquë yo'oni jëorena, ite co hue'ñapi etose'ere quëapi. Quëaquë capi:

“Santiagoore cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quëacaijë'ë, yë'ëre etose'ere.”

Caní yequë hue'ñana saji'i.

¹⁸ Nata tomesi maca Pedro peoquëna, soldado pai ai cuasajë huesëjë sa'ñe ai yo'ojë cahuë. ¹⁹ Yo'ojë cajëna, Herodespi cuañepi, Pedrorre co'ejë'ë caquë. Cuañëina, co'e jujahuë. Co'e jujarena, de'oye ñajë'ë casicohua'ipi ñama'pë pa'isicohua'ire huani jëojë'ë, cuañepi. Cuañëina, huani jëohuë, soldado paire. Jaje yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iyë jëoni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju'ise'e

²⁰ Herodes Sidón paire cui'ne Tiro paire pëi paji'i. Pa'ina, iohua'ipi pai ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Jaje yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i quëno macarepa cōcai

pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni jaëja'a sei'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai cato Herodes yejana ao huerocohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë. ²¹ Jaje yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji, caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañe hue'ñana ja'runi cocare capi, paire. ²² Caquëna, asacohua'ipi tutu cuihuë. Ñeje cajë:

“Maija'quëpi caji, paipi caye paji.”

²³ Cajëna, Ëjaë huiñaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ite, jare iti yo'ojë ca macapi. Neina, pecona ao juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaima' do'ire juji'i, ija'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.

²⁴ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a hue'ña iti cocare quëahuë.

²⁵ Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tëjini Jerusalénpi co'ijë Juanreje dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

13

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

¹ Antioquía yejare Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Maija'quë coca ye'yacohua'i paë'ë, sehuosicohua'i ja're coní. Icohua'ipi paë'ë, Bernabé, Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaén paji'i, (Herodes ja're ai de'osiquë Galilea yeja cuañequë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i. ² Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ëjaëre sejëna, de'o joyopi capi:

“Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë soise'e neja'cohua'ire.”

³ Caëna, aima'pë Maija'quëre seni tëjini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë secacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Paire Yëhuoye

⁴ Maija'quë joyopi jëjo saoquëna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saë'ë, Seleucia daripëna saicohua'ipi. Jaropi jai yohuëna aya mëni Chipre hue'e saodohuëna saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona ti'ani judío pai tsi'si huë'ñana Maija'quë coca quëa huëohuë. Juan iohua'ire cocasi'i caquë saisiquëje iohua'i ja're paji'i. ⁶ Si'a saodohuë quëarojaijë Pafos daripëna sa ti'ahuë. Ti'ani jarona ñahuë, Israel paipi dahuëpi Barjesús hue'equëre. Jaëpi Maija'quë cocare cayë caquë paire cosoquë yo'oquë paji'i. ⁷ Jaë dahuëpi Sergio Paulo ta'ñe asaquë ja're pai ëjaë ja're paji'i. Pa'ina, pai ëjaëpi Bernabére cui'ne Saulore quërëjaija'cohua'ire jëjo saopi, Maija'quë coca quëajëna, asayere yë. ⁸ Jaje yo'oquëta'are griego pai coca cato Elimas hue'equëpi dahuëpi pai ëjaë sehuoyere ësequë Bernabére cui'ne Saulore sañope capi. ⁹ Caquëna, Saulopi Pablo hue'equëpi Maija'quë joyo timësiquëpi ite ai ñani, ¹⁰ capi:

“¡Cosou, co'aquërepa, huati mamaquë si'aye de'oyere sañope yo'oquë ai! ¿Je yëhua Ëjaëre sañope yo'oye jëoja'quë a'ni, më'ë? ¹¹ Yure Maija'quëpi më'ëre si'sesipi. Si'sequëna, tsoe mu'seña ñama'ë pa'i cui'ne ëse miañeje ñama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë.”

Ca macarepa Elimas ñama'quë de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquë de'oni. Ja maca ite jëtëna tse'ejë cuaja'cohua'ini co'epi. ¹² Jare ñani ai de'oyere pa'ë, Ëjaë aye ye'yaye cuasaquë pai ëjaë sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquíare Pa'iyë Pisidia Yejare

¹³ Pablo cui'ne ite cöcohua'i jai yohuëna aya mëni Pafos daripë jëoni Perge daripëna ti'ahuë, Perge daripë Panfilia yeja quë'ro acona. Jarona Juan jëoni Jerusalénna co'ipi.

¹⁴ Perge sa sani Pisidia yeja quë'ro daripëna Antioquíana ti'ahuë. Ti'ani huajë mu'se

pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacani ja'ruhuë. ¹⁵ Ja'runi ñu'ijëna, tsi'si huë'e ëjaohua'ipi cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyasi pëpë ña tëjini cahuë:

“A'yë dohuë, paire yëhuoye pa'ito quëajë'ë, yurepi.”

¹⁶ Carena, ja maca Pablo huëni nēcani jëtëpi cama'pë caquë ja'jëni capi:

“Ëmëohua'i Israel pai cui'ne si'aohua'i yequë pai Maija'quëre ca'racohua'i asajë'ë.

¹⁷ Israel pai Diusupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni jaohua'ija'a jai pai jojo saiye nepi, yequë pai yeja Egíptore pa'i maca cui'ne ja jeteyo'je i tutupi yo'oquë etopi, ja yeja pa'isicohua'ire. ¹⁸ Etouna, Israel paipi cuarenta ometëca pai peo hue'ña cuenesi yejaja'a cu'ijë yo'ojëna, Maija'quëpi iohua'ire de'oye ñacajji'i, yo'o jujama'ë. ¹⁹ Jaje yo'oquë siete tsëcapëarepa Canaán yeja pa'icohua'ire nejopi, jaohua'i yejare mai aipëna isisi'i caquë. ²⁰ Si'aye iye yo'oye cato cuatrocientos cincuenta ometëca paji'i. Ja pa'isi jeteyo'je yureta'a Maija'quëpi Israel pai yo'oyere ñani ca tëji ëjaohua'ire isipi, Maija'quëre quëacaiquë Samuel pa'i macaja'a. ²¹ Jaje yo'oye pa'ina, yureta'a sei'ë, yëquëre cuañe ëjaëre pare necajjë'ë cajë. Sejëna, Maija'quëpi Cis mamaquë Saúl ni pai ëjaëre necajji'i, cuarenta ometëca iohua'ire cuañeja'quëre. Jaë cato Benjamín tsëcapë aquë paji'i. ²² Pa'ina, jeteyo'je Maija'quëpi Saúlre pai ëjaërepa pa'iye jioni Davidna isipi, pai ëjaërepa pa'iye. Davidni Maija'quë capi, ñeje: ‘Isaí mamaquë David cato yë'ë yëyere yo'osi'i cuasaji. Jaje pa'ipi, yë'ë ña hue'ñaje de'oye yo'oquë api.’ ²³ Jaje pa'ina, i ca nëose'eje pa'ye Israel paire huasosi'i caquë jëjo daopi, Jesure. Jesús cato David tsëcapë aquë paji'i. ²⁴ Ja yë'ta'a Jesús daima'në Juanpi si'a Israel paire Maija'quë coca quëapi. Quëaquë capi, ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëjë'ë. Ponëjëna, oco doye pa'iji. ²⁵ Casiquëpi jë'në i pani tëjiye ti'aguëna, capi Juan: ‘Yë'ë mësaru cuasayeje pa'i peoyë. Yë'ë pa'isi jeteyo'je tel'i jerepa pa'ipi daiji. Jaëre yë'ë i zapato dutacaiyeque peoquëpi, teaye pa'i a'ë.’

²⁶ Jaje pa'iye sête ëmëohua'i Maija'quë do'ijë Abraham tsëcapë acohua'i, cui'ne mësaru ti'ohua'i, Maija'quëre ca'rajë i yëyeje pa'icohua'i, iye huaso coca mësaru asa ja'ñere jëjo daose'e a'ë. ²⁷ Jerusalén pa'icohua'i cui'ne iohua'i ëjaohua'ije Jesure huesëjë coa paije pa'ire ñahuë. Ñajë cui'ne huajë mu'seña ñape pai tsi'si huë'epi Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere ñanije asa ti'añe pahué. Pajë jare iohua'ipi Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere yo'o ti'acaë'ë, Jesure huani jeo maca. ²⁸ Jesús co'aye yo'ose'ere ti'ama'pëta'a Jesure huani jeonere Pilatopi soldado paina cuañejaquë cajë sei'ë. ²⁹ Ja jeteyo'je yureta'a si'aye iye yo'o ja'ñere toyase'e cayere yo'o tëjini soquë sarahua dequëni casani yejana tahuë. ³⁰ Jaje yo'osiquëta'are Maija'quëpi ite huajëquëre huëopi. ³¹ Huëosiquëpi Jesús jai so mu'seña ñaiquë iñopi, i ja're coní Galileapi Jerusalénna saina, saisicohua'ire. Yure jaohua'ipi i coca quëacohua'i pa'iyë.

³² Jaje pa'iye sête yëquë mësarute de'o cocare quëayë, mai aiohua'ire ca nëose'ere yo'o ti'api, mai pa'i maca i ca nëosi tsëcapë acohua'ina. ³³ Ja i ca nëose'ere yo'o ti'aguë Jesure ju'isiquëni huajëquëre huëopi, Maija'quëpi. Salmos cayaye acore toyase'eje pa'ye yo'opi. Japi caji, ñeje: ‘Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Yurepi yë'ë më'ë ja'quë a'ë.’ ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë yequë hue'ña toyase'ëja'a capi: ‘Davidre isija'quë a'ë, ca nëose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nëose'ere isija'quë a'ë, më'ëre.’ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëpi quëapi, ju'isiquëpi huëi ja'ñe cui'ne i capë ja'juñe pa ja'ñe. ³⁵ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji: ‘Më'ë jo'yaë de'oquërepa capë ja'ju huesëye më'ëpi ëseja'quë a'ë.’ ³⁶ De'oji, yure jaje pa'iye sête casi'i. David cato Maija'quë ite cuañese'eje pa'ye i paire necani tëjini juni huesëpi, i aiohua'i ju'ise'eje pa'ye. Jaje juni i capë ja'ju huesëpi. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are jaë, Maija'quë huëosiquë Jesús capë cato ja'juñe papi. ³⁸⁻³⁹ Jaje pa'iye sête mësaru Maija'quë do'ijëpi asaye pa'iji, Jesuja'a co'aye yo'ose'e oni yeje cuañoñe pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e oni yejeje pase'ere Jesure ire pare asacohua'ire oni yejeje pa'iji, itire pa'ë. ⁴⁰ De'hua ñajë'ë, mësaruna Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e tomequë iohua'i toyase'e cato caji:

⁴¹ Nuñere pare ñajëta'a co'aji cajë coecohua'i, ne huesëjë'ë.

Mësarü pa'i mu'seña yë'ëpi co'amañare nequëna,

Yecohua'ipi mësarute quëatoje care payë cajë sehuocaiye paja'cohua'i a'ë."

⁴² Judío pa'i tsi'si huë'ëpi Pablo cui'ne i cajeohua'i coní etajëna, tsi'nëna, judío pairepa peocohua'ipi cahuë: Yequë semana huajë mu'se pa'ina, cui'nare quëajë'ë, yëquëre. ⁴³ Ca tējisi maca tsi'si huë'ëpi Pablo cui'ne Bernabé saijëna, jai pa'i judío paipi cui'ne judío pa'i peocohua'ipi judío ye'yayena huero ye'yesicohua'ipi iohua'i ja're saë'ë. Saijëna, iohua'ipi yëhuojë cahuë. Nuñerepa Maija'quë mësarute oi soise'ere pa'ijë'ë, yo'o ju-jama'pë.

⁴⁴ Casicohua'ipi yequë semana huajë mu'se ti'aëna, ja daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i tsi'siye ja'i maca jai pa'i tsi'sihuë, Maija'quë coca asañu'u cajë. ⁴⁵ Tsi'sijëna, ñani Israel paipi ësejë oijë Pablo ai co'aquë api sañope ca huëohuë. ⁴⁶ Cajëna, Pablopí cui'ne Bernabépi quëcojë sañope cahuë, iohua'ire:

"Mësarü judío pa'ini du'ru macarepa Maija'quë coca quëaye pa'iji. Pa'isiconi mësarupi coejë cui'ne ti pani huesëyere paye cuasama'pëna, yure cato judío pa'i peocohua'ina sani quëaye pa'iji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Ejaëpi yëquëre cuañequë capi:

Si'a paire miacaija'quëre jeoñë, mësarute.

Yë'ë huaso cocare si'a huë'ña so'o pa'icohua'ire quëacaijë'ë."

⁴⁸ Jaje caquëna, asani judío pa'i peocohua'ipi sihuajë si'aohua'i Maija'quë coca ai de'oye a'ë, cajë ti pani huesëyere ti'aja'cohua'i a'ë, caquë ña nëosicohua'ipi sehuohuë.

⁴⁹ Sehuojëna, jaje Maija'quë coca quëahuë, ja yeja pa'icohua'ire. ⁵⁰ Jaje sehuojëta'are judío paipi Pablore cui'ne Bernabé eto saon'u'u cajë, de'o nomiohua'i ja're cui'ne de'o emëohua'ire cui'ne iti daripë ëjaohua'i ja're coca cahuë, sañope jaohua'ire yo'oñu'u cajë cani sañope yo'ojë etohuë. ⁵¹ Etorena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore ti'to tohuë, jaohua'i yo'oyere sañope cayere iñojë. Jaje yo'oni Iconiana saë'ë. ⁵² Jaje pa'iquëta'are iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o joyopi iohua'i ja're pa'ina.

14

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'iyë

¹ Pablopí cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío pa'i tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëajëna, jai pa'i judío pa'i cui'ne judío pa'i peocohua'i sehuohuë. ² Sehuojëna, judío pa'i sehuoma'cohua'ipi sañope yo'ojajë cajë judío pa'i peocohua'ire cuañejëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa huëohuë. ³ Jaje co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi pa'i yo'o ti'a ma'ñe yo'o tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Maija'quë oiye iohua'i quëaye do'i quë'yerepa pa'iyë iño'pi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío pa'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Ejaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. ⁵ Jaje cajë pa'ijëna, judío paipi cui'ne judío pa'i peocohua'ipi Pablore cui'ne Bernabé co'aye yo'ojë quëna pëapi jea jo'añu'u cajë iti daripë ëjaohua'i ja're coca cani te'e jaje yo'oye de'o'ji, cuasa nëohuë. ⁶ Cuasa nëose'ere asani Pablopí cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'iyena. ⁷ Catini jarojë quëahuë, de'o cocare.

Pablore Quëna Pëapi Jëañë

⁸ Litra daripëre te'i emë tsi'nëna cu'ima'quë ai de'osiquëpi paji'i, coa ñu'iquëpi. ⁹ Coa ñu'iquëpi Pablo quëayere asaquë Maija'quëpi yë'ëre ne co'yaye pa'iji cuasaquë ñuji'i. Nu'ina, Pablopí i jaje Maija'quëre cuasaye asani ¹⁰ ai tutu capi:

"Huëni nëcajë'ë."

Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nëcani cu'i huëopi. ¹¹ Jaje Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:

“Diusuohua'ipi pajje pa'iohua'i de'oni mai quë'rona cajeni yo'oyë.”

¹² Cajë Bernabéni diusu Zeus hue'yohuë. Hue'yojë Pabloni iti coca ca do'ire Hermes hue'yohuë. Litra paj diusu mamire hue'yohuë. ¹³ Ja maca yureta'a paj daripë caca sa'ro yë'quë macare diusu Zeuste se huë'e paquëpi iti huë'e ñacai ëjaëpi duruhuequëre cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jëjo saocohua'ire de'ocohua'ire pa'ni caquë sesi'i, caquë yo'opi. Yo'oquëna, yecohua'ije i ja're señu'u, cajë yo'ohuë. Yo'ojë iohua'i ai yo'ojë pacohua'ini nëicohua'ire huani coa isijë señu'u, cajë yo'ohuë. ¹⁴ Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablopì co'aji, ja yo'oye cajë. Ju'i cañana co'rëjë, cuijë sa tomejaë'ë, iohua'i jopona. ¹⁵ Ñeje cuihuë:

“¿Merepa mësarù jaje yo'oye'ni? Yëquë cato mësarujë pa'iohua'i a'ë. Yure mësarù coa yo'oye jëoni Maija'quë iti yeja, ma'tëmo, jai tsiaya cui'ne si'aye iote pa'iye de'huasiquëre pani sehuoni pa'ijajë cajë quëañu'u cajë daisicohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'seña cato iohua'ise'e iohua'i yëyeje yo'ojë pa'ijajë caquë ñapi, Maija'quë. ¹⁷ Jaje yo'ojë pa'itojë Maija'quëpi de'oye yo'oyeja'a iñopi, yë'ë pa'iye caquë. Jaje pa'ina, ipi mësarute oco cui'ne de'oye quëquëna tëaye cui'ne aïne cui'ne sihuajë pa'iye isiji.”

¹⁸ Jaje si'aye canije ai yo'ojë maña duruhuequëre huaiye pajë'ë, cajë ësehuë, diusuohua'ire isijë señu'u cajë yo'ocohua'ire.

¹⁹ Jaje yo'ojë ca maca da titahuë, Israel paj, Antioquía yeja cui'ne Iconia yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi titani tiñe cuasayena paire ponahuë. Ponarena, Pablöre quëna pëapi jea jo'ahuë. Jea jo'ani huani jëohuë, cuasajë paj pa'i daripë hue'sena quëre etohuë.

²⁰ Quëre jeorena, sehuosicohua'ipi i ui hue'ñana tsi'sini nëcajëna, huëji'i. Huëni paj daripëna cacapi. Cacasiquëpi ñatasi mu'se Bernabé ja're conì Derbe daripëna saë'ë.

²¹ Sani jaro Derbena de'o coca quëajëna, jai paj sehuohuë. Sehuorena, ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquía darina co'ihuë. ²² Co'ini, jaro sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pë ñese tuijë'ë, cahuë. Cajë cui'ne Maija'quëre cuasare pajë pa'ijë'ë, cahuë. Jaje cajë cui'ne yequeje cahuë, Maija'quë cuañe te'tena cacañu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji. ²³ Jaje cajë cui'ne yequeje sehuosicohua'i tsëcapëa ñape iohua'i ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire nehuë. Neni ao aima'cohua'ipi Maija'quëre sejë yo'o tëjini icohua'ire de'oye ñacajë'ë, cajë Maija'quëre secacaë'ë, iohua'i sehuosiquëna.

Antioquíana Pablopì Cui'ne Bernabépi Co'iye

²⁴ Pisidia yeja sa tëto sani Panfilia yejana ti'ahuë. ²⁵ Ti'ani Perge yeja pa'icohua'ire de'o coca quëahuë. Quëa tëjini Antalia daripëna saë'ë. ²⁶ Sani jarona yureta'a yohuëna aya mëni Antioquíana, Maija'quë oiye ayepi necajë'ë cajë cuañe sitona, iohua'i de'oye iti case'eje ne tëji sitona co'ihuë. ²⁷ Co'ini Antioquíana titani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'quë iohua'i ja're conì yo'oquëna, Èjaëpi judío paj peocohua'ipi sehuojajë caquë jato sa'rojë pa'iore hui'yocaquëna, de'oye sehuose'ere quëahuë. ²⁸ Quëasicohua'ipi sehuosicohua'i ja're conì iti macana pëani tsoe paë'ë, jarote.

15

Jerusalénna Tsi'siye

¹ Ja mu'seña Judeapi Antioquíana cayao maña saiscohua'ipi Maija'quë do'ijëre ye'yajë cahuë huaso cuañone peoji, Moisés cuañese'ere yo'oma'pë pani, ca'ni tëama'pë pani, cahuë. ² Jaje cajëna, Pablopì cui'ne Bernabépi conì iohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojë cahuë. Jaje yo'ojë cajëna, Pablöre, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna sani Jesús jëjo saocohua'i ja're cui'ne ja daripë sehuosicohua'i ëjaohua'i ja're ca'ni tëaye ayere coca caja'cohua'ire jëjo saon'u, cani jëjo saohuë.

³ Antioquía daripë sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jëjo saojëna, saicohua'ipi Fenicia yejaja'a cui'ne Samaria yejaja'a sa saijë quëahuë, judío paj peocohua'ipi ja'në itire pa'ë

cuasajë pa'ise'ere jeoconi Maija'quëre sehuose'ere quëajëna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahuë.

⁴ Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé tì'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi conì de'oye pëpahuë. Pëparena, pa'ijë si'aye Maija'quë iohua'i ja're yo'ose'ere quëahuë. ⁵ Quëajëna, fariseo acohua'ipi Maija'quëre sehuosicohua'ipi huëni nëcani cahuë:

“Yequë paipi sehuosicohua'ire ca'ni tëaye pa'iji. Ja maca Moisés cuñese'ere yo'o tì'ajë'ë, cuñeñe pa'iji.”

⁶ Cajëna, asani ja maca Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sihuë, fariseo acohua'i case'ere sa'ñe coca cajë asa'nu'u cajë. ⁷ Jajë cajë tsi'sisicohua'ipi ai sa'ñe ca tëji maca Pedropi huëni nëcani capi:

“Maija'quë do'ijë mësarupi ta'ñe asayë, yë'ere mësarü aquëni Maija'quëpi jo'ya nese'e tsoe hue'ña i huaso cocare judío paì peocohua'ina quëaquëna, jaohua'ipi itire pa'ë cajë sehujajë caquë. ⁸ Maija'quë paì jo'ña cuasaye ñaquëpi yë'ë tsecohua'ire neñë caquë iñoquë, de'o joyore isipi, judío paì peocohua'ina maire isise'eje pa'ye. ⁹ Jajë pa'ina, Maija'quë cato jaohua'ire cui'ne maire tì'ne pa'iohua'ire ña'ne pa'ji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji. Jajë pa'ina, Maija'quëre cuasa do'ija'a de'o jo'ña tsoa to'caji'i, jaohua'ireje. ¹⁰ Yure jajë pa'ito, ¿me yo'ojë Maija'quë yo'oyere sa'ñope uihuaye'ni, sehuosicohua'ina dëquëcoje pa'iore hue'ocaijë maije cui'ne mai aipëje yo'o tì'a'ne pase'ere? ¹¹ Jajë pa'ina, yëquë cato cuasayë jaohua'ire huasose'eje pa'yepi yëquëreje Ejaë Jesús oi coa isiyepi huasopi cuasayë.”

¹² Caquëna, si'aohua'i jo'cua jeoni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahuë. Iohua'i ja're Maija'quë pa'ì cocaina, yequë mu'seña pa'ì ja'ñe iño'se'e cui'ne paì yo'o tì'a ma'ñe yo'ose'e quëajëna, asahuë. ¹³ Ja maca quëa tëjijëna, Santiagopi capi:

“Maija'quë do'ijë asajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi judío paì peocohua'ire de'oye yo'ocai jaohua'i acohua'ini sahuani i paìrepa pa'ija'cohua'ire nese'ere Simónpi maire quëaquëna, asahuë. ¹⁵ Jajë pa'ina, iye toyase'e cato Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje pa'ye yo'ose'e a'ë. Jajë pa'ina, ñeje caji, toyase'e:

¹⁶ Ja jeteyo'je co'ì conì

David huë'e taìsìcore ne de'huacasi'i

Cui'ne io co'a de'ose'e si'aye ne de'huasi'i.

¹⁷ Ne de'huaëna, ëjaëre judío paì co'ejajë, yë'ë mami secohua'ì judío paì peocohua'ì ja're.

¹⁸ Tsoe hue'ña iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi, ëjaëpi isipi iye coca.

¹⁹ Jajë pa'ina, yë'ë cato cayë, judío paì peocohua'ipi ja'në itire pa'ë cuasase'ere jeoni Maija'quëni tuicohua'ire cuñese'ere yo'ojë'ë cajë cuñeñe peoji. ²⁰ Jajë pa'ina, coa iyese'e yo'oma'pë pa'ijë'ë cajë toyase'e tsoe tì'api. Paì de'huasi diasure isisi hua'ire aima'pë pa'ijë'ë, ëmëre cui'ne nomiore coa yo'orojaima'pë pa'ijë'ë, quio hue'asicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, panita'a tsie aima'pë pa'ijë'ë. ²¹ Ja maña toya'nu'u, Moisés cuñese'e cato tsoe hue'ñapi paì ñape daripëa pa'icohua'ire quëajë pa'iyë, huajë mu'seña ñape tsi'si huë'ñapi itì toyase'ere ñajë. Jajë pa'ito me airepa caye'ni.”

Judío Paì Peocohua'ina Toyani Jëjo Saose'e

²² Ja maca yureta'a Antioquíana iohua'i acohua'ini sahuani Pablo cui'ne Bernabé ja're jëjo saon'u, cajë si'a sehuosicohua'i. Sehuosicohua'i ëjaohua'i cui'ne Jesús jëjo saocohua'i te'e cuasahuë. Cuasani yo'ojë Judas hue'equëni, jare ipi yequë mami Barsabás hue'equëni cui'ne Silasni saija'cohua'ire nehuë, de'ocohua'ire pare. ²³ Neni jaohua'i ja're ñeje toyasicore jëjo saohuë:

“Yëquë Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi mësarü a'yëohua'ije pa'iohua'ipi mësarute yëquë yo'je tsije pa'iohua'ire cuasajë judío paì peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayë, jaro Antioquía daripë, cui'ne Siria cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire.

²⁴ Cui'ne yëquë jëjo saoma'cohua'ipi iñopi. Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojë huesë ëaye ca co'me huesojëna, ai yo'ojë asahuë. ²⁵⁻²⁶ Jaje pa'ina, asani si'aohua'i jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute yëquë acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire neñu'u cani nehuë, yëquë ai oicohua'i Pablo cui'ne Bernabé ja're sai ja'cohua'ire, ju'iñe pa'itoje quëcojë Jesucristo coca do'ire quëarojaicohua'i ja're sai ja'cohua'ire. ²⁷ Jaje yo'osicohua'ipi yure mësar quërona jëjo saoyë, Judasre cui'ne Silasre mësar ja're te'e tsiarepa ñajë coca si'aye quëaja'cohua'ire, yëquë quëase'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, de'o joyoje de'oji, jaje yo'oye caquëna, ñaquëna, yëquëjë mësarute jaiye yo'ojë'ë cajë cuañeñe peoyë. Coa do'i quë'yese'e yo'ojë'ë caye yëyë, iyese'e: ²⁹ Pai de'huasi diusuna isisi hua'i aima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, tsieje aima'pë pa'ijë'ë, cui'ne ëmëpi nomiohua'ire coa yo'orójaiñe yo'oma'pë pa'ijë'ë, nomioje ëmëohua'ire coa yo'orójaiñe yo'oma'o pa'ijë'ë. Iye case'ere yo'oni mësar de'oye pa'ija'cohua'i a'ë. De'oye pa'ijë'ë. Ca tëjihuë.”

³⁰ Ja maca sai huëoni pëpa tëjini yureta'a Antioquíana saë'ë. Sani ti'ani sehuosicohua'ire tsi'soni toyasicore isihuë. ³¹ Isirena, sehuosicohua'ipi toyase'ere ñajë cajëna, asajë jai pai sihuahuë, ite yëhuoyere asajë. ³² Sihuajë asajëna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quë caye asani quëacai tutu pacohua'ipi ai tsoe quëahuë, yëhuojë. Jaje yëhuojëna, asa huajëjë jerepa tutu quë'i joñoa paë'ë. ³³ Jaje quëajë pani tëjirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacajë'ë si'aohua'ire mësarute jëjo daosicohua'ire cajë pëpa tëjihuë, co'ija'cohua'ire. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are Silasse'e de'oji pëaye cuasani pëapi. ³⁵ Pëaquëna, cui'ne Pablojë cui'ne Bernabéjë pëahuë, Antioquíana, Maija'quë coca ye'yajë cui'ne quëarojaijë yo'oja'cohua'ipi. Pëarena, jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i ja're cono yo'ohuë, iti co'amaña.

Maija'quë Coca Quëasi'i Caquë Pablo Cayaye Acore Saise'e

³⁶ Ai tsoe pa'iquëpi Pablo capi, Bernabére:

“Sehuosicohua'ire tijupë do'i sani ñaño'u, mai ja'në Ëjaë coca quëasi daripëana. ¿Me pa'iyë'ni?”

³⁷ Caquëna, Bernabépi Juanre yequë mami Marco hue'equëre saño'u capi. ³⁸ Caquëna, Pablopí ësepi, saye. Jaë Marcopí ja'nëje Panfiliana i yo'oye jëconí te'e nema'ë yo'osiquëre me caquë. ³⁹ Jaje pa'ina, te'e cuasaye peoquëna, te'ohua'ise'e huahuë. Huani Bernabépi Marcopí sapi. Saquë jai yohuëna aya mëni Chiprena saë'ë. ⁴⁰ Saijëna, Pablopí ite coja'quëre Silasni ti'api. Ti'aëna, sehuosicohua'ipi Maija'quëre secacatena, etani saji'i. ⁴¹ Saiquëpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa tëto sai Maija'quëre sehuosicohua'ire quëa huasoquë cuji'i.

16

Timoteopi Pablöre, Silasre Cq Huëoye

¹ Pablopí Derbena cui'ne Listrana ti'ani jaron a Timoteore ñapi. Judío nomioipi sehuosico mamaquëni cui'ne i pëca ja'quëpi griego pai paji'i. ² Jaje pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'oquë api cahuë, Lистра cui'ne Iconia pa'icohua'ipi. ³ Jaje caquëni Pablopí ite coja'quëre sasi'i, cuasaquë. Ja yë'ta'a sama'në Timoteo ca'nihuëre yëto tëapi, judío pai i saija'to pa'icohua'ipi co'aye cama'cohua'ini caquë. Cui'ne si'aohua'i Timoteore griego pai mamaquë api, asa do'ire jaje yo'opi. ⁴ Jaje yo'osi jeteyo'je si'a daripëa maña iohua'i sa saiyeje pa'ye Jesús jëjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i ëjaohua'i case'ere quëahuë, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojë'ë cajë. ⁵ Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'ipi iohua'i sehuose'ere itire pa'ë asajë tutu quë'i joñoa paë'ë. Pa'ijëna, mu'seña ñape jai pai sehuojë jai saë'ë.

Pablo Cqni Ñañe Macedonia Aquëre

⁶ De'o joyopi Asia yejana Maija'quë coca quëaye ëse do'ire Frigia yeja cui'ne Galacia yeja sa tëto sani, ⁷ Misia yeja niamona ti'ahuë. Ti'ani jaron Bitinia saño'u cuasahuë.

Cuasajëta'are Jesús joyopi ësepi. ⁸ Ësequëna, Misia yejaje sa tëto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuë. ⁹ Cajeni jàrona Pablopi canì ñapi, te'i Macedonia aquëpi nëcaquë ìte yëquëre dani cõcaijë'ë caquëna. ¹⁰ Jaje Pablopi canì ñaëna, jaro Macedoniana de'o coca quëaye pa'iji caquë Maija'quëpi soiji cajë ne de'huahuë, sañu'u cajë.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'iyë

¹¹ Troas yo sa'rona aya mëisicohua'ipi te'e mu'serepa saë'ë, Samotracia saodohuëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna tì'ahuë. ¹² Tì'ani jaropi Filiposna saë'ë, romano paì daripëna. Jaro Macedonia yeja ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani jàrona pëahuë, tsoe mu'seña maña. ¹³ Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, paì daripëpi hue'sena etani saë'ë. Tsiaya tē'tëpa quë'rona sani cuasahuë, judío paì Maija'quëre se hue'ña'ë. Ìño cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire ìti maca tsi'sini ñu'icohua'ire. ¹⁴ Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira daripë paìopi, jai do'i caña ma ja'ñe ìsicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai Pablo cayese'e asao, si'aye ì quëaye. Jao cato Maija'quëre seco paco'ë. ¹⁵ Jaje pa'ioipi io tsëcapë ja're conì oco do cuañoni yëquëre cao:

“Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajë'ë.”

Jaje caco ai seona, io huë'ena sani pëahuë.

¹⁶ Pëasicohua'ipi te'e mu'se Maija'quëre se hue'ñana saijë te'o nomi tsio ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'econì tì'ahuë. Jaje pa'ioipi io ëjaohua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'ipi. Io cato ìohua'i jo'yao paco'ë. ¹⁷ Jaje pa'ioipi Pablöre cui'ne yëquëre pe'te huëoni pe'teco cuio:

“ìicohua'i cato Diusu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi mësarute huaso cocare pare quëayë!”

¹⁸ Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojaiona, yo'o jujani Pablopi co'ye ponëni ìote ta'ñe ca cocare capi:

“Jesucristo mamipi cuañeñë, icore jëoni etani saijë'ë, co'a joyo.”

Ca macarepa jare ìti macapi co'a joyo ìote etani saji'i.

¹⁹ Jaje huatipi etaëna, io ëjaohua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji cuasajë Pablöre cui'ne Silasre tseahuë. Tseani co'amaña huero hue'ñana sahuë, ja daripë ëjaohua'i quë'rona.

²⁰ Dani ëjaohua'ire cahuë:

“Icohua'i Israel paì a'ë. Jaohua'ipi mai daripë ai josa yo'oyë. ²¹ Israel paì yo'oyere ye'yayë, jaohua'i. ¿Me mai romano paì ìohua'i caye asani yo'oye'ni?”

²² Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuë. Cajëna, ja daripë paì yo'oye ñacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejë'ë, cuañehuë. ²³ Cuañejëna, ai si'sehuë. Si'se tējini co hue'ñana sani cosicohua'ire ñaquëre de'hua ñajë'ë, icohua'ire cajë cuañeni co huesohuë.

²⁴ Cuañerena, asani ai sa'nahuë tu'rihuëna sani copi. Conì soquë totona cõña nesiconanëcañoa jua nëoni hueñopi.

²⁵ Hueñosicohua'ipi ñu'ijë jopo ñami pa'ina, Pablopi cui'ne Silaspi conì Maija'quëre sejë cui'ne jējë yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuë. ²⁶ Ja macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cuecona, co hue'ña eta sa'noapi si'aye hui'yo sao, cui'ne paìre quëna meapi huese'eje tōme sapi, peo hue'ña. ²⁷ Ja maca cosicohua'ire ñaquëpi sëtani hui'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani cosicohua'ipi tsoe etahuë cuasaquë ì hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquë yo'opi. ²⁸ Yo'oquëna, Pablopi tutu capi:

“Yo'oma'ë. Si'aohua'i yëquë iye macare pa'iyë.”

²⁹ Caquëna, asani miañe dajë'ë canì tsasiquë ca'raquë huë'huë cacani Pablo cui'ne Silas quëo quë'rona do're ja'rupi. ³⁰ Yo'o tējini huëni nëcani Pablöre cui'ne Silasre etonì seji'i:

“¿Huasosiquë pa'iyë canì me yo'oye pa'iquë'ni, yë'ë?”

³¹ Seina cahuë:

“Jesucristoni sehuojë. Sehuoni huasosiquë pa'ija'quë a'ë, më. Cui'ne më huë' acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

³² Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huë' acohua'ire mai Ejaë cocare quëahuë. ³³ Jare iti quëa tëji maca, cosicohua'ire ñaquëpi Pablöre cui'ne Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huë' acohua'i oco do cuañohuë. ³⁴ Do tëjisi maca tumanı Pablöre cui'ne Silasre i huë'ena sani aopi. I cui'ne i tsëcapë acohua'i Maija'quëre sehuosicohua'i pa'ijë ai sihuahuë.

³⁵ Nea huë'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre eto saojë'ë cajë cosicohua'ire ñaquëre quëaja'a soldado paire jëjo daohuë. ³⁶ Sani quëarena, cosicohua'ire ñaquëpi capi, Pablöre:

“Pai yo'oye ñacohua'ipi yë'ere mësarute eto saojë'ë, cuañehuë. Jaje pa'iyë sëtë señajë de'oye saijë'ë, yure.”

³⁷ Caquëna, Pablöpı capi:

“Quëañu'u cajë daisicohua'ire soldado paire yëquë romano paini mësarı ti co'aye yo'ose'eje cama'pë do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna, si'sehuë. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerëpa etoñu'u cayë? Jaje yo'oye coeyë, iti yëquëre cosicohua'ipi dani eto saojajë.”

³⁸ Caquëna, soldado paipi sani romano pai a'ë, quëarena, pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi quëquëhuë. ³⁹ Quëquësicohua'ipi dani pai yo'oye ca de'hua ëjaohua'ipi yëquë mësarute co'aye yo'ose'e oijë'ë cajë sei'ë, Pablöre cui'ne Silasre. Jaje canı etoni iye daripëpi etani saijë'ë cajë sei'ë. ⁴⁰ Setena, Pablöpı cui'ne Silaspi co huë'ñapi etani Lidia huë'ena saë'ë. Sani sehuosicohua'ire ñajë cui'ne jëoma'pë tuijë'ë cajë yëhuo tëjini etani saë'ë.

17

Tesalónica Daripë Acohua'i Sañope Yo'ose'e

¹ Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfıpolis cui'ne Apolonia dari sa sani Tesalónica daripëna tı'ahuë. Tı'arena, jarote Israel pai tsi'si huë'e paji'i. ² Pa'ina, Pablöpı i nonı yo'oröjainë sëtë Israel pai tsi'si huë'ena saji'i, toasö semanarepa huajë mu'se ñape sai iohua'i ja're Maija'quë toyapëre ñaquë iti cayeje pa'ye, ³ caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi cui'naëpi huajëquë huëiye pa'iji. “Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús i api, maire huasoquë.”

⁴ Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna tsiohuë. Cui'ne jai pai Maija'quëre secohua'ipi griego paıje sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ijë sehuohuë. ⁵ Jaje sehuojëna, ñani oijë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë co'a nëcarojaicohua'ini tsi'sohuë, jaohua'ipi ca huëojëna, si'a pai daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni jösa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna, tsi'sisicohua'ipi Pablönı cui'ne Silasni coejë Jasón huë'ena tomezani cacani jösa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isiñu'u cajë. ⁶ Yo'ojëna, iohua'i cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasónni cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjaohua'i quërona sahuë. Sani cuijë cahuë:

“Icohua'ipi si'a huë'ña pa'icohua'ire tiñe pa'iyena pönajë yo'ocohua'ipi iñoje dani yo'oyë. ⁷ Yo'ojëna, Jasónpi iohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi. Jaje yo'ocohua'i si'aohua'i César si'a pai ëjaë cuañese'ere sañope yo'oyë. Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë.”

⁸ Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne iohua'i ëjaohua'ipi asani zja jerepa yo'ocohua'i a'ni? cuasa huëohuë. ⁹ Cuasajëta'are Jasónpi cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ipi mësarı cuañeñe tı'acaija'cohua'i a'ë canı curiquëre isi nëoni eto cuañohuë.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

¹⁰ Ja ñami sehuosicohua'ipi esa Berea daripëna saijë'ë cajë jëjo saohuë, Pablöre cui'ne Silasre. Jëjo saojëna, saısicohua'ipi tı'ani Israel pai tsi'si huë'ena cacahuë. ¹¹ Berea

acohua'i Israel pa'i de'o pa'i paë'ë. Tesalónica pa'ire sa tēto saiscōhua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quēaye de'oye asajē nuñerepa quēaquē cajē si'a mu'señapi Maija'quē toyapēre ñahuē. ¹² Jaje yo'ojē jai pa'i Israel pa'i acohua'ipi sehuohuē. Sehuojēna, cui'ne griego pa'i emēohua'i cui'ne ēja nomiohua'ijē sehuohuē. ¹³ Sehuojēna, Pablopī Bereana Maija'quē coca quēaquē pa'iji asani Tesalónica Israel pa'ipi Bereana dani Pablōre pa'ipi jōsa yo'o ja'ñe ne huēohuē. ¹⁴ Jaje yo'o huēojēna, sehuosicōhua'ipi Pablōre esa eto saohuē, jai tsiaya tē'tēpa quē'rona. Jējo saojēna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi cōni pēahuē, Bereana. ¹⁵ Pēarena, Pablōre cōni saijē sasicohua'ipi Atenas daripēja'a jēojani co'ihuē. Co'ijē Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daijē'ë case'ere dani quēahuē.

Pablopī Atenas Daripēre Pa'iyē

¹⁶ Pablopī Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripēpi pa'i utequē si'a hue'ña pa'i de'huasi diusure pase'e pa'ijēna, ñaquē oji'i, co'ayerēpa yo'oye'ni cuasaquē. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel pa'i tsi'si huē'ena cacaquē Israel pa'i ja're cui'ne Maija'quēre secōhua'i ja're cōni capi. Caquē cui'ne si'a mu'señapi huero hue'ñana tsi'sisicōhua'ireje yēhuoquē capi. ¹⁸ Caquēna, pa'i pa'iyē asacōhua'i epicúreos pa'ipi cui'ne estoicos pa'ipi ite ca huēoni cajē yecōhua'ipi cahuē:

“¿Iquere iquē caquē'ni, jai cocaē maca?”

Cajēna, yecōhua'ipi cahuē:

“Yequē pa'i diusuohua'i ayere quēacaiquē api cuasayē.”

Jaje cahuē, Pablopī de'o coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquēpi huēise'ere quēaquēna. ¹⁹ Ja maca Pablōre Areópago cutihuēna sahuē, ējaohua'i tsi'si hue'ñana. Sani ite se'ë:

“¿Yēquē asaye yēyē, iquē huajē ye'yaye a'ni, iye mē'ë yēquēre quēaye? ²⁰ Yēquē asa ma'ñere mē'ēpi caquēna, asa jujani ¿iquere mē'ë caye quēaquē'ni? cajē se'ñe, mē'ëre.”

²¹ Atenas pa'ipi cui'ne ti pa'ipi iti maca pa'icōhua'ipi ja'a yo'ose'ere pase'e asacōhua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i sēte jaje cahuē.

²² Cajēna, iohua'i joporepa pa'iquēpi Pablo huēni nēcani Areópago cutihuēpi nēcaquē iohua'ire capi:

“Atenas pa'i yē'ë mēsarute ña'ne cato mēsaru diusuohua'ire cuasañu'u cajē ai yējē yo'ocōhua'i a'ë. ²³ Jaje yo'ocōhua'ini yē'ë mēsaru se hue'ñana cacani iti tēojē se hue'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuē: ‘Ti pa'i ñama'a diusure se hue'ña'ë.’ Jaje pa'ina, yē'ë, ja'ë mēsaru ti ñama'pē se diusu ayere quēaquē a'ë.

²⁴ Jaēpi yeja cui'ne iote pa'iyē nesiquē jaje pa'ina, i api, ma'tēmo cui'ne yeja ējaērepa. Jaje pa'ipi pa'i nesi huē'ñare pa'ima'quē api. ²⁵ Paini necaijē'ë, yē'ëre cama'quē api. I api, maire pa'iyē si'aye yē'eye cui'ne yequē co'amañaje isisiquē.

²⁶ Te'ire pa'ire de'huasiquēpi jaēpi te'ipi jai pa'i daripēja nepi, Maija'quēpi si'a yeja pa'ijajē caquē. Jaje pa'ina, i'ipi iohua'i pa'ija'to cui'ne ite iohua'i co'eja'a macaje ca nēopi. ²⁷ Jaohua'ipi Maija'quē mai quēno macare pa'iquēta'are coa cuasarepa ina co'e ti'ajajē caquē nepi. ²⁸ Jaje pa'ina, mai ina pa'iyē, huajēcōhua'i pa'ijē cu'iyē. Mēsaru aipē ta'ñe coca cacōhua'i case'erepa: ‘Mai cato Maija'quē tsēcapē acohua'i a'ë’. ²⁹ Jaje Maija'quē tsēcapē acohua'i sēte pa'i iohua'i cuasayēpi huēojē curiquēpi, po curiquēpi cui'ne quēnapi de'huase'ere Maija'quēje pa'i api, cuasama'pē pañu'u. ³⁰ Ai tsoe cato Maija'quē pa'i huesējē yo'oye coa ñaquē paj'i. Jaje pa'isiquēta'a yure cato Maija'quē cuañeji, si'a hue'ña pa'icōhua'ire ina sehuojē daijē'ë caquē. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quēpi pa'i yo'ose'e nuñerepa caquē ne de'huaja'a mu'se ca nēopi: Jesu api, ja yo'oye yo'oja'quē, i jo'ya nesiquēpi. Jaje pa'ina, Jesuna cuasaye pa'iji caquē si'aohua'ire iñopi, ju'isiquēni huēoquē.”

³² Jaje ju'isicōhua'i huēiye ayere caquēna, asani cue'cuehuē. Cue'cuejēna, yecōhua'ipi cahuē:

“Yequē mu'se asañu'u, mē'ë caye.”

³³ Cajēna, jaohua'ire quēaye jēopi. ³⁴ Jaje pa'iquēta'are yecōhua'ipi sehuohuē. Sehuoni i ja're cōni tsiohuē. Cui'ne jaohua'i ja're cōni paë'ë, Dionicio. Cui'ne te'e nomio

Dámaris hue'eco paco'ë. Jaohua'i cato Areópago tsëcapë acohua'i paë'ë. Pa'ijëna, cui'ne yecohua'ijë cõni paë'ë, iohua'i ja're cõni.

18

Pablo Corinto Daripëre Pa'ise'e

¹ Jaje yo'o tējini Atenaspi etani Corinto daripëna saji'i, Pablo. ² Jarona te'ire Israel paire Aquilare ti'api. Jaë cato Ponto yeja aquë paji'i. Jaje pa'ipi Pablo ja yë'ta'a ti'ama'në Aquila cui'ne i paco Priscilapi cõni Pontona ti'asicohua'ipi paë'ë. Jaohua'i cato Italiapi etani daisicohua'i paë'ë. Claudio romano pai ëjaëpi si'a Israel pai Roma pa'icohua'i etaye pa'iji caquë cuañequëna, etasicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquë saji'i. ³ Sani iohua'i ja're cõni pëapi. Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huë'ña nequë sëte iohua'i ja're cõni nesi'i caquë pëapi. ⁴ Pëasiquëpi pa'i si'a huajë mu'seña Israel pai tsi'si huë'ena sai quëapi, Israel paire cui'ne yequë paire asare pajajë caquë.

⁵ Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo cõni ti'asi maca Pablopi si'a mu'seña Maija'quë coca quëa huëoni quëaquë judío paire capi. Jesús paji'i, maire huasoquërepa. ⁶ Jaje caquëna, jaohua'ipi ite sañope cajë pë'ë. Pëijëna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere iñosi'i caquë i ju'i care ta'të topi. Ta'të tõi capi, iohua'ire:

“Mësaru do'i pasipi mësaru ne huesëye, yë'ë do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judío pai peocohua'ina sani Maija'quë coca quëaja'quë a'ë.”

⁷ Cani tsi'si huë'ñapi etani Justo huë'ena saji'i, Maija'quëre sequë huë'ena, Israel pai tsi'si huë'e quëno maca pa'i huë'ena. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Israel pai tsi'si huë'e ñacohua'i ëjaërepa Crispo hue'equëpi Maija'quë coca asani sehuopi. Sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i i tsëcapë acohua'ijë sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne Corinto daripë acohua'ijë jai pai sehuohuë. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Ejaëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñaini capi, Pablöre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, coca quëaye, jeoma'ë cajë'ë. ¹⁰ Yë'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yë'ëpi më'ë ja're cõni pa'iyë. Pa'ina, më'ëre paipi co'aye yo'o ti'añe paja'cohua'i a'ë.”

¹¹ Caëna, asani Pablopi Corintona te'e ometëcahuë jopore paja'a pëani pa'i Maija'quë cocare ye'yapi, iohua'ire.

¹² Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya pai ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablöre sañope yo'oñu'u cajë tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, pai yo'oye ca de'hua hue'ñana. ¹³ Sani iohua'i ëjaëre cahuë:

“Iquëpi cuañese'e cayeje pa'ye yo'oma'pë, tiñe Maija'quëre seña pa'iji caquë paire ye'yaquë api.”

¹⁴ Cajëna, asani Pablopi casi'i cuasaquëna, Galiónpi du'ruja'a capi, Israel paire:

“Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jeose'ere yo'ojë catota'a mësaru Israel paire asa catira'huë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësaru cuañeñe ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iyë sëte mësaruse'e ne de'huajë'ë. Mësaru yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë caye coeyë.”

¹⁶ Jaje cani pai yo'ose'e ca de'hua hue'ñapi eto saopi, iohua'ire. ¹⁷ Eto sauna, pai yo'ose'e ca de'hua hue'ña tiña macare pana Sóstenesre tseani tē'cahuë. Jaë cato Israel pai tsi'si huë'e ñacai ëjaë paji'i. Jaje yo'otoje Galión cato co'a ju'i ñañe papi, iohua'i yo'oye.

Pablopi Tijupë Antioquíana Saiye

¹⁸ Ja yë'ta'a Pablo Corinto daripëna pëasiquëpi tsoe mu'seña paji'i. Pa'iquëpi sai huëoni sehuosicohua'ire saiye, caquë pëpa tējini sai Priscila cui'ne Aquila ja're cõni saji'i. Siria yejana yohuëja'a ja yë'ta'a yohuë aya mëima'në Cencreana naña peo ca'topë hueopi, i nesi'i ca nëose'ere yo'o ti'asi'i caquë. ¹⁹ Jaje yo'osi jeteyo'je Efesona ti'ahuë. Ti'ani Pablopi Priscilare cui'ne Aquilare jeoni Israel pai tsi'si huë'ena saji'i. Sani Israel pai

tsi'sicohua'i ja're coca capi. ²⁰ Caquëna, asani iohua'ipi ite pëajë'ë cajë sei'ë. Sejëna, pañë, pëaye canì. ²¹ Pëpani sai capi:

“Maija'quëpi yëna cui'naëpi yeque co'ini ñasi'i.”

Canì ja jeteyo'je yohuëna aya mënì Efesopi yequë hue'ñana saji'i. ²² Ja maca Cesareana ti'ani sehuosicohua'ire pëpasi'i caquë Jerusalénna saji'i. Sani jaropi yureta'a Antioquíana saji'i. ²³ Sani jarona tsoe maca panì yureta'a cui'naëpi cu'i huëo cōpi, paì ñape darina, Galacia cui'ne Frigia yeja daripëana, sehuosicohua'ire tutu quë'iohua'ire quëa huaso-quë.

Apolos Efeso Paire Yëhuoye

²⁴ Ja mu'seña te'i Israel paì aquëpi Apolos hue'equëpi Efesona titapi, Alejandría daripë aquëpi. Jaë cato ai ta'ñe coca caquë cui'ne Maija'quë toyapë ai de'oyerepa asaquë paji'i. ²⁵ Jaje pa'ipi mai Ejaërepa coca pa'iyena ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caquë Jesús ayere tiñarepa ye'yapi, coa Juan oco doyesese' e asaquëta'a. ²⁶ Jaje pa'ipi Apolos Israel paì tsi'si huë'ena jai paì asajëna, caquëna, Priscila cui'ne Aquilapi asani ite te'ire tirona sani quëahuë, ai tiñarepa Maija'quë coca ayere. ²⁷ Quëasiquëpi Apolos Acayana sasi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe cōcaë'ë. Cōcaijë cui'ne te'e carta toyahuë, Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina de'oye ite pëpacaijë'ë cajë. Jaje yo'orena, Acaya ti'ani Maija'quë oi do'ipi sehuosicohua'ire ai de'oyerepa cōcaji'i. ²⁸ Cōcai si'aohua'i ña hue'ñana Israel paire toyapëna ñaquë Jesús irepa maire huasoquë paji'i caquë sañope capi. Iohua'ijë mè'ë coa cayë caye peoyere papi, capi.

19

Pablo Efeso Pa'iyë

¹ Apolos Corintore pa'ina, Pablopi cuti quë'roja'a sa sani Efesona ti'api. Ti'ani jarona jai paire sehuosicohua'ire ti'api. ² Ti'ani jaohua'ire seji'i:

“¿Mësarù sehuo maca de'o joyo tsio daquë?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Panì, de'o joyo pa'iyë ayeque caye yëquë ti asama'cohua'i a'ë.”

³ Cajëna, Pablopi capi:

“¿Iquere asajë do cuãñore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Juan oco doquë quëase'ere asani sehuojë do cuãñosicohua'i a'ë.”

⁴ Cajëna, Pablopi capi:

“De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jeoni Maija'quëna ponëcohua'ini oco dopi, doquë capi: ‘I jeteyo'je daiquëni sehuoye pa'iji.’ Jaëre cato Jesuni.”

⁵ Jaje caquëna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Ejaë Jesús mamipi canì dopi, iohua'ire. ⁶ Dosicohua'ini Pablopi jëñapi patoquëna, de'o joyopi iohua'ina tsio daji'i. Tsio daina, yequë cocapi cajë yo'ohuë. Yo'ojë Maija'quë cayere asajë yecohua'ina se quëahuë.

⁷ Iti jaje yo'osicohua'i cato doce ëmëohua'i paë'ë.

⁸ Pablopi paire Maija'quë cuãne te'te ayere quëare pasi'i caquë ti ca'rama'ë toaso ñañoohua'ire Israel paì tsi'si huë'ena sai capi. ⁹ Caquëna, yecohua'ipi sehuocaiye pajë, si'aohua'i ña hue'ñana huajë ma'a Pablo ye'yaye co'aye a'ë cahuë. Cajëna, Pablopi jaohua'ire jeoni sehuosicohua'ise'ere huani sapi, Tiranno coca ca huë'ena. ¹⁰ Jarona sani si'a mu'señapi coca caquë jajese'e caya ometëcahuëa yo'opi. Yo'oquë pa'ina, Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel paìpi cui'ne Israel paì peocohua'ipi Ejaë coca asahuë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Maija'quëpi Pablo ja're pa'i jaiye paì yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. ¹² Yo'oquëna, Pablo ju'i cañapi cui'ne a'ri tëno ca'ti pëa i papise'epi ju'icohua'ina sani nejëna, ju'icohua'ipi co'yahuë. Cui'ne huatì quë'iohua'ijë huatire eto sao cuãñoahuë. Ja jerepa yo'opi.

¹³ Jaje yo'oquëna, ñani cui'ne Israel pajje paë'e, ma'aja'a cu'ijë huati joñoapi paire pa'ie eto saohua'ijë, coa yo'ocohua'i. Jaohua'ipi cuasahuë, Jesús mamipi cajë huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huati joñoare cahuë:

“Pablo quëaquë Jesús mamipi cuañeñë, etajë'e.”

¹⁴ Iye yo'oye cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Israel paj Esceva siete mamajëpi yo'ohuë. ¹⁵ Jaje yo'ocohua'ini yequë mu'se huati joyopi iohua'ire sañope sehualquë capi:

“Jesure asayë, cui'ne Pablöreje asayë. ¿Mësaruta'a ne a'ni?”

¹⁶ Caquë jare iti macapi huati quë'ipi jaohua'ire tuturepa yo'oquë tseani a'si neina, a'si quë'iohua'ipi caña peñoa huë'epi etani cati saë'e. ¹⁷ Iye yo'ose'ere si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego paj cui'ne Israel paj asani ca'rahuë. Jaje yo'ojëna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ë, si'a huë'ña pa'icohua'i cahuë.

¹⁸ Jaje cui'ne jai paj sehuosicohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere jai paj ña huë'ñana oijë quëahuë. ¹⁹ Quëajëna, cui'ne jai paj ja'në dahuëohua'i pa'isicohua'ipi io dahuë toypëre paj ña huë'ñana dani ëohuë. Ja toypë do'ire cuëcue ñaë cato cincuenta mil curiquë të'ñarepa do'i paji'i. ²⁰ Jaje yo'oco mai Ejaë coca jerepa jai saco'ë, si'a huë'ña io tuture paire iñoco.

²¹ Ja jeteyo'je Pablo Macedoniana cui'ne Acayana do'i sani cui'ne jaropi Jerusalénje do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquë yequeje capi, jaro Jerusalén saisi jeteyo'je Romaje saija'quë a'ë. ²² Jaje caquë Timoteore cui'ne Erastore iti cōcaicohua'ire cayaohua'ire Macedoniana jëjo saopi, ise'e ja yë'ta'a Asia vejana a'ri maña pëaquë.

Efeso Acohua'i Sañope Yo'ose'e

²³ Ja mu'seña Efeso daripë pa'icohua'ipi ai josa yo'ojë cahuë, huajë ma'a ayere. ²⁴ Demetrio po curiquë de'huaquëpi ca huëouna. Jaëpi diusa Diana huë'eje pa'ye a'ri huë'ña maña nequë paji'i. Jaje nequëpi ite cōcaicohua'ire jaiye curiquë isiquë paji'i. ²⁵ Jaëpi ite cōcaicohua'ire cui'ne i neñeje pa'ye necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:

“Ejaohua'i mësarupi asayë, iye a'ri huë'ña de'hua do'i mai de'oye pa'ie. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are jaë Pablop i mësarupi asajë cui'ne ñajëna, caji, paj de'huase'e diusu peoye a'ë. Jaje caquë jai paire ye'ya huesoji, i cayena. Iño Efeso paire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire jaje ye'yaji. ²⁷ Iye i jaje ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo huë'ña ne huesëye pa'iji, cui'ne diusa Dianaje io yure do'i quë'io pa'ie peo huë'ña tomeñe pa'iji. Jaje tomeni iye diusa co'a coa cue'cue cuañoja'coa. Yure iye provincia Asia pa'icohua'i tsecoپی cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'i tsecoپی carajasio.”

²⁸ Caquëna, asani pëtiteni tutu cuijë cahuë:

“Pa'ijë'e, Diana Efesios paj ja'corepa.”

²⁹ Jaje yo'ojë cajëna, si'a iti daripë acohua'i coa huesë asahuë, iohua'i yo'ojë caye. Jaje yo'ojë cajë Pablöre cōcohua'ire cayaohua'ire Macedonia acohua'ire Aristarcos cui'ne Gayore tseani quërëjë sahuë, paj tsi'sijë ña huë'ña quë'rore pana. ³⁰ Jaje yo'ojëna, Pablop i paire casi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'i ite ësehuë. ³¹ Cui'ne jaro ëjaohua'i paj huë'ñare yecohua'i ëjaohua'ipi Pablöre ñacohua'ique paë'e, pajë jaohua'ije ai ësehuë, cōni yo'oquë cama'ë cajë. Jaje pa'ina, ite quëaja'cohua'ire jëjo saohuë. Pablo quë'rona. ³² Jaje yo'o maca, cato iti tsi'sisicohua'i cato de'huarepa yo'ojë cahuë, yecohua'i tiñe cuijëna, cui'ne yecohua'i ai yeque cajëna, yo'ohuë. Jaje yo'ohuë, paj. Coa ca huëosi do'ire huesërepa tsi'sini, jai paj yecohua'i iti cajë tsi'sise'equë huesëhuë. ³³ Jaje jai paj huesëjëna, Alejandroje huesëquëna, yecohua'ipi quëahuë, iti cajë tsi'sise'e. Jaëni judío paipi coca cajë'ë cajë jëjo eto necohuë, paj ña huë'ñana. Ja maca Alejandroje paire coca casi'i judío paj ayere caquë jëñapi yo'opi. Yo'oquëna, ³⁴ ije judío paipi casi'i caquë yo'oji asani ai tutu cuihuë, caya horas:

“Pa'ijë'e, Diana Efesios paj ja'co.”

³⁵ Cuijë pejë jeorena, iti daripë pa'ie toyaquëpi capi, paire:

“Efesios pai asajëë, si'a pai iye yeja acohua'i asayë, iye daripë pa'icohua'i si'aohua'i Dianate ne huesoma'pë paye pa'iji case'e. Cui'ne ma'tëmopi tômesi quënaorejë ñacaiye pa'iji, asayë. ³⁶ Jaje pa'iye sête co'arepa huëojë co'aye yo'oma'pë pa'ijëë. Du'ru macarepa ai cuasajëë, je huesëjëna, airepa yo'ojë caye'ni. ³⁷ Iconi mësarü tseani dasicohua'i co'aye caye pahüë, mai ja'core pare. ³⁸ Jaje pa'ina, Demetriopi cui'ne i ja're yo'ojë cacohua'ipi yecohua'ire sañope cayere pani pai yo'ose'e asani ca de'huacohua'ina quëajëë. Jaohua'i pa'iyë, mësarü yëye ëjaohua'ina cajëë. Ja maca pai ñape mësarü pa'iye quëa de'huajë ne de'huajëë. ³⁹ Mësarupi yequë co'amañare señe pacohua'i pani jai pai de'oyerepa tsi'si sitona coca caye pa'iji. ⁴⁰ Yure iye yo'ose'e co'aji. Ejaohua'ipi asani maire caye pa'iji coa josa yo'ojë cacohua'ire. Iquere yo'ojë care'ni, cajë seto quëaye peoji. ¿Jere quëaye'ni, iti cajë yo'ose'e peoto?”

⁴¹ Jaje se ca tëjini jeopi, iti yo'oye.

20

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

¹ Josa yo'ojë ca tëjisi jeteyo'je Pablopi sehuosicohua'ire soini yëhuo tëjini saiye caquë pëpani Macedoniana saji'i. ² Sani si'a hue'ña jaro pa'i daripëana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ëaye yëhuo huasoquë cuji'i. Cuni tëjini jeteyo'je Greciana ti'api. ³ Ti'ani jaron a toaso ñañëohua'ire pëapi. Pëasiquëpi pa'iquëpi Siriana sai yohuëna aya mëni tëjiquëpi ite judío pai huañu'u cajë cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia yejaja'a cui'naëpi tëtö sai quëopi co'isi'i cuasapi. ⁴ Cuasani saina, i ja're con saëë, Sópater Berea aquë, Pirro mamaquë, Aristarco, Segundo Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquë, Timoteo, Tíquico. Cui'ne Trófimo Asia yeja acohua'i saëë. ⁵ Saisicohua'ipi Maija'quë do'ijëpi yëquëre Troaspi utehuë. ⁶ Utejëna, yëquëpi levadura co'mema'a ao aine tsi'sini yo'o tëjini, Filipos daripëpi etani jai yohuëja'a cinco mu'seña saijë ti'ahuë, Troasna. Ti'ani jaron a siete mu'seña pëahuë.

Pablo Troas Pa'iye

⁷ Huajë mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajë ao jë'yeni aña'u'u cajë tsi'sisicohua'ipi pa'ijëna, Pablopi ñatasi mu'se saiyeque pa'iji caquë ai yëhuopi, ñami jopo pa'i macare paja'a. ⁸ Yëhuoquëna, ëmëje'repa tu'rihuëna tsi'sisicohua'ipi paëë, jaiye toa tsëopëa tsëo sitore. ⁹ Pa'ijëna, te'i posë Eutico hue'equëpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquëpi ñuji'i. Nu'iquëpi, Pablopi airepa tsoe quëaye sête cai huëoni yureta'a cani huesëni jaro toaso ya'ripa ëmëje're papi tømepi. Tømëina, ju'isiquëni coani huëohuë. ¹⁰ Jaje ju'isiquëni oarena, Pablopi cajeni jai capi posëna jani su'cuapi. Su'cuani capi, sehuosicohua'ire:

“Quëquëma'pë pa'ijëë. Huajëquë api.”

¹¹ Cani ja jeteyo'je, ja'në pa'i sitona mëni ao yëtoni ani jare Maija'quë coca quëaquë ñatapi. Ñata tømëquëna, caye jëoni saji'i. ¹² Saina, yecohua'ijë tsihua'ëre huajëquëre sahuë. Sajë ai sihuajë saëë, iti yo'ose'ere cuasajë.

Mileto Saiye

¹³ Cutihuëja'a sasi'i caëna, yëquëpi du'ru saëë, yohuëja'a Asón daripëna. Jaron a Pablöre i case'ëje pa'ye ayañu'u cajë. ¹⁴ Yo'osicohua'ipi Asónna ite ti'ahuë. Ti'arena, aya mëquëna, sani i ja're con Mitilenena ti'ahuë. ¹⁵ Ti'asicohua'ipi jaropi sani se ñatasi mu'se Quío daripë je'ñere paja'a sa saëë. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona ti'ahuë. Ti'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona ti'ahuë. ¹⁶ Jaje yo'ohuë, Pablopi esa Jerusalëna ti'ani du'ru quëise'e tëa fiestare pasi'i caquëna. Ipi Efesona saisiquë pani Asia yejana ai tsoe pëayere coequëna, jaje yo'ohuë.

Efeso Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Miletore Pablo pa'i Efeso sehuosicohua'i ĩjaohua'ire soipi. ¹⁸ Soina, asani datena, capi, ĩaohua'ire:

“Yē'ē du'ru macarepa Asiana tĩ'asi mu'se aquēpi yē'ē pa'i yo'ose'e asacohua'i a'ē, mēsarū. ¹⁹ Si'anē mēsarū ĩa're pa'i jerepa pa'i a'ē caquē yo'oma'ē mai Ĕjaēre necaiyē. Israel paipi yē'ēre jaiye ĩosa yo'oñu'u cuasajē yo'o jopopi ai yo'oquē mēsarute otare papi oi quēahuē. Jaje pa'ina, ²⁰ mēsarute de'oye pa'iyē ĩsiyere quēa ĩujani ĩeoma'ē pa'i tsi'si huē'ñana cui'ne mēsarū huē'ñana cui' quēarojaē'ē. ²¹ Jaje quēaquē Israel paire cui'ne griego paireje cahuē, Maija'quēna pōnēni mai Ĕjaē Jesucristore sehuojē'ē.” ²² Jaje mēsarute quēasiquēpi yureta'a joyore papi Jerusalēna saiye pa'iji caquē yē'ēre cuāñequēna, ĩarona saija'quē a'ē, yē'ēre yo'o ĩa'ñe huesēquē. ²³ Coa iyese'e de'o joyo quēaquēna, asaquē pa'iyē, mē'ēre co huē'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji. Jajese'e caji, yē'ē sai daripēa ñape. ²⁴ Jaje pa'iquēta'are yē'ē cato, yē'ē pa'iyere ai oi me neja'quē a'ni cama'ē pa'iyē. Coa sihuaquē yē'ē pani tēji macaja'a de'o cocare Maija'quē paire oiyere Ĕjaē Jesús quēcapijē'ē caquē ĩsise'ere ne saoyese'e pa'iji.

²⁵ Mēsarū yē'ē quēaquēna, Maija'quē cuāñe te'te asasicohua'i yē'ēre tĩjupē ña coñe paja'cohua'i a'ē. Jaje yure cato asayē coa caye pañē. ²⁶ Jaje pa'ina, mēsarute caye yēyē, mēsarū acohua'ipi ne huesēto yē'ē quēama'ē pa'isi do'i peosipi. ²⁷ Mēsarute tsoe si'aye Maija'quē cuasa nēose'ere yo'ose'ere si'aye yahueye peoyerepa quēahuē. ²⁸ Jaje pa'iyē sēte mēsaruja'a co'ye ñare pajē pa'ijē, ĩ tsi'e do'ipi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'quē tsecohua'ire yēi ñamare ñacohua'i yo'oyeje pa'ye de'oye ñacapijē'ē, de'o joyopi mēsarute ñacaicohua'i pa'ijajē caquē nesicohua'i sēte. ²⁹ Yē'ē saisi jeteyo'je yai ai yēyeje pa'iohua'ipi sehuosicohua'ire nejo saonũ'u cajē yecohua'ipi daija'cohua'i a'ē. ³⁰ Yequēje ĩare mēsarū acohua'ipi cosoyere ye'yajē yo'oja'cohua'i a'ē sehuosicohua'ipi ĩohua'ini tuijajē cajē. ³¹ Yē'ē mēsarū ĩa're toaso ometēca pa'i mu'señapi cui'ne ñamiñapi otarepa oi pa'i ñapere yēhuoye ĩeoma'ē yēhuose'ere huanēyema'pē ĩare cuasajē ñare pajē pa'ijē'ē.

³² Maija'quē do'ijē, mēsarute Maija'quēna cui'ne ĩ oi coca cayena ĩsi nēoñē. ĩa coca tutu quē'yepi mēsarū joñoa jerepa de'oye cuasaye necaiyena cui'ne si'aye ĩ ca nēose'ere ĩ de'o pa'ina ĩsiyena. ³³ Yecohua'i co'amañare, curiquēre, cañare oima'ē paē'ē. ³⁴ Coa ai jerepa yē'ē jētēpi nequē yē'ēre caraye tĩ'aquē pahuē. Paquē cui'ne yē'ē ĩa're cōni pa'icohua'ireje cōcaē'ē, yē'ēpi nequē. Jaje yo'oye mēsarupi ñahuē. ³⁵ Ñajēna, mēsaruteje jaje co'amaña nejē yecohua'ire co'amaña peocohua'ire cōcaicoa caquē ye'yahuē, si'anēpi. Jesús caquē pa'ise'ere cuasaquē ĩ case'e cato caji: “İsi cuāñoni sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se ĩsini.”

³⁶ Ca tējini Pablo do're ĩa'runi Maija'quēre seji'i, ĩohua'i ĩa're cōni. ³⁷ ĩa maca Pablōre ai oijē su'cuani sihuahuē. Jaje yo'ohuē, ĩpi yē'ēre tĩjupē ña coñe paja'cohua'i a'ē caēna. ĩa maca yureta'a te'e saijē sani ĩ sai yohuē quē'rore paja'a ĩeojāē'ē. ³⁸ Pablōpi yē'ēre tĩjupē ti ñañe paja'cohua'i a'ē case'e cuasajē ai oicohua'i paē'ē. Pa'ijē Pablo ĩa're cōni yohuēja'a saē'ē.

21

Pablōpi Jerusalēna Saiye

¹ Maija'quē do'ijēre ĩeoni aya mēni te'ere papi Cos daripēna saē'ē. Sani ñatasi mu'sepi Rodasna tĩ'ahuē. Tĩ'ani ĩaopi Pátarana saē'ē. ² Sani Pátarana ĩai yohuē tĩ'ahuē, Feniciana saiconi tĩ'ani ĩona ayamē'ē. ³ Aya mēni saicohua'ipi Chipre saodohuē coa ñajē saē'ē. Ari te'tere pa'iona, ñajē saicohua'ipi Siriana tĩ'ahuē. Tĩ'ani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iyē sēte ĩarona yohuē sē'ao. ⁴ Sē'aona ĩarona Maija'quē do'ijēre tĩ'ahuē. Tĩ'ani ĩohua'i quē'rona pēahuē, siete mu'seña. Pēarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ĩa'ñere quēaquēna, asani cahuē, Pablōre Jerusalēna saima'ē pa'ijē'ē. ⁵ Jaje casicohua'ita'are siete mu'seña tēto saisi maca etani saē'ē. Saijēna, si'aohua'i ĩmēohua'i cui'ne nējohua'i tsi maña cōni

yëquë ja're daë'ë, paì daripë hue'sere pana. Datena, jàrona mejahuëna do're ja'rùni Maija'quëre seì'ë. Seni tëjini saiye cajë pëpani, ⁶ jai yohuëna aya mëni yëquë cato saë'ë. Saijëna, ìohua'ìpi ìohua'ì huë'ñana co'ihuë.

⁷ Tiropi Tolemaidana tsiaya saiye sani tëjini Maija'quë do'ijëre pëpani te'e mu'se ìti macana pëahuë, ìohua'ì ja're còni. ⁸ Ñatasi mu'se saicohua'ìpi Cesareana tì'ahuë. Tì'ani Jesús jëjo saocohua'ìre còcaicohua'ì siete aquë Felipe huë'ena pëahuë, de'o coca quëaquë huë'ena. ⁹ Jaë Felipepi cuatro mamajëre nomi tsire huejama'cohua'ìre paquë paji'ì. Jaohua'ì cato yequë mu'se pa'ì ja'ñere quëacohua'ì paë'ë, Maija'quëpi quëaquëna. ¹⁰ Ja huë'ere tsoe mu'seña maña pa'ijëna, daji'ì, Agabo Judeapi. Jaë cato yequë mu'se yo'o ja'ñere quëaquë paji'ì. ¹¹ Pa'ìpi tìtani yëquë ña huë'ña Pablo tèicore ìni jëña cui'ne nëcañoa co'ye ìja'a huëpi, huëni capì:

“Ñeje iye tèica paquëre hueja'cohua'ì a'ë, judío paìpi Jerusalénna ja jeteyo'je tì paina ìsija'cohua'ì a'ë, ìte. Jaje caji, de'o joyopi.”

¹² Caquëna, asani yëquë Pablote còcòhua'ìpi cui'ne ja daripë sehuosicohua'ìpi Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë, cajë ësehuë. ¹³ Èsejë cajëna, Pablopi capì:

“¿Me yo'ojë oiye'ni, yë'ëre co'a ju'ìñe'ni? Yë'ë Jerusalénna ju'ìñe de'oji, huësiquëpi mai Èjaë Jesús yëye yo'oto.”

¹⁴ Jaje caquë Jerusalénna sasi'ì caquëna, asani ìte pëajë'ë caye jëoni cahuë:

“Mai Èjaë yëyeje pa'ìjaquë.”

¹⁵ Ja jeteyo'je co'amaña de'hua tëjini Jerusalénna saë'ë. ¹⁶ Saijëna, Cesarea paì sehuocohua'ìpi yëquëre còni saijë sahuë. Sani jaohua'ìpi Jerusalénna tì'ani Mason huë'ena sahuë, yëquë pëaja'tona. Mason cato Chipre aquë paji'ì, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë paji'ì.

Pablopi Jacobo Quë'rore Pa'ìye

¹⁷ Jerusalénna tì'ajëna, sehuocohua'ìpi sihuajë yëquëre pëpahuë. ¹⁸ Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja're còni Jacobo quë'rona do'ì saë'ë. Sa tì'ajëna, jarote cui'ne si'aohua'ì sehuocohua'ì ëjaohua'ì paë'ë. ¹⁹ Pa'ijëna, pëpa tëjini Pablopi si'aye quëapi, judío paì peocohua'ìre quëarojaina, Maija'quëpi jaohua'ìre necaise'ere. ²⁰ Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'oji canì Pablote cahuë:

“Maija'quë do'iquë, de'oji më'ëre quëañu'u. Jai paì Israel paì sehuosicohua'ì pa'iyë, ìño. Jaohua'ì cato Moisés cuañese'ere yo'oye pa'ìji cacohua'ì a'ë. ²¹ Jaje cacohua'ìpi asayë më'ëpi judío paì yequë paì quë'ro pa'ìcohua'ìre Moisés cuañese'ere yo'oma'pë caquë cui'ne ca'niye tëama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne aìohua'ì yo'ose'e yo'oma'pë caquë ye'yaji asayë. ²² Jaje asacohua'ìpi më'ë ìño daise'e asaja'cohua'ì a'ë. ¿Jaje pa'ito me neja'cohua'ì a'ni? ²³ Iyese'e më'ë yo'oye pa'ìji cuasajë, ìñore cajese'e pa'ì ëmëohua'ì pa'iyë ìohua'ì Maija'quëre ca nëose'ere yo'oja'cohua'ì. ²⁴ Jaohua'ì ja're sanì Moisés cuañese'ere yo'oquë jaohua'ì ja're te'e si'sire tsoa tojë'ë, nañare tëa cuañoquë. Cui'ne më'ëpi jaohua'ì tëa cuañò do'ìje saìcaijë'ë. Jaje yo'oquëna, si'aohua'ì ñani më'ëre sañope case'e coa case'e a'ë cuasajajë, Moisés cuañese'ere sehuocai më'ëje yo'oquëna, ña jujani. ²⁵ Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'e judío paì peocohua'ìpi sehuosicohua'ì yo'o ja'ñe. Jaohua'ì cato yo'oye pa'ìji, aìñe peoji de'huasi diusuna ìsisihua'ì. Tsieje aìñe peoji, cui'ne quìo huëasicohua'ìre aìñe peoji. Huejama'cohua'ìpi ëmëre nomiore yo'oye peoji. Jaje toyahuë.”

²⁶ Jaje casi maca Pablopi cuatro ëmëohua'ìre sapi. Sani ñatasi mu'se ìohua'ì ja're te'e si'sire cuya tònì Maija'quëre se huë'ena cacapi, ìohua'ì ca nëosi mu'se tì'aja'a mu'se quëasi'ì caquë. Jaje canì cayë, paì ñape Maija'quëre coa ìsiyere daja'a mu'se tì'aëna yo'o ja'ñere.

²⁷ Jë'në siete mu'seña sa tëto saiye ja'ì maca pa'ina, Asia yeja acohua'ìpi Israel paìpi Maija'quëre se huë'ere Pablo pa'ina, ñani paìre ca huëohuë. Ca huëojë Pablo quë'rona sa tòmajaë'ë, ²⁸ tutu cuijë:

“Israel pai cōcāijē'ē. Iquēpi si'a huē'ña cu'i mairē sañope caquē ye'yaquē cui'ne Moisés cuāñese'e cui'ne iye huē'e sañope caquē ye'yaquē. Jaje pa'ipi yure Maija'quē huē'ena griego paire dapi, iye de'o huē'ere si'si necai, cahuē.”

²⁹ Jaje cahuē, Pablopi Efeso aquē Trófimo ja're cōni Jerusalénre pa'ina, ñasicohua'ipi, judío pai peocohua'i ja're cōni Maija'quē huē'ena cacapi cuasajē jaje cahuē.

³⁰ Jaje yo'ojēna, si'a ja daripē pa'icohua'i asani pēijē tsi'sini Pablote tseani hue'sena quērējē sahuē. Hue'sena quērē etoni, Maija'quē huē'e eta sa'noa si'ñe saohuē. ³¹ Pablote ja maca huani jeoñu'u cajē yo'ojēna, yecohua'ipi soldado pai ējaēre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai jōsa yo'oyē, quēahuē. ³² Quēarena, Coronelpi asani i soldado pai ja're cōni iti yo'o huē'ñana huē'huēhuē. Huē'huē ti'ajēna, ñani Pablote huaiye jeohuē. ³³ Ja maca Coronelpi ti'ani i soldadore cuāñepi. Pablote tseani caya quēna meapi huejē'ē caquē ja maca Pablote seji'i: “¿Ique mamí a'ni?” caquē, cui'ne “¿iquere yo'oquēna, mē'ere sañope yo'oye'ni?” caquē. ³⁴ Seina, yecohua'ipi ai tutu cajēna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajēna, asama'ē soldado daripēna sajē'ē, cuāñepi. ³⁵ Cuāñeina, sacohua'ipi je'nērepa soldado pai daripē mēiconā ti'ani soldado paipi coa cuāijē sahuē, Pablote huajo yēcōhua'ipi ai jōsa yo'o do'ire. ³⁶ Sajēna, jai pai tutu cuihuē:

“Ite huaijē'ē”.

³⁷ Sajēna, soldado huē'e caca maca Pablopi Coronelre capi, griego cocapi:

“A'ri maña mē'ere casi'i.” Caquēna, soldado ējaēpi capi:

“¿Mē'ē griego cocare caquē aē? ³⁸ Mē'ē pa'ima'quē Egípto pai ējaēre sañope yo'oquēpi, cuatro mil ěmēohua'i huaicohua'i ja're cōni pai peo huē'ñaja'a saisiquē.”

³⁹ Caquēna, Pablopi capi:

“Paní, yē'ē cato Israel pai a'ē. Cilicia yeja Tarso daripē aquē a'ē. Jaje pa'ina, mē'ere señē, jaohua'ire coca casi'i.”

⁴⁰ Caquēna, de'oji, caēna. Caquēna, Pablopi soldado huē'e mēiconi nēcaquē jētēpi ja'jēquēna, ñani coca caye jeorena, Pablopi hebreo cocapi capi, Israel paire:

22

¹ “A'yē dohuē, cui'ne ja'quēohua'i asajē'ē si'aye quēasi'i, mēsarute.”

² Jaje hebreo cocapi caquēna, asani Pablo caye ai jerepa jo'cua jeoni cama'pē asajēna, capi:

³ “Yē'ē Israel pai a'ē. Cilicia yeja Tarso daripēna coasiquē a'ē. Jaje pa'ipi iye daripē Jerusalénna ai de'ohuē. Ai de'oquēna, Gamalielpi yē'ere ye'yapi, mai aiohua'i cuāñese'ere si'aye. Ye'yasiquēpi si'aye Maija'quē yēye yo'osi'i caquē de'hue yo'ohuē, mēsaru yo'oyeje pa'ye cui'ne. ⁴ Jesús ye'yase'ere ěsequē ite sehuocohua'ire huani jeosi'i caquē ite sehuocohua'ire tseani si'seni co huē'ñana jējo saohuē, ěmēohua'ire cui'ne nomiohua'ire. ⁵ Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaērepa cui'ne si'a Israel aiohua'i asayē. Yē'ē jaje yo'ose'e, jaohua'ipi Damasco acohua'ina Israel pa'ina toyani jējo saohuē, Jesure sehuocohua'ire co'equē tseani iño Jerusalénna dani si'seye pa'iji caquē.

Pablopi I Sehuose'ere Quēapi

(Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Ma'aja'a sai Damasco ti'añe ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tēmopi ai miañerepa yē'ena ju'api. ⁷ Ju'aquēna, yejana tomehuē. Ja macapi asahuē, yē'ose'e: ‘¿Saulo, Saulo me yo'oquē yē'ere jōsa yo'oquē'ni?’ ⁸ Caquēna, sehuohuē. ‘¿Ne a'ni ējaē?’ cahuē. Caquēna, capi: ‘Yē'ē Jesu a'ē. Nazaret aquē a'ē, mē'ē jōsa yo'oquē.’ ⁹ Caquēna, yē'ere cōcōhua'i cato miañe ñajēta'a Jesús cayete asama'pē quēquēsicohua'i pateña. ¹⁰ Pa'ijēna, Jesús caquēna, asani cahuē: ‘¿Iquere yo'oja'quē a'ni, ějaē?’ Caquēna, mai ějaēpi capi: ‘Huēni Damascona saijē'ē. Jaropi mē'ē yo'o ja'ñe quēaye pa'iji.’ ¹¹ Ai miañepi ju'a huesouna, ñama'quē de'ohuē. Yē'ere cōcōhua'ipi jētēre tse'ejē sahuē, Damascona.

¹² Jarote Ananías Moisés cuaeñese'e yo'oquëpi Damascore pëasiquëpi paji'i. Jaë cato ai de'oquë api, si'aohua'i judío pai cajëna, pa'iquë paji'i. ¹³ Damascona ti'ani pëahuë. Pëaëna, Ananíaspi dani nëcaquë capi: 'Saulo yë'ë yo'jei, yure më'ëpi ña'ne pa'iji. Caquëna, ñahuë, iti macapi.' ¹⁴ Ja maca yë'ëre capi: 'Mai aïohua'i Diosupi i yëyere asaquë yo'ojaquë caquë më'ëre jo'ya nepi, nu'ne pa'ini ñaquë cui'ne Jesús cayere asaquë yo'ojaquëni soipi. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë ñase'ere cui'ne asase'ere si'aohua'ire quëaye pa'iji. Më'ë cato i pa'iyere quëacaiquë pa'ijaquë a'ë. ¹⁶ ¿Yure me yo'oquë utequë'ni? Huëni do cuaeñojë'ë, mai Ëjaë mamire cuasaquë më'ë co'aye yo'ose'e tsoa tosiquë pa'iquë.'

Judío Pai Peocohua'ire Quëaquë De'ose'ere Quëaye

¹⁷ Jeteyo'je Jerusalénna co'ini Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëni sei cani ña'neje pa'ye ñahuë. ¹⁸ Ñaquëna, Ëjaëpi yë'ëre capi: 'Esa Jerusalénpi etani saijë'ë. Iye daripë pa'icohua'i yë'ë coca më'ë quëaye asacaiye paja'cohua'i a'ë. ¹⁹ Caquëna cahuë: 'Ëjaë, me jaohua'ire quëaye'ni, tsoe jaohua'ipi yë'ë më'ëre sehuocohua'ire judío pai tsi'si hue'ñana sai tseaquë të'caquë cui'ne co hue'ñana coquë yo'ose'e asacohua'ire. ²⁰ Cui'ne më'ë jo'yaë Estebanre huani jeojëna, yë'ëpi huaicohua'i caña ñacai nëcaquë huaiye de'oji cuasahuë. Si'a pai asayë, yë'ë yo'ose'e.' ²¹ Caquëna, mai Ëjaëpi yë'ëre capi: 'Saijë'ë. So'ona jëjo saosi'i, yë'ë cocarepa yequë pa'ire quëajaquëre, Israel pai peocohua'ini,' capi.'

Coronel Yo'oye

²² De'oye iye ca macaja'a asa tëjini ai tutu cui huëohuë:

"Huajëquë pa'ito co'aji. Me huajëquë pa'ijaquë."

²³ Jaje jeofne peoyerepa ai tutu cuijë pëijë iohua'i ju'i sara du'teni jeajë cui'ne ya'o ne'ñare ëmëje'ena jeajë yo'ohuë. ²⁴ Yo'ojëna, soldado huë'ena Pablöre coní ca'ni mepi si'sejë'ë. ¿Si'sejëna, quëajaquë i co'aye yo'ose'e. Iquere yo'oquëna, ai sañope caye'ni? Asasi'i caquë cuaeñepi, Coronelpi. ²⁵ Si'señu'u cajë huëni yo'ojëna, Pablopí Capitánre capi: "Yë'ë yo'ose'e asama'pë si'seye peoji. Cuaeñese'e pa'iji, yë'ë romano a'ë."

²⁶ Caquëna, Capitánpi asani sani i ëjaëre capi:

"Iquëre de'hua ñani yo'ojë'ë. Romano api."

²⁷ Caquëna, Coronelpi dani capi:

"Yë'ëre quëajë'ë. ¿Romano a'ë, më'ë?"

Caquëna, Pablopí capi:

"Jëjë'ë."

²⁸ Caquëna, Coronelpi capi:

"Jaiye curiquë saini yë'ë romano pai de'ohuë."

Caquëna, Pablopí capi:

"Yë'ë sa'ne pahuë. Yë'ë cato tsi'nëna romano pai a'ë." ²⁹ Caquëna, si'señu'u cajë yo'osicohua'ipi ite jeoni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore huejë'ë cuaeñesiquëpi quëquëpi.

Judío Pai Ëjaohua'ire Pablo Case'e

³⁰ Ñatasi mu'se Coronelpi Israel pai Pablote sañope case'ere asasi'i ique do'ire sañope caye'ni caquë Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cui'ne judío pai yo'oye asani ca tëji ëjaohua'ire tsi'sopi. Aïohua'ire tsi'soni Pablote quëna mea joyeni tsi'si hue'ñana daëña.

23

¹ Sa nēcouna, Israel pai yo'oye asani ca tëji ëjaohua'ire Pablopí ai ñani capi:

"Maija'quë do'ijë, iye macaja'a Maija'quë ña hue'ña yë'ë ai cuasaquë co'a ju'i pa'iyë pañë."

² Caquëna, Ananíaspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Pablöre ja'ye nēcacohua'ire capi: "Yë'ë opona tëtojë'ë." ³ Cuaeñequëna, Pablopí ite capi:

“Më'ëni coa caquëre Maija'quëpi tëtöja'quë api, më'ë cato Moisés cuañese'epi yë'ë yo'ose'ere asani ne de'huaja'quëpi ja'rusiquëpi ñu'inë, ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me yo'oquë tëtöj'ë, cuañequë'ni? Jaje caní më'ëpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyë.”

⁴ Caquëna, iti maca nëcacohua'ipi ite cahuë:

“¿Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pare pëi sañope caquë?” ⁵ Cajëna, Pablöpi capi.

“Do'ijë ëjaëre huesëquë cahuë. Ëjaëpi asani jaje caye para'huë. Maija'quë toya pëpë caji: ‘Pai ëjaëre pëi sañope cama'ë pa'ijë'ë.’ ”

⁶ Caní ja jeteyo'je, Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'i acohua'ipi saduceo pai cui'ne fariseo pai pa'iyë asani, Pablöpi tutu capi:

“Do'ijë, yë'ë fariseo'ë. Fariseo tsëcapë aquë a'ë. Ju'isicohua'i huëiye pa'iji cuasa do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë.”

⁷ Jaje caëna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojë cajë caya tsëca huahuë, tsi'sisicohua'ipi. ⁸ Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye pañë, cui'ne huiñaohua'ije peoyë, cui'ne joyoje peoyë cacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are fariseohua'ipi ju'isicohua'i huëiye pa'iji, cui'ne huiñaohua'ije pa'iyë cui'ne joyoje pa'iji cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, sañope cahuë. ⁹ Ai cuijë yo'ojë cajëna, fariseo acohua'i cuañese'e ye'yacohua'i huëni nëcani cahuë:

“Iquë co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quëaquëna, panita'a huiñaëpi quëaquëna, casiquëni huesëjë yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oye pa'ini, cuasayë.”

¹⁰ Cajëna, ai jerepa sañope yo'ojëna caye paji'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote yo'ojë huani jeo ma'ñe caquë ca'raquë i soldado paire quërejajia'cohua'ire jëjë saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado pai huë'ena cui'naëni sajjajë caquë.

¹¹ Se na'isi ñami mai Ëjaëpi ñai nëcani Pablote capi: Tutu hue'ejë'ë, yo'o jujahuë cuasama'ë. Ñño Jerusalén yë'ë coca quëase'eje pa'ye cui'ne quëaye pa'iji, Roma daripëna yë'ë coca.

Pablote Huañu'u Caye

¹² Ñatasi mu'se Israel pai acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nëohuë. Cuasani, Pablote huaima'pë pani aïne cui'ne ucuye peoji, ca nëo huesohuë. ¹³ Jaje, ca nëosicohua'ipi cuarenta pai jerepa paë'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Israel pai aïohua'ire quëahuë:

“Yëquëpi Pablote huaima'pë atu yëquëna co'ayepi tomejaquë cahuë. ¹⁵ Jaje pa'ito yure mësarupi cui'ne Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'ipi soldado ëjaëre sejë'ë, Pablote ñamina'a tijupë darena, yequë dahuëre seni asañu'u pa'iji cajë. Cajë setena, dajëna, yëquë utecohua'ipi ite tsi'si hue'ña ja ti'ama'ëna, huani jeoye pa'iji.”

¹⁶ Ja ca nëose'ere Pablo yo'jeo mamaquëpi asani soldado daripëna cacani Pablote quëapi. ¹⁷ Quëaquëna, asani Capitánre te'ire soini ite capi:

“Iquë posëre sajjë'ë, më ëjaë Coronel quë'rona, ite quëaye paji.”

¹⁸ Caëna, capitánpi posëre soldado ëjaë quë'rona sani capi:

“Pablo cosiquëpi yë'ëre soini iquë posëre më ëjaë quë'rona sajjë'ë. Quëaye paji, seji'i, yë'ëre.”

¹⁹ Caquëna, soldado ëjaë pai peo hue'ñana tsihua'ëre jëtëna tseani sani te'ire seji'i:

“¿Iquere quëaja'quë a'ni, yë'ëre?”

²⁰ Caquëna, tsihua'ëpi capi:

“Israel pai acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasasicohua'ipi më'ëre seja'cohua'i a'ë, ñamina'a Pablote sajjajë cajë ca tëji ëjaohua'i ña hue'ñana, ai dahuërerepa i yo'ose'e seni asañu'u cajë cayeje pa'ye caja'cohua'i a'ë, coa yequere cuasajë. ²¹ Jaje seto sehuocaima'ë pa'ijë'ë. Cuarenta pai jerepa catini uteyë, Pablote huani jeoma'pë pani aïne cui'ne ucuye pañu'u ca huesësicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyë, coa më'ë sehuoyese'e

uteyë.” ²² Caquëna, soldado ëjaëpi tsihua'ëre yureta'a yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë yë'ëre quëase'e canì jëjo saopi.

Felipe Quë'rona Saye

²³ Soldado paì ëjaëpi cayaohua'ire ì Capitán acohua'ire soini iye ñami a las nueve pa'i maca Cesareana saïyeque pa'iji ne de'huajë'ë docientos soldado paire yeja saija'cohua'ire, setenta caballoja'a saija'cohua'ire, cui'ne docientos uitu saja'cohua'ire, caquë cuañepi. ²⁴ Cui'ne Pablo ñu'i saija'quëre caballore ne de'huajë'ë, ëjaë Felix quë'rona huajëquëre jëasiquëni de'oye ñacaijë sacaijë'ë, cuañepi. ²⁵ Jaohua'i ja're conì toyasicore jëjo saopi. Toyase'e cato caji:

²⁶ “Romano ëjaë jerepa pa'i, më'ëre pëpayë. Yë'ëpi Claudio Lisiaspi. ²⁷ Israel paipi iquëre Pablote tseani huani jëoñu'u cajë yo'ojëna, yë'ëpi romano api asani yë'ë soldado paì ja're sani ìte huasohuë. ²⁸ Israel paì ìte sañope case'ere asasi'i caquë jaohua'i ëjaohua'i tsi'si huë'ñana Pablote sahuë. ²⁹ Sani asaquëna, Pablapi johua'i cuañese'e cayere yo'oma'ë tiñe yo'o do'ire sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, huani jëoñe peopi, ìte. Cui'ne co'acohua'ire co huë'ñana coyeje peopi. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are judío paipi huani jëoñu'u cuasajë yo'oyere asa ti'ani iquëre më'ë quë'rona jëjo saoyë. Jëjo saoquë cui'ne ìte sañope yo'ocohua'ireje seì'ë, më'ë asa huë'ñana sani ìte sañope payere cajë'ë, caquë. Ca tëjihuë.”

³¹ Ja maca soldado paì ìti cuañese'eje ñami saijë Pablote Antípatris daripëna sahuë. ³² Ñatasi mu'se soldado paì quëo saicohua'ipi huë'ena co'ihuë. Co'ijëna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja're conì saë'ë. ³³ Ñatasi mu'se Cesareana ti'ani toya ja'hua romano ëjaëna isijë cui'ne Pablote isihuë. ³⁴ Isirena, toya ja'hua seña tëjini Pablote seji'i: ¿Ique yeja aquë a'ni? Seina, Cilicia yeja aquë a'ë capi. Caquëna, asani, ³⁵ capi:

“Më'ëre co'aye cacohua'ipi datena, më'ëre asasi'i.”

Jaje caquë Herodes huë'ena iquëre sani de'hua ñajë'ë, capi, Felix.

24

Pablapi Felixre Caye

¹ Cinco mu'seña tëto sai maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Ananíaspi cui'ne aïohua'i conì daë'ë. Daijëna, cui'ne ìti coca caquërepa Tertuloje daji'i. Jaohua'i cato paì ëjaë quë'rona daë'ë, Pablote sañope cañu'u cajë. ² Dani Felix quë'rona tsi'sijëna, Pablote dahuë. Darena, Tertulopi sañope ca huëopi, ñeje:

“Ëjaë Felix, më'ëpi de'oquëpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyë. Cui'ne më'ëpi de'oye cuasaquëpi cuañequëna, yëquë paì si'ahua'i ai jerepa de'oye pa'iyë. ³ Si'a huë'ña më'ëre de'oye cayë. Yëquë romano Ëjaë më'ë Felix ai jerepa pa'i. Jaje pa'ina, ai sihuayë. ⁴ Më'ëpi tsoe cajëna, ai yo'oma'quë cuasajë a'ri maña cañu'u yëquë cuasajë daise'e asacaijë'ë, yëquëre. ⁵ Iquë tiro saicohua'i Nazareno huë'yosicohua'i ëjaëpi ai josa yo'oquë api. Si'a huë'ña Israel paire yequere ye'yaquë cunirojai quëapi, yequë tsëcapëa nequë. ⁶ Jaje pa'ipi Maija'quë huë'e de'oconì si'si nesi'i caquë yo'oquëna, ñani ìte tseahuë, yëquë cuañese'e cayeje pa'ye ne de'huañu'u, cajë. ⁷ Jaje yo'ojëna, Soldado paì ëjaë Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi. ⁸ Sani Pablote sañope yo'ocohua'ire cuañepi, më'ë quë'rona sani quëaye pa'iji caquë. Yure më'ëpi Pablote senì asajë'ë. Senì asani si'aye yëquë caye nuñerepa sañope caye a'ë asaja'quë a'ë, më'ë.”

⁹ Caquëna, si'a Israel paì nuñerepa caji, cahuë, ìti maca pa'icohua'i. ¹⁰ Cajëna, romano paì ëjaëpi yure caye pa'iji, caquë jëtëpi iñoquëna, Pablapi ca huëopi:

“De'oji sihuayë, tsoe ometëcana ëjaë pa'i Israel paì yo'oye asani ne de'huaquëpi asaquëna, yë'ë yo'ose'ere sañope sehuoye pa'ina. ¹¹ Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalëna yë'ë ti'ase'e Maija'quëre se'si'i caquë. ¹² Ti'asiquëpi pa'i te'ireje sañope caye pahuë. Jai paì tsi'sini josa yo'ojajë caquë ca huëoyeje pahuë. Maija'quëre se huë'ere pa'i tsi'si huë'ere jai daripëre josa yo'oye pahuë. ¹³ Yë'ë co'aye yo'oma'ë pa'isiquëre jaohua'i

me iñoja'cohua'i a'ni, mē'ère. ¹⁴ Nuñerepa quēasi'i. Maija'quēre sehuoyē, jaohua'i tīro sai ma'a'ē cacore. Maija'quē yēyere yo'oquē pa'iyē. Si'aye Maija'quē coca toyapē, Moisés cuāñese'e, Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ē, cuasani sehuoyē. ¹⁵ Jaohua'i cuasayeje yē'ē cui'ne cuasayē, yequē mu'seña Maija'quēpi ju'isicohua'ire huēoja'quē api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire. ¹⁶ Si'a mu'seña Maija'quēpi yē'ère ñaquēna, cui'ne paipi yē'ère ñajēna, asani nuñerepa de'oye yo'osil'i caquē ai yo'oyē. Jaje pa'ina, Maija'quēre ca'raye pañē, paireje.

¹⁷ Tsoe ometēca yequē pa'i darire pa'isiquēpi iño yē'ē quē'rona co'ihuē. Co'ini ti'ani peocohua'ire cōcasi'i cui'ne Maija'quēre isisi'i caquē Maija'quē huē'ena cacahuē. ¹⁸ Cacani Moisés cuāñese'e yo'oni si'sire cuya tosiquē pa'ina, Asia acohua'i Israel pa'i acohua'i yē'ère ñahuē, jai pa'i ja're pa'iyē paquēna, cui'ne josa yo'oma'ē pa'ina. ¹⁹ Yē'ē sañope case'e pa'ito, yē'ère ñasicohua'ipi dani caye pa'iji. ²⁰ Judío pa'i yo'ose'ere asani ca tēji ējaohua'i tsi'si huē'ñare pa'i maca yē'ē co'aye yo'ose'ere ti'asicohua'i pani, icohua'i iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajē. ²¹ Yē'ē te'erepa iohua'i ja're pa'i maca tutu cahuē, ñeje: Ju'isicohua'i huēiye pa'iji asa do'ire yure mēsaru yē'ère sañope yo'oye cahuē, co'aye case'e pani jase'e pati'ñe pa'io."

²² Jaje caquēna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquēpi capi:

"Soldado ējaē Lisiaspi daquēna, nuñerepa asasi'i mēsaru yo'ojē caye."

²³ Cani Capitánre cuāñepi Pablote coma'ē ñajē'ē. I cajeohua'ipi dani ite cōcaija'cohua'i a'ē. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.

²⁴ A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne i paco Drusila cōni daji'i. Jao cato Judía paio paco'ē. Felixpi dani Pablote quērējajē'ē, caquē cuāñeina. Quērējatena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablopī quēaquēna, asapi. ²⁵ Asaquēna, Pablopī nuñerepa pa'iyere cui'ne yēyere quēco saojē pa'iyere, cui'ne yequē mu'se pa'i ñape yo'ose'e ca de'hua ja'ñere quēaquēna, asani Felixpi quēquēpi. Quēquēni capi:

"Saijē'ē, yure cato yequē mu'se mē'ère soini asasi'i."

²⁶ Yequē cato Felix cuasapi, Pablopī curire isijaquē, isina joye saosi'i. Jaje cuasaquē si'anē soiquē coca caquē yo'opi. ²⁷ Caya ometēca sa tēto saquēna, Felixpi etaēna, Porcio Festo romano ējaē de'opi. Israel pa'i ite sihuaja'cohua'i a'ē, cuasaquē Pablote etoma'ē paji'i.

25

Festore Quēaye

¹ Festopi romano ējaē de'oni toaso mu'seña sa tēto sani Cesareapi Jerusalénna maji'i. ² Mani ti'aēna, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi cui'ne Israel pa'i aiohua'ipi Pablote sañope coca case'ere quēareña. Quēajē seteña. ³ Pablote Jerusalénna jējo daojē'ē cajē jaohua'i cato daina, huani jeoñu'u cajē sei'ē. ⁴ Sejēna, Festo capi: "Pani Cesareare Pablo cosiquēpi paji'i. Jarore pa'ijaquē. Yē'ēpi ēa maca jarona sasi'i."

⁵ Ja maca capi:

"Mēsaru ējaohua'ipi yē'ē ja're cōni Cesareana sai jē'ē. Sani sañope ite coca pa'ito jarona quēajē'ē."

⁶ Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalén pani tējini Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani pa'i yo'oye ne de'hua huē'ñana sani ja'rūni ñu'i Pablote dajē'ē, cuāñepi. ⁷ Cuāñeina darena, Israel pa'i Jerusalén daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquē api cahuē. Jaje iohua'i sañope caye pa'iquēta'are i yo'ose'ere iñojē quēayere pahūē. ⁸ Pajēna, Pablopī sañope iohua'i cayere caquē capi:

"Co'aye ti yo'oma'quē a'ē, yē'ē. Judío pa'i cuāñese'ere sañope yo'oma'quē a'ē, yē'ē. Maija'quēre se huē'eje sañope yo'oma'quē a'ē, cui'ne romano pa'i ējaēreje sañope yo'oma'quē a'ē."

⁹ Caquēna, Israel paipi sihuajajē cuasaquē Festopi Pablote seji'i:

“¿Jerusalénna saiye yëma'quë? Jàrona yë'ëpi më'ëre sañope case'e ne de'huaaja'quëre seji'i.”

¹⁰ Seina, Pablopi capi:

“Romano pai ëjaëpi pai yo'ose'e asani ne de'hua hue'ña'ë, iño. Yë'ë tayose'e pa'ito ne de'hua hue'ñare pa'iyë. Tsoe më'ëpi yë'ë quëaye asahuë, judío paire sañope co'aye yo'oye pase'e. ¹¹ Yë'ëpi ai co'aye yo'osiquë pa'ito huani jeoñe de'oji, ju'iñe pasi'i cama'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare caye peoto, yë'ëre telije jaohua'ina isi ti'añe peoji. Jaje pa'ina, seña romano pai ëjaëre papi yë'ë tayose'e pa'ito asani ca de'huaajaquë.”

¹² Caëna, Festopi ite cöcohua'ire sa'ñe coca caní cuasani Pablote caëña:

“Romano ëjaërepa quë'rona saiye seto jàrona saiye pa'iji.”

Agripare Quëaye

¹³ Casiquëpi pa'ina, ëjaë Agripa i paco Berenice coní Festore pëpañu'u cajë Cesareana dateña. ¹⁴ Dani pa'ijëna, Festo jaohua'ire quëapi. Pablo tsea cuañosiquë pa'iyë quëaquë capi:

“Te'i ëmë Felix cosiquë iño pa'iji. ¹⁵ Jerusalénre pa'ina, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca quëajë ite huaijë'ë.” ¹⁶ Cajëna, yë'ë cahuë: “Romano pai ëjaohua'i cato telire paire coa huëoni ja asama'pë huani jeoñena cuañema'cohua'i a'ë. Jaje yo'oma'pë iti ca cuañoquëni ite sañope cacohua'ini sañoeperepa ñaquë johua'i sañope ite cayere sañope johua'ire sehuoyere isicohua'i a'ë, caquë quëajaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel paipi iñona datena, ñatasi mu'sepi pai yo'ose'ere ne de'hua hue'ñare ñu'i Pablote dajë'ë, cuañehuë. ¹⁸ Cuañeina, ire sañope cacohua'ipi quëahuë. Ai co'aquë ai co'aye yo'osiquë api, caja'cohua'i a'ë, cuasaquëta'are. ¹⁹ Coa Israel pai aiohua'i case'ere yo'oma'quë api, cahuë. Cui'ne yequë Jesús cocare jare cahuë. Jesús ju'isiquëpi huëni huajëquë api, caquë api Pablo. ²⁰ Ja mãnase'e cajëna, me yo'oja'quë a'ni, cuasaquë Pablote sei'ë. Jerusalénna saiye de'oma'quë, jàrona asani ne de'huaye, de'oma'quë cahuë. ²¹ Caquëna, Pablopi romano ëjaëpi ne de'huaye pa'iji, caquë api. Caquëna, de'oji iñore cosiquë pa'ijë'ë cahuë. Yequë mu'seña jëjo saosi'i, romano ëjaërepa quë'rona, cahuë.”

²² Caquëna, ëjaë Agripapi Festore caëña:

“Yë'ëje ipi caquëna, asasi'i.” Caquëna, Festopi capi:

“Ñamina'a ite asa'ñe pa'io.” ²³ Nataquëna, ai de'o caña suñasicohua'ipi ëjaë Agripa i paco coní, jo'yaohua'i coní pai yo'ose'e asa tu'rihuëna cacareña. Jaro soldado ëjaohua'ipi cui'ne Cesarea daripë ëjaohua'ipi tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote dajë'ë, cuañeina. ²⁴ Festopi cuañequëna, dareña. Dani caëña:

“Ëjaë Agripa cui'ne si'aohua'i asajë'ë. Si'a Israel pai Jerusalén acohua'i cui'ne iño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ë. ²⁵ I yo'ose'ere asani ite huaiye peoji, cuasahuë. Pablopi yë'ë yo'ose'ere ëjaërepa Augustopi ne de'hua'ñe pa'i api, caquëna, jàrona jëjo saosi'i, cuasahuë. ²⁶ ¿Jaje pa'ina, co'aye yo'oma'quëni me toyaye'ni, mai Ëjaëre? cuasaquë Pablote dahuë, iño. Më'ëpi ite asani quëajë'ë, mai Ëjaëre toya ja'ñe. ²⁷ ¿I co'aye yo'ose'ere huesëquë me cosiquëre jëjo saoye'ni, mai Ëjaë quë'rona?”

26

Pablopi Ëjaë Agripare Quëaye

¹ Ja maca Agripa Pablote capi:

“¿Më'ëre sañope cayere sehuojë'ë?”

Caëna, Pablopi jëtë mëani ca huëopi, ñeje:

² “Israel pai yë'ëre sañope case'ere yë'ëpi sehuoquëna, Ëjaë Agripa më'ëpi asaja'quë api caquë sihuayë. ³ Si'aye Israel pai ja'në yo'ojë pa'ise'e asaquëpi, cui'ne si'aye jaohua'i ja're

yë'ë sañope coca caye asaquëpi, yure yë'ëpi quëaquëna, asa jujama'ë dahuëre asacaijë'ë caquë seña më'ëre.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quëaye

⁴ Yë'ë tsoe Jerusalénre posë pa'inë pa'ise'e si'a Israel paipi asayë. ⁵ Fariseohua'i cato Israel paí yo'oye nuñerepa yo'ocohua'i a'ë, tayoye pa'cohua'i a'ë. Yë'ë fariseo, de'ose'e Israel paipi asayë. Jaohua'ipi yëni Pablo de'oye yo'opi, caja'cohua'i pa'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë, yëquë aïohua'ire tsoe acohua'ire, ca nëose'ere yë'ë ute do'ire sañope yo'ojë yë'ëre iñona dahuë. Ju'isicohua'i tijupë huëni huajëcohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, ca nëose'ere ute do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, si'a Israel paí doce tsëca pa'icohua'i si'a mu'seña si'a ñamiña Maija'quëre sejë i ca nëose'ere uteyë. Ti'aquëna, ña'ñu'u cajë yë'ë Ëjaë Agripa yë'ëje cui'ne ute do'ire yë'ëre sañope judío paí cayë. ⁸ ¿Me yo'ojë mësaru, Maija'quë ju'isicohua'ire huëo ti'añe paji, cuasaye'ni?

Pablopi Sehuosicohua'ire Josa Yo'o Ja'ñere Quëaye

⁹ Ja'në Jesucristo Nazaret aquë cocare ësequë sehuocohua'ire sañope yo'oye pa'iji, cuasahuë. ¹⁰ Cuasaquë jaje Jerusalénna yo'ohuë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi cuañejëna, jai paire cohuë, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi sehuocohua'ire huani jeojëna, asaquë sihuaquë de'oji cahuë. ¹¹ Jesure sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañë caja'cohua'i a'ë cuasaquë sehuocohua'ire ti'ani ai si'sehuë. Israel paí tsi'si huë'ñana cacarojai sehuocohua'ire co'ehuë. Jaohua'ire ai pëi yo'ohuë, Judea dari jere paje sani co'erojaë'ë, si'sesi'i caquë.

Pablo I Pönëse'ere Quëaye (Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Jaje caquë Damascona saë'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi cuañese'e toyani yë'ëre isini jëjo saoquëna. ¹³ Saina, ina ëjaë Agripa jopo mu'se pa'i maca, ma'tëmopi ëšë jerepa miañepi yë'ëre ju'api, yë'ëre cöcohua'ireje. ¹⁴ Ju'aquëna, ñani tatajëna, yë'ose'e asahuë, hebreo cocapi. Caquëna, '¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni? Tarapë jëjësë ñacana duruhuequë tito pë'ieje pa'ye më'ëja'a a'si ne ju'iñeje yo'oyë, më'ë.' ¹⁵ Caquëna, yë'ëpi '¿ne a'ni, Ëjaë?' cahuë. Caquëna, 'Jesu a'ë. Më'ë josa yo'oquë a'ë. ¹⁶ Huëni nëcajë'ë, yë'ë jo'yaëre paire quëacaiquëre nesi'i, caquë më'ëre iñoñë. Më'ëpi yë'ë jo'yaë de'oni yure ñase'ere cui'ne yequë mu'seña yë'ëpi iñoquëna, paire quëaye pa'iji.

¹⁷ Më paí cui'ne Israel tsëca pa'ima'cohua'i huaiye peoji caquë de'oye ñacaija'quë a'ë, më'ëre. Yure Israel tsëca pa'ima'cohua'ina jëjo saosi'i, më'ëpi ye'ya sëtöja'quëre. ¹⁸ Jaohua'i cato caisicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'i cato coa huesëjë yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mënajo'yaohua'i pa'iyë. Jaohua'ire ye'ya sëtosi'i caquë më'ëre jëjo saosi'i, jaohua'ire quëa sëtöja'quëre, më'ëpi quëaquëna, asa sëtani pönëni Maija'quë jo'yaohua'i pa'ijë, nuiñe yo'ocohua'i, yë'ëre sehuocohua'i. Sehuojë iohua'i co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosicohua'i pa'ijë yë'ëre yecohua'i sehuosicohua'i ja're coní te'e pa'ijë sehuosicohua'i pa ja'ñere paja'cohua'i a'ë.

Pablopi De'oye Sehuoye

¹⁹ Jaje pa'ina, ëjaë Agripa, Jesús ma'tëmo aye iñose'e asani de'oye sehuohuë. ²⁰ Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quëahuë. Jeteyo'je Jerusalén pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne si'a Judea yeja pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne Israel paí peocohua'ireje quëahuë, ñeje: 'Tsoe pa'ise'e jëoni Maija'quëre sehuojë'ë. Sehuoni sehuosicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.' ²¹ Ja yo'o do'ire Israel paí pëijë yë'ëre huani jëoñu'u cajë Maija'quë huë'ena tseahuë. ²² Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi cöcaina, nuñerepa saiyë. Ja yë'ta'api yureje si'aohua'ire Maija'quë coca quëaquë, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ireje quëahuë, Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quëase'ëje pa'ye. ²³ Jare

quëahuë, ñeje: Cristopi ai yo'oni juni huesëye pa'iji. Jeteyo'je ipi du'ru huëni de'o pa'iyere, huasoyere ññoja'quë api, maire Israel pa'ire cui'ne Israel pa' peocohua'ire.”

²⁴ Pablopi ñe sañope cayere sañope jaje caquëna, asani Festopi ai tutu capi:

“Pablo më'ë cuepequë cayë. Itise'e ñaquë ye'ye huesëni.”

²⁵ Caquëna, Pablopi sehuopi:

“Pani ëjaë Festo, cuepema'ë nuñerepa cayë. Jaje pa'ire paji cuasajë asayere. ²⁶ Ique mai ëjaë Agripa yë'ë caye si'aye asaji. Jaje pa'ina, ca'rama'ë cayë si'aye i ña hue'ñana, nuñerepa yë'ë caye ëjaëpi asa ti'aji, huesëma'ë cuasayë. Cama'ë pa'iyë, yequë hue'ñana pa' ñama'tona tëto saise'ere. ²⁷ Ëjaë Agripa, ¿Maija'quë coca tsoe quëacaicohua'i case'ere nuñerepa coca'ë cuasaquë? Asayë, më'ë. ¿Jaje pa'ima'quë?”

²⁸ Caquëna, ja maca Agripa Pablote capi:

“Më'ëpi quëaquëna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuë, më'ë capi.”

²⁹ Caquëna, Pablopi capi:

“Më'ë sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yë'ëre asacohua'ijë sehuoja'cohua'i a'ë cuasaquë Maija'quëre señë. Yë'ëje pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijëta'a sëa mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ijajë caquë señë.”

³⁰ Pablopi ñeje ca tëji maca Ëjaë Agripa huëni nëcaquëna, cui'ne ja yeja cuañequëje cui'ne Bereniceje cui'ne si'aohua'i iti maca ducohua'ijë huëni nëcahuë. ³¹ Huëni sani tiropi iohua'ise'e sa'ñe coca cahuë, ñeje:

“¿Iquë co'aye yo'oma'quëre me huani jeoñe'ni, cui'ne cosiquëpi pa'iyëje peoji, iquëre?”

³² Caquëna, ja maca Agripapi Festore capi:

“Romano ëjaërepapi ne de'huajaquë ipi cama'quë pa'ito yurepi ñe joyeni etora'huë.”

27

Pablote Romano Quë'rona Saye

¹ Yëquëre Italiana jëjo saonu'u cuasani, Pablote cui'ne yequë cosicohua'ire Capitán Juliona isihuë, jãpi ñajaquë cajë Augusto hue'yosi tsëcapë aquëna. ² Adramitio yo sa'ro yohuëna ayamë'ë, Asia yeja yo sa'noana sani tējire pacona. Jãona aya mëni saë'ë. Saijëna, cui'ne yëquë ja're con Aristarcoje saji'i, Tesalónica daripë aquë Macedonia pa'i. ³ Ntasi mu'sepi Sidón yo sa'rona ti'ahuë. Jarona ti'arena, Juliopi de'oye yo'oquë Pablo cajeohua'ipi necaijajë cuasaquë Pablote eto saquëna, sani i cajeohua'ire, pëpaquë yo'opi. ⁴ Tutu ju'ama' të'huija'a Sidónpi saicohua'ipi ai tutu sañope ju'a do'ire Chipre saodohuë yë'quë macaja'a saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja jë'ñerepa sa sani Mira daripëna ti'ahuë. Mira cato Licia yeja daripë aco paji'i.

⁶ Jarona Capitánpi yequë jai yohuë ti'api, Alejandría daripëpi daisiconi. Ja yohuëpi Italia yejana saija'coni asani Capitánpi aya mëijë'ë, cuañepi. Cuañëina, aya mëteña. ⁷ Tutu sañope ju'a do'ire dahuëre saë'ë, ai tsoe mu'seña. Ai yo'ojë Gnidona ti'ahuë. Ai tutuquëna, jerepa saiye co'api. Co'aquëna, Creta saodohuë tutu ju'ama'a të'huija'a të'ijani saë'ë, Salmón daripë jë'ñere paja'a. ⁸ Të'tëpaja'a saijë ai yo'ojë De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona ti'ahuë, Lasea daripë quë'rona.

⁹ Tsoe ne huesëni yo'orojaiñe sëte ai huajëya'ye nëji'i, ja yë'ta'api yohuëja'a saiye tsoe jë'nërepa oco tëcahuë ti'añe sëte. Jaje pa'ina, asaquë Pablopi yëhuoquë capi:

¹⁰ “Ëmëohua'i yohuëja'a mai saini ai yo'oja'cohua'i a'ë, si'aye mai saye, cui'ne yohuë nejaja'cohua'i a'ë, cui'ne maije juti'ñe pa'iohua'i a'ë.” ¹¹ Caquë yëhuoquëna, Capitánpi sehuocaiye paquë coa asa topi, Pablo caye. Iti yohuë paquë cayere cui'ne yohuë quëhuiquë cayere sehuocaji'i. ¹² Jaje pa'ina, si'aohua'i cuasahuë iye yo sa'ro cato co'aji oco tëcahuë pëani tëto saiye. Sañu'u, Fenicena ësë du'ina tiñarepa ña sa'rona. Jarona oco tëcahuë jëañu'u, cuasahuë.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

¹³ Jaje cuasajëna, huë'ehuë te'tepi a'ri ja'ye tutu ju'aquëna, saiye de'oji cuasajë yohuë dëquëye ne huahuase'e naë mëa saoni ayani saë'ë, Creta tètëpaja'a. ¹⁴ Saijë pa'i maca ëmëje'e tèt'hui jai tuturepa daiyepi dani yohuëre tutu sao. ¹⁵ Tutu saocona, sañope yo'o jujarena, tutupi quëconi sao. Sacona, io jëjo saoyeje saë'ë. ¹⁶ Saicohua'ipi te'e a'ri saodohuë Claudia hue'eco jeteyo'jena tì'ahuë, ai tutuma'tona tì'ani. Jàrona ai yo'ojë a'ri yohuë paire huaso yohuë ayahuë. ¹⁷ Aya tējini jai yohuë joima'coni cuasajë jai yēi meapi huehuë yohuë, cui'ne a'ji mejahuëana Sirte hue'eyena ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë dëquëyere jopoja'a jëa dëso neñahuë, yohuëpi ju'aye pajaco cajë. Jaje yo'oni coa huahuajë tutu sao cuañoahuë. ¹⁸ Ntasi mu'seje ai tutuquëna, ña jujani iti saicohua'ipi yohuë sayere tsiayana moe dëso huëohuë. ¹⁹ Toaso mu'se acona yureta'a iohua'i jëñare papi ñajë jëa dësohuë, yohuë pa'ise'e. ²⁰ Ai tsoe mu'seña ëšëre cui'ne ma'ñocore ñama'pë pa'ijë cui'ne ai tutu ju'aquëna, tutu sao cuañojë yureta'a ti ne huesëre pahuë cuasahuë.

²¹ Ai tsoe aima'pë pa'iye sëte, Pablopi si'aohua'i jopona huëni nëcani capi:

“Yë'ë Cretana pëañu'u caye asani sehuocaisicohua'i pa'ito de'ora'pi. Jàrona pëasicohua'i pani si'aye iye ai yo'oye para'huë. ²² De'oji, yure ai cuasama'pë, tutu mañare hue'ejë'ë, si'aohua'i mësarhuajëja'cohua'i a'ë, yohuëse'e ne huesëtoje. ²³ Yë'ë pacacai necaiquëpi Maija'quëpi iye ñami i huiñaëre jëjo daouna, dani capi, ñeje: ²⁴ ‘Pablo ca'rama'ë pa'ijë'ë, César quë'rona saiyeque pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë iño pa'i do'ire Maija'quëpi si'aohua'ire më'ë ja're yohuë pa'icohua'ire huasoja'quë api, ju'iñere.’ ²⁵ Jaje pa'iye sëte ëjaohua'i tutu mañare hue'ejë'ë, yë'ë cato Maija'quëpi i case'eje ñacaija'quë api cuasayë, cui'ne huiñaë quëase'eje pa'ye pa'ija'coa cuasayë. ²⁶ Mai cato saodohuëna yohuëse'e ju'a huesëcona, tumasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

²⁷ Tutupi tutu saosicohua'ipi jai asi tsiaya Adriaticore huahuahuë, jopo ñami pa'i maca, catorce mu'seña pa'i maca ja maca, ñami jopo pa'i maca yohuë ñajë sacohua'ipi je'nërepa yeja tì'añë cuasahuë. ²⁸ Asani huaiñere cuëcujëna, treinta y seis metros paji'i, huaiñe. Pa'ina, ai seña maca sani tìjupë cuëcujëna, veintisiete metros paji'i. ²⁹ Pa'ina, jai quëna pëana ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë yo sëtipeja'a cuatro quëna ca'huanoa jeo dësohuë, iti dëquëco naupa ja'ñere. Yo'ojë esa ñatama'coni cuasahuë. ³⁰ Iti yohuë sacohua'ire papi yahuerëpa jai huëre jeo sañu'u cajë ea du'iona, jëa yohuëre a'ri yohuëre tsiayana casa huahuoñu'u cajë yo'ohuë, quëna ca'huanoare corohuë quë'rona jëa dësoñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'ohuë. ³¹ Yo'ojëna, Pablopi quëapi, Capitánre cui'ne i soldado paire ñeje caquë:

“Iye yohuë sacohua'ipi iye yohuëre pa'ima'pë pa'ito mësarhuajëcohua'i pa'iye peosipi.”

³² Jaje caquëna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuë sëa mea tëa jëoreña. ³³ Ntata maca Pablopi si'aohua'ire ayo huëopi ñeje caquë:

“Mai catorce mu'seña aima'cohua'i a'ë, mai pa'i ja'ñere huesëjë. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yureta'a aijë'ë, tutu paja'cohua'i, mësarhuajëna me macajë ne huesëye peoji.”

³⁵ Jaje ca tējini aore ini Maija'quëre seni tējini yëtoni ai huëouña. ³⁶ Ai huëoquëna, ñani quëcojë aore atëña. ³⁷ Yohuë pa'icohua'i cato, docientos setenta y seis pai pateña. ³⁸ Ani tējini trigore tsiayana ña'ñe dësoreña, peojaco cajë.

Yohuë Ne Huesëye

³⁹ Ntata tomesi maca yohuë sacohua'ipi iti yeja mamire huesëcohua'i paë'ë. Pa'ijë mejahuëre ñani, jaona së'añu'u cuasajë yo'ohuë. ⁴⁰ Jaje yo'ojë yohuë jëaye sëani huahuasi mea yë'te tēteni iti hue'ñana quëna ca'huanoa jëa coehuë, cui'ne yohuë tayo peruje joyehuë, iti po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquëna, sai cañare mëohuë. Mëorena, yohuëpi mejahuëna tsiojai huëo. ⁴¹ Tsiojaijëna, jai yohuë corohuëpi mejahuëna ju'anëni huesëo. Ja maca yureta'a yo sëtipeja'a joni sacco'ë, ai tutu to'aquë ju'ayepi. ⁴² Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jëoñu'u cajë yo'ohuë, jaohua'ipi mamini catire paja'cohua'i

a'ë cuasajë. ⁴³ Jajë yo'ojëna, Capitánpi Pablore huasosi'i caquë yo'oma'pë pa'ijë'ë, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamícohua'i cato du'ru du'teni mamijë'ë, caquë. ⁴⁴ Jajë jeteyo'je yecohua'ipi yohuë toñana tseani mamijë saijë'ë, capi. Caëna, jajë yo'ojë si'aohua'i huajëcohua'i yejana ti'ahuë.

28

Malta Saodohuëre Pa'iyë

¹ Si'aohua'i yejana de'hue ti'asicohua'i pa'ijë jajë saodohuë mami asahuë, Malta. ² Si'aohua'ire yëquëre iti maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuë. Jajë yo'ojë toa suani dani cuijë'ë, cahuë. Jajë mu'se cato ocoquë sësëye pa'iji. Jajë pa'ina, si'aohua'ire huëohuë, cuija'cohua'ire. ³ Jajë maca Pablo jajë jeca mañare co'eni suaquëna, toapi uquëna, etacopi, aña cuco'ë, jëtëna. ⁴ Pablo jëtëna añapi cuni decona, ñani iti maca pa'icohua'i sa'ñe cahuë: "Iquë paire huaiquë pa'ima'quë, jajë pa'ipi jai tsiaya mamini jëasiquë pa'itoje, jajë yë'ta'api ite de'oye pa'iyë peoyerepa Maija'quëpi yo'oma'quë."

⁵ Pablopí añare toana ya'cue tóni ti a'si ju'ñe peoyerepa paji'i. ⁶ Pa'ina, si'aohua'i je sa'yëhua cotoja'quë api, panita'a huajërepa juni taija'quë a'ni cuasajë utehuë. Utejëna, ai yo'oye paquëna, ña jujani tiñe cuasaye ponani Diusu api, cahuë.

⁷ Yëquë pëa sito quëno macare Publio hue'equë jai tsio paji'i. Jajë cato saodohuë ëjaërepa paji'i. Jajëpi yëquëre i huë'ena de'oye pëpani tres mu'seña ao aocuë ñacaji'i. ⁸ Jarote Publio pëca ja'quë suña dahuëna cui'ne tsie ëta dahuë coní ju'iquë paji'i. Pa'ina, Pablopí cacani ñani Maija'quëre seni tējini ite jëñapi patoquëna, co'yapi. ⁹ Co'yaëna, asani ite saodohuë acohua'ipi jai pai ju'icohua'ipi daë'ë. Daijëna, si'aohua'ire jujupi. ¹⁰ Jajë jujuquëna, ñani sihuajë ai de'oye yo'ohuë. Yo'ocohua'ipi yequë yohuëna aya mēni sai huëo maca yëquë saijë ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye isihuë.

Pablo Romana Ti'añe

¹¹ Toaso ñañëohua'ire saodohuë pani tējini yureta'a jai yohuëna ayamë'ë, Alejandría acona, oco tēcahuë pa'ina, pëasicona, Castor cui'ne Póluz diusuohua'i a'ë cajë nesico-hua'ipi quë'iona ayamë'ë. ¹² Aya mēni saicohua'ipi Siracusana ti'ahuë. Ti'ani toaso mu'seña pëahuë. ¹³ Pëasicohua'ipi tsiaya tē'tēpaja'a saicohua'ipi Regiona ti'ahuë. Ti'ani ñatasi mu'se saijëna, huë'ehuë tē'tēpi ai tutu ju'api. Jajë ju'aquëna, saicohua'ipi se ñatasi mu'se ti'ahuë, Puteolina. ¹⁴ Ti'ani jarona ñahuë, Maija'quë do'icohua'ire. Ñajëna, jaohua'ipi pëajë'ë cajëna, siete mu'seña pëani paë'ë. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana ti'ahuë. ¹⁵ Yëquë saiye tose asani pa'icohua'ipi Maija'quë do'ijēpi sañope dani ti'ahuë, yëquëre. Forona Apio quë'rona, toaso cono ucu huë'ña pa'i huë'ña, jajë Romarepa ti'ama'në. Jajë maca Pablo ña huajëni sihuaquë Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. ¹⁶ Jajë Romana ti'asi maca ëjaohua'ipi te'i pa'ijaquë Pablo cani te'e soldadore ite ñaja'quëre nehuë. Neni te'ire pëpahuë.

Romare Pablo Pa'iyë

¹⁷ Toaso mu'seña Roma pëani pa'iquëpi Pablo jëjo saopi, judío pai ëjaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsi'sirena, capi:

"Do'ijërepa yë'ë judío paire co'aye sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne ja'në aiohua'i case'eje sañope yo'oma'quë a'ë. Jajë pa'iquëta'are yë'ëre Jerusalénre pa'ina, tseani romano paina isihuë. ¹⁸ Isirena, jaohua'ipi si'aye yë'ë yo'ose'e seni asa tējini huani jëoñe peoquëna, etoñu'u cahuë. ¹⁹ Cajëna, judío paipi asani ësehuë. Eëjëna, sei'ë. Jajë pa'ito romano pai ëjaëre papi Césarpi yë'ë yo'ose'e asani ne de'huajaquë caquë, nuñerepa yë'ë paire sañope caye peoquëta'a jajë cahuë. ²⁰ Jajë pa'ina, mësarute soihuë, ñaquë coca caji'cohua'ini, yë'ë iye maca tseä cuañosiquëpi quëna me sē'i pa'iyë, mai Israel pai utejë pa'iyere cuasa do'ire."

²¹ Jajë caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë mèl'ère sañope cajë toyase'e ñama'cohua'i a'ë, Judea pa'icohua'i toya daose'e cui'ne jaropi do'ijërepa judío pai daisicohua'ijë mèl'ère co'aye yo'oquë api cayeje pa'ahuë'ë. ²² Jaje pa'ina, yëquë asaye yëyë, mè'ë cuasayere. Yëquë ñño asajë pa'iyë, si'a hue'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna.”

²³ Jaje cani iti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai pai tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, Pablopi nea hue'ña huëosiquëpi neatorepa quëa tējipi ma'tëmo pa'i tē'te ayere, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi cōni ññoquë quëapi, Jesús ayere care paji cajë sehuojajë caquë. ²⁴ Jaje caquë quëaquëna, yecohua'ipi Pablo caye sehuocaë'ë, yecohua'ipi sehuocaiye pahüë. ²⁵ Jaje yo'ojë te'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopi capi:

“Maija'quë de'o joyopi nuñerepa capi, mësaru aipëre ìte quëacaiquë Isaías yë'opoja'a ñeje:

²⁶ Sani quëajë'ë, ja daripë paire.

De'huarepa asaniye asa tì'añe paja'cohua'i a'ë.

De'huarepa ñaniye ña tì'añe paja'cohua'i a'ë.

²⁷ Iohua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,

Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.

Cui'ne ñaco caje siose'ere hue'eyë, ñaño pañë.

Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa tì'añe pajajë caquë nëina,

Cui'ne yë'ëna co'iyë pajëna, yë'ëpi iohua'ire jujucaiye pajaquë cajë jaje yo'oyë.

²⁸ Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë.”

²⁹ Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijë sañope cajë saë'ë.

³⁰ Pablopi jarona caya ometëcahuëa pëani paji'i, i pa'i huë'e do'i ipi saiquë. Jarore pa'i si'aohua'ire ìte do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi. ³¹ Yo'oquë pa'i Maija'quë cuañe tē'te ayere ca'raye peoyerepa quëaquë cui'ne Ëjaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti jōsa yo'oma'pëna.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yë'ëre soini cui'ne i jëjo daoquëre nepi, yë'ëre i huaso cocare quëaja'quëre.

² Maija'quëpi ja huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ire quëacaicohua'ipi i de'o toya pëpëna toyaahuë'ë. ³ Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i. ⁴ Pai pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, i de'o joyo tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni iñouna. ⁵ Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë yëquëre i mamipi i jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi sehuoni cui'ne i case'ere necaicohua'i pa'ijajë caquë. ⁶ Mësarujë jaohua'i acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.

⁷ Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë, mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ina isisicohua'ipi de'oye pa'ijajë caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi de'oye pa'iyë isiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Eäye

⁸ Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yë'ë ja'quëre sihuayë, si'aohua'ire mësaruni cuasaquë. Mësaruni Maija'quëre cuasajë pa'iyë si'a hue'ña pa'icohua'ire de'oye quëajëna, sihuayë. Sihuaquë de'oji cayë, Maija'quëna. ⁹ Yë'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, i mamaquë cocarepa quëacaiquëpi. Maija'quë api, iti ñasiquë si'anë yë'ë mësarute cuasaquë secacaiye. ¹⁰ Si'anë Maija'quëre señë, i yëyepi pa'ina, yë'ë jaro do'i sasi'i caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, cöcayë yëyë, mësarute joyo pa'iyë, ai jerepa tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Ñeje caquë cayë: Maija'quëre mai cuasayere sa'ñe cöcayere caquë yë'ëpi mësaruni cuasayere se cöcaina, mësarupi yë'ë cuasayere cöcayë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cöcayë pa'iji.

¹³ Maija'quë do'ijë yë'ë mësaruni quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yureje ja yë'ta'a saiye pañere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tēayeje pa'ye mësarujä'a Maija'quë joyo ayere sani tēasi'i caquë cuasahuë, yequë hue'ña judío peocohua'ija'a tēayeje pa'ye. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë sehuosi do'ire tañe asacohua'ire, huesëcohua'ire, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji. ¹⁵ Jaje yo'oquë cui'ne mësaruni Roma pa'icohua'ireje Maija'quë coca quëacaiye yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

¹⁶ Maija'quë huaso coca quëaye yë'ëre huajëya'ye nëiñe paji. ¿Maija'quë tutu quë'i cocarepa me yë'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire ite sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje. ¹⁷ Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire neñere quëaji, de'o cocapi: “Nuñerepa pa'iquë cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi” caji tsoe toyase'e.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iyë

¹⁸ Iohua'i co'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayere sañope yo'oyë. Jaje yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmore papi iohua'i yo'osi do'i co'ayere papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere iñopi, maire. ¹⁹ Jaohua'i tsoe asayë, ta'ñe Maija'quë ayere. Jaje pa'ina, ipi jaohua'ire du'ru iñopi, i ayere ña ja'ñe. ²⁰ Si'aye iye yeja pa'iyë ipi de'huapi. I de'huani pa'i macapi huëni i nese'ere ñajë Maija'quë pa'iyë asayë, ite ñama'pë pa'iniye. Jaje pa'ina, Maija'quë tutu quë'ipi cui'ne ti pani huesëquë pa'iyë asajëta'a de'oye yo'oye pasi do'ire, ca de'huani jëa ti'añe peoji, jaohua'i. ²¹ Jaje Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi Maija'quëre papi cajë ite oiye pahüë. Cui'ne yequeje de'oquëre papi caye pahüë. Coa ai jerepa

yeque ti do'i peoyere cuasahuë. Cui'ne ìohua'i huesë joñoapi nea hueñana ne huesëhuë, co'a joñoa hue'e do'ire. ²² Jaje pa'ina, tañe pa'iohua'i a'ë cacohua'ita'a coa ai jerepa huesëohua'i pa'iyë. ²³ Maija'quë de'oquërepa pa'iquëta'are tiñere señe, ju'icohua'ije pa'iohua'ire de'huase'ere, pajje pa'ire, pi'aje pa'ire, nëicohua'ije pa'ire cui'ne añaje pa'ire de'huase'ere.

²⁴ Jaje pa'ina, señajë mësaru yëyeje yo'ojë pa'ijë'ë caquë jeocopi, Maija'quë. Jaje caquë jeocouna, huajëya'ye sañe yo'ohuë, ìohua'i capëje ti oiye peoyerepa. ²⁵ Nuñerepa Maija'quë cocare asaye yëma'pë coa ai jerepa cosoyere asahuë. Cui'ne jaje yo'ojë Maija'quë de'huasi co'amañare sei'ë, de'oquëre pa'ë cajë. Maija'quëre pare sema'pë cui'ne Maija'quëre pa'ë caye pahüë. Maija'quë cato ti de'oquëre pa'ë caye pa'iji, si'anë. Jaje pa'ijaquë.

²⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jeocopi, co'aye si'sire yëcohua'ini coequë. Jaje pa'ina, nomiohua'ije Maija'quë cuañese'e jeoni sañe nomiohua'ija'a ëmëre yo'oyeje yo'ohuë, si'si. ²⁷ Cui'ne jaje ëmëohua'ije nomiohua'ire yo'oye jeoni sañe ëmëohua'ija'a yo'ohuë. Ëmëohua'ipi huajëya'ye yequë ëmëohua'ini yo'o do'ire ìohua'i capëapi ai yo'oyë, ìohua'i co'aye yo'o do'ire sai cuañojë.

²⁸ Jaje pa'ina, ìohua'ipi Maija'quëre asaye coeye sëte, ije ìohua'ire jeocopi, joyo huesëohua'i pa'ijë ìohua'i yëyeje co'ayere pa'ijajë, caquë. ²⁹ De'oye nuñerepa pa'iye peocohua'ipi co'ayese'epi timësicohua'ipi pa'iyë, si'si yo'oye, nomi yëye, ëa ñaño jaiye tayo yo'oye. Co'amañare ëa ñajë co'aye cuasaye, huani jeoñe, uihuaye, cosoye, co'a merepa co'acohua'ipi cui'ne co'a coca carojaicohua'i pa'iyë. ³⁰ Yecohua'ini co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëreje coecohua'i a'ë, josa yo'ocohua'i a'ë, coa paipi ne ti'añe pa'iji cuasacohua'i a'ë, cui'ne yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasacohua'i a'ë. Co'ayere ai jerepa se cuasa huëocohua'ipi cui'ne pëca ja'quëohua'ireje de'oye sehuoma'cohua'i a'ë. ³¹ Yëhuoye asa ti'añe coecohua'i a'ë. Ìohua'i ca nëose'eje yo'o ti'ama'cohua'i a'ë. Ìohua'i sihuama'cohua'i a'ë. Yecohua'ireje sañope yo'ose'ere sai de'huama'cohua'i a'ë. Ai yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'ë. ³² Jaohua'i cato Maija'quë cuañese'e si'aye asacohua'i a'ë. Cui'ne asacohua'i a'ë, iye yo'osicohua'i pani do'i quë'iohua'ipi pa'ijë juni huesëye pa'iji case'eje. Jaje asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojë pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, sihuajë yëjë ñaño.

2

Maija'quë Nuñere Papi Ca Huesoye

¹ Yequë yo'ose'ere ña tëjini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani ca de'huani jëa ti'añe peoji. Më'ëpi yequë yo'ose'ere ña tëjini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani, më'ëja'a co'ye ca huesoye pa'iji, më'ëje cui'ne yo'o do'ire. ² Jaje pa'ina, asayë, mai Diusupi pai yo'oyere ña tëjini i coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesoja'quë api, ja co'ayere yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji ca maca. ³ Jaje pa'ina, më'ëpi cuasani Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëjini ca hueso mu'se ti'aëna, yecohua'ire tayoyë, cuasaquëpi cui'ne më'ëpi ìohua'i yo'oyeje yo'oquë pani ¿jëaja'quë a'ë, cuasaquë? Jëaye peoji. ⁴ ¿Më'ëre ponañere caquë Diusu dahuëre quëcoquë yo'oquëna, i oi yo'oyere asama'ë huesëquë coeyë, më'ë? ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë joyo jëa do'ire më'ë pa'iye ponëma'ë coequë pa'ë, më'ë. Jaje yo'oquë ai jerepa më'ë nejo cuañe ja'ñere tsi'so timëñë, më'ë Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëjini ca hueso mu'se ti'aëna, sai ja'ñere më'ë yo'ose'eje pa'ye. ⁶ Ja maca ipi pai ñape yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. ⁷ De'oye yo'oyere yo'o jujama'cohua'ipi ëja deoyere cui'ne i de'oye pa'iyere cui'ne ju'i ma'ñere co'esicohua'ini Maija'quëpi ti pani huesëyere isija'quë api. ⁸ Isiquëta'a yecohua'ipi ìohua'ise'e cuasajë nuiñere sehuoma'pë coa co'ayere tuiyë. Jaohua'ire cato Maija'quëpi pëi nejoja'quë api. ⁹ Si'aye co'aye yo'ocohua'ire ai yo'oye cui'ne oiye pasipi, du'ru macarepa judío paipi jeteyo'je judío pai peocohua'ije. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi de'oye yo'osicohua'ire cato sihuaye,

cui'ne ëja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isija'quë api. Du'ru macarepa judío p̄aini jeteyo'je judío p̄ai peocohua'ireje isija'quë api.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato icohua'i yecohua'i a'ë caquë yo'oma'quë api, si'a yë'quë maca ñaquë api, si'a p̄aire. ¹² Jaje pa'ina, Moisés cuañese'ere asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itoje ja yë'ta'a nejoja'cohua'i a'ë, Moisés cuañese'e asama'cohua'ire. Cui'ne Moisés cuañese'e asasicohua'ita'a co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuañese'e ca do'ire. ¹³ Cuañese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyë. Cuañese'ere yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ë ca huesoye pa'iji. ¹⁴ Judío p̄ai peocohua'i cato toya cuañese'eje ti peoyë. Jaje pa'iohua'ita'a cuañese'e pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'oje pa'iyë, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'oje iohua'ipi iohua'ire cuañeñe neñë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñë, iohua'i joñoare cuañese'e pa'iyë paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi caja'coa, de'oji mē'ë yo'ose'e p̄anita'a co'aji, mē'ë yo'ose'e. Jaje cani iñoji, cuañese'epi joñoare pa'iyë. ¹⁶ Cui'neje iohua'ire caja'quë api, Maija'quë ca hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quëpi Jesucristo ja're si'a p̄ai yahue yo'ose'e ña tējini ca huesoye pa'iji, yë'ë de'o cocarepa quëase'eje pa'ye.

Judío P̄ai Cui'ne Moisés Cuañese'e

¹⁷ Mē'ëpi judío p̄ai pa'ima'quëje ñani caquë jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi, Moisés cuañese'ere asaquëpi, Maija'quëre pare payë caquë sihuaquëpi, ¹⁸ Maija'quë yëye ta'ñe asaquëpi, cui'ne cuañese'epi de'oyerepa t̄i'añere ye'yesiquëpi, ¹⁹ yecohua'i ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i pa'icohua'ire ye'yaquëre pa'ë cuasaquëpi, cui'ne nea hue'ñaje pa'i hue'ñare pa'icohua'ire de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquëre pa'ë cuasaquëpi, ²⁰ cuañese'e pacohua'ipi, ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaye payë cuasaquë huesëcohua'ire ye'yaquë pa'iquëpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quëa t̄i'añe cuasaquëpi. ²¹ Jaje pa'iquëpi ye'yaquë a'ë cuasaquë p̄ani ¿me yo'oquë mē'ëja'a co'ye ye'yama'quë'ni? Jare mē'ëpi co'amaña yahue i ma'ñe a'ë quëaquëta'a ¿cui'ne me nesi'quë mē'ëpi co'amaña yahue imaquë'ni? ²² Yequë nomiore yo'oma'ë caquëta'a, ¿me yo'oquë mē'ëpi jaje yo'oquë'ni? Cui'ne mē'ëpi coa de'huasicohua'ire ñani coequëta'a ¿me nesi'quë iohua'i se hue'ña pa'i co'amaña yahue imaquë'ni? ²³ Maija'quë cuañese'ere pare pacohua'ipi pa'iyë caquëta'a, mēsaruپی cuañese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi Maija'quë co'aquë api cayë. ²⁴ Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquë toyase'e caji: “Judío p̄ai peocohua'i co'aye cayë, Maija'quëre, mēsaru co'aye yo'o do'ire.”

²⁵ Jaje pa'ina, mē'ëpi cuiri ca'ni tēasiquëpi Moisés cuañese'ere si'aye sehuocaito cōcāiji, mē'ë yo'ose'e. Jaje pa'iquëta'are mē'ëpi cuañese'ere sehuocaima'quë p̄ani ca'ni tēama'quëje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁶ Jaje pa'ina, tēama'quëta'a si'aye cuañese'ere yo'oni ca'ni tēase'eje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, i ca'nihuë tēama'quëta'a, cuañese'ere si'aye sehuoquëna, ja yo'oyepi mē'ëni co'aye yo'oquëre iñoja'quë api, toyase'e paquëta'a cui'ne ca'ni tēasiquëta'a sehuoma'ë pa'isiquëre. ²⁸ Judío repa pasi'i caquë coa emēje'ese'epi yo'oje t̄i'añe peoji. Cui'ne nuñerepa cuiri ca'ni tēaye cato emēje'epi yo'oye peoji. ²⁹ Jaje pa'ina, judío repa cato pa'iyë pa'iji nuñerepa sa'nahuëre papi. Cui'ne cuiri ca'ni tēase'epi sa'nahuë joyore pana tēasiquëje pa'i pa'iyë pa'iji. Coa cuañese'epi t̄i'añe peoji. Maija'quë joyo neñe a'ë, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cuāñosiquë cato Maija'quëre papi de'oquë api caquë ña nēosiquë api, p̄ani p̄ai mañapi.

3

¹ Jaje pa'ina, ¿iquere do'i paquë'ni, judío p̄ai pa'iyë cui'ne cuiri ca'ni tēasicohua'i pa'iyë? ² Ja cato jaiye cōcāiye pa'iji, du'rurepa Maija'quë judío p̄aina i coca de'hue pacaija'cohua'i a'ë caquë isisi do'ire. ³ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani jētoje Maija'quë cato i ca nēose'ere jare yo'o t̄i'auquë pa'iji. ⁴ Maija'quë cato i coca nuñerepa cayeje pa'ye yo'o t̄i'auquë api, si'a p̄ai coa cosocohua'i pa'itoje. I cato cosoma'quë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Nuñerepa pa'iquère iñoñe pa'iji, mē'ē case'epi.

Cui'ne yecohua'ipi mē'ēre ña tējini ca hueso maca mē'ēpi de'oquērepa etaja'quē a'ē.

⁵ Mai tayo yo'oyepi Maija'quē nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojē pa'ito Maija'quē mai tayo do'ire nejoquē pani Maija'quē nuñe yo'oma'quēpi nejoji. ¿Jaje caye pa'iquē? Pani, pai caye ayepi caye a'ē. ⁶ Jaje caye peoji. Maija'quēpi nuñe yo'oma'quē pani, si'a pai tayo yo'ose'e ña tējini ¿me pai yo'oyere ca huesoye pa'iquē'ni?

⁷ Jaje pa'iquēta'are yē'ē cosoyepi Maija'quē nuñerepa pa'iyere ai jerepa de'oye iñocaiye pa'ito ¿me neni yē'ēre tayoquē api caye'ni? ⁸ Jaje pa'ito ¿me yo'oquē co'ayere yo'oma'quē'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi cayē, maire. Co'aye cuasajē sañope cacohua'ini co'aye yo'ojē de'oyere ti'añe pa'iji ye'yayē cayē, maire. Jaje caco-hua'ire nuñerepa yo'oquē nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quē'iohua'ipi Pa'iyē

⁹ ¿Jaje pa'ito mai judío paipi jaohua'i seña maca de'ocohua'ire pa'ē cuasajē pa'iyē? ¡Pani! De'ocohua'i peoyē. Tsoe mai judío paipi de'ocohua'i pa'i ma'ñe iñohuē. Jaohua'i ja're si'a yē'quē maca co'ayepi pacona, pa'iyē. ¹⁰ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Te'i macaje ti peoji, de'oquē.

¹¹ Asani pasi'i cacohua'ijē peoyē.

Peoyē, Maija'quēre co'ecohua'ijē.

¹² Si'aohua'i tayo sani huesēsicohua'i a'ē. Si'aohua'i do'i peocohua'i a'ē, ti cōcaima'cohua'ipi.

De'oye yo'ocohua'i, te'i macaje ti peoji, de'oye yo'oquēje.

¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tērēhuēa cato paire tasico de'hua sioma'coje pa'io, coa nejo cocare etaye.

Si'aohua'i tsemeñoapi coa cosoyē.

Aña tsimaje pa'yepi si'aohua'i yē'opōa pa'iyē.

¹⁴ Yequēre ai yo'o huano'i co'ayese'e yecohua'ire cayē, cui'ne sējeñese'e.

¹⁵ Paire esa huani jeoñese'e yēcōhua'i a'ē.

¹⁶ Si'aohua'i co'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoñe isiyē.

¹⁷ Cui'ne ñama'pē pa'iyē, de'oye pa'i ma'arepa.

¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nēima'ēna, Maija'quēre cuasama'pē pa'iyē, a'ri mañaje.

¹⁹ Si'aye tsoe hue'ña Moisés cuañese'e judío pai cuañese'e pacohua'ipi si'aye yo'oye pa'iji caji cajē asayē, mai. Jaje pa'iquēta'are iohua'i tayo do'i ca de'huani jēaye peosipi. Maija'quē pai ñape yo'ose'e ñani ca hueso mu'se ti'asi maca si'aohua'i iye yeja acohua'i ca hueso cuañōja'cohua'i a'ē. ²⁰ Jaje pa'ina, cuañese'ere sehuojē yo'ocohua'i cato Maija'quē ja're cōni pa'iyē ti'añe paja'cohua'i a'ē. Cuañese'epi mai tayose'ere iñoji.

Maija'quēre Cuasayepi Huaso Cuañōñe Pa'iji

²¹ Yure cato Maija'quē nuñerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neñere iñopi, cuañese'e cayere yo'oma'ē, tirona se oani. Iye cato Maija'quēre quēacaicohua'i toyase'ere cui'ne Moisés cuañese'e toyase'ere ñajē asayē, i jaje yo'oye.

²² Jaje pa'ina, Maija'quē iquē jerepa pa'ire cuasama'quēpi i neñerepa pa'iyere isiquē api, coa si'aohua'i Jesús ire papi cuasacohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tayo yo'ocohua'ire sēte si'aohua'ire Maija'quē de'oyerepa ti'añe caraji. ²⁴ Jaje pa'ijēta'are Maija'quēpi oi nuñerepa pa'iohua'ire nepi, i coa isiyepi, Jesucristo do'ipi huasoquē.

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quēpi Cristo ju'ini tsie jeosi do'ipi pai co'aye yo'oye sai de'huaye nepi. Ja sai de'huayere ti'añe pa'iji, Jesuni necaiquēre papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'i tayo yo'ose'ere coa sa tēto saima'ē paji'i, Maija'quē. Jesús tsiese'epi sai de'huapi. Jaje yo'oquē i nuñerepa pa'iyere cui'ne i quēcose'ere iñopi. ²⁶ Iñoni yureje Diusu nuñerepa pa'i a'ē caquē iñoquē yo'opi. Yēquēje cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure ire papi cajē asacohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire nequē a'ē caquē iñoquē yo'opi, Maija'quē.

²⁷ ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye? Tsoe peoco. ¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quëre necaiquëre pare cuasa do'ire peoco, pa'ni cuaeñese'ere yo'o do'ire. ²⁸ Maija'quëre necaiquëre pare cuasaquëni nuñerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quëpi cuaeñese'e yo'oma'quë pa'itoje. Jare tsoe asayë, mai.

²⁹ ¿Mësarupi cuasato Maija'quë judío pa'i Diosuse'e pa'iquë? ¡Pa'ni! Judío pa'i peocohua'ije Diosure payë, ite. ³⁰ Jaje pa'ina, yequë Diosu peoji, te'i api. Jare ipi pa'ire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca'ni tēasicohua'ire cui'ne pacohua'ireje, coa si'aohua'i ite necaiquëre pare asacohua'ini. ³¹ Jaje pa'ito ¿coa mai ite necaiquëre pare asayepi ja'në cuaeñese'e jeocoye pa'iquë, cōcai ma'ñe de'huani? ¡Pa'ni, jaje yo'oye! Coa ai jerepa yureta'a cuaeñese'ere de'oyere pa'ë cacaije yo'oyë.

4

Abraham Yo'ose'epi Iñoñe

¹ ¿Iquere mai ai Abraham ti'aë'ni, i yo'o do'ipi? I ayere cañu'u, yure. ²⁻³ Toyase'e caji: “Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diosuni ire papi caquë cuasa do'ire.” I yo'o do'ipi nuñerepa pa'i pa'ie Abraham ti'añe papi. Ti'asiquë pani jerepa pa'i a'ë cara'pi. Yure cato Maija'quë ña hueñana jaje ca ti'añe peoji. ⁴ Co'amaña necaiquëre saiñe cato coa isise'e peoji, nesi do'ire saiñe a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso cuaeñoñe pa'iji. Coa ite ire papi cuasa do'ire co'aquëre nuñerepa pa'iquë api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Jaje yo'oye pa'iji. ⁶ Maija'quëpi yequëre ñani i yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji. Davidje cui'ne capi, toyase'epi. ⁷ I case'e cato caji ñeje: Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejesicohua'ipi, cui'ne iohua'i co'aye yo'o do'ire coa sai tosicohua'ipi.

⁸ Sihuaquë pa'iyë, Ejaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, sai tosicohua'ipi.

⁹ ¿Jaje pa'ito iye sihuaye ca'ni tēasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pa'ni. Ca'ni tēama'cohua'ije ja sihuaye payë. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato caji, Diosupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diosuni ire papi caquë cuasa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ito ¿ite je yëhua nuñe pa'iquë api, Abrahamre caë'ni, i ca'ni tēasi jeteyo'je? Pa'ni ja yë'ta'a tēama'në jaje ca nēopi. ¹¹ Ca nēosiquëpi jeteyo'je, ca'ni tēa cuaeño'pi, Maija'quë cuaeñequëna. I ca'ni tēase'epi iñoñe a'ë, Maija'quëpi tēama'quë pa'inë nuñerepa pa'iquë api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tēama'cohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'i pëca ja'quë api. Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji. ¹² Ca'ni tēama'quë pa'inë Abraham Maija'quëre necaiquëre pare cuasase'eje pa'ye ca'ni tēasicohua'ipi cuasacohua'i pëca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nēose'ere Ti'añere Quëaye

¹³ Maija'quë Abrahamre cui'ne i tsëcapë acohua'ire iye yejare isija'quë a'ë ca nēoni, ca nēoma'ë paji'i, Abrahampi cuaeñese'ere yo'o ti'a do'ire. Coa ai jerepa ca nēopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa do'ire. Ja do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diosu isisi ca nēopi. ¹⁴ Jaje pa'ina, cuaeñese'e caye yo'o ti'acohua'ipi Maija'quë ca nēose'ere ti'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi, cui'ne Maija'quë ca nēose'epi do'i peoye ne huesëra'pi. ¹⁵ Cuaeñese'e cato ai yo'o ja'ñere isiji, Maija'quë sai de'huaquëna. Cui'ne cuaeñese'epi peoquëna, ¿Me saño'pe yo'oye pa'iquë'ni?

¹⁶ Maija'quë ca nēose'e cuaeñese'ere pacohua'ise'e ti'añe peoji. Cuaeñese'e peocohua'ije ti'añe pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'ipi ti'añe pa'ijaquë cani coa do'i peoye i ca nēose'ere isiye pa'iji, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasacohua'ini. Jaje pa'ina, Abraham mai pëca ja'quë api. ¹⁷ Toyase'epi caji: “Jai pa'i pëca ja'quëre yë'ëpi nehuë,

më'ëre." Jaje Diusu ca nëouña. Abraham cato Maija'quëre ju'isicohua'ire pa'iyë isiquë api asapi.

¹⁸ Cuasaguëpi ñani uteye peotoje Abraham cato ca nëose'erepa pa'ija'coa cuasaguë utequë paji'i. Jaje pa'ina, jai pai pëca ja'quë de'opi, Abraham. Maija'quë ite ca nëose'eje pa'ye ti'api. Ja ca nëose'e cato caji: "Jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë." ¹⁹ Ca nëose'ere asaguëpi cien ometëca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i coní aïohua'i pa'inije Abraham tsí paye peoji asaguëta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne huesoma'ë paji'i. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ca nëose'e jëa coeye papi. Coa case'e a'ë cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'ë cuasapi. Jaje cuasaguëpi ai jerepa cuasare paquë de'opi. De'osiquëpi Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuapi. ²¹ Maija'quë si'aye ne ti'añe tutu paquëpi i ca nëose'ere neja'quëre papi cuasapi, jëa coeye peoyerepa. ²² Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa nequë api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.

²³ Abrahamre Maija'quë nuñe pa'ire ca huesopi cajë toyase'e Abrahamse'ere cajë toyaye pahüë, maireje cajë toyase'e a'ë. ²⁴⁻²⁵ Jaje pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesil'i caquë mai do'ire jucacani huëji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesure ju'isiquëpi huëisiquëni ire papi cajë cuasacohua'ire Diusupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite necaire paquë api cuasa do'ire.

5

De'oye Pa'iyë

¹ Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quë maire nuñe pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, Maija'quë ja're coní de'oye pa'iyerepa ti'ahuë, asajë pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo do'ire. ² Cui'ne mai Ëjaë Jesucristo do'ipi de'hue ti'ahuë, Maija'quë i oi pa'i hue'ñarepa yure sihuajë pa'iyë. Maija'quë de'oyerepa pai ñape pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë ute jujama'pë pa'iyë. ³ Ja yë'ta'a ai yo'oyeje pa'iji. Jaje ti'aruje sihuayë, ai yo'oyepi quëcojë dahuëre pa'iohua'ire de'oye. ⁴ Quëcojë dahuëre yo'oyepi mai ti'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jëa coeye peoyerepa utejë pa'iyena ti'añe pa'iji, mai. ⁵ De'o joyo i isiquë yo'oyeja'a Maija'quëpi mai joñoana i oiyere isi timë huesoji. Jaje pa'ina, mai jëa coeye peoyerepa utejë pa'iyë coa teaye ute tayoye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquëna, ne ti'ama'cohua'i pa'i do'ire Cristo jucacaji'i, iti macarepa ti'aëna, co'acohua'ini caquë. ⁷ A'jiñe peoji, yequëni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquë yo'oquëje peoji. Coa te'i pati'ñe pa'i api, ai de'oquërepa do'ire caquë jucacaiquë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato i oiye iñopi, maire, ja yë'ta'api co'acohua'i pa'itoje Cristo maire jucacaiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi maire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa Jesús oi necai do'ire tēji mu'serepa Maija'quë pēi nejoquëna, jëaja'cohua'i a'ë, mai. ¹⁰ Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'quë maire i mamaquë ju'i do'ipi i ja're de'oye pa'iyë nepi. Jaje nesiquëpi yure cato jerepa Cristo huajëquërepa pa'iyepi huasoja'quë api, maire, tsoe ipi de'oye pa'iyë sēte. ¹¹ Cui'ne jase'e pa'iyë paji. Maija'quëre sihuayë, Cristo Jesús do'ire ini pacacaijë. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi i ja're coní de'oye pa'iyë ti'ahuë.

Adán Cui'ne Cristo

¹² Te'i ëmëpi co'aye yo'o huëopi. Ja yo'o do'ire juni huesëye huëopi. Jaje pa'ina, si'aohua'i juni huesëye pa'iji, si'aohua'i co'aye yo'ocohua'i sēte. ¹³ Ja yë'ta'a cuañese'e peo'në co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina, cuañese'e peoquëna, co'aye yo'ocohua'ire sañope caye peopi. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are Adán pa'inëpi Moisés pa'inëna si'aohua'i juju huesëahuë'ë, Adán Maija'quë cuañese'ere sehuoma'ë yo'ose'eje pa'ye yo'oma'cohua'ita'a co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija'quëje pa'i paji'i.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isiyepi Adán co'aye yo'ose'e tēto saise'ere pa'ë. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pai jujuhuë. Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë jai pai

de'oye pa'i ja'ñere, huasoyere coa isiyepi jerepa pa'ye a'ë. ¹⁶ Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quë isise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe pa'iji. Maija'quë isise'e cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itoje nuñerepa pa'iohua'ire necaiye a'ë. ¹⁷ Ju'iñe je'quë te'i emë co'aye yo'osi do'ire tutu papi. Jaje pa'ye jerepa tutu paja'cohua'i a'ë, huajëyerepa pa'iyere Jesucristo te'i do'ire Diusupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.

¹⁸ Jaje pa'ina, Adán i co'aye yo'osi do'ipi si'a paire ne huesëja'cohua'ire nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquë Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i de'oye ti ne huesëye peoye de'oye pa'i ja'ñe necaji'i. ¹⁹ Ñeje caquë cayë: Te'i de'oye sehuocaima'ë pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i paë'ë. Jaje pa'iquëta'are, te'i de'oye sehuocaiquë pa'isi do'ire jai pai nuñe pa'iohua'irepa pa'iyë ti'ahuë, Jesucristo do'ipi.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cuañese'e isipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye co'aye pa'itoje Maija'quë oiyepi ai jerepa jaiye pa'iji. ²¹ Ja'në co'ayepi cato pai ëjaërepaje pa'ye paji'i, paire cuañequë juni huesëyena saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyepi nuñerepa yo'oyeja'a pai ëjaërepaje pa'ye de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja'quë caquë.

6

Cristore Sehuosicohua'i Pa'iyë

¹ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u, Maija'quë oiyere jerepa iñoja'quë api caquë. ² ¡Pani jaje caye! Tsoe mai co'aye yo'oye jeosicohua'i cato ju'isicohua'ijë pa'yepi pa'iyë. ¿Me jaje pa'ito ja yë'ta'api co'aye yo'ojë pa'iyë'ni? ³ Oco do maca Cristo Jesús ja're tsoni pa'iyena cacajë i ju'ise'eje pa'ye juë'ë, mai. Mësaru jare tsoe asayë. ⁴ Jaje mai oco do maca ju'isicohua'ire Cristo ja're te'e ta cuañosicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Ja maca Cristore pëca ja'quë i de'o tutupi yo'oquëna, Jesús huëise'eje pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'iyena.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ju'ise'eje pa'yena tsiosicohua'i sëte, cui'ne i huëise'eje pa'ye maipi huëiye pa'iji. ⁶ Co'ayere ëjaëje pa'ire pajë necaiyere cui'ne mai paise'e yë tuture nejose'e pa'ijaquë cajë Cristo ja're que cuañosicohua'ipi pa'iyë asayë, mai. ⁷ Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji. ⁸ Jaje pa'ina, Cristo ja're te'e ju'isicohua'i pani i ja're con pa'ija'cohua'i a'ë cuasayë. ⁹ Tsoe maipi asajë pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tijupë juni coñe pase'e. Ju'iñe ite tijupë quëcoye peoji. ¹⁰ Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo juji'i. Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'iyepi Maija'quëre pacacaji. ¹¹ Jaje cui'ne ju'isicohua'ijë pa'i pa'ijë'ë, co'aye itire yo'oma'pë cajë, co'aye yo'oyepi pa'itoje. Jare cuasajë huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacajë'ë, mai Ëjaë Cristo Jesús ja're pa'icohua'ipi.

¹² Jaje pa'icohua'i sëte mësaru co'ayepi cuañe cuañosiquëje pa'i pajë'ë, capë yëyere yo'oma'pë cajë. ¹³ Yureta'a mësaru capëare isima'pë pa'ijë'ë, co'ayere yo'oja'co cajë. Mësaru capëare ju'isicohua'i huëisicohua'ijë pa'icohua'ire Maija'quëna isijë'ë, de'o nuñerepa yo'oyere nejajë cajë. ¹⁴ Co'aye yo'oyepi yureta'a ëjaë cuañëñeje pa'ye maire cuañe cuañëñe peoji, Moisés cuañëñepi maire meñe cuañe cuañëñe peo do'ire, coa Maija'quë oiyepi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iyë Ayere Quëaye

¹⁵ ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijë cuañese'e meñe peo do'ire co'ayere yo'ojë pa'iyë pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni? ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe ta'ñe asayë. Jo'yaë cato ëjaëna isisiquëpi i cuañëñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, ëjaëre necaicohua'i cato sehuocaiye pa'iji, iohua'i ëjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere sehuocaicohua'i cato co'ayere ëjaëre payë. Jare sehuocaiye cato ju'iñena saye a'ë. Ja yë'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye a'ë. ¹⁷ Ja'në co'ayepi jo'ya

nesicohua'ipi paë'ë, mësaru. Pa'isicohua'ita'a Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë. Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'o'ji cayë, ite. ¹⁸ Yureta'a co'ayere ëjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe pa'iyere yo'oñu'u cajë. ¹⁹ Mësaru ta'ñe asa ja'ñere caquë coa pai cayere papi cayë. Ja'në mësaru co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijë paë'ë, co'ayere yo'ojë, co'ayere mësaru capëpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe pa'iyena mësaru isiye pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi, ina isisicohua'ipi.

²⁰ Mësaru co'ayepi cñañesicohua'i pa'i maca, nuñerepa pa'iyere necaijë pa'iyë pahüë. ²¹ ¿Iquere de'oye pa'iyë isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure mësaru huajëya'ye asa cñañoñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji. ²² Jaje pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyë. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyë. Jaje pa'ina, mësarute de'oyerepa pa'iyë necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijë cui'ne tëjiyere papi ti pani huesëyere payere necaiji. ²³ Co'aye yo'osi do'ire co'ayepi sañe cato ju'iñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Ejaë Jesucristo do'ipi maire coa isiye cato ti pani huesëye a'ë.

7

Huejayeje Pa'ye Quëase'e

¹ Maija'quë do'ijë, mësaru Maija'quë cñañese'ere asacohua'ipi asayë, mai huajëcohua'i pa'i macase'e cñañoñepi sëasicohua'ijë pa'iohua'ire paye paire. ² Jaje pa'ina, nomio huejasico cato cñañese'e do'ire io ëjere sëasicoje pa'io pa'ico, ipi ju'ima'quëpi pa'ina. Ejëpi ju'isiquë pa'itota'a, cñañese'epi sëase'eje pa'ye peoji. ³ Jaje pa'iquëta'are iopi ja yë'ta'a ëjë pa'ina, yequë ëmëna tsiojaisico pani ëmëre yo'oco. Jaje pa'iquëta'are ëjëpi ju'isiquë pa'itota'a yequë ëmëre tsiojani paye pa'iji, ëmë yo'oco peoco ja maca.

⁴ Jaje cui'ne mësaruje Maija'quë do'ijë, Cristo ju'i do'ipi ju'isicohua'ijë pa'iohua'ipi pa'iyë, cñañese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cñañese'ere ëjëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequë ëmëni payeje pa'iohua'i a'ë, Cristo ju'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quë ña hue'ña de'oyere pare mai yo'ojë pa'ija'cohua'ipi. ⁵ Ja'në mai yëyere yo'ojë pa'icohua'i paë'ë. Pa'ijë mai co'aye yëyere cñañese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yëyere yo'ohuë. Ja yo'oyepi ju'iñena sapi, maire. ⁶ Cñañese'epi sëasicohua'ijë pa'iohua'i paë'ë. Yureta'a joyesicohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë, mai ju'isi do'ipi. Jaje pa'ina, cñañese'epi jo'ya nesicohua'i peocohua'ipi Maija'quë joyo huajëye pa'iyë isiyepi Maija'quëre necaiyë. Necaima'pë pa'iyë, cñañese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iyë, Yë'ëna

⁷ Jaje pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni, cñañese'e co'aye a'ë caye? ¡Pani jaje caye! Yë'ë quëaquëna, asajë'ë, yë'ë yo'ose'ere. Cñañese'epi yecohua'i co'amaña yëcaima'ë caye pato yë'ë asaye para'huë, yecohua'i co'amaña yëcaiye co'ayere papi pa'iyë. Cñañese'e ëse do'ipi co'aye yo'oye asahuë. ⁸ Yecohua'i co'amaña yëcaima'ë pa'ijë'ë cayeja'a co'ayepi yë'ëre jerepa co'ayere yëyena ne sëto. Jaje cñañese'epi caye pato co'aye yo'oye ju'ise'eje pa'ye a'ë, itise'e pani. ⁹ Te'erepa tsoe yë'ë cñañese'e asama'quëpi coa paë'ë. Pa'ina, cñañese'epi titani co'aye yo'oyere ne co'yao. ¹⁰ Ne co'yacona, yë'ëpi ju'ë'ë. Ju'ina, cñañese'e pa'iyë isisi'i ca nëota'a yë'ëre ju'iñena sapi. ¹¹ Cñañese'epi yo'oma'ë cacona, co'aye yo'oyepi jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ë cñañese'e cayeja'a ju'iñere isio.

¹² Jaje pa'ina, ja cñañese'e cato Maija'quë tse a'ë, nuñere pa'ë cui'ne maire cöcaiye a'ë, si'aye Maija'quë cñañese'e cato de'oyere pa'ë. ¹³ Ja de'oyepi yë'ëre ju'iñena saye pao. Pacona, co'ayepi yë'ëre cato ju'iñena sao. Sacona, ja do'ire asahuë, co'aye pa'iyë. Cui'ne asahuë, cñañese'e ëseyeja'a co'ayepi ai co'ayererepa pa'iyë.

¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, mai. Cuañese'e cato joyo aye a'ë cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato pa'i a'ë, tara cui'ne ca quë'i a'ë. Jaje pa'ina, co'ayepi jo'yaëre paji, yë'ëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, asa ti'ama'ë pa'iyë, yë'ë yo'oye. Yë'ë yëyere yo'oma'ë ai jerepa yë'ë coeyere yo'oyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye coeyere yo'oni ja maca cuañese'e de'oyerepa pa'iyë asayë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre sa'nahuë co'aye pa'iyepi yo'oji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ë capë pa'ise'e yë'ë pa'iyë ti de'oye peoji, yë'ëre. Jaje pa'ina, de'oyere yo'osil'i cuasaquëta'a yo'o ti'ama'ë pa'iyë. ¹⁹ De'oye yë'ë yëyere nema'ë, coa ai jerepa yë'ë coeyere nequë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë coeyere yo'oni yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre co'aye sa'nahuë pa'iyepi yo'oji.

²¹ Jaje pa'ina, ñeje iye yë'ëre pa'iji, de'oye yo'oye yëquëta'a de'hue co'ayese'ere yo'oyë. ²² Jaje pa'i sëtë yë'ë cuasaye cato Maija'quë cuañese'ere yëyë. ²³ Yëquëta'are yë'ë capëpi sañope yë'ë cuasa hueñana yo'oco. Ja cato co'ayepi yë'ë capëre pa'iyepi yo'oji. Japi cose'eje pa'ire paji, yë'ëre. ²⁴ ¡Co'aquëre pa'ë, yë'ë! ¿Nepi yë'ëre ne huasoja'cohua'i a'ni, iye capë ju'ina saco aire? ²⁵ Coa Maija'quëse'e ne huasoja'quë pa'iji, Cristo Jesús mai Ëjaë do'ipi. Jare asaquë sihuayë. Jaje pa'ito yë'ëpi Maija'quë cuañese'ere sehuocaiye pa'iji, yë'ë cuasayepi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë capëpi co'ayena cuañe cuañosiquëpi jo'yaëje pa'i pa'iyë.

8

Maija'quë Joyo Do'ipi Pa'iyë

¹ De'oji, yure cato Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire ti sai de'hua cuañoñe peoji. ² Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesëyepi jo'yaëre paquëni eto huasopi, yë'ëre, Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyepi, joyo pa'iyepi. ³ Moisés cuañese'e cato jaje eto huasoye papi. Paise'e co'aye yo'oyepi neñu'u cajë yo'ojëna, cuañese'epi tutu peoye de'opi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëta'a ne ti'api, iye pa'iyere isiquë. Jaje pa'ina, jare ne ti'asil'i caquë i mamaquëre pa'i capë quë'ire cui'ne coa paije pa'ire jëjo daopi, co'aye yo'o do'ire sai tocaijaquë caquë. Jaje yo'oni co'ayere ja capë do'ija'a nejo huesoye ti'api. ⁴ Maipi de'hue Moisés cuañese'ere yo'o ti'ajajë caquë pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pë pa'iyë, noni paise'e pa'iyere. Coa ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato paise'e cuasayere cuasajë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo pa'iyere cuasajë pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere cuasayepi cato ju'ina saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyo ayere cuasayepi cato de'oye pa'iyena saye a'ë. ⁷ Coa paise'e noni pa'iyere cuasajë yo'ocohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quëre coecohua'ipi i cuañeñe sehuojë pani ti'añe peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere sehuojë pa'icohua'i cato Maija'quë sihuaquë ñañere yo'o ti'añe peoji.

⁹ Jaje pa'ina, mësaru cato paise'e noni pa'iyere sehuoma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quë joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyë, Maija'quë joyopi mësaruni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo tsecohua'i peoyë. ¹⁰ Mësaru ja're coní Cristopi pa'ito mësaru joña huajëyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquëta'are mësaru capëa co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ijë pa'ye pa'iyë. ¹¹ Cristo Jesure ju'isiquëni huëosi joyopi, ja joyopi mësaruteje ju'i capë quë'iohua'ireje huëoja'quë api, huajëye pa'iyena, Maija'quë joyopi mësaruni pa'i do'ire.

¹² Jaje pa'ito paise'e noni pa'iyere pa'ima'pë Maija'quë do'ijë. Mai cato joyo cayere pa'iyë pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mësarupi paise'e yo'ojë pa'iyere pa'ini ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are joyopi cöcaina, paise'e yo'ojë pa'iyere nejoni mësaru pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁴ Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuañoñe. Jaje pa'ina, ja joyopi mai ja're caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre. Isima'pë jo'ya ne cuañosi joyore,

cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i pa'ija'a joyore. ¹⁶ Maija'quë joyopi mai joyo ja're cõni nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë sête mai si'aye i ca nêose'e paja'cohua'i a'ë, Cristo ja're cõni te'e. Maipi te'e i ja're ai yo'osicohua'i panî, i de'oyerepa jeteyo'je paja'cohua'i a'ë, i ja're cõni.

¹⁸ Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi cõni ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i ja'ñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁹ De'hue Maija'quë mamajëre iñoquëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa ju'io uteco pa'ico. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato carajaise'e a'ë, ju'iñepi, ja'juñepi, cui'ne pu'cayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi jare caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ija'coa caquë. ²¹ Jaje pa'ina, ju'ijë ja'juñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë pa'iyë. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ija'coa cajë. ²² Jaje pa'ina, yureje mai asayë, si'aye Maija'quë de'huasicopi nomio tsî coa huëoni ai a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oco oio pa'iyë. ²³ Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë, yequë mu'se pa'i ja'ñere joñoapi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore isi nêosicohua'ije yequë mu'se de'oyere pare paja'cohua'ita'a ai oijë pa'iyë. Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre neja'a macare cui'ne mai huaso cuãñoñere cajë. ²⁴ Mai yequë mu'se pa'i ja'ñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasosicohua'i pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'are paipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa ja'ñere uteye peoji. Jaje pa'ina, tsoe itire ña huesoni uteye peoji. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mai yure ña ma'ñere ña'ñu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.

²⁶ Jaje cui'ne Maija'quë joyopi cõcaiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre seña huesëyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre secacaiji, pa'i yë'opi ca ti'añe peoyerepa. ²⁷ Jaje seina, Maija'quë sa'nahuë joyorepa cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë seña asaji, joyopi i tsecohua'i pa'i ja'ñere caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seina.

Si'aye Ne Ti'asicohua'i Pa'iyë

²⁸ Jaje pa'ina, i yëyere yo'oja'cohua'i a'ë caquë soisicohua'ire si'aye têtõ saiyepi de'oye pa'i ja'ñere cõcaija'coa, Maija'quë oicohua'ire asayë, mai. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë maire tsoe du'ru ña nêopi i mamaquëje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë. Jaje pa'ina, i mamaquë cato sehuosicohua'i maja'yë pa'ija'quë api. ³⁰ Tsoe i ja'në cuasa nêosicohua'ire Maija'quë soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

³¹ Jaje Maija'quëpi maire de'oyerepa necaisiquëre ¿nepi maire sañope yo'o ti'añe pa'iquë'ni? Ti peoji, sañope yo'o ti'auë. ³² Maija'quë i mamaquëre papi mai do'ire jucacaijaquë caquë ¿isisiquë me isiye paquë'ni, i mamaquë ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye isija'quë api. ¿Me paquë'ni? ³³ Jaje pa'ito Maija'quë soisicohua'ire ¿nepi co'acohua'i a'ë caye pa'iquë'ni? Jare coa Maija'quëse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquë pa'iji. ³⁴ Cristo ju'isiquëpi cui'naëpi huëisiquëpi Maija'quë ëja te'tere ñu'i maini caquë pëca ja'quëre secacai pa'ito ¿iqueipi maire nejoñe pa'iji ca huesoye pa'iquë'ni? ³⁵ Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'ijë oiyepi, sañope yo'oyepi, aiñe peoyepi, ju'iyë peoyepi, ne ju'iñepi, panita'a juni huesëyepi ¿Cristo maire oiyere nejocaiye pa'iquë? ¡Panî!

³⁶ Toyase'e cato caji:

Më'ë do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyë.

Jaje pa'ina, yëi ñamare huai hue'ñana sase'eye pa'iohua'i pa'iyë.

³⁷ Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquëta'are maipi ñese quëcosicohua'irepa pa'iyë, maire oisiquë do'ipi. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayë, yë'ë. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huiñaohua'ipi, cuãñecohua'i tutupî, cuãñe tutupî, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi, ³⁹ Mëñe ayepi, meñe ayepi, Maija'quë de'huase'epi, nejo ti'añe peoji, Maija'quë maire oiyere mai Ëjaë Jesucristona ti'ase'ere.

9

Israel Paise'ere Maija'quë Jo'ya Nese'e

¹ Nuñerepa cayë, Cristore sehuoquë sête. Coa cosoma'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi cuasaquëna, yë'ë joyo cuasaye nëñepi më'ë nuñerepa cuasayë cacaiji, yë'ëre. ² Jaje pa'ina, si'anëpi yë'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyë. ³ Jaje oi cuasayë, yë'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañoñere pa'ina, yë'ë pai, Israel tsëcapë cajeohua'ipi jëacaitota'a de'ora'pi, cuasayë. Jaje yo'o do'ipi cōcaiye pa'ito yo'ora'huë cuasayeque cuasayë. ⁴ Jaohua'i cato Israel tsëcapë acohua'i a'ë, Maija'quëpi i mamajëre nesicohua'i a'ë. Maija'quë iohua'i ja're miañerepa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quë cayere iohua'ipi de'oye sehuojëna, i cōcai ja'ñe ca nēose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ere ñacaiyere pasicohua'i a'ë. Cui'ne i de'oye ca nēose'e pasicohua'i a'ë. ⁵ Jaohua'i cato mai aipë tsëcapë acohua'i a'ë. Jare ja tsëcapëja'a paina Cristoje ai de'opi. Jaë cato Diusu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jaëni de'oquëre pa'ni caye pa'iji, si'anëpi. Jaje pa'ijaquë.

⁶ Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nēose'epi ti'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel paise peo do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña hue'ña si'aohua'irepa i mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: "Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i a'ë." ⁸ Jaje pa'ina, iyepi maire tiñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'ie cato pai tsëcapëja'a ti'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nēose'aja'a ai de'osicohua'ipi i mamajërepa pa'ie ti'añe. ⁹ Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi ca nēoquë capi: "Zara mamaquëre paja'coa, yeque ometëcahuë yë'ë co'i maca."

¹⁰ Iyese'e pa'ie papi, yequeje cui'ne mai ai Isaac mamajërepa paë'ë, Rebeca caya mamajë. ¹¹⁻¹³ Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a co'ama'në cui'ne ja yë'ta'a co'aye panita'a de'oye yo'oma'në Rebecare ca nēopi. Më'ë mamaquë maja'yëpi yo'jeire necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'eje caji: "Jacoboni oi, Esauni coehuë." Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë i cuasayeje pa'ye yëni yo'oquë sahuapi, iohua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa i yë do'ire.

¹⁴ ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuiñe yo'oma'quë api caji'cohua'i a'ni? ¿Pani me jaje caye'ni? ¹⁵ Najë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: "Yë'ë yëquëni oni yejesi'i teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani cōcasi'i." ¹⁶ Jaje pa'ie sête pai yëyepi, panita'a tutu yo'oyepi ti'añe peoji. Coa Maija'quë teaye ñani oi cōcaiypipi ti'añe pa'iji, i sahuasicohua'i pa'ie. ¹⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: "Më'ëre Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ëja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña pa'icohua'ipi yë'ë mamire asajajë caquë." ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare i teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare i yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi caji'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a ¿me yo'oquë Diusu paipi co'ayë caquë'ni? ¿Nepi, i cuasaquë yo'oye sañope ca ti'añe pa'ina? ²⁰ ¿Pai maca më'ë iquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe? ¿Soto cua'coropi iti nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre co'aye nei'ni? cama'coa. ²¹ Jaje pa'ie sête sotopi de'huaquë cato jare i yëyeje pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare iti sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja co'amañase'e neja'core cui'ne yeconi si'a co'amaña nerojaija'core neñe pa'iji.

²² Jaje pa'ina, iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna, Maija'quëpi ai dahuëre quëcopi yo'opi, i pëi saiñere cui'ne i tuture iñosi'i caquë. ²³ Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina i pa'ie de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani oni yejepi. Oni yejeni tsoe hue'ñana de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, i pa'i hue'ñare coní pa'ijajë caquë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi, judío pai acohua'ire cui'ne judío pai peocohua'i acohua'ire. ²⁵ Maija'quë quëacaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje: Yë'ë paise hue'yoja'quë a'ë, ti pa'isicohua'ini.

Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

²⁶ Cui'ne mësaru yë'ë pai peoyë casicohua'ini,

Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are Israel pai ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje capi: “Israel pai tsëcapë acohua'ipi jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya meja pa'iyëje pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri pai maña jao acohua'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Ëjaëpi i case'ëje pa'ye yo'o tì'acquë i nuñerepa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë api, si'a yeja pa'icohua'ire.” ²⁹ Jare ipi Isaías capi, ñeje:

Si'a huiñaohua'i Ëjaëre papi mai tsire isima'quë pa'ito

Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'ëje pa'ye nejosicohua'i patira'huë.

Judío Pai Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

³⁰ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío pai peocohua'ipi nuñerepa pa'iyere tì'ahuë, nuñerepa pa'iyere ti co'ema'cohua'ipi. Coa necaiquëre pare cuasa do'ipi tì'ahuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are judío pai cato nuñerepa pa'iyere tì'añu'u cajë cuañese'ere sehuoni tì'añe pa'iji cuasajë yo'ohuë. Yo'ojëta'a tì'añe pahuë. ³² ¿Me yo'ojë pase'ëje ñani, iohua'i yo'oyepi tì'añe pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire tì'añe pahuë, iohua'i yo'o do'ipi tì'añu'u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a taocore, quënaona. ³³ Toyase'e Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ëpi Sión cutihuëna quënaore oañë. Jaona mësaru sañope ju'aja'cohua'i a'ë.

Iona quëco paquë cato, huajëya'ye pa'iyë peosipi.

10

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë joyore papi oi Maija'quëre seña cato Israel pai mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë seña a'ë. ² Jaje pa'ina, cayë, iohua'i cato Maija'quëre necaiye ai yëyë. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yëjë yo'oyepi nuñerepa asa tì'ani yo'oyere pa'iyë paji. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai nuñerepa pa'iyë isiquë cajë asa tì'añe pañë. Jaje pa'ina, iohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i ponëñu'u cajë yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'iyë isiyere sehuocaima'pë. ⁴ Cuañese'e cayere Cristopi si'aye ne saopi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'iyë tì'añe necaji'i, Cristore sehuocohua'ini.

⁵ Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i tì'añere Moisés toyapi, ñeje: Cuañese'e cayere si'aye yo'o tì'asiquëpi nuñerepa pa'iyere pa'ija'quë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire neñepi, ñeje: “Mësaru joñoa cuasama'pë pa'ijë'ë. ¿Nepi ma'tëmo mëni Cristore quërëjani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a, ⁷ ¿nepi coje sa'nahuëre pana cajeni Cristore ju'isiquëni huëoja'cohua'i a'ni?” ⁸ Toyase'e caye cato iye a'ë: “Më'ë yë'quë macare pare ti de'o coca pa'iji, më'ë yë'opore, cui'ne më'ë joyore.” Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasaye a'ë. Ja cuasayere yëquë quëayë. ⁹ Jaje pa'ina, më'ë yë'opopi Jesure yë'ë Ëjaëpi cani cui'ne më'ë joyopi Maija'quëpi ju'isiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyopi itire pa'ë cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji, cui'ne yë'opopi Jesús huasoquë api ite cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.

¹¹ Toyase'epi caji: “Ite nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete sehuore'ni caye peosipi.” ¹² Jaje pa'ina, peoji, tiñe pa'i judío cui'ne yequë pai. Jaje pa'ina, mai Ëjaë si'aohua'i Ëjaëpi, jaëpi si'aohua'ire ite secohua'ire jaiye de'oye pa'iyë isiquë. ¹³ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Si'aohua'i mai Ëjaëre secohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.” ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are ¿me ite ire pare cuasama'cohua'i pani seja'cohua'i a'ni? ¿Cui'ne me ite sehuoye'ni, i ayere quëaye asama'cohua'i pani? ¿Cui'ne me asaja'cohua'i a'ni, iti coca quëacohua'ipi peoto? ¹⁵ ¿Cui'ne me iti coca quëaja'cohua'ire jëjo saocohua'ipi peoto sani quëaja'cohua'i a'ni? Jaje pa'ina, toyase'epi caji: “Airepa de'oji, de'o cocare quëaja'cohua'ipi titaye.”

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, si'aohua'i Maija'quë coca caye asani sehuoma'pë pa'iyë. Isaías toyase'e cayeje: “¿Ëjaë, nepi yëquë quëaye asani itire pa'ni caye'ni?” ¹⁷ Jaje pa'ina, ire pare cuasaye cato, de'o cocarepa Cristo ayere quëase'ere cajoro asayeja'a tì'añe pa'iji, itire pa'ë cuasase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi señë: ¿Asama'pë pate, itì coca quëaye? Pàni asahuë, jaohua'ipi. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Itì quëacohua'ipi quëajëna, si'a yeja pa'icohua'ipi asahuë.

Cui'ne coa si'a hue'ña maña iye yeja pa'icohua'ina iohua'i coca quëaye tì'api.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'are tìjupë senì coñë: ¿Israel paise'e jaje pa'ito asama'pë pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quë case'ere, ñeje:

Yë'ëpi mësaru oicohua'ire neja'quë a'ë, yecohua'ini necaise'ere ña ëajëna.

Cui'ne mësaru pëicohua'ire neja'quë a'ë, huesëohua'ipi.

²⁰ Ja jeteyo'je Isaías ca'rama'quëpi caji:

Yë'ëre co'ema'pë pa'isicohua'ipi tì'ahuë, yë'ëre.

Cui'ne yë'ëre jerore pa'iquë'ni cajë sema'pë pa'isicohua'ini iñohuë, yë'ë pa'iyë.

²¹ Cui'ne Israel pàini Maija'quëpi caquëna, Isaíaspi toyapi, ñeje: “Si'a mu'sepi mësarute soiquë yë'ë jëña ca'cahuë nesiquëpi utehuë, de'oye sehuoma'cohua'ipi cui'ne sañope yo'ocohua'ini.”

11

Maija'quë Sahuaye Israel Paire

¹ Yure cui'ne señë, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quë Israel paire i pasicohua'ire jeocou? Pàni nejoñe papi. Jare yë'ë i Israel paipi pa'iyë, Abraham tsëcapë aquëpi cui'ne Benjamín pai aquëpi. ² Ai tsoe jare i Maija'quëpi Israel paire i tsecohua'i a'ë ca huesopi. Jaje pa'ina, yure jeocoma'ë pa'iji. ¿Huesëye mësaru Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi Maija'quëre sei, Israel paire co'acohua'i a'ë cuasaquë sei case'ere toyase'e quëaji?

³ Sei capi: “Ëjaë më'ëre quëacaicohua'ire si'aohua'ire huani jeahuë. Cui'ne më'ëre isijë tëojë se hue'ñaje nejo saohuë. Jaje yo'ojëna, yë'ëse'e te'i maca nëasiquëni cui'ne yë'ëreje huani jeoñu'u cayë.” ⁴ Jaje caquëna, Diusupi capi, ite: “Siete mil paire yë'ëre oicohua'ire hua nëohuë, de'huasi diusu Baalre do're ja'rujë sema'cohua'ire.”

⁵ Jaje ja'në yo'ose'eje pa'ye yureje judío pai acohua'i a'ri ja'i pai nëahuë, Maija'quë i oiyepi sahuasicohua'i.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire coa isiyepi tì'añe pa'iyë sète, pai tutu yo'oyepi tì'añe peoji. Yure pai yo'o tutupi tì'añe pa'ito Maija'quë oi maire coa isiye peora'pi.

⁷ ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pai mañapi iohua'i co'ese'e tì'añe pahuë. Pajëna, Maija'quë sahuasicohua'ise'e tì'ahuë. Yecohua'ipi jëa joyo ne hueso cuañohuë.

⁸ Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: “Diusupi isipi cuasa tì'a ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacaje asa tì'a ma'ñere. Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyë.” ⁹ Cui'ne Davidje capi:

Jare iohua'i si'aye payë, cuasayepi co'ye iohua'ire ne taoñe,

Cui'ne huatenëa de'osipi, mësarupi iona ju'ajë si'se cuañosicohua'i pa'ijajë caquë.

¹⁰ Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ë.

Cui'ne jete në me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pai Peocohua'ipi Huaso Cuañõe

¹¹ Cui'ne yure señë: ¿Si'aohua'i judío pai ju'ajë peo hue'ñarepa tome sare? ¡Pàni. Jaje yo'oye pahuë! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pë ne huesë do'ire yecohua'ipi de'hue tì'ahuë, huaso cuañõe, Israel paipi ñani cui'neje pañu'u cajë oijajë cajë. ¹² Jaje pa'ina, judío pai co'aye yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'iyë ponëpi, cui'ne iohua'i yo'ojë co'a de'ose'epi judío pai peocohua'i de'oye pa'iyë ponëpi. Jaje pa'iyë sète

judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca cōcohua'i pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayē.

¹³ Jaje pa'iquēta'are mēsarute judío peocohua'ire caye payē, yeque maña. Yē'ēre Maija'quēpi jējo daopi, judío pai peocohua'ina. Jaje pa'ina, yē'ē yo'oye Maija'quē isise'e a'ē asaquē si'a yē'ē tutupi yo'oyē. ¹⁴ Jaje yo'oquēna, mēsarupi sehuojēna, ñani yē'ē tsēcapē acohua'ijē ñajē cui'ne ēa ñajē oijē huasosicohua'i pa'ijajē caquē yēyē. ¹⁵ Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i pa'ijēna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quē ja're de'oye pa'iyē tī'añe pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quēpi ito, judío paipi sehuojē pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi pa'iyena huēiye a'ē. ¹⁶ Jaje pa'ina, pan sēpē aye poni du'ru nese'ere Maija'quēna isito si'a itī sēpēje Maija'quē isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne Olivo soquē yē tsitamopi Maija'quēna isisico pa'ito itī capēaje isise'e pa'iji.

¹⁷ Yecohua'i judío pai acohua'i Olivo soquē yē capēa pa'isicohua'ipi tē'ca tēte cuañohuē, noni io ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro pa'i do'ire mēsarupi airo olivo soquē capēje pa'ipi sēo cuañohuē. Jaje yo'ouna, mēsarū de'hue tī'ahuē, itī tsitapi pa'iyē isiye cui'ne olivo pa'iyepi mēsarute pa'iyē isiye. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuasama'pē pa'ijē'ē, yē'ē a'ē itī ñērepa capēa jerepa de'oquē. Jaje pa'ina, mē'ēpi de'oquē a'ē cuasani, de'hua cuasa ñajajē'ē. Mē'ēpi tsita pa'iyē isima'ē pa'iyē caquē coa tsitamoapi mē'ē pa'iyē isiji.

¹⁹ Jaje pa'iquēta'a yeque mē'ēpi ca'ñe pa'i a'ē: “Jaje pa'ijē'ē, yē'ēpi olivona sēa cuañosiquē pa'ijaquē caquē tē'ca tētepi jaohua'ire itī capē acohua'ire pare.” ²⁰ Ja cayere nuñerepa caye a'ē. Iohua'i ite coa necaiquēre pare cuasama' do'ire tē'ca tēte cuañohuē. Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato ite coa necaiquēre cuasa do'ire de'hue itī ñēre pana tsiosiquē pa'iyē. Mē'ē jaje pa'iyē sēte yē'ē a'ē jerepa pa'i cuasama'ē, coa airepa ca'raquē ñaquē pa'ijē'ē, mēsarute tē'ca tēte cuañoñe. ²¹ Maija'quē itī ñērepa pa'isi capēare tē'ca tēte jeosiquēme, me paquē'ni, mēsaruje. ²² Ñajē'ē. Maija'quē nuñerepa de'oye yo'oquē api. Jaje pa'ita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuturepa yo'oquē api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, iohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquēta'are mēsarure de'oye yo'opi. Jaje pa'ina, mē'ēpi de'oye i yēyeje pa'iyē pa'iji. Jaje pa'iyē pato mē'ēreje cui'ne tēto tēaja'quē api. ²³ Cui'ne yequeje, judío paipi iohua'i jēa coeyere jeoni sehuocohua'i pani, cui'na olivo soquē yēna sēo cō cuañoñe, tījupē. Maija'quēpi paji, tutu cui'naohua'ini sēo cōñe cui'na ñēna. ²⁴ Mē'ēre judío peoquēta'are airo olivo soquē capēje pa'ini tī'ani de'o olivo soquē yēna de sēosiquē i ¿me neni de'o olivo soquē yē acohua'ire judío paire sēoye paquē'ni? Sēoja'quē api, de'o olivo soquē yēna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tējiyerepa Huasose'e

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē, Maija'quē ise'e nesi'i cuasase'ere mēsarute quēaye yēyē, mēsarupi jerepa ta'ñe asajē pa'iohua'i a'ē cuasama'pē pa'ijajē caquē. Israel pai cato jai pai jēa joña ne cuañosicohua'i pa'iyē, Israel pai peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quē ca nēosicohua'ipi cacajajē cajē. ²⁶ Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, toyase'e cayeje:

Sión daripēpi daija'quē api, huasoquē.

Dani jaēpi Jacob pai co'aye yo'ose'ere nejocaija'quē api.

²⁷ Jaje yē'ēpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca,

Ja maca jaohua'ini caquē iye ca nēose'ere pasipi.

²⁸ Jaje pa'iquēta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quēre sañope yo'ocohua'i a'ē, mēsarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajē cajē. Jaje pa'iquēta'are jaohua'i judío paire Maija'quēpi ja yē'ta'a oiji, iohua'i aipēni i tsēcohua'ire nesiquē sēte. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē isise'e jioye paquē api cui'ne i soisicohua'ire tīohua'ire nema'quē api. ³⁰ Ja'nē tsoe mēsarupi Maija'quēre sañope yo'ohuē, de'oye sehuocaima'pē. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quēpi mēsarute teaye ñani oi cōcaji'i.

³¹ Mësarü ja'në de'oye sehuocaiye pase'eje pa'iohua'i a'ë, yure judío paipi. Jaje pa'iyë, Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cōcaijaquë cajë cui'ne ñohua'ireje oi ñani cōcaijaquë cajë. ³² Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji si'aohua'ire ite de'oye sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire ipi oi teaye ñaquë cōcasi'i caquë.

³³ ¡Airepa ta'ñe pa'i a'ni, Maija'quë si'aye asaquë pa'iquërepa! I cuasaye asani quëaquëje peoji. Maija'quë yo'oquë pa'iyë asa ti'auquë peoji.

³⁴ “¿Nepi Ëjaë cuasaye asa ti'añe pa'iquë'ni? Panita'a ¿nepi ite ñeje yo'ojë'ë cajë ye'yaye pa'iquë'ni?”

³⁵ ¿Nepi du'ru Ëjaëre co'amaña isini yure isisi do'ire saijë'ë, cuañeñe pa'iquë'ni?

³⁶ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë tse a'ë, i nesi do'ire. Ini pacacaji, si'anë. Sihuayë, Maija'quëre jerepa pa'ire. Jaje pa'ijaquë.

12

Maija'quëna Isicohua'i Pa'iyë

¹ Jaje pa'iyë sête Maija'quë do'ijë mësarute señë, Maija'quë oni yejesi do'ire, mësarü pa'iyere Maija'quëna isi huesëjë'ë, huajëquëre pare. Ina isisicohua'ipi pani, Maija'quë sihuaja'quë api cui'ne ja isiye cato nuñerepa yo'oye a'ë. ² Jaje pa'ina, mësarujë pa'ijë'ë, iye yeja pai yo'ojë pa'iyere coa ai jerepa jare yo'oma'pë. Mësarü cuasayere tiñe cuasajë pa'iyena ponajë'ë, mësarü pa'iyepi tiñe yo'ojë pa'iyë ponëja'core. Ponëona, yureta'a Maija'quë yëye asa ti'aja'cohua'i a'ë. Asa ti'acohua'ipi pani de'oyere, Maija'quë sihuaquë ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.

³ Quëajaquë caquë Maija'quë yë'ëre coa isipi. Ja do'ire mësarute cayë, mësarü aquëpi te'ijë yë'ëpi ai asayë cuasaye pajaquë, iti cuasa maña ipi isiye ja'i maña cuasaja'quë. Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ire yo'o ja'ñe isise'e ja'ye cuasajë yo'oye pa'iji. Tëto saiperepa cuasato co'aji. ⁴ Ñajë'ë, mai capë yo'o ja'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye paji. ⁵ Jaje cui'ne maije jai pai pa'ijëta'a Cristona tsiosicohua'ipi pa'i do'ire Cristo capë acohua'i pa'iyë. Pa'ijë pai ñape yequëna se tsiosicohua'ipi te'e capë acohua'i pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ñapere tiñe pa'ye yo'o tutu isipi, i yëyeje pa'ye. Jaje pa'ina, Maija'quë ayere asani quëa tuture isisiquë pa'ito, quëañu'u coa necaiquëre pare mai cuasaye ja'ye. ⁷ Yecohua'ire cōcai tuture isiquë pa'ito, yecohua'ire de'oye cōcañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture isisiquë pa'ito ye'yayese'e yo'oñu'u. ⁸ Yo'o jujacohua'ire quëa tuture isisiquë pa'ito quëa huasoñu'u, tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. Co'amaña isiquë pani yë'ë de'oye yo'oyere ñajë'ë caye peoyerepa isiye pa'iji. Cuañe tuture isisiquë pa'ito de'oyerepa cuasaë yo'ojë'ë. Ai yo'ojë pa'icohua'ire cōcaiquë pani sihuaquë cōcaiye pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iyë

⁹ Sa'ñe nuñerepa oijë pa'ijë'ë. Co'ayere coejë, de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁰ Sa'ñe oiye pa'iji, Maija'quë do'ijë ëaye. Yecohua'ini de'ocohua'ire cuasajë coa tea ju'iñeje yo'oma'pë sa'ñe oijë de'oye pa'ijë'ë.

¹¹ Nere pacohua'i pa'ijë'ë. Josahua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mai Ëjaëni necaijë'ë, si'a joyorepa cuasajë toa tsë'ise'eje pa'i joyore papi.

¹² Sihuajë pa'ijë'ë, mësarü yequë mu'se pa'i ja'ñere utejë pa'icohua'i. Ai yo'onije quëcojë'ë. Jeoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre señe si'anë sejë pa'ijë'ë.

¹³ Cōcaijë'ë, Maija'quë tsëcapë acohua'ire, ñohua'ire jopo caraye pa'ito. Mësarute do'i daicohua'i pa'ito de'oye yo'ojë'ë.

¹⁴ Mësarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajë cuasacaijë'ë. ñohua'i de'oye pa'i ja'ñere secacaijë'ë, pani ai yo'oye pa'ijajë cuasajë señe.

¹⁵ Sihuacohua'i ja're tsioni pa'ijë sihuacohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne ota oicohua'i ja're pa'ijë mësaruje oicohua'i pa'ijë'ë.

¹⁶ Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, jerepa pa'i cuasama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa teaye pa'iohua'i pa'iyena ini pa'ijë'ë. Ta'ñe pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

¹⁷ Saima'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai jerepa de'oye cuasajë yo'ojë'ë, pai ña hue'ñana. ¹⁸ Mësaru ai cuasaye ja'i maca de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, yecohua'i ja're de'oye pa'iyere cajë. ¹⁹ Maija'quë do'ijë maña mësarupi sa'ñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quëpi sa'caija'quë api cuasajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Yë'ëpi co'aye yo'ocohua'ire sa'ñe payë, si'seye pa'itoje," caji, Ëjaëre papi. ²⁰ Cui'ne caji jare ipi: "Më'ëre sa'ñope yo'oquëpi ao ëa ju'ito aojë'ë. Cui'ne cono ëa ju'iquë pa'ito ocuajë'ë. Jaje yo'ojëna, iti sa'ñope yo'oquëpi yë'ë co'aquëre pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye pa'ija'quëpi." ²¹ Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13

¹ Si'aohua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañeja'cohua'ire nepi, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ëjaohua'i cuañeñere sa'ñope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë jeose'ere sa'ñope yo'oyë. Jaje sa'ñope yo'ocohua'i cato sa'ija'cohua'i a'ë, co'ayepi. ³ Jaje pa'ina, ëjaohua'i cato pa'ima'pë pa'iyë, de'oye pa'icohua'ipi ca'rajajë cajë. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quëcoja'cohua'ipi pa'iyë. Më'ëpi ëjaohua'ire ca'raye peoye pasi'i cani de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, ëjaohua'ipi më'ë pa'iyë neñani de'oye pa'iquë api caja'cohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato Maija'quëni necaijë pa'iyë, më'ë de'oye pa'iyere cajë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi co'aye yo'oquë pani ca'rajë'ë. Jaohua'i cato coa hua'ti mëama'cohua'i a'ë jare co'aye yo'oquëni sa'ñu'u cajë yo'ocohua'i a'ë, Maija'quëre necaicohua'i sëtë. ⁵ Jaje pa'iyë sëtë de'oye a'ë, ëjaohua'i cuañeñe sehuoye. Pani iohua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajë, coa ai jerepa tayose'e peoye nëina, mai cuasajë pa'iyere cajë de'oye pa'iyë pa'iji. ⁶ Jaje pa'ina, mësaru pa'i do'i sa'ñe, ëjaohua'i Maija'quëre necaicohua'ini cajë. Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'ë.

⁷ Pa'i do'ire pai ñape sa'ñe pa'ito sa'ijë'ë, pai ñapere iohua'ire do'i paye ja'ye. Yeja pa'i do'ire sa'ñe pa'ito sa'ijë'ë. Ëjaohua'i pa'ito ëjaohua'ire ñajë pa'ijë'ë. Coa si'aye do'i quë'iohua'i pa'ito do'i quë'iohua'ire ñajë de'oyerepa iohua'ire cuasajë pa'ijë'ë. ⁸ Debe pama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Coa ai jerepa yecohua'ire oiyere debeje pa'ye pajë'ë, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa paining oiquë pani tsoe cuañese'e cayere yo'o ti'api, si'aye. ⁹ Cuañese'epi caji: Ëjere cui'ne nëjore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pë pa'ijë'ë. Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yahuerpa co'amaña ima'ë pa'ijë'ë. Ëa ñama'ë pa'ijë'ë. Si'aye iye cui'ne yeque cuañese'ere cono yo'o ti'añu'u cani coa më'ë cajeire oijë'ë, më'ëja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja caye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o ti'añe pa'iji, cuañese'e cayere. ¹⁰ Jaje pa'ina, paire oiquëpi co'aye yo'oye paji. Jaje pa'ina, oiyepi si'aye cuañese'e ne ti'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

¹¹ Si'aye yure mai pa'i tēcahuë pa'iyere ñani cuasajë'ë, tsoe sëta maca'ë huëo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'në so'o macare paji'i, mai itire pa'ë cuasajë i coca asa maca. ¹² Tsoe jai ñamire pa'ë. Yure je'nërepa ñata tome huëoji. Jaje pa'ina, jeoñu'u, nea hue'ñana co'amaña yo'oye. Jeoni suñañu'u, mia ca'core pana, soldado huajo saquë suñañeje pa'ye. ¹³ Nuñe de'oye ñare pajë yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pë pañu'u, conore cueperojajë, jaiye ao aijë. Tsi'sini josa pisiye yo'ojë cayere yo'oma'pë pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'oroja'ima'pë pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yesicohua'ipi pa'ima'pë pañu'u. Te'e cuasama'pë do'ire uihuayere pa'ima'pë pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere ëa ñajë oima'pë pañu'u. ¹⁴ Coa ai jerepa

mësarü cato suñajë'ë, Ëjaërepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'oni capë co'aye yëyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

14

Cajeire Cuasaye Cato

¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere joyo tutu carasiquë pa'ito, tsiojë'ë, ije, pai cuasase'ere ca huëoni sa'ñe uihuama'pë. ² Ñajë'ë, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyë. Si'aye aiñese'e de'oji cuasajëna, yecohua'ipi Maija'quë necaiquëre pare cuasaye joyo tutu carajacohua'ipi ja'o cui'ne ao, cui'ne ca aiñe de'oji cuasayë, hua'i cato aima'cohua'ipi. ³ Jaje pa'ina, si'aye aikuëpi yequëre hua'i aima'quëre co'aye cuasaquë ñama'ë pa'ijë'ë. Cui'ne iyepi de'oye a'ë caquë sahuaquë si'ayere aikuëje cue'cuema'ë pa'ijë'ë. Si'aye aikuëre, cui'ne hua'i aima'quëreje Maija'quëpi tsiosicohua'i a'ë. ⁴ Jaje pa'ina, çmë'ë iquei'ni yequëre necaiquëni ñaquë tayo yo'oji caquë yo'o ja'ñe? I ëjaëpi ña'ne pa'iji, de'oquë panita'a co'aquë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are de'oquërepa pa'ija'quë api, mai Ëjaë de'oye ne tutu paquëre me, me co'aquë'ni.

⁵ Yequeje quëaye payë: Pa'iyë, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyë, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'e pa'iji. Jaje pa'ina, pai ñape itire pa'ë cuasase'ere cuasajë pa'iyë pa'iji. ⁶ Iye mu'se ëja mu'sere pa'ë cuasaquë yo'oquë pani Maija'quëni de'oye yo'oji. Cui'ne si'aye aikuëje mai Ëjaëni de'oye yo'oji, Maija'quëre de'oji caquë pëpa toquë ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quëje Maija'quëre sei ai do'ire de'oye yo'oji, mai Ëjaëni.

⁷ Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye pacacaijë. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye jucacaijë. ⁸ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyë, mai Ëjaëni pacacaijë. Cui'ne juni huesëniye mai Ëjaëna jucacaiyë. Jaje pa'iyë sëte ja pa'inije cui'ne juni huesëniye mai Ëjaë tsecohua'i pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju'isicohua'i Ëjaë pasi'i caquë Cristo juni cui'naëpi huëji'i.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are çmë'ë me yo'oquë Maija'quë do'iquëre co'aye caquë'ni? çPanita'a me nesi'quë coequë ñaquë'ni? Mai yo'ose'e si'aohua'i Maija'quë ña hue'ñana iñoja'cohua'i a'ë, ipi pai ñape yo'ose'e ñaquë ca huesoja'quëre. ¹¹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Care payë, caji, Ëjaë. Si'aohua'i yë'ë ña hue'ñana do're ja'ruja'cohua'i a'ë. Cui'ne ja maca si'aohua'i de'oquëre pa'ni Maija'quë caja'cohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'iyë sëte, pai ñape mai yo'ose'e iñoja'cohua'i a'ë, iti yo'ose'eje pa'ye, Maija'quëna.

Ne Taoñe Pajë'ë, Maija'quë Do'iquëre

¹³ Jaje pa'ina, yecohua'ire señajë cayere jeoni coa ai jerepa iohua'i asase'ere cuasajë de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë ne taoja'core nema'pë cajë. ¹⁴ Yë'ë cato asayë, si'aye si'si peoyese'e pa'iyë Ëjaë Jesure sehuaquë sëte. Jaje pa'ire paji, cuasaquë asayë, iye. Jaje pa'iquëta'are paipi iye si'si a'ë cuasato jare si'si pa'iji, iti jaje cuasaquëse'ere.

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë aiñepi sehuosiquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere nejoñe pa'ito më'ëpi ije oiye paquë yo'oyë. Jaje pa'ina, Cristo jucacaisiquëre më'ë aiñepi nejoñe pajaquë caquë pa'ijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ipi co'aye mësarü de'oye yo'ojë pa'iyere cama'cohua'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë cuãne te'te cato pa'ima'ë pa'iji, coa ao aiñepi cui'ne ucuyepi. Coa itirepa cato nuñerepa pa'iyë a'ë, de'oye jo'cua pa'iyë a'ë, cui'ne sihuaye a'ë, Maija'quë joyo pa'i do'ire. ¹⁸ Jaje Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja necaiyepi Maija'quë sihuayere neñe pa'iji. Cui'ne jaje pa'ini paije de'o pai api cajë ña'ne pa'iji.

¹⁹ Jaje pa'iyë sëte co'ejë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja'ñere, si'aohua'i ai de'ojajë cajë. ²⁰ Jaje pa'ito ai do'ipi Maija'quë nese'ere nejoma'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiñe cato si'si ti peoye a'ë. Jaje

pa'iquëta'are, mai ai do'ipi yecohua'ire ne taoñe cato ai co'are paji. ²¹ Ja do'ire Maija'quë do'iquëre hua'i aiñepi, cõno ucuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne taoñe pa'ito nuñe yo'oye peoji. ²² Maija'quë ña hue'ñana si'aye aiñe pa'iji cuasaquë pani jare paire carojaima'ë coa mē'ëse'e paye pa'iji. Sihuaquërepa pasipi, tayo yo'osiquëje pa'ire nēima'ëna, pa'iquë cato. ²³ Jaje pa'iquëta'are i cuasayepi aiñe cui'ne pañe cuasaye pa'ina, iti coa asaquë aiquë pani jai do'i ani huesëye pa'iji, i cuasaye quëayere yo'oma' do'ire. Jaje pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i cuasayepi quëayere neñe pa'iji. Paquë pani co'aye neñe a'ë.

15

Paini De'oye Yo'ojë'ë, Më'ëja'a Co'ye Oima'ë

¹ Maipi tutu quë'iohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'ita'a jopo carasicohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quëcojë cõcaiye pa'iji, tutu peocohua'ire. Maise'e de'oye pa'iyere cuasaye pañu'u, Jaje pa'ina, maipi cõcaiye pa'iji, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quëre ai seña maca jaiye cuasaquë mēi ja'ñere cõcaiye pa'iji. ³ Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'iyere cuasama'ë paji'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o ti'api, ñeje cayere: "Më'ëre pëicohua'i pëiñe yë'ëna tomepi." ⁴ Si'aye iye ja'në tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itojë quëcojajë cui'ne huaso cuañoñe uteye pajajë cajë toyase'e a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yëhuo huasoye isiquëpi, cõcailjaquë mësarute yecohua'i ja're cõni de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'eje pa'ija'cohua'ire. ⁶ Jaje pa'ijë si'aohua'i te'e Maija'quë Diusure de'oquëre pa'ni cajë sihuaaja'cohua'ire, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre.

Judío Peocohua'ire Quëaye

⁷ Jaje pa'iyë sëte pai ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mësarute de'oye tsiose'eje pa'ye, si'aohua'i Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajajë caquë. ⁸ Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío paire necasi'i caquë daji'i, mai aiohua'ire ca nëoquë pa'ise'ere yo'o ti'asi'i caquë. Jaje yo'oquë Maija'quë i ca nëose'ere nuñerepa yo'o ti'aquë pa'iyere iñosi'i caquë. ⁹ Daji'i, cui'ne judío pai peocohua'ireje, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaajajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje: Jaje pa'ina, më'ëre de'oquëre pa'ni casi'i si'a yeja pai pa'i hue'ñana. Cui'ne më'ë mamire sihuaquë jējësi'i.

¹⁰ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

Sihuaajë'ë, pai daripëa, Maija'quë tsecohua'i ja're cõni.

¹¹ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquëre pa'ni sihuaajë cajë'ë, Ëjaëre.

Pai yejaña cui'ne si'a pai daripëa maña, judío pai peocohua'ipi.

¹² Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isaí tsëcapë aquëpi Ëjaë pa'ija'quë api.

Pa'i jaëpi si'aohua'i judío pai peocohua'ire cuañeja'quë api.

Cuañequëna, jaëpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

¹³ Maija'quëre señe, mai utejë pa'iyë isiquëre, sihuaye cui'ne ti se co'a ju'iñe peoyerepa pa'iyë isija'quë caquë, mësarute ite necaiquëre pare cuasacohua'ire. Jare isiquëna, pa'ijë Maija'quë joyo tutu quë'iohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë.

¹⁴ Maija'quë do'ijë, yë'ë tsoe asayë, mësaru de'oye yecohua'ire cuasayena timësicohua'ipi pa'iyë, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'iyë, cui'ne de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'iyë. ¹⁵⁻¹⁶ Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña cõni, mësarupi huanëyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë,

Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuaeñese'eje pa'ye. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pai peocohua'ire huaso cocare quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaja'quë cajë.

¹⁷ Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sête. ¹⁸ Jaje pa'ita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsioni nese'ere caye yëyë, judío pai peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuo-caise'ere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi coní. ¹⁹ Pai yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiye de'oye quëa ti'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a hue'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana. ²⁰ Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coca Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa coñere coequë. ²¹ Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye: Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'iyë aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi. Cui'ne asa ti'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopí Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

²² Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñañe yëquëta'a. ²³ Yure yë'ë iño yo'oye ne saosiquë sête, yë'ë Españana sai maca de'hue mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi. ²⁴ Mësarute ña huajësi jeteyo'je mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiye pa'iji, España quë'rona.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalénna saiye, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire cōcai ja'ñere saquë. ²⁶ Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi iohua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'u cuasahuë, jëjo sao ja'ñere. ²⁷ Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalénna, judío pai sehuosicohua'ire, judío paipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere ti'ahuë, huaso cocare. Ti'asicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pai sehuosicohua'ire cōcaiye pa'iji. ¿Me pañe'ni?

²⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tējini cui'ne curiquë sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huëoja'quë a'ë, Españana. Jarona sai mësarute do'i ñaquë sasi'i. ²⁹ Iyere cuasayë. Yë'ë mësar quë'ro saisi maca ti'aja'quë a'ë, Cristo coca quëaye timësiquëpi mësarute quëa huaso ja'ñere saquë.

³⁰ Maija'quë do'ijë, mai Ëjaë Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quë de'o joyo mësarute oi do'ipi mësarute señë, yë'ëre cōcaijë'ë, mësar Maija'quëre secacaiyepi. ³¹ Maija'quëre secacaijë'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yë'ëre co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yë'ë sacaise'e de'oye sihuajë ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i pa'icohua'ipi. ³² Jaje secacaijëna, Maija'quëpi yëna, mësar quë'rona sihuaquë saija'quë a'ë, mësar ja're coní pëa huajësi'quë pa'ija'quë caquë. ³³ Maija'quë de'oye pa'iyë isiquëpi si'aohua'ire mësarure pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

16

Pai Ñapere Pëpaye

¹ Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire cōcaio pa'iconi Maija'quë do'ico, de'ocore pao, Febeni caquë quëayë, mësarute. ² Jaore de'oye mai Ëjaë mamipi cuasajë yo'ocaijë'ë, sehuosicohua'ire te'e cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'ojë. Jaje yo'ojë cui'ne si'aye iote jopo co'amaña caraye pa'ito cōcaijë'ë. Jao cato jai paire cōcaisicoa, cui'ne yë'ëreje cōcaisicoa.

³ Pëpacaijë'ë, Priscilare cui'ne Aquilare, yë'ë ja're coní Cristo Jesús co'amaña cōcaisicohua'ire. ⁴ Jaohua'i cato yë'ë pa'iyere huasoñu'u cajë iohua'i pa'iyere ti nejo

cuañoñe ja'i maca huajëya'yerepa yo'osicohua'ire. Jaje pa'ina, yë'ese'e de'oji, ñohua'i yo'ose'e caye pañë. Cui'ne de'oji, cayë, jaohua'i yo'ose'e Maija'quë do'ijë judío pa'i peocohua'ije. ⁵ Pëpacaijë'ë, Priscila cui'ne Aquila huë'ena Maija'quë do'ijë tsi'sisicohua'ire. Pëpacaijë'ë, Epenetore, yë'ë oiquëre, Asia yeja aquëpi du'ru macarepa Cristo coca asani sehuoquë pa'isiquëre. ⁶ Pëpacaijë'ë, Mariareje mësarute cuasaco jaiye necaio pa'isicore. ⁷ Pëpacaijë'ë, yë'ë cajeohua'ire Andrónicore cui'ne Juniasre yë'ë ja're coní co cuaño sito te'e pa'isicohua'ire. Jaohua'i cato Jesús jëjo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ë, cayë. Cui'ne jaohua'ipi du'ru sehuosicohua'i paë'ë, yë'ë ja yë'ta'a sehuoma'në.

⁸ Pëpacaijë'ë, Ampliatore yë'ë oiquëre mai Ëjaë do'ipi. ⁹ Pëpacaijë'ë, Urbanore mai ja're coní mai Ëjaë co'amaña yo'oquëre, cui'ne yë'ë oiquë Estaquisre pëpacaijë'ë. ¹⁰ Pëpacaijë'ë, Apelesre, Cristore coa necaiquëre pare asaquëpi jaiye neñañe pa'itoje quëcosiquëre. Cui'ne pëpacaijë'ë, Aristóbulo tsëcapëre i huë'e pa'icohua'ire. ¹¹ Pëpacaijë'ë, yë'ë cajeire Herodiónre, cui'ne Narciso tsëcapëre, mai Ëjaëre sehuocohua'ire. ¹² Pëpacaijë'ë, Trifenare cui'ne Trifosare, mai Ëjaë co'amaña necaicohua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Ëjaë co'amañare ai cuasaco necaio pa'icore pëpacaijë'ë. ¹³ Pëpacaijë'ë, Rufore, mai Ëjaëre sehuoni pa'iquëre pare. Cui'ne i pëca ja'core yë'ë ja'coje pa'ioire pëpacaijë'ë. ¹⁴ Pëpacaijë'ë, Acincritore, Flegortore, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne ñohua'i ja're coní pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pëpacaijë'ë, Maija'quë do'ijëre. ¹⁵ Pëpacaijë'ë, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne ño yo'jeore, Olimpásre, cui'ne si'aohua'i ñohua'i ja're coní Maija'quë do'ijë pa'icohua'ire.

¹⁶ De'oyerepa sa'ñe sihuajë pëpajë'ë. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro pa'icohua'ire.

¹⁷ Maija'quë do'ijë señë, mësarute. De'hua ñajë pa'ijë'ë, yequë tsëcapë a'ë cajë yo'oye, cui'ne ne tañoñe necohua'ire. Jaje yo'oye cato mësarú case'ere sañope yo'oye a'ë. Jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë. ¹⁸ Jaje cacohua'i cato mai Ëjaë Jesucristore necaima'pë pa'iyë, coa ai jerepa ñohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'oyë. Jaje yo'ojë esa sehuocaicohua'ini coa cosoyë, ñohua'i a'ji maña de'o yë'o cayepi. ¹⁹ Si'aohua'i asayë, mësarú de'oye sehuocaise'e. Jaje pa'ina, yë'ëje sihuayë. Ja yë'ta'a mësarú ta'ñe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire caquë seacaiyë, mësarú de'hue de'oyere yo'ojajë caquë, cui'ne co'ayere ti yo'oma'pë caquë. ²⁰ Jaje pa'ijëna, Maija'quë de'oye jo'cua ai cuasama'pë pa'iyë isiquëpi Satanás huati ëjaëre mësarú quëo huë'ehuëna esa jëjo oaja'quë api. Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

²¹ Mësarute pëpa saoji, Timoteo yë'ë ja're coní co'amaña nequë pa'iquëpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yë'ë cajeohua'ipi mësarute pëpa saoyë, jaro.

²² Cui'ne yë'ë Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquëje jaro mësarute pëpa saoyë, mai Ëjaërepa do'ipi.

²³ Mësarute pëpa saoji, Gayoje. I huë'ere pa'iyë, yë'ë, cui'ne i huë'ena si'aohua'i sehuosicohua'i tsi'sijë pa'iyë. Cui'ne pëpa saoji, Erastoje, pa'i pa'i daripë curiquë de'huacai pa'iquëpi. Cui'ne Maija'quë do'iquë Cuartoje pëpa saoji, jaro.

²⁴ Mai Ëjaë Jesucristo coa isiyepi mësarú ja're pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Tsoe mësarute quëahuë, huaso cocare. Ja cocaja'a asayë, mai. Maija'quë mësarute quëcojë neñerepa pa'icohua'ire necai tuture payë. Ja do'ire mësarú i tsecohua'ipi pa'iyë. Iye yo'oyere cato iye yeja de'huama'në Maija'quë nesi'i cuasase'e a'ë. Jare tsoe yahuese'e paji'i. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yureta'a Maija'quë ti pani huesëquëpi cuañequëna, Maija'quëre quëacacohua'i toyase'ejala yure cato maire iñopi. Cui'ne Maija'quë nesi'i cuasa nëose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire iñopi, jaohua'ipi itire pa'ë cuasajë de'oye i cuañeñe sehuocaijajë caquë.

²⁷ Maija'quë te'i si'aye asaquë ta'ñe pa'ire pani si'anëpi Jesucristo do'ija'a de'oquëre pa'ni cajë sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

¹ Maija'quë i yëyeje yë'ëre Pablöre nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're coní. ² Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsëcohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Ëjaë Jesucristo de'oquërepa mamire sëcohua'i ja're coní mësaruteje soipi, ina isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Cristo api, mai Ëjaë cui'ne jaohua'i Ëjaë. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi coní de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

⁴ De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Ëjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye isipi, joyo aye do'i quë'yere pare. ⁶ Jaje pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute ti'ne pa'iyë ponapi. ⁷ Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire ti'ne ponaëna, pa'iyë Maija'quë isiye ti jopo caraye peoji. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tēji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcosicohua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ipi ñacai pajaquë. ⁹ Maija'quë i ca nëose'eje pa'ye yo'o ti'laquëre papi mësarute soipi, i mamaquë mai Ëjaë Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

¹⁰ Maija'quë do'ijë mësarute se'ñë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajë, cui'ne te'e nëina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë. ¹¹ Jaje mësarute cayë, Cloé tsëcapëpi mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena. ¹² Jaje te'e cuasama' do'ire mësaru cayë, pa'i ñape ñeje: "Yë'ë cato Pablo aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Apolos aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Pedro aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Cristo aquë a'ë." ¹³ ¿Jaje pa'ito Cristo i a'ri te'ña maña huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yë'ëpi cruz quë cuañore mësaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuañosicohua'i a'ni? ¹⁴ Pa'ni, de'oji sihuayë, Maija'quë ñacaina, de'hue jai pa'ire doye pahuë. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuë. ¹⁵ Jaje doye pa'si do'ire yecohua'ijë yë'ë Pablo mamipi do cuañosiquë a'ë caye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Coa Estéfnas tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahuë, cuasayë. ¹⁷ Yë'ëre pa'ire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuañe'ne papi. Coa i cocare quëacaijë'ë caquë cuañepi. Jaje pa'ina, i cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'i cocapi caquë quëaquëna, pa'ipi yë'ëna ire papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

¹⁸ Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuañoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuañoji, huaso cuañocohua'ire cato. ¹⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Ta'ñe asacohua'i asaye nejoja'quë a'ë.

Cui'ne asa ti'acohua'ireje iohua'i asa ti'añe tirona yahueja'quë a'ë.

²⁰ ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure iquere cocaiye'ni, jaohua'i? Cocaiye pa'ñë, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye neina. ²¹ Jaje pa'ina, iye yeja pa'ipi i coca do'i peoye cuasayë.

Cuasajëta'a ja cocare quëase'epi ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pai ta'ne asayepi Maija'quëre ti'añe pañë.

²² Judío paipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ña'ne yëyë. Griego paipi cato ai ta'ne asacohua'i pa'iyere co'eyë. ²³ Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paini ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, iohua'i quesiquëni quëajëna. Cui'ne judío pai peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojë cayeje pa'ye asa cuañoji. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne i ta'ne yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji. ²⁵ Maija'quë yo'ose'e do'i peoye paire asa cuañonëpi, pai ta'ne asayere tëto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoqueje pa'iji. Ja yë'ta'a i ju'i maca i tutupi pai tutu tëto saise'erepa pa'iji. ²⁶ Maija'quë soisicohua'i mësaru te'ohua'ise'e pai ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iyë ta'ne asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ijë pa'iyë. Mësarupi tose asayë, jaje pa'iyë. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute. ²⁷ Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ne pa'iohua'i a'ë cacohua'ire iño quëcosi'i caquë. Cui'ne cuañe tutu peocohua'ire pai ñacohua'ini cuañe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuañe ëjaohua'ini iño quëcosi'i caquë. ²⁸ Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña. ³⁰ Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyë nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ne asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iyë, Cristo do'ipi ina isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iyë, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iyë, nequë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Que Cuañosiquë Coca

¹ Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ne cacohua'i cocapi caquë quëama'ë paë'ë. ² Mësaru ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë paë'ë. Coa Jesucristo que cuañosiquëni cuasaquë quëahuë. ³ Coa tsasiquë maca ca'raquë teaye pa'i macapi mësaru quë'ro ti'ahuë. ⁴ Mësarupi yë'ë cayere sehuocaijajë caquë paise'e cuasajë ta'ne coca cayepi caquë mësarute quëaye pahue. Coa Maija'quë joyo cocaiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë, ⁵ mësaru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pani pai ta'ne asayepi.

Diusupi Iñopi I Joyo Ayeja'a

⁶ Jaje pa'iquëta'are ta'ne pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta'ne pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pai ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pañë. ⁷ Coa ai jerepa Diusu de'oquërepa ta'ne pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'iyere. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë. ⁸ Iye yëquë quëaye ti iye yeja cuañecohua'i asa ti'añe pañë. Jaje asa ti'ama' do'ire Jesucristore de'oquëre pare quëni huani jeoa'huë'ë, asa ti'asicohua'i pani para'huë, huaiye. Jaje yo'ohuë, jaje toyase'e cayepi pa'ina. ⁹ Iti toyase'e cato caji:

Paije ti ña ma'ñere pai ti asa ma'ñere,

Cui'ne pai ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,

Maija'quëre oicohua'ire isi ja'ne ne de'huacaise'e paji.

¹⁰ Jare yëquëre iñopi, i joyopi yëquëni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quë cuasaquë pa'iyë asaquë api. Jaje pa'ipi si'aye iyere iñopi.

¹¹ Pai asa ti'añe peoji, yeque cuasaquë pa'iyë. Coa jare i joyose'e i cuasaquë pa'iyë asaquë pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quëre jare i joyose'e i cuasaye asaquë pa'iji. ¹² Mai cato

Maija'quë joyore payë. Iye yeja joyore paye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire oi coa isiyere asayë. ¹³ Isina, i joyo isi cocapi cajë quëayë, Maija'quë ye'yayepi. Coa yëquë tañë cuasayepi cajë quëama'pë pa'iyë. Maija'quë joyo yo'oye quëayë, Maija'quë joyo yo'oye asacohua'ina.

¹⁴ Maija'quë joyo peoquë cato iye ti asa ti'añe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ë. Jare joyo pa'iyë asacohua'ise'e asaye pa'iji. ¹⁵ Jepi nuñere pa'ni caquë si'aye asaquë api, Maija'quë joyo paquë cato. Jaje pa'ini i pa'iyere yecohua'ipi ca tējini de'huasi'i cajë yo'oye peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Ëjaë cuasaye asa ti'añe peoji. Cui'ne Maija'quëre paipi se ye'yaye peoji.” Jaje pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

3

Maija'quë Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

¹ Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë paë'ë, Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuë, caye mësarupi Cristo ayere asa ti'ama'cohua'ipi tsitu'uje pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, paise'e yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë. ² Jaje pa'ina, mësarute a'jiñere ye'yahuë, tsì maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuë, mësarupi jëa ao ani ti'ama'cohua'ijë pa'iohua'i pa'ijëna, ñaquë. Yureje ja yë'ta'a joyo pa'iyere asa ti'ama'cohua'i pa'iyë, mësaru, paise'e cuasayere ja yë'ta'api pa'ijë. ³ Ja do'ire ja yë'ta'a paise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña ëaye, sañe pëti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sañope cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësaru. ⁴ Ja do'ire yecohua'i ñeje cayë: “Pablöre ye'yequë a'ë.” Yecohua'ipi cayë: “Yë'ë Apolosre ye'yequë a'ë.” Jaje yo'ojë cani mësaru coa paise'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.

⁵ ¿Jaje pa'ito iquei'ni, Pablo? ¿Cui'ne iquei'ni, Apolos? Yëquë cato coa Maija'quëre necaicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësaru cato asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ëjaëni. Pai ñape yëquë mai Ëjaë ñaquë isise'eje pa'ye yo'ohuë. ⁶ Yë'ëpi tañeje pa'ye quëahuë, Maija'quë cocare cui'ne Apolospi tase'ere oco do'ecaieje pa'ye quëapi, Maija'quë coca mësarute. Jase'e pa'iji, yëquë nese'e. Jaje pa'iquëta'are tase'e mëoñe cato Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji, ite cuasayena. ⁷ Maija'quëpi iti ñese mëa'ne cato neji. Iti taquë cui'ne iti oco do'equë do'i peoyë. ⁸ Jaje pa'ina, tacohua'i cui'ne oco do'equë si'a yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi pai ñapere iohua'i nese'eje pa'ye saija'quë api. ⁹ Yëquë cato Maija'quë co'amañare necaicohua'i a'ë. Mësaru cato i tsioje pa'iohua'i a'ë.

Cui'ne mësaru Maija'quë huë'e'ë. ¹⁰ Maija'quë yëyere tañë yo'oye isise'eje pa'ye nehuë. Yë'ë cato de'oyerepa huë'e ne huëose'ere oahuë. Yë'ë nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ëmëje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are pai ñape ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato. ¹¹ Jesucristo api, iti du'ru huëocore pajë pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëocore neñe peoji. ¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye pai yëyeje pa'ye: oropi panita'a yeque plata hue'yosi quënapì, jai do'i quënapì, soquë toñapi, ja'opi panita'a huëcapi. ¹³ Jaje nesicohua'ita'are pai ñape nese'e ña mu'se ti'aëna, tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë, pai ñape nese'e. Ja mu'se cato pai ñape nese'e toapi ëo ña'ne pasipi. ¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi sai cuañoja'quë api, i nesi do'i. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are i nesicopi coa u huesëru sai cuañoñe paja'quë api, i nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

¹⁶ Mësaru a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'iyë mësaru huesëye? ¹⁷ Jaje pa'ina, paipi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaito Maija'quëpi iteje nejoñe pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësaru a'ë, iti huë'e.

¹⁸ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jëoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yejë'ë, ta'ñe asayere pare. ¹⁹ Iye yeja pa'i ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Diusupi ta'ñe asacohua'ire iohua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne tajoji." ²⁰ Cui'ne caji yequeje: "Ëjaëre papi ta'ñe asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji." ²¹ Ja do'ire paini ye'yejë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësarutse'e pa'iji: ²² Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'iñe, yure pa'iyë, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësarutse a'ë. ²³ Mësarut cato Cristo tsecohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsequë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

¹ Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña ti'a ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesicohua'i a'ë. ² Ja do'ire necaiquë cato i ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ijë cuasajë ñajëna, yo'oquë api. ³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'iñe pa'ñe. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca ti'añeje peoyë. ⁴ Yë'ë cuasayepi yë'ëre sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Ëjaëpi caye pa'iji, de'oji panita'a co'aji. ⁵ Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'oquë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, Ëjaëpi dani tiña iñoja'quëre. Ja maca pa'i ñape joñoa cuasase'e ña'ne pa'iji. Ja maca Diusupi pa'i ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pa'i ñapere.

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarut de'oye cuasajë pa'i ja'ñere iñosi'i caquë Apolos pa'iyë cui'ne yë'ë pa'iyë iñoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa tëtto saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. ⁷ Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësarututupi ti'añe pahue. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere paye sëtte jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

⁸ Yure mësarut si'aye payë, mësarut yëye. Ja do'ire mësarut pa'i ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Jaje nëina, yëquëre huanëyei'ë, mësarut. Sihuara'huë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësarut ja're te'e conì cuañesi'i caquë. ⁹ Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diusupi jeteyo'jena nëcopi cuasayë, huani jëoja'cohua'ire nëcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huiñaohua'i cui'ne si'a pa'i yëquëse'ere ña'ñe, iohua'i yo'ojëna, ña'ñu'u cajë. ¹⁰ Cristo do'ire yëquëre huesëohua'ire cayë, pa'i. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asasicohua'i a'ë cuasajë sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë. Yëquëre cato pa'i coeyë, ña'ñe. Mësaruni ëjaohua'i a'ë cajë ña'ñe. ¹¹ Yureje ai yo'ojë ao ëa ju'ijë, oco ëa ju'ijë, cañaje peoquëna, pa'ije co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'eje peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë. ¹² Yëquë jëñapi ai tutu nejë, cui'ne pa'ipi pëijë tea ju'itoje Maija'quëpi de'oye ñacaijaquë cahuë. Pa'ipi josa yo'otoje quëcoyë. ¹³ Co'aye yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye yeja ja'ju co'amaña nejose'eje pa'iohua'ire ña'ñe, yëquëre iye mu'seje.

¹⁴ Jaje toyani toyama'ë paë'ë, mësaruni huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre sëtte yëhuosi'i caquë toyahuë. ¹⁵ Mësarupi Cristo coca ye'yacohua'ire diez mil pa'ire pare patoje yë'ë te'i pa'iyë, mësarut ja'quëje pa'i, yë'ëpi mësarute huaso coca du'ru quëasi do'ire. Ja do'ire mësarute Cristore sehuohuë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Yë'ë yo'oquëna, ñase'ere mësarute yo'ojë'ë.

¹⁷ Jare caquë mësarut quë'rona jëjo saoyë, Timoteore, yë'ë oiquëni, mai Ëjaë do'ire yë'ë mamaquëje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jaëpi mësarute quëaja'quë api, yë'ë Cristo Jesure sehuosiquë yo'oquë pa'iyë cui'ne yë'ë si'a hue'ña sehuosicohua'i tsëcare ye'yaroja'ñe quëase'ere. ¹⁸ Mësarut acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë pa'ija'quë api cajë jerepa

pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oyë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi yëto esa sani ñaja'quë a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'i nejë pa'ie, coa cacohua'i pa'ima'pë caquë. ²⁰ Maija'quë cuae te'te cato cocase'e caye peoji. Maija'quë tutupi yo'ojë pa'ie a'ë. ²¹ ¿Iquere yëye'ni, mësaru, yë'ëpi sani tarapëpi si'seyere yëye, panita'a ai oi sani ñañere yëye?

5

Yo'o Ma'ñere Yo'ojëna, Ca De'huaye

¹ Mësaru aquëpi sehuoma'cohua'ije yo'o ma'ñere yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje paji cajëna asayë. ² Jaje pa'iquëta'are mësaru ti co'aye yo'oji cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure cayë, ja co'ayerepa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësaru ja're pa'ima'ë pa'ija'quë. ³ Jaro yë'ë pa'ima'ë panije ja co'aye yo'ose'e asani ai coeyë. Jaje pa'ina, yë'ëpi jarore pa'ieje pa'yerepa iti co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji, cayë. ⁴ Ja do'ire mai Ëjaë Jesucristo do'ipi mësaruse'e tsi'sijë'ë. Tsi'sini yo'ojëna, yë'ë jarote mësaru ja're te'e pa'ieje pa'ye pasi'i, yë'ë joyopi. Cui'ne Ëjaë Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mësaru ja're cöni. ⁵ Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquëre huati ëjaëna isijë'ë, i capë yëyere nejoja'quëna, nejoquëta'are joyose'e huaso cuañoja'quëre Ëjaë Jesucristo dai maca.

⁶ Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. A'ri maña o'sacopi huajë sëpëna co'meto si'a sëpë o'saye pa'iji caye mësarupi asacohua'i a'ë, aiohua'i case'e. ⁷ Ai huano o'sa sëpëje pa'ire co'aquëre eto saojë'ë, mësaru de'ocohua'ise'e pa'ija'cohua'i, huajë sëpëje pa'iohua'ise'e. Egíptopi judío pai etajë pa'ise'ere cuasajë aña'je pa'i pan pa'ijë'ë, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucacaji'i. Jaje pa'ina, jaë api, yëi ñama mai eta huajëse'ere cuasajë yo'oquë. ⁸ Jaje pa'ina, mai eto huaso cuañosi mu'sere sihuajë nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi cöni sihuaye pañu'u. Ja cato ai o'sa sëpëje pa'ye a'ë.

⁹ Ja'në toya saocore toyahuë, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nëjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë caquë. ¹⁰ Jaje tsioma'pë pa'ijë'ë cani cama'ë paë'ë, iye yeja paini tsioma'pë caquë jaiye co'amaña yëcohua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'quë a'ë cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jaje yo'oye pa'ito mësaru iye yeja pa'ie peora'pi. ¹¹ Yë'ë cato ñeje cahuë, tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuohuë caquëpi ja yë'ta'a yahue nomiore yo'oquëre, co'amaña yahue imaquëre, jaiye co'amaña yëquëre, Maija'quëre cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquëre, co'a coca caquëre cöno cuepequëre. Jaje pa'ire cato cöni tsioni aima'pë pa'ijë'ë, cahuë. ¹²⁻¹³ Sehuoma'cohua'ini tayoyë, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaquë ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quëpi co'aji caye pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi sehuosicohua'i aquëpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja do'ire jaëte tayo yo'oquëre mësaru ja're pa'iquëre eto saoye pa'iji, pönëma'quë pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹ Je'nërepa mësaru aquëpi yequëni sañope caye pani tsoe saiji, pai yo'oye ña ëjaë quërona ne de'huacaija'quëre. ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, Maija'quëre sehuocohua'ina quëama'pë? ² Maija'quëre sehuocohua'ina quëaye de'oji, jaohua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja pai yo'ose'e mësarupi ca de'huaja'cohua'i a'ë case'e asacohua'i a'ë, sehuoma'cohua'ire. Mësarupi jaje yo'oja'cohua'i sëte iye a'ri co'a coca mësaruse'e ca de'huajë pa'ijë'ë. ³ Cui'ne yequeje asacohua'i a'ë, mësaru, sehuosicohua'ipi huiñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jaje yo'oja'cohua'i sëte ai jerepa iye yeja yure pa'ie mësaruse'e ne de'huaye pa'iji. ⁴ Jaje pa'iohua'ita'a mësaru, iye yeja

pa'iyere sa'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quëayë, sehuosicohua'i pa'iyë ti asama'cohua'ina. ⁵ Mësarupi pañete yo'ore'ni cajë ai cuasajë oijajë caquë cayë. ¿Mësarü aquë ta'ñe asaquë ti peoquëna, jaje yo'ore, sehuosicohua'i aquëpi iye yo'oye ca de'huaquë ti peoquëna, yo'ore? ⁶ Sehuosiquëpi cajë sehuosiquëre sañope caye payere iye yeja ëjaë sehuoma'quëna quëaye co'aji.

⁷ Mësarü sañope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë quëco ma'ñe'ni, mël'ëre sañope yo'oyere, cui'ne mël'ë co'amañare ima cuañonije? ⁸ Jaje pa'iquëta'are mësarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue imajë yo'oyë.

⁹ Mësarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuañe te'te con pa'iyë ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mësarujä'a cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quë cuañe te'te pa'iyë peoji, pa'i de'huasi diusuohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a ëmëre yo'ocohua'i, ëmëohua'ija'a yo'ocohua'i. ¹⁰ Cui'ne co'amaña yahue imacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cono cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'ahua'i jaje yo'ocohua'i ti'añe paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iohua'i paë'ë, mësarü acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi toa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna isisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

¹² Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yeque yo'oye cato co'ai ma'ñe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë. ¹³ Ëtatu'u cato ao aija'copi pa'iji cani pa'i nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ëtapë cui'ne ao nejoja'quë api. Pa'i capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji cani coa tayo cayë. Pa'i capë cato Ëjaëni pacacaico cui'ne Ëjaëpi pa'i capëre pacacaiji. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire maire Diusupi i tutupi ju'isicohua'ini huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'eje pa'ye.

¹⁵ Pa'i ñape mësarü Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'ë Cristo capë aquëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni. ¹⁶ Mësarupi tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni jo capëna tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ije pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji." ¹⁷ Jaje pa'ye paipi Jesucristona tsioni te'ije pa'iohua'i de'oyë, i joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

¹⁸ Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yeque tayo yo'oye cato ëmëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë. ¹⁹ Mësarü capë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarü capë mësarü tseco peoji, Maija'quë tsecoa. ²⁰ Maija'quëpi ja'i do'i hueropi, mësarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mësarü Maija'quëre ai oijë mësarü capëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayere Yëhuoye

¹ Yure cato mësarü sejë toyase'ere sehuosi'i: ëmëpi nomiore ti yo'oye pato ai de'oji, me co'aquë'ni. ² Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire pa'i ñape nëjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ije pa'i ñape ëjëre paye pa'iji. ³ Ëjëpi nëjo yëyeje yo'oquë pa'iyë pa'iji, ëjë sëte. Cui'ne nëjoje ëjë yëyeje pa'ye pa'iyë pa'iji, nëjo sëte. ⁴ Nëjo cato ëjë tsecoa. Ëjë api, iti tse aquë. Ëjë cato nëjo tsequë api. ⁵ Jaje pa'ina, ëjë yëye panita'a nëjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mësarü pa'iyepi yo'ojëna, mësarute quëco ti'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.

⁶ Mësaruni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë. ⁷ Yë'ë cato si'ao'hua'i yë'ëje pa'io'hua'ise'e pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi pai ñapere tiñe tutu isipi.

⁸ Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejaye pato jerepa de'o'ji, yë'ëje pa'io'hua'i pa'ito. ⁹ Jaje pa'iquëta'are quëco ti'añepi peoto huejayepi de'o'ji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyë.

¹⁰ Huejasicohua'ire cato cuañeñë, ëjëre jeocoye ti peoji. Ja cato yë'ëse'e caye pañë. Ëjaërepaje jaje cuañëji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are nëjopi ëjëre jeocosico pani yequëre huejaye peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Ëjëje nëjore jeocoye peoji.

¹² Iye cato yë'ëpi cayë, Ëjaërepa case'ere caye pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, ipi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë. ¹³ Yequë sehuosicopi sehuoma'quëni pacona, ipi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nëjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomioje sehuoma'copi sehuosiquëni ëjëre pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mësaruni mamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'io'hua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jëosi'i cato de'o'ji cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito co'aji. Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are ai yo'ojë pa'ito co'aji. ¹⁶ Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

¹⁷ Mësarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, pai ñapere Ëjaë nejë'ë caquë isise'eje pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'i tsëcare. ¹⁸ Cui'ne cui'ni ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi soisiquë pa'ito jare jaje pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tëama'quëni soisiquë pa'ito jare tëama'quëpi tuijë'ë, Maija'quëre. ¹⁹ Ti cöcai ma'ñe a'ë, cui'ni ca'ni tëaye cui'ne tëa ma'ñeje. Ti cöcaiye cato Maija'quë cuañeñere de'oye sehuoye a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, pai ñape pa'iyë pa'iji, Maija'quë i soima'në pa'ise'eje pa'io'hua'i. ²¹ Jo'yaë pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë. De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëjë'ë. ²² Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë ponëji, mai Ëjaëre necaiquë ponëni. Jo'yaë peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji. ²³ Mësarute Maija'quëpi jai do'i hueropi. Ja do'ire pai jo'yaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mësarute soima'në pa'isi macare pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerepa pa'ijë'ë.

²⁵ Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuañese'e peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cuasayepi caye yëyë, mësarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte nuñerepa caji cajë asacaiquëre papi cayë. ²⁶ Mësarute cayë, huejama'pë pa'ito jerepa de'o'ji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'seña co'a mu'seña'ë. Jaje pa'ito me huejaye'ni. ²⁷ Huejasiquë cato nëjore jeocoye peoji. Huejama'quë pani huejasi'i caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are mëlëpi huejaquë pani co'aye yo'oye pañë. Nomi tsjopi huejaco panije co'aye yo'oye paco. Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañepi jerepa de'o'ji cayë.

²⁹ Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'iyë a'ri tëcahuë maca pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'io'hua'i pa'iyë pa'iji, mai Ëjaë co'amañare jerepa cuasajë. ³⁰ Iye yeja mai pa'iyë carajaija'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i panije sihuama'cohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije co'amañare peocohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë, mai Ëjaë ayere neja'quë caquë. ³¹ Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe ti'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'iyëje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja carajaija'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

³² Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a ju'ima'pë pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ëjaë co'amañase'e cuasaquë ite de'oye iñoñere caquë yo'oji. ³³ Jaje pa'iquëta'are huejasiquë cato iye yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nējore de'oye necaiyere cuasaquë. Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji. ³⁴ Jaje cui'ne huejasi nomioje iye yeja co'amañare co'a ju'ico io ëjère de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje pa'iquëta'are nomi tsio cato mai Ëjaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne io joyo Maija'quëna isisicopi pa'ico.

³⁵ Jaje canì mësaru de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë caye pañë. Coa ai jerepa Ëjaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë ise'ere necaiyere caquë quëayë.

³⁶ Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesëo cuasaquë iona yëyere quëcoma'quë pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye pa'iji. De'oye yo'oji. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are yequëpi i yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pasi'i cuasa nëopi. Ja yo'oquëna, i joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji. ³⁸ Jaje pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.

³⁹ Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ëjë ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji, Maija'quëre sehuosiquëni. ⁴⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jaje canì yë'ëje Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

8

De'huasi Diusuohua'ina Ao Isiye

¹ De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toyayë, mai si'aohua'i ta'ñe cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ta'ñe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are paire oiye cato joyo pa'iyë ñese mëocaiye a'ë, cõcaiye a'ë. ² Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa ti'añerepa carapi. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.

⁴ Maipi asayë, pai de'huasi diusuna ao isise'e ayere aiñere cayë. Pai de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e irepa pa'iji, yequë diusu peoyë. ⁵ Ja yë'ta'a ma'tëmöre cui'ne iye yejare jai pai diusuohua'i cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pai diusu cui'ne ëjaohua'ije pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ëjaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

⁷ Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa ti'añe pañë. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ita'a pai de'huasi diusuni iohua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pai de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aiñe cuasayë. Cui'ne iohua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diasure isise'ere aini. ⁸ Mai ao aiñepi Maija'quë maire oiye ti'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'iyëje peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyëje peoji. ⁹ Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa ti'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësaru si'aye de'oye ai do'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pai de'huasi diasure isise'ere ai ñu'ina, si'ayerëpa asa ti'ama'quëpi ñaji. Nani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a. ¹¹ Jaje cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa ti'a do'ipi i asayere nejocaiyë. ¹² Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayere nejocai do'ire, mësaru Cristoni sañope yo'oyë. ¹³ Ja do'ire aiñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tao.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

¹ Yë'ère cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë jëjo daoquëre sëte. Mai Ëjaë Jesucristore yë'ë ñaco capi ñasiquë a'ë, cui'ne yë'ë i coca quëasi do'ire mësaruje sehuosicohua'i pa'iyë. ² Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yë'ère cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itoje mësaru yë'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.

³ Yë'ère sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuoquë quëayë. ⁴ Yë'ë si'aye aña cui'ne ocuaye aña pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire. ⁵ Cui'ne sehuosiconi huejani cuarojaña de'oji. Mai Ëjaë jëjo daocohua'i cui'ne i yo'je tsj cui'ne Pedro yo'oyeje pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tëpo pa'iquë'ni, yë'ëse'ere? ⁶ ¿Bernabé cui'ne yë'ë cõni Maija'quë do'ijë cõcaima'pëna yëquë jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'iyë pa'iji, cuasaye mësaru? ⁷ ¿Iqueipi soldado de'oni i pa'i do'i saiquë pa'iyë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio neni quëquëna, tãani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yëi ñama oje dë'sequëta'a ucuma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'ina, pa'ise'e cuasaquë caye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Moisés cuãñese'eje cui'ne caji yë'ëse'e caye pañë. ⁹ Cuãñese'epi toya pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: “Iti cã po'te saihuë tã'ijai po'tequëre duruhuequëre yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'e ai nejaquë.” Jaje cani Maija'quë duruhuequëse'ere oi cama'ë paji'i, ¹⁰ maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cõcai ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacaicohua'ire cõcaiye pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne huea po'tequë iohua'i tsio quëise'ere pajajë cuasajë yo'oyë. ¹¹ ¿Jaje pa'ito mësaru joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mësarupi mësaru co'amañapi cõcaiye co'aquë? Pani de'oji, yëquëre cõcaiye. ¹² Yecohua'ire ai pa'ñe pa'iohua'ini mësaru de'oye cõcaicohua'i a'ë yëquëre jerepa cõcaiye pa'iji, mësarute Maija'quë coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mësarute cõcaijë'ë caye pahüë. Coa ai jerepa quëcojë yëquë jëñapi nejë aë'ë. Cristo coca quëayere mësarupi josa yo'oye a'ë, cuasama'cohua'ini cajë. Jaje yo'ohuë. ¹³ Mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato iote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'ë, cajë. Hua'ire ëojë Maija'quëre se hue'ña cõcaicohua'ije Maija'quëna isisi hua'ire aicohua'i a'ë. ¹⁴ Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iyë pa'iji caquë mai Ëjaë nepi. ¹⁵ Yë'ë jaje quëa do'ire sai cuãñoñe pa'iquëta'a sai cuãñoñe pahüë. Cui'ne jaje toyani toyama'ë pa'iyë, mësarupi isijajë caquë. Coa ai jerepa yë'ë ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyë. Ju'iñere jerepa de'ora'pi cuasayë, yë'ë ne do'i sihuayere sioto.

¹⁶ Jerepa pa'i a'ë cuasaquë quëaye pañë, Maija'quë coca quëani. Yë'ère cuãñe nëose'ere ne tã'añe pa'iji. Yë'ëpi Maija'quë coca quëama'quë pani teaye pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, yë'ëpi neñe yë'ë sihuaquë yo'onita'a yë'ë do'ire isise'e payë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi josa coenije neñe pa'iji, cuãñe nëose'e pa'ito me pañë'ni. ¹⁸ Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquë sema'ë pa'iyë, huaso cocare asacohua'ipi saña peojaquë caquë. Jare cayë, yë'ë sihuayere.

¹⁹ Pai jo'yaë peoquëta'a si'aohua'i jo'yaë de'ohuë, Cristona jai paire dacasi'i caquë. ²⁰ Judío pai ja're cõni pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye yo'oquë pa'iyë, judío paini Maija'quë te'tena dasi'i caquë. Jaje cani cayë, Moisés cuãñese'ere sehuojë yo'ocohua'ire nesi'i caquë yo'oyere. Yë'ë cato nuñerepa ja cuãñëñere pa'ima'quëta'a iohua'ire Maija'quëna dasi'i caquë yo'oyë. ²¹ Cui'ne Moisés cuãñese'ere asama'cohua'i ja're pa'i iohua'ije pa'i de'oyë, Maija'quëna iohua'ire dasi'i caquë. Ja yë'ta'a Diosu cuãñese'ere pa'iyë, Cristo cuãñëñere sehuoquë pa'i do'ire. ²² Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquë iohua'ije pa'i de'ohuë. Pai ñapeje pa'i de'ohuë, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuãñosicohua'i pa'ijajë caquë. ²³ Jaje yo'oyë, huaso coca quëayere paipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña isiyere yecohua'i cõni pajajë caquë yo'oyë.

²⁴ Huë'huëni co'amaña imañu'u cajë huë'huëcohua'i cato si'aohua'i huë'huë huëocohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'a tã'ama'cohua'i a'ë, co'amaña. Tã'ama'pëna, coa te'i

iti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë api. Jaje pa'ito mësaruje ai cuasajë huë'huëjë'ë, co'amaña iñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye. ²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë ca'a yo'ocohua'i si'aye ca'a yo'orojaïne jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajai co'amañare imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare ti'añu'u cajë yo'oyë. ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huesë huë'huëma'ë pa'iyë, cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë. ²⁷ Capëre cuañeñë, coa ai jerepa yë'ë capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tëjini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuañoñere coequë jaje yo'oyë.

10

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'iñaje je'a'huë'ë. ² Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre tuicohua'i pa'iyë iñoa'ji'i, oco do cuañoñeje sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'iñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi. ³ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi ao a'ahuë'ë. ⁴ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oco ocua'ahuë'ë, joyo ayere ucuhuë. Iohua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore ocua'ahuë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jai pai ñasicohua'ita'a, cuene yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

⁶ Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë. ⁷ Jaje pa'ina, mësaru cato pai de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: “Ao aijë cono ucujë, ja jeteyo'je jai pai tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë.” ⁸ Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë ëmëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato. ⁹ Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani ao jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u. ¹⁰ Maija'quë de'oye yo'oma'aji'i, carojaë'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huiñaëpi dani huani jea'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

¹¹ Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire iñoñe a'ë, tëji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë. ¹² Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe. ¹³ Neñañe pa'ina, mësaru ai yo'oyeje pa'ye yecohua'ije ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mësarute mësaru quëco ti'añe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë'ë, jaëpi necaija'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

¹⁴ Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁵ Mësaru cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ñañe pa'iji. ¹⁶ Mai de'o ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana tsioyë, te'ije pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainije Cristo capëna tsioyë, te'ije pa'iohua'i ina. ¹⁷ Jai pai mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan ai do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

¹⁸ Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío paini. Jaohua'i je'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire ai do'ire ioja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë. ¹⁹ Jaje cani cama'ë pa'iyë, pai de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pai de'huasi diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë. ²⁰ Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni huatiohua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiohua'i ja're con pa'iyë. ²¹ Huati ucu duruhuë ucuye ti peoji, mai Ejaë ucu duruhuë ucucohua'ipi. Ejaë mesana ao aicohua'ipi huati mesa aïne ti peoji. ²² Ejaëpi oi pëijaquë

cajê huatire sihuajê yo'oye co'aji. I jerepa tutu quê'iohua'i peoyê, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiye

²³ Maipi si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquêta'are yeque cato cōcai ma'ñe a'ê. Si'aye yê'ê yêyeje pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquêta'are yeque cato joyo pa'ie ñese mēñe cōcai ma'ñe a'ê. ²⁴ Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajê de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajê yo'oye co'aji. ²⁵ Jaje pa'ina, ao huero hue'ña isiyere coa hueroni aijê'ê. De'huasi diusuna isise'e pa'ima'quê cuasajê sema'pê pa'ijê'ê, ai cuasaye peojaquê. ²⁶ Iye yeja cui'ne si'aye iote pa'ie Maija'quê tse a'ê.

²⁷ Panita'a sehuoma'quêpi ao aijê'ê caquê huêouna, sehuoni i huê'ena saisicohua'i pani, de'huasi diusure isise'e pa'ima'quê cuasajê sema'pê coa si'aye i aoñe aijê'ê. ²⁸ Jaje pa'iquêta'are yequêpi mēsarute quêa'ñe pa'i api, iye hua'i pa'i de'huasi diusure isise'e a'ê caquê. Jaje quêaru aima'pê pa'ijê'ê. Mēsarute quêasiquê cuasayere co'a de'huayere coejê aijê'ê. ²⁹ Iye cato cayê yequê co'aye a'ê, cuasayere. Mēsarute cuasayere cama'ê pa'iyê.

Jaje pa'iquêta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ê. ¿Me neni yê'ê yêyeje yo'oyere yequêpi ñaquê yo'oji ca de'huaye pa'iquê'ni? ³⁰ Yê'êpi tsoe Maija'quêre seni de'huani aiquê pa'ito ¿me neni yê'ê aijê'ere yecohua'ipi ca de'huaye pa'iquê'ni? ³¹ Aijê'epi ucuyepi, cui'ne co'amaña yo'oyepi Maija'quê de'oquêre pa'ni cajê sihuayere yo'ojê'ê. ³² Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pa'i peocohua'ireje si'aohua'ire co'aye ne iñoma'pê pa'ijê'ê. ³³ Jaje pa'ina, yê'ê si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquê yo'oyê. Yê'ê yêyere yo'oma'ê pa'iyê. Jaohua'ije si'aohua'i de'oye cuasajê huaso cuañosicohua'i pa'ijajê caquê yo'oyê.

11

¹ Jaje cui'ne mēsarujê yê'ê yo'o iñose'eje pa'ye cui'ne yo'ojê'ê. Cristo yê'êre yo'o iñose'eje pa'ye yo'oyê, yê'êje.

Nomiohua'i Maija'quêre Se Hue'ña Pa'ie

² Maija'quê do'ijê, sihuayê, mēsarute yê'êre si'anê cuasajê yê'ê ye'yase'eje pa'ye pa'ijêna. ³ Jaje pa'iquêta'are iyeje asajajê caquê quêayê. Cristo cato si'a emêohua'i mēñe ëjaëpi. Eje cato nêjo mēñe ëjaëpi, cui'ne Diusu cato Cristo mēñe ëjaëpi. ⁴ Jaje pa'ina, emêpi i siopê cañapi puani Maija'quêre sequê pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore ëjaëre pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji. ⁵ Jaje cui'ne nomio i siopê cañapi puama'o Maija'quêre seco pa'ito panita'a Maija'quê quê'ro ayere asase'ere quêaco pa'ito, co'aji ëjêni huajêya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tēase'eje pa'ioipi quêa do'ipi. Eje pi jerepa pa'i caye iñoñe a'ê, siopêna cañapi puañe cato. ⁶ Nomio i siopê puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jeojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jeoni huajêya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, i siopê. ⁷ Emê cato i siopê puañe peoji, Maija'quêje pa'ire de'huasiquê me puaquê'ni. Jaje pa'ina, emê cato Maija'quê de'oquêrepa pa'iyere iñocai pa'iji. Jaje pa'iquêta'are nomio cato emê de'oquê pa'iyere iñocaio pa'ico.

⁸ Maija'quê emêre de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomiotare emê ayepi de'huapi. ⁹ Emêni caquê Maija'quê nomiore nepi. Nomioni caquê emêre neñe papi. ¹⁰ Ja do'ire huiñaohua'ire iñoñere caco nomio i siopêna capi pē'pēsico pa'ie pa'iji. ¹¹ Jaje pa'iquêta'a mai sehuosicohua'i pa'ie cato nomio peoto emê pa'ie peoji. Jaje nomio peotoje emêje pa'ie peoji. ¹² Emê capêre ini nomiore de'huapi, Maija'quê. Ja yo'ose'e nuñere pa'ê. Jaje pa'iquêta'are yure cato nomio emêre ai de'huaye pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quêpi neñe a'ê.

¹³ De'oquê nomio Maija'quêre sejo capi siopê puama'o pa'ito mēsarupi ca de'huajê'ê, ñani. ¹⁴ Jaje pa'ina, iye yeja jare iose'e maire emêohua'ire huajêya'ye nēñe neji, emêohua'ipi tsoa naña hue'eto. ¹⁵ Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco i siopê pē'pē

ja'ñere isise'e sête. ¹⁶ Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'ë cajë sañope cacohua'i pani iye a'ë quëajë'ë, yëquë asayere ye'yaye. Yëquë cuasayeje pa'ye yequë hue'ña sehuosicohua'ije cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ëjaë Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsi'sijë yo'oyepi mësarute cöcatil'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësaru yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë. ¹⁸ Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ëre quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi. ¹⁹ Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe nëiñe jëa ti'añe peoji. Jaje jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'ie ña'ñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsëcapëa huahueni tsi'sini ao aiñe nuñerepa mai Ëjaë tse peoji, ²¹ mësaru ao ai maca ti'aëna, pai ñape ao du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi ao ëa ju'ijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cöno ucu cuepere pajë yo'o do'ire. ²² ¿Huë'e pacohua'i sête me yo'ojë huë'ena ucuje ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aijëna, nuñerepa peocohua'i mañapi huajëya'ye nëina, ña'ñe. Ja yo'oyepi Maija'quë tsëcöhua'ini co'aye yo'oyë, mësaru. ¿Jaje yo'oto yë'ë me mësaru yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësaru yo'oye sihuacaiye pañë!

Ëjaë Ao Aiñe

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Yë'ë mësarute ye'yase'e Ëjaëna ye'yese'e paji'i. Jaje ye'yahuë, mësarute. Ite cajei yo'oyeje pa'ye yo'oquë cosoquë tse'a jeo cuañoja'a ñami na'iquëna, Ëjaë Jesupi jujuma' ao ini, ²⁴ Maija'quëre pëpani aore yeteni huahuequë capi: "Aijë'ë. Iye aiñe cato yë'ë capë a'ë. Mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë isiye a'ë. Yë'ë yo'ose'eje pa'ye yo'ojë'ë, yë'ëni cuasajë." ²⁵ Cui'ne ao ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini capi: "Iye ucu duruhuë pa'ie cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuye ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i pa'ijë'ë." ²⁶ Jaje yo'oni mësaru i ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, ao aiñe ñape cui'ne iye ucu duruhuë ucuye ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ëjaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

²⁷ Ëjaëre pa'ë cuasama'pë mai Ëjaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne coa huëojë ucuni sañope mai Ëjaë capëre cui'ne i tsiere yo'oyë, co'ayere. ²⁸ Ja do'ire ja yë'ta'a iye ao aima'në cui'ne ucuma'në pai ñape joñoa co'ye ña'ñe pa'iji. ²⁹ Jaje pa'ina, Ëjaë capë ayere cuasama'ë coa huëoquë iyere aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'oji. ³⁰ Jaje pa'ina, jai pai mësaru acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë yecohua'i jujuhuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejojë ñare pajë aito Ëjaë maire sañope yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ñe paji. ³² Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi maire tayojëna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're cöni toa yejana saiye pajajë caquë.

³³ Jaje pa'ie sête Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë. ³⁴ Ao ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijaquë cani yecohua'ini ao ëato huë'ere pana aiñe pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo pai ñapere tutu isiye.

² Mësarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pai de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina. ³ Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye yëyë, iyere. Jesús co'aquë

api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye pajì, cui'ne Jesure Ējaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

⁴Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a pajì ñapere tiñe pa'ye isiye pa'iji, tutu. ⁵Jaje pa'ina, pajì ñape Ējaë Jesure necaiye pa'iji, tiñe pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ējaë cato. ⁶Pajì ñape tiñe pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare ipi pajì ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë. ⁷Maija'quëpi i joyo ayere pajì ñapere isiji, tiñe pa'i tutu si'aohua'i sa'ñe cōcāijë de'oye pa'i ja'ñere caquë. ⁸Yecohua'ini Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yēyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, si'ayerpa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere. ⁹Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji. ¹⁰Yecohua'ipi pajì yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañoñë. Yecohua'ipi isi cuañoñë, coso joñoa caye ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yeque tiñe cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere isiji. ¹¹Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'oji, i yēyeje pa'ye pajì ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iyë

¹²Pajì capë jaiye te'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji. ¹³Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pajì, griego pajì, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

¹⁴¿Me pajì capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa. ¹⁵Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: "Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë." Jaje canije capëre hua sani tjo ponëni pa'iyë peoji. ¹⁶Panita'a cajoropi caco pani ca'ñe pa'io: "Ñacoaje ñani yë'ë cato yecoa'ë." Jaje canije capëre hua sani tjo pa'iyë peoji. ¹⁷¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era'reni? ¹⁸Jaje pa'ina, Diusupi ñaquë si'a te'ñare tsioni te'ore nepi, i yēyeje jarote jaopi pa'ijaco caquë. ¹⁹Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yeque yo'oye? ²⁰Jaiye te'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.

²¹Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: "Më'ëre ne cuañoñe pañë." Cui'ne siopëpi quëore, "më'ëre ne cuaño'ma'o pa'iyë," ca ti'añe peoji. ²²Coa ai jerepa tutu peoye cōcāi ma'ñeje pa'ye nēiñepi ai jerepa maire cōcāiye a'ë. ¿Ja peoto me pa'iyë'ni? ²³Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa ñare pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë. ²⁴Tiña ñaño cato airepa de'oye ñacaiyë pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pajì capë de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i quë'ye pa'ijaquë caquë. ²⁵Jaje pa'ina, pajì capë cato si'a te'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajëje pa'ye sa'ñe cōcāio pa'ico. ²⁶Jaje pa'ina, te'e te'te capë a'si ju'ito si'a capë ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuaño'to si'a capë sihuaye pa'iji.

²⁷De'oji, jaje pa'iyë sēte. Mēsaru sehuosicohua'i cato mēsaru pajì ñape Cristo capë acohua'i a'ë. ²⁸Jaje pa'ina, Maija'quëpi sehuosicohua'ire ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajë cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare i doce jëjo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'quë cayere asani quëacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'quë coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa pajì yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paire de'oye cuasayepi cuañecohua'ire nepi. Cui'ne yequë cocapi cacohua'ire nepi. ²⁹¿Si'aohua'irepa i doce jëjo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quë quë'ro aye asase'e quëacohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i Maija'quë coca ye'yacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. Panita'a ¿Si'aohua'i pajì yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³⁰¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca cacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca asani se quëacacohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³¹Jaje pa'ina, mēsaru cato

ai de'o tuture pañu'u cuasajë yëjë'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute ai jerepa tutu de'oye quëasi'i.

13

Oiyere Quëaye

¹ Yë'ëpi si'a paï coca caquëpi cui'ne huiñaohua'i coca caquëpi païre oima'quë pani, coa huatihuë tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ë. Panita'a coa quēna de'huana tē'cajēna, pisiyeje pa'i a'ë. ² Cui'ne si'aye Maija'quë quë'ro aye asayere quëaquëpi cui'ne si'aye paï ña ma'ñe ñaquëpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquëpi cui'ne si'aye Maija'quëpi nequëre pare cuasaquëpi ai cutiohua'ire tirona cuañe saoquëpi ja yë'ta'a païre oima'quë pani coa caquë a'ë. ³ Cui'ne si'aye yë'ë paye yecohua'ina huahuecai yo'oquëpi cui'ne yë'ë capëre pajë yecohua'i do'ire ëo cuañoja'core isiquë yo'oquëpi ja yë'ta'a païre oima'quë pa'ito si'aye iye yo'oye cocaiye paji.

⁴ Païre oiquë cato; sañope yo'oyere quëcoquë api, païre oi cocaiquë api, yecohua'i payere ëa ñaquë pëima'quë api, yë'ë jerepa pa'i a'ë cama'quë api, ⁵ ai jerepa pa'i a'ë cuasaquë yo'oma'quë api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquë yecohua'i yëyere meñe ña'no toma'quë api, pëtitema'quë api, co'aye ite yo'ose'ere cuasaquë oima'quë api, ⁶ yecohua'i tayoje co'aye yo'oyere ñaquë sihuama'quë api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquë sihuaquë api, ⁷ si'aye ai yo'oye pa'itoje quëcoquë api, de'hue neñe pa'iji cuasaquë, de'oyere pa'ija'quë caquë utequë api, cui'ne dahuëre cuasare paquë yo'oquë api.

⁸ Païre oiye carajai ma'ñe a'ë. Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeta'a yequë mu'se carajai ja'ñe a'ë. Yequë coca caye cui'ne ta'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye jopo carase'e a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yequë mu'se maipi peo hue'ñarepa asa ti'a maca, si'aye mai te'te maca asajë quëase'e carajasipi.

¹¹ Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jeohuë. ¹² Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye Maija'quë coca asayë. Ai tsiña de'hua poresicore ñañoje pa'ye asayë, mai. Jaje pa'isicota'are tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa te'te maca ñaño. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diusute ñaja'quë a'ë, yë'ëre i ñañoje pa'yerepa. ¹³ Maija'quëre necaiquëre pare asaye, païre oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesë ja'ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato païre oiye a'ë.

14

Yequë Paï Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

¹ Païre oicohua'i pa'ijë'ë. Diusu de'o tuture pare jaiye pañu'u cajë ai yëcohua'i pa'ijë'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se quëacaiyere jerepa yëcohua'i pa'ijë'ë. ² Jaje pa'ina, yequë paï coca caquë cato paini caye paji. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, paï asaye ti pañë, i caye. Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yeque a'ë paï asa ti'a ma'ñe a'ë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato païre quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato ija'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iyë neñe a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cocaiquë api.

⁵ Si'aohua'i mësarü yeque coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje caquëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yeque cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire. ⁶ Maija'quë do'ijë, yë'ëpi

mësarü quë'rona do'i saisiqüëpi yeque cocapi caquë pa'ito mësarute ti cöcaiye peoji, yë'ë caye. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ññose'ere, panita'a huajëye asase'ere quëayere, panita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere panita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cöcaiye.

⁷ Cañu'u, jetu juiyere panita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji. ⁸ Cui'ne duruhuëpi tiñarepa pisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe. ⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yeque cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'eje pa'ye pa'ito? ¹⁰ Si'a yeja jaiye pai coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti pa'iji, yë'ëre. ¹² Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sëte Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

¹³ Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre señe pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë. ¹⁴ Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi seni asama'ë pa'iyë, yë'ë caquë señe, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a. ¹⁵ ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi señe pa'iji. Joyopi sequëta'a yë'ëje asaquë señe pa'iji. Joyopi jëjëñe pa'iji, cui'ne yë'ëje asaquë jëjëñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're coní te'e sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëñe pasipi. ¹⁸ Maija'quëre ai de'oji cayë, mësarü caye jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jëtë pa'i yë'orepa, iohua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquë. Yë'ëpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire cöcaiye peoji.

²⁰ Maija'quë do'ijë, tsj cuasayeje pa'ye cuasama'pë pa'ijë'ë. Tsije pa'iohua'i pa'ijë'ë, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mësarü cuasayere aiohua'i pa'ijë'ë. ²¹ Maija'quë cuañesi toya pëpë ayepi caji: “Caja'quë a'ë, iye paire yequë pai cocapi ti pai yë'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë caye caji, Èjaë.” ²² Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire ññojë caye a'ë, pani sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato sehuosicohua'ini caye a'ë, pani sehuoma'cohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti cocapi cajë yo'oto huesëcohua'ipi, panita'a sehuoma'cohua'ipi coní cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejë yo'ojë cayë, cajë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aohua'i Maija'quë quë'ro ayere asani quëajë yo'otota'a sehuoma'cohua'ique panita'a huesëcohua'ique coní cacasicohua'ijë iohua'i co'aye yo'oyere asa quëquëjë cui'ne iohua'i pa'iyë asa ti'aja'cohua'i a'ë, si'aohua'i cayere asajë. ²⁵ Jaje yo'ojëna, iohua'i joyo co'aye pa'iyepi tiñarepa ña cuañoquëna, Maija'quëre do're ja'rujë seja'cohua'i a'ë cui'ne Maija'quë nuñerepa mësarü ja're pa'iji caji'cohua'i a'ë.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

²⁶ Jaje pa'ito Maija'quë do'ijë iye a'ë, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pani yecohua'ipi Maija'quëre jëjëñe payë. Yecohua'ipi ye'yaye payë. Yecohua'ipi Maija'quë ññose'ere quëaye payë. Yecohua'ipi ti cocapi caye payë. Ja case'ere yecohua'ipi quëaye payë. Jare yo'ojë'ë, sehuocohua'i joña jerepa Maija'quëre oiye ne pajajë cajë. ²⁷ Ti cocapi cacohua'i pani cajajë cayaohua'i panita'a toasöcohua'i pai ñape te'ohua'ise'e cajajë. Cajëna, yecohua'ipi iti case'ere quëajaquë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are tiñe coca case'ere quëaquë peoto itijë caye pajë'ë, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jaje pajë coa pai ñape Maija'quëse'ere joyose'e cuasajë señe pa'iji. ²⁹ Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeje cayaohua'i panita'a toasöcohua'i cajajë cajëna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajë iti quëayere neñajajë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are tsi'sito ñu'iquëre Maija'quëpi ññoquëna, jaëpi casi'i caquë yo'oto ja

maca du'ru caquëpi jëone pa'iji. Jëoquëna, yequëpi caye pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru Maija'quë ñno coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ije taise'eje pa'iohua'ipi huëi ja'ñere cajë yo'ojë'ë. ³² Maija'quë ayere asani quëacohua'i cato iohua'ipi iohua'i joyo nëiñere de'oye ña'ne pa'iji, tayo ma'ne cajë. ³³ Maija'quë cato huesë ëaye nëiñere isima'quë api. Maija'quë cato de'oye ai cuasama'pë jo'cua pa'iyere isiquë api.

Si'a hue'ña Maija'quë pai yo'ojë pa'iyere pa'iji. ³⁴ Nomiohua'i caye peoji, sehuosico-hua'i tsi'si sito. Caye ëse'e a'ë. Jaje pa'ina, nomiohua'i sehuojë cama'pë jo'cua pa'ijë'ë, Maija'quë judío paire cuãnese'eje pa'ye. ³⁵ Seni asa'ñu'u cuasacohua'i pani, ëjëni se'ne pa'iji, huë'ena sani. Jaje pa'ina, nomiopi Maija'quë coca asa hue'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuãno'ne pai.

³⁶ De'hua cuasajë'ë. Iye Maija'quë coca mësarupi du'ru ca huëoma'pë paë'ë. Mësaruse'e iye coca asani sehuoma'pë paë'ë, yecohua'ije mësaru jerepa tsoe asahuë, cui'ne sehuo-huë, iye cocare. ³⁷ Maija'quë ñnosi coca quëaquë a'ë cuasaquëpi, cui'ne Maija'quë joyopi caquëna, cayë cuasaquë cato iye yë'ë mësarute toyase'e mai Ëjaë cuãnese'ere toyapi caquë tiñarepa asaye pa'iji. ³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuãnese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito i cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jaje pa'iyë sête Maija'quë do'ijë ma'ña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë. ⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyëje coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo Ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojajë caquë cayë. Iye coca cato mësaru asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi itina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë. ² Cui'ne iye coca quëa do'ija'a mësaru huasosicohua'i pa'iyë, mësarupi nuñerepa itire pa'ini. Jaje pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'i a'ë.

³ Du'ru macarepa mësarute ye'yahuë, yë'ere ye'yase'ere. Mësarute toyase'e Maija'quë coca cayeje pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere. ⁴ Maija'quë coca toyase'eje pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa. ⁵ Huëisiquëpi Pedrona ñaipi cui'ne ja jeteyo'je i jëjo saocohua'ina ñaipi. ⁶ Jeteyo'je ñaipi, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yë'ta'a iti ñasicohua'i jai pai pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'i pa'iyë. ⁷ Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne jeteyo'je si'aohua'i i jëjo saosicohua'ina ñaipi.

⁸ Ai tëji hue'ñare pana yë'ëreje ñaipi, ti ña'ne pa'ne pa'ita'are. Coa huiña coase'eje pa'ye yë'ere yo'osiquëpi Jesure ñahuë. ⁹ I jëjo saocohua'i de'hue de'ocohua'i a'ë, yë'ere tëto saisicohua'ipi. Jaje pa'ina, yë'ëpi Maija'quë paire sa'nope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire i jëjo saoquë hue'e ti'a'ne peoyë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa isisi do'ipi jaje pa'i pa'iyë. Yë'ere i coa isise'e ne ma'ne nëa'ne papi. Jaje pa'ina, yë'ëpi si'a i jëjo saocohua'i jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pahue. Maija'quëpi yë'ë ja're coní yo'oquëna, i coa isiyepi yo'ohuë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne i jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'o'ji. Ja yo'ose'ere sa'nope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mësaru sehuose'e a'ë, itirepa.

Ju'isicohua'i Huëiye

¹² Yëquë cato mësarute quëahuë, Cristo ju'isiquëpi huëise'ere. Jaje pa'iquëta'are mësaru acohua'ipi cayë, ju'isicohua'i huëiye peoji. ¿Me yo'ojë jaje caye'ni? ¹³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëiye peoto, Cristoje huëiye papi. ¹⁴ Jaje pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i peoye a'ë, cui'ne mësaru pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyëje ti do'i peoye a'ë. ¹⁵ Diusupi ju'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja quëa do'ire

cosocohua'ipi pa'iyë, ju'isicohua'i huëiye peoto. ¹⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huëiye pato Cristoque huëiye pasiquë pa'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito mësaru sehuose'eje cöcai ma'ñe pa'iji, cui'ne mësaruje ja yë'ta'api co'ayere pa'iyë. ¹⁸ Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ije coa ne huesësicohua'i pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja pa'iyese'e cöcaiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Cristo ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa jaë api, du'ru macarepa ju'isicohua'i aquëpi ti huëisiquë. ²¹ Adánpi iye yeja si'a pai ju'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristoje te'i ëmëpi ju'isicohua'i huëi ja'ñe huëopi. ²² Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire ju'iñe, cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are pai ñapere nuiñe pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tëayeje pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëija'cohua'i a'ë, i huëise'eje pa'ye. ²⁴ Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa nejoni i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diosuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, tëji macarepa. ²⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oë sao macaja'a. ²⁶ Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oësi jeteyo'je tëjiyere pana ju'iñere nejosipi, iti sañope yo'oyere. ²⁷ Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ijaquë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diosuna meñe cuañe cuañoquë de'oja'quë api. Ite si'aye isisiquëna, ja maca Diosupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

²⁹ Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañoñë cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?

³⁰ ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñe quëno macare huajëya'ye pa'iyë'ni? ³¹ Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñe yë'quë macare pa'iyë. Mësaru mai Ëjaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë sihuayeje pa'yerepa iye ju'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji. ³² Yë'ëre ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë paipi cücü yëcohua'irepa, yai yo'oyeje pa'ye. Jaje yo'ojëna, yë'ë iohua'ire sañope yo'oquë nese'e ¿iquere cöcatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa pai cayeje añu'u cui'ne ucuñu'u ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañe'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, pai case'eje pa'ye ñeje: “Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë.” ³⁴ Co'aye yo'oyere jeoni nuñerepa pa'iyena ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësaru acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësarupi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'nire hue'ëja'cohua'i a'ni? ³⁶ Coa huesëohua'irepa señe a'ë. Jaje señe, iti care tasicohua'i pa'ito iti capi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa. ³⁷ Mësarupi hueare panita'a trigore tacohua'i pani iti ñëare tama'cohua'i a'ë, iti care tacohua'i a'ë. ³⁸ Ja jeteyo'je Diosupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, pai ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye. ³⁹ Te'oje pa'iohua'i pa'iyë pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, pi'api tiñe pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tiñe pa'iohua'i pa'iyë. ⁴⁰ Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ije tiñe pa'ye iohua'i de'ocohua'i pa'iyë payë. Pajëna, yeja acohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, iohua'i de'ocohua'i pa'iyë. ⁴¹ Ësë miañe tiñe pa'ye a'ë, cui'ne ñañë miañe tiñe pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje tiñe pa'ye a'ë.

Yequēje ma'ñocoje yecohua'ipi ai miajēna, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i pa'iyē, si'a yē'quē maca miañe pañē. ⁴² Jaje cui'ne ju'isicohua'i capēje ja'ju capēpi tasicopi tiñe pa'io huēija'coa, ti ju'ima'core papi. ⁴³ Co'aconi tarena, de'ocore papi huēija'coa. Tutu peo capēre tarena, tutu quē'iopi huēija'coa. ⁴⁴ Iye yeja capēre ta huesorena, joyo pa'iyepi huēija'coa. Iye yeja pa'i capē pa'iyēje pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyēje pa'iji.

⁴⁵ Ñeje Maija'quē coca toyase'e caji, ñeje: “Du'ru macarepa pa'i Adán cato capē pa'iyē quē'i paji'i. Jaje pa'iquēta'are tēji Adán cato joyo pa'iyē isiquē api.” Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'iyē isi tutu paji. Jaē cato Cristo api. ⁴⁶ Jaje pa'iquēta'are du'ru macarepa cato iye capēpi pa'i huēoji. Ja jeteyo'je joyo pa'iyē huēoji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, du'ru macarepa emē cato yejapi de'huasiquē paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquē paji'i. Jeteyo'je emē cato ma'tēmo aquē paji'i, mai Ējaē Jesucristo. ⁴⁸ Jaje pa'ina, iye yeja capē hue'ecohua'i yejapi de'huasiquē Adánje pa'iohua'i a'ē. Ma'tēmo acohua'ipi jare ma'tēmo aquē Cristoje pa'iohua'i a'ē. ⁴⁹ Adánje pa'iohua'i yure ña cuañoñē, mai. Jaje ña cuañosicohua'ita'a ma'tēmo aquē Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ē.

⁵⁰ Maija'quē do'ijē, caye yēyē, mēsarute. Capē cui'ne tsie quē'iohua'i Maija'quē cuañe te'te pa'iyē peoji. Ti caraja'ima'tona quēco ma'ñepi con pa'iyē peoji. ⁵¹ Jaje pa'iquēta'are mēsarute quēaye yēyē, pa'i asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'iñe paja'cohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are si'aohua'i tiñe ponēsicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. ⁵² Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tējicore pare duruhuē jui maca asani ponēsicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. Duruhuē pisi maca ju'isicohua'i huēija'cohua'i a'ē, ti ju'iñe paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajēcohua'i cato tūohua'i ponēsicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. ⁵³ Iye mai pa'iyē carajaico sēte ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capē pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji. ⁵⁴ Iye mai pa'iyē carajaico pa'isicopi ti pani huesēyena suñasi maca cui'ne mai capēpi ju'iñere pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'iñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje ti'asipi, ñeje: “Sañope yo'oye peoyerepa ju'iñe nēo cuaño. ⁵⁵ ¿Jerore ju'iñe mē'e tutu yēquēre huaiye pa'iquē'ni? ¿Jerore ju'iñe pa'iquē'ni, yēquēre a'si tota ñaca pa'isico?” ⁵⁶ Tayo yo'oye a'ē, maire a'si ne hueañeje pa'io, pa'iyē. Cui'ne Moisésre Diusu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji. ⁵⁷ Jaje pa'iquēta'are mai Ējaē Jesucristo do'ija'a Maija'quēpi ñese quēcōye isiji. Jaje pa'ina, de'oji cayē, ite.

⁵⁸ Jaje pa'iyē sēte Maija'quē do'ijē maña, si'anēpi jerepa mai Ējaē co'amañare necaijē'ē, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mēsarupi ta'ñe asayē, mai Ējaē ja're tsioni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ē cajē.

16

Sehuosicohua'ire Cōcai Curiquēre Quēaye

¹ Yē'ē Galilea pa'ire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'eje pa'ye yo'ojē'ē. Sehuosicohua'ire cōcai curiquēre tsi'socohua'i pani, ñeje yo'ojē'ē. ² Domingo mu'seña ñape curiquē tirona huajē'ē, pa'i ñape mēsarū nese'e sehuosicohua'ire cōcai ja'ñere cajē. Huajē'ē, iti ne'esē'e ja'i maña yē'ē saisi maca tsi'so huēoni yo'oye paja'cohua'i. Mēsaruse'e du'ru tsi'sojē pa'ijē'ē. ³ Yē'ē jaro ti'asi maca mēsarū tsi'sosi curiquē cui'ne mēsarū jējo saocohua'ire quēa toya ja'o jējo saosi'i, Jerusalénna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire cōcai ja'ñere. ⁴ Yē'ēreje sat'iñe pa'ire nēina, yē'ēpi saiquē pa'ito yē'ē ja're sat'iñe pa'iohua'i a'ē, curiquē sacohua'ijē.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yē'ē jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja ti'aja'quē a'ē, mēsarū quē'ro. ⁶ Ti'ani mēsarū ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'ē, panita'a yequē jaronā si'a oco tēcahuē pēaja'quē pa'ini. Ja maca yureta'a yequē hue'ña saija'quē a'ē. Saina, mēsarū cōcati'ñe pa'iohua'i a'ē, yē'ē sai ja'ñe. ⁷ Mēsarute coa sa

sai ñañese'e yëye pañë. Mësarü quë'rona tsoe maca pëani pa'iyere yëyë, mai Ëjaë jaje yëto. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se tì'a macaja'a. ⁹ Efeso daripëna mai Ëjaë co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehuoja'cohua'i a'ë, yë'ë quëa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'ioipi pa'iji, Ëjaë coca quëaja'a sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pai yë'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.

¹⁰ Timoteopi tì'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mësarü ja're sihuaja'quëre cui'ne co'a ju'iñe paja'quëre. Jaëje mai Ëjaë co'amaña nequë api, yë'ë neñeje pa'ye. ¹¹ Ja do'ire ite mësarü acohua'i te'ijë co'aye ñama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye cöcailjë'ë, ai yo'oye peoye dani yë'ëre ñaja'quëre. Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'i caquë.

¹² Maija'quë do'iquëpi Apolospi mësarute sehuosicohua'i ja're cöni sani ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjiye

¹³ Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mësarü Maija'quëre necaiquëre pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Ëmëohua'irepa do'i quë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i. ¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye mësarü neñe pa'ito paire oiyepi nejë'ë.

¹⁵ Mësarupi Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanos tsëcapëpi jaohua'ipi Maija'quë do'ijëre cöcailjë pa'iyë, cajë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña cöcailjë necohua'i cayere sehuocailjë pa'ijë'ë. ¹⁷ Sihuayë, Estéfanosre, Fortunatore cui'ne Acaicore mësarü peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yë'ëre cöcatena. ¹⁸ Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yë'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë. Jaje cui'ne mësaruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ire mësarupi de'oye cuasajë sihuajë ñañe pa'iji.

¹⁹ Asia yeja paipi sehuosicohua'ipi mësarute pëpa saoyë, Aquila cui'ne i paco Priscila cöni. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'sisicohua'ije mësarure pëpa saoyë, mai Ëjaë do'ire cuasajë. ²⁰ Si'aohua'i sehuosicohua'i mësarute pëpa saoyë. De'oyere papi cuasajë sa'ñe su'cuajë sihuajë pëpajë'ë.

²¹ Yë'ë Pabloje yë'ë jëtëpi mësarute toyaquë pëpayë.

²² Yecohua'ipi mai Ëjaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ëjaë Jesús daijë'ë!

²³ Ëjaë Jesucristopi mësarute jaiye coa isijaquë, i payere. ²⁴ Si'aohua'ire mësarute yë'ë oiye jëjo saoyë, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tëjihue. Jaje pa'ijajë.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Paina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquë a'ë. Jaje cani cayë, i jëjo daoquë a'ë caquë. Iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're cõni, Maija'quë tsecohua'ina Corinto daripë pa'icohua'ina cajë, cui'ne Maija'quë paina cajë toyayë, si'a Acaya yeja pa'icohua'ina. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi mësarute i coa isiyere cui'ne co'a ju'ima'pë pa'iyere mësarute isijaquë.

Pablo Ai Yo'ose'e

³ De'oquëre pa'ni Diusu mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre cañu'u. Jaëpi mai teaye pa'iohua'ire ñaquë oi cõcai ja'quërepa, cui'ne jaë api, mai ai yo'ojë oiyere ne yë'huaquë Diusure. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai ai yo'ojë oiye ne yë'huaji, maipi i maire ne yë'huayeje pa'ye yecohua'ire ne yë'huajajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'e maini ai pa'iji. Pa'ina, i ja're cõni mai ai yo'oyë. Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payë, ne yë'hua cuañoñeje. ⁶ Jaje pa'ina, yëquëpi ai yo'oni, mësarupi ne yë'hua cuañoñere pajajë cui'ne huaso cuañoñere pajajë cajë yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi yëquëre ne yë'huani, mësaruje ne yë'hua cuañoñe pajajë caquë yo'oji. Jaje pajë tutu hue'eje yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itoje quëcojajë caquë. ⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa mësarute cuasayë. Yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quë isiye ne yë'hua cuañoñeje yëquë ja're payë, cuasayë.

⁸ Maija'quë do'ijë, yëquë Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'ere cui'nare cuasajajë cajë quëaye yëyë. Yëquë jaro pa'i maca jëayerepa neñañe pa'ina, quëco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajëcohua'i maña etayeque cuasama'pë ai yo'ohuë. ⁹ Huani jëoja'cohua'ini nejose'eje pa'iohua'ire nëji'i. Jaje pa'iquëta'are iye yo'ose'e cato ju'isicohua'ire huëoquëna, Maija'quëna quëcoyere ye'yaye paji'i. Co'ye yëquëja'a ne ti'acohua'i a'ë cuasaye pa ja'ñere ye'yaye paji'i. ¹⁰ Maija'quëpi yëquëre huasopi. Jaje huasosiquëpi ja yë'ta'api huasoja'quë api, juti'ne pa'yere pajë. Jaje pa'ina, yëquë ina quëco pajë pa'iyë, ai yo'oye pa'itoje cõcaija'quë api cajë. Mësaru secacai do'ire jaje yo'oja'quë api. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëre yëquëni cuasajë secacaijëna, cui'ne jai pai yëquëni cuasajë secacaisicohua'i pa'ito, jai pai mësaru a'ë de'oji caja'cohua'i a'ë, Maija'quëre, i yëquëre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

¹² Iye yeja paire cui'ne mësarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijë cui'ne nuñere papi yo'ohuë, caye nëiji, yëquëre. Ja de'oye yo'ohuë cuasayepi yëquëre sihuaye pa'iji. Iye yëquë de'oye pa'iyë yëquë iye yeja ta'ñe asayepi pa'iyë pahuë. Coa Maija'quë oi isiye cõcaiyepi jaje paë'ë. ¹³ Yëquë mësarute se toya saoye toyama'pë paë'ë, ti'ne pa'ye. Coa ai jerepa ñajë asa ti'añe toyahuë. Jaje pa'ina, ñani mësarupi si'aye asa ti'aja'cohua'i a'ë, cuasayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru de'hue ari te'te maca asasicohua'ipi, mai Ëjaë Jesucristo dai maca yëquëre sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuañëna, yëquëpi mësarute sihuaja'cohua'i a'ë.

¹⁵ Iyere cuasaquë du'ru macarepa mësarute sani ñasi'i cuasahuë. Jaje yo'oquë cayaye mësarute do'i ña huasosi'i cuasahuë. ¹⁶ Jaje pa'ina, cuasahuë, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquë. Saisiquëpi cui'ne co'iquë tijupë ñasi'i cuasahuë. Ja maca yureta'a mësarupi yë'ë Judea sai'a cõcaijajë cuasahuë. ¹⁷ Jaje yë'ë yo'osi'i cuasani coa noni cuasa nëore? ¿Caye mësaru yë'ëpi jaje yo'osi'i cuasa nëoni te'epi cayaye “pas'i'i cui'ne nesi'i” cuasaquë caji? ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë api, yëquë mësarute te'epi “nesi'i” cui'ne “pas'i'i” cuasajë caye pañe ñaquë. ¹⁹ Yëquë Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yë'ë mësarute quëaquë Cristo Jesús Maija'quë mamaquë cato ti te'epi cayayese'e “nesi'i” cui'ne “pas'i'i”

cama'quë api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'oquë api, i case'ere. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë nesi'i ca nêose'e ina ti'api. Jaje pa'ina, Maija'quëre sihuani cayë: "Jaje pa'ijaquë Cristo Jesús do'ija'a." ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jo'ya neni yëquëre cui'ne mësarute Cristo ja're jëayerëpa tsioni pa'iyë neji'i. ²² I tsecohua'ire pa'ë asajajë caquë Maija'quëpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquëna, i joyopi pa do'ire asayë, si'aye Maija'quë isisi'i ca nêose'ere paja'cohua'i a'ë, mai.

²³ Jaje pa'iquëta'are Corintona tijupë saiye pahuë, mësaru oima'cohua'ini caquë. Jare sani pa'ito mësaru yo'oyere sañope yo'oye nêiji. Maija'quë asaji, ja yo'oyere coequë. Ja do'ire saiye pahuë. ²⁴ Yëquë mësaru asase'ena nuñerepa cuasajë pa'icohua'ini, Mësaru itire pa'ë cajë asaye yëyere ta'ñeñu'u cajë yo'oye pañë. Yëquë cato yëyë, mësaru ja're co neñere mësarupi sihuajajë cajë.

2

¹ Mësarute oi ëaye neñere coequë tijupë sani ña'ne pasi'i, cuasahuë. ² Yë'ëpi mësaru quë'rona sani mësarute oi ëaye nesiquë pa'ito ¿yë'ëre nepi sihua ëaye yo'o huasoja'cohua'i a'ni? Jare yë'ë oi ëaye nesicohua'ipi yë'ëre sihua ëaye yo'ocaiye pa'ini! ³ Jaje pa'ina, jare jaje mësarute toyahuë, yë'ë sani ti'a maca yë'ë oi ëaye neñere jeoni de'huasicohua'i pa'ijajë caquë. Yë'ëpi jaro sani sihuacuëna, mësaruje sihuaja'cohua'i a'ë cuasahuë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are ja toya ja'hua toya maca cato ai cuasaquë co'a ju'i cui'ne otare paque oi toyahuë. Toyama'ë paë'ë, mësaruni oi ëaye nesi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mësarute joyore papi oiyere iñosi'i caquë toyahuë.

Co'aye Yo'oquëre Oiyë

⁵ Yë'ëre oi ëaye yo'osiquë pani yë'ëse'ere oi ëaye yo'oye papi cuasayë. Mësaruteje si'ahua'ire oi ëaye yo'opi cuasayë. Ai co'ayerëpa yo'opi cayere coequë, oi ëaye yo'opi cayë. ⁶ Mësaru i co'aye yo'osi do'ire si'sese'e tsoe de'oji, ja ja'ye pa'ijaquë. ⁷ Jaje pa'ina, yure cato i tayose'ere sai de'huacani yëhuo huasoje'ë, yo'oquë tëto saiperepa ai oiyepi daima'quëni cajë. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute se'ñë, cui'naëni ite ai oiyere iñoje'ë, de'oye yo'oyepi. ⁹ Ja'në mësarute toyahuë, iye yo'ose'e ayere caquë, mësarupi yë'ë ye'yayere si'aye sehuocaito ñasi'i caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru sai de'huacaiquëni yë'ëje sai de'huacaiyë. Tayose'e pa'ina, sai de'huacaiye, pa'ina, sai de'huacaisiquë pani, Cristo ña hue'ñana sai de'huacaiyë, mësaru do'ire. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Satanáspi i yëye ti'a'ne pasipi, maire. Tsoe maipi asayë, i maire nesi'i caquë yo'oye.

Troasre Pablo Pa'i Ai Cuasase'e

¹² Cristo coca quëasi'i caquë Troas daripëna ti'asi maca jaiye Cristo co'amaña de'oye necati'ñe pa'ye ti'ahuë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë joyo sihuayepi peopi, Maija'quë do'iquë Titore ti'ama'ë pa'isi do'ipi. Jaje pa'ina, jaohua'ire saiye caquë pëpani Macedonia yejana saë'ë.

De'hue Quëco Saoyë

¹⁴ Maija'quëpi maire si'anë Cristo Jesús ja're ñese quëco saoyena saji. Jaje pa'ina, maija'a i cocare pare iñoji, paire. ¹⁵ Mai cato Jesucristo ma'ña huëo sëñeje huëo së pa'iohua'i a'ë. Cristo Maija'quëna huëo së ma'ña isiyeje pa'ye. Jaje pa'ijë, si'a hue'ñna huaso cuañocohua'ina cui'ne ne huesësicohua'ina iti sëñepi ju'aji. ¹⁶ Ne huesësicohua'ire cato, iti sëñe tsimare pa'ë. Pa'iquëta'are huaso cuañocohua'ire cato huëo sëñere papi pa'iyë isiyere pa'ë. Jaje pa'ina, ¿nepi iye yo'oyere ne ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁷ Yëquë Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i jëjo daosicohua'i sëte Maija'quë ña hue'ñana nuñerepa care pajë cayë. Yecohua'i jai pai Maija'quë coca quëa do'ipi curiquë neñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'oye pañë, yëquë.

3

¹ ¿Ñeje cani mësarupi asato coa yëquëja'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuë, cuasajë caye a'ni, panita'a yëquë ayere cajë toyacaisi ja'ore mësaruna sani iñoñe pa'iquë? ¿Panita'a yëquëpi, mësaruni yëquë ayere cajë, yecohua'i ñaja'core toyacaijë'ë cajë seña pa'iquë, yecohua'i yo'oyeje? ² Pani jaje yo'oye, mësaru a'ë, yëquë toya cuañosi ja'huafe pa'iohua'i. Japi tsoe ti'api, yequë ja'hua caraye paji. Jaje pa'ina, mësaru a'ë, yëquë joñoa toyasicohua'i. Jaje pa'ina, si'a pai mësaru pa'ie asajë ñañë, tiñarepa. ³ Jaje pa'ina, pai ñani tiña asayë, toyani jëjo sao ja'huafe pa'iohua'i mësaru pa'i do'ire. Yëquëpi i cocare quëajëna, Maija'quë huajëquëre papi i joyopi toyapi, mësaruna quëna toñana tintapi toyama'ë paji'i, mësaru joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.

⁴ Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quëpi necaija'quë api asayë. ⁵ Jaje pa'ina, si'aye yëquë yo'o ti'añe Maija'quë isise'e a'ë. Ja do'ire yëquëpi yo'o ti'añe caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, ipi yëquëre i huajë ca nëose'ere quëacaicohua'ire nepi. I huajë ca nëose'e cato joyo ayere pa'ë, coa toyasico maca pa'ie pani. Cuañese'e toyase'e cato ju'iñena isiye pa'iji. Joyo aye cato pa'ie a'ë.

⁷ Moiséspi cuañese'ere quëna toñana toyase'ere daquë ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña ti'añe pahue, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuañeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a. ⁸ Jaje pa'ie sête airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajëye ca nëose'ere quëaye! ⁹ Ja'ne ca nëose'e cato de'oyere pa'ë. Ja yë'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuañese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'ie sête airepa de'oye a'ni Maija'quë huajë ca nëose'e nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire. ¹⁰ Ja'ne de'oyerepa ca nëose'epi yure ai de'oyere pana con i ñato ja'ne de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye pönëpi. ¹¹ Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sête, jerepa de'oyere pa'ë, ti pani huesë ja'ne cato.

¹² Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajë ti ca'raye peoyerepa cayë, si'aohua'i asa hue'ña. ¹³ Israel paipi miañe yayayere ñama'pë pa'ijajë caquë ësequë Moisés capi i tsia pë'pëni yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañë, yëquë cato. ¹⁴ Moisés tsia pëpëyeje paye Israel pai asa ti'añe pëpësicohua'ipi pa'iyë. Jaje ca nëose'ere ñajëta'a asa ti'añe pa'cohua'i a'ë. Ja pëpëse'e cato nejoñe pa'iji, Cristoni ire papi cajë cuasa do'ire. ¹⁵ Ja yë'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuañese'ere ñato iohua'i asayena pëpësicohua'ipi pa'iyë, asa ti'ama'pë pa'icohua'ipi. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are paipi Cristona sehuoto ja pëpëyepi peo hue'ña ne huesëji. ¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ejaë cato joyo api. Jaje pa'ina, Ejaë joyo pa'i hue'ña cato ta'tëpo ti peo hue'ña'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pëpëse'e peocohua'i cato tsia de'huafe pa'iohua'i a'ë, Ejaë de'oyepi maina ju'aquëna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojë ije pa'iohua'irepa pönëjë saiye, i de'oyere si'anëpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyë, Ejaëpi, joyo sête yo'o do'ipi.

4

¹ Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyë, Maija'quëpi teaye yëquëre ñani oi iye co'amañare necaijë'ë caquë cuañe nëouna. ² Jaje pa'ina, yëquëpi si'aye yahuerapa huajëya'ye co'are paji cahue, tañe cayepi paire cosoñu'u cajë. Cui'ne Maija'quë cocare tañe pönani yeque ye'yañu'u cajë yo'oye pañë. Jaje yo'oma'pë coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojë pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë. ³ Jaje pa'ina, huaso coca yëquë quëayepi yecohua'ire jëaye asa ëa ma'ne pa'ini jare ne huesësicohua'ini jaje pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Iohua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi iohua'i asayena ne pore huesopi Maija'quë pa'ie aye iñoquë de'oquërepa Cristo de'o coca miañere ña ti'ama'pë pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yëquë ayere quëama'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quëayë, mai Ejaëre pa'ë cuasajajë caquë. Yëquë cato mësarute necaicohua'i a'ë, Jesure oi do'ire. ⁶ Jaje pa'ina, iye yeja miañe nequëpi mai joñoana Maija'quëpi miañe necaji'i, yecohua'ire iñoajë caquë.

Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yejë ire cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'ie.

⁷ Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye. Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë asajajë caquë. Pani, pai tutu. ⁸ Ja tuture pajë, jaiye ai yo'oye pa'itoje de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë. ⁹ De'oye pa'ie peoye josa yo'oyë, maire. Jaje yo'otoje jeococohua'i pa'ie pañë. Ne tañë, maire. Jaje pa'iquëta'are ne huesoye pañë. ¹⁰ Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë yo'ose'eje pa'yepi si'anë maire huajo yëcohua'ipi pa'ijëna, ai yo'ojë pa'iyë, Jesús pa'iyere iñoñu'u cajë mai pa'ieja'a. ¹¹ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isisicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i capëa hue'eyeja'a i pa'iyere iñoñu'u cajë jaje pa'iyë. ¹² Pa'ijë Maija'quë cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne mësarupi pa'iyepi ti pa'iyena ti'ahuë.

¹³ Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: "Pa'ire paji cuasaquë ja do'ire quëahuë". Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi. Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne mësaruteje huëoni yëquë ja're coní te'e i quë'rona saja'quë api, asayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësaru de'oye pa'iyere caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'ie jerepa paire isiyeje pa'yerepa cui'ne ite de'oyerepa yo'o u'ni cajë pëpacohua'ije jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasaye pañë. Iño ëmëje'e capë cato aïohua'i de'onije jeto sa'nahuë cato mu'seña ñape huajëcohua'i de'ojë pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saiye a'ë. Jaje pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa ja'ñere necaji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña ti'añere. Coa ai jerepa yëquë cato cuasayë, ña ti'a ma'ñere. Si'aye ña'ne cato coa carajaiñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña ti'a ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5

¹ Mai cato huë'eje pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'eje pa'iohua'i a'ë. Coa esa tëtto saicohua'i a'ë. Jaje pa'ioipi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi ti pani huesë huë'erepa ne de'huasiconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi nema'a huë'ere. ² Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'iñë, ja yë'ta'a iye yeja huë'ere pa'ijë. ³ Jaje pa'ina, ja huë'epi maire caña suña tocaiyeje pa'ye suñaja'coa, capë pejë peoñoaje pa'ye paja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, yure cato iye capë carajai huë'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huë'ere ti pa'i capëre pa'i ëa ju'iñe. Coa iye yeja ca'nipi huë'e nesico ne huesëyere caye pañë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huë'ere pajajë cajë cayë, iye ju'ija capëre ti pa'iyena ne huesëjaquë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, iye pa ja'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne jare ipi i de'o joyo maina isipi, yequë mu'se isi ja'ñe iñoñe.

⁶ Jaje pa'ina, itire cuasajë ca'raye pañë, yëquë. Jaje pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye capëre ja yë'ta'a pa'ie cato so'ore pa'iyë, mai Ëjaëre. ⁷ Jaje pa'ina, yure ite ña'ne pañë. Jaje pajëta'a pa'ire paji cuasayeja'a asajë pa'iyë. ⁸ Jaje pa'i do'ire itire cuasajë ca'raye pañë. Jaje pa'ina, coa ai jerepa iye capë pa'iyere jeoni etani sani Ëjaë quë'rona i ja're pa'ie yëyë. ⁹ Jaje pa'ina, si'anë Ëjaë yëyese'e yo'oyere yëyë, iye capë pa'iyere jeonije, panita'a ini ja yë'ta'a tuinije iye yejare pa'ijë. ¹⁰ Jaje pa'ina, iye yeja ja yë'ta'a pa'i maca de'oye panita'a co'aye yo'ose'eje pa'ye pai ñape isi cuañoñere cajë, si'aohua'i Cristo pai ñape iye yeja capëpi yo'ose'e ne de'hua hue'ñana saiye pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

¹¹ Jaje pa'ina, Ējaëre pare ai ca'raye asayë, yëquë. Jaje asa do'ire paire yëhuoyë, sehuojajë cajë. Si'aye yëquë pa'ie Maija'quë ñaji. Jaje cui'ne mësarujë yëquë pa'ie asa tì'ajajë cajë uteyë. ¹² Jaje cani cama'pë pa'iyë, tìjupë yëquëja'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Coa ai jerepa yëquë cato isiyë, mësarute sa'roje pa'iore mësarupi yëquëre de'ocohua'ire pare pajë sihuajajë cajë. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyorepa pa'iyepi yo'oma'pë coe ëmëje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sañope cajajë cajë cayë. ¹³ Jaje pa'ina, yëquëpi cuepeohua'ijë pa'iohua'i ña cuañoñi Maija'quëni necai do'ire jaje ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are cuepeohua'i ña cuañoñë pa'ni mësaruni necaijë pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, te'i Cristopi si'aohua'i do'ina jucacaji'i asasi macapi Cristo oiyeipi yëquë pa'ie cuañequëna, pa'iyë. Jaje pa'ie sête si'aohua'i i ja're conì ju'isicohua'ipi pa'iyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caquë jucacaji'i, coa ai jerepa huajëcohua'ipi ini pacacaijajë caquë, pa'ni iohua'ija'a co'ye cuasaye. Jare cuasaquë jùnì huëji'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë iye yeja pai yecohua'ire cuasajë ña'neje pa'ye cuasajë ña'ne pa'ñë. Jaje pa'ina, ja'nëre iye yeja pai cuasajë Cristore ña'neje pa'ye cuasajë ñasicohua'ita'a yure cato jaje cuasajë ña'ne pa'ñë, ìte. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristona tsioni pa'iquë cato huajë pai api. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'ë, yure pa'ie cato huajëye a'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, Cristo do'ija'a maire i cajeohua'ire nepi. Neni maire cuañe nëopi, yecohua'ini i ja're cajeohua'i de'oyere quëacaijë'ë caquë. ¹⁹ Jesucristoja'a iye yeja pa'icohua'ire yë'ë cajeohua'i de'ojajë caquë Maija'quëpi nepi, iohua'i co'aye yo'o do'ire tsoe sai tosiquëpi. Jaje yo'osiquëpi Maija'quë cajeohua'ire ne cocare isipi, maire, yecohua'ire quëajajë caquë. ²⁰ Jaje pa'ina, yëquë Cristo jëjo daocohua'i a'ë. Ja cato Maija'quëpi yëquëja'a conì mësarute se'neje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mësarute se'ne, Cristo mamipi Maija'quë ja're cajeohua'i de'oë'ë cajë. ²¹ Cristo ti co'aye yo'oma'quë pajì'i. Jaje pa'iquëta'are Diusupi co'ayere yo'oyeje pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Jaje yo'opi, Cristo do'ija'a jai do'i mai ìte sañope pase'ere peo hue'ña nejocasi'i caquë.

6

¹ Jaje pa'ina, yure maipi Maija'quë co'amaña co necaicohua'ipi pa'iyë. Pa'ijë mësarute se'ne. Maija'quë oiye mësarute coa isise'ere coa asani pa'ima'pë nejë pa'ijë'ë cajë cayë.

² Jaje pa'ina, ìpi caji, toyase'ena:

Ai de'o maca pa'iji. Jaje pa'ina, asahuë, më'ë caye.

Huaso mu'se pa'i maca më'ëre cõcaë'ë.

Jaje pa'ina, yure a'ë, huaso cuaño'ñe pa'i sa'ro cui'ne i huaso mu'se a'ë.

³ Yecohua'ipi yëquë co'amaña yo'oyere co'aye cacaima'cohua'ini cajë yecohua'ire co'aye yo'o iñoñe peoyerepa de'oyepi iñojë yo'ojë pa'iyë. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quëcojë yo'oyepi yëquë Maija'quëre necaicohua'i pa'ie iñoñë. Co'amaña caraquëna, cui'ne jai caquipëje pa'ye ai yo'oye pa'ina, quëcojë têtõ saiye iñoñepi cui'ne, ⁵ si'sejëna, co hue'ñana cojëna, jai pai sañope cuijë yo'ojë cajëna, jëa co'amaña ne'ne, si'a ñami ñajë ñataye, cui'ne ao ëaye têtõ saiye quëcoyepi iñoñë. ⁶ Cui'ne yëquë de'oye nuñerepa pa'iyepi, yëquë nuñerepa coca ta'ñe asayepi, yëquë quëcoyepi, yëquë de'oye yo'oyepi, yëquë ja're Maija'quë joyo pa'i do'ipi, yëquë paire oire pajë yo'o do'ipi, ⁷ yëquë nuñerepa cocare quëa do'ipi, yëquë ja're Maija'quë tutu pa'i do'ipi iñoñuë. Jaje pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja'ñepi ñese nehuë, cui'ne jare itipi sañope yo'oyeje jëahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'a yecohua'ipi yëquëre sihuasicohua'ipi, yëquëre ña'ne coesicohua'ipi yecohua'ipi yëquëre de'o pai a'ë casicohua'ipi, yëquëre co'acohua'i a'ë casicohua'ipi yo'ojë. Jaje pa'iquëta'are yëquë cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'ë, yecohua'ipi cosocohua'i a'ë catoje. ⁹ Yecohua'ipi yëquëre ñama'cohua'ire yo'oyeje pa'ye yo'oyë, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yëquëre ju'ijacohua'i a'ë cacohua'i a'ë. Cajëta'a huajëcohua'ipi pa'iyë. Si'seyë, yëquëre. Jaje pa'iquëta'are huani jëoñere pa'ñë. ¹⁰ Oiyere

pajë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are si'anëpi sihuajë pa'iyë. Ti peocohua'ije pa'iohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are jai paire jaiye co'amaña paye necaë'ë. Co'amaña peocohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are si'aye payë.

¹¹ Maija'quë do'ijë Corinto pa'icohua'i mësarute yëquë nuñerepa cahuë, ti yëquë joñoa cuasaye yahuema'pë. ¹² Jaje pa'ina, yëquë mësarute yahuese'e ti peoyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru a'ë, yëquë yahuese'e pacohua'i. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute mamajëre pëca ja'quë señeje pa'ye señë, mësaru cuasayepi yë'ëre nuñerepa cajë'ë caquë, yë'ë mësarute yo'oyeje pa'ye.

Mai Cato Maija'quë Huë'e A'ë

¹⁴ Tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuoma'a paire. Jaje pa'ina, ñajë'ë, nuñerepa yo'oye ti tsioye peoji, nuñe yo'o ma'ñe ja're cōni. Cui'ne miañeje ti tsioye peoji, neañena cōni. ¹⁵ Cristopi huati ja're te'e yo'oye paji. Sehuosiquëpi sehuoma'quë yo'oyeje cui'ne te'e yo'oye paji. ¹⁶ Jaje cui'ne Maija'quëre se huë'e tjo pa'ina, cui'ne tjo pa'iji, coa de'huasi diasure se huë'eje, te'e cui'ne yo'oyeje peoji. Jaje pa'ina, Maija'quë huajëquërepa huë'e a'ë, mai. Jaje pa'ina, ipi capi, ñeje:

Iohua'i ja're cōni pa'i, iohua'i ja're cusi'i. Yë'ëpi iohua'i Diusu pa'ijaquë a'ë. Cui'ne iohua'ipi yë'ë pairepa pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi caji:

Jaohua'i jopo pa'icohua'ipi etani,

jaohua'ire tsioma'pë,

cui'ne si'sije pu'pema'pë pa'ijë'ë.

Jaje pa'ijëna, yë'ëpi mësarute sihuacquë imasi'i.

¹⁸ Imani mësaru ja'quë pasi'i. Pa'ina, mësarupi ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje caji, Ëjaërepa si'aye tutu paquëre papi.

7

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye a'ë, maire ca nëose'e mai paye. Jaje pa'ina, de'ocohua'irepa pañu'u, si'aye capë, cui'ne joyo si'si neñere yo'oma'pë. Ja pa'iyere cajë Maija'quëni ca'rajë si'aye mai pa'iyë ina isi saoni pañu'u.

Corinto Paj Pōñë

² De'oji. Jaje pa'ito yëquëre sihuajë tsiojë'ë! Te'ireje yëquë co'a de'huama'cohua'i a'ë. Te'ireje yëquë care payeje cajë cosoma'cohua'i a'ë. ³ Jaje cani, mësaruni nuñe yo'oma'cohua'i a'ë caquë cama'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, tsoe mësarute cahuë. Mësarute yëquë joñoare papi oijë pa'iyë, yëquë huajëcohua'ipi pa'ijëna, cui'ne ju'itoje. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ë mësaru de'oyerepa sehujajë cuasaquë si'aye yë'ë cuasayere caye payë. Cui'ne mësaru do'ire ai sihuayeje payë. Jaje pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua joyo payë, mësaru do'ipi.

⁵ Yëquë Macedonia ti'asi macapi ti huajëma'pë paë'ë, a'ri mañaje. Si'a hue'ña ai yo'oyese'e ti'ahuë, yëquë quëno macapi sañope yo'oyese'e paji'i. Jaje yo'oye pa'ina, yëquë joñoapi quëquë huesësicohua'i paë'ë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë co'a ju'icohua'ire yëhuo huasoquëpi yëquëreje cui'ne yo'oquëna, sihua ëaye nepi, Tito daiyepi. ⁷ Jaje pa'ina, i daisi mañase'e sihua ëaye neñe papi, mësaru sihua ëaye ite yo'ose'e quëaquë, cui'ne mësaru yëquëre ña ëa ju'iñeje quëaquë, cui'ne mësaru oijë pa'iyë se quëaquë, cui'ne yë'ëre ai cuasajë co'a ju'iñe quëaquë yo'opi. Jaje quëaquëna, si'aye iyepi yë'ëre ai sihua ëaye nëji'i.

⁸ Yë'ë toyasicipi mësarute ne oesico pa'itoje, itire cuasaquë oima'ë pa'iyë. Ja'në cato oë'ë, yë'ë toyasicipi mësarute a'ri tëcahuë ne oecona, ñaquë. Jaje oisiquëje yure cato sihuayë. ⁹ Sihuama'ë pa'iyë, mësarute ne oesi do'ire, yë'ë cato sihuayë, ja oiypipi mësaru yo'oye jeoni Maija'quëna pōñë neca'isi do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuacquë ñapi, mësaru oijë quëcojë yo'oye. Jaje pa'ina, yëquë toyase'epi mësarute co'aye nema'pë paë'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, joyo oiye cato tiñe pa'iyē pōñēñena cui'ne huasosicohua'i pa'iyena saye a'ē. Jaje pa'iquēta'are iye yeja pa'i yo'ojē oiye cato, ju'iñena saye a'ē. ¹¹ Jaje pa'ina, ñajē'ē, yure Maija'quē yēyeje pa'ye yo'ojē oise'epi etase'ere. Iye a'ē, iti etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ēaye nēiñe, mēsaru aquē co'ayere yo'osi do'ire huajēya'ye nēiñe, co'aye sañope cama'cohua'ita'are huajēya'ye nēiñe, co'ayere yo'osiquēpi pōñējaquē cajē ai yo'oye nēiñe, co'aye yo'oquēre si'seye pa'iji cuasaye nēiñe, mēsarupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuē, nuñerepa yo'ocohua'ipi. ¹² Jaje pa'ina, yē'ē ja toya ja'hua toya maca iti co'aye yo'oquēni pañita'a iti co'aye yo'o cuañoquēni caquē toyaye pañuē. Coa ai jerepa yē'ē cato mēsaru yēquēre co'a ju'ijē pa'iyepi, Maija'quē ña hue'ñana ñañe pa'ijajē caquē toyahuē. ¹³ Ja cato yēquēre ne yē'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquēta'are iye asa yē'huase'e jerepa ña huajēhuē, mēsaru de'oye pa'ijē pa'icohua'ire ña do'ire Tito sihuaquē pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mēsaru ai de'ocohua'i a'ē caquē Titore tsoe quēahuē. Titopi yē'ē mēsaru ayere quēase'e nuñere pa'ē caquē asa ti'api, mēsaru de'oye pa'ijē pa'iyere ñaquē. Asa ti'aquēna, co'a ju'iñe peoyē, mēsaru ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye mēsarute yēquē quēase'e cato nuñerepa quēase'e a'ē, cui'neje Titopi nuñere pa'ē caquē asa ti'api, yēquē quēase'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, yureta'a ije mēsarute ai jerepa yēji, si'aohua'i mēsaru ite de'oye dahuēre ñajē pēpani pajē, i caye si'aye de'oye sehuojē yo'ocaise'ere cuasaquē. ¹⁶ Jaje pa'ina, yē'ē mēsarute ai sihuayē, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ē caquē!

De'oyerepa Isiye

8

¹ De'oji. Yure Maija'quē do'ijē, mēsarute quēaye yēyē, Maija'quē oi coa isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñoñere. ² Jaohua'i teaye co'amaña peocohua'ita'a ēseye peoyerepa sihuajē isihuē, yecohua'ire cōcai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyeje pa'yerepa isihuē. Cui'ne jaiye neñañe pa'ina, tēto sainije sihuacohua'i pa'iyē. ³ Cui'ne yē'ēpi ñahuē, iohua'i de'oyerepa cuasajē ēseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i paye jerepa isijēna. ⁴ Jaje yo'ojē yēquēje Maija'quē paire cōcaiye yēyē, ēsema'pē cajē ai sei'ē, yēquēre. ⁵ Sesicohua'ipi coa curiquēse'e isiye pajē coa ai jerepa yo'ohuē. Yo'ojē du'ru macarepa Ējaēna iohua'i pa'iyere isihuē. Ja jeteyo'je isihuē, yēquēna, Maija'quē yēyeje. ⁶ Jaje pa'ina, Titore i ja'nē yo'o huēose'ere yo'oquē mēsaru quē'roje iye de'oye cuasajē cōcai curi isiye tsi'so saojaquē cajē sei'ē. ⁷ Mēsaru si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyē: Pa'ire paji cuasacohua'ipi, tañe coca cacohua'ipi, tañe asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire necaicohua'ipi, cui'ne yēquēre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajē yecohua'ire tēto saisicohua'ipi yo'ojē pa'ijē'ē, peocohua'ire cōcai isiye.

⁸ Mēsarute tsepoje pa'iore isiye, mēsarupi yecohua'i de'oye yo'oyere ñani mēsaruje, mēsaru nuñerepa paire oicohua'i pa'iyere iñojajē cajē. Jaje pa'ina, mēsarute cuañema'pē pa'iyē. ⁹ Jaje pa'ina, mēsaru cato tsoe asayē, mai Ējaē Jesucristo maire de'oye coa isisi'i caquē, jaiye co'amaña paquēpi, co'amaña peoquē de'ose'e, mēsaru do'ire. Mēsarupi i co'amaña peoquē de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajē caquē yo'opi.

¹⁰ Mēsaru de'oye pa'iyere caquē, iye yo'oye aye mēsarute cahuē, yē'ē cuasaye mēsarupi ja'nē tēto saisi ometēcahuē ai sihuajē de'oye yo'o huēohuē, iye isiye ayere. ¹¹ Jaje yo'osicohua'i sēte yureje sao macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajē, sihuajē isijē yo'ojē'ē, mēsaru paye ja'ye. ¹² Jaje pa'ina, paipi Maija'quēre isiye yēre paquē i paye ja'ye isito, Maija'quē sihuaquē ñacaiquē api. Maija'quē co'amaña peoquēni ñaquēta'a, isijē'ē caquē sema'quē api.

¹³ Cama'ē pa'iyē, yecohua'ire cōcai do'ire, mēsarupi co'amaña carajani, ai yo'ojajē caquē. ¹⁴ Yē'ē cato cayē, si'aohua'i si'a yē'quē maca co'amaña payere caquē. Jaje pa'ina, yure mēsarupi cōcaiye pa'iji, iohua'ire peoyere. Cōcatena, cui'ne yequē mu'se iohua'ipi

mësarü peoyere cöcaiye pa'iji, mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca paja'cohua'i a'ë.
¹⁵ Pajëna, toyase'e cayeje: "Jaiye si'sosiquëre nëañeje papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquëreje caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Cöcohua'i

¹⁶ De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë pa'iyeje pa'ye ai cuasaye necaisiquëre. ¹⁷ Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute sani ñajë'ë caquë se'ne, de'oyerepa sehuocaji'i. Ipi mësarute ai cuasaquë ña ëa ju'i pa'iye sëte. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.

¹⁸ Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca de'oyerepa necai do'ire de'oquëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre te'ire, Tito ja're cöni jëjo saoyë, mësarü quë'rona. ¹⁹ Coa ai jerepa si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ite sahuareña, yëquë ja're cu'i yëquë yo'oye cöcaji'a'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Ejaëre de'oye necañu'u cajë coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë cöcañu'u cuasaye iñoñu'u cajë yo'oyere, cöcaji'a'quë api. ²⁰ Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë. ²¹ Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye yëyë, mai Ejaë ña hue'ña, cui'ne pai ña hue'ñaje.

²² Cui'ne jaohua'i ja're cöni te'e jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre. Jaë cato jaiye de'oye yo'oquë yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iye iñoquëpi, cui'ne yureje mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini jëjo saoyë. ²³ Jaje pa'ina, yecohua'ipi iquei'ni cajë Titore secohua'i pa'ito quëajë'ë. Jaë cato Pablöre tsioquë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë api, mësarute cöcasi'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're cöni saiscohua'ini secohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini cuasani jëjo daosicohua'i a'ë. Cristore de'oye necaicohua'i a'ë cajë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, si'a hue'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësarü johua'ire nuñerepa oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësarü ayere case'eje pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore paja'cohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9

¹ Mësarü cöcañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'ñeta'a mësarute toyaye pañë. ² Si'anë sihuaquë cayë, Macedonia acohua'ire, mësarü Acaya pa'icohua'i, ja'në ometëcahuë cöcañu'u cajë cui'ñasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna, mësarü de'oye cuasayere ñani, jai pai Macedonia acohua'ipi mësarü esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mësarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'ima'quëni caquë. Jaje canï cayë, mësarupi yë'ë cuasaquë case'eje pa'yerepa coa isiye ne de'huasicohua'ipi pa'ijajë caquë cayë. ⁴ Mësarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yeque Macedonia acohua'ipi cöni sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mësarupi tsi'soyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mësarute nuñerepa neñë cuasajë sihuajë casi do'ipi, cui'ne mësaruteje jerepa huajëya'ye nësipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute du'ru sani do'i ñaja'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mësarü coa isiñu'u ca nëose'e cöcajië tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mësarü coa isiyepi ëseye peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

⁶ Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tëaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tëaye pa'iji. ⁷ Jaje pa'ina, pai ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cuañejëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuaquë isiquëni. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mësarupi si'aye mësarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare cöcaji'a'cohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato,

I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mësaru ta ja'ñe, cui'ne mësaruta ja'ñe necaija'quë api. Necaina, mësaru ësema'pë isiyepi jaiye nuñerepa yo'oyere tēaye pasipi. ¹¹ Jaje yo'ojēna, Maija'quë mësarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire cōcāijajē caquë. Ja tsi'soni jējo saoyere jai pai Maija'quë do'ijēpi de'oji cajē Maija'quëre pēpajacohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, iye yēquë Maija'quë do'ijēre cōcai ja'ñe sacaini coa iohua'ire carayese'e cōcai ja'ñere saye pañē, coa iohua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai de'oji cajē pēpa ja'ñere sayē. ¹³ Jaje pa'ina, iye mësaru cōcāiyepi mësaru Cristo coca de'oye sehuocaiye iñoquēna, ñajē iohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajē sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajē iohua'ijē Maija'quëre de'oye yo'oja'cohua'i a'ë, mësarupi iohua'ire cui'ne si'aohua'ire yecohua'irejē ëseye peoyerepa cōcāiyere ñajē. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i oiyere mësarute iñosi do'ire cuasajē ai yējē Maija'quëre mësarute secacaija'cohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëre ai de'oji cayē, iye ai de'oyerepa i isise'ere!

10

Pablo Cristo Jējo Daoquë Sēte I Tutu Payere Case'e

¹ Yē'ë Pablopī mësarute Cristo a'jiñe yo'oyepi cui'ne i oiyepi cuasaquë, mësarute señē. Yē'ere cayē, mësaru ja're pa'ini tutu caye caraquēta'a cayē. Jaje pa'iquēta'a so'ore pa'i toyase'ēja'a irepa cayeje tutu cayē. ² Jaje ca do'ire mësarute quēayē, yē'ë mësarute ñasi'i caquë sai maca ja yē'ta'api de'oye pa'iyē pajē, mësaru acohua'ipi pai yēyepi yo'oji cacohua'ire cato tuturepa cāja'quë a'ë. ³ Jaje pa'ire paji yēquë cato pai a'ë. Jaje pa'iquēta'are iye yeja pai sañope yo'oyeje pa'yepi yo'oye pañē. ⁴ Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quē'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quēco pa pa'i huē'ñare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë pa'iyē, iye yeja pai uihua co'amañaje pa'yepi. ⁵ Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaquë yo'oyere, sañope tiñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiyē pa'iji, maipi ite de'oyerepa sehuo ja'ñere cajē. ⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru de'oye sehuocaicohua'ise'e pa'i maca, yēquëpi si'aye de'oye sehuo ma'ñere si'seye tsoe cui'ñasicohua'ipi pa'iyē.

⁷ Mësaru cato coa ëmēje'e pa'iyese'e ñañē. Jaje pa'ina, yē'ë nuñerepa Cristo aquëre pa'ë asaquë pani, yēquëreje nuñerepa Cristo acohua'i a'ë cuasaquë ñasipi. ⁸ Jaje pa'ina, yē'ëpi yēquë yo'oye pa'iquēta'are seña maca mësarute cuañequë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaquë ca'raye pañē. Ejaēpi mësarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mēocaija'a tutu isiquëre me ca'raye'ni. ⁹ Jaje pa'ina, yē'ë toya saose'ēja'a mësarute ca quēcosi'i caquë toyase'ejē pa'ye ñama'pë pa'ijē'ë. ¹⁰ Pa'iyē, yecohua'i yē'ere ñeje cacohua'i. Pai ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëjaērepa cayeje meñerepa paire cama'quëpi, ja yē'ta'a toya daoyese'e jēaye caquë cui'ne cuañequë cayeje caquë toyaquë api. ¹¹ Jaje cacohua'i maña, iyere yēquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajē, yēquë cato jaje pa'ina, yēquë coca case'ejē pa'ye, cui'ne so'ore mësarute pa'ijē toyase'ejē pa'ye cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë, mësaru ja're pa'i maca.

¹² Nuñerepa caye, yēquë de'ocohua'i a'ë casicohua'ire yēquëpi iohua'ire cuēcue ñajē cui'ne pa'iohua'i a'ë panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajē yo'oma'pë pa'iyē. Jaje pa'ijēta'are me pa'i a'ni yē'ë cuasajē sa'ñe cuēcue ñajē pa'icohua'i cato huesēohua'irepa yo'oyepi yo'ojē pa'iyē. ¹³ Yēquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajē sa tēto saipe yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yēquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macaja'a nejē'ë, caquë ña nēocaiji. Jaje pa'ina, ipi yēquëre mësaru quē'ro Corinto ti'ajē'ë, caquë ñaquēna, ti'ahuē. ¹⁴ Jaje pa'ina, yēquëre nejē'ë, ca nēosi macaja'a yo'oyē. Jerepa yo'oma'pë pa'iyē. Jaje pa'ina, yēquëpi ja'nē mësaru ja're conī pa'ima'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ñe pa'iota'are yēquëpi du'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quēahuē. ¹⁵ Cui'ne

yëquëre ca nëose'ere sa eta sani yecohua'i nese'ere jioni sihuama'pë pa'iyë, ai jerepa pa'iohua'ipi de'oyerepa nehuë cajë. Coa ai jerepa yëquëre ca nëose'ejä'a yo'oyë, mësarupi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'ajëna. Mësarü ja're pa'ijë jerepa Maija'quë co'amañare neñu'u cuasajë yo'oyë, yëquëre Maija'quë ca nëose'ejë pa'ye. ¹⁶ Cui'ne cuasayë, mësarupi. Pa'ire paji cuasa ti'ajëna, mësarü pa'i yeja Corinto jerepa pa'i yejañaje sani huaso coca quëañu'u cajë. Yecohua'i nese'ere jioni, yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi de'oye nehuë, cajë sihuayere coejë, cui'ne yecohua'i Maija'quëre necaiyere nerojaj hue'ña cacaye pañu'u cuasayë.

¹⁷ Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëquë pani, jerepa pa'i api cuasajë'ë, Ejaëna. Jaë api, jerepa pa'i. ¹⁸ Jajë pa'ina, Ija'a co'ye de'oquë a'ë caquë cato neñama'quëpi nuñerepa pa'iquë peoji. Coa Ejaëse'e de'oquë api caquë cato neñasiquëpi nuñerepa pa'iquë api.

11

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'i

¹ Quëcojë dahuëre asajë'ë, yë'ë caye, a'ri maña cuepe cocajë pa'ye, catojë. ² De'oji, yë'ë cato mësarute oi ai ëseyë, Maija'quë oi ëseye ayepi, mësarute Cristona tel'ire huejosi'i ca nëosi do'ire ëseyë. Jajë pa'ina, nomi tsio ëmëre yo'oma'core pajë pa'iohua'ini, ina isisi'i caquë yo'oyë. ³ Jajë pa'iquëta'are ca'rayë, añapi io ta'ñe cayepi, Evare cosose'ejë pa'ye, mësarute cosocona. Cristore nuñerepa cuasajë sihuayere mësarupi jeoma'cohua'ini caquë. ⁴ Jajë ca'raquë ñaquëna, mësarü, yecohua'ipi daijë yëquë quëase'ejë pa'ye quëama'pë coa ti'ñe pa'i Jesuni quëajëna, coema'pë asayë, mësarü. Cui'ne ja'në isi cuañose'ejë pa'i joyo peoyere coa ti'ñe pa'i joyore isi cuañojë, cui'ne mësarü ja'në asase'ejë pa'ye peoyere ti'ñe pa'i huaso cocare quëajëna, sehuojë pa'ijacohua'i a'ë, ti'ñe pa'ie. ⁵ Jajë pa'itojë yë'ë cato jaohua'i Jesús jëjo saocohua'i a'ë coa cacohua'i huë'ehuëre pa'ie pañë. Jare cuasayë. ⁶ Yë'ëpi de'oyerepa coca ca ti'ama'quë pa'itojë, yë'ë ta'ñe asaye cato jaiye a'ë. Ja asayere mësarute iñohuë, si'aye yëquë yo'ojë pa'iyepi.

⁷ ¿Co'aye yë'ë yo'ore mësarute, huaso coca quëa do'ire curi sema'ë, cui'ne mësarute ñese mëoñere caquë yë'ëpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore? Pañi, co'aye yo'oye pañuë. ⁸ Jajë pa'ina, yequë sehuosicohua'i tsisosi curire jiohuë, mësarute necasi'i caquë. ⁹ Mësarü ja're pa'i maca yë'ëre jopo carayere, cöcaijë'ë caquë mësarute sema'ë pa'ë. Paquëna, Maija'quë do'ijë Macedonia daisicohua'ipi cöcaë'ë, co'amaña isijë yë'ëre caraye. Mësarute josa yo'oye pasi'i cuasahuë, jare jajese'e yo'oquë pa'ija'quë a'ë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayë. Jajë pa'ina, yë'ë si'a Acaya yeja pa'icohua'ire curiquë sema'ë quëase'ere sihuaye sioye ti peoji. ¹¹ ¿Me yo'oquë jajë caye'ni, mësaruni oima'ë, jajë caye? Pañi Maija'quëpi ñaji, yë'ë mësarute oiye.

¹² Iohua'i yo'oyere itire pa'ë cajë sihuajë maije pa'iohua'i a'ë cañu'u cajë yo'oyere, iohua'i quëco payere jiosi'i caquë yë'ë curi sema'ë yo'oyere yo'oquë pasi'i. ¹³ Jaohua'i cato Cristo jëjo daocohua'irepa peoye coa i jëjo daocohua'ijë pa'iohua'i de'oni cosojë yo'ocohua'i a'ë. ¹⁴ ¿Me yo'ojë jajë yo'oye'ni, ai cuasama'pë? Jare i huati ëjaëpi huiñaëje pa'irepa miaquërepa de'oni yo'oquë api. ¹⁵ ¿Jajë yo'oquëre sête me pañe'ni, ite necaicohua'ijë? Jajë pa'ina, de'o pañe pa'iohua'i de'oni yo'ojë cosoyë, pañe. Jajë pa'iquëta'are iohua'i yo'ose'e pa'ieyë sa cuañone pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jëjo Saoquëpi

¹⁶ De'oji, tijupë mësarute ca coñë, tel'ijë yë'ëre cuepequë caji, cuasacohua'i pani coa asajë'ë, yë'ë mësarute cuepequë cayeje caquëna, yë'ëje a'ri maña casi'i jerepa pa'i a'ë cuasaquë. ¹⁷ Iye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasaquë casi'i caye cato cama'ë pa'iyë, mai Ejaërepa cuañese'epi. Ja cato cayë, coa cuepei cayepi. ¹⁸ Jajë pa'i iohua'i yo'oyere ñajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sihuacohua'i pa'ie sête, yë'ëje cui'ne yë'ë yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë cuasaquë sihuasi'i! ¹⁹ Mësarü ai ta'ñe pa'iohua'ita'a cuepeohua'i cayere quëcojë

ai yějē asayē. ²⁰ Jaje pa'iohua'ipi quēcōjē jaohua'ipi jo'ya nerena, mēsaru sihuajē cōcaiyē, mēsarute coa co'acohua'ire ñajē yo'ocohua'ini, coa cosocohua'ini, mēsarute coe ēaye ñacohua'ini, yequere tsiana tē'cajē yo'ocohua'ini cōcaiyē, mēsaru. ²¹ Yēquē paē'ē, ai tutu peocohua'ipi mēsarute jaje yo'oye pasicohua'i. Jaje caye huajēya'ye nēcota'are cayē:

Jaje pa'iquēta'are yecohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ē cuasato yē'ē cui'ne jerepa pa'i a'ē cuasasi'i, iyere cuepei cayeje caquē. ²² Jaohua'i hebreo pa'i a'ē, yē'ēje i a'ē. Jaohua'i Israel pa'i a'ē, yē'ēje i a'ē. Jaohua'i Abraham tsēcāpē acohua'i a'ē, yē'ēje i a'ē. ²³ Jaohua'i Cristore nēcāicohua'i a'ē. Yē'ēje jaohua'i nēcāiye jerepa Cristore nēcāiquē a'ē. Jaje pa'ina, jaohua'i neñe jerepa nehuē. Cui'ne jaohua'i si'se cuañose'e jerepa si'se cuañohuē. Cui'ne jaohua'i co cuañose'e jerepa co cuañohuē. Jaje yo'oquē si'anēpi ne ju'iñere paē'ē. ²⁴ Judío pa'ipi cinco pa'ye yē'ēre tseajē treinta y nueve pa'ye si'sehuē, tseañerepa si'se mēpi. ²⁵ Toasoñe pa'ye tarapi tē'cahuē. Cui'ne te'erepa quēna pēapi jēahuē. Toasoñe pa'ye yē'ē sai yohuēapi ea dutupi. Ea du'ina, duni jūni tējiquē te'e ñami cui'ne te'e mu'se jai tsiayare coa huahuahuē. ²⁶ Si'anē cu'iyese'e yo'oquē ñasiquē a'ē, tsiaya duni jūti'ñe pa'ye, ñaohua'ina huahuo'ñe pa'ye, cajeohua'ipi huati'ñe pa'ye, ti pa'ipi huati'ñe pa'ye, jai daripē acohua'ipi huati'ñe pa'ye, tsio huē'ña acohua'ipi huati'ñe pa'ye, jai tsiayana duni jūti'ñe pa'ye, Maija'quē do'ijē a'ē, coa cacohua'ipi huati'ñe pa'ye yo'ojēna ñaquē tēto saisiquē a'ē. ²⁷ Cui'ne, jaiye jē'joye nēina neñe, cui'ne ai yo'oye tēto saē'ē. Jaje pa'ina, yequere ti cāima'ē tētosaē'ē. Yequere ao peoquēna, cui'ne oco ēa ju'i tētosaē'ē. Yequere ti āima'quēpi coa paē'ē. Yequere caña peoquēna, sēsē ju'i ai yo'oquē paē'ē.

²⁸ Iye cui'ne yequē co'amaña jerepa cō cuasaquēna mu'seña ñape yē'ēna dēquēyeje pa'ye tomequēna, si'a huē'ña sehuosicohua'i me pa'iyēni cuasaquē co'a ju'i pa'iyē. ²⁹ Jaje pa'ina, yequē te'i tutu peoquē pa'ito yē'ēje i jare cōni te'e ai yo'oquē tutu peoquē pa'iyē. Co'ayena ne taosiquē pa'ito yē'ē joyo a'siyerepa oiyē. ³⁰ Jerepa pa'i a'ē cayēpi nēiñe pa'ito yē'ē teaye pa'i tutu peoyere iñosi'i, yē'ē cayēpi. ³¹ Jaje pa'ina, Diosu mai Ējaē Jesucristo pēca ja'quēpi yē'ē caye nuñerepa caji caquē asaji, si'anēpi de'oquēre pa'ni cajē sihuaquēre papi. ³² Yē'ē Damascōre pa'i maca, romano pa'i ējaē Aretasre cōcaiquēpi, pa'i ējaēpi, yē'ēre tseaja'cohua'ire jai daripē eta sa'noana soldado pa'ire nē'quepi. ³³ Jaje yo'ouna, yecohua'ipi yē'ēre do'rohuēna ayani jai daripē tēhuopa etaye ña sa'roja'a casarena, catihuē, Aretasre.

12

Maija'quē Pablōre Iñose'e

¹ Do'i peoye a'ē, co'ye de'oyerepa yo'oquē a'ē cajē sihuaye. Jaje pa'iquēta'are mēsarute quēaye yējē, yē'ēre Ējaē huēo cāni ñañeje pa'ye cui'ne yequē mu'seña pa'i ja'ñere iñose'e. ² Pa'iji, catorce ometēca te'ire Cristo sehuoquēre ma'tēmona, toaso pēpē acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquē a'ē, yē'ē. Si'a capē sa cuañosiquē pa'ini, panita'a joyose'e sa cuañosiquē pa'ini huesēyē. Ja cato Maija'quēse'e asaji. ³ Jaje pa'iquēta'are asayē yē'ē cato, jāte si'a capē quē'ire, panita'a joyose'e sasiquē pa'ini huesēyē. Coa Maija'quēse'e asaji. ⁴ Ite cato Maija'quē tsiona sapi. Saēna, jaronā asapi, ti pa'i asani i case'eje pa'ye ca ti'añe peoyere pare. ⁵ Yē'ē jāje pa'ire panī, jerepa pa'i api caquē sihuacati'ñe pa'i a'ē. Yē'ēja'a co'ye jerepa pa'i a'ē caquē sihuayeta'a pasi'i. Jaje pa'iquēta'are sihuasi'i yē'ē ne ti'a ma'ñere. ⁶ Jaje pa'iquēta'are, yē'ēpi jerepa pa'i a'ē caquē panī, coa cuepequē caye pa'ñe pa'i a'ē, jare nuñerepa cajuquē pa'i do'ire. Jaje pa'iquēta'are iyere yējē, yecohua'ipi yē'ēre jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, iohua'i yē'ē yēhuose'ere asayēpi cui'ne yē'ē pa'iyere ñañēpi cuēcuejē.

⁷ Jaiye iñose'ere paquēta'a pa'ina, yē'ēpi jerepa pa'i a'ē cuasama'quēni caquē, yē'ēre josa yo'oja'core huati ējaē hual'jo ñacaje pa'io'ipi yē'ē capēna ai yo'oyere miuje pa'iore ne nēopi. ⁸ Jaje neina, ai yo'oquē toasoñe mai Ējaēre, ja ai yo'oye nejocaijē'ē caquē

sei'ë. ⁹ Seina, ipi capi: “Yë'ë më'ëre oiyepe tsoe de'oji, yë'ë tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa iñoñe pa'iji” capi. Jaje pa'ina, sihuayë, yë'ë tutu peoyeja'a Cristo tuture iñoñe pa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, sihuayë, tutu peoyere, pëpoyere, co'amaña carayere, huani jeoñu'u cajë yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yë'ëpi tutu peoquë pa'i maca, ja maca jerepa tutu quë'i pa'iyë.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'iñe

¹¹ Mësarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahuë, mësarute. Mësarupi yë'ëre de'oquë api cacaiye pa'iji, pañi yë'ëja'a co'ye. Yë'ë mësarute ye'yacohua'i huë'ehuëre pa'iyë pañë, do'i peoquë maca pa'inije! ¹² Jaje pa'ita'a, yequë mu'se pa'i ja'ñe iñoñepi, pa'i yo'o ti'a ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mësarupi ja're pa'i dahuëre quëcoquë yo'o iñoñepi, japi iñoñuë, Jesús jëjo daoquërepa yë'ë pa'iyë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña sehuosicohua'ipi jerepa de'oyerepa necaise'e payë cuasayë. Mësarupi coa mësarute necaiye tayo yo'ose'e pa'ito iyese'e a'ë: Yë'ë carase'e mësarute sema'ë pa'ë. Ja tayo yo'oyere ai cuasama'pë sai tocaiyeje pa'ye de'oye cuasajë oni yejejë'ë, yë'ëre.

¹⁴ Mësarute toasoñe acore do'i sai ja'ñere yure ne de'huaquë pa'iyë. Yureje mësarute dëquëyeje pa'ye yo'oma'ë pa'ija'quë a'ë. Mësarupi curire pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Yë'ë cato mësaruni caquë yo'oyë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëohua'ipi mamajëre isija'a curiquë tsi'socohua'i a'ë, pañi mamajëpi pëca ja'quëohua'ire isi ja'ñere tsi'soye. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute ai oina, mësarupi yë'ëre a'ri maña oitoje, yë'ë de'oye cuasa do'ipi si'aye yë'ë curi paye sai saosi'i, cui'ne yë'ë tutu mañaje ne saosi'i caquë sihuaquë yo'oyë, mësarupi joña de'oye pa'iyere caquë.

¹⁶ Nuñerepa cayë, yë'ë mësarute dëquëye yo'oma'ë pa'ë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i mësarupi acohua'ipi cayë, yequëre coa i ta'ñe cosoyepi yo'oquë se'queoje pa'iona, eo nëopi.

¹⁷ ¿Yë'ë mësarupi ñato, yë'ë yëyere cosoquë nesi'i caquë jaohua'ire jëjo saore? ¹⁸ Titore do'i mësarute sani ñajaquë caquë sení cui'ne i ja're coní yequëre Maija'quë do'iquëre jëjo saohuë, ¿jëjo saosiquëpi Tito sani mësarute i yëyere nesi'i caquë cosoquë yo'ou? ¿Yëquëre te'e joyopi cui'ne nëiñe isiquëna, cayaohua'i si'a yë'quë macarepa yo'oma'pë pate, mësarupi ñato?

¹⁹ Yequë mësarupi ca'ra'ñe pa'iohua'i a'ë tayo yo'ose'ere, yëquë iti ñasicohua'i ña hue'ñana ca de'huañu'u cajë cayë. Jaje cajë caye pañë, yëquë cato Maija'quë ña hue'ñana cayë, Cristo acohua'i sëte. Jaje pa'ina, si'aye yëquë caye cato, mësarupi Maija'quë do'ijë joyo pa'iyë jerepa ñese mëi ja'ñere cacañu'u cajë caye a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, mësarute ñasi'i caquë sani tiñe pa'ijëna, ña quëquëyere cui'ne mësarupi yë'ëreje tiñe pa'ina, ñañere. Ca'rayë, te'e cuasaye peoquëna, pëtise'e, te'i payese'e, co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cueyese'e, jerepa pa'i a'ë cuasayese'e, cui'ne coa co'a tiyapë pa'iyese'e pa'ima'quëni caquë. ²¹ Jaje pa'ina, cui'ne tijupë do'i ñasi'i caquë saquëna, yë'ë Diosupi huajëya'ye nëiñe nema'quëni mësarupi yo'oyere ñaquëna, caquë ca'rayë. Ja maca mësarupi tsoe hue'ña acohua'ipi tajojëta'a ti jeoma'pë, jai pa'i si'yo'ojë coa nomiohua'ire cui'ne ëmëohua'ire yo'ojë pa'iyere, cui'ne ja'ne yo'ojë sëo mease'ere jeoma'pë pa'iyere, iño oema'quëni caquë ca'rayë.

Yëhuoye Cui'ne Pëpa Tëjyerepa

13

¹ Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yë'ë mësarute toasoñe acore do'i saico. Te'ire sañope coca caye pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i pañita'a toasocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajëna. ² Jaje pa'ina, tijupë yure ca coñë, so'ore pa'i. Yë'ë ja'ne cayaye acore do'i saisi maca mësarure pana ñaquë case'eje ca coñë. Ja'ne co'aye yo'ojë pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayë. Yë'ëpi co'i cosiquë pañi, mësarupi tayo coa ñañe pa'ija'quë a'ë. ³ Ja maca jaje yë'ëpi cani iñoquëna, mësarupi asaja'cohua'i a'ë. Yë'ë caye cato Cristo case'e a'ë. Ja case'epi mësaruna tutu carajaiñe peoji, Cristo tuturepa quë'i coca'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are

Cristore tutu peoquëre quëni huani jeoñeje huani jeohuë. Huani jeosicohua'ita'are Maija'quë tutupi huajëquëre papi pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne yëquëje i tutu peoquë pa'ise'e ayere con pa'icohua'ije i ja're tsioni pa'i do'ire Maija'quë tutupi pa'ija'cohua'i a'ë, mësarute necaiyere cajë.

⁵ Mësaruja'a ñare pajë co'ye neñajë'ë, nuñerepa yëquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere pa'ie cajë. Neñajëna, Cristopi mësaru ja're con pa'ima'quë pa'ito coa cacohua'i pa'iyë.

⁶ Jaje pa'ina, cuasayë, mësarupi neñasicohua'i pa'ijë, yëquëreje tayoma'pë de'oyerepa pa'icohua'i a'ë, asa ti'ajajë cajë uteyë. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë Maija'quëre secacaiyë, mësarute. Yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi ne ti'ahuë cajë seña pañë. Coa ai jerepa yëquë cato, mësarupi de'oye yo'ojajë cajë seña. Yëquëpi tayose'eje pa'iohua'i ña cuañotoje. ⁸ Yëquë cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese cōcaicohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, sihuayë, yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina, mësaru de'ocohua'irepa pa'ie ti'añere cajë, Maija'quëre si'anë secacaijë pa'icohua'i a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ë ja yë'ta'a mësaru quë'ro saima'në iye toya ja'hua toya saoyë, yë'ë mësaru quë'ro ti'asi maca, yë'ëre Ëjaëpi mësarute nejoma'ë, joyo pa'iyere ñese mësarute mëocaija'a tutu isise'epi, jëayerëpa yë'ë cuañequërepa pa'i tutupi mësarute cayere coequë, jaje yo'oyë.

¹¹ De'oji, yure ca tējihuë. De'oye sihuajë pa'ijë'ë. Mësaru pa'iyepi de'ocohua'irepa pa'ie pōnëñere yo'ojë pa'ijë'ë, yë'ë case'ere pa'ijë'ë, cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, Maija'quë paire oiquëpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'ie isiquëpi mësaru ja're pasipi. ¹² Sa'ñe pëpajë sihuajë'ë, si'si peoyere papi. ¹³ Mësarute pëpa saoyë, si'aohua'i Maija'quë do'ijëpi.

¹⁴ De'oji. Mai Ëjaë Jesucristo, coa isiyepi, Maija'quë mësarute oiyepi, cui'ne Maija'quë joyo si'anë mësaru ja're pa'iyepi, si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yè'ère Pablöre paipi cani neni jëjo daosiquë peoyë. Coa Jesucristopi, cui'ne Diusu Maija'quëpi, Jesús ju'isiquëre huëosiquëpi jëjo daosiquë a'ë, cui'ne ² si'aohua'i Maija'quë do'ijë yè'ë ja're iño pa'icohua'ije, mësarute yè'ë ja're toyayë, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina. ³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi conì, mësaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë. Jaje pa'ina, ⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caquë Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, Maija'quë Diusu yëyepi. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëse'ere de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji. ¡Jaje pa'ijaquë!

Peoji, Yequë Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quë mësarute soisicohua'ipi, yequë huaso cocare tui huëoni cuasama'topi Maija'quëre tuiye jeorena, ña quëquëyë. ⁷ Nuñerepa cayë, mësarute yequë huaso coca ti peoji. Jaje peoquëta'are mësarute yecohua'ipi ca co'me huesoyë, Cristo huaso cocare tiñe ponañu'u cacohua'ipi. ⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tiñe quëacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë. Yè'ëpi tayo tiñe quëaquë pa'itojë nejoñe pa'iji. Panita'a huiñaë ma'tëmo daisiquëpi tiñe quëaquë pa'ito ti nejoñe pa'iji. ⁹ Tsoe ja'në mësarute case'ere ca coñë, yecohua'ipi mësaru du'ru macarepa huaso coca asani de'huase'eje pa'ye quëama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajë.

¹⁰ Jaje pa'ina, ¿yè'ëni paipi de'oquë api, cajajë caquë yè'ë yo'oye? ¿Panita'a Maija'quëpi de'oji, cajuquë caquë yo'oye? Jaje pa'ina, yè'ëpi paipi de'oquë api cajajë caquë yo'oye pani Jesure necaquë peoyë.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quë Jëjo Saoquë

¹¹ Yè'ë quëaye huaso coca pai cuasase'e pa'ima'ë pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarupi pai cuasaye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë caquë quëayë. ¹² Jaje pa'ina, paipi yè'ère iye coca isima'pë paë'ë. Cui'ne paina ye'yema'ë paë'ë. Coa Jesucristopi yè'ère iye coca ta'ñe asaye necaji'i. ¹³ Ja yè'ta'a judío pai sehuoyere sehuoquë pa'inë, yè'ëpi Maija'quëre sehuocohua'ire tunirojai nejo saosi'i caquë yo'ose'e asahuë, mësaru. ¹⁴ Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yè'ë jerepa ta'ñe asaquëpi yè'ë cajeohua'ire yè'ë ja'ye ometëca pacohua'ire tëto saisiquë paë'ë, yè'ë aipë case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquë pacacaiquë paja'quë caquë pa'i do'ire. ¹⁵ Jaje pa'ita'are Diusupi ja yè'ère coama'në sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yè'ère. ¹⁶ Yè'ère iñopi, i mamaquëre yè'ëpi judío peocohua'ire huaso coca quëajaquë caquë. Jaje yo'osi maca yecohua'ini senì asasi'i caquë yo'oye pahuë. ¹⁷ Cui'ne saima'ë paë'ë, Jerusalénna, Jesús tsoe jëjo daocohua'i ye'yayere ye'yesi'i ñasi'i caquë. Jaje yo'oma'ë, tsoe nëiñe peoyerepa Arabiana saë'ë. Saisiquëpi jeteyo'je Damascona co'ihuë.

¹⁸ Tres ometëca tëto sai maca Jerusalénna saë'ë, Pedrore ñasi'i caquë. Sani i ja're conì quince mu'seña pëahuë. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are ñama'ë paë'ë, yecohua'ire Jesús jëjo saocohua'ire. Coa mai Èjaë yo'jei Jacobose'ere ñahuë. ²⁰ Care payë, Maija'quë ña huë'ñana, më'ère yè'ë iye toyaye nuñere pa'ë.

²¹ Ja jeteyo'je saë'ë, Siria vejana cui'ne Ciliciana. ²² Ja maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yè'ère pare ñama'cohua'ipi paë'ë. ²³ Coa yecohua'ipi "ja'në maire josa yo'oye pa'isiquëpi yure Maija'quë pa'iji cuasayere quëaquë cu'iji. Ja'në nejo saosi'i caquë yo'oye pa'isiquëpi cajë quëayese'e asacohua'i paë'ë." ²⁴ Jaje pa'ina, yè'ère de'oye yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'oji cajë sihuajë paë'ë.

2

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablöre Sehuocaiyë

¹ Catorce ometëca pa'i maca tìjupë Jerusalénna sai Bernabére cui'ne Titore sahuë. ² Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë ñhouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i ëjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío pai peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaquë caquë. ³ Cui'ne Tito judío peoquëpi yë'ë ja're conì pa'iquëreje ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañeñeje peopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë a'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ijë paë'ë, yëquë ja're conì yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tëaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tìjupë judío pai yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena ponañu'u cajë cacasicohua'i paë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are tìjohua'i caye asacaiye pahuë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

⁶ Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahuë, yo'o ja'ñere quëacohua'ijë. Ëjaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itojë. Maija'quë cato si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api. ⁷ Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñe pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ëre cuañe nëosiquë api, Pedrore judío paire quëaja'quëre cuañe nëose'eje pa'ye, cajë asahuë. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë Pedrore judío paire quëaja'quëre jëjo saoquëpi, yë'ëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

⁹ Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ëre cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë ñhohuë, te'e cajeohua'i pa'iyë. Cui'ne ja maca de'oji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío paire quëaye. ¹⁰ Coa iyese'ere cuañehuë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi'i caquë yo'oquë pa'iyere cuañehuë.

Antioquía Daripëna Pablopi Pedro Tayoyere Yëhuose'e

¹¹ Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohuë, ipi tayosiquë pa'iquëna. ¹² Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pai peocohua'i ja're aji'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja tìtama'në. Tìtasi maca aìsiquëpi jaohua'i ja're a'ñe jëoni cui'ne tsioyeje paquë yo'opi, ca'ni tëaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raquë.

¹³ Ja maca jaje yo'oquëna, ñajë judío pai sehuosicohua'ijë Pedro ca'raquë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohuë. Yo'ojëna, Bernabëje cui'na ca'raquë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire. ¹⁴ Jaje nuñerepa huaso coca ye'yayeje pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedrore cahuë: Më'ë judío paita'a judío peocohua'i ja're paë'ë, judío pa'iyepi pa'ima'ë. Jaje pa'iquëta'are ¿me nesi'quë judío peocohua'ire judío pai pa'iyëje pa'ijë'ë cuañequë'ni?

Si'aohua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

¹⁵ Mai cato tsì'nëna judío paire pa'ë. Co'acohua'i judío pai peocohua'i pa'iyë pañë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyë tì'añe peoji, Moisés cuañese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore ñe pare cuasayepi tì'añe pa'iji, nuñe pa'icohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëje Jesucristoni ñe papi cajë asahuë. Cristore ñe pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'i pa'iyë tì'ahuë. Jaje pa'ina, cuañese'ere yo'ojë nuñe pa'icohua'i pa'iyë tì'añe peoji.

¹⁷ Cristona ponëni, i nuñe pa'iyere pañu'u cajë yo'ojë judío peocohua'ijë pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyë asa tì'añë. ¿Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyë nei? Papi, jaje neñe. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuañese'ere ne tì'ajë, huaso cuañone pa'iji caquë ye'yasiquëpi, ja ye'yayere jëosiquëpi tìjupë cui'nare ye'yaquë pani cuañese'ere sañope do'i quë'i de'oji. ¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë, cuañese'e yo'oyere jëosiquëpi ju'isiquëje pa'i pa'iyë, Maija'quëni pacacasi'i caquë. ²⁰ Cristo ja're que cuañosiquëpi pa'iyë. Ja yë'ta'a huajëquëpi pa'iyë,

Cristopi yë'ëni pa'i do'ipi. Yë'ëpi pa'iyë pañë. Jaje pa'ina, iye capë huajëquë pa'iyë cato Maija'quë mamaquëni yë'ëre oi jucacai isiquëni de'hue yë'ëre ñacaija'quë api cuasaquëpi pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë paire oi yo'ose'ere tirona oañë pañë. Cuañese'e cayere sehujë yo'oyepi nuñë pa'icohua'i tì'añë pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paire Cuañeñe Panita'a Maija'quë Pa'iji Cuasaye

¹ Ina, Gálatas pai airepa huesëohua'i a'ë, mësaru. ¿Nepi mësarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cocare sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire? Mësaru ña hue'ñana de'oye iñojë quëahuë, Jesús quë cuañosiquë ayere. ² Jaje pa'ina, iyere seina, quëajë'ë: ¿Maija'quë joyo mësarute isi, Moisés cuañese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi? ³ ¿Airepa huesëohua'ini mësaru, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ne huëosicohua'ipi, yure cato pai tutupi nuñerepa pa'iyere ne tì'añu'u cuasacohua'i? ⁴ ¿Mësaru jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyë? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajë caquë oiyë. ⁵ Maija'quëpi i joyore mësaruna isini, pai yo'o tì'a ma'ñere mësaru ja're yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquë'ni? ¿Mësarupi cuañese'e cayere sehua tì'a do'ire yo'oquë? Pani, mësarupi Maija'quë coca nuñere pa'ë cuasa do'ire yo'oji.

⁶ Abrahampi Maija'quë pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi ite capi, nuñë pa'iquë api. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsëcapë acohua'i a'ë. ⁸ Judío pai peocohua'ire necaiquëre pare cuasayeja'a nuñë pa'icohua'ire neñë pa'iji cuasa nëopi, Maija'quë. Ja yë'ta'a i toya pëpëna toyama'në Maija'quëpi Abrahamre ja de'o cocare quëapi: “Si'a pai sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quë a'ë, mē'ëja'a.” ⁹ Abraham jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyë, i cuasase'eje necaiquëre pare cuasacohua'ije. ¹⁰ Si'aohua'i cuañese'ena quëco pacohua'i cato nejo cuañoñere pa'iyë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Cuañë toya pëpë cayeje si'anë yo'o tì'ama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë.” ¹¹ Tìñarepa quëaji. Jaje pa'iyë sëte tel'ije cuañese'e cayere yo'osi do'ipi, nuñë pa'i pa'iyë tì'añë peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Nuñë pa'i cato Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ipi pa'ija'quë api.” ¹² Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'e cato caji: “Si'aye cuañese'e cayeje yo'o tì'acquëpi, itì yo'o tì'a do'ija'a pa'ija'quë api.” Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquëre papi asaye peoye a'ë. ¹³ Cuañese'e cayere si'a yë'quë maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ijëna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'acquëje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Soquë sarahuana sëa deosiquë cato co'acquë api.” ¹⁴ Si'aye Abrahamre Maija'quë ca nëose'ere judío peocohua'ije paja'cohua'i a'ë caquë Jesupi soquë sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nëose'ere i joyore isiye pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quë api, asajë pa'icohua'ire.

Cuañese'e Panita'a Ca Nëose'e

¹⁵ Maija'quë do'ijë, mësarute pai ca nëoni yo'oyena quëaquë iñosi'i: Ñajë'ë, paipi yëni yequëna co'amañare isisi'i ca nëoni toya nëo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajë. ¹⁶ De'oji jaje cui'ne yure Maija'quëpi Abrahamre cui'ne i tsëcapë aquëna ca nëopi. Jaje pa'ina, toyase'e mē'ë tsëcapë cama'ë pa'iji, jai paire cayeje, coa tel'ire caji mē tsëcapë aquëna. I ca nëosiquë cato Cristo api.

¹⁷ Jaje cani cayë: Maija'quëpi Abrahamre ca nëoni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquë. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometëca pa'i maca huëose'epi Maija'quë ca nëose'ere do'i peoye neni nejoñë peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi coa isisi'i Abrahamre ca nëopi. Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'ere yo'ojë tì'añë pani Maija'quë coa isisi'i ca nëose'e peora'pi.

¹⁹ Jaje pa'ito, ¿iquere cōcai Moisés cuañese'e pa'iquë'ni? Ja cato Maija'quë yëyere pai tayose'ere iño ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë aquë, i ca nëosiquë Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye paj'i. Cuañese'e cato Maija'quëpi huiñaohua'ina caëna, jaohua'ipi Moisésre isihuë, paina isicaija'quë. Isirena, Moiséspi itì yo'o ja'ñë paire

quëapi. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa Maija'quëse'e te'i pa'iji iti yo'oquë peoji, iti se quëacaiquëje.

Iti Cuañeñe Do'i Quë'ye

²¹ ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quë ca nëose'ere sañope caye pa'iquë? Pani. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quë cajeohua'i pa'iyë tì'añe pa'ito, ja cuañeñere sehuojë yo'o do'i tì'ara'huë, nuñe pa'icohua'i pa'iyë. ²² Jaje pa'iquëta'are yure cato Maija'quë toya pëpë caji: cuañese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a pai tseasicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquë api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quë ca nëose'e paye pa'iji.

²³ Ja yë'ta'a Cristore necaiquëre pare cuasaye tì'ama'në cuañese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquë cose'eje pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejë paë'e, iye cuasayere iñoñe pa'i macana. ²⁴ Tsire ñacaiyeje maire cuañese'epi ñacai ye'yaquë paji'i, Cristona saja'quë. Saëna, Cristoni ire pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'iyë tì'ajajë caquë, yo'opi. ²⁵ Ja pa'ina, yure necaiquëre cuasaye daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, mësaru si'aohua'i Maija'quë mamajë a'ë, Cristore necaiquëre pare cuasa do'ipi. ²⁷ Cristo do'ire oco do cuañosicohua'i cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyë, ije pa'iohua'i de'ojëna. ²⁸ Jaje pa'ina, peoyë, judío pai. Peoyë, griego pai. Peoyë, jo'ya nesicohua'i. Peoyë, coa pa'icohua'i. Peoyë, ëmë. Peoyë, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi te'ijë pa'iohua'i pa'iyë.

²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Cristo tsecohua'i pani Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë, Maija'quë ite isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'ipi.

4

¹ Pëca ja'quë co'amaña si'aye paja'quëta'a tsihua'ë pani jo'yaëje pa'i pa'iji, si'a co'amaña paja'quëta'a. ² Jaje pa'ina, yecohua'ipi ite ñacaijë pa'iyë, i ne'ñe pa'yere. Ñacaijë pa'ijëna, pëca ja'quëpi yureta'a ai de'o tējipi caquë ina si'aye co'amaña isi macaja'a. ³ Jaje pa'ye maije tsije pa'iohua'i pa'i maca iye yeja cuañe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire. ⁴ Jaje paquëna, iti yo'o maca tì'aëna, Diusupi i mamaquëre jëjo daopi. Judío paije pa'i daji'i, nomiona ai de'osiquëpi, Moisés cuañese'ere si'aye yo'oja'quëpi daji'i. ⁵ Jaje daji'i, ja cuañeñe yo'ojë pa'icohua'ini maire huasosi'i caquë Maija'quëpi i yëhuiohua'ire pajaquë caquë.

⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere iñosi'i caquë Maija'quëpi i mamaquë joyore jëjo daopi, mësaru joñoana. Ja joyo pa do'ire cayë, mai: "yë'e Ja'quë."

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë, më'e, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'i do'ire Maija'quëpi i yëyepi isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

Pablopi Ai Co'a Ju'i Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

⁸ Ja yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaru yeque diusuohua'i pai nese'e jo'ya nesicohua'ipi paë'e. Pa'ijëta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyë. ⁹ Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diusuni. Ai tìña casi'i, Diusupi mësarute i tsecohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cojë, sehuocaijë jo'ya ne cuañoñe yëye'ni?

¹⁰ Mësaru ja yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'o tì'aja'cohua'i a'ë cuasajë judío pai yo'oyere mu'se de'huajë, ñañëohua'ire cui'ne ometëcare yo'oyë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, yë'e ca'rayë, mësarute ai yo'oquë quëase'epi coa yo'ose'e pa'ima'quëni caquë.

¹² Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Yë'eje pa'iohua'i de'ojë'e, jo'yaohua'i peocohua'i, yë'e je'quë mësaruje pa'i de'ohuë, judío pai cuañeñe peoquë. Yë'ere mësaru ti co'aye yo'oma'cohua'i a'ë. ¹³ Tsoe mësarupi asayë, yë'e ju'i dahüë peoto quëaye pa'ñe pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'e du'ru macarepa mësarute quëacore. ¹⁴ Yë'e ju'i dahüë

cato yë'ère neñañe paji'i. Pa'ina, mësaru ja ju'i dahuëre yë'ère coejë eto saoye pahüë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huiñaëre necaiyejê panita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyejê pa'yerepa yo'ohuë, mësaru. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute cayë, ¿me nei'ni, mësaru sihuajê pa'ise'e, mësaru de'oye yo'ose'ere yë'ë cöcaiye paye? Nuñerepa cayë, mësaru dutaco pa'ito, mësaru ñacoare dutani yë'ère isira'huë, yë'ère ai oi do'ire. ¹⁶ ¿Jaje yë'ë nuñerepa cocare mësarute casi do'ire mësarute sañope yo'oquë de'ore? Pani.

¹⁷ Jaohua'i mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'i yëye cato mësarupi yëquë ja're pa'isicohua'ini, tìohua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi iohua'ise'ere de'oye necaijê pa'ijajê cuasajë yo'oye a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyejê yo'ojajê cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're pa'i macase'e yecohua'ipi de'oye yo'ojê, si'anë jajese'e de'oye yo'oto de'oji, yë'ë peo macajê. ¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë mamajê, Cristo mësarute ije pa'iohua'ire de'o macaja'a mësaruni ai cuasaquë, nomio tsì coa huëoni a'si ju'iñe pa'ye ai yo'oquë pa'iquë a'ë, tìjupê. ²⁰ Yurepi merepa yë'ë jarote mësaru ja're patira'ye yeque maña quëaja'quëpi. Jaje pa'ina, mësarute me caye'ni caquë co'a ju'iñe.

Agar Cui'ne Zara Iñoñere Quëaye

²¹ Moisés cuañese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mësarupi cuañese'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni? ²² Ñeje toyase'e caji: Caya mamajëre Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nējore pana papi, jo'yao peocona. ²³ I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojê payepi parena, coasiquë paji'i. Nējorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nēose'epi ti'a ja'ñere coasiquë paji'i. ²⁴ Iye caya nomiohua'i iñoñë, Maija'quë maire cayaye cuasa nēose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cutihuë ayere iñoço, judío paire, Maija'quë cuañeñe isisi pa'i sito. Iye cuasa nēose'e acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ija'cohua'ipi coa cuañöñë. ²⁵ Agar cato Sinaí cutihuëre iñoço, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre. Ja daripê cato si'a io mamajê conì cuañese'epi jo'ya ne cuañösicopi pa'ico. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai io mamajê a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihuajê'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaco cuijê'ë, tsì coaco a'si ju'iñe asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañösicopi jai paire mamajëre paja'coa, ëjêre pacore jerepa.

²⁸ Maija'quë do'ijê, mësaru Isaacjê pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nēosi mamajê a'ë. ²⁹ Jaje pa'iquëta'are pai yëyepi ai de'huasiquëpi tsoe hue'ña, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ai de'osiquëre josa yo'ose'eje pa'ye maire josa yo'oye pa'iji. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojê'ë, jo'yaore, cui'ne io mamaquëre. Jo'yao mamaquë ja're te'e jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijê jo'yao mamajêje pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajêje pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'iyë sête jo'yaohua'i peocohua'i pa'iyere pa'ijê'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajë yo'ojê jo'yaohua'i pa'iyena ponëma'pê pa'ijê'ë. ² Asajê'ë, yë'ë Pablopi cayë, mësarute. Mësarupi ca'ni tēaye pa'iji cajë yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mësarute cöcaiye peoji. ³ Tìjupê ca coñe yëyë, ca'nihuë tēa cuañösiquë pani si'aye Moisés cuañese'e cayere yo'oye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, mësaru Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojê pa'icohua'ipi, Cristore hua saijê cui'ne Maija'quë mësarute oiye yo'oyere peocohua'i de'ohuë. ⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyoja'a Maija'quë maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsioni pa'ito ca'ni tēaye cui'ne pañe cöcaiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ite cuasajëna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'iyë a'ë, do'i quë'ye.

⁷ Mësarute de'oye yo'ojë paë'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mësarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tatore'ni? ⁸ Ja caye cato Maija'quë mësarute soisiquë tse peoji. ⁹ Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sêpëpi huajëcona co'merena si'a sêpë o'sa huesëyeje pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, Èjaëpi mësarute cöcaina, tiñe pa'ye cuasaye paja'cohua'i a'ë cuasayë. Jaje pa'iquëta'are mësarute josa ca co'me huesoquëre cato Maija'quëpi si'seja'quë api, iquei pa'itoje.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, yë'ëpi ja yë'ta'a ca'ni tëayere pa'iji ye'yaquë pa'ito, judío pai huajo yëye para'huë. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peora'pi. ¹² Mësarute josa ca co'me huesorojaicohua'ipi, iohua'ija'a co'ye te'ere papi peo hue'ña tëasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mësarute cato Maija'quë do'ijë jo'ya nesicohua'i peoyë. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëseye peo do'ire capë yëyere yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa paire oijë, sa'ñe de'oye necaijë pa'ijë'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: “Më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye oijë'ë, yecohua'i.” Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehua ti'añë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sa'ñe se co'aye cajë cui'ne sa'ñe cue'cuejë yo'oni, sa'ñe ani huesëyeje pa'ye yo'ojë carajaija'cohua'i a'ë, de'hua ñajë pa'ijë'ë.

Capë Yëye Cui'ne Maija'quë Joyo Pa'iyë

¹⁶ Cayë, mësarute. Maija'quë joyo cuayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë mësarute capë yëye yo'oye paja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, paise'e yëyepi Maija'quë joyo yëyere sañope yo'oji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sañope yo'oji, capë yëyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mësarute yëye yo'o ti'añe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mësarute cuaquë pa'ito, mësarute ja maca cuañese'ere sehuocaijë pa'iyë paja'cohua'i a'ë.

¹⁹ Huesëma'pë a'jiñe ña'ne pa'iji, iti yo'oyena, pai co'aye yëyere yo'ocohua'ire. Jaohua'ipi ñeje pa'iyë, huejama'cohua'ipi coa parojaicohua'i pa'iyë. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena sêo measicohua'i pa'iyë. ²⁰ De'huase'ere Maija'quë api cajë secocohua'ipi cui'ne dahuë necocohua'i pa'iyë. Paire coecocohua'ipi te'e cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yëyese'e yo'ojajë ësecocohua'i cajë pa'iyë. Esa pëtitecocohua'i pa'iyë, yecocohua'ipi ti cuasama'cohua'ipi ¿nepi ai jerepa de'oye neñe'ni? cajë yo'ocohua'i pa'iyë. Tiocohua'i a'ë cajë tsëcapëase'e huasicohua'i pa'iyë. ²¹ Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacohua'i pa'iyë. Paire huani jeococohua'i pa'iyë. Cono cuepeocohua'i pa'iyë, cui'ne jai aocohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'i pa'iyë. Janë case'ere mësarute cayë. Jaje pa'ye yo'ocohua'i cato, Diosu cuañe te'te pa'iyë ti peoji.

²² Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë joyo maina neñe iye a'ë: Paire oiye, sihuaye, jo'cua de'oye pa'iyë, yo'o jujama'pë quëcojë yo'oye, yecocohua'ire coa ñama'pë de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca nëose'ere de'hue ne ti'añe, ²³ jerepa pa'i a'ë cuasa ma'ñe, cui'ne i yëyere co'ye quëco ti'añe. Jaje pa'iyë cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji. ²⁴ Jaje pa'ina, Jesucristo tsecocohua'i cato ai huano, co'a ëmë ja're te'e i ëa ñaquë pasi'i caquë pa'ise'e, cui'ne co'aye yëse'e coní que jeosicohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, yure Maija'quë joyo pa'iyepi pa'ini, ina isinu'u mai pa'iyëje, ipi cuaja'quëre.

²⁶ Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye pañu'u, cui'ne ¿nepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayeje pañu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere ëa ñajë, sa'ñe pëti ëaye ña'neje pañu'u.

6

Sa'ñe Cocaijë'ë

¹ Maija'quë do'ijë, yecocohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i pa'ito, mësarute Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ipi cocaijë'ë, cui'naohua'ipi huëja'cohua'ire. Cocaicohua'i pani jerepa pa'i a'ë cuasama'pë cocaijë'ë. Yo'ojë iti cöcaisicohua'ipi cui'ne pa'yena

yo'ojë co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire pai ñape co'ye mësaru pa'iyere ñajë'ë. ² Mësaru acohua'i ai yo'ojë pa'icohua'ire cöcäijë'ë. Jaje yo'ojë Jesucristo cuañese'ere ne ti'aja'cohua'i a'ë.

³ Teaye pa'i macata'a, de'hue yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye ija'a coso huesëji. ⁴ Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa pai ñape ña'ne pa'iji, me yë'ë pa'iyeni cajë. Si'anë jaje neña'ne pa'iji, më pa'iyere. Neña'na, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecohua'i pa'iyena cuëcua ñani. ⁵ Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.

⁶ Maija'quë coca yo'o ja'ne ye'ya cuañoquëpi, ite ye'yaquëre i de'oye payepi cöcäiye pa'iji.

⁷ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre ti coso ti'a'ne peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, pai ñape tase'ere quëquëna tëaye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, paipi i capë yëyere yo'osiquë pani co'ayere tasi do'ire ju'iñere tëaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pani de'oyere tasi do'ire ti pani huesëyere tëaye pa'iji, Maija'quë isiyere. ⁹ Jaje pa'iyë sëtë, jë'joye peoyerepa de'oyere yo'ojë pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tëaja'cohua'i a'ë, ja pa'iyere, iti mu'se ti'a'ëna. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ne pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pë si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yëhuoye Cui'ne Tëjiyerepa Pëpaye

¹¹ Yure yë'ë jëtëre papi jai toya toyayë, mësarupi ñajë'ë caquë. ¹² Mësarute ca'ni tëaye pa'iji cajë ye'yacohua'i cato, paipi de'oye caja'cohua'i a'ë cajë yo'oyë, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quëama'cohua'ipi josa yo'oma'cohua'ini cajë ca'rajë. ¹³ Jaje ca'ni tëaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o ti'lama'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ita'a mësarupi, mësaru capëre tëani hue'ejëna, sihuaja'cohua'i a'ë yëquë jerepa pa'iohua'i a'ë cajë mësarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë cato mai Ëjaë Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquë quëayë. Cristo cruz ju'isi do'ipi yë'ëre iye yepi tutu de pase'e juni huesëpi. Ju'ina, yë'ëpi iye yeja yëye ayere yo'oma'quë de'ohuë, ju'isiquëje pa'i. ¹⁵ Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire cato ca'ni tëasicohua'i pa'iyë, panita'a pacohua'i pa'iyë cöcäiye peoji. Iti do'i quë'yerepa cato maipi huajë pai ponëni pa'iyë a'ë. ¹⁶ Si'ahua'i jaje yo'ojë pa'icohua'ire Maija'quë oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, de'oye pa'ijë'ë, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'quë paipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yë'ëre josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, tsoe mësarupi ña'ne, nuñerepa Jesús jo'yaërepa pa'iyere iñoquë, yë'ë capëre a'si ja'juse'e hue'equëna. ¹⁸ Maija'quë do'ijë, mësarute si'aohua'ire mai Ëjaë Jesucristopi de'oye pa'iyë, isijaquë. Jaje pa'ijaquë.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

¹ Yë'e Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë ñeje, ipi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi i jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, cui'ne Ëjaë Jesucristopi ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Diusure, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre, Maipi Cristo ja're coní tsoni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te aye joyo pa'iyë isiquëre. ⁴ Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai oi sahuapi, i ña hue'ñana ina isisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, ipi ai oi jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë Jesucristo do'ija'a i mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'ocaise'ere cuasajë sihuañu'u. I oi mamaquëre pana tsoni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre. ⁷ I ai oi do'ire Diusupi maire i mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai huasopi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajaiñere i ta'ñe asayepi cui'ne maire oiye yo'oyepi maire isipi. ⁹ Isini maire ise'e jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere, i yahuese'ere asa ti'añe necaji'i. ¹⁰ Jaje pa'ina, iti cuasa nëose'eje pa'ye si'aye yo'o ti'aja'quë api, Diusupi iti yo'o maca ti'asi maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iyë, cui'ne yeja pa'iyë, te'ona tsioja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijaquë caquë.

¹¹ Cristo ja're tsoni pa'i do'ire i co'amaña i ja're coní huero pajajë caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire i tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa nëopi, i yëyeje pa'ye si'aye ite de'oye ña cuaññese'e yo'oquëpi. Jaje nepi. ¹² Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihuajë pa'ijajë caquë. ¹³ Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca tsoe mësarú Cristo ja're tsiosicohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ire pare cuasa maca i isisi'i ca nëosi de'o joyore mësaruna isipi. ¹⁴ Ja joyo cato maire Maija'quë du'ru isi nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, i tsecohua'ire huaso tëji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihuaja'cohua'i a'ë, i jerepa pa'i pa'iyere.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

¹⁵ Asaquë pa'iyë, mësarú Ëjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'ireje oijë pa'iyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'ë Maija'quëre se maca mësarú de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë pëpayë, Maija'quëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesucristo mëñe Diusure secacaiyë, mësaruni ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi i iñoñe asa ti'ajë cui'ne jerepa nuñe asa ti'ajajë caquë secacaiyë. ¹⁸ Señë, cui'ne ipi mësarú cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejë pa'iyere nuñerepa asa ti'ajajë caquë, cui'ne Maija'quë i tsecohua'ire isi ja'ñe airepa de'oye a'ni cajë asajajë caquë secacaiyë.

¹⁹ Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'rujaiñe ti peoyerepa, maire, ite sehuosicohua'ire yo'ocai tutu, cajë asa ti'ajajë caquë secacaiyë, jare iye tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o iñoipi. ²⁰ Jesucristore ju'isiquëni huëoni i ëja te'tena, jeto Maija'quë cuañe te'tena ño maca, ²¹ ja maca si'a cuañeñere, si'aye Ëjaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere, jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayë mamire hue'eyere iye yeja yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere ëjaëre pare nepi. ²² Neni si'a co'amaña i quëo huë'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'ireje isipi. Jaje

pa'ina, sehuosicohua'i siopë api, Cristo. ²³ Jaje pa'ina, sehuosicohua'i cato Cristo capë acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ipi si'a co'amaña Ëjaërepa pa'iji.

2

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iyë

¹ Ja'në mësaru co'aye yo'oyena cui'ne cuaeñese'e tayo yo'oyena ju'isicohua'ipi paë'ë. ² Pa'ijë iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e cuaeñequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaeñë yëyere yo'ohuë. ³ Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai coa noni yo'ojë pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojë pa'i do'ire Maija'quëni nejo cuaeño ja'ñe pa'iohua'ipi paë'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani cöcaiquëpi maire ai oi, ⁵ ja yë'ta'a mai co'aye yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere isipi Cristo do'ipi. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuaeñosicohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire ju'isicohua'ini Cristo Jesús ja're huëoni i ja're te'e ñopi, Maija'quë cuaeñë te'tena. ⁷ Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire i ai oiyere, cui'ne i de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire iñosi'i caquë. ⁸ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuaeñosicohua'i pa'iyë payë, necaiquëre pare ite cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojë ti'ase'e peoji, coa Maija'quëpi mësarute isise'e a'ë, ⁹ cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji. Jaje pa'ina, te'ije yë'ëpi nehuë, ca ti'añeje peoji. ¹⁰ Maija'quë co'amaña'ë, mai i nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe hue'ña ne de'huacaise'eje pa'ye Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'ojä'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹¹ Cuasajë'ë, ja'në mësarute pai tēase'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni tēama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire. ¹² Ja'në cato mësaru Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nēose'ere peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusurejē peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesēsicohua'ipi paë'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë, ja'në ite so'ore pa'isicohua'ipi. ¹⁴ Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iyë. Ipi judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje te'e tsēcäpëna nepi. Tsoe nejopi, ta'tëpo, yecohua'i a'ë cajë pa'ise'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai de'huani i capëpi Moisés cuaeñe coa pa'iyë nepi, caya pai tsëca pa'ise'ere te'e huajë pai tsēcäpë pa'ija'quë caquë. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iyë nepi. ¹⁶ Jaje Cristo i cruz ju'i do'ipi caya tsëca pa'ijë uihuayere nejoni te'e paire nepi. Neni Maija'quë ja're jo'cua de'oye pa'iyë necaji'i, maire.

¹⁷ Mësaru so'ore Maija'quëre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quëasi'i caquë Cristo daji'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'i judío cui'ne judío pai peocohua'ijë Maija'quëna tsiojaiñe pa'iji, maipi te'e joyore hue'e do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësaru tio hua'i peoyë, yecohua'i yejare pa'icohua'ijë pa'iohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yure mësaru cato Maija'quë pai ja're coní te'e pa'iyë, Maija'quë do'ijë acohua'i de'osicohua'ipi. ²⁰ Mësaru jai huë'eje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi i jëjo saocohua'i cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i nesicona, mēne nesicohua'ipi pa'iyë, Jesucristo cato ne huëojë du'ru macarepa oasi quëna pëje pa'i api. ²¹ Cristona si'a huë'e quëco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'oja'co, Ëjaërepa de'o huë'erepa pasi'i caco. ²² Jaje cui'ne mësaruje, si'aohua'i Cristona tsioni pa'ijë, Maija'quë joyo pa'i huë'e pa'iyë.

3

Judío Peocohua'ire Quëaquë Api Pablo

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristona tseä cúañosiquë a'ë, mësaru judío pai peocohua'ini caquë. ² Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute oi coa isiyere yë'ëpi quëacaijaquë caquë ipi cúañe nëopi cajë asayë, cuasayë. ³ Jaje pa'ina, Diusupi i yahue cuasa nëose'ere yë'ëna quëa iñopi. Jare yë'ëpi i quëase'eje pa'ie mësarute a'ri maña quëaquë toyahuë. ⁴ Yë'ë toyase'ere ñajë mësaru asa ti'aja'cohua'i a'ë, yë'ëpi Cristo aye yahuese'ere asaquë pa'ie. ⁵ Iye cato cayë tsoe acohua'ire i cuasa nëose'e iñoma'ë yahueni pase'ere, jare yure i joyopi i de'ocohua'ire pare jëjo saocohua'ina, cui'ne ite quëacaicohua'ina, yo'oyeja'a Maija'quëpi iñopi, si'aye. ⁶ Iye a'ë, iti yahuese'e cato: Cristo Jesús do'ija'a Maija'quë ca nëose'ere huaso coca quëayeja'a, judío pai peocohua'ipi, judío pai pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yë'quë maca pa ja'ñe a'ë, i capë acohua'i pa'i do'ire.

⁷ Maija'quë yë'ëre oi coa isise'ejä'a Diusu tutupi iye coca quëacaiquëre nesiquë a'ë, i yëyeje. ⁸ Yë'ë, Maija'quë tsecohua'i seña maca huë'ehuërepa pa'iquëni, Maija'quëpi coa isipi, judío pai peocohua'ire, jaiye de'o co'amaña cuëcue ti'añe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quëayere. ⁹ Si'aye co'amaña de'huasiquëpi Diusupi yë'ëre i tsoe hue'ña cuasase'ere yahuese'e pase'ere si'aohua'ire quëa iñoja'quëre nepi. ¹⁰ Jaje paji'i, yure sehuosicohua'i pa'ieja'a cúañecohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi joñoase'e pa'i hue'ñana Diusu ta'ñe yo'oyere si'aye ña ti'ajajë caquë. ¹¹ I cuasa nëo huesose'eje pa'ye cui'ne yo'opi, Diusu, mai Ëjäë Jesucristo do'ija'a si'aye ne sao maca. ¹² Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diusuna de'hue a'jiñe tsiojaiñe payë, asajë mai, ite de'hue necaiquë api cuasa do'ija'a. ¹³ Jaje pa'ina, señë, mësarute. Yë'ë mësaruni caquë ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë ai yo'oye cato mësaru jai do'i quë'iohua'i pa'iyere iñoquë yo'oye a'ë.

Jesús Oíye

¹⁴ Iyere caquë mai Ëjäë Jesucristo pëca ja'quë ña hue'ñana do're ja'rüyë, ¹⁵ si'a i tsëcapë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i i mamire hue'ejë pa'iquëna. ¹⁶ Do're ja'runi Maija'quëre señë, i de'o co'amañare pare mësaru joyona Maija'quë joyo yo'o do'ipi jerepa pa'yere tuture isijaquë caquë. ¹⁷ Cui'ne ite pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mësaru joyore pa'ija'quë pa'ina, Cristo paire oiyena jëayerepa tsita mesicohua'ipi pa'ijë. ¹⁸ Si'a sehuosicohua'i ja're coní Cristo paire oíye: je'ñe tëcapë jaiye, tsoaye, huaiñe, cui'ne mëñe tsoaye asa ti'aja'cohua'i a'ë caquë señë. ¹⁹ Señë, cui'ne mai asaye jerepa tëto saise'ere paire oiyere asa ti'ajajë caquë, jaje asa ti'ajë Diusu oiyepi timësicohua'i pa'ijajë caquë.

²⁰ Yure airepa de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u, i tutupi maija'a yo'ocaiquëre pare, si'aye mai pañu'u cajë señe maña, panita'a mai cuasaye maña, jerepa de'oye necai tutu paquëre. ²¹ De'oquëre pa'ni Diusu, cajë sihuañu'u, sehuosicohua'i Ëjäëre, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anë tsoeje ite sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

4

Te'ijë Pa'iohua'i Pa'iyë, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

¹ Ëjäëre tseä cúañosiquëpi señë, mësarute Maija'quë caquë soise'eje pa'ye nuñerepa pa'ijë'ë caquë. ² Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohuaipi paire oicohua'ipi, pai ñape tiñe cuasayere sañope cama'cohua'ipi quëcocohua'ipi oicohua'i pa'ijë'ë. ³ Jaje pa'ijëna, mësaru jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'quë joyopi cöcaina, si'anë tsiosicohua'ipi pañu'u cajë de'hua ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Te'e capë cui'ne te'e joyo pa'iji, Maija'quë mësarute te'ore utejë pa'iyena soise'eje pa'ye. ⁵ Pa'iji, te'e Ëjäë. Pa'ico, te'o Maija'quëre cuasaye, te'e oco doye pa'iji. ⁶ Pa'iji, te'e Diusu si'aohua'i pëca ja'quërepa. Jäëpi pa'iji, si'aye ëmëje'e te'tere pare, si'aohua'ire tsioquë yo'oquë cui'ne si'aohua'ire tsioní pa'iquërepa.

⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristopi mai yo'oja'a tuture pai ñapere i yëyeje pa'ye isipi. ⁸ Jaje pa'ina, toyase'e caji: I ma'tëmo mëi maca, te'e i ja're coní tseä cúañosicohua'ireje sapi. Saquë i yo'o tuture paina isipi.

⁹ “Mëji'i” cani, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'i cajë. ¹⁰ Iti cajesiquëpi jare ipi mëji'i ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore i pa'iyepi timësi'i caquë. ¹¹ Jare ipi pai ñapere isipi, yo'oja'a tutu, yecohua'ini i jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini Maija'quë caquëna, asase'ere quëacaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare quëaja'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye sehuosicohua'ire ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja'cohua'ire nepi. ¹² Jaje i tsecohua'ire yo'oja'a tutu isipi, i yëyere yo'ojajë caquë. Yo'ojëna, Cristo capë acohua'ipi ai de'ojajë caquë iohua'i necai do'ipi.

¹³ Jaje pa'ina, i ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'i cuasayeje pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'i macaja'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa ti'a macaja'a. Ja maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'oni Cristo ja'iohua'irepa pa'ijajë'cohua'i a'ë, si'aohua'i. ¹⁴ Ja maca tsije pa'iohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Tsi cato iohua'i cuasase'e esa jëoni yeque cuasayena a'jiñe pönëcohua'i a'ë, tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocaijë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mai cato joyopi paire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa, Cristo sehuosicohua'i siopëna tsioni pa'ijë. ¹⁶ Jaje pa'ina, Cristo do'ipi si'a capë jëayerëpa sa'ñe si'a te'ña tsio huesëji, te'oje pa'ioyerepa. Jaje tsioni si'a te'ña de'oye yo'ojëna, si'a capë ai de'oji, sa'ñe oiyena.

Huajë Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹⁷ Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Ejaë mamipi cuañequë caye: Pa'ima'pë pa'ijë'ë, ja yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyëje pa'ye. Jaohua'i cato pa'iyë, coa noni do'i peoyere cuasajë pa'iyepi. ¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi sëtama'cohua'ijë pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satanáspi iohua'ire ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñe coca coe do'ire huesësicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ijë Maija'quë pa'iyë peocohua'ipi pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, huajëya'ye nëiñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'rujañe peoye, coa si'aye si'si co'amañare yo'ojë pa'iyë. ²⁰ Jaje yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paji'i.

²¹ Jaje pa'ina, mësarupi nuñerepa coca paquëni, i cayere asasicohua'i pani, cui'ne i pa'iyere ye'yesicohua'i pani, ²² jëcojë'ë, mësarutsoe pa'ise'ere, sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja tsoe pa'ise'e yëyepi cosoquë co'ayena sayere. ²³ Jëcojëna, si'a mu'seña huajë yëyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji. ²⁴ Jare pajë huajë pa'iyere pajë'ë, cañare suñañeje pa'ye. Iye huajë pa'iyë cato Maija'quë nuñerepa pa'iyëje, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'iyëje nese'e a'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa pai ñape nuñerepa cocapi cajë'ë, paire. ¿Si'aohua'i te'e capë acohua'i me yeque yo'oye'ni?

²⁶ Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pë pa'ijë'ë, tayoye. Pëtise'e cajë na'ijaima'pë pa'ijë'ë. ²⁷ Huatire sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë.

²⁸ Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jëojë'ë, ja yo'oye. Jëoni co'amaña ne huëojë'ë, më'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi'i caquë.

²⁹ Si'si cocare cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'iyë necaiyere, cui'ne jerepa ñese mëiñe necaiyere cajë'ë. ³⁰ Maija'quë mësaruna i joyore isipi, i tsecohua'irepa iño ja'ñere mësarute huaso tëji mu'serepa. Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyore.

³¹ Jëcojë'ë, yecohua'ire saisi'i caquë oi joyo pa'iyere: pëi sañope cuasayere, pëi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jëcojë'ë. ³² Jëoni sa'ñe oijë cöcailjë'ë. Cui'ne yecohua'ire sai de'huacaijë pa'ijë'ë, mësarutsoe co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë sai de'huacaise'ëje pa'ye.

5

Maija'quë Mamajë Pa'iyë

¹ Mësarü Diusu oi mamajë sête ije pa'iohua'i pañu'u cajë, yo'ojë'ë. ² Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye cato de'oye ma'ña sêñeje pa'ye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire i oiyeire iñopi. Yureta'a i oiyeje pa'ye yecohua'ire yo'oñu'u. Jare yo'ojë pa'ijë'ë.

³ Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'iyë sête nomiohua'i paye coca caye ti cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa ëaye nêi cocare ti cama'pë pa'ijë'ë.

⁴ Cui'ne cama'pë pa'ijë'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mësaruse'e, Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. ⁵ Mësarupi tsoe ta'ñe asayë, yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yëcohua'ipi Cristo cui'ne Diusu cuañe te'te cacaye ti peoyë. Jaiye co'amañare yëcohua'i cato pai de'huasi Diusuni sêñeje pa'iohua'i a'ë. ⁶ Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quëpi pëi nejoja'quë api, ite sehuo-caima'pë yo'ocohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mësarü jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë.

⁸ Ja'rë mësarü nea hue'ñare paë'ë. Yure mai Ëjaë ja're tsioni pa'i do'ire mia hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i sête mia hue'ña pai sête de'oye pa'iyepi pa'iji. ⁹ Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne tayo saima'pë pa'iyere. ¹⁰ Maija'quë yëye yo'oyere ye'yejë'ë. ¹¹ Cui'na maca yo'oma'pë pa'ijë'ë, coca ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai jerepa co'ayere mia hue'ñana eto iñojë'ë. ¹² Jaje pa'ina, sehuoma'cohua'i yahue yo'oyere cayeque huajëya'ji, maire. ¹³ Jaje pa'iquëta'are miañepi yahue yo'ose'ena ju'aquëna, si'aye tiñarepa ña'ne pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere yahue yo'ose'ere con iñoja'quë api, miañepi. ¹⁴ Jaje pa'ina, case'e pa'iji:

Sëtajë'ë, caiquë,

ju'isicohua'i jopopi huëijë'ë,

Cristopi miacaija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'iyë sête de'hua mësarü yo'ojë pa'iyere ñajë pa'ijë'ë. Huesëohua'ije pa'iohua'i pa'ima'pë, coa ai jerepa ta'ñerepa asajë pa'ijë'ë. ¹⁶ De'o co'amañare esa nejë'ë, co'a mu'sëñare pa'i do'ire. ¹⁷ Coa huesërepa yo'oma'pë pa'ijë'ë, du'ru macarepa jere Ëjaërepa yëquë'ni cuasani, i yëyere yo'ojë'ë. ¹⁸ Cono cüepema'pë pa'ijë'ë. Ja cato nêajaiñe peoyerepa coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi timësicohua'ipi pa'ijë'ë. ¹⁹ Pa'ijë tsoe jëjëñe toyase'epi sehuosicohua'i jëjëñepi cui'ne joyo jëjëñepi sa'ñe cajë pa'ijë'ë, cui'ne iye jëjëñepi jëjëjë si'a joyorepapi sihuajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pa'ijë'ë. ²⁰ Si'anë Maija'quëre de'oji, cajë pëpajë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi.

Sehuosicohua'i Huë'e Pa'iyë

²¹ Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.

²² Nêjohua'i ëjëre de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre sehuoyeje pa'ye. ²³ Cristo sehuosicohua'i mëñe siopë api, cui'ne pa'ye ëjëje nomio mëñe siopë api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, i capë acohua'ire. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye i cuañeñe sehuojë pa'iyëje pa'ye cui'ne nêoje ëjëre si'aye sehuoco pa'iyë pa'iji.

²⁵ Ëjëpi nêjore oiye pa'iji, Cristo oi i oiyeire iñoquë sehuosicohua'ire jucacaise'ëje pa'ye.

²⁶ Jaje pa'ina, i tsecore pare nêoje pa'iore pasi'i caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ite sehuocohua'ire. ²⁷ Jaje tsoa topi i ñaquë payere caquë si'si te'ñaje, sêje, cui'ne yequë co'aye ña cuañoñe peocore pani de'ocon i tsecore pasi'i caquë. ²⁸ Jaje pa'ye ëjëohua'ipi nêjohua'ire oiye pa'iji, iohua'i capëa oiyeje pa'ye. Nêjore oiquë cato ija'a co'ye oiyeje pa'ye oiji. ²⁹ Co'ye iohua'i capëre coecohua'i peoyë, pai. Coa ai jerepa aojë cui'ne ñacaicohua'i a'ë. Jaje cui'ne Cristojë ite sehuosicohua'ire i

capë acohua'ire ñacaiji. ³⁰ Jaje pa'ina, mai i capë cui'ne tara acohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, ëmëpi huejaquë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jëone pa'iji, nējona tsioyere caquë. Ja maca cayahua'i pa'isicohua'ipi tsioni te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³² Iye cato yahuese'e a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi ite sehuocohua'i ja're tsioni pa'ie ayere. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ñape ëmë nējore oiye pa'iji, i capë oiyeje pa'ye, cui'ne nomioipi ëjere io ëjaëre pare dahuëre ñaco pa'ijaco.

6

Mamajë Cui'ne Pëca Ja'quëohua'i Pa'ie

¹ Mai Ëjaëre sehuocohua'i sëte mësaru ja'quëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje yo'oye nuñere pa'ë. ² Moisés cuañese'epi ca nëose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: “Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core oi ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë, jai do'i quë'iohua'ire cuasaquë. ³ Jare yo'okuëpi iye yejare ai tsoe sihuaquë de'oye pa'ija'quë api.”

⁴ Cui'ne mësaruje ja'quëohua'ije, mësaru mamajëre pëti ëaye ne huëoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñejë ye'yajë ai de'hua'ijë'ë, mai Ëjaë oi yëhuoye ayepi.

⁵ Jo'yaohua'i iye yeja mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë'ë. Cristore necaiyeje pa'ye cuasajë. Ëjaohua'ire ñajë, ca'rajë nuñere papi yo'ojë necaijë'ë.

⁶ Iohua'i mësarute ña macase'e de'oye yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajë nejë'ë, Diusu yëyeje pa'ye, Cristo jo'yaohua'i sëte. ⁷ Mai Ëjaëre necaiyeje pa'ye de'oye cuasajë sihuajë paire co'amaña de'oyerepa necaijë'ë. ⁸ Tsoe mësarupi asayë, pai ñapere iohua'i yo'ose'eje pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire Ëjaëpi isi ja'ñe. ⁹ Ëjaohua'ije de'oye yo'ojë'ë, mësarute necaicohua'ire. Tutu cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. De'hua cuasajë'ë, mësaru cui'ne jaohua'i te'e Ëjaëni ma'tëmo aquëre payere, si'a yë'quë maca si'aohua'ire ñaquëni.

Sehuosicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

¹⁰ Yure cato Maija'quë do'ijë, i tutu jerepa pa'yena tsioni i ja're pa'ijë, tutu quë'iohua'i pa'ijë'ë. ¹¹ Si'aye huati cosoyere, sañope quëco saojë'ë, ocue pa'i macarepa pa'iyere cajë, Diusu uihua ja'ñe isise'epi. ¹² Mai cato uihuama'pë pa'iyë, paini capë cui'ne tara quë'iohua'ini. Mai cato uihuayë, maire meñe cuañe tutu payere, huati cosoye tutu quë'iyere uihuayë, iye mu'seña nea hue'ña huati ëjaohua'i quë'i cuañe tuture. Maija'quë te'tepi sañope uihuayë, co'ayepi maina cacayere ësejë.

¹³ Jaje pa'ina, co'a mu'se ti'aëna, quëcoyere cajë Maija'quë mësaru uihuaja'a caña isise'ena suñasicohua'ipi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë quëcosi jeteyo'je taima'cohua'irepa pa'ija'cohua'i. ¹⁴ Soldado uihua tëicare suñañeje pa'ye nuñere pare suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, cui'neje soldado coti saihuë jëacaicore suñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë. ¹⁵ Cui'ne Maija'quë coca jo'cua pa'iyepi ne de'huasicohua'i pa'ijë'ë, soldado zapato suñase'eje pa'iohua'i. ¹⁶ Cui'ne mësaru Maija'quëre pa'iji cuasayere mësarute jëacai cua'arepa pajë'ë, huati hua'jo ñaña toa quë'yepi daina, si'aye ne yayoja'core. ¹⁷ Cui'ne mësaru huaso cuañose'ere quëna mapëje pa'iore pajë'ë, siopë jëacaicore pajë cui'ne Maija'quë joyo hua'tiyore Maija'quë cocare isicohua'i pa'ijë'ë. ¹⁸ Cui'ne Maija'quëre seña jëoma'pë si'anë ai sejë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo cayeja'a. Yo'o jujahuë cuasama'pë, ocue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi pa'ijë si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire secacaijë pa'ijë'ë. ¹⁹ Cui'ne yë'ëreje secacaijë'ë, Maija'quëpi yë'ë ca ja'ñe isiquëna, caquë huaso coca yahuese'ere tiñarepa asa ti'añe, quëcoquë caju'quëre. ²⁰ Maija'quëpi yë'ëre, iye cocare quëacaijaquë caquë jëjo daosiquë a'ë, jare quëa do'ire, yure yë'ë co cuañosiquë pa'iyë. Secacaijë'ë, yë'ë ca'rama'ë i coca quëacai ja'ñere.

²¹ Tíquico Maija'quë do'iquë, mai oiquëpi, jeoñe peoyerepa mai Ējaë co'amaña cōcaiquëpi, si'aye quëasipi, yë'ë iño pa'iye, cui'ne yë'ë yo'oquë pa'iyeje. ²² Jaje pa'ina, jëjo saoyë, mësaru quë'rona iipi sani iño yëquë pa'iyere quëaquë, mësarute jerepa yëjë de'oye yo'oja'cohua'ire nejaquë caquë.

²³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Ējaë Jesucristopi Maija'quë do'ijëre jo'cua pa'iye sa'ñe oiye isijaquë Maija'quë pa'iji cuasa do'ire. ²⁴ Cui'ne Maija'quëpi i oiye yeque pōnama'quëpi de'oye ñacaijaquë si'aohua'i Jesucristore oicohua'ire.

FILIPENSES

Pablo Cosiquēpi Toyase'e

¹ Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina ëjaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire cocaicohua'ina, cajë toyayë, Filipos daripë pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi cōni oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijë'ë.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

³⁻⁵ Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'ë ja're te'e de'o coca cōni necai do'ire, yë'ë mësarute cuasaye ñape de'oji caquë pëpayë, Maija'quëna. Cui'ne ite se maca ai sihuaquë mësarute si'aohua'ire secacaiyë. ⁶ Jaje pa'ina, nuñerepa asayë, yë'ë, Maija'quë mësaruna de'o co'amaña ne huëosiquëpi jeoma'ë de'oyerepa ne saoja'quë api, Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë ja're cōni Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje cuasaye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë joyore pa'i do'ire yë'ë ja're pa'iyë, yë'ëpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna, yë'ëpi ësequë sañope, iye nuñerepa coca'ë caquë ëjaohua'i ña hue'ñana quëa hue'ñare. ⁸ Yë'ë mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Ja oiyere Maija'quëpi ñaji.

⁹ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre secacaiyë, mësarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa paire oicohua'ipi, ¹⁰ cui'ne de'oyese'e co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësaru si'si peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi. ¹¹ Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëisë'eje pa'ye pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'ë Pa'iyë

¹² Yë'ë tēto saise'epi de'o coca jerepa quëaye ponëpi. Jaje mësaru Maija'quë do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë. ¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pai ëjaë huë'e pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ijë asayë, Cristore tui do'ire tseä cuañosiquë pa'iyë. ¹⁴ Jaje yë'ë tseä cuañosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai jerepa mai Ëjaëna quëcojë Maija'quë cocare ti ca'raye peoyerepa yëjë quëayë.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'i quëayere ëa ñajë pëijë, ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye cuasajë quëayë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pë iohua'i yëyere ti'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi co sito pa'iquëpi ai co'a ju'ijaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë paire oijë quëacohua'i cato asayë, yë'ë iño pa'iyë, Maija'quë coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quëpi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'aquë'ni si'aye de'oji, Cristo cocare paire oijë quëatoje, panita'a oima'pë coa quëatoje, si'aye sihuayë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mësaru Maija'quëre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo cōcai do'ipi cosiquëpi huaso cuañosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa teaye ca jujani tome huesëma'ë pa'ija'quëpi cayë. Jaje pa'ina, yë'ë pa'iyë ña do'ire mësarupi Cristo ai jerepa pa'i api, cuasajajë caquë yo'oquë pa'iyë, yë'ë huajëquë pa'i maca cui'ne yë'ë ju'isi macaje. ²¹ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ye a'ë, Cristo cui'ne ju'iñepi coa jerepa de'oyere se ti'añe a'ë. ²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi capëre huajëquë pa'ini, Ëjaë co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni cuasayë, cui'ne de'oyese'e pa'ina, ñaquë. ²³ Jaje cayaye pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni, yë'ëre cuasaquëna jëaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato ai jerepa de'oji, juni sani Ëjaë ja're de'oye pa'iyepi. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yë'ëpi mësaru ja're ja yë'ta'a

huajëquë pa'iyepi. ²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yë'ëpi mësarü ja're conï pëaye de'oji, mësarü Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere se mëocasi'i caquë cui'ne Maija'quëre cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ëre huajëquë pa'ina, tijupë ña cojë ai jerepa Ëjaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

²⁷ Yë'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'ieje pa'ye pa'ijë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje, Cristo de'o coca cayeje pa'ye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, mësarü ocue pa'i macarepa tuiyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ipi, si'aohua'i te'e sañope, huaso cocare nejocaiyere ësejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë. ²⁸ Mësarute sañope yo'ocohua'ini ne quëco cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mësarü quëcojë pa'iyepi tiñarepa iñoji, jaohua'i ne huesë hue'ñana sai'yere cui'ne mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'iyena sai'yere iñoji. Ja pa'ie cato Maija'quë isiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañoñese'e isiye papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mësarute. ³⁰ Yureta'a mësarü yë'ë jare conï tsiosicohua'ipi te'ere uihuajë pa'iyë, yë'ë ja'në uihuaye ñasicohua'ipi cui'ne yureje ja yë'ta'api yë'ë uihuaye asajë pa'iyë.

2

Cristo Jerepa Pa'i Pa'ie, Jerepa Pa'i A'ë Cuasa Ma'ñe

¹ Jaje pa'ina, mësarupi jerepa yëjë neñere Cristo isiquëna, quëcosicohua'i pani, i oiyeipi ca yë'huaquëna, asacohua'i pani, Maija'quë joyopi mësarü ja're pa'ina, asacohua'i pani mësarupi paire teaye pa'iohua'ire pare ñajë ai oi'yere pacohua'i pani, ² mësarü pa'iyepi sihua ëaye necaiyë, yë'ëre, mësarü sa'ñe de'oye yo'ojë pa'iyepi, te'e oiyeipi, te'e joyopi yo'oquëna pa'iyepi, te'ere cuasajë nejë pa'iyepi. ³ Jaje pa'ina, mësarü cato mësaruse'e pa ja'ñere cajë neñë cuasayepi, panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'ipi, yecohua'ini mësarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Cui'ne mësarü de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojë pa'ijë'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuasase'ëje pa'ye cuasajë pa'ijë'ë, mësarujë. ⁶ Ñajë'ë, i pa'ise'ere Diusuje pa'ita'a, Diusu yë'ëje pasi'i caquë yo'oye papi. ⁷ Paquë coa ai jerepa yecohua'i co'amaña necaicohua'i maña pa'iyena ini paije pa'i maca de'opi si'aye Ëjaë pa'iyere se jeoni. ⁸ Jaje paije pa'i maca de'oni, jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi i de'oye sehuocai do'ire cruzu huajëya'ye pa'iona, juji'i. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite si'aye jerepa pa'ire nequë cui'ne si'a mami jerepa pa'i mamire pare isipi, ite. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesús mamire asajë ma'tëmopa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i cui'ne yeja huë'ehuë te'te pa'icohua'ije, si'aohua'i do're ja'ruja'cohua'i a'ë. ¹¹ Do're ja'runi si'a pai maña Ëjaëre papi caja'cohua'i a'ë, Jesucristore. Jare yo'ojë Maija'quëreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajë iñoja'cohua'i a'ë.

¹² De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mësarü ja're pa'i yëhuoquëna, si'anë mësarü Jesús sehuoyeje paye de'oye sehuocaijë yo'ose'ëje pa'ye cui'ne yureje ai yëjë yo'ojë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje. Jaje pa'ina, mësarü huaso cuañosicohua'i pa'iyere iñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë nejë'ë. ¹³ Coa Maija'quë i yëyeje pa'ye mësaruna de'oye ne ëaye neñe neñepi yo'oyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañope cama'pë, cui'ne sa'ñe pëti coca cama'pë co'amaña nejë'ë. ¹⁵ Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ne paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë mamajërepa ti si'si te'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje pa'ye miañë, iye co'a pai cui'ne ti nuñe yo'oye peocohua'i jopopi. ¹⁶ Pa'ie isi cocare, iohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihuaja'quë a'ë, mësaruni ñaquë. Yë'ë mësarute quëaquë cu'i maca, coa teaye yo'oroja'ñe pahue caquë. ¹⁷ Mësarü Maija'quëre pa'iji cuasajë coa isi'yena yë'ëje cos'i'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itoje de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mësarü ja're conï sihuayë, ¹⁸ sihuacuëna, mësarujë yë'ë ja're conï sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

¹⁹ Ējaē Jesupi cōcaina, de'hue esa jējo saosi'i, Timoteore. Mēsaru pa'iyē asani yē'ēre co'ini quēaquēna, sihua'ja'quēre cuasayē. ²⁰ Timoteoje pa'ire peoyē, yequēre. Yē'ē cuasayeje cuasaquē mēsarute oi, mēsaru de'oye pa'iyere caquē yo'oquēre. ²¹ Jaje pa'ina, yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'e cuasajē yo'ocohua'ipi pa'iyē, mai Ējaē Jesu-cristo yēyere yo'oma'cohua'ipi. ²² Jaje pa'iquēta'are tsoe mēsarupi ñahuē, Timoteo yē'ē Maija'quē coca quēa maca, mamaquē pēca ja'quēre cōcaiyeje pa'ye yo'oquēna. ²³ Jaje pa'ina, yē'ē yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jējo saosi'i, mēsarute ñaja'quēre. ²⁴ Mai Ējaēpi cōcaina, yē'ēje mēsarute de'hue esa sani ñaja'quē a'ē, cuasayē.

²⁵ Cui'ne yeque ai jerepa de'o'ji, cuasahuē, Maija'quē do'iquē Epafroditoni jējo saoyepi. Yē'ē ja're co'amaña nequēni yē'ē ja're te'e sañope yo'oquēni, mēsaru yē'ēre cōcaija'quēre cajē jējo daosiquēni cui'naēni jējo saoja'quē a'ē, cuasayē. ²⁶ Cui'ne ije mēsarute si'ahua'ire ñañe yēji, ai co'a ju'i pa'iji, ju'iji asasicohua'ini ña huasosi'i caquē. ²⁷ Ju'ire paquēna, asahuē, mēsaru. Tirepa juni huesēra'pi, Maija'quēpi teaye ai yo'oquēna, oi jujupi. Ise'ere cuasaquē yo'oye papi, yē'ē cosiquē ai yo'oquēpi ai jerepa oima'quēni caquē, jaje yo'opi. ²⁸ Jaje pa'ina, jaēni esa jējo saoyē, mēsarupi tījupē huajēquēre ñajē sihuajēna, yē'ēje oima'ē pasi'i caquē. ²⁹ Sihua'jē ite pēpajē'ē, mai Ējaē do'ire. Jaje cui'ne si'anē yecohua'ireje sihuajē oijē de'oye yo'ojē'ē, ije pa'iohua'ire. ³⁰ Jaje pa'ina, mēsaru yē'ēre necani tī'añe peoyere necasi'i caquē yo'oquē tī jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

3

Nuñerepa Pa'iyē

¹ Yure cato Maija'quē do'ijē, mai Ējaēni sihuajē pa'ijē'ē, yē'ē ja'nē mēsarute toy-ase'ere toya cotoje, jōsa te'ere toyaye ñeñe paji, coa ai jerepa ja cato mēsarute de'oye ocue pa'i maca pa'iyere cōcaiye a'ē cuasaquē toyayē. ² De'hua ñajē pa'ijē'ē, jo'ya yaije pa'iohua'ire, co'aye yo'ocohua'ire, ca'ni tēacohua'ire. ³ Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quēre sejē, cui'ne Cristo Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni tēase'eje pa'iohua'irepa pa'iyē, capē neñepi tī'añe a'ē cuasama'cohua'ipi. ⁴ Yecohua'i capē nese'ena quēcojē pa'iyē ai jerepa yē'ē cato quēcoquē pa'iyē paquēta'a. Jana quēcomalē pa'iyē, ñajē'ē.

⁵ Yē'ē cato ocho mu'seña coasiquē pa'i maca cuiri ca'nihuē tēa cuañoahuē. Jaje pa'ina, judío paire pa'ē, Benjamín, tēcapē aquē a'ē, hebreo pai mamaquē a'ē, judío pai cuañeñepi yē'ēre fariseore hue'yosiquē paē'ē. ⁶ Jaje pa'ipi Jesure sehuocohua'ire coyere ēsequē ai jōsa yo'oquēpi, si'aye cuañese'e caye de'oye sehuoquēpi, yecohua'i mañaje tī sañope tayoquē api ca tī'añe peoquērepa paē'ē. ⁷ Jaje pa'iquēta'are Cristo do'ipi yure cato tī do'i peoye ñañē, ja'nē yē'ē itire pa'ē cuasase'ere. ⁸ Jaje pa'ina, yē'ē Ējaē Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquē cōni ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'ye tsioni pasi'i caquē si'aye coa co'aye ñañē, nejose'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere yo'oquē nuñerepa pa'iquē pasi'i caquē yo'oma'ē pa'iyē. Coa ai jerepa Cristore ire pare cuasacohua'ire Maija'quē nuñerepa pa'iyē isiyere pasi'i caquē pa'iyē. ¹⁰ Yē'ē cato Cristo pa'iyere asa tī'añere yēyē, i ju'isiquēpi huēisi tutupi yē'ēni pa'ina, asayere yēyē. Cui'ne i ai yo'ose'e ayere yo'oye yēyē. Ije pa'i pa'iyere yēyē, paire oi ju'ise'ena tī'aquē. ¹¹ Pai ju'isicohua'i huēni pa'iyere tī'asi'i caquē yo'oyē.

Tī'añu'u, Cajē Yo'oye

¹² De'oquērepa pa'iyē si'aye tī'ama'quēpi tī'asi'i caquē yo'oyē jare pajaquē caquē Cristo Jesupi yē'ēre du'ru tī'ani paquēpi. ¹³ Yē'ē cato Maija'quē do'ijē, ja pa'iyē ja yē'ta'a tī'ama'quē a'ē, tī'asi'i caquē yo'oquēta'a. Jaje pa'ina, tī'asi'i caquē jeteyo'je nēañere

huanëyei jeto iti seña hue'ña pa'iyere tutu yo'oyë. ¹⁴ Yo'oquë Cristo Jesús ja're tsioni pa'i do'ire Diusu ma'tëmopi soi hue'ñana i coa isiyere paja'quëpi yo'oyë.

¹⁵ Si'aohua'i Maija'quë pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasaye pa'iji. Mësarupi te'e cuasama'pë yequere a'ri maña tiñe cuasaye pa'ito Maija'quëpi iño sëtöja'quë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are te'e cuasayepi te'e nëiñepi pañu'u mai ti'ase'e cato.

¹⁷ Maija'quë do'ijë, yë'e yo'o iñose'ere pe'tejë'e. Cui'ne ñajë'e, yëquë mësarute ye'yase'eje pa'iyere pa'icohua'ireje.

¹⁸ De'huarepa mësarute cayë: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pai pa'iyë caquë. Yureje ja yë'ta'api co mea maña se oni toquë cayë: ¹⁹ Jaohua'i cato coa nejo cuañoja'cohua'ipi pa'iyë. Iohua'i diusu cato etapë a'ë, cui'ne iohua'ire huajëya'ye nëti'ñe pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mai cato ma'tëmo pai a'ë. Jaje pa'ina, utejë pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús maire huasoquë daija'quë api cajë. ²¹ Ipi mai capë ju'ico pa'isicore i capë de'ocore paje pa'iore necaija'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

4

Si'anë Sihujë Pa'ijë'e, Mai Ëjaëni Cuasajë.

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'e yëcohua'i, yë'e oicohua'i, yë'e ña ëa ju'icohua'i mësarü a'ë, yë'e sihuaye, cui'ne yë'e isi cuañoja'a maroje pa'iohua'i. Jaje pa'iyë sëtë ocue pa'i macarepa mai Ëjaëre tuijë pa'ijë'e.

² Evodiare cui'ne Síntiquere señë, sa'ñe yo'ojë cayere jeoni mai Ëjaë tsecohua'i sëtë te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë. ³ Jaje pa'ina, më'ere señë, yë'e yo'oyeje pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaohua'ire Maija'quë do'ijëre cöcאיjaquë caquë. Huaso coca yë'e quëaquëna, jaohua'i yë'ere de'oyerepa cöcaisicohua'i a'ë, Clemente ja're cöni, cui'ne yecohua'i yë'ere cöcaicohua'i ja're cöni. Jaje pa'ina, iohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi pa'iji.

⁴ Si'anë mai Ëjaëni sihuajë'e. Tijupë cayë, sihuajë'e, ini. ⁵ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarute de'o paire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojë de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'e. Mai Ëjaë ja'yere pa'iji.

⁶ Si'aye tëtë saitoje co'a ju'ijë oima'pë pa'ijë'e. Coa ai jerepa Maija'quëni sejë de'oji cajë pëpajë si'aye mësarü yëyere iñojë'e, Maija'quëna, ite se maca. ⁷ Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute i jo'cua de'oye pa'iyere isija'quë api, mai asa ti'añe peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi mësarü joña cui'ne mësarü cuasajë pa'iyë de'oye ñacasipi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajë'e

⁸ Tëjiyerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'e, yecohua'ipi Ëjaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, dëoye ca cuañoñere. Si'aye de'oyere cuasajë'e, yecohua'i sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'e ye'yase'ere, yë'e mësarute quëase'ere, yë'e caquëna, asase'ere cui'ne yë'e yo'oquëna, ñase'ere jare yo'ojë'e. Jaje yo'ojëna, Diusu jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësarü ja're cöni pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablöre Cöcaiye

¹⁰ Ai sihuayë, mai Ëjaëre, mësarü yë'ere cuasa huëo cose'ere caquë. Cama'e pa'iyë, yë'ere huanëyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'e cato cayë, yo'o ti'añepi peoquëna, cöcaiye yëjëta'a pasicohua'ipi cöcai huëohuë caquë. ¹¹ Cama'e pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'e cato yë'e payere sihuaquë pa'iyere ye'yesiquë a'ë. ¹² Co'amaña peoquëna, pa'iyere jaiye co'amaña payere timësiquë pa'iyere, ai ëa ju'iñere, tëtë saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'iyere, coa si'aye tëtë sai ye'yesiquë a'ë. ¹³ Jaje

pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne ti'añe payë, Cristo tutupi cöcaina. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarupi de'oye yo'ojë yë'ëre cöcaë'ë, ai yo'oquëna, mësaru co'amañapi.

¹⁵ Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca mësaru Filipos acohua'ipi yë'ëre cöcaë'ë, mësaru isiyepi. Yequë hue'ña sehuocohua'i cato cöcaiye pahüë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e. ¹⁶ Ja yë'ta'a yë'ë Tesalónicare pa'ina, mësaru cayaye jëjo saohuë, curiquë, yë'ëre jopo caraye cöcai ja'ñere. ¹⁷ Coa mësaru isijëna, payese'e co'ema'ë pa'iyë. Coa ai jerepa mësaruje iti cöcaiye ayepi nese'ere, quëise'eje pa'yere pajajë caquë co'ecaiyë. ¹⁸ Si'aye imahuë, mësaru isiye. Caraye peoji, yure ai payë. Mësaru Epafrodito ja're jëjo daose'ena cöni jerepa payë. Mësaru jëjo daose'e, cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyeje pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyeje pa'ye a'ë, Maija'quë sihuaquë ña'ne a'ë. ¹⁹ Yë'ë Diusupi mësarute si'aye caraye isija'quë api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payeje pa'ye isisipi. ²⁰ Je'nëna de'oquëre pani Diusu. Maija'quërepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²¹ Si'aohua'ire pëpacajë'ë, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'i de'osicohua'ire. Cui'ne iño yë'ë ja're pa'icohua'ije Maija'quë do'ijë mësarute pëpa saoyë. ²² Si'aohua'i iño pa'icohua'i Maija'quëre pacacaicohua'ipi cui'ne romano pai ëjaë huë'e acohua'ije jaohua'ipi airepa cajë pëpa saoyë, mësarute.

²³ Mai Ejaë Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quë. Jaje pa'ija'quë.

COLOSENSES

Pëpayë

¹ Yë'e Pablopi Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquëpi, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're conì, ² iye toya ja'hua Cristore asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi ì coa isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Secacaiye

³ Si'anë mësaruni cajë secacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna de'oji cajë. ⁴ Mësaru Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi. Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'iyere quëajëna, asa do'ire pajë señë. ⁵ Jaje mësaru cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmöre pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësaru ti'ahuë, nuñerepa huaso cocare quëajëna, asasi do'ipi. ⁶ Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a hue'ña quëiona, tëayë. Mësaru Maija'quë oiyere asani iye oiye nuñere pa'ë cajë asasi maca mësarute yo'ose'eje pa'ye yequë paireje yo'oji. ⁷ Iye cocare pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi ye'yapi, yëquë ja're co'amaña nesiquëpi cui'ne mësaru Cristore necaiquëre pare ñaquëpi. ⁸ Jaëpi dani yëquëre quëapi, mësaru pa'iyë cui'ne mësaru joñoapi sa'ñe oijë pa'iyere.

⁹ Mësaru pa'iyë quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësarute jeoma'pë Maija'quëre secacaiyë, ipi si'aye ì yëye, joyo pa'iyë ta'ñe asaye isiquëna asajë pa'ijajë cajë. ¹⁰ Jaje asa ti'acohua'i pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e quëiñeje pa'ye yo'ojë, Èjaë tsecohua'i sëtë ì sihuaquë ñañere yo'ojë, cui'ne ai jerepa Maija'quë pa'iyere asa ti'ajë pa'ijë'ë cajë. ¹¹ Jaje pa'ina, cui'ne señë, ìte, mësarute ì de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jaje necaina, tutu isi cuañosicohua'i pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë sihuajë si'aye quëco ti'ajajë cajë. ¹² Jaje quëco ti'acohua'i pa'ijë yureta'a Maija'quëre sihuajë pëpaja'cohua'i a'ë, ì tsecohua'ire isi co'amaña ayere conì mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre. ¹³⁻¹⁴ Maija'quëpi maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pacohua'ini etoni mai tayose'ere tsie do'ipi sai de'huacani ì oiquërepa ì mamaquë cuañe te'tena ñopi.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajehua'i Pa'iyë

¹⁵ Maija'quë ña cuañoma'quëpi ì mamaquëja'a tiña ña cuañoque daji'i. Ì mamaquë cato si'aye peo'në aquëre papi. ¹⁶ Jaë ja're conì Maija'quë si'aye iye yeja pa'iyë cui'ne ma'tëmo pa'iyë de'huapi, mai ña ti'a ma'ñe, cui'ne mai ñañe de'huapi. Jaje cui'ne si'aye cuañeñere, meñe cuañe tutu payere, èjaë pa'iyere, jo'ya ne tutu payere Cristo ja're conì de'huapi, ì tse pa'i ja'ñere. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristo cato si'a co'amaña peo'në du'ru pa'isiquë api. Jaje pa'ipi ipi ñacaina, ì tutupi si'aye de'oye iti pa'i macare pa'iji. ¹⁸ Cui'ne yequeje Cristo cato sehuosicohua'i siopë api. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iyë isiquëpi du'ru pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pasi'i caquë ju'iñeje juni huëji'i. ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihuapi, si'aye ì pa'iyepi Cristore pa'ina. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajehua'i de'osi'i cuasapi, ma'tëmo acohua'ijë pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'i do'ija'a cajehua'ire de'huapi.

²¹ Ja'në mësaru joñoapi co'aye cuasajë yo'o do'ire Maija'quë sañope yo'ocohua'ipi ti'ohua'i paë'ë, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quë cajehua'i de'ohuë, ²² Cristo ai yo'oquë jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi mësarupi ì ña hue'ñare pana ina isicohua'ipi ti si'si te'ña peocohua'ipi pa'ijëna, pasi'i caquë. ²³ Ja ñaquë payere ti'añere cajë mai utejë pa'iyere, huaso coca mësaru asase'ere ti hua saima'pë, Maija'quë pa'ire paji cuasayere

ocue pa'i macarepa cuasajë tuiye pa'iji. Iye cocare si'a hue'ña quëacaiyë, yë'ë Pabloje jare quëacaiquë pa'iyë.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

²⁴ Cristo i capë acohua'ire oi ai yo'ose'e carayere, yë'ë capëpi mësaruni caquë ai yo'oquë ne saocai yure cato ai sihuayë. ²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ë sehuosicohua'ire necaija'quëre nepi. Neina, i cuae neose'eje pa'ye mësaruni de'oye pa'i ja'ñere caquë si'aye i coca quëacaiquë pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, tose hue'ña ometëcana yahuese'e pai asa ma'ñe pa'ise'ere yureta'a i tsecohua'ina iñose'ere jare quëayë. ²⁷ Maija'quëpi yë judío pai peocohua'ina, iye pai asa ma'ñe yahuese'ere de'oyere pare iñopi. Ja cato Cristopi mësaruni pa'iyë a'ë. Jaë api, mësaruni utejë pa'iquë de'oquërepa.

²⁸ Yëquëpi Cristo ayere quëayë. Si'aohua'ire de'oyerepa asa ti'ajajë cajë ye'yajë cui'ne yëhuoyë. Jaje yo'ojëna, Cristona tsiosicohua'ipi de'oyerepa pai ñape ai de'osicohua'i pa'ijajë cajë. ²⁹ Jare caquë yë'ë, si'a tuturepa yo'oquë neñë, Cristo cuae tutu yë'ëre isiyepi.

2

¹ Yë'ë cato yëyë, mësaruni yë'ë mësarute caquë jëayerepa yo'oyere cui'ne Laodicea acohua'ire caquë yo'oyere cui'ne si'ahua'ire yë'ëre ñama'cohua'ire caquë yo'oyere asayere. ² Jaje pa'ina, mësaruni cui'ne jaohua'ipi coní joña quëcoyere pajajë caquë yo'oyë, sa'ñe oiyena tsiosicohua'ipi pa'iji cuasacohua'ipi. Diusu pa'iyë cui'ne Jesucristo pa'iyë yahuese'ere asa ti'ajajë caquë yo'oyë. ³ Jaë api, si'aye ta'ñe cuasaye, cui'ne asa ti'añe paquërepa. ⁴ Jaje cayë, mësarute, asa ëaye ta'ñe ca cocapi yecohua'ije cosojë nema'pë pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi mësaruni ja're coní pa'ima'ë panije, mësaruni ja're coní pa'iyë, yë'ë joyopi. Jaje pa'ina, sihuaquë ñañë, mësaruni, cui'na hue'ña yo'oma'pë pa'iyena Cristo pa'iji cuasayere ocue pa'i macarepa pa'iyere.

Cristo Ja're Huajë Pa'iyë

⁶ Ejaë Jesucristore mësaruni yëjë pa'iji cuasajë sehuose'eje pa'ye cui'ne ina tsiosicohua'ipi pa'iji cuasajë pa'ijë'ë. ⁷ Ina jëayerepa, pa'ire paji cuasayepi tsita mesicohua'ipi ocue pa'i macarepa i ja're pa'ijë'ë. Mësaruni ye'yese'eje pa'ye Maija'quëre si'anë de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

⁸ De'hua ñajë'ë, yo'ojë jo'ya ne cuaeñoñe, aiohua'i ye'yase'ena, pai cuasayena, iye yeja pai yo'oyena. Ja cato cosoye a'ë, cui'ne do'i peoye a'ë. Ja cato Cristo yo'o ma'ñe a'ë.

⁹ Ñajë'ë, si'aye, Maija'quë ayepi Cristoni pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaruni Maija'quë pa'iyepi timësicohua'i carajaima'cohua'ipi pa'iyë, Cristona tsioni pa'i do'ire. Jaë cato si'aye mëñe Ejaë api. Cui'ne si'aye mëñe cuaeñequë api. ¹¹ Cui'ne i ja're mësaruni tsioni pa'i do'ire, noni tsinëna co'acohua'i pa'iyere huaso cuaeñoñuë, cui'ni ca'ni tëayeje pa'ye mësarute yo'oquëna. Pai jëñapi capëna tëayeje pa'yepi neñe papi, mësarute. ¹² Cui'ne mësaruni Maija'quë tutupi ju'isiquëre huëopi cuasajë sehuo do'ire mësaruni oco do cuaeño maca Cristo ja're ta cuaeñoñuë. Ta cuaeñosicohua'ipi cui'ne i ja're coní huëo cuaeñoñuë, ju'isicohua'ipi. ¹³ Ja'në mësaruni tayo yo'ocohua'ipi, cui'ne ca'ni tëa cuaeñoñuë, ju'isicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi Cristo do'ija'a mësarute i ja're coní pa'iyë necaji'i. Necai si'aye tayo yo'ose'ere sai de'huacaji'i, Cristo do'ipi. ¹⁴ Mai co'aye yo'o do'ire, jare maipi sañe pa'ise'ere Maija'quëpi cruzuna que jëopi, maire sañope toya neose'ere peo hue'ñarepa nejoquë. ¹⁵ Jaje yo'oquë Cristo cruzna ju'ise'epi si'aye ëja pa'ise'ere cui'ne maire meñe cuaeñecohua'i tutu pa'ise'ere meñe quëco huesëpi, si'ahua'i ña hue'ñare pana.

Ma'tëmo Co'amañare Co'ejë'ë

¹⁶ Jaje pa'iyë sëtë yecohua'ije mësarute nuñe yo'oma'cohua'i a'ë, cama'pë pa'ijajë mësaruni añere, panita'a ucuyere panita'a fiesta mu'señare, ñañëja'a sëayere, panita'a

pëa huajë mu'se ayere. ¹⁷ Si'aye iye cato, itirepa dai ja'ñe pa'ina, pai to'oujê pa'ye a'ë. Ja itirepa cato Cristo a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësarute isija'a co'amañare nejocajë teaye pa'iohua'i ña cuañocohua'ipi cui'ne huiñaohua'ire secohua'ipi, mësarupi iohua'i yo'oyena ñajë sehuojëna. Jaohua'i cato ti iohua'ije ña ma'ñere cui'ne paise'e huëojë cuasayere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi. ¹⁹ Jaohua'i cato Maija'quë cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë pai ñape te'ña te'e capëna tsioquë, aequë ai de'huaquë Cristona, iti siopëna tsioma'cohua'ipi yo'oyë.

²⁰ Mësaru Cristo ja're ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cuañe tutupi cuañequëna, pa'ie pañë, mësaru. ¿Jaje pa'quëta'are mësaru me yo'ojê ja yë'ta'a iye yeja pai yo'ojê pa'iyere pa'ijë, ²¹ iye yo'oma'pë, aïñe pajë'ë, iye, cui'ne iyere tseama'ë, më'ë jëtëpi caye'ni? ²² Si'aye jaje caye cato, pai cuañejë ye'yaye a'ë, si'aye ja co'amaña cato iti yo'o macana cara ja'ñe a'ë. ²³ Nuñerepa cayë, ja teaye pa'iohua'i pa'ijë cui'ne capë ai jëaye cuañejë yo'oye ai ta'ñe yo'oyerepa ña cuañoji, Maija'quëre ti'añu'u cajë yo'oye. Jaje pa'iquëta'are mai capë yëyere sañope yo'oyere co'ai ma'ñe a'ë.

3

¹ Mësaru Cristo ja're huëisicohua'i sête ma'tëmo co'amañare co'ejë'ë, Maija'quë ëja të'huire Cristo ñu'i hue'ña ayere. ² Ma'tëmo ayere ai yëjê pa'ijë'ë, iye yeja co'amañare cuasama'pë. ³ Mësaru cato, tsoe Cristo ja're coní ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësaru pa'ie yure Cristo ja're Maija'quëna yahuese'epi pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Cristo mësaru pa'iyepi ñai co maca mësaruje i de'oyere pare timësicohua'ipi ñaija'cohua'i a'ë, i ja're coní.

Tsoe Pa'ie Cui'ne Huajëye Pa'ie

⁵ Jaje pa'ie sête si'aye mësaru iye yeja aye yëyere ne huea saojë'ë: yequë nomiore, panita'a yequë ëmëre yo'oyere, ëa ña huesëyere, si'sire yëyere, co'amaña ai tsi'so timëñe cuasayere. Ja cato de'huasi diasure señeje pa'ye a'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'ire Maija'quë pëi nejoñepi daija'coa, ite de'oye sehuocaima'cohua'ire.

⁷ Ja'në mësaruje jare yo'ojê pa'ahuë'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure mësarupi si'aye iyere jecojë'ë, pëtire, ëa ña huesëyere, co'ayere yecohua'ire tea ju'ijë tutu cayere, cui'ne mësaru yë'opopi si'si coca cayere. ⁹ Ja'në pa'ise'ere jëisicohua'i sête, yure yecohua'ire cosoye pajë'ë. ¹⁰ Huajë pa'iyena, suñasicohua'ire ja pa'iyepi si'a mu'señapi ponaquë saiji, maire de'huasiquëje pa'iohua'i pa'iyena ite de'oyerepa asa ti'a macaja'a, yo'o tëjiyere caquë.

¹¹ Jaje pa'ina, huajë pa'ie pacohua'ire cato peoji, griego pai a'ë, judío pai a'ë, caye peoyë, ca'ni tëacohua'i, tëama'cohua'i, jo'yaohua'i cui'ne jo'ya ne cuañoma'cohua'i. Coa si'a pai te'e pai pa'iyë, Cristo tsecohua'i, ipi si'aohua'ire pa'i do'ire. ¹² Maija'quëpi mësarute ai oi sahuani i pai pa'ijajë caquë soipi. Jaje pa'ie sête paire teaye ñani oiyena, de'oye necaiyere pana, ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'i pa'iyena, a'jicohua'i pa'iyena, cui'ne yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, suñasicohua'irepa pa'ijë'ë. ¹³ Co'aji, quëco jujahuë caye peoyerepa. Sa'ñe de'oye yo'ojê pa'ijë'ë. Cajepi sañope yo'ose'e paquë pa'ito, i co'aye yo'ose'ere oni yejejë'ë, Ëjaërepa mësarute oi sai de'huacaise'eje pa'ye. ¹⁴ Paire oiyena suñasicohua'irepa pa'ijë'ë, ja oiyepi de'oyerepa. Te'ije pa'iohua'i tsioni pa'ie pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute, Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mësaru joña de'oye cuajaquë caquë Maija'quëpi soini te'e capë acohua'ire nepi. Jare de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, si'anë Cristo cocapi mësaru joyo timëse'erepa pa'ijaquë. Pa'ina, yecohua'ire ye'yajë cui'ne yëhuojë'ë, tañe pa'i cocare papi. Mësaru joyore papi i necaise'ere pëpajë sihuajë jëjëjë'ë, tsoe toyase'epi, yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi. ¹⁷ Cui'ne coa si'aye mësaru caye panita'a yo'oye pa'ito, mai Ëjaë Jesucristore necaiyë cuasajë Jesús do'ija'a Maija'quëre de'oji cajë pëpajë'ë.

Huejasicohua'i Pa'ie

¹⁸ Nējohua'i mēsarū ējēohua'ire ējaohua'ire cuasajē de'oye yo'ojē pa'ijē'ē, ja'ē, Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojē pa'ie. ¹⁹ Cui'ne mēsarū ējēohua'ijē mēsarū nējohua'ire oijē pajē'ē, co'arepa jēaye tutu caye peoyerepa. ²⁰ Mamajē mēsarujē si'aye mēsarū ja'quēohua'i caye de'oye sehuocaijē'ē, ja'ē, Maija'quē sihuaquē ñañe. ²¹ Ja'quēohua'i mēsarujē mēsarū mamajēre de'oye oijē ye'yajē'ē, jerepa de'oye yo'oye yēja'cohua'ire, tea ju'ĩñeje yo'ojēna, co'a de'ojē. ²² Ējaohua'ire pacohua'i, jo'yaohua'i maña mēsarujē mēsarū ējaohua'ire de'oye sehuocaijē nejē'ē. Iohua'i ña macase'e iohua'ini de'oye iñoñu'u cajē yo'oma'pē. Coa ai jerepa nuñerepa cuasa joyopi ējaēre pare pa do'ire yo'ojē'ē. ²³ Jaje pa'ina, paini necaiyē cuasaye peoyerepa co'amaña nejē'ē sihuajē, Ējaē Jesure necaiyeje pa'ye cuasajē. ²⁴ Jaje pa'ina, mēsarū nuñerepa Ējaēni Cristore necaisi do'ire, i mēsarute i paye ayere isija'quē api, nesi do'ire. Jare mēsarū tsoe asajē yo'oyē. ²⁵ Jaje pa'iquēta'are, co'aye yo'oquē cato, jare i co'aye yo'ose'eje pa'ye sai cuañoja'quē api. Jaje pa'ina, Maija'quēre cato peoji iquēse'ere de'oye yo'ocasi'i cayeje.

4

¹ Mēsarujē ējaohua'i, ma'tēmore mēsarū yo'ose'e caji'quēre mēsarū Ējaēre pare paye sēte jare cuasajē mēsarute necaicohua'ire de'oye nuñerepa yo'ojē'ē.

² Sētasicohua'ipi pa'ijē si'anēpi Maija'quēre sejē de'oji cajē ite pēpajē pa'ijē'ē. ³ Cui'ne yēquēreje sēcacaijē'ē, mai Ējaēpi i coca quēaja'a sa'ro hui'yocaijaquēre, yahuesi cocare Cristo ayere cajē quēaja'quēre, ja cocare yē'ē quēaquē pa'i do'ire tseā cuañosiquē pa'iquē.

⁴ Sejē'ē, cui'ne yē'ē i coca quēa maca tiñarepa asaye quēa ja'ñere.

⁵ Sehuoma'cohua'i ja're pa'ini ñare pajē pa'ijē'ē, si'anē de'oyese'e yo'ojē. ⁶ Jaje pa'ina, mēsarū coca cayepi saija'ĩñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquē cui'ne iohua'i seni asañu'u cajē señere. Pa'i ñapere de'oyerepa quēajē sehuocaicohua'i pa'ijē'ē.

Pēpa Tējiye

⁷ Yēquē oiquērepa Tíquico nuñerepa Maija'quē do'iquēpi, yē'ē ja're de'oyerepa mai Ējaē co'amaña necaiquēpi, mēsarute yē'ē yo'oquē pa'ie quēaja'quē api. ⁸ Jaje pa'ina, mēsarute yēquē pa'ie quēaquē cui'ne Maija'quēre jerepa yējē quēaja'quēni mēsarū quē'rona jējo saoyē. ⁹ Cui'ne i ja're conī saiji, yēquē oiquērepa, nuñe pa'iquērepa, Maija'quē do'iquē Onésimoje mēsarū aquēje. Jaohua'ipi quēaja'cohua'i a'ē, iño tēto saijē pa'ie.

¹⁰ Aristarcopi yē'ē ja're tseā cuañosiquē pa'iquēpi mēsarute pēpa saoji, cui'ne Marcosje pēpaji, Bernabé mamaēje. Jaēpi mēsarū quē'rona saiquē pa'ito de'oye pēpani ñacaijē'ē, ite. ¹¹ Jesús yequē mami Justo hue'equēje pēpaji, mēsarute. Icohua'i a'ē, judío pa'i acohua'ipi sehuosicohua'ipi, Maija'quē cuāñe te'te ayere yē'ē ja're nesicohua'i, jaohua'ipi yē'ere sihua ēaye necaisicohua'i a'ē. ¹² Epafrasje mēsarute pēpaji, mai Ējaē Jesucristore necaiquēpi. Jaē cato mēsarū aquē api. Jaje pa'ina, mēsaruni cuasaquē si'anēpi Maija'quēre sēcacaiji, mēsarupi ocue pa'i macarepa pa'ijē Maija'quēna mēsarū pa'iyere isisicohua'ire papi i yēyere yo'ojajē caquē. ¹³ Yē'ēpi ñaquē a'ē, Epafras mēsarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquē Maija'quēre sei pa'ina, ñaquē. ¹⁴ Cui'ne Lucas yē'ē oiquē paire jujuquēpi cui'ne Demaspi conī mēsarute pēpayē.

¹⁵ Laodicea pa'icohua'ire, Maija'quē do'ijēre pēpacaijē'ē, cui'ne Ninfasreje pēpacaijē'ē, io huē'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje pēpacaijē'ē. ¹⁶ Mēsarupi iye toya ja'o ña tējini jējo saojē'ē, Laodicea sehuosicohua'ina, jaohua'ijē ñaja'cohua'ire. Cui'ne mēsarupi ñajē'ē, Laodiceapi yē'ē toya daose'e mēsarū quē'ro ti'aquēna. ¹⁷ Ñeje Arquipore cajē'ē: “Mē'ere mai Ējaē necaijaquē caquē cuāñe nēose'ere de'oyerepa yo'ojē'ē.”

¹⁸ Yē'ē Pablopī pēpaquē iye toya e'que yē'ē jētē carapēpi toyayē, huanēyema'pē pa'ijē'ē, yē'ē cosiquēpi pa'ie. Maija'quē oi ñacaiyepi mēsaruni pa'ijaquē.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cöcohua'i Toyaye

¹ Yë'ë Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cöni toyayë, iye toya ja'hua. Maija'quë do'ijëna, Tesalónica daripë pa'icohua'ina Maija'quëna tsioni cui'ne Jesucristo ja're pa'icohua'ina, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cöni coa isiyepe, de'oye pa'ijë'ë.

Tesalonicenses Pai Iñose'e

² Mësarute Maija'quë huasose'ere cuasajë si'anë Maija'quëre secacaiyë, de'oji cajë ite pëpayë. ³ Cui'ne mësarupi mai Ëjaë Jesucristopi si'aye ne ti'acaiye paji cuasajë ocue pa'i macarepa uteyepi cöcaina, si'aye yo'o jujama'pë ai yo'oye pa'itoje quëcohuë. Cui'ne Maija'quë pa'ire paji cuasayepi co'amaña nehuë. Cui'ne paire oiyepe pa'ina, yecohua'ire necaë'ë. Jare si'anë Maija'quë ña hue'ñana cuasajë se'ñë. ⁴ Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quëpi oi sahuani nesicohua'i a'ë cuasajë pa'iyë, yëquë. ⁵ Cui'ne yëquë mësarute huaso coca quëa maca coa pai yë'ose'e cajë quëaye pahuë. Mësarupi asayë, yëquë mësarupi de'oye pa'iyere cajë yo'ose'e, Maija'quë joyo tuture papi yo'ojë cui'ne nuñerepa itirepa cocare quëayë cajë quëase'e.

⁶ Quëajëna, mësarupi yëquë pa'iyere cui'ne Ëjaë pa'iyere ye'yehuë, Maija'quë coca asa do'ire ai yo'oye pa'itoje. Jaje pa'ina, mësarupi sihuajë asahuë, Jesús cocare Maija'quë joyopi sihuaye isiquëna. ⁷ Jaje yo'ojë mësarupi de'oye pani iñoñere ti'ahuë, si'a Macedonia cui'ne Acaya sehuosicohua'ire. ⁸ Mësarupi quë'ro huëose'epi mai Ëjaë coca jai saiji, coa si'a hue'ña. Jaje pa'ina, Macedoniase'e cui'ne Acayase'e ti'añe papi. Ai jerepa yequë hue'ñaje ti'api. Ti'aquëna, asayë, mësarupi Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere. Jaje pa'ina, yëquë mësarupi ayere cajë quëaye peoyë. ⁹ Jaje quëaye pajëna, iohua'ipi quëayë, yëquë mësarupi quë'ro do'i saisi maca mësarupi yëquëre de'oye pëpani, cui'ne pai de'huase'ere Maija'quë api cuasase'ere jëoni, Maija'quë huajëquëre pani sehuoni necai huëose'ere. ¹⁰ Cui'ne quëayë, Maija'quë mamaquëpi ju'isiquëni huëosiquëpi Ëjaë Jesucristo ma'tëmopi co'i coja'quë api cajë mësarupi utejë pa'iyere. Maire nejoñe daiye huasoquë api, Jesús.

2

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

¹ Maija'quë do'ijë, mësarupi tsoe asayë, yëquë mësarupi quë'ro do'i sainsi coa noni cu'iyë pase'e. ² Jaje pa'ina, mësarupi tsoe asayë, yëquë ja'në Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'i a'ë cajë josa yo'ojëna. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi cöcaina, quëcojë Maija'quë de'o coca quëahuë, mësarute, jaiye tutu sañope yo'oye pa'itoje. ³ Jaje pa'ina, yëquë yëhuojë soiye cato coa tayose'e peoji. Si'sije peoji. Cui'ne coa paini cosoñu'u cajë cayeje peoye a'ë. ⁴ Coa ai jerepa Maija'quëpi i de'o cocare quëaja'cohua'i a'ë caquë ñani sahuani nesicohua'ipi cayë. Paini de'oye yo'o iñoñu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quëre pani yëquë joña cuasaye ñaquëni cajë yo'oyë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cui'ne mësarupi pa'iyë, yëquë mësarute ëaye asa cuño cocapi cajë, cui'ne curire ti'añu'u cajë yo'oye pañe ñasicohua'i. ⁶ Paipi de'oye yëquëre cajajë cajë co'eye pahuë. Mësarupi panije yecohua'ipi Cristo jëjo daosicohua'i a'ë cajë yo'oye pa'iquëta'are pahuë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are coa ai jerepa mësarute oijë de'o pëca ja'co mamajëre ñacaio ai de'huayeje pa'ye yo'ohuë, mësarute. ⁸ Yëquë mësarute ai oë'ë. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quëaye yëye pahuë, cui'ne yëquë pa'iyere mësaruna isiye yëhuë, yëquë mësarute ai oi do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë, yëquë pa'iyere cuasajë, ñamiñapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuë. Ja yo'ose'e mësarupi asayë. Mësarupi acohua'ipi yëquëni cöcañu'u cajë ai yo'oma'cohua'ini cajë yëquëpi nehuë, Maija'quë coca quëa maca.

¹⁰ Mësarú cui'ne Maija'quë pa'iyë, yëquë nuñere papi si'si peoyepi, yecohua'ijë co'aye yo'oyë caye peoyere papi, yo'ojëna, ñasicohua'i. ¹¹ Cui'ne mësarupi asayë, yëquë mësarute pai ñapere jerepa yëjë yo'oye ne huëose'ere cui'ne oicohua'i pa'ijëna, ca yë'huase'ere pëca ja'quë mamajëre yo'oyejë pa'ye. ¹² Jaje yo'ojë cui'ne cuañehuë, mësarute Maija'quë sehuosicohua'irepa pa'iyere pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mësarute soipi, i cuañe te'tere, cui'ne i de'oyere pare i ja're coní paja'cohua'ire cahuë.

¹³ Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'ë cajë sehuohuë, mësarú. Pai quëaye a'ë cuasajë sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë cocare pare iye mësarú sehuose'e. Jaje pa'ina, mësarú sehuose'ere cuasajë Maija'quë de'oji cajë pëpajë señë. Maija'quë cocarepa sëte mësarute itipi yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire. ¹⁴ Mësarú Maija'quë coca sehuo do'ire ai yo'oyë, mësarú cajeohua'ipi sañope yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje iohua'i cajeohua'ipi sañope yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsecohua'ipi. Jaohua'ire yo'ose'eje pa'ye yo'oyë, mësaruteje. ¹⁵ Iye judío paipi Ëjaë Jesure huaë'ë, Maija'quë quëacaicohua'ire huaise'eje pa'ye, cui'ne yëquëreje pëijë eto sahuë. Maija'quë cui'ne si'aohua'ire sañope yo'oyë. ¹⁶ Jaje yo'ojë judío paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë quëayere. Jaje yo'ojë jero sa'na iohua'i co'aye yo'oyere mëoñë. Jaje yo'ojë pa'icohua'ire yureta'a, titapi, Maija'quë iohua'ire ai yo'oyepi sai ja'ñe.

Pablopi Yëji, Tijupë Sani Ñañe Tesalónica Pa'icohua'ire

¹⁷ Maija'quë do'ijë, mësarute jëoni so'ore pa'inije huanëyema'pë paë'ë. Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina. ¹⁸ Yë'ë Pablopi coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mësarú a'ë, Ëjaë Jesucristo dai maca yëquë sihua ja'ñe. ²⁰ Jaje pa'ijë'ë, mësarú a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3

¹ Mësarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë. Cuasani pëaquë ² Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë coca quëaquëre jëjo sahuë, jaëpi mësarute tutu isicai cui'ne mësarú Maija'quë pa'ire paji cuasayere jerepa paye necaijaquë caquë. ³ Necaina, mësarú acohua'ipi te'ijë ai yo'oye pa'itoje yo'o jujama'pë pa'ijajë caquë jëjo sahuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'iyë. ⁴ Iyere mësarute quëahuë, maire ai yo'oye pa'ija'coa cajë. Mësarú ja're yëquë pa'i maca, iti case'epi ai yo'oye ti'api, mësarú asase'eje pa'ye. ⁵ Jaje pa'ina, quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo sahuë, mësarú Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere seni asaja'quëre. Yequë huatipi co'aye yo'oyena ne taouna, yëquë mësarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo sahuë.

⁶ Yure Timoteo mësarú quë'ropi co'ini quëapi, mësarú de'oye Maija'quë pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mësarú yëquëre yëjë cuasajë pa'iyere. Cui'ne yëquë mësarute ña ëaquëna, pa'iyëje cui'ne mësarujë yëquëre ña ëaquëna, pa'iyë quëapi. ⁷ Maija'quë do'ijë, yëquë co'a ju'ijë cui'ne ai yo'ojë pa'icohua'ini, mësarú ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë. ⁸ Mësarú jaje Ëjaëre ocue pa'i macarepa tuiyere asarena, yëquëre huajë pa'i huëose'eje pa'yerepa nëiji. ⁹ Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajë pëpaye'ni mësarú necaiyere ai sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa pani Maija'quë ña hue'ñana? ¹⁰ Mu'sëñapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señë, jëjo saojë'ë cajë, mësarute sani ñajë mësarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne ti'acañu'u cajë.

¹¹ Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cocaijaquë yëquë mësarú quë'ro do'i sai ja'ñe. ¹² Jare ipi mësarute paire oiye cui'ne sa'ñe ai oijë pa'iyë necaijaquë, yëquë mësarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire. ¹³ Jare ipi mësarute, mësarú joñoana ocue pa'i macarepa

cuasajë pa'iyë nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, co'aye yo'o do'i peocohua'ire papi, Maija'quë Diusu ña hue'ñana, mai Ëjaë Jesucristo i tsecohua'i de'ocohua'irepa ja're dai maca.

4

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'iyë

¹ De'oji, jaje pa'iyë sête Maija'quë do'ijë, Mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañejë señë, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë ye'yase'ere jerepa yo'ojë pa'ijajë cajë. Tsoe mësarupi jaje pa'iyë.

² Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai Ëjaë cuañe tutupi yëquë ye'yajë quëase'e, mësarupi yo'o ja'ñere. ³ Maija'quë sihuaquë ñañe iye a'ë, i tsecohua'irepa pa'ijë yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pë pa'iyë a'ë. ⁴ Pai ñape nëjohua'ire pajë, de'oyerepa pa'ijë, iohua'ire ëjaohua'ire ñajë paye a'ë. ⁵ Maija'quë sehuoma'cohua'i yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, tëto saiperepa ëaye nëiñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa pa'i do'ire. Jaje pa'ina, ⁶ Maija'quë do'iquëre ti i paye josa yo'ocaima'pë pa'ijë'ë, iye yë'ë quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Ëjaëpi tuturepa saija'quë api, yëquë mësarute yo'o ma'ñe a'ë quëase'eje pa'ye. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë maire soima'ë paj'i, si'sire yo'ojë pa'ija'cohua'ini. Coa ai jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi. ⁸ Jaje pa'ina, iye ye'yayere paipi co'aye a'ë cajë asaye coecohua'i pani, pai iti ye'yacohua'ini coema'pë pa'iyë, Maija'quëni coeyë, mësarute i de'o joyo isisiquëni.

⁹ Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijë pa'iyë ye'yasi do'ire, Maija'quë do'ijëja'a sa'ñe oijë pa'iyë aye toyaye pañë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësarupi si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre Macedonia pa'icohua'ire oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are jero sa'na ai paire oiyepi mësarute pa'ijajë cajë cuañejë. ¹¹ Yecohua'ire josa yo'oma'pë de'oye pa'ijë'ë, mësarupi co'amañare pase'e nejë. Yëquë cuañese'eje mësarupi jëñapi nejë pa'ijë'ë. ¹² Jaje pa'ijëna, sehuoma'cohua'ijë mësarute ëjaohua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mësarute carayeje peoja'core.

Mai Ëjaë Dai Ja'ñe

¹³ Maija'quë do'ijë, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cuasacohua'ipi ai oiyë. Jaje pa'ina, mësarupi jaohua'i oiyëje ju'isicohua'ire ai oima'cohua'ini caquë, ju'isicohua'ire yo'oye quëasi'i. ¹⁴ Jesús ju'isiquëpi huëji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quëpi si'aohua'ire Jesure sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're coní daja'quë api.

¹⁵ Jaje pa'ina, cayë, mësarute mai Ëjaë ayere ye'yaye sête. Mai huajëcohua'i Ëjaë dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru tëto saiye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Jare ipi mai Ëjaë ma'tëmopi cuañequë yë'ore papi, tutu quë'ipi, cui'ne huiñaohua'i Ëjaërepa yë'opi, cui'ne Maija'quë duruhuëpi coní jui maca cajeja'quë api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru huëija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Huëtena, ja maca mai huajëcohua'ipi huëisicohua'i ja're coní mëijë peo de'otona, siri quë'rona sañope ti'aja'cohua'i a'ë, Ëjaëre pare. Ti'ani i ja're coní ti pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajë yo'o jujahuë cuasacohua'ire tutu isijë'ë, jerepa sihua'ijë yëjë yo'oja'cohua'ire.

5

¹ Iti daija'a mu'se cui'ne iti tëcahuë toyaye pañë, Maija'quë do'ijë. ² Tsoe mësarupi asayë, mai Ëjaë dai mu'se cato co'amaña imaquë ñami daiyeje pa'ye dasipi. ³ Pai de'oji jo'cua pa'ire payë, si'aye de'oji ca maca coa nejoñepi ti'asipi, jaohua'ire, nomio tsj coa huëocona, a'si huëoyeje pa'ye. Ja maca jëaye peoji. ⁴ Maija'quë do'ijë, mësarupi cato nea hue'ñare pa'ima'pë pa'iyë. Co'amaña ñaë yo'oquëna, ña quëquëyeje pa'ye mai Ëjaë da tita mu'se, ña quëquëye. ⁵ Si'aohua'i mësarupi mia hue'ña acohua'i a'ë, mu'se acohua'i a'ë. Ñami cui'ne

neañe acohua'i peoyë. ⁶ Jaje pa'ina, mai caññe peoji, yecohua'i yo'oyeje. Coa ai jerepa sëtasicohua'ipi nuñerepa pa'iyere ñajë pañu'u. ⁷ Jaje pa'ina, caicohua'i caññe, ñami. Cui'ne cono cuepecohua'i cuepeyë, ñami.

⁸ Jaje pa'iquëta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajë nuñere pare tayo ma'ñere pa'iyë pa'iji. Maija'quë pa'ire paji cuasayena cui'ne paire oiyna suñani, soldado i coti saihuë quëna cañapi suñani jëayeje pa'ye, cui'ne huaso tējisicohua'i pa'i ja'ñere uteyena, soldado quëna mapë puani jëayeje pa'ye jëañu'u. ⁹ Maija'quë nejoja'cohua'ini maire soima'ë paji'i. Coa ai jerepa mai Ëjaë Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë soipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, maipi i ja're cono ju'isicohua'i panije, cui'ne huajëcohua'i pa'inije pa'ijajë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, pai ñape yecohua'ire tutu isicaijë, yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'oye necaijë'ë. Noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte.

Pablo Yëhuose'e Sehuosicohua'ire

¹² De'oji, yure mësarute Maija'quë do'ijëre señë, mësaru ja're pa'ijë co'amaña nejë. Iyere yo'ojë'ë cajë, cui'ne yëhuojë, mai Ëjaë yëyeje yo'ojë mësarute sacohua'ire, mësarupi ëjaohua'ire ñaño pa'iji, caquë. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute iohua'i necai do'ire cuasajë ai oijë ëjaohua'ire ñajë pajë'ë. Pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë, jo'cua pa'ijë'ë.

¹⁴ Cui'ne Maija'quë do'ijë cuañeñë, mësarute, neñe josa coecohua'ire yëhuojë'ë, caquë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ire cōcailjë'ë, Jesús yo'oyere jerepa yëjë yo'oja'cohua'ire, cui'ne cōcailjë'ë, Maija'quëre cuasaye tutu peocohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajë dahuëre yo'ojë cōcailjë pa'ijë'ë.

¹⁵ De'hua ñajë pa'ijë'ë, te'ije yequëpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi saisi'i caquë yo'oma'ë pa'ijaquë, coa ai jerepa sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë, cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasajë'ë.

¹⁶ Si'anë sihuacohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ijë'ë. ¹⁸ Si'aye mësarute daiye Maija'quëna yëye a'ë. Jaje pa'ina, de'oji cajë Maija'quëre pëpajë'ë, Cristo Jesure sehuocohua'i sëte.

¹⁹ Toa yayoyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo pa'iyere. ²⁰ Cui'ne co-ecaima'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i caye pa'ito. ²¹ Asani si'aye nuñere pa'ni iti cajë neñani de'oyese'e de'huajë'ë. ²² Si'aye co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

²³ Jare ipi Maija'quëpi, jo'cua de'oye pa'iyë paquëpi, mësarute nuñerepa de'ocohua'ire necaijaquë, necani mësaru pa'iyë si'aye joyo, cuasaye cui'ne capë ti si'si te'te peocohua'ire pare ñacai pajaquë mai Ëjaë Jesucristo dai mu'sere caquë. ²⁴ Mësarute soisiquë ti tayoma'quë api. Jaje pa'ina, i case'eje pa'ye ne ti'aja'quë api.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Maija'quë do'ijë, yëquëre Maija'quëre secacailjë'ë.

²⁶ De'oye sihuayepi sihuajë, pëpacailjë'ë, si'a sehuosicohua'ire.

²⁷ Mai Ëjaë cuañequërepa do'ipi ca nëoñë, mësarute, iye toya ja'hua si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre ña asojë'ë caquë.

²⁸ Mai Ëjaë Jesucristopi mësaruna i coa necaiyepi yo'oquëna, pa'ijë'ë.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cöcohua'i Toya Cose'e

¹ Yë'ë Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cöni iye toya ja'hua Tesalónica daripë acohua'ina, Maija'quë Diusuna cui'ne mai Ëjaë Jesucristona tsiosicohua'ina toyayë. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë, cajë.

Maija'quë Co'ye Yo'ocohua'ire Sai De'huaye

³ Mësarü Maija'quëre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'oquëna, cui'ne paire oiyeipi jero sa'na ai jerepa oiye pa'ina, Maija'quëre si'anë mësaruni cuasajë Maija'quëre sejë de'oji cajë pëpayë. ⁴ Cui'ne mësarü yecohua'ipi jösa yo'ojëna, neñañere quëcojë Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere, yëquëpi sehuosicohua'i ja're cöni de'oyerepa yo'oye'ni cajë sihuayë, mësarü pa'iyere. ⁵ Iye yo'oyepi Maija'quë pai ñape yo'ose'ere ca de'huaquëpi nuñerepa yo'oyere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute de'ocohua'ire pare ëja de'huaji, i cuañe te'te cacaja'cohua'ire ja ai yo'o do'ipi.

⁶ Jaje pa'ina, nuñere pa'ë, mësarute, jösa yo'osicohua'ire Maija'quëpi ai yo'oyepi iohua'ire sañe. ⁷ Mësaruni ai yo'osicohua'ini pëa huajëyere isiquë, yëquë ja're cöni. Iye yo'oye cato pa'ija'coa, Ëjaë Jesús i huiñaohua'i tutu quë'iohua'i ja're cöni ma'tëmopi toa coro ne'su mëñeja'a ñai maca. ⁸ Ja maca Maija'quë pa'iyere asaye coesicohua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asaye coesicohua'ire si'sequë nejosi'quë daija'quë api. ⁹ Ja maca jaohua'i ti nejo cuañoja'cohua'i a'ë, Ëjaërepa cui'ne i de'o tuturepa peo hue'ñana, so'ona. ¹⁰ Jaje nejo cuañosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, mai Ëjaë Jesús i tsecohua'ire de'ocohua'ire pare nesi'quë dai maca, ite sehuocohua'i si'aohua'i ite ña quëquëjë de'oquëre pa'ni ca maca, cui'ne mësarujë te'e cöni sihuaja'cohua'i a'ë, yëquë quëajëna, sehuosicohua'ipi.

¹¹ Maija'quëpi mësarute de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë caquë soipi. Soisicohua'ipi jare ti'ajajë cajë si'anë Maija'quëre secacaiyë. Cui'ne i tutupi si'aye mësarü de'oye neñe yëjë cuasaye, cui'ne mësarü Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi co'amaña neñe cöcani ti'ajaquë cajë señe. ¹² Señe, cui'ne Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cuaño'se'e pa'ijaquë cajë mësarute de'oye necai do'ire, cui'ne mësarujë i do'ire de'oye ca cuañojajë cajë.

2

Ti Co'aquë

¹⁻² Mai Ëjaë dai ja'ñere cui'ne mai i ja're tsiojai ja'ñere asacohua'ipi, Ëjaë dai mu'se tsoe ti'api, yëquë toyase'e a'ë cajëna, asani so'o dai cocare asani panita'a jaje Maija'quë iñopi cayena asani ai cuasa huesëma'pë pa'ijë'ë, cajë mësarute Maija'quë do'ijëre jaje cuasama'pë cayë. ³ Coso cuaño'ma'pë pa'ijë'ë. Ja yë'ta'a Ëjaë dai mu'se ti'ama'në du'ru macarepa cato Maija'quëre ai saño'pe yo'oyepi pa'ija'coa. Pa'ina, ne huesë hue'ña mamaquëre papi co'aquëre papi etaja'quë api, iye yejana. ⁴ Jaëpi ai jerepa pa'i a'ë caquë saño'pe yo'oja'quë api, si'aye Diusu mami hue'eyere panita'a pai señere. Jaje yo'oquë Maija'quëre se huë'ena cacani ja'runi yë'ë a'ë, Diusu caquë yo'oja'quë api.

⁵ Yë'ë iye ayere tsoe mësarute quëahuë, mësarü ja're pa'i maca, cuasajë'ë. ⁶ Yure mësarupi tsoe asayë, co'aquërepa eta mu'se ja ti'ama'ëna, i etaye ësequëre. ⁷ Jaje pa'iquëta'are tsoe yo'o huëose'epi pa'iji, co'ayererepa yo'o ja'ñe, yahuese'e pa'iyere, coa ite ësequë Maija'quë joyo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Ja maca tsoe co'aquëre papi pa'ija'quë api. ⁸ Pa'ina, Ëjaë Jesucristopi dai i yë'opo tutupi sëco hueaquë, i dai miañepi ite peo hue'ñarepa nejoja'quë api. ⁹ Iquë co'aquërepa cato Satanás cöcaiyepi yo'oquëpi daija'quë api, si'a huati tutu paquëpi, cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe co'a tutupi yo'o

iñoquëpi. ¹⁰ Ja tutupi yo'oquë nejo hue'ña saicohua'ire cosoja'quë api, nuñerepa cocare asani huaso cuañoni pa'ie coesicohua'ire. ¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë ësema'ë coa ñaji, jaohua'ire, nuñerepa cocare sehuoye coesicohua'ipi tayose'ere itire pa'ë cajë cosoyere sehuojajë caquë. ¹² Sehuoni co'ayese'e sihuacohua'ipi si'aohua'i nejosicohua'i pa'ijajë caquë.

Sahuasicohua'i Pa'ie

¹³ Maija'quë do'ijë, Ëjaë oicohua'irepa, Diusupi mësarute sahuani soipi, mësarupi nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocohua'ire necai do'ipi du'ru huasosicohua'i pa'ie ti'ajajë caquë. Jaje pa'ina, yëquë mësarut do'ire, si'anë Maija'quë de'oji cajë pëpaye pa'iji. ¹⁴ Jaje pa'ina, iyere caquë mësarute yëquë i huaso coca quëayeja'a soipi, mai Ëjaë Jesucristo de'oyerepa pajajë caquë.

¹⁵ Jaje pa'ie sête Maija'quë do'ijë, yëquë mësaruna ñajë ye'yase'ere, cui'ne yëquë toya saose'ere huanëyema'pë ocue pa'i macarepa tuijë'ë. ¹⁶ Mësarute Diusu, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi maire oi de'oye necaiquëpi, maire ti ca yë'huaye isisiquëpi, cui'ne de'oyere pare utejë pa'ie isisiquëpi, ¹⁷ jaëpi mësarut joñoana jerepa yëjë neñe isiquë, mësarute ocue pa'i macarepa ñacai paquëna, mësarut cayepi, cui'ne mësarut neñepi de'oyerepa pa'ijaquë.

3

Yëquëre Secacaijë'ë

¹ De'oji. Maija'quë do'ijë, yëquëre secacaijë'ë, iyere cuasajë, mai cocapi si'a hue'ña esa ti'auquëna, paipi sihuajë sehuo ja'ñere mësarut sehuose'eje pa'ye. ² Jai pai yecohua'i Maija'quë pa'iji cuasama'cohua'i pa'ie sête, secacaijë'ë, co'aye yo'oyena dahuëyesicohua'ipi josa yo'oye paja'cohua'ire, yëquëre. ³ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë i case'eje pa'ye yo'o ti'auquëre papi mësarute ocue pa'i macarepa paquë ñacaijaquë, co'aye mësarut neñe peoja'core. ⁴ Jaje pa'ina, cuasayë, mai Ëjaëpi cōcaina, nejë pa'icohua'ipi, yëquë cuañese'eje sehuojë neja'cohua'i a'ë, jeoñe peoyerepa. ⁵ Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi mësarute cōcaijaquë Diusu oiyeje pa'ye yecohua'ire oi ja'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quëcōcōhua'i pa'i ja'ñe.

Co'amaña Neñe

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañeñë, co'amaña neñe coe Maija'quë do'iquëpi yëquë ye'yase'eje pa'ye pa'ima'quëre tsiomapë pa'ijë'ë. ⁷ Tsoe mësarupi asayë, yëquë ye'yase'e tuicohua'i pa'ie. Yëquë mësarut quë'ro pa'i maca co'amaña nema'pë pa'ie pahüë. ⁸ Cui'ne aje do'i peoye aine pahüë. Saijë aë'ë, iti tse acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami cui'ne mu'se co'amaña nehuë, mësarut acohua'ini dëquëyeje pa'ye yo'oyere coejë. ⁹ Mësarupi yëquëre cōcayepa pa'iji cajë seña pa'iquëta'are, co'amañare nehuë, mësarupi yëquëna ye'yeni nejë pa'i ja'ñere cajë. ¹⁰ Yëquë ja yë'ta'a mësarut ja're pa'i maca ñeje ye'yahuë: co'amaña neñe coequë, aje aine pajaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are asayë, jaro mësarut quë'ro acohua'ipi ti co'amaña nema'pë coa pa'ijë, co'amaña necohua'i cayeje pa'ye yecohua'ire quëajë cu'iyë, cajëna. ¹² Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ëjaë Jesucristo cuañe tuture papi cuañeñë, co'amaña nejajë iohua'i nese'ere aija'cohua'i.

¹³ Maija'quë do'ijë, de'oye yo'oye jeoma'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Mësarut acohua'ipi yëquë cajë iye toya saose'ere sehuocaima'cohua'i pa'ito, ñani jaëpi paji cani ite tsioma'pë pa'ijë'ë, ite huajëya'ye nēja'core. ¹⁵ Jaje yo'ojëta'a ite mësarut pëiquëre pama'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa yo'jeire yëhuoyeje pa'ye yëhuojë'ë, ite.

Tëjiyerepa Case'e

¹⁶ De'oji, mai Ëjaëpi mësarut ja're pa'i, jo'cua pa'ie Ëjaëpi mësarute i pa'iyere isijaquë si'anëpi jajese'e.

¹⁷ Iye me cato yě'ě Pabłopi pëpaquë toyayë, yě'ě jětëpi, iye toya e'quena ñani yě'ě toya saocoa, cuasajajë caquë. Toya tēji hue'ña si'aye yě'ě toya saoye jaje toyaquë a'ë. ¹⁸ Mai Ėjaë Jesucristopi de'oye mësarute si'aohua'ire necaina, pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

¹ Yè'è Pablo, Jesucristo jèjo saokuë a'è, maire huasoquë Diusu cuañeñepi, cui'ne mai Ëjaë Jesucristo mai utejë pa'iquëpi. ² Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire yè'è mamaquë a'è, mē'è. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua toyayë, Timoteo mē'ère. Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cōni mē'ère de'oye necaijē, teaye ñani oiyere, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajē.

Tayo Ye'yase'ere De'hua ÑaÑe

³ Nuñerepa ye'yama'pë tayo ye'yacohua'ire mē'ëpi, jaje ye'yama'pë pa'ijajë caquë jaohua'ire yēhuojaquë cuasani Efeso daripēna pējē'è, cuañehuë, yè'è ja yē'ta'a Macedonia saima'nē. ⁴ Aipë coca cōcaiye paji, Maija'quë pa'ire paji cajë asa tī'añe. Jaje pa'ina, aipë coca cui'ne aïohua'i pa'ise'e co'ye ye'yama'pë pa'ijajë jaohua'i. Ja cato sa'ñe pēti coca caye a'è.

⁵ Yè'è cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'quë pa'iji nuñerepa asayepi, paï ñape yecohua'ire oijë pa'ijajë caquë cuañeñë, iye. ⁶ Iyere yecohua'i yo'oma'pë tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuë. ⁷ Jaje tayo saicohua'ipi paire Maija'quë coca ye'yacohua'i pañu'u, cajë. Yo'ojëta'a huesëyë, iohua'i cayeque. Cui'ne asa tī'ama'pë pa'iyë, iohua'i care payë cajë ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayë, cuasajë tayoyë.

⁸ Maija'quë Moisésre cuañese'e de'oye a'è, iti cayeje pa'ye ye'yato. Tayo ye'yatota'a co'aji. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'e de'oye yo'ojë pa'icohua'ini caquë pa'iyë paji. Cuañese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi, cuañese'ere sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne Maija'quëre Ëjaëre papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quëre tī'añu'u cajë yo'oyere cue'cucohua'ipi, ja'quëohua'ire huaicohua'ipi, paire huaicohua'ipi, ¹⁰ yëquë nomiore, pañita'a yeco emëre yo'ocohua'ipi, emëohua'ija'a sa'ñe yo'ocohua'ipi, paire tseani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne care payë cajë coa cosocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañese'e. ¹¹ Maija'quë de'oquëpi iye de'o cocare huaso cocare pare yè'ëpi quëacaijaquë caquë cuañe nēopi.

Maija'quë Teaye Ñani Cōcaise'e

¹² De'oji, caquë pēpayë, mai Ëjaë Jesucristore, i co'amaña yè'ëpi tayoma'ë nuñe neja'quë api, caquë tutu isiquë, ite necaiquëre nesiquëre. ¹³ Yè'è cato ja'në Jesure sañope caquë, sehuosicohua'ire tseaquë, cui'ne co'aye caquë yo'oquë pa'è. Pa'ina, sehuoma'quëpi huesëquë yo'oji cuasani Maija'quëpi yè'ère teaye ñani oi cōcaji'i. ¹⁴ Jaje yo'oni mai Ëjaëpi yè'ère jaiye de'oyere isipi, Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne paire oiyere Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijë, mai payere.

¹⁵ Nuñerepa caye a'è, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caquë iye yejana daise'ere, si'ahua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yè'ère ai jerepa co'aquëni huasopi. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yè'ère teaye ñani oi cōcaji'i. Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere iñosi'i caquë yè'ère huasopi. Jaje pa'ina, yure yè'è jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire iñoquë a'è, ti pa'iyë tī'aja'cohua'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, Ëjaërepa de'oquëre pani ti pani huesë Ëjaëre pani sihuajë pañu'u, jūni huesëma'quëni, païje ñama'quëni, cui'ne te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquë.

¹⁸ Maija'quëre quëacohua'ipi ai tsoe më'ë yo'o ja'ñere case'eje pa'ye de'oye yo'ojaquë caquë cuañeñë, Timoteo yë'ë mamaquë më'ëre. Jaje case'epi cōcaina, Maija'quë pa'ire paji cuasaquëni cui'ne de'oyerepa cuasaquëpi de'oyerepa yo'ojë'ë. ¹⁹ Yecohua'i iohua'i de'oye cuasajë pa'iye quëayere sehuocaïma'pë yo'ojë, iohua'i Maija'quë pa'ire paji cuasayere ne huesoni co'a de'ohuë. ²⁰ Jaje yo'ohuë, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje yo'osicohua'ini yë'ëpi Satanásna isihuë, co'aye cacohua'ipi Maija'quëre co'aye caye pañere ye'yejajë caquë.

2

Maija'quëre Señe Ye'yaye

¹ Iyere du'ru macarepa yo'ojë pa'ijë'ë caquë cuañeñë, si'aohua'ire iye yeja pa'icohua'ire secacaijë Maija'quë necaiyere de'oji cajë pëpayere, necaire pajë'ë cajë señere, ai teaye cajë señere. ² Cui'ne paire cuañecohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ireje secacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye josa yo'oma'pëna, sihuajë pa'iye cajë. ³⁻⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë maire huasoquëpi si'aohua'i huasosicohua'i pa'ijë i nuñerepa cocare asa ti'ajajë caquë yëquë sëte ai sihuaquë ñaji, mai secacaiye. ⁵ Te'i api, Maija'quë. Cui'ne te'i api, Jesucristo, pai de'osiquë, maire ti'ohua'i pa'isicohua'ini Maija'quë ja're cōni tsioye necaiquë. Yequë peoji. ⁶ Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire juni saicaji'i. Jaje yo'oquë iñopi, i oi necaiyere. Ja iñose'ere si'anë irepa pa'iye asaye pa'iji. ⁷ Ja coca necaiyere caquë yë'ëre coca quëacaiquëre cui'ne i jëjo saoquëre nepi. Judío pai peocohua'ire Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne nuñerepa cocare ye'yajaquë caquë. Quëare payë. Cosoye pañë.

⁸ Yëyë, yë'ë si'a hue'ña pa'icohua'ipi ëmëohua'i Maija'quëre secohua'i pani, de'o jëñapi mëajë, de'o joyore papi, pëti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire sañope case'e peocohua'ire papi señere. ⁹ Cui'ne nomiohua'ije de'oye caña ju'ijajë, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cuaño ma'ñere, ëja de'ocohua'i pani, tëto saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nëoni cui'ne jaiye yi'yo se'huoni panita'a jai do'i cañare suñani de'ocore pa'ë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi iñofne pa'iji, Maija'quëna iohua'i pa'iye isisicohua'i pa'iye. ¹¹ Nomiohua'i cato Maija'quë coca ye'ya hue'ña jo'cuarepa dahuëre ñu'ijë asaye pa'iji. ¹² Cui'ne nomiohua'ire ëseyë, jai pai tsi'si sitona ye'yaye. Cui'ne ëseyë, ëmëohua'ire meñe quëcoyejë. Coa ai jerepa de'oye jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'i cato. ¹³ Maija'quëpi ai tsoejë Adánni du'ru de'huapi, ja jeteyo'je de'huapi, Evare. ¹⁴ Cui'ne du'ruje Adánpi coso cuañoma'ë paji'i. Nomio'pi coso cuañoni co'ayena tome huesëo. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are nomio huaso cuañoja'coa, iopi mamajëre de'oye ñacaio ai de'huacopi, Maija'quë pa'iji cuasacopi paire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

3

Sehuosicohua'i Ejaohua'i Pa'iye

¹ Sehuosicohua'i ëjaë pa'iye yëquë cato de'o co'amaña yo'oyere pare yëji. Nuñerepa cayë. ² Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ëjaë cato de'oye pa'iquëre papi pa'iye pa'iji, sañope yecohua'ije caye peoquëpi, te'ore nëjore paquëpi, ta'ñe yo'oquëpi, ta'ñe asaquëpi, de'oyerepa pa'iquëpi, cui'ne paipi i huë'ena saijëna, si'anë de'oye pëpaquëpi, cui'ne de'oye ye'yaquëpi pa'iye pa'iji. ³ Cōno cuepema'quëpi, uihuaye yëma'quëpi, paire de'oye yo'oquëpi, jo'cua de'oye pa'iye yëquëpi, cui'ne curire oima'quëpi pa'iye pa'iji. ⁴ De'oyerepa i huë'e pa'icohua'ire cuañequëpi pa'iye pa'iji. Mamajëpi i cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne ite ëjaëre ñajëna, pa'iquëpi. ⁵ Jaje i huë'ere de'oye cuañema'quë pani, ¿me cui'ne Maija'quëre sehuosicohua'ire de'oye ñacaija'quë a'ni, huesëquë pani? ⁶ Jaje pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i ëjaë pa'iye, yure maca sehuosiquëpi. Yure maca sehuosiquëpi coa jerepa pa'i a'ë cuasayese'e timëni yo'oquë huati ne huesë sitona cui'ne

ne huesëye pa'i do'ire. ⁷ Cui'ne yequeje sehuoma'cohua'ipi de'oquë api cajë ëjaëre ñaquëpi pa'ie pa'iji. Jaje pa'ipi huati huäterë nesicon, cuëni dema'ë cui'ne co'aye cama'pëna pa'ija'quë api.

Sehuosicohua'i Cöcaicohua'i Pa'ie

⁸ Jaje cui'ne sehuosicohua'ire necaicohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi pa'ie pa'iji, iohua'i ca nëose'ere si'a yë'quë maca yo'ocohua'ipi, cui'ne cono cüepema'cohua'ipi, cui'ne cosojë curiquë nema'cohua'ipi pa'ie pa'iji. ⁹ Maija'quë iñosi cocare mai sehuoyere de'oye de'huacohua'ipi, pa'ie pa'iji. Mai cuasa joyopi sañope caye ti peocohua'ipi. ¹⁰ Du'ru macarepa neñañe pa'iji, jaohua'ire. Neñañëna, caraye peojë, yureta'a sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'ie pa'iji. ¹¹ Cui'ne nëjohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, ta'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne iohua'i ca nëose'ere si'aye de'oye yo'ocohua'i pa'ie pa'iji. ¹² Maija'quë sehuocohua'ire necaiquë cato te'ore nëjore paquëpi, i mamajëre cui'ne i huë'e pa'icohua'ire de'oye cuañequëpi pa'ie pa'iji. ¹³ Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi iohua'i yo'oyere de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'ë caja'cohua'i a'ë. Cajëna, ai jerepa sihuajë quëcojë Cristo Jesús cocare quëacaija'cohua'i a'ë.

Maija'quë Iñose'ere Mai Sejë Pa'ie

¹⁴ Esa sani ñañe yëyë, më'ëre. Jaje pa'iquëta'are toyayë, iye. ¹⁵ Yë'ëpi tsoe nëiquë pa'ito, më'ëpi Maija'quë pa'i tsëcapëre de'oye yo'oye asasiquëpi de'oye yo'ojaquë caquë toyahuë. Maija'quë huajëquërepa tsëcohua'ini cayë. Nuñerepa cocare pajë nejocai ma'ñe cajë sañope yo'ocohua'ini. ¹⁶ Mai sehuojë seña jaiyere pa'ë, pa'i asa ti'a ma'ñe. Cristopi paije pa'i daji'i, Maija'quë joyopi quëapi, i pa'iyere. Huiñaohua'ipi ite ai cuasajë ñahuë. Si'a yeja pa'icohua'ire quëahuë, i coca. Quëajëna, paipi ite sehuohuë. Maija'quëpi ite i de'o huë'ñare pana sapi.

4

Maija'quë Cuasase'ere Jeocoja'cohua'i A'ë

¹ Tiñarepa quëaji, Maija'quë joyopi ñeje: Tëji mu'seña jai pa'i Maija'quë pa'iji cuasayere jeocoja'cohua'i a'ë, caquë. Coa coso joña ye'yayere tuijë, huatiohua'i ye'yayere ye'yejë. ² Jaje yo'ojë, quëna tarapë ucopi ëo huesose'ejë pa'iohua'ipi de'oye pa'ie ti cuasama'cohua'ipi cayere asaja'cohua'i a'ë, nuñerepa pa'ima'cohua'ipi coso paipi ye'yayere. ³ Jaohua'ipi huejaye co'aji, caja'cohua'i a'ë, cui'ne aiñere ëseja'cohua'i a'ë, nuñerepa coca asacohua'ipi de'oji cajë Maija'quëre pëpajë sejë ai ja'ñere de'huase'ere. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë de'huase'e de'oye a'ë. Jaje de'oyere maipi coeye co'aji. Jaje pa'ina, coa ai jerepa Maija'quëni de'oji cajë pëpajë itire pajë cui'ne aiñe de'oji. ⁵ Maija'quë cocapi cui'ne mai ite señepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'o Jo'yaërepa Pa'ie

⁶ Më'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne më'ëje Maija'quë pa'ire paji cuasayere ani huajëquë pa'i cui'ne më'ëre ye'yase'ere yo'oquë pa'ini, Jesucristo de'o jo'yaërepa pa'ija'quë a'ë, më'ë. ⁷ Jaje pa'ina, ti asacaima'ë pa'ijë'ë, iye yeja aipë coca huesëjë caye. Maija'quë co'amaña necaiyere pare yo'oquë ye'yejë'ë. ⁸ Më'ë tutu quë'i pa'ija'quë caquë ai cuasajë yo'oye a'ri maña cöcaiye a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'ie cato iye yeja pa'ie, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñeje cöcaiye a'ë. ⁹ Iye caye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i asacaijë sehuoye pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, i co'amañare tuturepa yo'ojë

nejë pa'iyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ire ite sehuocohua'ise'ere huasoquëna.

¹¹ Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yaye pa'iji, më'ë. ¹² De'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre posëni co'aye cajë cue'cuejë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayepi, më'ë yo'oyepi, paire oiypipi, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi, cui'ne nuñerepa de'oyese'e yo'oquë pa'iyepi iñojë'ë, sehuosicohua'ire. Iohua'ijë më'ë pa'iyëje pa'ija'cohua'ire. ¹³ Ja yë'ta'a yë'ë tì'ama'në Maija'quë toya pëpëre si'a pai sehuosicohua'i asajëna, ñaquë quëajë'ë. Jaohua'ipi jerepa yëjë yo'o jujama'pë pa'ija'cohua'ire. Jaje ye'yajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi quëaquëna, sehuosicohua'i ëjaohua'i jëñapi më'ëna patojë secacaijëna, Maija'quëpi ta'ñe yo'o ja'ñeje isise'ere de'hua ñacai itire yo'ojë'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquë pa'ijë'ë, de'oyere yo'oquëpi seña maca de'oquë pa'ina, si'ahua'i ñaja'cohua'ire. ¹⁶ Më'ë pa'iyë, cui'ne më'ë yecohua'ire ye'yaye de'hua ñaquë, si'aye ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje më'ëpi iyere yo'oquë co'ye huaso cuañequëna, cui'ne më'ë caye asacohua'ijë huaso cuañoja'cohua'i a'ë.

5

Sehuosicohua'i De'oye Yo'ojë Pa'iyë

¹ Aire tutu cama'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë ja'quëre yëhuoyeje pa'ye caquë yëhuojë'ë. Posëohua'ini më'ë yo'je tsire yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. ² Ai nomiohua'ini më'ë ja'core de'oye yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. Cui'ne nomi tsini më'ë yo'je tsì nomiohua'ire cuasaquë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, co'aye cuasaye peoyepi.

³ Necaicohua'ire peocohua'ini hua'jeohua'ire cōcaijë'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi mamajëre cui'ne naje tsire paco pa'ito jaohua'ipi cōcaiye pa'iji, iohua'i tsëcapë acore. Jaje yo'ojë pëca ja'quëohua'ire cui'ne ñecuëohua'ire saija'cohua'i a'ë, ai de'huasi do'i. Jaje cōcaiye Maija'quë sihuaquë ñaquë api. ⁵ Jaje pa'ina, cōcaicohua'ire peocopi te'o maca nēasicoa, hua'jeorepa. Jaje pa'ioipi Maija'quëpi cōcaija'quë api cuasaco mu'seña cui'ne ñamiña seō pa'ico. Jaje seō pa'iconi cōcaiye pa'iji, sehuosicohua'ipi. ⁶ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi si'aye io capë yëyere yo'orojaico cato tsoe ju'isicoa, huajëco pa'icota'a. ⁷ Iyere yo'ojë'ë caquë cuañejë'ë, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁸ Jaje pa'ina, sehuosiquëpi i huë'e acohua'i pa'iyere cuasama'ë, de'oye ñacaima'quë pani, sehuoma'quëre seña maca co'aquë pa'iyë pa'iji. Jaje pa'i pani sehuosiquë a'ë ca tì'añe peoji.

⁹ Hua'jeohua'ire toya pëpëna toyaye pa'iji, sesenta ometëca pacopi cui'ne telire ëjere pasiconi. ¹⁰ De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajëre de'oye ai de'huasiconi, io huë'ena do'i daicohua'ire de'oye pëpaco pa'isiconi, sehuosicohua'ire nēcañoa tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire cōcaio pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesi'i cato yo'oco pa'isiconi, toyaye pa'iji.

¹¹ Nomi tsipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ë pa'ijë'ë, hua'jeohua'ire toya pëpëna. Iohua'i capë yëyepi pa'ina, huejañu'u cajë yo'ojë Cristore tuiye jeoni, ¹² iohua'i necañu'u ca nēose'ere ne tì'ama'pë jai do'i quë'iohua'i de'ocohua'i a'ë. ¹³ Cui'ne yequeje, huë'ña ñape cu'ijë jōsaohua'i de'oni, cui'ne co'a coca cacohua'i de'oni coa si'aye yo'ojë ti caye pa'ñe pa'yere carojaicohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'i pani huejajajë cayë, huejani mamajëre pajë, huë'e ñacaicohua'i pa'ijajë. Pa'ijëna, huatiye cue'cuema'ë pa'ija'quëre. ¹⁵ Jaje pa'ina, yecohua'i nomi tsì hua'jeohua'ipi Cristore tuiye jeoni huati ëjaëna pe'te huesëhuë.

¹⁶ Sehuosi nomiopi io tsëcapë acohua'ini hua'jeohua'ire pani cōcaiye pa'iji. Sehuosicohua'ipi cōcaija'cohua'i a'ë cajë uteye peoye. Sehuosicohua'i cato cōcaicohua'ire peocohua'ini cōcaicohua'i a'ë.

¹⁷ Sehuosicohua'i ëjaohua'ire ai oiye pa'iji, sehuosicohua'ire de'oyerepa sacohua'ipi, cui'ne Maija'quë cocase'e quëajë de'oye ye'yacohua'ire. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë toya

pëpë caji: “Duruhuequë yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, is'equë ai tsa'cujaquë.” Cui'ne yequeje caji: “Co'amaña nequëre sañe pa'iji, i yo'o do'i.”

¹⁹ Sehuosicohua'i ëjaëre sañope co'aye caye pa'ito asama'ë pa'ijë'ë, cayahua'i panita'a toasocohua'i i yo'ose'e ñacaicohua'ipi peoto. ²⁰ Ja yë'ta'api co'ayere yo'ojë pa'icohua'ireta'a yëhuo quëcojë'ë, si'aohua'i ña hue'ñana. Yecohua'ijë jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë ca'raja'cohua'ire. ²¹ Cuañeñë, më'ëre, mai Diusu cui'ne mai Ëjaë Jesucristo, cui'ne huiñaohua'i i sahuasicohua'i ña hue'ñana, iye cuañese'ere te'ohua'ise'ere yeque yo'oma'ë, si'aohua'ire si'a yë'quë macarepa yëhuojaquë caquë. ²² Jaje pa'ina, më'ëpi yecohua'ire esarepa patoquë secacaiye pajë'ë, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai coñe pa'iji. De'oyerepa cuasani yo'ojë i aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'ijë'ë. ²³ Ëtapë a'si ju'iquë sëte ocose'e ucuma'ë pa'ijë'ë, o'sa conoje a'ri maña ucujë'ë, më'ë ëtapë co'ai ja'ñe.

²⁴ Yecohua'i co'aye yo'oye si'a pai tiñarepa ña'ne pa'iji, ja yë'ta'a iohua'i yo'ose'e ña de'hua hue'ña saima'ë. Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je dahuëre asaye pa'iji. ²⁵ Jaje cui'ne de'oye yo'oye yequere tiñarepa ña cuañoñe pa'iji. Yequere ñama'pë pa'ise'ere jeteyo'je ña'ne pa'iji. Si'anë yahuese'epi pa'i carajaiñe peoji.

6

¹ Co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mësarü ëjaohua'ire ca'rajë ñajë'ë, jaohua'ipi co'aye Maija'quë mamire cui'ne i coca mai ye'yayere sañope cama'pë pa'ija'cohua'ire. ² Panita'a co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini ëjaohua'ire pani jeoma'pë pa'ijë'ë, sehuosicohua'i a'ë cajë, ëjaohua'ire ñajë paye. Maija'quëre sehuosicohua'ipi te'e Maija'quë do'ijëpi paire oicohua'ipi, co'amaña ne cuañoñe sëte jerepa de'oye necaiye pa'iji. Jaje caquë iyere ye'yaquë quëajë'ë.

Pa'iyë Cui'ne Mai De'oye Cuasaye

³ Yequë pa'ipi mai Ëjaë Jesucristo ye'yase'ëje pa'ye ye'yama'ë, cui'ne mai nuñerepa Maija'quëre sejë yo'oyeje pa'ye ye'yama'ë pani, ⁴ huesëquëpi ye'yaji, jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi. Jaje pa'ipi ju'i dahuëje pa'ye paji, sañope ca ëayere. Jaje pa'ina, japi si'aye co'ayere cuasaye huëoji: yecohua'i payere ëa ñajë pëti ëaye cuasaye, te'e cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ë cajë te ju'iñe, coa cacohua'i a'ë cuasaye. ⁵ Jaje cuasacohua'ipi sa'ñe pëti coca ti jeoma'pë cajë pa'iyë, nuñe cuasama'cohua'i ja're, nuñerepa coca asa ti'ama'cohua'ipi, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye curi neñe a'ë cuasacohua'i ja're. Jaje uihuayë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are, co'amaña pa'ina, cui'ne peoquëna, sihuaquë pa'iquëse'ere, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye, jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji. ⁷ Mai iye yeja dai maca co'amaña peocohua'i daë'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju'i maca iye yejapi peocohua'i saija'cohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi ao maña cui'ne mai ju'i caña pani sihuajë pañu'u. ⁹ Jaje pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena quëcoma'pë huati huaterë nesiconä cacayë, iohua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise'ere nejocaiyena, ti ne huesë hue'ñana sayena. ¹⁰ Jaje pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasaye huëoye a'ë. Jaje yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quëre pa'ire paji cuasase'e jeoni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oye Maija'quë Cocare Quëaye

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sëte si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oquë pa'ijë'ë, Maija'quëre necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, paire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi. ¹² Ti pani huesëjaquë caquë Maija'quëpi më'ëre sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësarü cuasayere de'oyerepa quëahuë, jai pai asajëna. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'ojë'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi. ¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iyë isiquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i pa'iyë quëcoquë iñosiquë ña hue'ñana cuañeñë, më'ëre. ¹⁴ Yëhuo quëcoye peojaquë cani de'oye yë'ë më'ëre cuañese'e sehuocai yo'ojë'ë. Yeque

ponani yo'oma'ë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. ¹⁵ Iti yo'o maca ti'aëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diusu tutu quë'ipi, cuañecohua'i mëñe Ëjaëre papi, cui'ne ëjaohua'i mëñe Ëjaëpi. ¹⁶ Jaë api, te'i ti ju'ima'quë, pai tsiojaima'tore mia hue'ñare pa'iquë, te'e pai macaje ñama'quë, cui'ne ña ti'añeje ti peoquë. i tse pa'ijaquë si'anëpi, Ëjaërepa pa'iyë cui'ne i jerepa tutu quë'i pa'iyë! Jaje pa'ijaquë.

¹⁷ Cuañejë'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ijajë, cui'ne iohua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ijajë. Ja cato coa carajaiñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojë pa'ijajë, mai pa ja'ñere caquë coa si'aye jaiye isiquëna.

¹⁸ Cuañejë'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojë jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye paja'cohua'ire, pajë peocohua'ire cöcailajë, iohua'i co'amañapi. ¹⁹ Jaje yo'ojë, jaiye co'amaña tsi'so timëja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja'ñere.

Timoteore Ca Tëjiye

²⁰ Timoteo de'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre de'oye yo'oja'quë api cuasa nëose'ere. Asama'ë pa'ijë'ë, iye yeja do'i peo coca, ta'ñe asayere pa'ë caye, coa cosoye a'ë.

²¹ Yecohua'i Maija'quëre pa'ire paji cuasacohua'ipi jare ta'ñe asayere pa'ë cajë yo'ojë, tsoe ne huesëhuë, tiñena.

Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ija'quë.

2 TIMOTEO

Pablopi Toya Cqse'e Timoteona

¹ Yě'ě, Pablo Maija'quē yě do'ipi Jesucristo jějo saoquē pa'iyē, Cristo Jesuna tsioni pa'iyē tī'añe ca nēose'ere quēaja'quēpi. ² Jaje pa'ina, toyayē, iye toya ja'hua yě'ě mamaquē Timoteona, yě'ě oiquēna. Diusu Maija'quēpi cui'ne Ējaē Jesucristopi ñacai teaye ñaquē cōcaina, ti se co'a jū'ima'pē de'oye pa'ijē'ē caquē.

Cristo Yo'ose'ere Quēaye

³ Mu'seña cui'ne ñamiña seña ñape mē'ere cuasani Maija'quēpi ñacaiji, caquē pēpayē, ite, de'oye cuasayere papi yě'ě necaiquēna, yě'ě aipē yo'ojē pa'ise'eje pa'ye. ⁴ Cui'ne huāñeyema'ē si'anē cuasayē, yě'ě jeo saina, mē'ē oi co etoquēna, ñase'ere. Jaje pa'ina, mē'ēni ña huajē'ñe nēina, ai cuasaquē pa'iyē. ⁵ Jaje cuasayē, mē'ēpi nuñerepa Maija'quē pa'iji cuasaquē yo'ose'ere ñasi do'ire. Jaje cui'ne du'ru macare pajē mē'ē ñeco Leoidapi cui'ne mē'ē ja'co Eunicepi Maija'quē pa'iji cuasacohua'ipi paē'ē. Jaje pa'ina, mē'ēje cui'ne cuasaquē pa'iji caquē nuñerepa cayē.

⁶ Yě'ě jētēpi mē'ēna pato maca Maija'quēpi mē'ē yo'oja'a tuture isipi. Jaje pa'ina, cuañeñe, mē'ēre. Toa ja'jē tsēoñeje pa'ye yo'ojē'ē, itire. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quē ca'ra joyore isima'ē paji'i, maire. Coa ai jerepa tutu quē'i joyore paire oiyere cui'ne asare pajē de'oye pa'iyere isipi.

⁸ Jaje pa'ina, mai Ējaē Jesucristo do'ire quēacaijē'ē, huajēya'ye peoquēpi. Cui'ne i do'ire yě'ě tseā cuañosiquē pa'ina, ñani huajēya' coema'ē pa'ijē'ē. Coa ai jerepa huaso coca quēajē ai yo'oyere yě'ēje quēaquē pasi'i cuasajē'ē, Maija'quē tutu isiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quēpi huasoni soipi, i ja're tsioni de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'ini. Ja yē'ta'a yeja de'huama'nē maire oji'i, Cristo Jesús necai ja'ñere caquē. Jaje pa'ina, i cuasase'ere yo'oquē huasopi, maire. Mai neñepi tī'añe pahūē. ¹⁰ I tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani jūni huesē tutu pa'ise'ere nejo maca, cui'ne huaso cocapi, ti jū'ima'pē pa'iyena necai maca, iñopi.

¹¹ Iye coca quēaja'quēre ca nēosiquē a'ē. Jaje pa'ina, Jesús jějo saoquē sēte quēaquē, ye'yaquē pa'iyē.

¹² Ja do'ire ai yo'oyē. Jaje ai yo'oquēta'a huajēya'ye peoquēpi yo'oyē, yě'ē quēcoquēre paye sēte. Jaje pa'ina, asayē, tutu quē'ipi yě'ēre de'oye ñacaija'quē api, i ca nēose'ere ne tēji mu'seja'a.

¹³ Yě'ē nuñerepa pa'yere ye'ya iñose'eje pa'ye tuijē'ē. Cui'ne Jesucristo ja're tsioni pa'ijē paire oiyere, cui'ne Maija'quē pa'iji cuasajē pa'iyere pa'ijē'ē. ¹⁴ Maija'quē joyo maire pa'iquē cōcayepi de'hua ñacaijē'ē, de'oye ye'yayere Maija'quē nuñerepa cocare isise'ere necaija'quē api caquē.

¹⁵ Tsoe mē'ēpi asayē, si'aohua'i Asia yeja pa'icohua'i yě'ēre jeocojēna, cui'ne jaohua'i ja're cōni Figelo cui'ne Hermogenes jeose'e.

¹⁶ Onesíforo tsēcāpēre mai Ējaēpi oi teaye ñaquē cōcאיjaquē. Cosiquē yě'ē pa'ina, jaohua'ipi huajēya'ye cosiquēni yo'oma'quēpi cama'ē sihua ēaye jaiye de'oye yo'o huasopi, yě'ēre. ¹⁷ Jaje yo'oquēpi Roma tī'asi maca co'e jujani jeoma'ē co'equē tī'api, yě'ēre.

¹⁸ Jaje pa'ina, mai Ējaēpi ja mu'serepa oi teaye ñacaijaquē Onesíforore. Mē'ē ñaquēna, maire Efeso pa'i maca, cōcaise'eje pa'ye cōcaji'i. Jaje mē'ēpi tsoe asayē.

2

De'o Jesucristo Soldado

¹ Yè'è mamaquë mè'è cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijë'è. Jaje pa'i, ² yè'è jai pa'ire quëaquëna, mè'è asase'ere ne ti'acohua'ire pana, ta'ñe de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe nëojë'è, ye'yaja'cohua'ire.

³ Mè'è yè'è ai yo'oyeje pa'itoje quëcojë'è, Jesucristo de'o soldado sête. ⁴ Ti tel'ije soldadopì soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quë api, jare i ëjaërepa cuañese'e de'oyerepa sehuoja'quë caquë. ⁵ Jaje cui'ne ca'a yo'oquëpi ca'a yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'ë pani ca nëosi co'amaña iñe peoji. ⁶ Tsio nequë cato i pa ja'ñere du'ru tëaquë api, ja yè'ta'a yecohua'i pajëna. ⁷ Iye yè'è case'ere cuasaquëna, mai Ëjaëpi cöcaina, si'aye asa ti'añe pa'iji.

⁸ Huanëyema'ë pa'ijë'è, Jesucristore ju'isiquëpi huëisiquëre David tsëcapë aquëre. Yè'è jaë ayere huaso coca quëayë. ⁹ Iye de'o coca quëa do'ire ai yo'onije quëcoquë quëayë, pa'ire huani jëoquëre sëayeje quëna meapi sëasiquë pa'inije. Jaje yè'è pa'iquëta'are de'o coca cato quëna meapi sëa ma'ñe a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijë Maija'quë sahuasicohua'ipi huasosicohua'i pa'ijë de'oyere pare ti pa'iyere ti'ajajë caquë si'aye ai yo'onije quëcoyë.

¹¹ Iye nuñerepa caye a'ë.

Maipi Cristo ja're ju'isicohua'i pani i ja're cöni pa'ija'cohua'i a'ë.

¹² Ai yo'onije ocue pa'i macarepa ite tuisicohua'i pani i ja're cöni cuañeja'cohua'i a'ë.

Ite ñama'cohua'i a'ë casicohua'i cato ije ñama'quë a'ë caja'quë api.

¹³ Mai cato yo'o jujacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i cato yo'o jujama'quë api.

I case'eye ne ti'aquë api. ¿Me neni i ca nëose'e necaima'ë pa'iquë'ni?

Co'amaña Nequërepa Pa'iyë

¹⁴ Iyere huanëyema'ë quëa sëtoquë cuañejë'è. Sa'ñe cama'pë pa'ijajë do'i peo cocare, ca huëoni. Ja sa'ñope caye ti cöcai ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa yecohua'i de asacohua'ini co'aye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mè'è cato co'amaña nequërepa ca'raye peoquëre pajë pa'i pasi'i caquë, de'oyerepa Maija'quëre iñosi'i caquë, Maija'quë cocare nuñerepa ye'yajë'è, tayoye peoyerepa si'aye mè'è ai cuasaye ja'ye yo'oquë. ¹⁶ Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'ë pa'ijë'è. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai jerepa co'ayena ne huesëyë. ¹⁷ Jaje ne huesëcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saiyeje pa'ye yo'oji. Jaje Himeneo cui'ne Fileto ye'yayë, ¹⁸ nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi ju'isicohua'i huëiye tsoe tëto saji'i cajë. Jaje cajë nuñerepa de'oye asacohua'ire ca cö'me huesojë yo'oyë. ¹⁹ Jaje caye pa'itoje Maija'quë nesico quëna pëje pa'io jëaco ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñeje: “Ëjaëre papi ñaji, i tsecohua'ire.” Cui'ne yequeje caji: “Si'aohua'i Cristo pa'i a'ë cacohua'i cato co'aye yo'oyere jëocosicohua'i pa'iyë.”

²⁰ Jai huë'e sa'nahuëre së'ño curiquëpi cui'ne po curiquëpi de'huasi co'amañase'e pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquë cui'ne ya'o de'huasi co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ëjare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquëpi de'huase'e cato. ²¹ Ëjaëre pana isisiquëpi ëjare pase'e yo'oja'quë pasi'i cani si'aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare pase'e neñe pa'iji.

²² Posëohua'i co'aye yëyere catijë'è. Catini nuñerepa pa'ijë'è, Maija'quë pa'iji cuasayere, pa'ire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere. Jaje pa'ipi de'o joñoare papi mai Ëjaëre tsecohua'i ja're cöni pa'ijë'è. ²³ Cui'ne huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sa'ñe cajëna, asaquë iohua'i ja're cöni cama'ë pa'ijë'è, mè'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye. ²⁴ Mai Ëjaërepa jo'yaë cato sa'ñe pëti cocare caquë uihuaquë pa'iyë peoji. Jare yo'oma'ë si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire quëcoquë de'oye yo'oquëpi. ²⁵ Sa'ñope co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa nu'ñequëpi jerepa pa'i a'ë, cuasama'quëpi Maija'quëpi cöcaina, ja'ne yo'ose'e jeoni Maija'quëna ponëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'ë cuasaquëpi. ²⁶ Cui'ne huati tseani i yëye

yo'oja'cohua'i a'ë caquë pa'cohua'ipi de'hue ña sëtani jëaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iyë pa'iji.

3

Pai Tëji Mu'seña Yo'oye

¹ Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare më'ë asaye pa'iji. ² Ja mu'seña pai cato curi ai oicohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'iyese'e cuasacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yë'ëpi jerepa de'oye yo'oquë a'ë cajë co'ye iohua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quëni sañope caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. Nesi do'ire pëpa toma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ³ Pa'ire oima'cohua'i cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti cōcaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a cocaohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i yëye quëco ti'ama'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti oiye peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁴ Cajehua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coejë coa iohua'i yëyese'e co'ēja'cohua'i a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'a coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi.

Jaje pa'iohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena timësicohua'ipi coa si'aye yëcohua'i pa'i huë'ñana cacarojaijë cajeohua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye iohua'i yëyere necaija'cohua'i a'ë. ⁷ Si'anë ye'yejëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ⁸ Tsoe hue'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sañope Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ijë sañope yo'oja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesosicohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are si'a pai iohua'i yo'oye asa ti'ani huesëohua'ipi yo'oyë, cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañope yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjiyerepa Pablo Timoteore Cuñese'e

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ë ye'ya iñose'ere, yo'oquë pa'iyë, yë'ë pa'ise'ere, yë'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yë'ë pa'ire oise'ere, yë'ë quëcose'ere, sañope yo'oye pa'itoje, ¹¹ cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'onije yë'ë quëcose'ere. Cui'ne më'ëpi asayë, jeto Antioquía, Iconia cui'ne Listra daripëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Ëjaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iyë isise'e. ¹² Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesús ja're tsioni pa'iyë yëcohua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aye më'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Më'ëpi asayë, më'ëre ye'yasicohua'ire. ¹⁵ Cuasajë'ë, cui'ne më'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Më'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyena saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi. ¹⁶ Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, pa'ire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyena ye'yaye. ¹⁷ Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuoquëpi si'aye ai ye'yesiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4

¹ Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire pai ñape yo'ose'eje caja'quë Jesucristo cui'ne Diusu ña hue'ñana cuañeñë, më'ëre, ² Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Pa'ipi yëjë asa maca cui'ne pa'ipi asaye coe macaje, ai cuañequë quëajë'ë,

më'ë caye asacaija'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuojë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë. ³ Nuñerepa cocare paï asaye coe mu'seña ti'aja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iyë ye'yacohua'ini co'ejë asaja'cohua'i a'ë. ⁴ Nuñerepa cocare jeteyo'jena oani, si'aye paï cayere itire pa'ë cajë asaja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato si'anë më'ë pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë'ë. Huaso cocare quëaquë pa'ijë'ë, më'ë nesi'i cuasase'ere si'a yë'quë maca nequë.

⁶ Yë'ë cato Maija'quëna yë'ë capë isisiquëpi pa'iyë. Yë'ë ju'ija mu'se ja'yere pa'iji. ⁷ De'oyepi uihuaquë huë'huë ti'ahuë, tëji du'rure pana, Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë. ⁸ Jaje pa'ina, yure cato yë'ë de'oyerepa pa'iyepi uteji maroje pa'iopi, ja mu'serepa Ëjaë Jesucristo paï yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi isi ja'ñepi. Yë'ëse'ere isiye pa'ia'quë api, si'aohua'ire i co'i co'ne ai yëjë utejë pa'icohua'irejë isija'quë api.

Timoteore Quëaye

⁹ Esa dani yë'ëre ñañere caquë yo'ojë'ë. ¹⁰ Demaspi iye yeja co'amañare ai yë do'ire yë'ëre jeoconì saji'i, Tesalónicana. Crecentepi Galacia yejana saji'i. Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i. ¹¹ Satena, Lucase'e yë'ë ja're conì pa'iji. Jaje pa'ina, më'ëpi dai Marcore co'eni dajë'ë. Jaëpi de'hue yë'ë co'amaña yo'oye cöcaila'quëre. ¹² Cui'ne Tíquico conì Efeso daripëna jëjo saohuë. ¹³ Më'ëpi dai dacaijë'ë, yë'ë dëi ju'i ca Troas daripëna Carpo huë'ena jëo daisicore. Toya pëpëa cui'ne ca'nina toyase'eje dacaijë'ë, jare ai cuasayë.

¹⁴ Alejandro, quëna de'huaëpi ai co'aye yo'opi, yë'ëre. Ja do'ire Ëjaëpi i yo'ose'eje pa'ye saia'quë api. ¹⁵ Jaë cato Maija'quë cocare, mai quëayere ai sañope yo'oquë api. Jaje pa'ina, ite de'hua ñajë'ë, më'ëreje co'aye yo'oquë.

¹⁶ Ëjaohua'i ña hue'ñana yë'ëre sañope cayere quëa maca ti te'i macaje cöcaila'quë pa'iji. Pajë si'aohua'i yë'ëre jeoconì saë'ë. Jaohua'i yo'ose'e Maija'quëpi saima'ë pa'ijaquë cuasaquë se'ne. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaëpi yë'ë ja're pa'i si'aohua'i judío peocohua'ije i huaso cocare yë'ëpi quëaquëna, asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre cöcai i tuture isipi. Isi maca quëacaë'ë, i coca. Jaje jai yai yë'opona satira'siquëni Ëjaëpi huasopi, yë'ëre. ¹⁸ Jaje cui'ne ñacaila'quë api, si'aye co'aye yë'ëre nesi'i cayeje. Jaje ñacai paquëpi i cuañe te'tena yë'ëre de'hua'quë api. De'oquëre pa'ni, Maija'quë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiyere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja'ñere Cöcaila'quë

¹⁹ Pëpayë, Priscare, Aquilare cui'ne Onesíforo tsëcapëre. ²⁰ Erasto, Corintona pëapi, cui'ne Trófimoni ju'ina, Miletona jëo daë'ë. ²¹ Ja yë'ta'a oco tëcahuë ti'ama'ne ai cuasaquë daijë'ë, më'ëpi. Pëpayë, Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Ëjaë do'ijëreje.

²² Ëjaë Jesucristopi më'ë ja're conì pa'ijaquë Diusupi si'aohua'ire mësarute, de'oye necaina, pa'ijë'ë.

TITO

Pablopì, Titona Toyase'e

¹ Yè'è Pablo, Maija'quère quëacaiquë a'è, Jesucristo jëjo daoquëpi. Maija'quë i tsecohua'i pa'ija'cohua'ire ña nëosicohua'ire quëaquëna, asani Maija'quë pa'iji cajë mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani huesëyere utejë pa'ija'cohua'i a'è caquë jëjo daopi, yè'ère. ² Jaje pa'ina, Maija'quë ti cosoma'quëpi ja pa'i ja'ñere ca nëoa'ji'i, yeja ja pa'i huëoma'në. ³ Maija'quë maire huasoquëpi, yè'ëpi de'hue quëacaija'quë api caquë nesiquëpi yè'è quëaquëna, i cocare yure iñopi, maire i cuasa nëosi maca tì'aëna. ⁴ Yè'è cui'ne mē'è te'e Maija'quère pa'iji cuasa do'ire yè'è mamaquère pa'è, Tito mē'è. Ja do'ire iye toya ja'huana toyaquë cayë. Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristo mamire huasoquëpi de'oye necaijëna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'ijë'è.

Tito Neñe

⁵ Creta saodohuëna mē'ère jëo dai maca jëo daë'è, ne jujase'ere mē'ëpi ne de'hua saoja'quë cui'ne pai daripëa ñape sehuosicohua'i ëjaohua'ire neja'quë caquë, yè'è cuañese'eje pa'ye. ⁶ Tayo yo'oquëna, ca quëcoye peoquërepa pa'iyë pa'iji, sehuosicohua'i ëjaë. Nëjore te'ore paquëpi cui'ne mamajëre sehuosicohua'ire paquëpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye sehuocohua'ire paquëpi pa'iyë pa'iji. ⁷ Sehuosicohua'i ëjaë cato Maija'quë co'amañare de'oyerepa ñacaija'quëpi pa'iji. Jaje pa'i do'ire nuñerepa de'oye pa'iyë pa'iji. Ai jerepa pa'i a'è cuasama'quëpi, jëaquë teni yo'oma'quëpi, cõno cüepema'quëpi, huajo yëma'quëpi, cui'ne curiquë ai yë coa cosoquë nema'quëpi pa'iyë pa'iji. ⁸ Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'iyë pa'iji, i huë'ena daicohua'i pa'ito si'anë de'oye pëpaquëpi, de'oye yo'oye yëquëpi, de'oye cui'ne co'aye pa'ito ta'ñe asaquë yo'oquëpi, nuiñerepa yo'oquëpi, Maija'quëna i pa'iyë isisiquëpi, cui'ne i pa'iyere co'ye ñaquëpi pa'iyë pa'iji. ⁹ Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsiojaisiquëpi yecohua'i yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'o ja'ñena cõcaiye pa'iji, de'o cocapi ye'yajë, cui'ne sañope cacohua'ireje quëa tì'añe pa'iji, asaja'cohua'ire mai pa'iyë.

¹⁰ Jai pai pa'iyë, hua saisicohua'ipi maire sañope cacohua'i, ca'ni tēaye pa'iji cajë cuañecohua'i. Jaohua'ipi do'i peo cocapi cajë paire cosoyë. ¹¹ Jaje cosocohua'ire ai ëseye pa'iji, ye'yama'pë pa'ija'cohua'ire, coa curiquëre neñu'u cajë ïohua'i tayo ye'yayepi jai tsëcapëa pa'icohua'ire si'aohua'ire tñe yo'oyena ye'yacohua'ire. ¹² Jare iti saodohuë Creta aquëpi, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëaquëpi, i cajeohua'ire capi: "Creta pai cato si'anë coa cosocohua'i a'è, airo pai a'è, jai aohua'i a'è cui'ne josaohua'i a'è." ¹³ Jaje cani nuñerepa capi. Jaje pa'i do'ire mē'ëpi jaohua'ire tuturepa yëhuoquë quëajë'è, nuñe pa'iohua'ipi Maija'quère pa'iji cuasajë pa'ija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ijë judío pai coa huëoni ca cocare asama'pë cui'ne nuñerepa cocare coejë jëosicohua'i cuañeñere sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire.

¹⁵ De'oye cuasajë pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are ëa joyo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato ti peoji de'oye cuasaye, si'a ïohua'i cuasaye cui'ne ïohua'ire neñe quëa joyoje si'sise'e pa'i do'ire. ¹⁶ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quère sehuoyë cayë. Cajëta'are ïohua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire coejë ñacohua'i pa'iyë. Hua saisicohua'i pa'iyë, cui'ne te'o macareje de'oye yo'o tì'ama'cohua'i pa'iyë.

2

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

¹ Mē'è ye'yayeje si'anë Maija'quë coca cayeje pa'ye pa'ijaquë. ² Aiohua'ije sa tëtõ saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajë, yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë de'oye, cui'ne

co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajë quëajë'ë. ³ Jaje cui'ne ai nomiohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë, co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, cono cuepema'cohua'ipi, coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajë yëhuojë'ë. ⁴ Nomi tsi huejasicohua'ire ëjere oiye cui'ne mamajëre de'oye ñajë paye ye'yajajë. ⁵ Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yejë co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajë nuñe pa'icohua'ipi, huë'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjë cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajë. Jaje pa'ijëna, yecohua'ije Maija'quë cocare cue'cueye paja'cohua'ire caquë yëhuojë'ë.

⁶ Jaje cui'ne posëohua'ireje yëhuojë'ë, si'anëpi iohua'i yëyere meñe quëco ti'acohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye de'oye pani iñojë'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajë'ë, ⁸ sañope caye peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope caye pacohua'ipi asajë quëquëni maire sañope co'aye caye paja'cohua'i a'ë.

⁹ Co'amaña necaicohua'ire yëhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua'i pa'ima'pë pa'ijajë iohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë necaicohua'i pa'ijajë caquë. ¹⁰ Cui'ne maire huasoquë Diusu coca ye'yayere si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuiñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasaja'cohua'ire.

¹¹ Maire oiye Diusu iñose'epi, japi si'a paire huasoye pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jeocoyere ye'yaji, co'aye mai yëyere. ¹³ Cui'ne japi ye'yaji, mai Diusu, maire huasoquë Jesucristo dai mu'sere i ca nëose'ere utejë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i, co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa tñi i paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëcohua'ire caquë, yo'opi.

¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iyere më'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëtoquë, cui'ne yëhuo ñu'ñequë, Ëjaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi më'ëre cue'cueye paja'cohua'ire.

3

Sehuosicohua'i Yo'oye

¹ Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye iohua'i cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcohua'ipi pa'ijajë caquë quëajë'ë. ² Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi, uihuaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyore papi teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.

³ Ja'në maije huesëcohua'ipi Maija'quë caye sehuocaima'cohua'ipi, ne huesësicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë coa si'aye mai yëye yo'ocohua'ipi tsea cuañosicohua'ipi paë'ë, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijë yecohua'i co'amañare ëa ñajë pëicohua'ipi, cui'ne paire oima'cohua'ipi, sa'ñe coecohua'ipi paë'ë. ⁴ Jaje pa'ijëna, mai Diusu, maire huasoquëpi si'a paire de'oye necaiyere cui'ne paire oiye iño maca, ⁵ ja maca huasopi, maire. Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoye papi. Coa ipi oi teaye ñani huasopi. Jaje huasoquë co'ayere tsoa toquë, huajë paire nepi. Nequë Maija'quë joyopi huajëye pa'iyë isipi. ⁶ Cui'ne mai Ëjaë Jesucristo maire huasoquë do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore. ⁷ Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi de'ocohua'i pa'ijë ti pani huesëyere mai utejë pa'iyere pajajë caquë.

⁸ Iye coca nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, më'ëre cuañeñe. Iyere ai si'anë cuañequë quëajë'ë, Maija'quëre sehuocohua'ipi asajë de'oyese'e nejë pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a paire cocaiye a'ë, cui'ne de'oye a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, huesëohua'i cayere aipë cocare cui'ne cuañese'e caye ayere ca huëoni yë'ose'e cajë uihuayere, yo'oma'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Sehuosicohua'ire te'e pa'iyē pajē'ē caquē huahuequē yo'oquē pa'ito soini yēhuojē'ē. Te'e pa'nita'a cayayerēpa yēhuorena, asama'ē pa'ito eto saojē'ē. ¹¹ Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesēsiquērepa pa'iji, i co'aye yo'oyepi nejoquēna, cuasajē'ē.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quēaye

¹² Artemasni pa'nita'a Tiquiconi mē'ēre ñaja'quēre jējo saosi maca esa daijē'ē, Nicópolisna yē'ēre tī'ani ñasi'i caquē. Jaronā oco tēcahuē pēasi'i cuasa nēohuē. ¹³ De'oye cōcāijē'ē, pa'i yo'oye asaquē ne de'huaquēre Zenasre cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquēna, ai yo'oma'pē so'o saija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje yo'oquēna, mai tsecohua'ije de'oye yo'oyere ye'yejajē, peocohua'i ai yo'ocohua'ire cōcaiye. Ye'yejē yo'ojē de'oye yo'o pa'i pa'ijajē caquē.

Tējiyerepa Pēpaquē De'oye Pa'ijē'ē Case'e

¹⁵ Si'aohua'i yē'ē ja're cōni pa'icohua'i mē'ēre pēpayē. Jaje cui'ne jaro pa'icohua'ire si'aohua'ire pēpacāijē'ē, cajeohua'ire Maija'quēre pa'iji cuasacohua'ire. Maija'quēpi ñacaiyepi si'aohua'ire mēsarute pa'ijaquē. Jaje pa'ijaquē.

FILEMÓN

Pablopi Filemónna Toyapi

¹ Cristo Jesús do'ire yè'è Pablo tsea cñañosiquè pa'iquèpi Maija'què do'iquè, Timoteo ja're cóni toyayè, iye toya ja'hua, mè'èna Filemón yèquè oiquèpi te'e co'amañare nequèna. ² Cui'ne mè'è huè'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje cajè toyayè. Cui'ne Maija'què do'ico Apiareje cui'ne Arquipore cajè toyayè, te'e yèquè yo'oyeje pa'ye tutu yo'oquèreje. ³ Maija'què Diusupi cui'ne Jesucristopi ñacaina, ai yo'oye peoquèna, jo'cua, de'oye pa'ijajè.

Paire Oiyè, Cui'ne Maija'què Pa'iji, Filemón Cuasaye

⁴⁻⁵ Maija'què sehuocohua'ire mè'è ai oiyere cui'ne Jesure necaiquère pare cuasayere yecohua'ipi quèajèna, asaquèpi yè'è Maija'què seña ñape si'anè mè'è pa'iyere cuasaquè de'oji caquè pèpayè, ite se maca. ⁶ Jaje pa'ina, mè'èpi yèquè cuasayeje pa'ye Maija'què pa'ire paji cuasaquèpi Cristo ja're pa'ijè, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa tì'ajaquè caquè secacaiyè. ⁷ Cui'ne ai sihuayè, mè'è Maija'què do'iquèpi paire oiquèpi, sehuosicohua'ire cõcaina, ai oima'pè pa'ijèna, asa huajèquè.

Pablopi Cacaiye Onésimo Pa'iyere Caquè

⁸ Cristo jèjo daoquè a'è caquè mè'è yo'o ja'ñere cñañe tutu paquèta'a, ⁹ yè'è Pablo ai huanoupi Cristo Jesús do'ire tsea cñañosiquè pa'iquèpi paire oiyere papi seña yèyè, mè'ère. ¹⁰ Iño co sitore pa'i quèaquèna, asani Onésimopi sehuoni yè'è mamaquèje pa'i de'osiquèni caquè seña, mè'ère.

¹¹ Ja'nè tsoe Onésimo jo'yaè pa'i maca coa pa'iquè paji'i, yure cato necaiquère papi, mè'ère cui'ne yè'èreje. ¹² Jaje pa'ina, yè'èpi tì'laquèna, sihuayeje pa'ye ite sihuajè'è, cui'naèni mè'è què'rona jèjo saoyè, yure. ¹³ De'o coca quèa do'ire tseasiquè pa'ina, yè'ère mè'è cõcatira'si sa'rore, pèani cõcailjaquè cara'huè. ¹⁴ Jaje ca'ñe pa'ita'a pañè, mè'èpi de'oji cuasama'èna yo'oyere coequè. Mè'è yè'ère cõcayepi mè'èse'e cuasaquè yo'oye pa'ijaquè caquè. Jèoconì cñañese'eje pa'ye peojaquè, ¹⁵ cuasayè. Yè'èta'a Onésimopi mè'ère jèoconì saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a ti pa huesojaquè caquè. ¹⁶ Jaje pa'ina, jo'yaèje pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquère seña maca pa'i api. Jaje canì cayè, yo'jeije pa'ire papi caquè. Itè yè'è ai yèyè. Cui'ne mè'èpi itè jerepa yèye pa'iji, Èjaè Jesure cuasa do'ire Maija'què do'iquère sète.

¹⁷ Jaje pa'ina, mè'èpi yè'è cajei sète, yè'ère sihuaquè pèpayepi pèpajè'è, ite. ¹⁸ Mè'ère co'aye yo'osiquè pa'ito panita'a, co'amaña do'ire sa'ñe paquè pa'ito yè'èni sejè'è. ¹⁹ Yè'è Pablopi saicasi'i. Yè'è jètèpi toyayè, iye toya e'que, yè'è quèaquèna, sehuosi do'ire, mè'èje yè'ère sa'ñe payè caquè quèa sètò'ñe pa'ita'a pañè. ²⁰ De'oji. Maija'què do'iquè, Cristore cuasaquè sète yè'è case'eje necaijè'è, oi pa'iquèpi quècojaquè, de'oye yo'o huasojè'è.

²¹ De'oye sehuocasipi caquè toyayè, mè'è yo'o ja'ñere asaquè cui'ne asayè, mè'è yè'è case'e jerepa de'oye yo'o ja'ñere. ²² Cui'ne yequeje cayè, mè'ère. Yè'è sani pèaja'to necaijè'è. Uteyè, Maija'quèpi mèsaru seña asaquè. Necaina, sani ñasi'i caquè.

Tèjiyerepa Pèpaquè De'oye Pa'ijè'è, Case'e

²³ Jaro mèsarute pèpa saoji, Epafra Cristo do'ire yè'è ja're cóni tsea cñañosiquè pa'iquèpi. ²⁴ Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas yè'è yo'oquèna, cõcaicohua'ipi pèpayè.

²⁵ Jesucristopi ñacailjaquè si'ahua'ire mèsarute. Jaje pa'ijaquè.

HEBREOS

Maija'quëpi I Mamaquëja'a Capi

¹ Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ite quëacaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ² Jaje ca'quëpi, yure tëji mu'seña maire i mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña i ja're de'huasiquë ja're conì, si'aye co'amaña paja'quë ja're conì capi. ³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña i coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa ttoni, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye jerepa pa'i mamire isi cuañosi do'ire. ⁵ Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje i huiñaëre: Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

Yure më'ëre huëoni pa'iyë isihuë.

Te'ireje i huiñaëre cama'ë paji'i.

Yë'ë pasi'i, i pëca ja'quë pa'ina,

Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana i mamaquëre te'ire isiquë capi:

Si'a i huiñaohua'i ite do're ja'rujë ai de'oquëre papi cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi i huiñaohua'i ayere capi, ñeje:

Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë, cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toaje pa'iohua'ire neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are i mamaquëre capi:

Ina, Diusu, më'ë cuañeñe cato, ti carajaiñe peoji,

më'ë cuañeñe cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai coehuë.

Jaje pa'ina, Diusu, më'ëre, më'ë Diusupi ai sihuayere isipi, më'ë cajeohua'ire isiye jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

Ina, iti huëo maca më'ëpi Ëjaë, yejare nehuë.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.

¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i ca ñëoñeje pa'ye ñëoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconì suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.

Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.

Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diusu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire cōcaija'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

¹ Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacaijë pañu'u, hua saiye paja'cohua'i.

² Maija'quë cuañeñere huiñaohua'ipi quëase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pë co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuë'ë, nuñerepa co'a do'ire. ³ Jaje

pa'ito ¿mai me jëaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Ëjaëpi du'ru macarepa paire quëapi. Ja jeteyo'je i quëaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ë cajë asani maireje de quëahuë. ⁴ Cui'ne Maija'quëje i cocare pa'ë caquë iñoquë, pai yo'o ti'a ma'ñere jaiye yo'o iño'pi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yëyeje isisi tutupi yo'oquë.

Jesucristo Paije Pa'i De'ose'e

⁵ Maija'quë huiñaohua'ina isima'ë paji'i, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'ijë yequë mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë hue'ña toyase'ena tel' quëaquë caji:

Ina, Diusu më'ëpi ite huanëyema'ë cuasahuë.

Juni huesë capë hue'ere do'ire më'ëpi ai co'a ju'i cocasi'i caquë yo'ohuë.

⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi ite huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'ire nehuë, coa nëhui tëcahuë jaje pa'ijaquë caquë:

Jaje pa'isiquëta'are ite de'oyepi ëja de'huani, si'aye më'ë de'huase'e cuañequëre Ëjaëre pare nehuë, më'ëpi.

⁸ Si'aye i quëo huë'ehuëna të'ya meni saocaë'ë, më'ëpi.

Jaje Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquëta'are mai ja yë'ta'a ñama'pë pa'iyë, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire. ⁹ Jaje pa'iquëta'are ñañë, Jesuni nëhui tëcahuë huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'i pa'ijaquë caquë Maija'quë nesiquëni. Jaëni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquë cuasa nëopi. Cuasa nëoëna, ai yo'oquë ju'isi do'ire yure de'oyepi ëja de'huasiquëpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaëni ñañë, mai.

¹⁰ Si'aye Maija'quë co'amañase'e pa'iji, ipi quëcoquëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, si'aohua'i i mamajëpi i de'o co'amañare con'i payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni johua'ire huasiquëni de'oquëre pare nepi, i ai yo'o do'ipi. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasosicohua'i con'i si'aohua'i tel'ini pëca ja'quëre payë. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë maire yo'jedohuë hue'yoye ca'rama'ë pa'iji. ¹² Toyase'e jaje pa'ina, caji:

Më'ë pa'iyë ayere casi'i yë'ë yo'je tsire

cui'ne jëjësi'i, jai pai tsi'si sitona më'ëre sihuaquë.

¹³ Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quëna yë'ë cato quëcosi'i.

Cui'ne tijupë caji yequeje:

Iye macare pa'iyë, Maija'quë yë'ëre isisi mamajë ja're con'i.

¹⁴ Ina isisi mamajë cato te'e capëre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ë. Jaje cui'ne Jesujë paina ai de'oni te'e capë cui'ne te'e tsie hue'equë paji'i, pai hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'i, i ju'iñepi huati huani jëo tutu jiosi'i caquë. ¹⁵ Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tseä cuañosicohua'ijë pa'iohua'i pa'isicohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, daima'ë paji'i, huiñaohua'ini cocasi'i caquë. I cato Abraham tsëcapëni cöcaiyere caquë daji'i. ¹⁷ Ja cöcaiyere caquë maije pa'irepa de'opi, Maija'quë ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quë aye yo'oye ñacai Ëjaëre papi, teaye ñani cöcaiquëre papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi pai co'aye yo'oyere sai tocaiquërepa pasi'i caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, neña cuañoquë, ai yo'oquë asasiquëpi, yure maire cöcai cuañoquë pa'ija'quë api, neña cuañojë ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Señä Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë mësarü a'ë, Maija'quë pai acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajë caquë soisicohua'i. Jaje pa'iyë sëtë Jesús Maija'quë jëjo daoquëse'ere, Maija'quëre sejë yo'oye de'oye ñacai ëjaëse'ere cuasajë pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquëse'ere.

² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehualquë yo'o ti'auquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesuë si'aye de'oye sehualquë yo'o ti'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiquëpi. ³ Jaje pa'iquëta'are Jesuni ai Ejaëre pare ñajë sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, je'quë iti huë'e nesiquëpi ai sihua cuañuquë api, iti huë'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña pa'i nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Diusu cato te'ipi si'aye nepi, mai ñajëna pa'iyë. ⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o ti'auquë paji'i, ite necaiquë sëtë, si'a Maija'quë huë'e ñacai. I necaiye cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña ca ja'ñere quëa iñuquë yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristo cato Maija'quë mamaquë sëtë, de'oyerepa i huë'e yo'o ti'auquë ñacai pa'iji. Ja huë'e cato mai a'ë. Maipi ite tuijë ocue pa'i macarepa mai uteyere sihuajë pa'ini.

Maija'quë Pai Pëa Huajë Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë de'o joyopi caji, toyase'ena: Yurepi, mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,
⁸ Jëa joña nema'pë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i Maija'quëre sañope cajë yo'ose'eje pa'ye. Jeto cuene yejana Maija'quëre neñasicohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë.
⁹ Jarona mësaru aiohua'i yë'ëre neñahuë, tsoe cuarenta ometëca yë'ë yo'oye ñasicohua'ita'a.
¹⁰ Jaje yo'ojëna, jaohua'ire ña jujani yë'ëpi pëi cahuë: Ti yë'ë ye'yaye asaye coejë, "si'anëpi yequese'e cuasajë cu'ijë"
¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yë'ëpi pëi ca nëohuë, cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë jare pëa huajë huë'ñana.
¹² Maija'quë do'ijë, jëa joyo co'acore hue'ema'pë cui'ne Maija'quë huajëquëre pare hua saima'pë pa'ijë'ë, jare de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësaru cuasayere. ¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape pa'i ñapere sa'ñe yëhuojë ca sëtujë'ë ja yë'ta'a Maija'quë coca, iye mu'se caye tëtto saima'në. Jaje yo'ojë'ë, mësaru acohua'ipi co'ayere coso cuañoni sañope Maija'quëre cajë ne huesëye paja'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're con paja'cohua'i a'ë cani ocue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quëco pajë, jeoma'pë tuiye pa'iji.
¹⁵ Jare cuasajë pa'ijë'ë. Iyere ñeje caji: Yurepi mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani, Jëa coeye peoyerepa de'oye sehuojë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i sañope cajë yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.
¹⁶ ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope cacohua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egípto yejapi etosicohua'i paë'ë. ¹⁷ ¿Cui'ne ne ja're con Maija'quë pëi paquë'ni, cuarenta ometëca? Maija'quë cato pëi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuene yejana juju tatasicohua'ini. ¹⁸ ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë huë'ña cacani huajëye peoji? Ja cato capi: Ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasicohua'ini. ¹⁹ Jaje pa'ina, mai tiñarepa ñañë, jaohua'i caca ti'añe pase'e ite care paji cajë asacaiye pasi do'ire.

4

¹ Maija'quë pëa huajë huë'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ñañu'u, mësaru acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja pëa huajëyere ti'añe pama'cohua'ini cajë. ² Jaohua'ire huaso coca quëase'eje pa'ye cui'ne maire quëahuë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'añe pahuë. Ja do'ire cöcayë papi, huaso coca asase'e. ³ Jaje pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë huë'ñana cacaja'cohua'ipi pa'iyë. Ja ayere Maija'quë ñeje ca nëopi: Ja do'ire jaohua'ire, yë'ëpi pëi ca nëohuë, cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë huë'ñana.

Maija'quë cato iye yeja de'hua tējisi macapi pëa huajë huëopi. ⁴ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña ne tējini.

⁵ Toyase'e tijupë ca coji:

Yë'ë pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ë.

⁶ Jaje cani caji, ja yë'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pëa huajë hue'ñana caquë. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pë sehucayey pa'si do'ire cacaye pahuë. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi tijupë yequë caca mu'se pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se a'ë, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë pa'ise'eja'a ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani

jëa joñoa nema'pë de'oye sehuojë pa'ijë'ë.

⁸ Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë tijupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapi. ⁹ Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji, Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tējini pëa huajësi'quë cacaji, Maija'quë co'amaña ne tējini pëa huajëse'eje pa'ye. ¹¹ Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.

¹² Maija'quë coca cato pa'ie a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico jējēsēñe seña maca jējēsēñe a'ë. Jaje pa'yepi paise'e cuasaye cui'ne mai joñoa sa'nahuërepa cuasayena jo timeñe a'ë. Jaje yo'oquë mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ë, joyo cuasayere. ¹³ Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ējaërepa

¹⁴ Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ējaërepa, mai mēñe quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i macarepa yo'ojë pañu'u. ¹⁵ Maija'quë huë'e ñacai Ējaëre papi mai tutu peoye teaye ñani cocasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oquë tēto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i. ¹⁶ Jaje pa'ie sēte quëcojë tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi cōcāja'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca ti'aëna.

5

¹ Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato emëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña hue'ñare pana paire cacaija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi.

² Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. ³ Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne pai tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuañoñere caquë.

⁴ Jaje pa'ina, telijë cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eje pa'ye soini Ējaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni. ⁵ Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ējaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai Ējaë pa'si'i cani Ējaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi mē'ëre pa'ie isihuë,

mē'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

⁶ Yequeje caji, toyase'e ite:

Mē'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa pani huesëquërepa,

Melquisedecje pa'i.

⁷ Iye yeja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi jūni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i. ⁸ Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye. ⁹ Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye sehuocaicohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. ¹⁰ De'ouna, Maija'quëpi ite i huë'e ñacai Ëjaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire. ¹¹ Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa ti'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

¹² Tsoe mësaru yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ñe pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'jiñe mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i maña pa'iyë. Mësaru cui'naohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni ojese'e ucucohua'i maña pa'iyë, tsoe jëayere ati'ñe pa'iohua'ipi. ¹³ Jaje ojese'e ucujë pa'icohua'i cato tsitu'ujë pa'iohua'i a'ë, ti co'aye cui'ne de'oye asa ti'ama'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jëa ao cato aiohua'i aiñe a'ë, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

¹ Jaje pa'iyë sëte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pë pañu'u ju'i hue'ñana sa co'amañare jëoconì ponëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. ² Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i siopëana patojë secacaiyere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëji ja'ñe ayere. ³ Jaje yo'ojacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa jaje yëë cōcaito.

⁴ Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quë de'o sëñe isiye asasicohua'ipi cui'ne Diusu joyo yo'oye asasicohua'ipi, ⁵ cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, ⁶ cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tijupë Maija'quëna ponë coñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quë mamaquëni tijupë quejë yo'o do'ire. Me ponëñe'ni, si'aohua'i ña hue'ñana ite cue'cuejë yo'oni. ⁷ Jaje yo'ocohua'i cato yejaje pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ja yejapi iti yeja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito, Maija'quëpi iote de'oye ñacaija'quë api. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaima'o co'ayere cui'ne miure quëico pani co'aye ca cuañojacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, io mëase'e.

Utejë Pa'iyepi Qcue Pa'i Macarepa Paye

⁹ Jaje mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësaru cato itire pare pa'iyë. Jaje canì cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyë cajë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësaru sehuosicohua'ire oijë cōcaijë iñose'e, cui'ne mësaru ja yë'ta'a yo'ojë pa'iyë huanëyema'ë pasipi. ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato yëyë, mësarupi si'anë pai ñape jare jajese'e tëji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje yo'ojë mësaru uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ë. ¹² Coeyë, mësarupi josao'hua'i ponëñë. Yëquë cato yëyë, mësarupi Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o jujama'pë ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë iohua'i tuiyeje tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.

¹³ Abrahamre Maija'quë ca nëo maca ija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sëte. Jaje pa'ina, capi: ¹⁴ “Yë'ëpi më'ëre de'oye ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi necaina.” ¹⁵ Jaje caëna, Abraham quëcopi, jëoma'ë, utequë isi cuañopi, ite ca nëose'ere. ¹⁶ Paipi ca nëocohua'i pani iohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i a'ë, iohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca sañope caye carajaiñe pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëje i ca nëose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nëo huesopi, isire paja'quë a'ë caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nëose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quëje cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajë ocue pa'i macarepa pa'iyë isiji, ipi ñacaina, pa'iyë co'ejë i ca nëose'e utejë pa'isicohua'ire. ¹⁹ Ja uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyë necaiji, jai yohuë dëquëcopi sëani jëo dëorena, te'e macare

huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyoje Maija'quë huë'e sa'nahuë ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. ²⁰ Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa de'opi je'nëna iote pa'ija'quëpi, Melquisedecje pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

¹ Iquë Melquisedec cato Salem pai ëjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa huë'e ñacai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pai ëjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope ti'ani ite Maija'quëpi ñacaijaquë capi. ² Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi, i uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëña pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiye a'ë, jare isipi. Melquisedec cani cayë “Nuñerepa yo'o ëjaë” cajë, Salem caye cato cayë, “Jo'cua de'oye pa'ie” Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ie ëjaë caye pa'iji, “Salem Ējaë” cani. ³ Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye aiohua'ire ite coasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëje pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.

⁴ De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi pai ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tsere Melquisedecna isipi. ⁵ Jeteyo'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, pai isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, iohua'ije pa'iohua'ini, Abraham tsëcapë acohua'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato Leví tsëcapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tsere isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. ⁷ Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Iti ca cuañuquë cato huë'ehuë maca pa'i api iye cayere sañope ca ti'añe peoji. ⁸ Maija'quë tsere coa isijëna, pacohua'i cato ju'icohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato toyase'e caji, ja yë'ta'a huajëquëre. ⁹⁻¹⁰ Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani ti'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ije si'aohua'i Leví tsëcapë acohua'ije si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel pai asahuë, cuañese'e. Jaohua'i cato Aarón tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuañese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ējaë. ¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuañese'eje ponañe paji'i. ¹³ Jaje pa'ina, mai Ējaëni toyase'e caji, ñeje: “Yequë Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i de'oma' tsëcapë aquë api.” ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Ējaë cato daji'i, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a pai cuañeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ējaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'ie ti nejo ti'añe peo tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuañuquë quëaji. ¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa ti pani huesëquërepa Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'ie sête ja'në cuañese'ere tutu peoyere cui'ne co'ai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai utejë pa'ie. Japi Maija'quëna tsiojañe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quëpi ca nêo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nêoñe peoye. ²¹ Jaje pa'ina, Ëjaëre cato ca nêo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Ëjaë ca huesose'e pönëñe peoji.

Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëja'quë.

Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nêose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquë, ja'në ca nêose'e seña maca de'oyerepa. ²³ Jai pai paë'ë, yecohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ju'ijë carajaicohua'i sête. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato ti ju'ima'quë sête Maija'quë huë'e ñacaiye yequëna se jeocaiye peoji. ²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quëna tsiojaicohua'ire, ti pani huesëja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesëquë sête jaohua'i pa'iyere caquë Diusure secacai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yësiquëre papi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa. Jaë cato de'oquë api, ti co'aye peoquë api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquë api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quë api. Jaje pa'ini ma'tëmo pa'ie jerepa pa'ire nesiquë api.

²⁷ Yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato si'a mu'señapi nêicohua'ire huaijë, du'ru macarepa iohua'i co'aye yo'o do'ire ëojë isijë Maija'quëre seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere ëojë isijë secacaicohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Jesús cato te'ere papi i capë ai yo'o do'ipi Maija'quëre isi tējipi. ²⁸ Moisés cuañese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquëta'are cuañese'e jeteyo'je Maija'quë ca nêose'epi hue'yopi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre i mamaquëni, nuñerepa de'oquëni, ti pani huesëquëni.

8

Jesupi Maija'quë Huajë Ca Nêose'ejä'a Cacaiquë Api, Maire

¹ Si'aye yëquë case'e ëjarepa iye a'ë. Payë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre pare, Maija'quë ñu'ico ëja te'tere ñu'ina, jeto ma'tëmore. ² Pai nema' huë'ere pa'iji, iore pani, Maija'quë nesi huë'ere, jarote pa'i Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sête, Maija'quë huë'e ñacai pa'iji.

³ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato, Maija'quëna isise'ere isijë, cui'ne nêicohua'ire huani ëojë seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ñe paye pa'iji.

⁴ Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquë pani Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë de'oye para'pi, tsoe Moisés cuañese'ejë pa'ye yo'ojë isicohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jai pai pa'ito me pa'iquëni. ⁵ Iohua'i cato ca'nipi nesi huë'ena Maija'quë ayere necaicohua'i a'ë, ma'tëmo pa'ie ayere cuasajë yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, ite: "Yë'ë më'ere jeto ai cutihuë iñose'ejë pa'iore nejë'ë."

⁶ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nêose'ere. Ja huajë ca nêose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña quë'ye a'ë. Ja'në ca nêose'e seña maca pa'ye a'ë.

⁷ Du'ru macarepa ca nêose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupë yeque ca nêoñe peora'pi.

⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi:

Yequë mu'seña Israel paire,

cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o ja'ñe ca nêoñe pa'ija'coa.

⁹ Jeto Egipto yejapi mësaru aipëre jëtëna tseani etoni sa maca, ca nêose'ejë pa'ye ca nêoñe peosipi:

jaohua'ire cato yë'ë ca nêose'e de'oye sehuocaiye pasi do'ire jeocohuë, caji, Ëjaëre papi.

¹⁰ Ja mu'seña têtö sai maca Israel paire yë'ë ca nêo ja'ñe iye a'ë caji, Ëjaërepa.

Iohua'i cuasa hue'ñana yë'ë cuañëñere tëocas'i,

cui'ne iohua'i joñoana toyasi'i,

ja maca yë'ë pa'ija'quë a'ë, iohua'i Diusu
cui'ne iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë pai.

¹¹ Ja maca cato tsj mañaje cui'ne aiohua'ije si'aohua'i yë'ë coca asacohua'ise'e
pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje pa'ijëna, mai Ējaë cocare asajë'ë, cajë yecohua'ipi cajeohua'ipi,
panita'a te'e tsëcapë acohua'ipi ye'yañu'u cajë yo'oye peosipi,
tsoe yë'ëre ire pani pai ñape asa do'ire.

¹² Cui'ne yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti huanëyeja'quë a'ë,
cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

¹³ Jaje pa'ina, huajëyere Maija'quëpi ca nëoni, du'ru ca nëose'ere ai co'amaña'ë caji. Jaje
pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesë ja'ñe a'ë.

9

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmo Huë'e

¹ Tsoe hue'ña Maija'quë ca nëose'e cato, iye yeja Maija'quë huë'ena Maija'quë sejë
yo'o ja'ñe quë'ye paji'i. ² Ja ca'ni huë'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa
tu'rihuëre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsëoni nëco sai huë, cui'ne Maija'quëre isisi ao,
cui'ne mesa paji'i. ³ Cayaye acore capi tëhuosico je te'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje
hue'eco ai de'o hue'ñarepa. ⁴ Jarote paji'i, huëo së ma'ñare ëoco oropi de'o sai huë nesico
cui'ne iti ca nëose'e de'hua mahuë, si'a te'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuë sa'nahuëre
te'e oro ucu duruhuë paji'i. Iona ma'tëmopi tomes i aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote
paji'i, Aarón tsë'equë pa'isi tupë. Jao cato cui'naopi huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico
paji'i, cui'ne quëna toñana ca nëose'ere toyase'ere ayasico paji'i. ⁵ Cui'ne ja mahuë
ëmëje'ere paë'ë, huiñaohua'i capëa quë'iohua'ipi, Maija'quë pa'ie iñoja'cohua'ire nesi-
cohua'ipi. Iohua'i capëapi mahuë sjo toto si'aore peo hue'ña pëpëhuë, pai co'aye
yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quëaye peoji, yure cato itise'e pa'ijaquë.

⁶ Jaje de'huasicon a Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi si'anë jëoñe peoyerepa cacayë,
du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are yeco seña maca
tu'rihuë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pase'e cacaye paji'i, te'e ometëcahuëre
te'erepa. Cui'ne jarona cacaquë pani saye pa'iji, nëicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire
sajiquë, cui'ne pai co'aye yo'o do'ire saicas i caquë. ⁸ Iye yo'ose'ëja'a, Maija'quë joyopi
maire quëaji, ja yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna Maija'quëre seña pa'ito, Maija'quëre ca
hue'ñare pana sai ma'api ja yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i. ⁹ Si'aye iye yo'ose'e cato quëaji,
iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jarona Maija'quëre isijë, cui'ne nëicohua'ire
huaijë ëojë secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi. ¹⁰ Ja yo'oye cato coa ao aiñese'e,
ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e ëmëje'ese'e cocaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë si'aye
yeque pona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api, Maija'quë huë'e ñacai Ējaërepa, si'a de'o
co'amaña carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato ai de'o huë'ere pa'ë, nuñerepa
yo'o huë'e a'ë, pai nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye pañë. ¹² Cristo Maija'quë
huë'ena cacapi, i tsierëpa isisi i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama
tsiere isisi i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tējipi. Cacani maire ti'acaji'i, huaso cuañoni
ti pani huesëyere. ¹³ Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne
huequë nomi tsj tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huata tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina,
itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'iji,
ëmëje'ese'e. ¹⁴ Jaje pa'ie sëte, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti
pani huesëquëpi yo'oquëna, ija'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e.
Jaje pa'ina, i tsiepi ju'iñena sayere mai cuasayere peo hue'ña tsoa tocaji, Maija'quë
huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

¹⁵ Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oquë, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'iñepi sai toçaji'i, ja'në ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisico-hua'ipi ti pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë. ¹⁶ Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ijaquë cani du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerepa pa'iji. ¹⁷ Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. ¹⁸ Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel paire cuañese'e cayere. Quëa tëjini maja'i naña sëohuë nesicopi catë yoje pa'iona, hisopo tarana huëni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi co'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne paireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰ Jaje yo'oquë capi, jahua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësaru yo'o ja'ñere cuañe nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." ²¹ Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. ²² Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

²³ Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijë isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijë isiye jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huë'eje pa'ioire nesi huë'ena cacaye paipi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pëca ja'quë ña hue'ñana. ²⁵ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa judío pai cato de'o hue'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato si'anëpi ju'i i tsie isiquë pa'iyë paji. ²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tëji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. ²⁷ Pai ju'iñe je'quë te'erepa ju'iñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato johua'i yo'ose'e ñani ca tëjiyese'e pa'iji. ²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristoje te'erepa jucacani tëjipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquë. Tijupë ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquë daiye pasipi, ite utejë pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pai to'ouje pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojaijë nëicohua'ire huaijë isicohua'ire. ² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quëre isijë nëicohua'ire huaiye jeora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajë. ³ Jaje pa'iquëta'are nëicohua'ire huaijë isijë yo'oye cato cöcaji'i, johua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayerere. ⁴ Jaje pa'ina, huequë ëmëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye ti'a ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre: Më'ëre isiñu'u cajë, nëicohua'ire huaijë yo'oye, cui'ne co'amaña më'ëre isiye më'ë cato coequë ñañë.

Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ëre capëre isihuë.

⁶ Më'ë cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajë, nëicohua'ire huani ëojë, cui'ne co'amañare isijë yo'oyere.

⁷ Ja maca ñani cahuë: "Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë.

Jaje toyase'e pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere."

⁸ Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojë co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë, cui'ne ëojë yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji.

⁹ Casiquëpi jeteyo'je acore caji: "Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje yo'osi'i caquë." Jaje cani caji, si'aye ja'në nëicohua'ire huaijë isijë yo'ose'ere nejoñë caquë. Nejonni huajëyere neñë,

caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tējiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ějaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'eje pa'yere, si'anë nēicohua'ire huaijē. Jaje yo'ojēta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo ti'añe peoye a'ë. ¹² Jaje pa'iquēta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tējipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ěja te'tere ja'rusiquēpi ñu'iji. ¹³ Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quēpi i quëo huë'ehuēna tē'ya meni saojaquë caquë. ¹⁴ Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

¹⁶ Yē'ēpi ja mu'seña tēto saisi maca paire ñeje yo'oja'quë a'ë, caji, mai Ejaë:

Iohua'i joñoare pana yē'ë cuañeñere ayaja'quë a'ë,
Cui'ne iohua'i cuasa hue'ñana toyaja'quë a'ë, yē'ë cuañeñere.

¹⁷ Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quë a'ë, iohua'i tayoje co'aye yo'ose'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañose'e sēte, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u cajē isijē yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojañe Pa'iji

¹⁹ Jaje pa'iye sēte Maija'quë do'ijē yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i hue'ñare pana cacaye pa'iji. ²⁰ Jesús ju'i do'ipi huajē ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tēhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijē ti'añe pa'iji, i pa'i hue'ñare pana. ²¹ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë huë'ere pa'i maire seacai ějaērepa, Maija'quë huë'e ñacai ějaë sēte. ²² Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quëre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tosicohua'ipi, capēje de'o ocore papi toa tosicohua'ipi, ja yē'ta'a co'acohua'ire nēiñe peocohua'ipi, ca'rama'pē Maija'quë quē'rona sa tsiojañu'u. ²³ Jaje pa'ina, Maija'quēpi i ca nēose'ere isire paja'quë api cuasa do'ire, ti jēa coema'pē ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quëre pa'ire paji cuasajē mai utejē yo'oyere. ²⁴ Jaje pa'ina, co'eñu'u, paire ai oiyepi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core. ²⁵ Jaje pa'ina, mai ějaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'iye sēte pai ñape yecohua'ire ca sētoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jeoma'pē tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pē pañu'u.

²⁶ Jaje pa'iquēta'are maipi tsoe nuñerepa pa'iye asasicohua'ita'a ja yē'ta'a co'ayere yējē yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai tocaiye. ²⁷ Coa Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire nejo hue'ñase'e huajēya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa coro mēi hue'ñapi pai ñape yo'ose'e ñani nejo hue'ñapi. ²⁸ Ñajē'ë, Moisés cuañese'ere, sehuoma'ë yo'osiquëre, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti oima'pē jaēte huani jeoñe paji'i. ²⁹ Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'i a'ë, ja tsiepi Maija'quë tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quë mamaquëre meñe tsa'cujē, Maija'quë ca nēose'e tsiere coeaisicohua'i cui'ne Maija'quë joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajēye ca nēose'ere do'i quē'yerepa meñe necaiye a'ë. ³⁰ Maipi asayē, Maija'quë case'e: "Pai yo'ose'e nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato yē'ë yo'oye a'ë. Yē'ēpi saisi'i." Cui'ne yequeje capi: "Maija'quë i paire ñaquë iohua'i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api." ³¹ Ai huajēya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë huajēquērepa jēñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

³² Mēsaruja'a mia hue'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco paye pajē quëcose'ere cuasajē'ë. ³³ Jaje quëcojēna, mēsaru acohua'ire ai co'aye cajē cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a pai ña hue'ñana. Jaje yo'ojēna, yecohua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paē'ë. ³⁴ Co cuañosicohua'ire mēsaruپی teaye ñajē cocaē'ë. Cui'ne mēsaru co'amañare peo hue'ña jiotoje sihuajē ñahuë, jeto ma'tēmore ti carajaima'co'a maña payē, cuasajē quëcojē. ³⁵ Jaje pa'ina, mēsaru, Maija'quēpi necaija'quë api cuasajē quëcoyere

jeocoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësaru ai pa ja'ñe ti'aja'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojë mësaru i si'aye i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë. ³⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esa, ai esa daija'quë api,

Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nëima'ë pasipi.

³⁸ Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api,

Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i acohua'i peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena ti'acohua'i acohua'i a'ë.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyë a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë pa'iyë a'ë, ti jëa coema'pë. ² Jaje pa'ina, mai aihua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ña'ne peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caín isiye jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oquëre caquë i isiyere sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë pa'aji'i. ⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëye yo'o ti'añe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsioja'ñe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere ti'añe.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noé de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre huasoja'core. Jaje pa'ina, Noé pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja paise'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiye de'oye sehuoni i yeja jeoni, Maija'quë soi hue'ñana saji'i, ite isija yejana. Jaronasaiyë, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i.

⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare tiye pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni mamaquëre coao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehuo do'ire. ¹² Jaje pa'ina, Abraham panitëji mu'sëñapi i acohua'ire jai paire papi quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya të'tëpa mejahuëje pa'yere pare, cuëcue saoye peoyerepa.

¹³ Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë jujua'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sëte so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere sihua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare ti'ohua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë. ¹⁴ Jaje cacohua'i cato tiñarepa quëayë, ja yë'ta'a yequë yejare iohua'i paja yejare co'ejë cu'iyë cajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i daisi yejare cuasajë cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, iohua'i daisi yejana. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are iohua'i cato ai de'o yejare pare yëhuë, ma'tëmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripë, iohua'i pa'ija'to paye sëte Maija'quë huajëya' coema'ë pa'iji, iohua'i pëca ja'quëre hue'yoto.

¹⁷ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, i ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë sës'i'i caquë yo'opi. I mamaquë te'i macani isire pasi'i caquë yo'opi, ¹⁸ Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai paire më'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are. ¹⁹ Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi,

Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë pa'iyere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa copì.

²⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. ²¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pai ñapere iohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'ine ti'asi maca. Cui'ne i doquë cu'i tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihua'aji'i. ²² Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel mamajëpi Egíptopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'ë capi. Caquë i tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañepi.

²³ Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ëjaëpi tsire huani jeoñe pa'iji cuañese'e pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë. ²⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco, mamaquë hue'yo cuañoñe. ²⁵ Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o cuañoñere yëpi, co'ayere yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'iyere coequë. ²⁶ Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë. ²⁷ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ëjaë ite pëiñe ca'rama'ë Egíptopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

²⁸ Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se ti'acquëna, sihuaquë cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jeo huiñaëpi te'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capi. ²⁹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'ña yeja jajucore saiyeje pa'ye jëë'ë, yequë je te'tena, ñani cui'ne Egípto paije jëñu'u cajë yo'ojë dutu jujua'huë'ë.

³⁰ Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa yërëhueja'a të'ija'ahuë'ë. Të'ijaisi maca tëhuopapi jë'ye darëa'co'ë. ³¹ Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'ine pao, Israel paire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

³² ¿Iquere yeque caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini. ³³ Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañoñuë, jai emu yaiohua'i yë'opoaje si'ñe saohuë. ³⁴ Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoñi tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado paire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. ³⁵ Paë'ë, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtena pasicohua'ije. Yecohua'ipi ai de'oye pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañoñe coejë juë'ë, huaijëna, ai yo'ojë. ³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna. ³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jea huea cuañoñuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi tē'ca tētejëna juë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'nire ju'ijë si'a hue'ña coa cunirojaë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, paë'ë. ³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare panirojaë'ë. ³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca nëose'e isi cuañoñe pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

12

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o ññosicohua'ipi maire të'ijatena pa'iyë sëte jëocoñu'u, si'aye maire dëquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jëoconi jeto ñese sai hueñase'e se ñajë huë'huëñu'u. ² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana que cuañojë ju'icona, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oquë ju'i ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihua'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja tē'tena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quëcosiquëre pani Jesuni cuasajë tuijë'ë, yo'o jujani jëone paja'cohua'i. ⁴ Ja yë'ta'a mësarü tī'añe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju'iñena. ⁵ ¿Mësarü tsoe huanëyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sëte yëhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yë'ë mamaquë coema'ë pa'ijë'ë, më'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yëhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijë'ë.

⁶ I oicohua'ini Ëjaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Ëjaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quëcojë'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cuaño'ma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quëpi mësarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyeje pa'ye si'sema'ë pa'ito mësarü i mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë. ⁹ Cui'ne mai tsj pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojëna, maipi iohua'ire ëjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sehuocaijë yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë? ¹⁰ Iye yeja ja'quëohua'i cato iye yeja nëhui tëcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, iohua'i yëyeje pa'iohua'i pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nesi'i caquë. ¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'e pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yë'ore Asaye Coejë Pa'i Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'iyë sëte huajë tuture papi mësarü jëñare jë'jose'ere mëñe mëajë'ë, cui'ne mësarü nëca sīcu tutu peoyere pi'najë'ë. ¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejë'ë. Co'eni saijë'ë, ja maca do'pë nëcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tijupë soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quëna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojë'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ijë Maija'quëre ñañe peoji. ¹⁵ De'hua ñajë'ë, mësarü aquëpi, sëje oi joyo hue'equëpi josa yo'oquë jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai isiyere si'aohua'i pañu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁶ Mësarü acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tsere coema'pë pa'ijajë, Esau jë'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yërepa pa'iyë peoquë tomeaji'i. ¹⁷ Ja maca Esaupi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë caquë seina, cacaiye pa'aji'i, otarepa oi catojë, mësarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

¹⁸ Mësarü cato Sinaí cutihuëje pa'iona, tsiojaïma'pë paë'ë, Israel pai tsiojaijë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni nëcasiconā, nea hueñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hueñana. Cui'ne ¹⁹ asama'pë paë'ë, duruhuë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yë'ojë asama'pë paë'ë. Ja yë'o caye asacohua'i cato i cuañëñere quëco tī'ama'pë ²⁰ ai jerepa caye pajë'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato paji'i: "Ai cutihuëna tsa'cuquëre cato quëna pëapi jëa hueña paji'i, panita'a uiyopi seso etojaiñe paji'i, nëicohua'ireje huaiye paji'i, jaro tsa'cucohua'ire," capi. ²¹ Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: "Ai ca'raquë tsasiyë, yë'ëje."

²² Jaje pa'iquëta'are mësarü cato Sión ai cutihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalëna, cui'ne Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pai huiñaohua'i tsi'si sitona, ²³ Maija'quë mamajëpi iohua'i mamire ma'tëmona toya

cuañsicohua'i tsi'si sitona, tsiojaë'ë. Mësaru cato tsiojaë'ë, si'aohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu quë'rona. Pa'i joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quë'rona tsiojaë'ë, ²⁴ huajë ca nëose'e cayere necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie quë'rona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa ti'añe peoji, Maija'quë ma'tëmore papi soiquëna, asacaiye coejë yequere asarojaicohua'i. ²⁶ Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'co'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: "Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmoje ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'oquëna." ²⁷ Jaje tijupë cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cueye pa'iji caquë, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayere pase'e nëaja'core. ²⁸ Maija'quë cuañe te'te maire isiye cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi do'ire Maija'quëre de'oji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ite necañu'u. ²⁹ Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toaje pa'i api.

13

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

¹ Maija'quë do'ijë sëte jeoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. ² Cui'ne mësaru huë'ena daicohua'ire oijë de'oye necaiye huanëyema'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'i jë'quë huiñaohua'i a'ë cuasama'pë huesërepa de'oye iohua'i huë'ena necaijë pëpa'ahuë'ë.

³ Cuasacaijë'ë, co cuañsicohua'ire, mësarupi iohua'i ja're co sitore pa'iyeye pa'ye. Mësaruje cui'ne yo'o cuaño'ñe pa'iohua'i sëte cuasacaijë'ë, co'aye yo'o cuañojë ai yo'ocohua'ire.

⁴ Si'aohua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'i nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quëpi iohua'i yo'ose'ere sa'ja'quë api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne nëjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.

⁵ Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësaru payere sihuajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji, maire: "Te'ohua'ire jëo nëcoye paja'quë a'ë, cui'ne jëoco huesoyeje paja'quë a'ë."

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji, ñeje: Ëjaëpi yë'ëre cöcaiquëre pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañë, pa'ipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye pa'itojë.

⁷ Cuasajë'ë, Maija'quë coca quëajë mësarute sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni cajë. Ñajë ye'yejë iohua'i pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji cuasajë yo'ose'ere.

⁸ Jesucristo cato ipi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, jë'nëna.

⁹ Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o ti'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti cöcaiye paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cöcaiji, Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ja'në ye'yese'ere jëoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'e ñacaicohua'i a'ñe peoye a'ë. ¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato pa'i co'aye yo'o do'ire sa'i to ja'ñere isisi'i caquë tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nëicohua'i ca cato pa'i daripë hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo jëoñe paji'i. ¹² Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i pa'ire nesi'i caquë pa'i daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. ¹³ Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're pa'i daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuañoquë ai yo'ose'eje pa'ye. ¹⁴ Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë saiyë. ¹⁵ Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. Jaje pa'iyë sëte mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶ Huanëyema'pë pa'ijë'ë,

mësarü co'amañapi peocohua'ire cöcaiye. Ja'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañëñere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësarü joñoa ñacaijë pa'icohua'i, Maija'quëna iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute iohua'i necaiye ti cöcaiye peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre secacaijë'ë, cayë, mësarute.

¹⁹ Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani mësarü ja're cöni pa'i ja'ñere cajë. Secacaijë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'iyë isi Diusupi yëi ñama Ëjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacaijë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. ²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quë'rona titasiquë pa'ito i ja're cöni sasi'i, mësarute do'i sai maca. ²⁴ Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë ñacaicohua'ireje pëpacaijë'ë. ²⁵ Italia yejapi daicohua'ije, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

¹ Yë'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Ējaë Jesucristore necaiquëpi pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai hue'ña hua huesëni pa'icohua'ire.

Maija'quë Ta'ñe Asayere İsiye

² Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna ti'a maca sihuajë'ë. ³ Mësarupi tsoe asayë, ja ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësar pa'ire paji cuasayere neñañe a'ë. Jaje pa'ina, ja neñañepi quëcocihua'i pa'iyere neji. ⁴ Nequëna, quëcosicohua'i pa'ijë nuñe pa'icohua'i cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.

⁵ Mësar acohua'ipi ta'ñe cuasajë yo'oyere carasicohua'i pa'ni sejë'ë, Maija'quëni. Seto Maija'quëpi isija'quë api, ta'ñe cuasajë yo'oyere. Maija'quë cato si'aohua'ire ta'tëpo ti peoyerepa cui'ne ti ëseye peoyerepa isiquë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are seña pa'iji, isire paja'quë api cuasajë ti jëa coeye peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'aquëna, co'poco ñese sani cui'naopi co'ye daio yo'oyeje pa'i api. ⁷ Jaje pa'i cato ina Maija'quë isija'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë, ⁸ iye mu'se yeque cuasasiquëpi ñamina'a yequere cuasaquëpi, ocue pa'i macarepa pa'ima'quë cato.

⁹ Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. ¹⁰ Cui'neje jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya jorohuë jumuse'eje pa'i api, tsoe quëcoye peoquë api. ¹¹ Jaje pa'ina, jaiye paquëpi i cuasaquë yo'ora'ase'ere jeoni esa ju'iquë api, jorohuë maca jumusico airepa ëse ëoquëna, cuëneni de'oye ña cuañoñe carajaini me'meni tomeñeje pa'ye.

Neñañe Cui'ne Co'aye Nëiñe

¹² Neñañere quëcoquë taima'quëpi sihuaquë api. Jaje pa'ina, neña tējisi maca ti pa'i marore isi cuañoja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisi'i ca nëose'ere. Ja do'ire sihuaquë api. ¹³ Mësar aqüepi co'ayere yo'o ëaye nëiñe pa'ito cuasama'ë pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o ëaye nëiñe neji, cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o ëaye nëiñe asama'quë api. Cui'ne paipi co'ayere yo'ojajë caquë co'ayere yo'o ëaye nëiñe nema'quë api. ¹⁴ Pa'i cato iohua'ipi co'ayere yë do'ire iohua'i yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena taicohua'i a'ë. ¹⁵ Pa'i cuasayepi, pa'i co'ayere yëyepi ts'i etapëje pa'io de'oni tayo yo'oyere jojoyeje pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'o huesëni yureta'a jüni huesëyere jojoyeje pa'ye neco.

¹⁶ Coso cuaño'ma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁷ Si'aye maire de'oyerepa isise'e cato ma'tëmopi Maija'quë isise'e a'ë. Ja isiquë cato si'aye ma'tëmo miacohua'ire de'huasiquë api, tiñe pa'i pönëma'quë api, cui'ne si'a tëcahuëa tëto saina, cui'neje pa'iquë api. ¹⁸ İse'e te'i jaje yo'osi'i cuasani maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere isipi, maipi du'ru macarepa quëise'eje pa'iohua'i huajë sëcapë huëocohua'i pa'ijajë caquë.

Nuñerepa Pa'iyë

¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua'i mësar cui'ñasicohua'ire papi yecohua'i cayere esa asajë'ë. Jaje pa'iquëta'are coca cayere esarepa cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne esa pëtitema'pë pa'ijë'ë. ²⁰ Pëtitesiquë cato Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji. ²¹ Jaje pa'iyë sëte si'si yo'oye pa'iyë cui'ne jaiye co'ayepi mësarute timë huesoni pa'iyere jeocojë'ë. Jeconni teaye pa'iohua'i maña'ë cuasajë de'o coca mësar joñoana tase'ere pajë'ë. Ja coca cato mësar joñoa huaso tutu paye a'ë.

²² Maija'quë coca asani ìti cayeje pa'ye neñe pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë co-case'e asajë pa'ini co'ye coso cñañosicohua'i pa'iyë. ²³⁻²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi ìti asase'eje pa'ye yo'oma'quë cato tsña de'huana me pa'i a'ni caquë ì tsia ñani se ponëni sai tsoe huanëyeni me pa'i pate'ni cuasayeje pa'i api. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne tseä cñañoma'cohua'ire ne cocare asani ì asase'ere huanëyema'quëpi ìti cñañeñere ocue pa'i macarepa yo'o tì'aque pa'iquëpi sihuaja'quë api, ì yo'oyere.

²⁶ Maija'quëre tì'asi'i caquë yo'oquëre pa'ë cuasaquëpi ì tsemeñore nau nëcoma'quë pani ija'a co'ye cosoji. Cosoquëna, ì Maija'quëre tì'asi'i caquë yo'oyepi ti cöcai ma'ñe pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë pai nuñerepa pa'iyë cato iye a'ë: yëhuiohua'ire cöcaiye, hua'jeohua'i ai yo'ojëna, cöcaiye, cui'ne iye yeja si'si yo'oyere pu'pema'cohua'irepa pa'iyë a'ë.

2

Si'a Yë'quë Maca Yo'oyere Ye'yaye

¹ Mësarü Maija'quë do'ijëpi mai de'o Èjaëre pare Jesucristore sehuocohua'ipi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. ²⁻³ Jaje pa'ina, yeque mësarü tsi'si sitona datì'ñe pa'i api, te'e jai do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i cñañare suñasiquëpi daina, cui'ne yequëje curi peoquë teaye pa'ije ai ju'i care ju'i datì'ñe pa'i api. Daina, mësarupi cayë, du'ru daiquëre de'o cña ju'iquëre: “Da ja'rujë'ë, ico de'o ñu'i saihuëna.” Jaje cajëta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye pa'ini cayë: “më'ë cato ja macare nëcaquë ñajë'ë. Panita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajë'ë.” ⁴ Jaje yo'oni tsoe pai yo'oyere ñaquë ca tëji ëjaëje pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa'ñe mësaruja'a sahuajë yo'oyë.

⁵ Yë'ë yëcohua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajë'ë: Maija'quëpi iye yeja co'amaña peocohua'ire sahuani ì tsecohua'ire nepi. Jaohua'ipi jaiye co'amaña payeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajë cui'ne ìte oicohua'ire isisi'i ca nëosi co'amañare pajajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'amaña peocohua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. ¿Jaiye co'amaña pacohua'i pa'i ma'ñe mësarü ñato mësarute tea ju'iñeje yo'ojë pai ëjaohua'i quërona quëre sacohua'i? ⁷ Cui'ne jaohua'ipi yëquë mësarute de'o hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sañope cacohua'i a'ë.

⁸ Mësarupi Maija'quë coca cñañese'eje pa'ye më'ë quëno maca pa'iquëre oijë'ë, më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'o tì'ani nuñerepa de'oye yo'oyë. ⁹ Jaje pa'iquëta'are mësarupi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'ocohua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cñañese'eje pa'ye yo'oma' do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, te'i paipi iye cñañese'ere si'aye de'oye yo'oquëta'a te'o cñañese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'ina, jare ipi Maija'quëpi capi: “Yequë ëmëre, panita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijë'ë, huejasicohua'i.” Cui'ne capi: “Paire huani jeoma'pë pa'ijë'ë.” Jaje case'ere asani yequë nomiore, panita'a ëmëre yo'oma'cohua'ipi ja yë'ta'a paire huani jeocohua'i pani tsoe cñañese'ere sehuoma'quë ponëpi. ¹² Mësarü si'aye yo'ose'e iñoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye panita'a co'ayere. Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësarü cuasaye cui'ne neñe. ¹³ Ai yo'ocohua'ire oima'pë pa'isicohua'ire cato oiye peosipi yecohua'i oisicohua'ise'e de'oye tì'aja'cohua'i a'ë, ì Maija'quë pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

¹⁴ Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'ë. ¿Caquëta'a ja yë'ta'a nese'e ti peoquëre iquere cöcaiquë'ni, ì cuasaye? ¿Jaje pa'ire ì cuasase'epi ìte huasoye pa'iquë? ¹⁵ Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, panita'a Maija'quë do'iconi cña cui'ne mu'se ai ja'ñe caraquëna. ¹⁶ Mësarü aquëpi caji: “Señaquë de'oye pa'ijë'ë. Ca'nequë cui'ne si'aye më'ë yëye ai pa'ijë'ë.” Jaje caquëta'a ti isiye paji, ìte carayere. ¿Iquere jaje pa'ito coca

cocaiquë'ni? ¹⁷ Jaje pa'ina, ju'isi co'amañaje pa'ye a'ë, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.

¹⁸ Te'i paipi ca'ñe pa'i api, ñeje: “De'oji, më'ë cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nese'ere payë.” Jaje pa'ina, yure yë'ëre iñojë'ë, më'ë Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ëre iñosi'i, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'ë nese'ere. ¹⁹ Më'ë Maija'quëre te'i pa'iji cuasaquë pa'iyë ai de'oji. Jaje cuasani më'ë tayoma'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are huatiahua'ijë cui'ne cuasayë. Cuasajë ca'rajë tsasijë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë pa'ito ju'isi co'amaña pa'iji, do'i peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajë'ë, huesë pa'ima'ë pa'ija'quë. ²¹ Ñajë'ë, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe pa'iquëre ca huesopi, i mamaquë Isaacre huani jëosi'i caquë yo'osi do'ire. ²² Jaje pa'ina, më'ë ñañë, Abraham i yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere iñose'e. Jaje yo'oquëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'o jujase'e peoye etapi. ²³ Jaje yo'oquëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi ti'api: “Abrahampi Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca huesopi.” Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'i, Abraham.

²⁴ Jaje pa'ina, mësarü yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'oquëni nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe pa'iquë ca hueso cñañoñe peoji. ²⁵ Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëaja'to isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire. ²⁶ Jaje pa'ina, paipi joyore peoquë pani tsoe ju'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayepi yo'oye peoto ju'ise'epi pa'iji.

3

Cayere Ye'yaye

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'i a'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'ipi jerepa iohua'i yo'ose'e ña de'hua cñaño ja'ñe pa'iyë. Jaje pa'i do'ire mësarü acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire se ye'yacohua'i. ² Si'aohua'i tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'i paipi i coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre papi jaje pa'i pani, si'aye i pa'iyë nuñerepa ñaquë pa'iquë api. ³ Mai cñañeñe caballopi de'oye sehuocaijaquë cajë yë'opona quëna tarapëre jua nëocohua'i a'ë. Jaje neni yureta'a si'aëre de'oye po'nejë sacohua'i a'ë. ⁴ Ñajë'ë, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerëpa ju'aquëta'are iti tayoco a'ricona iti tayoquëpi po'nequëna, i yë hue'ñana saicoa. ⁵ Jaje pa'ye mai tsemeñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacao. Jaje pa'io'pi a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocoa. ⁶ Jaje pa'ina, tsemeño cato toaje pa'io, co'aye ne tuture timësicoa. Jaje pa'io'pi mai capëre pa'io si'a capë co'aye neñe pa'iji, cui'ne si'a mai pa'i ma'aje co'a de'huacoa, mëna tutupi iöni pa'i do'ire. ⁷ Iye yeja pa'icohua'ire nëicohua'ire, pi'are, añaohua'ire, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi tsëni de'oye ye'yacohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tsemeño cato ye'ya ti'añe peocoa, nau nëco ti'añe peocoa. Co'acoa. Tsïmaoje pa'io'pi si'aye co'a de'huayere timësicoa. ⁹ Jaje pa'ina, iöpi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare iöpi paireje co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëpi ije pa'iohua'ire de'huasicohua'ireje. ¹⁰ Jare iti yë'opopi etaji, de'oye cacaie, cui'ne yecohua'ire co'aye cayeje. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji. ¹¹ Te'e oco cojeja'a de'o oco etacona, sëje ocoje cui'na etama'coa. ¹² Maija'quë do'ijë, mësarü ñato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe pa'iquë, panita'a cuiya'ipi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e oco cojeja'a de'o oco cui'ne asi oco etaye.

Maija'quë Ta'ñe Asaye Isiye

¹³ Jaje pa'ito, mësarü aquëpi ta'ñe pa'ipi asa ti'asiquë pani iyere i de'oye yo'oquë pa'iyepi cui'ne ja ta'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi co'amañare iñoja'quë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarü joyore yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pasi'i

cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta'ñe cuasayë caye cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta'ñe asayere pare coa cayeje pa'ye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta'ñe asayerepa. Ja asase'e cato iye yeja pa' cuasani huëose'e a'ë cui'ne pa' capë yëyepi huëose'e a'ë, cui'ne huati huëose'e a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pasi'i cuasayepi pa'ito si'aye ne tiya saose'eje pa'yepi pa'iji, coa si'aye co'ayere yo'oyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe asaye isiye cato co'ayena co'me ma'ñe a'ë. Jaje pa'ina, jo'cua pa'iyë, dahuëre pa'iyë, yecohua'i cuasayere meñe ñañe peoye pa'iyë, yecohua'ire teaye ñani cōcaiye, jaiye de'o co'amañare neñe, si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oye, cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñe a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ijajë cajë yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja'ñere neñë. Ja yo'ojëna, tase'e mëani quëiñeje pa'ye quëquëna, nuñerepa yo'oyere tējaj'cohua'i a'ë.

4

Iye Yeja Ayere Ëa Ñañe

¹ ¿Jeropi daquë'ni, sa'ñe huajo huaiye, cui'ne mësaruj'a sa'ñe pëti coca caye? Ja cato mësarū sa'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye nëiñepi mësarū sa'nahuë uihuaquë pa'iyepi. ² Jaje pa'ina, mësarū yëyere ti'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani jeojë yo'ojë, mësarū yëyere ti'añu'u cajë yo'ojë uihuayë, mësarū. Mësarū yëye ti'ama'pë pa'iyë. Maija'quëni isijë'ë cajë sēma' do'ire. ³ Jaje pa'ina, mësarupi seni isi cuañoñe pañë, mësarū co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë se do'ire. ⁴ Nējore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ijë pa'iohua'i a'ë, mësarū. Huesëye mësarū iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre oima'cohua'i de'ojë, ite sañope yo'ocohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maire isisi joyopi iye yeja ayere oima'pë pa'ijë'ë, caquë ai oi ësequë ñacaiji, maire. Jaje toyase'e canī coa cama'ë pa'iji, care paji. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Diusu maire oi cōcaiquë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi cōcaiquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato cōcaiye paquë api.” ⁷ Maija'quëna mësarū pa'iyë isisicohua'irepa pa'ijë ise'ere necaijë'ë, huati yëyere necaima'pë. Jaje yo'ojëna, ña jujani mësarute jeoni huë'huëjaquë api. ⁸ Maija'quëna tsiojajijë'ë, ipi mësaruna tsiojajija'quëre. Co'aye yo'ocohua'i tēno tojë'ë, mësarū jēñare si'si pa'iyë. Maija'quëre oñu'u cajëta'a iye pa'iyë se oijë yo'ocohua'ipi ja si'si pa'iyë tsoa tojë'ë, mësarū joñoare. ⁹ Otare papi oijë ai co'a ju'ijë'ë, mësarū co'aye yo'ose'ere cuasajë. Mësarū sose'epi ota pōnëjaquë cui'ne mësarū sihuayepi oiyena pōnëja'quë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ña huë'ñare pana teaye pa'iohua'i de'ojë'ë, ipi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, sa'ñe mësaruj'a co'acquë api cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'acquë api caquë cato cuañese'e cayere co'aji caji, ipi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oni. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere co'aji caquë pani iti cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca tēji ëjaëje pa'i de'oyë. ¹² Te'i pa'iji, cuañese'e paire isiquë. Jare i api, tayose'e ñani ca tēji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe paquë. ¿Jaje pa'ito më'ë iquei macapi më'ë cajei tayoye ñarojai caquë'ni?

Ñamina'a Pa'i Ja'ñe Huesëjë Caye

¹³ De'oji, yure iyere asajë'ë. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani jaronā te'e ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i maña. ¹⁴ Ñamina'a mësarū pa'i ja'ñe huesëyë. Mësarū cato picoja'a pa'isicota'a peo huë'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarū cato ñeje caye pa'iji: “Ëjaëpi yëna huajëcohua'i pa'ijë iye maña nesi'i panita'a ja yequë co'amañaje nesi'i caye pa'iji.” ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarū cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nēina. Si'aye jaje jerepa pa'iohua'ire nēina, tutu

caye co'aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, de'oye yo'oye asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

5

Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye

¹ Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'ë. Oijë'ë cui'ne cuijë'ë, mësaru ai yo'o ja'ñere asa quëquëjë. ² Mësaru jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e a'ë cui'ne de'o ju'i cañaje pu'jupi ani huesose'e a'ë. ³ Mësaru oro cui'ne curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyepi iñoji, mësaru co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësaru capëa toa ëoyeje pa'yerepa peo hue'ña ëo huesoja'coa. Mësaru tëji mu'sëñare pare jaiye co'amaña de'huanì teaye payë. ⁴ Mësaru tsìña co'amaña necohua'ire sàima'pë pa'ise'epi yure mësarute sañope iñoji. Iñoquëna, Èjaërepa tutu quë'ipi iohua'i nesi do'ire saijë'ë, cayere asapi. ⁵ Iye yeja pa'i maca mësaru de'o hue'ñare pare pa'ijë si'aye mësaru yëyere yo'ojë sihuajë paë'ë, duruhuequë hui'yape jujuyeye pa'ye jujuhuë. Jaje pa'ina, yure mësarute huai mu'sëña ti'api. ⁶ Mësarupi huani jëohuë, ti co'aye yo'oma'cohua'ini, co'acohua'i a'ë cajë, mësarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuë Cama'pë Quëcojë Uteye

⁷ De'oji. Maija'quë do'ijë. Mësaru cato yo'o jujahuë cama'pë quëcojë utejë'ë, Èjaë dai macaja'a, tsio taquë je'quë oco tëcahuëare utequë pa'iquë a'ë, ocosi maca tase'epi mëani quëcona tëasi'i caquë. ⁸ Jaje cui'ne mësaruje quëcojë ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, mai Èjaë daiye ti'a tëji do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë mësaruja'a sa'ñe jaë do'ire ai yo'oyë cajë pëti coca cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre nejo cuañoñe pañu'u canì. Tsoe caca sa'rore pa'iji Diusu pai yo'ose'e ñani ca tëji ëjaërepa. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ye'yejë'ë, Maija'quë yëye quëacai do'ire tsoe acohua'i ai yo'ojë quëcose'ere. ¹¹ Ai yo'onije quëcosicohua'ire mai cato cayë: ai sihuacohua'i pa'iyë, jaohua'i cato. Mësarupi Job ai yo'oquë quëcose'e cui'ne tëji hue'ñana Maija'quë ite cöcaise'e asacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë cato, teaye ñani oi cöcaiyeppi ini pa'iyë sëte cöcaija'quë api.

¹² Maija'quë do'ijë, mësaru cayepi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë Maija'quëna se ca co'ijaijë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, nuñerepa cajë'ë, yecohua'i asajëna. “Jaje pa'iji” casicohua'i pani, jare “jaje pa'iji” case'e pa'ijaquë, cui'ne yecohua'i asajëna, “pañë” casicohua'i pani, jare “pañë” case'e pa'ijaquë. Jaje yo'onita'a mësaru nejo cuañoñe paja'cohua'i a'ë.

Jujucaija'quë Api, Asajë Señe

¹³ Mësaru aquëpi ai yo'oquë pani Maija'quëre seja'quë, mësaru aquëpi sihuaquë pani Maija'quëre sihuaquë jëjëja'quë. ¹⁴ Mësaru aquëpi ju'iquë pani sehuosicohua'i ëjaohua'ini soija'quë, mai Èjaë mamipi cajë secacaija'cohua'ire, hui'yapepi dojë. ¹⁵ Maija'quëpi ju'iquëre jujuja'quë api. Ta'ñe cuasajë seto ju'iquëpi co'yaja'quë api. Co'aye yo'osiquë pa'itojë i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere pai ñape yecohua'ina se quëajë, pai ñape yecohua'ire secacaijë'ë, Maija'quëre si'aohua'i juju cuañosicohua'i pañu'u cajë. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquëpi Maija'quëre seña cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire cöcaiye. ¹⁷ Jaje pa'ina, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquë Maija'quëre sequëna, toaso ometëca cui'ne jopo ocoye pao, iye yeja. ¹⁸ Pacona, cui'naëpi Maija'quëre ocojaco caquë sequëna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mëaco de'o.

¹⁹⁻²⁰ Maija'quë do'ijë, mësaru aquëpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquëna, yequëpi, de'o ma'ana cui'naëni ne co'ya coquë pani jutira'siquëni huasoji, cui'ne jaiye i co'aye yo'orojaise'ere sai de'hua cuañoji.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hue'ña Hua Saisicohua'ina

¹ Yë'ë Pedropi Jesucristo jëjo daoquëpi iye toya ja'hua toyayë, yequë pai yejañare hua saisicohua'ina caquë toyayë: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi mësarute sahuapi. Sahuasicohua'ini Maija'quë joyopi Maija'quë tsecohua'ire nepi, mësarupi Jesucristo cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi i tsiepi tsoa tosicohua'i pa'ijajë caquë. Jajë pa'ina, Maija'quëpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Ti Pani Huesëyere Utejë Pa'iyë

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Maija'quëre mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre, maire ai oi do'ire tijupë coasicohua'ire nesiquëre Jesucristo jüni huëisi do'ipi. Jajë pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejë pa'iyere payë, mai. ⁴ Jajë pa'ina, Maija'quë mësarute caquë ma'tëmo de'huacaisi co'amañare ti ne huesë ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me tome ma'ñere paja'cohua'i a'ë, mësarupi Maija'quë cuasa do'ipi. ⁵ Jajë pa'ina, mësarute Maija'quëpi i tutupi ñacai pa'iji, mësarupi huasosicohua'i pa'iyere, i ne de'huacaise'ere ti'ajajë caquë. Jare tëji mu'señarepa paja'cohua'i a'ë.

⁶ Ja do'ire mësarupi ai sihuajë pa'iyë, coa nëhui tēcahuë jaiye neñañe ai yo'oye pa'itoje. ⁷ Jajë pa'ina, mësarupi Maija'quë pa'iji cuasayere ai yo'oyepi neñaquëna, do'i quë'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iyë jerepa seña maca do'i quë'ye etasipi. Oro cato coa carajaiñe a'ë. Neñañe pa'ina, itire pase'e etase'epi Jesucristore iñosi maca Jesucristore sihuajë de'oquëre pa'ni cayere cui'ne ëjaëre pa'ni cayere iñoñe pasipi.

⁸ Jesucristore ñama'pë pa'isicohua'ita'a ite ai oiyë, mësarupi. Ite ñama'pë pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajë ai de'oyerepa sihuayë, yë'opi ca ti'añe peoyerepa. ⁹ Sihuajë joñoa huaso cuañoñere ti'asi'i cajë ti'ahuë, mësarupi pa'ire paji cuasa do'ipi.

¹⁰ Maija'quëre quëacaicohua'ipi ai tsoe hue'ña mësarute Maija'quë oi coa isi ja'ñere huaso cocare toyacaijëta'a huesëhuë. Jajë pa'ina, iquere caquë'ni cuasajë ai co'ehuë, asa ti'añu'u cajë. ¹¹ Cristo joyopi Maija'quëre quëacaicohua'ire du'ru quëapi, Cristo ai yo'o ja'ñere cui'ne jeteyo'je i ayere ma'tëmo ayere de'oyerepa pa'i ja'ñere quëapi. Jajë quëaquëna, asajë zjequë pa'ija'quë a'ni, i? cui'ne zje yëhua jajë pa'ija'coa'ni? cajë ai co'ehuë, asañu'u cajë. ¹² Jajë co'ejëna, Maija'quëpi iohua'ire quëapi, iye mësarupi quëaye mësarupi tse peoji caquë. Yecohua'i tse a'ë caquë quëapi. Ja cato maini capi. Yure jajë pa'ina, iyere Maija'quë huaso cocare mësarute quëacohua'i quëahuë, ma'tëmo jëjo daosi joyo tutupi yo'oquëna. Iye huaso coca cato huiñaohua'ique ai cuasajë itise'e ña ëa ju'iñë.

Maija'quëpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyena Soiye

¹³ Jajë pa'iyë sëtë mësarupi cuasayere ne de'huajë'ë, cuepese'eje pa'iohua'i pa'ima'pë. Jajë pa'ijëna, mësaruna Jesús ayere iño maca, Maija'quë oi co'aiyepi pa'iji, mësarute. Jare cuasajë pa'ijë'ë. ¹⁴ Jajë pa'ina, Maija'quë caye de'oye sehuocai mamajë sëtë, Maija'quëre asama'në yëjë pa'ise'ere pa'ima'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Maija'quë mësarute soisiquë ai de'oquë api. Jajë pa'ina, mësarupi de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, ije pa'iohua'i. ¹⁶ Jajë pa'ina, toyase'e caji: "De'ocohua'irepa pa'ijë'ë, yë'ëje pa'iohua'irepa."

¹⁷ Mësarupi Maija'quëre "Ja'quë" cajë secohua'i pani si'anë ini ca'rajë pa'ijë'ë, iye yeja mësarupi pa'i mu'seña pai ñape yo'ose'eje pa'ye saiquëni, cui'ne si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oquëni. ¹⁸ Mësarute Maija'quëpi huasopi, mësarupi aiohua'i pa'ise'eje pa'ye mësarupi do'i peoyere yo'ojë pa'isicohua'ini. Mësarute huasoni saicaimal'ë paji'i, oropi panita'a curipi, ne huesëyere. Iye huaso do'i cato saipi, ti ne huesë ma'ñere papi. Jare mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. ¹⁹ Cristo tsie do'ipi saicaji'i, mësarute yëi ñama a'si

peoquëpi, si'si te'ñaje peoquëje pa'ire papi. ²⁰ Cristo cato ja yë'ta'a yeja de'huama'në jaje jucacaija'quëre ca nëosiquë pa'iji. Jaje pa'ipi yure tēji mu'seña mësaru de'oye pa'iyere caquë daji'i. ²¹ Jaje pa'ina, mësaru Cristo do'ija'a Maija'quëre ire papi cuasajë sehuoyë, ju'isiquëni huajëquëre huëoni de'oquëre pare iñosiquëre. Jaje pa'ina, yure mësaru Maija'quë pa'ire paji cuasajë ina quëco pajë pa'iyë, cōcāija'quë api cuasajë.

²² Nuñerepa cocare mësaru sehuocai do'ire mësaru joñoa tsoa tohuë, Maija'quë do'ijëre nuñerepa oñu'u cajë. Jaje pa'iyë sēte si'a tuturepa pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji, de'o joyore papi. ²³ Jaje pa'ina, mësaru cato yure pai ju'icohua'i mamajë peoyë. Mësaru cato yure Maija'quë coca ti pani huesëyere papi jojosicohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Si'a pai iye yeja pa'icohua'i tayajë pa'iohua'i a'ë, Si'aye iohua'i pa'iyepi taya joroje pa'ye a'ë.

Taya cato cuenecoa. Cuene huesëcona, iti joropi tomecoa.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato ti pani huesëye a'ë.

Iye huaso cocare mësarute quëahuë.

2

¹ Jaje pa'iyë sēte si'aye co'ayere jeocojë'ë, si'aye cosoyere, coa cayere, yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere jeocojë'ë. ² Jecocon tsi mañaja'a coasicohua'i oje yëyeje pa'ye mësaruje joyo pa'i cocare yëjë'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë. ³ Mësarupi Ëjaë de'oquërepa pa'iyere nuñerepa ña ti'asicohua'i pani jaje yëcohua'i pa'ijë'ë.

Cristo Api, Pa'iyë Quë'i Quëna Pë

⁴ Ëjaëna tsio daijë'ë, pa'iyë pa'i quëna pëna, pai jeocosicona. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato i sahuasi quëna përe pa'ë, jai do'i quë'io. ⁵ Jaje pa'ina, mësaru ina tsiojaijë pa'iyë quë'i quëna pëa de'ohuë. De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, ise'ere necaija'cohua'i pa'iyë. Pa'ijë Jesucristo do'ija'a ai yo'ojë isiyë, Maija'quë sihuaquë ñañere. ⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Yë'ë sahuasicore pani, de'o quëna përe pare Siónna oañë,

Iona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju'iñe pasipi.

⁷ Jaje pa'ina, ja quëna përe iore pao cajë asacohua'ire cato do'i quë'ioyerepa asa cuañoji. Jaje pa'iquëta'are, toyase'e cayeje pa'ye pa'iji, jaje asama'cohua'ire cato. Jaje pa'ina, caji, toyase'e ñeje:

Huë'e necohua'i jeocosi quëna pëpi

Yure cato si'a huë'e naupa quëna përepa de'o.

⁸ Cui'ne yecopi caji, ñeje:

Asama'cohua'ipi ja quëna pëna ju'ajëna, iopi ne taoja'coa.

Jaje pa'ina, jaohua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne huesëja'cohua'i a'ë, i ña nëose'ejë pa'ye.

Maija'quë Pai Pa'iyë

⁹ Mësaru cato i sahuasi pai a'ë. Ëjaëre pase'ere necaija'a pai a'ë. Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tsecohua'ire pa'ë. Jaje mësaru pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarute nea huë'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi soipi, mia huë'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina quëajajë caquë. ¹⁰ Ja'në cato mësaru i pai peocohua'i paë'ë. Pa'isicohua'ipi yure cato i pai de'ohuë. Ja'në mësarute Maija'quë teaye ñani cōcāiye papi. Yure cato mësarute teaye ñaquë oi cōcāiji.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, mësarute señë, mësaru capë yëyere sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë caquë, mai joñoa sañope uihuayere. Mësaru cato iye yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, de'oyerepa yo'ojë pa'ijë'ë, si'aohua'ire judío pai peocohua'ireje.

Jaje mäsarupi pa'ijëna, yure mäsarute sañope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mäsaru de'oye yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oquëre papi caji'cohua'i a'ë, iohua'ire Maija'quë huaso mu'se ti'aëna.

¹³⁻¹⁴ De'oji. Maija'quëpi nepi, pai ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire si'seja'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caji'cohua'ire. Jaje pa'ina, mai Ejaëre oi do'ire si'a pai ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sête de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja pai ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mäsarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi ta'ñe cuasama'cohua'ipi mäsarute sañope ca ti'añe peoyere.

¹⁶ Jo'ya nesicohua'i peoyë, mäsaru. Jaje pa'ina, jo'ya nesicohua'i peoyë cajë co'ayere neñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diusu jo'yaohua'i a'ë cuasajë, i yëyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'aohua'ire paire de'oye yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre ca'rajë'ë. Pai ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñoquë Ai Yo'opi

¹⁸ Co'amaña necaicohua'i, mäsaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. De'ocohua'ise'ere mäsarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Co'a ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mäsaru de'oye yo'ojëta'are mäsarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcoye. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mäsarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje pa'iquëta'are mäsaru de'oye yo'o do'ire ai yo'ojë quëcoye pani de'oye a'ë. Do'i pa'iji, Maija'quë ña hue'ña. ²¹ Jare caquë mäsarute Diusu soipi, mäsarupi Cristo mäsaru do'ire ai yo'ose'ere ñani i yo'ose'eje pa'ye mäsaruje yo'ojajë caquë. ²² Cristo cato ti te'oreje tayo neñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i. ²³ Ite co'aye catoje sañope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ite yo'o macaje sañope icohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jeopi, jaëpi pai yo'oyere ña de'huaquëpi, nuñerepa yo'oquëpi ña de'huaajaquë caquë. ²⁴ Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'oni sani cruzuna que cuañoopi, maipi co'aye yo'oyere ju'isicohua'ije pa'ye pa'ijë nuñerepa yo'oyere huajëcohua'i pa'ijajë caquë. I a'si do'ipi mäsaru huasosicohua'i pa'iyë. ²⁵ Ja'në mäsaru yëi ñama ne huesësicohua'ije pa'iohua'ipi paë'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato Cristona co'irena, ipi yëi ñamare ñacaiquë ñañeje ñaquë mäsaru joñoaje ñacaiji.

3

Huejasicohua'i Pa'iyere Quëaye

¹⁻² Nomiohua'i, mäsaruje mäsaru ëjëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojëna, mäsaru ëjëohua'i sehuoma'cohua'ipi mäsaru iohua'ire de'oye ëjaohua'ire ñajë de'oye pa'iyere ñajë sehuoja'cohua'i a'ë, ai yëhuo coca peoye. ³ Mäsaru de'ocohua'i ña cuañoñere ëmëje'e capë ëja de'oyere oima'pë pa'ijë'ë, ai de'oye naña yoyere, jai do'i yi'yo se'huoñere, panita'a jai do'i caña suñañere. ⁴ Mäsaru de'ocohua'i pa'iyë cato pa'ijaquë mäsaru joyopi de'oye cuasayepi, ja'ë tënë ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iyë a'ë, do'i quë'yerepa Maija'quë ña hue'ña. ⁵ Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quëna iohua'i pa'iyë isisicohua'i cato jaje pa'iyepi ëja de'osicohua'i pa'ahuë'ë. Maija'quëna quëco pacohua'i pa'ahuë'ë. Jaohua'i cato, jaje pa'iohua'ipi iohua'i ëjëohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuë'ë. ⁶ Jaje pa'io pa'aco'ë, Zara. Jaje pa'ioipi io paquë Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'aco'ë, "Yë'ë ëjaë". Jaje pa'ina, mäsarupi ti ca'rama'pë de'oye yo'ocohua'i pani io mamajë pa'iyë.

⁷ Jaje cui'ne mäsaruje ëjëohua'ije mäsaru nëjohua'i yëjë cayere de'oye asacohua'i pa'ijë'ë. Pani nomiohua'ipi esa jë'ye duruhuëje pa'iohua'i pa'i do'ire iohua'ire ëjaohua'ire ñajë dahuëre paye. Coa ai jerepa Maija'quë oi mäsarute pa'iyë isise'eje pa'ye jaohua'ireje isisi

do'ire mäsaru de'oye ñajë pajë'ë. Jaje yo'ojëna, mäsarute josa ta'tëpoje pa'io pa'ie pasipi, Maija'quëre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'ie

⁸ Jaje pa'ito pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, te'e nëiñena tsiosicohua'ipi sa'ñe Maija'quë do'ijëre oijë. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijë cocaicohua'i pa'ijë'ë.

⁹ Mäsarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saïma'cohua'i pa'ijë'ë, pëi tea ju'iquëna. Iteje pëijë sañope tea ju'iñepi saïma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mäsarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacaijë'ë, Maija'quëpi de'oye pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sête.

¹⁰ Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquë de'o mu'seña pasi'i cani

I tsemeñore nau nëcoye pa'iji,

Coso coca caye paja'core yë'opopi.

¹¹ Co'aye yo'oyere jeoconi de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë.

Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni ti'ani jare yo'oye pa'iji.

¹² Ëjaëpi nuiñe pa'icohua'ire ñacai paji.

Cui'ne iohua'i ite señeje asacai pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquë pa'iji.

¹³ ¿Nepi mäsarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mäsarupi si'anë de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ito? ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mäsaru nuñerepa yo'ojë pa'i do'ire ai yo'oni sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Coa ai jerepa Cristore mäsaru joña Ëjaëre pare pajë'ë. Jaje pa'ina, si'anë cuañesicohua'ipi pa'ijë'ë,

mäsaru sehuoni utejë pa'iyere paipi seni asañu'u cajë secohua'ire, dahuëre pa'iohua'ipi, ëjahua'ire ñajë de'oyere papi iohua'i sese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mäsaru cuasayepi jo'cua pa'ijaquë cani de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Pa'ijëna, mäsaru nuñe Cristore sehuocohua'i ëaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi iohua'i co'aye case'ere cuasajë co'a ju'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Ai jerepa de'oji, nuñere pare yo'ojë ai yo'oye pa'ito. Jaje Maija'quëpi yë nëoru. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ë.

¹⁸ Mai co'aye yo'o do'ire saïcai Cristo ai yo'opi, te'ore pare juni tëjiquë. De'oquëpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quë quë'rona sasi'i caquë. I capë cato huahuoni ju'isiquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a i joyopi huëoquëna, cui'naëpi huajëquë pani copi. ¹⁹ Ja joyopi sani paire necaise'ere quëapi, tseä cuañosi joñoare. ²⁰ Ja joña cato tsoe hueña Noë pa'inë Maija'quëre sehuocaima'cohua'i pa'ijë pa'isicohua'i paë'ë. Jai yohuë de'hua maca Maija'quë yo'o jujama'ë iohua'ire utequë pa'i maca ja joñoare quëapi. Coa ocho pai maña huaso cuañojë pa'ahuë'ë, ocopi. ²¹ Maire oco doye cato ocho paire huasose'ejë pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, Jesucristo juni huëisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato coa iñoñe a'ë, ja huasosicohua'i pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëje'e si'sire tsoa toñere oco doye iñoñe paji. Coa ai jerepa de'oye cuasayere pañu'u cajë Maija'quëre señere iñoji. ²² Maire huasoquë cato ma'tëmona mëni Maija'quë ëja te'tere pa'iji, si'aohua'ire huiñaohua'ire cui'ne cuañe tutu pacohua'ire meñe cuañequëpi.

4

Diusu Isisi Tutu Pa'ie Ja'ye Ñacaijë Pa'ie

¹⁻² Cristopi i capë ai yo'oquë juji'i. Jaje pa'ina, iye cuasayere pajë'ë. Capëpi ju'isiquë cato co'aye yo'oye tëni saisiquë api. Tëni saisiquëpi si'a i iye yeja pa'i maca Maija'quë yëyere yo'oquë pasipi, i capë co'aye yëyere yo'oma'ë, jare cuasajë pa'ijë'ë. ³ Teape tsoe mäsaru Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojë paë'ë, si'aye yo'oyena sëo measicohua'ipi, co'ayere yëyere, cuepeyere, jai pai tsisini aijë ai pisiye yo'ojë cayere, jaiye cono ucuyere, cui'ne Maija'quë api cajë co'ayere sejë yo'ojë paë'ë. ⁴ Jaohua'i cato yure mäsarute tiöhua'ire ñañë, mäsarupi te'e iohua'i ja're con co'ayere yo'ojë pa'ima'pëna. Jaje

pa'ina, mäsarute co'aye cayë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato iohua'i pa'i ñape yo'ose'ere iñoja'cohua'i a'ë, huajëcohua'ire cui'ne ju'isicohua'ire pa'i ñape yo'ose'ere sa'isi'i caquë ña de'huaquëna. ⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire de'o cocare quëapi. Ja cocapi iohua'i huajëcohua'i pa'inë yo'ose'ere ña de'huayere caquë, iohua'i Diusu pa'ie isiyepi joyopi pa'ijajë caquë yo'opi.

⁷ Si'a co'amaña carajai mu'seña ti'aji. Jaje pa'ina, mäsaru nuñerepa pa'iohua'ipi Maija'quëre señese'e yo'ojë pa'ijë'ë. ⁸ Jaje pa'ina, si'aye jerepa pa'i ñape sa'ñe oiyere pajë'ë. Paire oiye cato jaiye co'aye yo'oyere sai de'huacaiye a'ë. ⁹ Pa'i ñape yecohua'ire de'oye yo'ojë'ë, mäsaru huë'ena daicohua'ire, ësema'pë. ¹⁰ Jaiye ti'ne pa'ye Maija'quë isiyere de'o co'amaña de'oyerepa necaicohua'i sête pa'i ñape yecohua'ire necaijë'ë, mäsaru isi cuañose'eje pa'ye. ¹¹ Mäsaru joyopi cocare caquë pani Maija'quë coca cayeje pa'ye cajaquë, cui'ne yecohua'ini cöcaiquë pani Maija'quë isi tutupi cöcaijaquë. Jaje pa'ina, si'aye mäsaru nerojaiñe cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quëre sihuajë de'oquëre pa'ni ca ja'ñere neñe pa'ijaquë. Maija'quëre cato si'a miañe jare i tsese'e a'ë, cui'ne si'a co'amaña jare i tsese'e a'ë, je'nëna. Jaje pa'ijaquë.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oye

¹² Yë'ë oicohua'i, toa ëoyeje pa'ye jëaye neñañepi mäsaruna tita'aja'coa. Tita'cona, me neni jaje ti'ñerepa pa'iquë'ni cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹³ Neñañepi pa'ito coa ai jerepa sihuajë'ë, Cristo ai yo'ose'e ayere mäsaruje pajë cajë, si'aye i ayere de'oyerepa mäsaruja'a iñoquëna, ai sihuaja'cohua'ipi. ¹⁴ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Cristore tui do'ire mäsarute co'acohua'i a'ë cato mäsaru sihuacohua'i pa'ie pa'iji, Maija'quë de'o joyopi mäsaru ja're pa'i do'ire. ¹⁵ Paire huani jëoñere, co'amaña yahue iñere, co'aye yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarojaijë ne de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristore tui do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe peoji. Coa ai jerepa Maija'quëni de'oquëre pa'ni caquë sihuaye pa'iji, ai yo'o do'ire.

¹⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë tsëcapëre pani iohua'i yo'ose'e ñaquë sai de'hua maca. Jaje mai yo'ose'ere du'ru ñaquë sai de'huaye huëoto, ¿merepa jaohua'i Maija'quë caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quë cuañeñe yo'oma'pë tayocohua'i? ¹⁸ Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañoñe ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'ito, ¿merepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne tayocohua'i jëa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë yëyepi yo'ojë ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojë pa'ie pa'iji, joñoase'ere Maija'quëna isini pa'ijë, Maija'quë cato maire ne de'huaquëpi, cui'ne i case'eje yo'o ti'aquëpi.

5

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹ Yë'ëje sehuosicohua'i ëjaë'ë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oquëna, ñasiquëpi yure yëhuoyë, sehuosicohua'i ëjaohua'ire, mäsaru quë'ro pa'icohua'ire, yë'ëje iohua'i ja're coní Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je paja'quëpi. ² Mäsarupi ñacaija'cohua'i a'ë caquë Maija'quë mäsaruna isisicohua'i de'oye cuasajë yo'ojë'ë, Maija'quë yëyeje pa'ye. Yo'oma'pë pa'ijë'ë, cuañe nëosi do'ire panita'a curiquëre ai yë do'ipi mäsaru yë do'ire sihuajë nejë'ë, co'amaña. ³ Cui'ne mäsaru tsëcohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë, mäsaru ñajë pacohua'ire. Coa ai jerepa iohua'ini de'oye pani iñojë'ë, mäsaru pa'iyere ñajë tuija'cohua'ire. ⁴ Jaje mäsaru yo'onita'a yëi ñamare ñacaicohua'i Ejaërepa dai maca de'o marore pare isi cuañoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'coní, cui'ne i ayere de'oyere pare iñoja'coní.

⁵ Jaje cui'ne mäsaruje posëohua'ije sehuosicohua'i ëjaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijë'ë. Si'aohua'i pa'i ñape yecohua'ire de'oye sehuocaijë dahuëre pa'ijë'ë. Jaje pa'ie pacohua'ire cato Diusupi sañope yo'oquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje

pa'iquëta'are dahuëre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oquë i oiyepi cōcaiquë api. ⁶ Jaje pa'ie sête Maija'quë tutu quë'i Ējaëre pa'ë cuasajë i cuañeñere sehujë dahuëre pa'ijë'ë, i pi mësarute jerepa têtō saiscōhua'ire neja'quëre itī yo'o maca tī'aëna. ⁷ Jaje pa'ina, si'aye mësaru co'a ju'iñe Maija'quëna isijë'ë, mësarute oi ñacaiquëna.

⁸ Ñare pajë pa'ijë'ë, sêtasicohua'ipi. Mësarute sañope yo'oquë huati, jai yaije pa'ipi tē'ijai mësarute co'equë cu'iji, asil'i caquë. ⁹ Sañope ite quëco saojë'ë, Maija'quë pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a hue'ña Maija'quë do'ijë pa'icohua'ije cui'ne ai yo'oye pa'iquëta'are quëcoyë cuasajë mësaruje quëcojë'ë. ¹⁰ Jaje coa nēhui tēcahuë ai yo'osi jeteyo'je Diosupi mësarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quë'iohua'ire, cui'ne tī'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijë ti carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi. ¹¹ Jaë api, jerepa pa'i de'oque'erepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiyerepa

¹² Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuañohuë, iye nēhui coca maña. Iye toyase'e cato mësarute yēhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa itire tuijë pa'ijë'ë.

¹³ Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute soise'eje pa'ye Diosu soisicohua'ipi, cui'ne yë'ë mamaquëje pa'i Marcosje mësarute pëpa saoji. ¹⁴ Pai ñape yecohua'ire yo'jeire oiyepi oijë su'cuajë sihuajë pëpacaijë'ë.

Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sête, i pi ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cose'e Hua Saicohua'ina

¹ Yë'ë, Simón Pedropi iye toya ja'hua toyayë, mësaruni caquë, Jesucristo jo'yaëpi i jëjo daoquëpi. Maija'quë nuñerepa yo'oquëpi cui'ne Jesucristo paire huasoquëpi, yëquë cuasayeje pa'ye Maija'quë pa'iji cuasayere de'oyere pare cuasa ti'añe isisicohua'ina toyayë. ² Maija'quë coa isiye cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mësarute jerepa pa'ijaquë, mai Ëjaë Jesucristore cui'ne Maija'quëre mësaru cuasa ti'a do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

³ Maire Maija'quëpi soipi, i jerepa pa'iyepi cui'ne i de'oyerepa yo'oyepi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi i tutupi maire isipi, si'aye caraye peoyerepa, nuñerepa de'oyerepa yo'ojë pa'i ja'ñere, ite mai cuasayepi. ⁴ Ja co'amaña do'ija'a jaiye i ca nëose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina isipi, maipi iye yeja pai ëaye nëiñepi co'a de'oyena sayere cati saiscicohua'ipi pa'ijë i pa'iyë ayere ti'ani pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, mësaru ai seña maca payere cajë tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oyese'e yo'oyere se mëojë'ë. De'oyese'e yo'oyepi ta'ñe cuasayere se mëojë'ë. ⁶ Ta'ñe cuasayepi yëyere co'ye quëco ti'añere se mëojë'ë. Yëyere co'ye quëco ti'añepi yo'o jujama'pë quëcoyere se mëojë'ë. Yo'o jujama'pë quëcoyepi nuñerepa cuasayese'e se mëojë'ë. ⁷ Nuñerepa cuasayepi Maija'quë do'ijëre oiyere se mëojë'ë. Maija'quë do'ijëre oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mëojë'ë.

⁸ Jaje mësarupi iye co'amañare pajë se mëoto mësaru pa'iyë do'i quë'ye pasipi, coa pa'iyë peojë. Cui'ne mësaru Cristore cuasase'ere se mëoñe pa'iji. ⁹ Jaje pa'iquëta'are iye co'amañare peoquë cato ñama'quëje pa'i api. Panita'a ñaco poreije pa'i api. I ja'në co'aye yo'ose'e tsoa toçaise'ere huñëyesiquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quë sahuani i tsecohua'ire nese'ere iñoñu'u cajë ai cuasajë yo'ojë'ë. Mësarupi jaje yo'oni co'aye yo'oyena taiñe ti paja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje cui'ne maire huasoquë Jesucristo cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.

¹² Jaje pa'ina, mësarupi ta'ñe cuasajë nuñere pare ocue pa'i macarepa pa'itoje ja yë'ta'api yë'ë cato mësarute ca sëtouquë pasi'i si'aye mësarute ye'yase'ere. ¹³ Jaje pa'ina, yë'ë cato iye nuñere pa'ë cuasayë. Ja yë'ta'a yë'ë huajëquë pa'i maca cato mësarute yëhuo sëtouquë pasi'i caquë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristopi yë'ëre quëa iñopi, më'ë esa iye yeja pa'iyë jeoja'quë a'ë caquë. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ë ju'isi jeteyo'je yë'ë ca sëtosi co'amañare si'anë cuasa cuañoñe pa'ijaquë caquë, yë'ë ai cuasaye ja'ye yo'oyë.

Mai Ëjaë De'oyere Ña'ne

¹⁶ Mai Ëjaë Jesucristo daiye cui'ne i tutu quë'irepa pa'iyere yëquë mësarute quëase'e paise'e coa cuasa huëose'ere quëaye pahüë. Yëquë ñaco care papi jerepa pa'i pa'ina, ñase'ere quëahuë. ¹⁷ Cui'ne yëquëpi ite ñajë cui'ne asahuë, Maija'quëpi Jesure de'oquëre pani, jerepa pa'ini sihuaquë ma'tëmopi de'o yë'orepa "iquë api, yë'ë mamaquë, yë'ë oiquërepa. Ini ai sihuaquë pa'iyë," caquëna. ¹⁸ Jaje asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e Maija'quë caye jutaquëna, jeto de'o cutihuëre Ëjaë ja're con pa'i maca.

¹⁹ Jaje cui'ne payë, maire jerepa care paye necai cocaje. Ja cato Maija'quëre quëacacohua'i toyajë pa'ise'ere cayë, jare mësaru de'oyerepa asacaiye pa'iji, toa tsëo pë ñami miacaiyeje pa'ye mësarute miacaiyere. Jaje miacai pasipi, mësaru joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye ti'a macaja'a. ²⁰ Jaje pa'ina, mësaru cato cuasaye pa'iji. Maija'quë coca toyase'e cato pai quëase'e peoye a'ë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre

quëacaicohua'i cato iohua'i cuasayepi huëojë caye pa'ahuë'ë. Coa ai jerepa Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quë yëyere ca'ahuë'ë.

2

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quëaye (Jud 4-13)

¹ Israel pai Maija'quëre quëacaicohua'ipi pa'iyë, cacohua'i. Coa cosocohua'i pa'ahuë'ë. Jaje cui'ne mësaru acohua'ije ye'yacohua'ipi coa cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi yahuerpa iohua'i co'aye cuasayere ye'yacohua'i a'ë nejo cocare. Jaje yo'ojëta'a iohua'ire huasosi ëjaëni coa caquë api caja'cohua'i a'ë. Jaje ca do'ire iohua'ire ai esa nejoñepi titasipi. ² Jai pai jaohua'ire tuija'cohua'i a'ë, iohua'i co'aye yo'oyere ñajë. Jaohua'i do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, ai curiquë yë do'ire mësaru payere sioja'cohua'i a'ë, coa cosoye ye'yayepi yo'ojë. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñepi ti jëa ti'añe peoyere papi uteji, tsoe hue'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ire sëte.

⁴ Diusu i huiñaohua'i tayosi do'i sai de'huacaiye pa'aji'i. Coa ai jerepa iohua'ire cato huëni ai nea hue'ñare pana toa yejana jeocoa'ji'i. Jaohua'i cato pai ñape yo'ose'e ña mu'señarepa ca tëjija'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyë. ⁵ Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe hue'ña pa'isicohua'ireje Diusu sai de'huacaiye pa'aji'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa oco'pi co'je huea'ji'i. Co'je hueacona, coa Noé macase'ere, iti nuiñe pa'iyere quëasiquëse'ere cui'ne i ja're con siete pai pa'icohua'ise'ere huaso'a'ji'i. ⁶ Jaje cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra pai daripëaje Diusupi nejo'a'ji'i, huatase'e ëo huesoquë. Iye cato yo'oa'ji'i, jeteyo'je co'a pai pa'icohua'ipi jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë pa ja'ñere caquë. ⁷ Jaje yo'oquë coa Lotse'ere huaso'a'ji'i, co'a pa'ipi co'ayere yo'ojëna, ñaquë oi pa'isiquëse'ere. Jaë cato nuñe pa'iquë pa'aji'i. ⁸ Jaje nuñe pa'ipi iohua'i quëno macare pa'i si'a mu'señapi si'aye iohua'i co'aye yo'oyere asaquë cui'ne ñaquë i de'o joyopi ai yo'oquë oi pa'aji'i. ⁹ Jaje mai Ejaë cato ina isisicohua'ire neñañere pa'ito huasoquë api. Jaje pa'iquëta'are co'acohua'ire cato pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa si'seja'cohua'ini paquë api.

¹⁰ Diusupi si'seja'quë api, si'sire yëjë yo'ojë pa'icohua'ire, ëjaohua'i cayere coejë sañope cacohua'ire. Jaje pa'iohua'ipi huajëya'ye peoyerepa cui'ne ai co'a ju'ima'pë iohua'i yëyese'e cuasajë ti ca'rama'pë ëjaohua'ire co'aye cacohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are huiñaohua'i ai tutu pacohua'ita'a ëjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'ë, Maija'quë ña hue'ña.

¹² Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa nëtërojaicohua'ije pa'iohua'i a'ë. Asa ti'añe peocohua'i a'ë. Coa iohua'ire nëiñeje yo'ocohua'i a'ë. Tseani huani jeoja'cohua'ipi jojosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i asaye ti'a ma'ñere co'aye a'ë cayë. Ja do'ire nëtërojaicohua'i ju'iñeje pa'ye ai yo'ojë juni huesëja'cohua'i a'ë. ¹³ Yecohua'ire iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai de'hua cuañojë yure cato si'a mu'seña anirojaijë sihuacohua'irepa pa'iyë, cuasayë. Jaohua'i cato si'si a'sioje pa'iohua'i pa'iyë, mësaru ja're con. Jaje pa'iohua'ipi mësaru ja're con a'ojë sihuayë cajë yo'oyë, iohua'ire coso huesose'ere jerepa yo'o huajëjë.

¹⁴ Jaje pa'iohua'ipi te'o macareje, nomiore coa ña'ne pa'ñe, jare nomi ëayese'epi ñacohua'i a'ë, tayo yo'oyeje ti jël'joma'cohua'i a'ë. Tutu peocohua'ire cato iohua'i yo'oyepi cosojë co'aye yo'oyena ne ta'ocohua'i a'ë. Ai co'amaña tsi'soni payere cajë ta'ñerepa yo'ocohua'i a'ë, Maija'quë co'aye ca nëosicohua'ipi. ¹⁵ Beor mamaquë Balaam co'ayere yo'oquë curiquë nes'i caquë yo'o ja'ñeje pa'ye yo'oyë, jaohua'i cato. ¹⁶ Jaje yo'oquëna, ite burra ti cama'copi pai yë'ore papi i tayoquë yo'oyere ca quëco'a'co'ë. Jaje cani i cuepequë yo'oyere necaiye pa'aco'ë.

¹⁷ Iye paï cato oco dea pëpi oco peocoje pa'icohua'i a'ë, cui'ne sirioni tutupi tirona tutu saoyeje pa'iohua'i a'ë, nea hue'ñare pana ti nejoja'cohua'ire ña nēosicohua'ipi pa'iyë. ¹⁸ Jaohua'i cato pa ëaye nēi tutupi ca huëocohua'i a'ë, do'i peo cocapi cajë. Jaje cajë tayocohua'i quë'ropija'a cati huajësicohua'ini, iohua'i capë co'aye yëyena capë ëayere sēo mease'ere yo'ojë, cosojë jaohua'ire co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje yo'ojë cayë iye a'ë, de'oyerepa pani huajëye. Jaje cajëta'are iohua'i si'si pa'iyepi jo'ya nesicohua'ire paji. Jaje pa'ina, si'a paï iohua'ire yo'o ëaquëna, quëco ti'ama'pë yo'oyere ëjaëre payë. Japi jo'ya nesicohua'ire paquëna, pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, maire huasoquë Ëjaë Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi cui'naohua'ini ja'në co'aye yo'ose'epi hue cosicohua'i pani, ja'në pa'ise'e seña maca co'a hue'ñana cacayë. ²¹ Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire nuñerepa pa'i cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'quë de'oyerepa cuañeñere iohua'ina isipi, ite asasicohua'ita'a jeoni pa'ijëna. ²² Jaje pa'iquëta'are jaohua'ina ti'api, tsoe case'epi: “Jo'ya yai i siso oasiconi ani coquë api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa tosicopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa.”

3

Ëjaërepa Daiyere Quëaye

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i, ico cato yë'ë cayaye acore mësarute toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mësaru nuñerepa cuasajë pa'iyere yëhuo sëtosi'i cuasahuë. ² Jaje pa'ina, huñeyema'pë pa'ijë'ë, Maija'quë quëacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Ëjaërepa huasoquë cuañese'ere, jare i jëjo daocohua'i mësarute ye'yase'ere.

³⁻⁴ Cuasajë'ë, iyere: Tëji mu'seña cato iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere yo'ocohua'ipi daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cue'cue yë'opi, seja'cohua'i a'ë: “Me neo'ni, yure Cristo dasi'i ca nēose'e”, mai aipë maña juju satoje yeja de'hua maca acoje pa'ioipi nēio carajaico iye yeja. ⁵ Jare secohua'ipi cato tsoe hue'ña Maija'quëpi cuañequëna, ma'tëmo ëjacona, cui'ne yejajë oco da'case'e pa'isicopi oco da'caja'a yeja ëjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere coejë jaje cayë. ⁶ Cui'ne tsoe hue'ña yejajë oco co'jeni si'aye iote pa'iyë ne Jose'eje asacohua'i a'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cui'ne yeja yure pa'iyë cato toana ëo ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañe do'ipi de'huase'epi. Ja toapi paï ñape yo'ose'e ña tëji mu'serepa co'acohua'ire ëo huesoquë nejoja'quë api.

⁸ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huñeyema'pë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcaje pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi te'e mu'seje pa'ye pa'iji. ⁹ Mai Ëjaë yecohua'i cayëje pa'ye i ca nēose'ere yo'o ti'ama'ë tsoe nēima'ë pa'iji. Coa ai jerepa i cato mësaruni cuasaquë dahuëre yo'oji, paï juni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, i cato yëji, si'aohua'i Maija'quëna pönëni co'iyere tiro pa'icohua'ipi.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi ti'aja'coa, Ëjaë mu'se cato, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo hue'ñarepa nejosico pasio ai huajëya'yerepa tutu pisiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'i co'amaña peo hue'ñarepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'i co'amañaje peo hue'ñarepa ëose'e pasipi.

¹¹ Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'i sëte, ai jerepa ina isisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'iyë pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, Diosu yo'oja'a mu'se esa ti'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a mu'serepa ti'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'iyë cui'ne yeja pa'iyë nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo hue'ñarepa ucosi huesoquëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë pa'iyë. Diosu ca nēose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi titani si'si te'ña peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e peocohua'ire de'oye ñaja'quëre. ¹⁵ De'hua cuasajë'ë, mai Ëjaë cato maire oi do'ire esa daiye paji, maipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi, Maija'quë do'iquë mai oiquë Pabloje,

Diusu ite ta'ñe asaye isise'eje pa'ye. ¹⁶I mäsarute toya saoye ñape iye ayere mäsarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a yeque cato asa ti'añe jëayeque pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tiñe ponañë. Ja ponañeje pa'ye Maija'quë coca toyase'eje tiñe ponacohua'i sëte, iohua'i nejo cuaño ja'ñere jaje yo'oyë.

¹⁷Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mäsaru cato iye pa'i ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mäsaru nuñerepa pa'iyere, co'acohua'ipi mäsarute iohua'i cosoyepi ne tajojë. ¹⁸Jaje pa'ina, mäsaru cato ai jerepa mai Ëjaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa i pa'iyere asa ti'ajë'ë, i oiyeje pa'ye oiyena ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

¹ Toyayë, mësarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë. ² Iye pa'i cocapi yëquëna eta inopi, pëca ja'quë ja're con pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi ñani mësarute quëahuë, ja ti pani huesëyere. ³ Yëquë ñase'ere cui'ne yëquë asase'ere mësarute quëahuë, mësarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'ieje pa'ye. ⁴ Jaje toyayë, mësarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

⁵ Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mësarute quëahuë. Maija'quë cato ësë miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea te'te macajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are maipi Diosu pa'ieje mia hue'ñare pa'icohua'i pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ito Jesucristo Diosu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tocaiji, maire.

⁸ Tayo yo'oye peoyë cacohua'i pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necai nuñerepa yo'oja'quë api. Jaje yo'oquë ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tocaija'quë api. ¹⁰ Maipi tayo yo'oma'cohua'i a'ë cacohua'i pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

2

Cristo Maire Cacaquë Api

¹ Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'i panije payë, mai do'ire pëca ja'quë ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre. ² Jesucristo cato mai tayo yo'oyepi cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i yo'oyepi sai de'huacaise'e pa'ijaquë caquë jucacaji'i. ³ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuocaicohua'i pani de'hue ite asa ti'acohua'ipi pa'iyë asayë. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ëpi ite asa ti'ahuë caquëpi i cuañese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, ini nuñerepa cocapi peo do'ire. ⁵ Jaje pa'iquëta'are i cocare asaquë i cuañeñeje yo'oquë pani ite nuñerepa oiquëre papi. Jaje pa'ijë i ja're tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'eje pa'ye pa'ie pa'iji.

Huajë Cuañeñe

⁷ Yë'ë oicohua'i, mësarutsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare toyayë, tsoe hue'ña cuañese'ere, huajë cuañeñere toyama'ë pa'iyë. Iye cocare mësarupi asahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are, huajë cuañeñere toyayë. Jaje pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ña'ne pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tëto saina, nuñere papi miacaiji.

⁹ Jaje pa'ina, mia hue'ñare pa'iyë caquëta'a Maija'quë do'iquëre coequë cato ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'iji. ¹⁰ Maija'quë do'iquëre oiquë cato mia hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ire co'ayepi ite ne ta'one peoji. ¹¹ Maija'quë do'iquëre coequë cato, nea hue'ñare pa'iji, i sai hue'ñaje huesëquëpi, neañepi ñaco cãna tēhuo huesosiquëpi ñama'ë pa'iji.

¹² Tsí maña toyayë, mësarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi, saí de'huacaisi do'ire. ¹³ Ja'quëohua'i toyayë, mësarute de'hue asa tì'arena, ja'a huëo maca pa'isiquëre. Toyayë, posëohua'i mësarute, huatireje ñese quëcosi do'ire. Toyahuë, mësarute tsí maña de'hue ja'quëre pare asa tì'asi do'ire. ¹⁴ Toyayë, mësarute ja'quëohua'i, ja'a pa'i huëo maca pa'isiquëni de'hue asa tì'asi do'ire. Toyahuë, mësarute posëohua'i de'hue tutu quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.

¹⁵ Jaje pa'ina, oima'pë pa'ijë'ë, iye yejare, cui'ne iote pa'i co'amañare. Jaje pa'ina, iye yejare oito Diusu oiyepi ìte peoji. ¹⁶ Si'aye iye yeja ayere paipi tì'añe cato Maija'quë ìse'e peoji, co'ayere capë yëye, ñaco capi ña ëaye, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasaye, si'aye iye cato yeja aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja cato si'a io co'aye yëye coní carajaija'copi pa'ico. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja'cohua'i a'ë.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

¹⁸ Huau dohuë, tì'api, tēji mu'señarepa, mësaru ja'në Cristo sañope yo'oquë daija'quë api cajëna, asase'epi. Jaje pa'ie yure jai paí Cristore sañope yo'ocohua'i etahuë. Jaje pa'ina, tēji mu'seña'ë asayë. ¹⁹ Mai ja're pa'isicohua'ipi etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. Jaohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja're patira'huë. Jaohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'ie pañere ìñojë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarute Cristopi isipi, de'o joyore. Jaje pa'ina, nuñerepa ayere mësaru asacohua'i pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, mësarute toyama'ë paë'ë, nuñerepa cocare coa caye a'ë cuasacohua'ire toyayeje pa'ye. Mësarupi nuñerepa cocare asa tì'acohua'ire sète. Jaje pa'ina, mësarupi asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'ie peoji.

²² ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa caye a'ë caquë api. Jaëpi Cristore sañope yo'oquë, mamaquëre cui'ne pëca ja'quëre coa caye a'ë caquë api, cosoquë cato. ²³ Jaje pa'ina, mamaquëre ìrepa peoquëni coa cayë caquë cato Maija'quëre peoquëpi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mamaquëre ìre papi caquë cato Maija'quëre paquëpi pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaru ja'a huëo maca asase'epi mësaruni pa'ito mësarupi mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca nëose'ere. ²⁶ Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, mësarute. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina, yecohua'i ye'yayere asañu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi mësarute ye'yaquë pa'iji. Ì ye'yaye cato carajai ma'ñe a'ë, nuñere pa'ë, coso ma'ñe a'ë, ìti ye'yayeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ë.

²⁸ Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ë, ì ñai maca quëcojë ca'raye peoyerepa ì dai maca ñaja'cohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sète, si'aohua'ire nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mamajë a'ë, asayë.

3

Maija'quë Mamajë

¹ Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai ì mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja paí mai pa'ie asa tì'añe pañë, Maija'quë pa'ie asa tì'ama'cohua'i sète. ² Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë mamajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja'yë'ta'a huesëyë, mai tiñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca ìte ñajë maije ìje pa'iohua'i pa'i ja'ñere. ³ Jaje pa'ina, si'aohua'i ìna uteye pacohua'i cato ìohua'ija'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua peocohua'irepa pañu'u cajë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'oji. Jaje pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne jëyoye a'ë. ⁵ Tsoe mësarupi asayë, Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi

iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere nejocasi'i caquë. ⁶ Jaje pa'ina, i ja're tsioni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne i pa'ieje asa ti'ama'quë api. ⁷ Huau dohuë, yecohua'ina coso cñañoma'pë pa'ijë'e, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa pa'ieje pa'ye. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati tsequë api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.

⁹ Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api, Maija'quë ayepi ini pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sête tayo yo'oma'quë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, pai yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne yecohua'ire oima'cohua'i cato Diusu tsecohua'i peoyë.

Sq'ñe Oijë Pa'ie

¹¹ Pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare mësaru du'ru macarepa asasicohua'i a'ë. ¹² Cañje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire huani jeose'eje pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani jeose'e ñani, Cañ yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja do'ire huani jeopi.

¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi mësarute coecohua'i pa'ito ¿me yo'ojë jaje yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ijë'e. ¹⁴ Jaje pa'ina, maipi asajë pa'iyë, ja'në ju'ñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena tëto saiscohua'ipi pa'ie, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre oima'quë cato ja yë'ta'a ju'i hue'ñare pa'iji. ¹⁵ Maija'quë do'iquëre coequë cato paire huani jeoquëje pa'i api. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, paire huani jeoñe yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iyere. ¹⁶ Paire oiye asa ti'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Jaje cui'ne maije Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carajani ai yo'oquëna, cõcaima'ë coa ñato co'aji. ¿Jaje pa'ire me Maija'quë oiye i joyore pa'iquë'ni? ¹⁸ Huau dohuë maña, jaje pa'ina, coa yë'ose'epi oiyë cama'pë pañu'u. Coa ai jerepa nese'ere papi iñoñu'u, mai nuñerepa oiye.

I Ña Hue'ñare Pana Quëcojë Pa'ie

¹⁹ Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i ña hue'ñare pana mai joñoaje i tserë pa'ë asajë co'a ju'ñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sañope caye pa'ito, Maija'quë mai joyo asaye jerepa pa'i sête jerepa si'aye asaji, mai pa'ie. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mai joyopi sañope maire caye peoto co'a ju'ñe peoyerepa Maija'quëna quëcojë pa'iyë. ²² Jaje pa'ijë i yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i cñañese'ere de'oye sehuocaicohua'ipi mai yëyere ite seto ipi isija'quë api. ²³ Iye a'ë, i cñañeñe. Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani ite tuiye pa'iji. Cui'ne pai ñape yecohua'ire oijë pa'ie pa'iji, Jesús cñañese'eje pa'ye. ²⁴ Jaje pa'ina, i cñañese'e sehuocaicohua'i cato Maija'quë ja're cõni pa'iyë, Maija'quëpi iohua'ini pa'ina. Maija'quë joyore maina isisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'ie.

4

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sañope Yo'o Joyo

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pai Maija'quëre cacaicohua'i a'ë cajë, coa cosocohua'i pa'iyë. Ja do'ire si'aohua'ire care payë cuasajë asama'pë pa'ijë'e. Coa ai jerepa iohua'i case'ere neñajë'e, Maija'quë joyo ayere pa'ni, iye panita'a co'a joyopi cama'quë cajë. ² Iyena mësaru Maija'quë joyore papi caquëna, cayë asaye pa'iji, iohua'ini Jesucristoni pai capë quëirepa daji'i, cajëna. ³ Jesucristore jaje cama'quë cato Maija'quë joyore peoquë api. Cristore sañope yo'o joyore hue'equë api. Ja joyopi daija'quë api asahuë, mësaru. Ja joyopi yure tsoe iye yeja paire pa'iji.

⁴ Huau dohuë, mësaru cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi iti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja païre pa'iquëre seña maca tutu quë'ipi mësaru ja're pa'i do'ipi. ⁵ Jaohua'i ja cosocohua'i cato iye yeja acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja païpi iohua'ire asacaiyë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ie asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë tsequë peoquë cato mai caye asaye paï. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë joyo hue'equëre.

Diusu Païre Oiquë Api

⁷ Maija'quë do'ijë, paï ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Païre oiye cato Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'ie asacohua'i a'ë. ⁸ Maija'quë cato païre oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere asama'quë api. ⁹ Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi pa'ie ti'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye iñopi. ¹⁰ Jaje pa'ina, i maire oi yo'ose'e cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'e sai tocaiia'quëre jëjo daose'e a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire ipi oise'e a'ë.

¹¹ Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sête maije paï ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji. ¹² Te'ijë Maija'quëre ñaco care papi ñasiquëje peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiyepi eta iñoji, ije pa'i yo'ojë. ¹³ Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i ja're pa'ijëna, ipi mai ja're pa'iji cajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja païre huasoquëre cajë quëayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're con pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa ti'ajë i maire oiyere oire paye a'ë asajë i oiyere sehuohuë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, païre oiquë cato Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, ta'ñë païre oiyere pasicohua'i pani, paï ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ima'pë quëaja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristojë pa'iohua'i a'ë, iye yeja pa'i maca. ¹⁸ Païre oiye cato ca'raye peoye a'ë. Jaje pa'ina, païre nuñerepa oiyepi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito nuñerepa oiye ti'ama'quë api.

¹⁹ Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'i. Jaje pa'i do'ire maije ite oiyë. ²⁰ Jaje pa'ina, païpi “yë'ë oiyë, Maija'quëre” caquëpi Maija'quë do'iquëre oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre tiña ñaqueri oiye pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiye pa'iquë'ni? ²¹ Jaje pa'ina, maipi payë, i cuañese'e ñeje cayere: “Maija'quëre oiquë cato Maija'quë do'iquëreje oiye pa'iji.”

5

Pa'ire Paï Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Quëcoye.

¹ Si'aohua'i Jesure, Cristore papi asacohua'i cato, Maija'quë mamajëre pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquëreje oiyë. ² Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cuañese'ere de'oye sehuocaijë pa'ito, asayë, Maija'quë mamajëreje cui'ne oicohua'i a'ë cajë. ³ Maija'quëre oiye cato i cuañese'ere sehuocaiye a'ë, i cuañëñere sehuocaiye cato ai yo'o ma'ñe a'ë. ⁴ Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paï cuasayepi si'aye iye yeja aye ñese quëcoye necaji. ⁵ Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

⁶ Iquë Jesús cato i do cuañose'epi, cui'ne i ju'i tsie nejose'epi iñone pa'iji. Cristo api, maire huasoquë. Coa oco doyes'e pa'ie papi, oco dose'e cui'ne i tsie con pa'iji. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca joyo api. ⁷ Jaje pa'ina, ma'tëmore toasocohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë, Maija'quë, Cocarepa, cui'ne

Maija'quë joyo. Iye toasocohua'i cato te'ipi pa'iyë. ⁸ Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne asayë, oco dose'e cui'ne i tsie nejose'ere. Jare cuasajë'ë, toasone iye yejana iye te'e cuasaye pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'ie. ⁹ Paipi quëaquëna, care paji cuasajë asacaicohua'i a'ë, asacaicohua'i sête. Maija'quë quëaye jerepa do'i quë'ye sête asacaiye pa'iji, Maija'quë i mamaquë ayere quëaye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquëre ire papi caquë asaquë cato i mamaquë ayere, Maija'quë joyo quëayere i joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ire papi cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, i mamaquë ayere asacaima' do'ire. ¹¹ Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere isipi. Jaje pa'ina, i mamaquëni iye ti pa'ie pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, i mamaquëre paquëpi ti pa'ie paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'ie peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

¹³ Maija'quë mamaquëre ire papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë, iye, mësarupi ti pa'iyere payë cajë asajajë caquë.

¹⁴ Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ipi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a ju'iñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mai señe asacaiji. Asaye sête mai ite sese'e tsoe ti'ani payë asajë pa'iyë.

¹⁶ Pa'iji, tayo yo'ose'epi juni huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi ju'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, juni huesëye ne ma'ñere Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre secacaiye pa'iji. Secacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyere isija'quë api. Cama'ë pa'iyë, juni huesëye neñere tayo yo'ouna, secacaijë'ë caquë. ¹⁷ Si'aye tayo yo'oye co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yequë cato tayose'epi ju'iñena sa ma'ñe a'ë.

¹⁸ Diusuni pëca ja'quëre pacohua'ipi tayo yo'oma'pë pa'iyë, Maija'quë mamaquëpi ñacaina, huatije pu'pema'ëna.

¹⁹ Jaje pa'ina, maipi asayë, iye yeja pai cato johua'i ëjaë huatipi cuañequëna pa'ie. Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë asayë.

²⁰ Asayë, cui'ne Maija'quë mamaquëpi dani maire ta'ñe asaye isise'e, nuñerepa Maija'quë pa'iyere asa ti'ajajë caquë. Jaje pa'ina, asayë, mai nuñere pare pa'ie, i mamaquë Jesucristoni. Jaë api, nuñerepa Diusu ti pani huesëyere paquë. ²¹ Tsì dohuë, de'hua ñajë pa'ijë'ë, coso diusuohua'ire, yo'ojë sehuoye.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iyë Cui'ne Ti Oiyë

¹ Aipi yë'ë iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë sahuasicona, cui'ne iti tsëcapë acohua'ina caquë, yë'ë nuñerepa ai oicohua'ina. Yë'ëse'e oiyë pañë, cui'ne yë'ë oiyëje pa'ye mësarute oiyë, nuñerepa cocare asasicohua'ipi. ² Oiyë, mësarute nuñerepa cocapi yëquë joñoare pa'i do'ire, ja nuñerepa cato mai ja're ti pani huesë ja'ñe a'ë. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquëpi con nuñerepa yo'ojë mësarute oijë i oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani cöcayere isijajë. Isijëna, de'oye pa'ijë'ë.

⁴ Mësarü mamajë acohua'ipi Maija'quë maire cñañese'ere nuñere pare pa'ijëna, ti'ani ñani yë'ë ai sihuahuë. ⁵ Yure jaje pa'ito Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Pai ñape yecohua'ire sa'ñe oijë pañu'u. Iye yë'ë mësarute toyaye huajë cñañese'e peoji. Tsoe ja'a huëo maca mai asase'e a'ë. ⁶ Paire oijë pa'iyë cato Maija'quë cñañese'eje pa'ye yo'ojë pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ina, cñañese'ere tsoe ja'a huëo macana asasicohua'i sête paire oiyere pa'ijë'ë.

Coa Cosocohua'i

⁷ Jai pai cosocohua'i iye yeja pa'iyë, Jesucristore nuñerepa paije pa'irepa daji'i cama'cohua'i. Jaje pa'ina, ite jaje cama'cohua'i cato cosocohua'i a'ë, cui'ne Cristore sañope yo'ocohua'i a'ë. ⁸ Si'aye mësarü nesi do'i sai cñañoñere cajë de'hua ñajë'ë, mësarü ai yo'ojë nesi co'amañare nejoñe.

⁹ Cristo ye'yase'ere pa'ima'ë, Cristo ye'yase'ere têtö sani yo'oyë caquë cato, Maija'quëre peoquë api. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësarü quë'rona daicohua'ipi iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, “daijë'ë, huë'ena” cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne pëpayeje pajë'ë. ¹¹ Jaje yo'ocohua'ire pëpaquë cato johua'i co'aye yo'o tē'huire pa'iji, do'i quë'ye.

Ca Tëji Cocarepa

¹² Jaiye mësarute caquë toyaye payë. Jaje pa'iquëta'are toya ja'huana tintapi toyaye coeyë. Coa ai jerepa mësarü quë'rona sani mësarüni ñaquë cayere yëyë, mai sihuayepi ti'ase'erepa pa'ija'co caquë. ¹³ Maija'quë sahuasico mamajëje më'ëre pëpa saoyë, më a'yo mamajëje pa'iohua'ipi. Jaje pa'ijaquë.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

¹ Aipi yë'ë toyayë, iye toya ja'hua yë'ë cajeirepa Gayona caquë, yë'ë nuñerepa oiquëna.

² Më'ëre Maija'quë do'iquë seacaiyë, ju'ima'quë caquë, si'aye më'ë yë yo'oye de'oyerepa etaja'quë caquë, më joyo de'oye pa'ieje pa'ye. ³ Yë'ë ai sihuahuë, Maija'quë do'ijëpi dani më'ë ocue pa'i macarepa nuñere pare pa'i yo'oyere quëajëna, asani. ⁴ Peoji, yeque yë'ë sihuaye iyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë mamajëpi nuñere pare pa'ijëna, asani ai sihuayë.

⁵ Maija'quë do'iquë më'ë nuñerepa yo'oyë, Maija'quë do'ijëre yequë hue'ñapi daico-hua'ire më'ë ñama'cohua'ireje cöcai yo'oni. ⁶ Si'aohua'i Maija'quë do'ijë tsi'si sitona më'ë aiohua'ire oi yo'oyere quëajëna, asahuë. Jaje pa'ina, se'ñë, më'ëre. Jaohua'ire saijëna, co'amaña caraye pa ja'ñere cöcaijë'ë caquë, Maija'quë sihuahuë ña'ñere yo'ojë'ë caquë. ⁷ Jaohua'i cato Jesucristore necaiyere cajë sai huëohuë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë peocohua'ipi cöcañu'u cato coeyë, iohua'i cöcaiyere ima'ñe. ⁸ Jaje pa'ina, maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quëaja'cohua'ire mai cöcai do'ipi.

Diótfes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Iñose'e

⁹ Maija'quë do'ijë, më'ë quë'ro pa'icohua'ina caquë yë'ëpi toyahuë. Jaje pa'iquëta'are Diótfespi yëquë case're asacaiye coepi, ipi iohua'i ëjaë pasi'i caquë yo'o do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, yë'ëpi jaraña saisiquë paní sañope yo'oyere caja'quë a'ë, yëquë yo'o ma'ñere coa cosoquë co'aye sañope caquëre. Jase'e cama'ë cui'ne Maija'quë do'ijëpi ti'acohua'ireje daijë'ë cama'ë yo'oji. Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huë'ena saye yëcohua'ireje sama'pë pa'ijë'ë caquë ësequë yo'oji. Cui'ne tsi'sisi hue'ñana eto saoquë yo'oji, iohua'i huë'ena saye yëcohua'ire.

¹¹ Maija'quë do'iquë, co'aye yo'o iñoñere tuima'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. De'oye yo'oquëpi Maija'quë tsequë pa'iji. Co'aye yo'oquë cato Maija'quëre ñama'quë api.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

¹² Si'aohua'i Demetriore de'oquë api cayë. Nuñerepa coca cayeje pa'ye pa'iquë api. Yë'ë i pa'ie ñaquëje de'oquë api cacaiyë. Jaje cajëna, më'ëpi nuñerepa cayë caquë asayë.

Ca Tëjiyerepa

¹³ Jaiye më'ëre caye pahüë. Jaje pa'iquëta'are coeyë, coa toya ja'huana tintapi toyani jëjo saoye. ¹⁴ Më'ëre paní ñaquë cayere yëyë. Jaje pa'ina, esa ña huajë'ñe nëiji.

¹⁵ Ai cuasama'ë de'oye pa'ijë'ë. Iño pa'icohua'i më'ë cajeohua'ipi më'ëre pëpa saoyë. Jaje cui'ne yë'ëje më'ëre se'ñë, paí ñapere yëquë cajeohua'ire yëquë cajeohua'ire jaro pa'icohua'ire pëpacaijë'ë caquë.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija'quë Soisicohua'ina

¹ Yë'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina, pa'icohua'ina. ² Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyere, Maija'quë paire oiyyere, cui'ne ipi teaye ñani oi cōcayere ai jerepa isi cñañojē pa'ijajē caquē señē.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i (2 Pe 2.1-17)

³ Maija'quë do'ijē, yë'ë cato ai toyaye yēhuē, huaso coca ayere mēsaru cui'ne yë'ë mai payere. Jaje pa'iquēta'are yure cato yequere toyaquē ai señe pa'iji, mēsarute. Ai cuasajē yo'ojē'ē, mai huaso coca ye'yayere nejoñe. Iye ye'yayere si'aye Maija'quë i paina isise'epi. ⁴ Tsoe coa cosojē ye'yacohua'ipi yahuerpa mai ja're cōni cacasicohua'ipi pa'iyē. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quēaji, nejoja'cohua'ire ca nēosicohua'ipi pa'iyē. Jaohua'i cato Maija'quēre sañope yo'ocohua'ipi i de'o cocare pare tiñe pōnani si'si yo'oyere de'oye a'ē cajē ye'yayē, cui'ne mai paquē, mai Ējaē Jesucristo pa'iji cayere coa caye a'ē cacohua'ipi.

⁵ Mēsarupi tsoe asacohua'i pa'itoje, mēsarute caye yēyē, mēsarupi Israel paire Egíptopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere cuasajajē caquē. ⁶ Cui'ne huiñaohua'ireje nea hue'ñare pana cosicohua'ini paji, ti jarote quēna meapi huesicohua'i pani huesēyē. Jaohua'i cato iohua'i ocue pa'i macarepa pa'ima'pē, Maija'quē ja're cōni pa'i sito jeocōni etasi do'ire. Pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'iyē. ⁷ Huiñaohua'i yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne io yē'quē maca pa'i daripēaje, nomi yo'oyena ne huesēni pai yo'ojē pa'iyē tēto sani co'aye yo'ojē yaya maca pa'i toana ēo huea cñañoa'huē'ē. Ja yo'ose'e cato si'aohua'ire quēaye a'ē, jaje yo'oma'pē pa'ijē'ē caquē.

⁸ Jaje yo'ose'e asajēta'a iye cosojē ye'yacohua'i, coa huēo cāise'eje pa'yere pa'ijē si'si neñē, iohua'i capē. Cui'ne si'a ējaohua'i cui'ne iohua'i cñañese'e coejē mai sehuosicohua'i ējaohua'ireje ca'rama'pē sañope co'ayere cajē pa'iyē. ⁹ Miguel huiñaē ai jerepa tutu quē'iohua'i aquēpi Satanás ja're capi, Moisés capēre ēsequē. Ēsequēta'a Satanásre sañope cama'ē coa i ñeje capi: Mai Ējaēpi sai de'huaye pa'iji, mē'ēre. ¹⁰ Jaje pa'iquēta'are iye emēohua'i cato iohua'i asa ti'ama' co'amañare ai co'aye cayē, cui'ne iohua'i coa noni yo'ojē asa ti'añere, ta'ñe asaye peocohua'i nētērojaicohua'i asayeje pa'ye asayē. Jaje pa'ina, iohua'i nejo cñaño ja'ñere yo'ojē pa'iyē.

¹¹ Teayerpa jaohua'i maña! Caín co'aye yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyē, cui'ne Balaam curi yē do'ire Maija'quē paire sañope yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyē. Cui'ne Coré Maija'quēpi pai ējaē ca nēosiquēre coequē sañope yo'oquē ju'aji'i. Jaēje pa'iohua'i pa'iyē, jaohua'i. Jaje pa'i do'ire ai yo'ojē pa'ija'cohua'i a'ē, teayerpa. ¹² Mēsaru sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijē pa'iyere, jaohua'ipi co'aye si'si a'sioje pa'ye iñoñē, mēsaru de'oye tsi'sijē pa'iyena, ca'rama'pē mēsaru ja're cōni aijē, iohua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo sirije pa'iohua'i a'ē, cui'ne tutupi siri tutu saouna, ti oco isima'o. Cui'ne ocue ñēa quēi tēcahuēta'a quēiñe pañeje pa'iohua'i a'ē. Quēima' do'ire ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyē. Cui'ne si'a soquē saihuē duta oase'eje pa'iohua'i a'ē, cayayese'e ju'ise'eje pa'iohua'ipi. ¹³ Jaohua'i cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje pa'iohua'i a'ē. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañē, sirije pa'yere. Jaohua'i cato iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ē. Jaje pa'ina, ti nea hue'ñare pare pani huesēja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ē.

¹⁴ Adánpi huëoni pani dao huë'ña siete aquë paji'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: “Ñahuë, Ëjaëre jai merepa jai pa'i ja're i huiñaohua'i ja're daina, ¹⁵ si'a paire tsi'soni iohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i caquë, cui'ne si'ao'hua'ire co'acohua'ire nejoñe pa'iji ca huesosi'i caquë, jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'i do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire caquë.” ¹⁶ Jaohua'i cato iohua'i payere cuasajë sihuama'pë oi ëa joyo pajë, coa iohua'i co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'i payere neñu'u cuasajë de'o coca mañapi yecohua'ire cacohua'i a'ë, coa jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Jaje iohua'i pa'iquëta'are mësaru Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Ëjaë Jesucristo jëjo saocohua'i mësarute case'ere: ¹⁸ “Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'i a'ë, iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue pa'ipi pa'ija'cohua'ipi.” ¹⁹ Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni iohua'i yëyepi pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'i a'ë, te'e paire cuasama'pë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi.

²¹ Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani ti pani huesëyere isija'quë api.

²² Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë. ²³ Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre t'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, iohua'i co'aye pa'iyepi si'si ne tuture pacohua'ire.

²⁴ Yure cato Maija'quëpi mësarute taima'pë pa'ija'cohua'ire ne tutu paji, cui'ne i de'oquërepa ña huë'ñana si'si te'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire eto nëco tutu paji.

²⁵ Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta'ñe pa'ipi maire huasoquë, mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api, ëjaohua'i mëñe Ëjaëre papi, si'aye i tsese'e a'ë cui'ne i api, iti cuañequë, tsoe ja'a huëo macaje, yureje, cui'ne je'nëna jajese'e. Jaje pa'ijaquë.

APOCALIPSIS

Jesucristo Ìñose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona ìñose'e a'è, Jesucristopi ì jo'yare quëajaquë caquë, yequë mu'se esa pa'i ja'ñere. Jaje ìñouna, Jesucristopi ì huiñaëre jëjo daopi, ì jo'yaë Juanna quëaja'quëre. ² Jaje pa'ina, Juanpi ìti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'quë cocare Jesucristopi ìtire pa'è caquëna, ñasiquëpi quëaquë pa'iyë.

³ Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toyase'e ñaquëpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'è iye Maija'quë ìsisi cocare caquëna, asajë ìño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe ti'a tëjiji, ìti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsëcana Caquë

⁴⁻⁵ Yë'è Juanpi toyayë, siete sehuosicohua'i tsëca Asia yeja pa'icohua'ina caquë, mësarute ìti pa'iquëpi, tsoe pa'isiquëpi cui'ne daija'quëpi cui'ne ì ñu'i saihuë tiñarepa siete joña pa'iyepi cõni, cui'ne Jesucristo ì case'eje ñaquë cacaquisiquëpi, ju'isicohua'i aquëpi du'ru huëisiquëpi iye yeja pa'i ëjaohua'ire meñe cuañequëpi cõni mësarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'è. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocaji'i, ì tsiepi. ⁶ Nejonì maire ëjaohua'ire cui'ne Maija'quëre ì pëca ja'quëre pare necaicohua'ire nepi. Jaë api, si'aye miañe paquë, cui'ne si'aye ì tsese'e a'è. Jaje pa'ijaquë.

⁷ Sirija'a daija'quë api, jare asajë'è. Si'a pa'i ñaja'cohua'i a'è, ìte, cui'ne ìte a'si yo'osicohua'ije ñaja'cohua'i a'è, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ije ìte ñajë ai cuasajë oija'cohua'i a'è. Jaje pa'ija'coa.

⁸ “Yë'è aë, du'ru aquë, cui'ne tëjiquë” caji, Èjaë Maija'quë si'a tutu quë'ire papi, ìti pa'iquëpi ja'në pa'isiquëpi, cui'ne ìti daija'quëpi.

De'o Cristore Ñase'e

⁹ Yë'è, Juan mësaru a'yë a'è, Maija'quë do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'i do'ire mësaru ja're te'e pa'iyë, Maija'quë cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojë quëco tuture. Jaje paquëpi Jesucristo case'ere Maija'quë cocare quëa do'ire tseasiquëpi Patmos hue'e saodohuëre paë'è. ¹⁰ Pa'ina, mai Èjaëre pare sihua mu'se ti'aëna, Maija'quë joyopi yo'oquëna, joyose'e pa'iquë de'osiquëpi Maija'quëre sei paë'è. Pa'i asahuë, yë'è jeteyo'jepi duruhuë juiyeje pa'yerepa tutu caquëna.

¹¹ “Yë'è a'è, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquërepa. Toyajë'è, te'e toya pëpë më'è ñañere. Toyani Asia yejana jëjo saojë'è, siete sehuosi tsëcana Efesona, Esmirnana, Pérgamona, Tiaditirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

¹² Caquëna, ¿nepi jaje caye'ni? caquë co'ye pönëquë ñahuë, siete pa'ye oropi nesi sotoanoana, toa tsë'ise'epi pa'ina. ¹³ Ja siete pa'ye pa'i jopore pare pajje pa'ipi, ì quëore paja'a tsoa ju'i care ju'i nëcapi. ì coti saihuëre paja'a oro tëicapi tëasiquë paji'i. ¹⁴ Ì naña cato poja'yerepa paji'i. Yëi ñama nañaje pa'ye, panita'a po sirioje pa'yerepa paji'i. Cui'ne ì ñaco capi toa ñoaje pa'yerepa paji'i. ¹⁵ Cui'ne ì quëo cato de'o quënare de'oyerepa aoni toana ëose'eje pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'i. Cui'ne ì yë'o cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisipi. ¹⁶ Ì ëja te'te jëtëre siete ma'ñocohua'ire papi. Cui'ne ì yë'opopi etapi, hua'ti ñacaje pa'ioire papi si'a te'ña jëjësëcore papi. Cui'ne ì tsiapi ëse si'a tuturepa miaquëna, ñañeje pa'yerepa miapi.

¹⁷ Jare ñani ì quëore pana ju'ise'eje pa'i taë'è. Taiquëta'are ìpi yë'ëre, ì ëja te'te jëtëpi patoquë capi:

“Ca'rama'ë pa'ijë'è, yë'è a'è du'ru aquë cui'ne tëjiquë, ¹⁸ ìti pa'iquë, ju'isiquë pa'isiquëpi yure ti pani huesëyë. Yë'ëpi pa'iyë, cui'ne ju'ine ìsi tutu payë, cui'ne ju'isicohua'i pa'i te'te hui'yoquë. ¹⁹ Toyajë'è, më'è ñase'ere, yure pa'iyere, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñere.

²⁰ Iye a'ë, siete ma'ñocohua'i yë'ë jëtë pa'isicohua'ire quëaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoa toa tsë'ise'ere quëaye. Siete ma'ñocohua'i cato quëayë, siete huiñaohua'ini, siete tsëca sehuosicohua'i ëjaohua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsë'ise'e cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa pa'iyere.

2

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsëcapëre Quëaye

¹ Efeso sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajë'ë: 'Ñeje caji, ëja te'te jëtëre siete ma'ñocore paquëpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoanoa toa tsë'ise'e jopoja'a cu'iquëpi. ² Yë'ëpi më'ë yo'oye si'aye asayë. Më'ë jëa co'amañare tutu yo'oquë neñe ñañë. Cui'ne më'ë yo'o jujama'ë pa'iyë ñañë. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quëco ti'añe pa'cohua'i pa'ijëna, asayë. Asayë, cui'ne ëjaë jëjo daocohua'i a'ë cajë coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire ti'ase'e. ³ Më'ë cato jë'joye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yë'ë do'ire ai ai yo'onije yo'oquë a'ë. ⁴ Jajë pa'iquëta'are mëlëre te'ore sañope cacore payë. Më'ë du'ru huëo maca yë'ëre oise'ëje pa'ye yure oiye pañë. ⁵ Jajë pa'ina, cuasa ñajajë'ë, më'ë ja'në du'ru macarepa yë'ëre oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quëna ponëni cui'naëpi de'oye yo'ojë'ë, du'ru huëo maca yo'ose'ere. Jajë Maija'quëna ponëma'quë pa'ito mëlëre esa sañope yo'oja'quë a'ë. Sani mëlë toa tsë'isico pa'isicore jioja'quë a'ë. ⁶ Jajë pa'iquëta'are mëlë yeque de'huerepa de'oye yo'oye payë. Ja cato mëlë nicolaítas pa'i si'si yo'oyere coequë pa'iyë a'ë. Yë'ëje jaohua'i yo'oyere coeyë. ⁷ Cajoro hue'equë pani sehuosicohua'i tsëcapëare Maija'quë joyo cayere asajë'ë. Quëcosicohua'irepa etasicohua'ini a'ë, ti pani huesë soquë yë ayere, Maija'quë tsio pa'iconi.'

Esmirnana Quëaye

⁸ Toyajë'ë, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quëacai huiñaëna. 'Ñeje caji, du'ru aquë, cui'ne tējiquë, ju'isiquëpi cui'naëpi pani coquëpi. ⁹ Yë'ëpi ñañë, si'aye mëlë yo'oye, mëlë ai yo'oye cui'ne mëlë co'amaña peoye. Jajë pa'iquëta'are mëlë cato ma'tëmore jaiye co'amaña paquë a'ë. Yë'ë asayë, mëlëre judío pa'i a'ë cacohua'ipi co'aye caye. Jajë pa'iquëta'are jaohua'i cato Maija'quë mamajë peoyë. Coa huati ëjaërepa tsecohua'i a'ë. ¹⁰ Ca'rama'ë pa'ijë'ë, mëlë ai yo'o ja'ñere. Jajë pa'ina, mësaru acohua'ire huatipi yo'oquëna, tseani coja'cohua'i a'ë, si'aohua'i mësarupi neña cuañosicohua'i pa'iyere cajë. Ja maca mësaru coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'ë. Mësaru ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yë'ëpi mësarute iti pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quë a'ë. ¹¹ Cajaro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere. Quëcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'iñe paja'cohua'i a'ë.'

Pérgamona Quëaye

¹² Toyajë'ë, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, si'a te'ña jëjësë hua'tiyo paquëpi. ¹³ Yë'ëpi si'aye asayë, mëlë co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, mëlë Satanás cuañe hue'ñare pa'iyë. Jajë pa'i hue'ñare pa'iquëta'a mëlë yë'ëre ocue pa'i macarepa tuiyë. Yë'ëre ire pare cuasaye jëoñe pa'huë, mëlë. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yë'ëre quëacaiquëre mësaru aquëre huani jëo mu'señaje. ¹⁴ Jajë pa'iquëta'are mëlëre a'ri maña sañope caye payë: Jarote mëlë payë, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquë pa'ise'ere jëoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel paire ne taojaquë caquë. Cui'ne pa'i de'huasi diasure isisi hua'i aiñe de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'orojañe de'oji cajë'ë caquë, yëhuoquë pa'aji'i. ¹⁵ Cui'ne jarote mëlë payë, yecohua'ireje nicolaítas ye'yase'e jëoñe coecohua'ire. ¹⁶ Jajë pa'ina, Maija'quëna ponëjë'ë, mëlë Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yë'ëpi mëlë quërona esa sani jaohua'ire uihua'quë a'ë, yë'ë yë'opo eta hua'tiyopi. ¹⁷ Cajoro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere: Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini a'ë, yahuesi manare pare, joyo tutu

isi aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'ë, iti pëna te'e huajë mami pajje ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ña'ne pasipi.'

Tiatirana Quëaye

¹⁸ Toyajë'ë, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare pajje pa'ye ñaco cã hue'equëpi, cui'ne i quëore, broncere de'o quënare de'oyerepa aose'eje pa'ye hue'equëpi. ¹⁹ Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye. Ña'ne, më'ë paire oiye, më'ë Maija'quë pa'iji cuasaye, cui'ne më'ë quëcoye. Cui'ne asayë, më'ë du'ru huëo maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquë pa'ie. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ëre a'ri maña sañope caye payë. Më'ëpi jao Jezabelre Maija'quë ayere cayë cacore coa quëcoquë io co'aye yo'oye ñaquëna, yë'ë jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'orojaiñena cui'ne pai de'huasi diusuohua'ire isise'ere aiñena. ²¹ Yë'ëpi jaote tsoe maca pa'ie isihuë, iopi cuasa ñajani Maija'quëna ponëjaco caquë. Jaje pa'iquëta'are iopi coeco ponëne paco. Cui'ne emëohua'ire yo'oyejë jeoñe paco. ²² Ja do'ire yë'ëpi iote cai saihuëna jëjo oaja'quë a'ë. Cui'ne iote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'ë, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna ponëma'cohua'i pa'ito. ²³ Cui'ne io mamajëreje huani jeaja'quë a'ë. Jaje yo'oquëna, si'a sehuosicohua'i tsëcapëa yë'ë api si'aye pai cuasaye cui'ne joyo pa'ie ñaquë asaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute pai ñape yo'ose'eje pa'ye sai de'huaja'quë a'ë. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësarü yo'o ja'ñe ai jerepa cuañeñe pañë, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tsere ta'ñe asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarü yure payere de'hua ñajë pajë'ë, yë'ë dai macaja'a. ²⁶ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, pai yejaña cuañe ëjaohua'ire neja'quë a'ë, ²⁷ yë'ë ja'quë yë'ëre cuañe ëjaëre nese'eje pa'ye. Ja maca quëna tarapëpi cajië jai pai yejaña cuañeja'cohua'i a'ë, ya'o cua'conoa tē'ca jo'a saoyejë pa'ye yo'ojë. ²⁸ Cui'ne jao'hua'ire cato ñata tome macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'ë. ²⁹ Cajaro hue'ecohua'i pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

3

Sardisna Quëaye

¹ Toyajë'ë, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joña paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye, cui'ne më'ë huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'ie. ² Sëtajë'ë. Sëtani tutu yo'oquë ne huëojë'ë. Ja yë'ta'a iti nëa mañare tsoe carajani tëjiyere më'ë yo'oye Maija'quë ña hue'ñana caraëna, ñahuë. ³ Cuasa ñajajë'ë, më'ëre ye'yase'ere jare pa'ijë'ë, cui'ne ponëjë'ë, Maija'quëna. Jaje më'ëpi sëtama'quë pa'ito, yë'ëpi ñaëje pa'i saija'quë a'ë, më'ë quërona më'ë utema'ë pa'i maca. ⁴ Jaje pa'iquëta'are jaro më'ë pa'i hue'ña Sardis daripëre më'ë payë, te'ohua'i mañare iohua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayë. Jao'hua'ipi yë'ë ja're conì cu'ija'cohua'i a'ë, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quë'iohua'i pa'ie sëte. ⁵ Quëcosicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuañoja'cohua'i a'ë, cui'ne iohua'i mamije pa'i toya pëpëna toyase'ere ni'no jeoma'ë pasi'i, coa ai jerepa yë'ë ja'quë ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yë'ë tsecohua'i a'ë casi'i. ⁶ Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

Filadelfia Quëaye

⁷ Toyajë'ë, cui'ne Filadelfia daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: 'Ñeje caji ti de'oquëpi, cui'ne nuñerepa pa'iquëpi, pai ëjaë David hui'yocore paquëpi, ipi hui'yosiquë pa'ito yecohua'ijë sio ti'añe peoquëpi, cui'ne ipi siosiquë pa'itojë hui'yo

tì'añe peoquëpi. ⁸ Yë'ëpi si'aye mē'ē yo'oye ñañē. Yë'ëpi mē'ē ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nēohuē, yecohua'ijē ti sio tì'añe peoconì. Mē'ē a'ri maña tutu hue'equēje de'hue yē'ē case'ere sehuaquē de'oye yo'ohuē. Jaje yo'oquē yē'ēre do'i peoquē api caye pahuē, mē'ē. ⁹ Jaje pa'ina, yē'ēpi Satanásre sehuosicohua'i tsēcapē acohua'ire mē'ēna sani do're ja'ruja'cohua'ire jējo saosi'i, judío pai a'ē cajē yē'ē sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquēna, ñajē asa tì'ajajē, yē'ē mē'ēre oi payere. ¹⁰ Yē'ē cuañese'e si'anē mē'ē yo'o jujama'ē yo'o tì'ahuē. Jaje yo'o do'ire mē'ēre yē'ēpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquē caquē, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca tì'asi maca. ¹¹ Esa yē'ē daiyē. De'hua ñaquē pajē'ē, mē'ē co'amaña yecohua'ipi mē'ēre isi ja'ñe ca nēose'ere sioye paja'cohua'ire. ¹² Quēcocicohua'ini yē'ēpi Maija'quē huē'e jēhuopa tupēa nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne iohua'ina toyasi'i yē'ē Diusu mamire i tsecohua'ire pa'ē ññoñere, cui'ne yē'ē Diusu pa'i daripē mamire toyasi'i, huajē Jerusalén ma'tēmo daico mamire, cui'ne yē'ē huajē mamire toyasi'i, iohua'ina. ¹³ Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyo sehuosicohua'i tsēcapēare cayere.'

Laodiceana Quēaye

¹⁴ Toyajē'ē, cui'ne Laodicea daripē sehuosicohua'i tsēcapēre quēacai hui'ñaēna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquēpi, iti ñasiquēpi, nuñerepa iye coca caquēpi, Maija'quēre si'aye ne huēocaisiquēpi, jerepa du'ru aquēpi. ¹⁵ Yē'ēpi si'aye ta'ñe asayē, mē'ē yo'oye. Asayē, mē'ē sēsēma'quē cui'ne uma'quē pa'iyē. De'ora'pi, mē'ēpi sēsēquē panita'a uquē pa'ito. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato sēsēquēje cui'ne uquēje peoquē a'ē. Mē'ē cato coa quēo ja'iquē a'ē, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyē, de'oye yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, mē'ēre yē'ē yē'opojā'a siso jēosi'i. ¹⁷ Jaje pa'iquēta'are mē'ēpi cayē, jaiye co'amaña paquē a'ē, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquē mē'ē pa'iyē ña sētama'ē pa'iyē. Mē'ē cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquēpi, ñama'quēpi, cui'ne peoyopi pa'iyē, mē'ē. ¹⁸ Jaje pa'ina, yēhuoyē, mē'ēre yē'ēna huerojē'ē, toana cua'conì nesi curiquēre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquē pa'ija'quē a'ē, cui'ne huerojē'ē, yē'ēna poja'i cañare, mē'ē huajēya'ye peoyo pa'iyere pē'pējaquē. Cui'ne ñaco ca tsa'se ecoje yē'ēna huerojē'ē, japi neni ñaquē pa'ija'quē. ¹⁹ Si'aohua'ire yē'ē oicohua'ire cato, tayojēna, yē'ēpi si'sequē yēhuo nu'ñequē a'ē. Jaje pa'iyē sēte tutu yo'oquē ja'nē pa'ise'e jēoni Maija'quēna pōnjē'ē. ²⁰ Ina, yē'ēpi eta sa'rore nēcaquē soiyē. Jaje soiquēna, asasicohua'i aquēpi yē'ē yē'ore asani hui'yo catu i huē'ena cacani i ja're conì aija'quē a'ē. ²¹ Quēcocicohua'i etasicohua'ini, yē'ē cuañequē ñu'ico yē'quē macana ñoja'quē a'ē. Yē'ē quēcociquēpi ja'quē ñu'ico acona ja'ruse'eje pa'ye, i cuañequē ñu'icona. ²² Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyopi sehuosicohua'i tsēcapēare cayere.' "

4

Ma'tēmo Pa'icohua'i Maija'quēre Ti De'oquērepa Caye

¹ Ja yo'o tējisi jeteyo'je ñahuē, ma'tēmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yē'ēre du'ru macarepa duruhuē tuturepa juijēna, pisiyeje pa'yere papi casiquēpi capi: "Iñona mēijē'ē. Iñosi'i mē'ēre, iye tēto sai jeteyo'je pa'i ja'ñere."

² Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquē de'ohuē. Jaje pa'i ñahuē, te'e cuañequē ñu'i saihuē ma'tēmona ñosiconi. Ja ñu'i saihuēre te'i ja'rusiquēpi ñujil'i. ³ Iote ñu'iquē cato miaquērepa paji'i, jaspe hue'yosi quēna pēje pa'irepa poja'icorepa, panita'a cornalina quēnaoje pa'irepa. I ñu'i saihuē ēmēje'ere na'ñamequē sē'ise'eje pa'i paji'i, i miañepi ña etojaiñerepa miapi, ña'jo quē'i quēnao esmeralda hue'yosi quēnaoje pa'yerepa. ⁴ Jao i cuañequē ñu'i saihuē yērēhuere yequē veinticuatro cuañejē ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñuē'ē, poja'i caña suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i paē'ē. ⁵ Joporepa ñu'i saihuēpi mujuē ye'hueyeje cui'ne ai pisiye cui'ne mujuē cayeje

etapi, cui'ne ñu'lico tiñare pare siete toa tsëopëa paji'i, toa tsëni nêcase'epi. Ja cato Maija'quë siete joñoapi ña cuañopi. ⁶ Ñu'lico tiñare pare paji'i. Jairajë pa'ioipi ña etojai yeja paji'i. Cuañequë ñu'i sai huë nêico yë'quë macare cuatro pa'iohua'i paë'ë, ñaco ca timësicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tiña ña hue'ñaje. ⁷ Du'ru macarepa aquë cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquëpi duruhuequë ëmëje pa'i paji'i. Toasone aquëpi pai tsiaje pa'ioire hue'equë paji'i. Cui'ne cajese'e aquëpi jai huihue huëni saiyeje pa'i paji'i. ⁸ Jaohua'i cato pai ñape seis jaë capëa hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñaco case'epi timësicohua'i paë'ë, hue'se cui'ne sa'nahueje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se caye jeoma'pë ñeje cahuë:

De'oquërepa, de'oquërepa, de'oquërepa,

Ëjaë Diusu si'a tuturepa paquë,

tsoe pa'isiquë, yure pa'iquërepa, cui'ne cui'naëpi daija'quëpi pa'iquë.

⁹ Ñaco ca timësicohua'ipi ñu'i sai huë ñu'iquëre pare pëpajë, de'oquëre pa'ni Ëjaërepa ti pani huesëquërepa caye ñape, ¹⁰ veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujë i ña hue'ñana yo'ohuë, ini de'oquëre pa'ni cajë, cui'ne i ñu'lico tiñare pana iohua'i manoare ti pa'iquëre pana isijë jea oejë cahuë ñeje:

¹¹ Më'ë a'ë, yëquë Ëjaë cui'ne yëquë ja'quë.

Më'ëre de'oquëre pa'ë, Ëjaëre pa'ë, si'a tutu quë'ire pa'ë caye pa'iji, si'aohua'i.

Më'ëpi yëni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yëi Ñama Cui'ne Toya Pëpë

¹ Ja maca ñahuë, ñu'i sai huë ñu'iquëpi i ëja te'tere toya pëpë tunasiconi tse'equë ñu'ina, sa'nahuë cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye ëjaërepa tse a'ë quëayere je'na sëose'ere siosico paji'i. ² Pa'ina, cui'ne ñahuë, te'e huiñaëre tutu quë'ipi tutu ñeje caquëna: "¿Nepi toya pëpë siosicore ini hui'yo ti'aja'cohua'i a'ni?"

³ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë pajë ti peohuë, te'ijë toya pëpë hui'yo ti'ani ñaquëje. ⁴ Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni ña ti'aquëje peo do'ire ña jujani. ⁵ Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:

"Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pai aquëpi pai ëjaë David tsëcapë aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne iote siete pa'ye hue'ese'ere ne tète saoja'quë api."

⁶ Ja maca ñu'lico tiña macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nêina, ñahuë. Coa nêji'i. I cato huani jeose'eje pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuëa cui'ne siete ñaco ca hue'equë paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quë joñoa si'a yejaña jëjo saose'e pa'iyepi ña cuañopi. ⁷ Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë iji'i, ñu'i sai huë ñu'iquërepa ëja te'te pa'iconi. ⁸ Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama tiñare pana. Pai ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'të pëpë cui'ne te'e ucu duruhuë, curi nesiquë. Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i Maija'quëre sëñe paji'i. ⁹ Jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, ñeje:

Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ini iote sio saose'e pa'iyë ne hui'yo saoja'quë,

Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire,

Ti coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire huerocaë'ë, Maija'quëna isisi'i caquë.

¹⁰ Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire.

Neina, iye yeja cuañecohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹¹ Ja jeteyo'je ñahuë. Ñaquë asahuë, jai pai huiñaohua'i caye pisiyere. Cuañequë ñu'lico yërëhue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i

caye p̄isiyere asahuë. Jai merepa jai pāi paë'ë, tsi'sisicohua'i. ¹² Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.

Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiye pa'iji, ìte.

Ne t̄i'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuoyere, ì de'oyerepa nese'ere ñani sihuajë cayere, cui'ne ìte oijë de'oji cayere.

¹³ Asahuë, cui'ne si'aye Maija'quë de'huasi co'amañapi ma'tëmopi, yejapi, cui'ne yeja huë'ehuë te'tepi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuë:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë, de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, ì de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajë caye, cui'ne si'aohua'i Ëjaërepa de'oye,

Je'nëna jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Cajëna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojë cahuë:

“Jaje pa'ijaquë.”

Cajëna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runi ìte Ëjaëre pa'ni cajë pëpajë yo'ohuë.

6

Siete Sëase'e

¹ Ja maca ñahuë, yëi ñama du'ru macarepa siete pa'ye siose'e aconì ne hui'yoquëna. Ja maca asahuë, cuatro pa'iohua'ì aquëpi mujuë cayeje caquëna, ñeje:

“Dani ñajë'ë.”

² Caquëna, ñaquëna, po caballopi paji'i. Pa'ina, ìte tuiquëpi te'e sa'co saihuë papi. Paquëna, marote ìte isipi. Isina, si'aohua'ire quëcoquërepa etapi, si'aohua'ire quëcoquë pa'ija'quëpi.

³ Yëi ñamapi cayaye acore ìni ne hui'yo maca cayaye aquë pa'iquëpi capi:

“Dani ñajë'ë.”

⁴ Caquëna, yequë caballopi etapi. Jaë cato maja'iquë paji'i. ìte tuiquëpi iye yeja de'oye pa'ie sioja'a tuture isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi pāi de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'ì a'ë caquë jai hua'tiyore isi cuañosiquë paji'i.

⁵ Yëi ñamapi toasõe acore ne hui'yo maca asahuë, toasõe aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

Caquëna, ñahuë, nea caballoni. Ñaquëna, ìte tuiquëpi ì jëtëre cuecucore papi. ⁶ Cui'ne asahuë, pa'icohua'ì jopore papi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Te'e kilo trigo isiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'ì. Tres kilo cebada isiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'ì. Jaje pa'iquëta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pë pa'ijë'ë.”

⁷ Yëi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuë, cuatro aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

⁸ Caquëna, ñaquë ñahuë, së'ñoja'ì caballoni. ìte tuiquë cato jùnì huesëye ì mami hue'equë paji'i. Pa'ina, ì jeteyo'jeja'a daji'ì, ju'isicohua'ì pa'ì hue'ña ayere quëaquëpi. Jaë jùnì huesëye hue'equëna, isise'e paji'ì, yeja cuatro pa'ye huahuese'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao ëa ju'inëpi, ju'ì dahuë neñepi, cui'ne airo acohua'ì ai yëcohua'ì pa'icohua'ire, paire aicohua'ì pa'ì ja'ñe neñe cuañeja'quëre.

⁹ Yëi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuë, Maija'quëre isijë tèo toto huë'ehuëre Maija'quë coca quëa do'ire huahuosicohua'ì joñoa pa'ijëna. ¹⁰ Pa'ijë jaohua'ipi cahuë, ai tutu:

“Ëjaërepa de'oquë, më'ë ca nëose'eje pa'ye yo'o t̄i'iquërepa, ¿je yëhua më'ë yeja pa'icohua'ì yëquëre huaisi do'ì saì toja'quë a'ni, ìohua'ì yo'ose'eje pa'ye ñaquë?”

¹¹ Cajëna, jaohua'ire poja'i ju'i cañare suñacani capi, pëa huajëjë pa'ijë'ë, a'rima tsoe maca, mësarü acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'eje pa'ye, mësarü ja'i pa'i huahuo ti'ajajë.

¹² Yëi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuë. Ñaquëna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne ëseje neaquë de'opi, jutena, oijë suñacoje pa'i neaquërepa. Cui'ne ñañëpi maja'iquërepa tsieje pa'i de'opi. ¹³ Cui'ne ma'ñocohua'ije ma'tëmopi yejana tomehuë, soquë huiña ca ai tutuquëna, tomeñeje pa'ye. ¹⁴ Ja maca cui'ne ma'tëmoje toya ja'hua maca tuna huesoyeje pa'ye peo hue'ña ne huesëo. Ne huesëcona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuëa tirose'ena sani huesëpi. ¹⁵ Ja maca iye yeja ëjaohua'ipi coñana cacajë catihuë, ai cuti quëna coñana. Iohua'i ja're conì, jai ëjaohua'i, soldado pa'i ëjaohua'i, co'amaña pa ëjaohua'i, cuañe tutu pa ëjaohua'i, cui'ne si'aohua'i paire necai jo'yaohua'i, cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ije catihuë. ¹⁶ Catijë cahuë, ai cutire, cui'ne quëna pëare:

“Yëquëre tomeco yahuejë'ë, ñu'i saihuë ñu'iquëre pare cui'ne yëi ñama pëi yo'oye ñama'pë pa'ija'cohua'ire.”

¹⁷ Jajë cahuë, iohua'ire si'se mu'sere papi ti'aëna, ¿nëpi quëcoye pa'iquë'ni?

7

Israel Pai Acohua'ire Toyase'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pa'i ñape yeja huë'ehuë te'tere, ëmëje'e te'tere, cui'ne ëse mëi te'tere, cui'ne ëse du'i te'tere nëcäjë tutupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ësejë pa'icohua'ire. ² Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ëse mëi te'tepi daina. Jajë cato Maija'quë huajëquërepa, sëoconi paquë paji'i. Jajëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire:

³ “Co'aye nema'pë pa'ijë'ë, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire iohua'i tsia tiñare pana toya sëoma'pë pani.”

⁴⁻⁸ Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pa'i pa'iyë, si'a Israel pa'i, iohua'i tsia tiñare pana toya sëo cuañosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,
doce mil Ruben tsëcapëre,
doce mil Gad tsëcapëre,
doce mil Aser tsëcapëre,
doce mil Neftalí tsëcapëre,
doce mil Manases tsëcapëre,
doce mil Simeón tsëcapëre,
doce mil Leví tsëcapëre,
doce mil Isacar tsëcapëre,
doce mil Zabulón tsëcapëre,
doce mil José tsëcapëre, cui'ne
doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

⁹ Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pa'i ñape tsëca tiñe pa'i pa'i, cui'ne pa'i ñape tsëca tiñe coca cacohua'ire. Jaohua'ipi ñu'i saihuë tiñare pare, cui'ne yëi ñama tiñare pare, ti pajie cuëcua ti'añe peoyerëpa paë'ë. Jaohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi iohua'i jëñare sehua ja'oje pa'yere cajijë nëcahuë. ¹⁰ Cajijë nëcäjë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato

ñu'i saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,

Cui'ne Yëi ñama tsë a'ë.

¹¹ Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'i saihuë aïohua'i, cui'ne cuatro pa'ïohua'i yërëhueja'a nëca të'ijaisicohua'ipi pa'ë. Pa'ijë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe co'i mejë yo'ohuë. ¹² Ñeje cajë:

¡Jaje pa'ija'quë! Je'nëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'oquëre pa'ni cajë sihuaye, i de'oyerepa yo'oyere sihuajë caye, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi cuasajë ite sihuaye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne ti'a tutu paye, cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

¹³ Ja maca aïohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i caña suñasicohua'i pa'ie'ni?”

¹⁴ Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ëjaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, ipi capi:

“Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tëtto saiscicohua'i a'ë. Jaje pa'ïohua'ipi ïohua'i caña joja torena, Yëi ñama tsiepi poja'i cañarepa ne tosicohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ïohua'ipi Maija'quë ñu'i saihuë tiñare pare pa'iyë. Pa'ijë mu'señapi, ñamiñapi Maija'quë huë'ere necaijë pa'iyë. Pa'ijëna, ñu'i saihuë ñu'iquëre papi ïohua'ire ñacai pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye paja'cohua'i a'ë, ao ëaye, oco ëaye, ëse ëoye, cui'ne josa ëse uyeje asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Yëi ñama, ñu'i saihuë quëno maca nëiquëpi yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasipi. Jaje yo'oquë pa'ie isi oco coñana saquë ocuaja'quë api. Yo'oquëna, Maija'quëpi ïohua'i oise'ere tëtto jecaija'quë api.”

8

Siete Aco Siosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Ëoco, Curi Nesico

¹ Yëi ñamapi siete aco siosicore ne hui'yo maca ñahuë, ma'tëmopi nëhui tēcahuë jo'cuarepa jëo nëina. ² Ja maca ñahuë, siete huiñaohua'ire Maija'quë tiñare pare nëcajëna. Jaohua'ina siete duruhuëa isise'e paji'i. ³ Ja jeteyo'je yequë huiñaëpi daji'i, huëo së ma'ña curi cua'corore daquëpi. Dani nëcapi, Maija'quëre isijë tēo toto tiña macare pana. Nëcaquëna, jaiye isipi, huëo së ma'ñare curipi nesico Maija'quëre isijë tēo totona tēoquë ëoquëna, cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi te'e mëijaquë caquë. ⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi con Maija'quë quë'rona ti'api, huiñaëpi iti ma'ña ëo cua'coro cajiquë nëcaquëna. ⁵ Ja maca huiñaëpi Maija'quëre isijë tēo toto toa tara pa'iyepi huëo së ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jëo topi. Jëo to macarepa mujuë caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cueye paji'i.

Duruhuë Pisiye

⁶ Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuëa pacohua'ipi juñu'u cajë ne de'huahuë.

⁷ Ja maca du'ru jui huëo huiñaëpi duruhuë juisi maca sēsë pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tōmepi. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e tē'te u huesëpi. U huesëquëna, soquëje te'e u huesëpi, toasoñe acopi te'e tē'te, cui'ne si'a taya u huesëpi.

⁸ Cayaye aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ai cutihuëje pa'ïopi toa tsë'isiconi jai tsiayana jëo dēoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso tē'huiña, jai tsiaña pa'iyepi te'e tē'hui tsie da'ca de'o nëji'i. ⁹ Ja maca jai tsiaña pa'icohua'i jujuhuë, te'e tē'hui, toaso tē'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso tē'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e tē'hui ne huesëpi.

¹⁰ Toasoñe aquëpi huiñaë juisi maca, ma'tëmopi jai ma'ñoco tōmepi. Tōmequë toaso tē'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e tē'hui tōme huesopi, toa cañarepa ne'suquëpi. ¹¹ Jaë ma'ñoco cato i mami hue'equë paji'i, Sëjeñe. Jaëpi toaso tē'huiña

tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tomequë te'e të'hui sēje oco ne huesopi. Ja do'ire jai paji jujuhuë.

¹² Cajese'e aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ësëpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi. Ñañë cui'ne ma'ñocohua'i toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e të'hui co'a de'ohuë. Ja maca toaso të'huiña mu'se cui'ne ñami pa'ie te'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuë, jai huihuere ma'tëmoja'a huahuarojai tutu caquëna:

“Teayerepa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso huiñaohua'i duruhuëa juni co maca.”

9

¹ Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tomequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tome huesë coje hui'yocore. ² Ja jeteyo'je tome huesë hue'ñare hui'youna, jaropi pico mëji'i, jai cua'coro toa suasico mëñeje pa'yerepa. Jaro tome huesë cojepi pico etaquë ësëre cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi. ³ Ja picopi etahuë, pu'suje pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'i cato puni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'i paë'ë. ⁴ Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'ie, cui'ne yejapi tayaje pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñëa nejoñe pa ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë iñoñere iohua'i tsia tiña macare pana sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquëta'are paire huani jeoñere pare ësësicohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'iñe totacohua'i paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato puni a'siye ja'ye a'siye paji'i. ⁶ Ja mu'seña cato paji ju'iñere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a juni huesëye paja'cohua'i a'ë, ju'iñepi peoquëna.

⁷ Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i siopëre curi maroje pa'iore pahuë. Iohua'i tsiapi paji tsiaje pa'io paji'i. ⁸ Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuë. Iohua'i cujire airo yai cujije pa'ye hue'ehuë. ⁹ Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capëapi jai paji caballo quërëcoja'a huajo sajë hue'huëjëna, pisiyeje pa'ye pisiipi. ¹⁰ Puni jicomoaje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere. ¹¹ Pu'suohua'ire cuañe ëjaë cato tome huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equë paji'i. Jaje cani iti Nejoquë caye a'ë, paji coca cato.

¹² Du'ru macarepa ai yo'oye tëto saji'i. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayaye carapi.

¹³ Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e pisiquëna, asahuë, Maija'quë quë'ro oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuëapi. ¹⁴ Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje:

“Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sëasicohua'ipi jai ya Efrautes të'tëpa ñu'icohua'ire.”

¹⁵ Ja maca iti case'eje cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuese'e paji pa'icohua'ire huaija'cohua'ipi etahuë. Iti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë ti'asi maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë. ¹⁶ Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado paji pa'ie, caballore tuijë huajo sacohua'i.

¹⁷ Jaje pa'ye ñahuë, cani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuëare toaje pa'yere paji suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñe. Jaje pa'yepi ma ja'ñe, yequë ña'jo quë'ye cui'ne yequë së'ñoja'iñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopëje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yë'opoapi toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe azufre etapi. ¹⁸ Ja maca toasoñe pa'ye huahuese'e paji pa'icohua'i te'e të'hui jujuhuë, caballo yë'opojaja'a toasoñe pa'ye co'ayerepa: toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe etasi do'ire. ¹⁹ Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opopare cui'ne iohua'i jicomoare tutu pahuë. Iohua'i jicomoa cato aña siopëaje pa'ye paji'i. Japi paire co'aye nehuë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'ima'cohua'i cato co'aye yo'oye jeoma'pë huatohua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë de'huase'ere señere jeoma'pë paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cu'i ma'ñere sejë paë'ë. ²¹ Cui'ne jeoma'pë paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iyë, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaëpi Toya Pëpë A'riconi Tunasiconi Cajipi

¹ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi ma'tëmopi cajequëna, sirioipi ca'nesiquëpi. I siopë cato na'ñamequëpi ca'huaro puasiquë paji'i. Cui'ne i tsia cato mia merepa miaco paji'i, ësëje pa'io. Cui'ne i nëcañoaje toa tsëni nëcase'eje pa'ye paji'i. ² A'ri toya pëpë hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi i ëja te'te quëo ja'huapi jai tsiayana se titopaquë, i ari te'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi. ³ Ja maca tutu cuipi, airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. I cuisi maca mujuë cayeje pa'yerepa siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë. ⁴ Siete yë'o tuturepa ca tosi maca toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:

“Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'e.”

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiayana cui'ne yejana tito pasiquëpi huiñaëpi i ëja te'te jëtëpi ma'tëmona mëne nëoquë ⁶ ti pani huesëquëre pana, yeja, ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye iote pa'iyë nesiquëre pana se ca col'ijai care payë caquë ñeje capi:

“Yeque tsoe ute coñe peoji. ⁷ Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca ti'asipi, Maija'quë yahue cuasa nëose'e payepi, i jo'ya ite quëacaicohua'ire i ca nëose'eje pa'ye.”

⁸ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana tito paquë huiñaë cajiconi.”

⁹ Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë ëtatu'una sējeco pōñëja'coa.”

¹⁰ Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaoje pa'iorepa paji'i. Jaje pa'isicota'a ëtatu'una sējecorepa de'opi. ¹¹ Ja maca yë'ëre cahuë:

“Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë cayere.”

11

Caya Quëacaicohua'i

¹ Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuëcueja'core isihuë. Isini cahuë:

“Huëni Maija'quë huë'ere ina isi toto saihuëre, cui'ne iote pa'ijë secohua'ire cuëcuejë'ë. ² Jaje pa'iquëta'are cuëcuema'ë pa'ijë'ë, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sēma'cohua'ina isi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire. ³ Ja maca yë'ëpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Ejaërepa tiñare pare nëcäjë pa'icohua'i paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotoña toa tsë'ise'e paji'i. ⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'u cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sēco ëo huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huea cuañone pa'iji, iohua'ire sañope yo'ocohua'i. ⁶ Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaja'a ocoye pa ja'ñere ne tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocoje tsie pōna tutu pacohua'ipi yeja paire coa si'aye ai yo'oye necohua'i paë'ë, iohua'i yëyeje pa'ye. ⁷ Jaje pa'iquëta'are iohua'i quëaye saosi maca, tome huesë cojepi nētë mëoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jaohua'ire quëco huesoni, tsëani huani jeapi. ⁸ Huani

jeaëna, iohua'i capëa jai daripë ma'ñare jeocose'epi uija'coa, Ëjaëre quesì daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egípto hue'yosi daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire. ⁹ Jaje jeocosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopoja'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Tì pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire. ¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jaohua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë iohua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i iohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë. ¹² Ja maca cayaohua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Mëijë'ë, ñhona.”

Si'aohua'i iohua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmona mëni huesëhuë. ¹³ Ja maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomecona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcohua'i nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë.

¹⁴ Ñeje tëtto saji'i, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a toasöñe aco tëtto saiye carapi, tìtaja'coa.

Siete Duruhuë Acore Juise'e

¹⁵ Siete aquë huiñaë i duruhuë juisi maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'o cajëna, ñeje:

Iye yeja yure cato

Mai Ëjaë cui'ne i Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, ipi carajaiñe peoyerepa cuañequë pa'ija'quë api.

¹⁶ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quë ña hue'ñare pare cuañejë ñu'i saire ñu'icohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë iohua'i tsiapi yejare pana në mejë yo'ohuë, ñni ai cuasajë. ¹⁷ Ñeje cajë yo'ohuë:

De'oji. Ëjaë më'ëre pëpayë,

Si'aye pa'ire pare.

Yure, cui'ne tsoeje pa'iquëre pare,

Jaje pa'ipi yure si'a më'ë tuturepa ñni

Cuñe huëoquëre iye yeja.

¹⁸ Iye yeja pai cato më'ëre pë'ë.

Jaje pa'iquëta'are më'ë pëi mu'sere papi tì'api.

Tì'aëna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë ca de'huaja'quë a'ë, më'ë.

Ca de'huaquë më'ë jo'yaohua'ire isija'quë a'ë, de'huacaisi co'amañare.

Jaje më'ë isija'quë a'ë, më'ëre quëacaicohua'ire.

Më'ëna isisicohua'ire, ëjaëre papi cajë nuñerepa sehujë pa'icohua'ire,

Si'ahua'ire, aiohua'ire panita'a tsireje.

Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato më'ëpi nejoja'quë a'ë.

Jaje pa'ina, de'oji, më'ëre cayë.

¹⁹ Ja maca Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi hui'yona, jarote paji'i, Maija'quë maire huajëye ca nëose'e de'huase'epi. Ja maca mujuë ye'hueyeje pa'ye, ai pisiye, mujuë ai cayeje pa'ye, yeja ñu'cueye cui'ne sësë carapëa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pë'ëje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tëmopi ñhonañe ñahuë. Ñaquëna, te'o nomio ëse miañeje pa'yere ca'nesico paco'ë, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'ioipi ñañëni meñe tsa'cu paco paco'ë, cui'ne doce ma'ñocopi io siopë puasico paco'ë. ² Jaje pa'ioipi tsì etapë paco'ë. Pa'ioipi tsì coa huëoni a'si ju'io, ai cuio. ³ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmona yequë ñaiquëna. Ñaiquëna,

jai pë'ëje pa'ipi maja'iquëpi, siete siopëa hue'equëpi, diez cajohuëa hue'equëpi, cui'ne iti siopëa ñape maro pu'ñe paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi i jicomopi toaso të'huiña ma'ñocohua'i pa'iyere te'e te'te ma'ñocohua'ire yejana ne darëpi. Jaëpi nomio tsi coasi'i caco yo'o tiñare pana nêca dani utepi, coasi maca tsihua'ëre asi'i caquë. ⁵ Ja maca nomiopi tsihua'ëni coao, si'a yejaña pa'icohua'ire quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quëni. Jaje pa'iquëta'are io mamaquëre cato sioni Maija'quë quë'rona i ñu'i saihuë quë'rona sahuë. ⁶ Sarena, nomiopi cuene yejana catio. Maija'quë iote caquë necai sitona, iote mil doscientos sesenta mu'seña aojë paja'tona.

⁷ Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tëmopi. Pa'ina, huiñaë Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i coní jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuë. ⁸ Jaje uihuajë jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quëcorena, iohua'i pa'ija'to ma'tëmo peoquëna, ⁹ ja maca jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jëo tohuë, tsoe hue'ña aña, huati cui'ne Satanás hue'equëre, si'a yeja paire cosoquëre.

¹⁰ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu ñeje caquëna:

“Maija'quë do'ijëre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quë ña hue'ñana sañope caquë pa'isiquëre eto saosi do'ire yureta'a ti'are papi, huaso maca, Maija'quë si'a tutu quë'ire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Ejaërepa pa'i maca. ¹¹ Maija'quë do'ijë, cato Yëi ñama tsiepi cui'ne Maija'quë coca cayeje pa'ye nuñerepa iohua'i pa'ise'epi coní mënare quëcohuë. Jaje pa'ina, iohua'i pa'ie nejoñe ca'raye pahüë. Pajë coa ai jerepa jujunije jujunu'u, cuasahuë. ¹² Sihua'jë'ë, ma'tëmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mësaru quë'rona cajepi pëtitesiquëpi ite nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquë.”

¹³ Jai pë'ëje pa'ipi yejana jëo tosiquëpi pa'i ña jujani tsihua'ëre coasiconi huajo huëopi. ¹⁴ Jaje huajo huëouna, nomiore jai huihue care isihuë, io ja'jeco cuene yejana io quë'rona sai ja'ñere, aña peo hue'ñana so'ona. Jarona toaso ometëca jopore paja'a aojëna, pa'ija'copi saija'coa. ¹⁵ Jaje pa'ina, aña nomiore io yë'opo siso etosi ocopi tsiaya neni co'je me tosi'i caco yo'ocona, ¹⁶ nomiore yejapi coaio jai pë'ëje pa'i oco nese'ere peo hue'ñarepa ya'ani nêo hueso. ¹⁷⁻¹⁸ Jaje yo'osi maca jai pë'ëje pa'ipi ai pëti huëopi, nomiore. Jaje pa'ina, io tsëcapëre Maija'quë cuañese'e sehuocohua'ire, Jesucristo quëase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i caquë saji'i.

13

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

¹ Jai tsiaya mejahuëre nêcaquë ñahuë, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi etani tumaquëna, siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa quë'ipi, cajohuëa ñape maro pu'ñe paji'i, cui'ne i siopëare Maija'quëre cue'cuejë Maija'quë mamire sêose'ere hue'eye paji'i. ² Iquë huajëya'ye pa'i yë'ë ñasiquë cato airo yaije pa'i paji'i. Jaje pa'ipi oso quëoje pa'ye hue'epi, cui'ne i yë'opore jai yai yë'opoje pa'iore hue'epi. Jaje pa'ina, jai pë'ëje pa'ipi i tuture, i cuañequë ñu'i hue'ñare, cui'ne ëjaë cuañequë pa'iyere isipi. ³ Iquë huajëya'ye pa'i siopëa acopi te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, paipi ñajë ju'ija'quë api cajë ñasicohua'ita'are ja'ju huesësico paco'ë. Jaje pa'ipi co'yasi do'ire paipi ña quëquëni ina tui huëohuë. ⁴ Ja maca jai pë'ëje pa'ire huajëya'ye pa'ire ëjaëre papi cuasajë se'i'ë, huajëya'ye pa'ire tutu isisi do'ire. Jaje cui'ne iti tutu isi cuañosiquëre se'i'ë, ñeje cajë:

“¿Nepi iquëje pa'iohua'i pa'ie'ni? ¿Nepi ite uihua ti'añe pa'iquë'ni?”

⁵ Jaiye Maija'quëre sañope caji'a coca isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañëohua'ire cuañeja'quë paji'i. ⁶ Jaje pa'ipi ñeje yo'opi: Maija'quëre sañope capi, i de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'tëmo pa'icohua'ireje co'aye capi. ⁷ Cui'ne Maija'quë tsëcohua'ire sañope uihuahuë ñese quëco ja'ñe isi cuañosiquë paji'i, cui'ne si'a pai, tsëcapëa pa'icohua'ire, si'a pai yequë coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañeja'a tutu isi cuañosiquë paji'i. ⁸ Jaje pa'ini si'aohua'i iye yeja

pa'icohua'i iohua'i mami yeja de'huama'në Yëi ñama ai yo'oquë ju'isiquë pa'ie toya pëpëna toyama'cohua'ise'e jaëre se'ië.

⁹ Cajoro hue'ecohua'i pani asajë'ë. ¹⁰ Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nëosicohua'ire cato jare tseani co hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Hua'tipi huaija'cohua'ire ña nëosicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsecohua'i cato quëcociyere, cui'ne Maija'quë pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quëco ti'aja'cohua'i.

¹¹ Ja jeteyo'je yequëre huajëya'ye pa'ire ñahuë, yejapi etaquëna. Jaë cato caya cajohuëa hue'equë paji'i, yëi ñama cajohuëaje pa'yere. Jaje pa'ita'a jai pë'ë cayeje pa'ye caquë paji'i. ¹² Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i tutuje pa'yere paquë paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquë ña hue'ñana si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañepi, du'ru macarepa etasiquëni ai cuasajë ire papi cajë, jai a'sio aire hue'esiquëpi ja'jusiquëni sejë'ë caquë. ¹³ Cui'ne jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquë pai ña hue'ñana ma'tëmopi yejana toa tomeñe ne iñoquë yo'opi. ¹⁴ Du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquë iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquë cuañepi, du'ru etasiquëje pa'ire nejë'ë caquë, hua'ti totasiquëta'a ja yë'ta'a huajëquë pa'ieje pa'ire. ¹⁵ Maija'quë ësema'ë pa'ina, cayaye aquë etasiquë huajëya'ye pa'ipi pai de'huasiquëna, tutu isipi, du'ru aquëje pa'ire nesiquëna. Jaje isina, yë'equë, cui'ne coca caquë pa'i, yecohua'ire ite do're ja'runi sema'cohua'ire huani jeojë'ë, cuañepi. ¹⁶ Yequeje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pa-cohua'ire, co'amaña peocohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ëja te'te jëtëna panita'a tsia tiñare pana toyaye pa'iji, caquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, huajëya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuëcuyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyeje ti peopi. Cui'ne se yo'oyeje peopi, curiquë nesi'i caquë. ¹⁸ Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa ti'añe paji'i. Asa ti'aquëpi cuasarepa caye paji'i, huajëya'ye pa'i mamire cuëcueni toyase'ere. Ja cuëcuese'e cato pai mami cuëcuese'e a'ë. Ja cuëcuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ë.

14

144.000 Pai Jëjëñe

¹ Ñahuë, Yëi ñamare Sión cutihuëre nëina. Jarote i ja're coní paë'ë, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Iohua'i tsia tiñarepa Yëi ñama mamipi cui'ne i pëca ja'quë mamipi toyasicohua'ipi. ² Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai jupo pisiyeje, mujuë ai tutu tē'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'tëpe pëa ta'tëjëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna. ³ Jaje pisiquëna, jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, iti cuañequë ñu'i saihuë tiñare pana, cuatro pa'iohua'i ña hue'ñana, cui'ne aiohua'i ña hue'ñana. Ja jëjëñere cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ë. ⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ë. Jaje pa'iohua'ipi Yëi ñamase'ere tuiyë, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyë, du'ru quëise'eje pa'yere Maija'quëna, cui'ne Yëi ñamana isisicohua'ipi. ⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa paë'ë. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ë ca ti'añe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quëase'e

⁶ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmaja'a huahuaquë saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë pa'ire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë. ⁷ Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje:

“Maija'quëre ca'rajë'ë. De'oque-re pa'ni cajë sihuajë'ë, ise'ere. Tsoe ti'api, pai ñape yo'ose'e ñaquë sai de'huaja'a mu'se.”

⁸ Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pai mañare iye yeja pa'icohua'ire io co'aye yëyepi ocua cuepasio.”

⁹ Ja maca toasoñe aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

“Paipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato, ¹⁰ Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre con tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana. ¹¹ Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jare jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mami ayere toya cuañosicohua'ire. ¹² Iye cato Maija'quë pai i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'ie a'ë.”

¹³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ëre caquëna:

“Toyajë'ë, iyere: ‘Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Ëjaë ja're tsioni ju'isicohua'i cato.’ Jaje pa'iji caji, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i yo'oyere ne tëjini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're con.”

Yeja Co'amaña Tëqye

¹⁴ Ja maca ñahuë, te'ire Jesujë pa'ipi, Pai Mamaquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jëjësëcore pani cajipi. ¹⁵ Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:

“Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua co'i meni tëajë'ë. Tsoe ti'api, iti tëa macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'ie quere huesëpi.”

¹⁶ Ja maca siriore ñu'iquëpi i tëacopi yejana meñe jua co'i meni yeja pa'iyere tëapi.

¹⁷ Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jëjësëconì cajiquë saji'i. ¹⁸ Ja maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tëo toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañe tutu paquë paji'i. Jaëpi tutu cuipi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

“Më'ë hua'ti ca'hua jëjësëcapi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tëajë'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'ie.”

¹⁹ Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue co'ijani cuiya'i jure tëapi, iye yeja cuiya'i tsña ayere. Tëani ja maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se ja'ñere co'ayere papi. ²⁰ Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huaiñe cato caballo yë'opo sëa macare paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilómetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tëjiyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹ Ma'tëmöre ñaquë ñahuë, yequë jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tëjiyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tëji ja'ñe paji'i.

² Ñahuë, cui'ne jai jairajë pa'io i toapi pa'ieje pa'iota'a ña etojai yejare, jao jai jairajë pa'io, tsña de'huajë pa'io, co'sija'ico yë'quë macare nëcahuë, Maija'quë ta'tëpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre quëcosicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi. ³ Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jëjësë'ere, cui'ne Yëi ñama ayere jëjëñere jëjëhuë. Iohua'i jëjësë'e cato caji: Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.

Cui'ne care paye a'ë.

Më'ë a'ë, si'a pai Ëjaërepa je'nëna.

⁴ ¿Nepi më'ëre Ëjaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

¿Nepi më'ëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquërepa.

Jaje pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere pa'ire iñosi do'ire

Si'a hue'ñapi pa'i dani më'ëre de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihua'ja'cohua'i a'ë.

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nëose'e de'huasi hue'ñapi hui'yoquëna. ⁶ Jaro Maija'quë huë'epi siete hui'ñaohua'i etahuë, siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jaohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tēi cañapi coti saihuëare paja'a tēasicohua'i paë'ë. ⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete hui'ñaohua'ina pa'i ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pēi co'ayerepa si'se ja'ñere timëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tsere. ⁸ Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico timë huesosico paco'ë. Pa'iona, iti huë'e te'ijë cacaye ti peopi, siete hui'ñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tēto saie pa'to.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Timësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pīsiquëna, siete hui'ñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë pēi si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë hui'ñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuañasicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre secohua'ipi ca'mi co'ayerere pare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi hui'ñaë i caji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai tsiayapi pa'ire huaisiquë tsieje pa'yerepa pōnēpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i juju sahuë.

⁴ Toasōne aquëpi hui'ñaë i pa duruhuëpi tsiañana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie de'opi, oco. ⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya hui'ñaëpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pa'i yo'ose'e iohua'i yo'ose'eje pa'ye saiquëpi, Diusu de'oquërepa yure pa'iquë, cui'ne tsoeje pa'isiquë. ⁶ Më'ë ñare paquë jaohua'ire saihuë, më'ë pa'ire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nejosi do'ire. Jaje pa'ina, më'ëpi yure iohua'ire tsiere ocuahüë, me pasi'ni, jare jaje sañe pa'ito iohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuë, cui'ne Maija'quëre isijë tēo saihuëpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaërepa si'aye pa'irepa më'ë cato pa'i ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë.”

⁸ Cuatro aquëpi hui'ñaë i caji duruhuëpi ësëna dopi, pa'ire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësëpi si'a toarepa pa'ire ëopi. ⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are iohua'i co'aye yo'oye jëoni Maija'quëna pōnëma'pë paë'ë. Cui'ne ite de'oquëre pa'ni cayeje pahüë. Coa ai jerepa ini co'aye cahuë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequëni.

¹⁰ Cinco aquëpi hui'ñaë i caji duruhuëpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, i cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pa'i cato a'si ju'ijë iohua'i tsemeñoana cucuhuë.

¹¹ Jaje ai yo'onije iohua'i co'aye pa'iyere jëoñe pahüë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmo aquëni co'aye cahuë, iohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

¹² Seis aquë hui'ñaëpi i caji duruhuëpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesëo, ma'are necaio, ësë mëi hue'ña pa'i pa'i ëjaohua'i daija'a ma'are.

¹³ Ja maca ñahuë, jai pë'ëje pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quëre quëacaiquëje pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toasō joñoa co'acohua'ipi jojoje pa'iohua'ipi etajëna. ¹⁴ Ja joñoa cato co'a huatiohua'i paë'ë. Pa'i yo'o ti'a ma'ñere yo'ocohua'i paë'ë. Jaohua'i cato etahuë, iye yeja pa'i ëjaohua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohüë. ¹⁵ Ñajë'ë, yë'ë utema'tore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne

i ju'i caje de'oye ñaquë paquë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pai ñajëna, cu'ye paja'quëpi.
¹⁶ Ja maca pa'i ëjaohua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

¹⁷ Siete aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë huë'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e pisipi, ñeje:

“Tsoe ne saohuë.”

¹⁸ Ja maca jaiye mujuë ye'hueyeje pa'ye pisiye cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejaje tsasipi noni ñu'cueye jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoeje pai ja jerepa ñu'cueye ti ñama'cohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje tutu ñu'cueco jai daripë toaso te'ña hua'que saco'ë, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'iyeye peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare i pëi si'se cono da'care i jëjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasi'i cuasapi. ²⁰ Yeja ñu'cue maca si'a saodohuëa, cui'ne ai cuti ne huesë sapi. ²¹ Cui'ne ma'tëmopi jai sësë carapëa aipi paina totempi, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quëre co'aye cahuë, sësë carapëa do'ire, cui'ne iohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

Co'a Nomiohua'i Pëca Ja'corepa

¹ Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Iñosi'i, më'ëre, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca ëmëje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere. ² Iye yeja pai ëjaohua'i jaoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi io co'aye yo'oyena ucu cuepe huesëhuë.”

³ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi yë'ëre cani ñaheje pa'ye iñoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre cuene yejana sapi. Saëna, jaron a ñahuë, nomioi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quëre cue'cuejë caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa hue'equë paji'i. ⁴ Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ë. Oropi ëja de'osico paco'ë, ai de'o quënapa, cui'ne perlaspi. Io jëtëpi oro duruhuëare cajo, coe ëaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne io ëmëohua'i yo'oye timësiconi. ⁵ Io tsia tiñare pare io ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: ËJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IE PËCA JA'COREPA. ⁶ Ja jeteyo'je de'oyerepa ña ti'aquëna, jao cato cuepeco paco'ë, Maija'quë tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yë'ë ai cuasahuë. ⁷ Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yë'ëre:

“¿Me yo'oquë ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, më'ëre nomio iñohe ayere pare, paije asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i iore saquë siete siopëa cui'ne diez cajohuëa hue'equë iñohe pare quëasi'i. ⁸ Më'ë huajëya'ye pa'ire ñasiquë cato tsoe ja'në pa'isiquë api. Jaje pa'ipi yure nejosiquë api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quë api, tome huesë hue'ñapi, ja yë'ta'a ite nejo huesoye ti'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajë huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ë, ja'në pa'isiquëpi nejosiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

⁹ Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa ti'añe. Siete siopëa cato quëaji, siete ai cutire, nomio ñu'ñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere. ¹⁰ Jaohua'i acohua'ipi cinco pai ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuë. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequë pa'iji. Yequëse'e ja yë'ta'a daiye paji. Jaë tëjirepa daisi maca ai tsoe tëcahuë se pani coñe peosipi. ¹¹ Jaë huajëya'ye pa'i tsoe ja'në pa'isiquëpi yure nejosiquë cato ocho aquë api, pai ëjaë de'osiquë. Jare ipi siete acohua'i aquë pa'isiquëpi, i nejo cuañö ja'ñena sai saji, jaë cato.

¹² Më'ë diez cajohuëa ñase'e cato quëaji, diez pai ëjaohua'ini ja yë'ta'a cuañe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nëhui tëcahuë maca huajëya'ye pa'i ja're cuañe ja'ñere isi cuañöja'cohua'i a'ë. ¹³ Icohua'i pai ëjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajë huajëya'ye pa'ina, iohua'i tuture cuañe ëjaohua'i pa'iyere ina

isija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaohua'ipi Yëi ñamare sañope uihuaaja'cohua'i a'ë. Jaje uihuajeta'are Yëi ñamapi quëcoja'quë api, iohua'ire, ma'tëmo Ëjaë sête, cui'ne pai ëjaohua'i mëñe Ëjaë sête. Ipi Maija'quë soisicohua'ire, i sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ise'ere tuico-hua'ire paquë uihuaaja'quë api.”

¹⁵ Huiñaëpi yequeje capi, yë'ëre:

“Më'ë ñaquëna, co'a nomioipi ñu'isico cato pai pa'ie a'ë, si'a pai tsëcapëa'ë, tiñe coca cacohua'i a'ë, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ë. ¹⁶ Më'ë diez cajohuëa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja'cohua'i a'ë. Jaje coejë jeocorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, io care aija'cohua'i a'ë, cui'ne toapi iote ëoja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quëpi iohua'i joñoana i yëyeje pa'yere yo'ojajë caquë neina. Jaohua'ipi huajëya'ye pa'ina, iohua'i pai ëjaohua'i cuañecohua'i pa'yere isiñu'u cuasaja'cohua'i a'ë, te'e, Maija'quë case'e yo'o ti'a macaja'a. ¹⁸ Më'ë ñasi nomio cato ja jai daripëre pa'ë. Iye yeja pai ëjaohua'ire meñe cuañe daripëre pa'ë.”

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu quë'ire papi. Cajequëna, i miañepi yejana miañerepa ju'api. ² Jaëpi ai tutu cuipi, ñeje:

“Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatiahua'i huë'ña de'o huesëo, si'si joñoa pa'i hue'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o. ³ Si'a yejaña pa'icohua'i io co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja pai ëjaohua'ipi ioni yo'ojë pa'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i ponëhuë, io yë do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere imajë.”

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pisiquëna:

“Etajë'ë, ja daripëpi yë'ë tsëcohua'i, cui'na maca io co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija'cohua'i, cui'ne io ai yo'o ja'ñepi mësarute ti'añe paja'core. ⁵ Io tayo yo'oyepi ma'tëmopë pana timëse'erepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huanëyema'ë ñaquë pa'iji. ⁶ Io yecohua'ire isise'e ja'ye ioteje isijë'ë. Paire io yo'ose'eje pa'ye co'ye iona isijë'ë. Isiquë te'ore se cojë'ë. Io yecohua'ire ocuasi'i caco co'mese'eje pa'ye cui'ne yecore se co'me cojë'ë, io ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core. ⁷ Ëjaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'eje pa'ye a'si ju'iñere, cui'ne ai yo'oyere isijë'ë. Jao cato io joyopi cuasaco ñu'ico pai ëjaorepa ñu'iñeje ñu'iñë, iye macare, hua'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coa'ë caco. ⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mu'sepi io ai yo'oye ti'aja'coa, ju'iñe, ai yo'oco oiye, cui'ne ao ëa ju'iñe, cui'ne toana ëo jeo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Ëjaërepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëna.”

⁹ Iye yeja pai ëjaohua'ipi iote yo'ojë iote yëjë pa'isicohua'ipi ai cuasajë oija'cohua'i a'ë, iopi uco pico mëiona, ñajë. ¹⁰ Iote si'seyere ñajë ca'rajë so'ona pëa nëcani jaropi caja'cohua'i a'ë:

“Ina, teayere pa'ë, jai daripë Babilonia si'a dari maña tëtto saisicorepa më'ëre si'seye esarepa titapi.”

¹¹ Si'a yeja cu'ijë co'amaña isicohua'ipi iote ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë, iohua'i jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona. ¹² Iye paji'i, iohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o quëna ca, perlas hue'yosi pëa, ai de'o nea maja'i caña, cui'ne maja'i caña, huëo së soquë nese'e, jai cujipi de'huase'e, de'o soquëpi nese'e, së'ño ma ja'ñe broncepi nese'e, jëa quënapa nese'e, jëa quëna marmol hue'yosi quëna nese'e, ¹³ Canela, huëo së ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa cono, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequëohua'ire, yëi ñamare, caballore, caballo quërëye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ijë peohuë. ¹⁴ Ja maca jai daripëre caja'cohua'i a'ë, ñeje:

“Më'ë yë'o pa'ise'ere, saija'i ocue ca yure më'ë peoyë. Ti më'ë nejo huesohuë, më'ë de'ocorepa ña cuañose'e, cui'ne më'ë jai co'amaña pase'e.”

¹⁵ Ja jai daripëna co'amañare isijë jaiye curiquë nesicohua'ipi, io si'se cuañoñere ca'rajë so'opi ñajë ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë. ¹⁶ Oijë caja'cohua'i a'ë:

“Teayerepa, teayerepa jai daripë, jai do'i caña nomio suñase'eje pa'iorepa ña cuañoñuë, më'ë. Më'ë ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i cañarepa, paji'i. Jaje pa'iore ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapa ëja de'osico paë'ë, më'ë. ¹⁷ Jaje pa'isicota'a coa nëhui tēcahuë maca jai co'amaña peo hue'ña ne huesëpi.”

Si'aohua'i jai yohuëa ëjaohua'i cui'ne iti quëhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi curiquë necohua'i so'ona pëa nëcani, ¹⁸ jai daripë uco pico mëñere ñajë cuihuë:

“Yequë jai daripë cui'ne pa'io peoco.”

¹⁹ Jaje cajë ai cuasajë co'a ju'ijë oijë iohua'i siopëana yeja pa'i ne'ñapi nehuë. Jaje yo'ojë oijë cuihuë:

“Teayerepa, teayerepa, jai daripë, më'ë co'amañare huerojëna, jaiye curiquë pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa nëhui tēcahuë maca më'ë peo hue'ña ne huesëhuë.”

²⁰ Ma'tëmo acohua'i cato ai sihuajë'ë, jai daripë peo do'ire. Sihuajë'ë, Maija'quë tsecohua'i, Maija'quë jëjo daocohua'i, cui'ne Maija'quë caye quëacaicohua'i. Maija'quë jaote nejoni mësarute co'aye yo'osi do'ire nuñerepa saiquë yo'opi.

²¹ Ja maca huiñaë ai tutu quë'ipi quënaore toacoje pa'ioni ini mëñe mëani jai tsiayana jëo dëoquë capi:

“Ñeje më'ë jai daripë Babilonia jëoco cuañoja'coa'ë. Ja maca më'ëre tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. ²² Tijupë ta'tëpe, pi'cohuëa, cui'ne duruhuëa më'ë ma'añapi pisiqüëna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña necohua'ijë peoja'cohua'i a'ë, më'ëre. Jai to'ohuë toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ë. ²³ Toa tsë'ipë miañeje peoja'coa, më'ëre. Cui'ne huejajëna, pai tsi'si hue'ñapi pisiyeje peoja'coa, më'ë co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne më'ëje iye yeja paire më'ë dahuë yo'oyepi coa cosoco nesicota'are.”

²⁴ Ja jai daripëre paji'i, Maija'quë caye asajë quëacaicohua'i tsie, Maija'quë tsecohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jëosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai pai tutu ñeje cajëna:

¡Aleluya! De'oquëre pa'ni Maija'quë cajë ite sihuañu'u, Maija'quë tse a'ë, huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'iye.

² Maija'quë cato pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oji, tayoma'ë.

Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

Iye yeja paire io co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore,

I jo'ya mañare huaisi do'ire iote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tijupë ca cohüë:

“¡De'oquëre pa'ni Ëjaë cajë ite sihuañu'u! Io ucona, pico mëñe ti jëoñe peoyerepa pa'iona.”

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohuë, ñu'i sai huë ñu'iquëre ñeje cajë:

“Jaje pa'ijaquë. De'oquëre pa'ni, Ëjaë cajë ite sihuañu'u.”

⁵ Ja maca cuañequë ñu'i sai huë quë'ropi yë'ose'e ñeje pisipi:

De'oquëre pa'ni cajë Maija'quëre

Si'aohua'i tsi cui'ne aiohua'ijë,

Si'aohua'i ite necaijë,

Ite Ëjaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'ë.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, pisiyeje pa'ye pisiqüëna, jupo tsa'io pisiyeje pisiqüëna, cui'ne mujuë tè'cayeje pa'ye pisiyeje pisiqüëna. Japi pisiipi, ñeje:

¡De'okuëre pa'ni Èjaë cajë ìte sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Èjaëre papi cuañe huëopi.

⁷ Sihuañu'u, sihuayena daijani ìte de'okuëre pa'ë mè'ë cañu'u.

Tsoe ti'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, ì nëjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi yë'ëre capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë.”

¹⁰ Jaje caquëna, asani yë'ëpi huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ìte, de'okuëre pa'ni cuasaquë sihuasi'i caquë. Jaje yo'okuëna, ìpi yë'ëre capi:

“Jaje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë conì payë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni mè'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësarü paquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, yë'ëre pa'i ja'ñere quëa jöyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

¹¹ Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ìte tuiquë cato ìti case'eje yo'okuërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'i, ì mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuañequëpi cui'ne nuñerepa huajoje yo'opi. ¹² Ì ñaco ca cato toa tsëni nëcase'eje pa'yerepa paji'i. Ì siopëre jaiye manoa pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamire toyase'ere papi, yecohua'ije ti asa ma'ñere. ¹³ Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care ju'i saji'i. Ì mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi. ¹⁴ Ìni ma'tëmo soldado paipi tuë'ë, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'i cañare, cui'ne si'si peoyere ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë. ¹⁵ Ì yë'opoja'a hua'ti jëjësëcopi etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejoja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisipi, cuiya'i da'ca nes'i caquë tsa'cu jo'aque yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere. ¹⁶ Ì ju'i care, cui'ne ì quësore ñeje toyase'ere hue'epi: “Pai ëjaohua'i mëne Èjaërepa, ìti mëne cuañequërepa.”

¹⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ësëna tsa'cu paquë nëcaquëna. Jaëpi ai tutu cuipi, si'aohua'ire peo de'oto ja'jëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

“Daijë'ë, tsi'sini, Maija'quë na'iquëna, aõñe aija'cohua'i. ¹⁸ Dani aijë'ë, pai ëjaohua'i ca, soldado pai ëjaohua'i ca, tutu quë'iohua'i ca, caballo ca, ìohua'ire tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peocohua'i ca, jo'ya ne cuañosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cuipi.”

¹⁹ Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pai ëjaohua'ire, ìohua'i soldado pai ja're conì pa'ijëna. Jaohua'i cato caballore tuiquëre, cui'ne ì soldado paire uihuañu'u cajë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. ²⁰ Jaë huajëya'ye pa'i cato tseä cuañosiquë paji'i, coa cosoquë quëaquë ja're conì, ì ña hue'ñana jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o ìñosiquë ja're. Ja yo'o ìñoñeja'a quëaquë paire cosopi, huajëya'ye pa'i mami toya cuañosicohua'ini, cui'ne ìje pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini. Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'isiquëre tseani ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni nëcasicona, jeo dëo cuañohuë. ²¹ Yecohua'i cato huani jeo cuañohuë, caballo tuiquë yë'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jëcohua'i tsi'sini jaohua'i care ocue timë huesëhuë.

20

Mil Ometëca Aye

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi huiñaë tome huesë hue'ña sioconi cui'ne quëna mere tse'equë cajequëna. ² Jaëpi cajeni jai pë'ëje pa'ire tsoe hue'ña añare, huati jare ipi Satanás hue'equëre quëna mepi sëapi, mil ometëca ñu'ija'quëni. ³ Ja maca ìte sëani mil ometëcaja'a paire cosoma'ë pa'ija'quëre tome huesë hue'ñana jeo toni sioñopi. Sioni eta sa'rona hui'yoye peoji, caquë toya sëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are mil ometëca tì'asi maca joye cuañosiquë pa'ija'quë api, a'ri tëcahuë maca pa'ija'quëpi.

⁴ Ja jeteyo'je ñahuë, paipi cuañejë ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, pai ñape yo'ose'e ñajë ca de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuë, Maija'quë coca case'eje pa'ye, cui'ne Jesús case'eje pa'ye nuñerepa tui do'ire, siopëa tē'ca tēte cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre de'oquëre pa'ni cuasajë yo'oye pasicohua'i a'ë. Cui'ne i mamije toya cuañoñe pasicohua'i a'ë, iohua'i tsiana, panita'a iohua'i jëtëna. Jaohua'ipi huajëcohua'i pani cojë Cristo ja're mil ometëca cuañehuë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ita'a huëiye pahuë, mil ometëca tēto saisi maca huëija'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'i huëiye a'ë. ⁶ Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë tsecohua'ipi, du'ru macarepa ju'isihua'i huëiye huëicohua'i. Jaohua'ire cayaye ju'ine aco ne hueaño peoji. Coa ai jerepa jaohua'i cato Maija'quëre cui'ne Cristore necaijë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne i ja're conì mil ometëca cuañeja'cohua'i a'ë.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometëca tēto saisi maca Satanáspi etosiquë pa'ija'quë api. ⁸ Pa'i ja maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquë cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quë api. Cosoquë jaohua'i soldado paire jai paire meja asi tsiaya tē'tēpa ñañoje pa'yerepa tsi'soja'quë api, uihuaja'cohua'ire. ⁹ Ja maca jaohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa tēhuo tē'ijaë'ë, Maija'quë tsecohua'i i oicohua'i pa'i daripëre huañu'u cajë. Jaje yo'ojëta'are ma'tëmopi toa tome ëo huesopi, peo hue'ñarepa. ¹⁰ Ja maca huati paire cososiquëre toa jairana azufre quë'iona jeo dëo cuañopi, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë paire quëasiquëre jeo dëo sitona. Jarona ai yo'ojë pa'ija'cohua'i a'ë, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuëre Pare Ñu'i Pai Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuë, poja'i ñu'i saihuëre, cui'ne iote ñu'iquëre. Jaë ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'tëmo catihuë. Catijëta'are ti peopi, tirona se jëani pa'iyeye. ¹²⁻¹³ Ja maca ñahuë, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuë tiñare pare nēcajëna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju'ijë pa'isicohua'i, etasicohua'i paë'ë. Ja maca toya pëpëapi hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pëpëre paje hui'yosico paji'i. Ja maca ju'isicohua'ipi jare iohua'i yo'ose'eje pa'ye ca tēji cuañoahuë, ja toya pëpëana toyase'eje pa'ye. ¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesëye cui'ne ju'isicohua'i pa'i hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jeo dëosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesë coñe a'ë. ¹⁵ Cui'ne jarona jeo dëo cuañoahuë, si'aohua'i pa'i toya pëpëna iohua'i mami toya cuaño'ma'cohua'i.

21

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi. ² Ja maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare, huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë pa'i ña hue'ñapi. Nomio io hue-jaja'quëre caco de'oyere suñani ëja de'ose'eje pa'io paco'ë. ³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'e ñeje jutaquëna:

“Maija'quë pa'i hue'ña yure cato pai ja're conì pa'iyë a'ë, iohua'i ja're pa'ija'quëpi. Iohua'ipi i pai pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi iohua'i pëca ja'quë pa'ija'quë api.

⁴ Ja maca Maija'quëpi iohua'i oise'e tēno jeocasipi. Ja maca ju'iñe, ai yo'oye, ai cuasajē oiye, a'siye peosipi, tsoe tēto saise'e sēte, ja'nē pa'io pa'ise'e."

⁵ Ja maca ñu'i saihuē ñu'iquëpi capi:

"Yē'ēpi si'aye huajēyese'e ne saoyē."

Yequeje capi:

"Toyajē'ē. Iye coca care paye a'ē. Itina quēcojē pa'iye a'ē."

⁶ Jaje ca toquē capi, yē'ēre:

"Tsoe ne saohuē. Yē'ē a'ē, du'ru aquērepa cui'ne tējiquē, je'nēna pa'iquē. Oco ēa ju'iquēni yē'ēpi ocuasi'i pa'i oco cojerepa ayere do'i peoyerepa. ⁷ Si'aye quēcousiquē etasipi, yē'ēre i pēca ja'quēre paja'quē api, cui'ne ini yē'ē mamaquēre paja'quē a'ē, si'aye iyere paja'quē api, mamaquē pa'i do'ire. ⁸ Jaje pa'iquēta'are yē'ēre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jēa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequē nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuē yo'ocohua'ire, pai nese'ere ējare pa'ē cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiye pasipi, toa cui'ne azufre tsē'isi jairana, cayaye acore se juni huesē huē'ñana."

Huajē Jerusalén

⁹ Ja maca siete huiñaohua'i aquēpi daji'i, siete ucu duruhuēa tējiyerepa ai yo'oye timēse'ere pasiquēpi. Jaēpi dani capi, yē'ēre:

"Daijē'ē. Mē'ēre iñosi'i, Yēi ñama huejaja'core, i nējore."

¹⁰ Huēo cani ñañeje pa'ye ñahuē. Ñaquēna, huiñaēpi yē'ēre jai cūtihuēna sapi. Sani iñopi jai Jerusalén daripēre de'ocore pani, ma'tēmopi Maija'quē quē'ropi cajecona. ¹¹ Ja daripē cato Maija'quē miañe ju'ayepi miaco paco'ē. Io miañe cato de'o quēna pē miañeje pa'ye paji'i, Jaspe hue'yosi quēna miañeje pa'ye, ña etojai quēna huēje pa'ye paji'i. ¹² Ja daripē yērēhueja'a jai ēmē tēhuopa tēhuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa ñape te'e huiñaē nēcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsēca mamire toyase'e paji'i. ¹³ Ēsē mēi te'tere toaso eta sa'noa paji'i. Ēmēje'e te'tere toaso eta sa'noa, huē'ehuē te'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ēsē du'i huē'ñare toaso eta sa'noa paji'i. ¹⁴ Jai daripē tēhuopa cato doce quēna pēana quēco paco paji'i. Ja quēna pēana Yēi ñamapi doce jējo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵ Yē'ē ja're conī huiñaē coca caquē cato i jētēre oro tarapēre catē tarapēje pa'iore cajipi, jai daripē cuēcueja'coni, io eta sa'noa, cui'ne io tēhuopa. ¹⁶ Jai daripē cato si'a yē'quē maca jaico paji'i, jē'ñe tēcāpē tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaēpi i cuēcuecopi jai daripē cuēcuequēna, caya mil cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mēñe tsoaye cui'ne io jē'ñe tēcāpēje cui'na ja'yese'e paji'i. ¹⁷ Ja jeteyo'je tēhuopa tsoayere cuēcuepi. Cuēcuequēna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuēcueyeje pa'ioipi huiñaēje cuēcueye sēte jaje paji'i.

¹⁸ Jaspe hue'yosi quēna pēapi nesico paco'ē, tēhuopa. Cui'ne iti daripēpi orore pase'e nesico paco'ē, sa ña etojai corepa. ¹⁹ Tēhuo pa quēco pa quēna pēa cato coa si'a de'o quēna pēapi ēja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huēo huē'ña cato, jaspe hue'yosi quēna, cayaye aco zafiro hue'yosi quēna, toasoñe aco ágata hue'yosi quēna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quēna, ²⁰ Cinco aco onice hue'yosi quēna, seis aco cornalina hue'yosi quēna, siete aco crisólitopi hue'yosi quēna, ocho aco berilo hue'yosi quēna, nueve aco topacio hue'yosi quēna, diez aco crisoprasa hue'yosi quēna, once aco jacinto hue'yosi quēna, doce aco amatista hue'yosi quēna paji'i. ²¹ Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapi te'e eta sa'ro tēhuocore nesico paji'i. Ēja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etojai corepa paco'ē.

²² Ja daripē ti peopi, Maija'quēre se huē'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quē si'aye pa'ire papi, cui'ne Yēi ñamapi conī huē'ēje pa'iohua'i pa'ito. ²³ Ja daripē cato ēsē, cui'ne ñañē miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quēpi de'oyerepa miato,

cui'ne i Yëi ñamapi coní toa tsëopëje pa'ipi miato. ²⁴ Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripë miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne pai ëjaohua'ipi ñohua'i de'oyere ñona isija'cohua'i a'ë. ²⁵ Io eta sa'noa sioñe ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato ñamije peosipi. ²⁶ Iona sajë isija'cohua'i a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere ññoñere, cui'ne pai yejaña ëjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere. ²⁷ Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayerepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'ije. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ë, ñohua'i mami Yëi ñama tsëco pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22

¹ Ja maca huiñaëpi ññopi, co'sija'i tsiayapi pa'iyë isi ocose'ere. Jaje pa'ioipi Maija'quë cui'ne Yëi ñama ñu'i hue'ñapi etapi. ² Cui'ne ja eta ñapi jai daripë ëja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya tëtëpañare pa'i soquë ñëapi nëcahuë. Te'e ometëcahuë quëicohua'ipi ñañë ñape quëico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i. ³ Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quë cuañe ñu'ico cui'ne Yëi ñama cuañe ñu'ico ja daripëre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajë sihuaja'cohua'i a'ë, Ëjaëre pare sëte. ⁴ I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i mamire ñohua'i tsia tiñare pana toyase'e hue'ëja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsëo pë miañere co'ema'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quë Ëjaëre papi miacai pa'ija'quëre. Cui'ne ñohua'ipi Maija'quë ja're coní je'nëna carajaiñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

⁶ Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

“Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Ëjaë Maija'quë i joyore jëjo saopi, ite quëacaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

⁷ iYë'ëpi esa daija'quë a'ë!”

Sihsuaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

⁸ Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tējisi maca yë'ëre ññosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite ëjaëre papi caquë sihsuaquë yo'ose'e caquë. ⁹ Jaje yo'oquëna, ipi capi, yë'ëre:

“Maija'quëre necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i coca quëacaicohua'ije pa'i a'ë. Coa si'aohua'i iye toya pëpëna toyase'ere de'oye sehuocohua'ije pa'i a'ë. Maija'quë necaicohua'ipi pani Maija'quëni jaje sihsuaquë yo'ojë'ë.”

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pëpëre tsïoma'ë pa'ijë'ë, si'aohua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se tëtto sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca ti'a tējiji. ¹¹ Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere yo'oquë pa'ijaquë, si'si nesiquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'iyë isi huesosiquë cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.

¹² Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere isija'quë a'ë, i yo'ose'eje pa'ye. ¹³ Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa, cui'ne tējiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saoquërepa.”

¹⁴ Sihsuacohua'i pa'iyë, ñohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tiro yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i, paire huani jeocohua'i, pai de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijë cosocohua'i.

¹⁶ “Yě'ě Jesupi yě'ě huiñaëre jëjo saohuë, sehuosicohua'i tsëcare si'aye quëaja'quëre. Yě'ě a'ë, David tsëcapë aquë. Yě'ě a'ë, ñata tômesi macarepa miacai ma'ñocorepa.”

¹⁷ Maija'quë joyopi cui'ne Yëi ñama nējopi cōni cayë:

“Daijë'ë. Jaje daijë'ë cayere asani cui'neje cajë'ë. Oco ëa ju'iquë pani dani ucujë'ë, pa'ie isi ocore pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸ Yě'ëpi si'aohua'ire du'ru quëa nëoñë, iye toya pëpëna Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'ere ai seña maca se mëocaisiquë pa'ito, Maija'quëpi iteje ai yo'oyere se mëocaija'quë api, iye toya pëpë toyase'e ayepi.

¹⁹ Iye toya pëpë ayere, yequë mu'se pa'i ja'ñere quëaquë toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquëreje Maija'quëpi pa'i soquë yë ocueye peoyë. Cui'ne de'o daripëna cacaye peoyë. Iye toya pëpë cato quëaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripë ayere.

²⁰ Iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi caji: “Yě'ëpi esa daija'quë a'ë.” Jaje pa'ija'quë. ¡Daijë'ë, Ëjaë Jesús!

²¹ Mai Ëjaë Jesucristopi mësarute si'aohua'ire i oiypipi ñacai paja'quë. Jaje pa'ija'quë.